

Stockholm 1903, Tidsningsaktieb. Stockholm-Bladet nr

1903

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag
kl. 1½ 6.

Bible.

DAGSKRÖNIKA.

Ångfartyget Wellamo anlände, enligt ingångset telegram, till Hangö i dag kl. 10 f. m.

Teoretisk teologisk examen har vid Lunds universitet afägs af A. Jansson, Göteborg, och fil. kandidaten H. E. Schölander, Malmö.

Vi remittera härmed ärendet till detektiva afdelningens herr Blandahl, som därigenom får ett öskt tillfälle både att värna tronens samt dess emblemer och att upptäcka en farlig förbrytare.

Dödsfall. Registratorn i k. justitie-revisionsexpeditionen, protokollossekreteraren i k. m. kansli Laurentius Konstantin Hasselgren afled efter en längre tids sjukdom i går på aftonen härstädes. Han var född år 1839 och sörjes närmast af efterlevande maka och fyra söner, af hvilka två gifte, samt en gift dotter.

Nationella skidskiåringarna i Filipstad. Samtliga deltagare i dessa täflingar få vid resa öfver statens banor och enskilda banor fara för half afgift. Legitimationskort tillhandahållas efter anmälan hos föreningen för skidskiåringarna i Filipstad i Sverige eller hos platskommittén i Filipstad.

Läsaren torde minnas de stora be- dragerier, som agenten Oskar Heintz i Göteborg för ett år sedan förövade. Heintz afvek och hans bo försettes i konkurs. Enligt meddelande från Göteborg afslutades konkursen i fredags, hvarvid borgenärerna fingo hela fjorton procent i utdelning. Synnysa affärer!

Kronorna till Oscarskyrkan i Stockholm ha enligt "Sundsv. P." beställts vid Linderbergs mekaniska verkstads i Sundsvall. Beställningen omfattar 4 kronor om fem meters höjd med hvar- vardes 49 glödlampor, 4 kronor om tre meters höjd med hvarvards 12 lampor samt dessutom en hel del smärre armar- tur. Hela lampantalet är 623. Beställ- ningen går upp till ett belopp af mel- lan 15 och 16 tusen kr.

En mystisk rymning. Borgsjö- mördarens rymning är ännu en officiell hemlighet för såväl Sundsvalls- polisen som landspolis i Medelpad och troligen äfven för polisen i alla andra trak- ter, där han kan misstänkas komma att gå fram, skriver "Sundsv. Tidn." Under sådana omständigheter är det ju ej underligt, att man ännu ej haft någon som helst spänning på rymmare.

Järnvägsstyrelsen har som bekant föreslagit anordnandet af elektrisk drift förskävis å någon kortare linje. Antagligen blir det — enligt hvad Kvällen erfarit — linjen Malmö—Lund, som blir den lyckliga. Den har stor lokaltrafik och är därtill helt och hållet dubbelspårig. Driftkraften torde i så fall hemtas ur tornmassorna vid Stehag.

Smakligt Norska "Örebladet", som intervjuar åtta å tio personer pr dag — med en viss smak, har nu upp- täckt en äldre Kristianladam, som fått en aldeles ohäglig aversion mot allt möjligt slags ätbart. Hvarför man måste stika rör genom hennes näs- borrar och få hennes mat in den vä- ges! Och på så sätt har kvinnan ätt genom näsan i tjugutvå års tid!

Exportföreningen har i går till di- rektor utsett ingenjör John Hammar efter den allmänna direktör Axel Lan- ner. Hr Hammar är en helt ung man, endast 34 år, direktör från Göteborg. Han har som beordring från de Laval- ska aktiebolagen och som chef för Separators Parisafdelning visat stor duglighet och framför allt ovanlig energi, hvarför föreningen synes ha träffat ett godt val.

En uppmärksam kafékund skriver till oss: Med indignation har jag iakttagit, att någon okynig stockholmsk repu- blikan — finnes det någon så- dan? Red. — i sitt fanatiska föret- reksamhet icke aktar för rof att skriva bort kronorna på sanatoriefondens sparbössor på våra kaffeter. Livad kan lämpligen åtgöras, för att i tid ställa ett dylikt ofog?

Till vårt Göteborgsbrev i dagens nummer kunna vi tillägga, att källar- mästarna i rikets andra etad beslutat att från och med i dag taga bort brän- nvinet från smörgåsbordet, alldeles som det skett hos oss sedan 1 oktober. Men de lyckliga göteborgarna slippa betala mer än 10 öre för "graden"

renad. Ha de mera utvecklad smak och vilja ha blandning, akvavit eller sådes, kostar det fem öre mera. Och genevern anses så gentil, att den satts till 20 öre. Arma Schiedam! Din ex- port till Göteborg är all ...

K. generalpoststyrelsen har icke var- rit fullt lycklig — skriver Post- tjänstemännen till oss — när den föreslår allmänheten att numrera de olika postkontoren inom Stockholm för att därigenom vinna snabbare postbe- fordran till adressater i huvudstaden. Huru lätt bortglömmas icke en siffra, hur lätt förväxlas icke en siffra med en annan! Det naturliga hade var- rit att föreslå tillägg af en bokstav, såsom Stockholm K. eller Stockholm H. (Kungsholmen eller Handverkaregata- na) etc. Sifferbeteckningen kommer endast att medföra en babyonisk för- bistring, rejsam både för postfiskalan- terna och för posttjänstemännen, hvil- ka senare för visso ha lättare att ut- tyla suddiga bokstäver än slarvigt skrifna siffror.

Redaktionen finner Posttjänstemäns anmärkningar värda allt beaktande.

Tiderna förändras... I anatomiska föreläsningssalen på Karolinska institutet uppeattes för nå- gra dagar sedan ett välputsadt skelett såsom behöfelig förstärkning i samlin- garna till den intresserade vetenskaps- ungdomens gagn och nytta. Den kropp, som i lifetiden omsluttet detta skelett, var frukten af en förbindelse mellan den berömda skådespelerskan Emilie Högqvist och en mycket hög- ställd person.

För i världen låto kungarna sina åkomlingar på vänster hand bli här- ligan, furstar eller åtminstone ade- lman. Men utvecklingen har demo- kratiserat äfven "höga" förbindelser. Ana- tomisala välputsade skelett gjorde sin entré i lifvet som barnhusbarn, kämpade sig fram genom jordens jäm- merdal som — skomakare och gjorde sin sortie som försörjningshjon på Grubbens gårde.

Moris af Sachsens därefter blef fäl- herre och dog frid och berömd.

En mångsidig upplämnare besökte oss i dag på middagen uppe på re- daktionen. Närmaste anledningen därtill var den, att han lyckats konstru- era en lätthanterlig och bekväm dres- sin, som kan insättas på våra spår- vägslinjer, när spårvägsstrafiken — ty- värr alltför tidsigt — slutar på af- tnen. Vår man tänker begära konces- sion af öfverståthållareämbetet att få tillhandahålla den nötslående allmän- heten med hand-, ång- eller elektrici- tetskraft framdrifbara dresiner, hvil- ka skola fördelas på ett antal knut- punkter med större trafik.

Med dessa rader har den för oss kände upplämnaren velat förbehålla sig förslingsrätten till de ekonomiska för- delarna af sitt projekt, hvars realise- rande skulle — såsom han nävt nog tror — ta knäcken på det bedröfliga nattskäktandet samt pressa ned den o- skäligt höga taxameterpriset nr 3.

För någon tid sedan serverade Grand Hotel i Kristiania middag och supé på öfverlevnarna från "Fram", hvilka till större delen innehade den respek- tabla åldern af inemot fyra år. Och de talrika tillfälligheterna låto an- ställningarna sig väl smaka.

Na har emellertid detta rekord blif- vit slaget och distanserat så, att det aldeles försvinner ur räkningen. Re- kordstälaren är en hr Göbel från Brüssel, hvilken nyigen haft den un- derliga idén att bjuda på en diener, där åtskilliga af det, som serverades, ut- märkte sig genom att vara synnerli- gen godt och — långvarigt lagrad. Bland annat bjöds såhunda på äpplen, som voro adertonhundra år gamla, bröd af hvete, som vuxit, innan judar- ne åtog sig öfver Röda hafvet, smör från sextonde århundradet och vin, som hade den angenäma åldern af två- tusen år! Äpplena hade funnits i ler- kärl i Pompeji, hvorefter i en egyptisk grafkammar, emöret var från ett sten- krus i en skottisk källare, som varit fylld af levatten, och vinet hade påträffats i ett gammalt grekiskt hvalf i Korinth.

De gamla kulinariska läckerheterna gjorde, trots sitt något försenade an- vändande, utmärkt nytta.

Hvari Skansen brister. En signatur "Trulle" i G. H. T. Stockholm-redak- tion har intervjuat en anonym bohus- länsman, som hade en del anmärkningar att framställa mot Skansen. Han yt- tade bl. a.:

"På Skansen finns minnesmärken från Dalarna, från Skåne, från Halland, från... ja, från alla Sveriges kanter och hörn, men visa mig någonting, som minner om gamla Bohuslän! Fins här någon af de gamla bohuslänska graf- varne eller hällristningarna, hvilka se- nare nu förstöras genom stenindustrin? Hvar fins någon af dessa säregna kring- byggda gårdar från Inland, hvilka nu så småningom förstöras af tidens tand den ena efter den andra? Kan du visa mig någon af de egendomliga och för Bohuslän så karaktäristiska fiskackojorna och sjöbodarna?"

Och här hör man historier berättas på hälsingemål, på värmländska och an- skrämmelig västgötska, men på bohus- mål icke. Och dock är bohuslänskan — särskildt den från norra delarne af landskapet med sin på grund af de dåliga kommunikationerna gamla kultur — kanske mer än någon pro- vinsialism här i landet ägnad att föred- dragas. På Skansen såsom en hilsen om- omväxling. En härtill kompetent per- son skulle det säkert gå att få tag i."

Det finnes onekligen en del reson i dessa anmärkningar.

Ett och annat från Teatern vid Trädgårdsgatan.

De rykten, som yelat att berättas om jämsing och missnöje med förhållande- na vid Dramatiska teatern, ha, om än de för en tid tyckas hafva upphört, visst icke afstannat. De smyg- kring forfarande, dryftas och kom- menteras man och man emellan och äfven härvidlag torde det gamla ord- språket besanna sig: "ingen rök utan id". Det lilla utbrött, som oppositi- onen tog sig i fruarna Lindeberg, Hanssons och Bosses försök att bli lösta från sina kontrakt, blef, såvill man tycka, undertryckt i början. Och låt så vara!

Låt vara, att oppositionen mot och missnöjet med Dramatiska teaterns in- tendent, hr N. Personne, sedan dess icke tagit sig något synligt uttryck — "det synes ej mer, men finns där ändå".

Vi skola försöka att i denna och följande artiklar klargöra hvar den- na opposition kommer och huru pass berättigad den kan vara.

Sannt är, att teaterfolk bildat ett släkte för sig, ett lätriskt, tempo- ramentfullt släkte, som öfverdrifter, vare sig det gäller glädje eller sorg och som aldrig se saken realist utan idealier. Vi vilja därför ställa oss alldeles utom partier och söka se på förhållandena vid Dramatiska teatern sådana de verkligen äro — de må sedan vara hurudana som helst.

I.

Men förebråde på sin tid hr Gu- staf Fredrikson, att han såsom Dra- matiska teaterns intendent endast odlade den låta franska komedien, d. v. s. oftast upptog sådana pjäser, i hvilka han kunde anförut hufvudrollen. At- nu mera friherrinnan Cederström, de Stockholmepublikens favorit par prä- rone, Ellen Harlmann. Och man för- rebrådde honom vidare, att han med järnhård hand höll tillbaka de unga, spirande krafter, som möjligen bori släppas fram å Dramatens tillor.

At dessa och möjligen andra orsaker framsträdes den opposition, som på sin tid tvång hr Fredrikson att nedlaga sin intendentpost.

Missnöjet med hr Personne härrör om ej af samma så åtminstone i det första fallet samma orsak.

Man anser nämligen, om med rätt eller orätt skola vi sedan klargöra, att hr Personne i sin egenkap af te- aterledare på de öfriga sjuheternas be- kostnad sökt possera fram en om ic- ke för amat, så för skönhet och färg- ring bekant aktör — en aktör, som till på köpet ej såsom fru Hartmann äger vare sig hennes talang, ej heller hennes publiktycke, och därige- nom, ekonomiskt sett, dragande kraft.

Ty direktör Fredrikson kunde på sin tid mer än väl försevara sitt pos- serande af fru Ellen Harlmann — Stockholmepublikens, ja äfven landör- teas, förklarade gunstling — enär hon- nes spel alltid lockade publik och där- igenom förskaffade associationens me- mlemar en årlig, ej oafsevärd utdel- ning. Huru stor har utdelningen inom associationen sedan dess varit?

Största orsaken till hr rådande mis- nöje är, som ofvan sagts och allmänt känt torde vara, hr Persones något egenomliga framskjutande af en skå- despelerska, hvars namn vi här ej nämna, då det torde vara teaterintres- serade mer än välbekant. Om denna skådespelerskas dramatiska förtjänster tillkommer det icke oss att här orda. Därom hafva ju de dagliga tidningar- nas teateranmeldare tillräckligt yttrat sig. Säkert är emellertid, att skåde- spelerskan i fråga minst af allt äger publiktycke. Publik vil — vi vä- ga med säkerhet påstå detta — my- ket hellre se fru Lindberg, fru Bosse, fru Hansson eller fru Byström, af hvilka den senare icke på år och dag fått visa sig å scenen i någon else- värd roll. At det måste rätt af en teaterintendent, som fått sig anför- trodd ledningen af en af huvudsta- dens främsta talconer, att på detta sätt behandla en artist, som oftast af såväl publik som kritik med nöje mottagits och visat sig äga ett varmt intresse för den bana, hon valt?

Det är — vi be på så få fasta upp- märksamheten här — ej mot hr Per- sonne såsom skådespelare vi här rik- ta våra angrepp. Det är endast mot honom såsom Dramatiska teaterns in- tendent. Vi våga påstå, att hans val af spelprogram hufvudsakligast gjorts med hänsyn till för honom och of- vannämnda aktör förefinnliga roller. Och skola vi i en kommande artikel stöda vårt påstående. Hr Personne skulle hafva vidtagit kunna invidna, att hans val af spelprogram i alla fall visat sig lyckligt, enär Dramatiska teatern haft en särdeles god såsong.

Men vi fråga: beror ej detta möjli- gen på, dels den för alla teatrar i hufvudstaden — således ej blott för Dramatiska — gynnsamma teatertiden med des följaktligen ständigt tillström- mande publik och, dels af hr Fred- riksons ständiga gästspel, som hr och med å de otaligt många gån- ger gilla "Åra" och "Falska ju- veler" förmådde locka fullt hus. Ty vi kunna ej annat än med ett stilla löje möta en viss kritikers påstående, att ifrågasvarande skådespelerska och ej publikens gunstling, hr Fredrikson, skulle varit den, som i "Falska ju- veler" dragit publik och inestalt pen- ningarna.

Missnöjet med hr Personne hr in- om det oppositionella läget buse af flera orsaker.

Dit hör främst hr Persones mer än vanligt hänsynlösa uppträdande mot honom misshagliga medlemmar inom associationen, hans vana att omgifva sig med en stab af mer eller mindre dugande, för intendenten krypande för- mågor, och hans sätt att lyssna till allt möjligt, mer eller mindre veder- häftigt skvaller — allt förhållande, som göra tillståndet inom teatern hårdt när öfrigt till t. o. m. för sjuhetar, som icke tillhöra vare sig ena eller andra partiet, utan söka stå neutrala.

Flera exempel härk skulle kunna framdragas, men vi spara dem till vidare.

Man skulle kunna fråga: Men det är väl icke hr Personne ensam, som be- stämmer allt? Det lär ju finnas en di- rektion?

Vi svara: Visserligen, men vi kun- na äfven upplysa om, att denna di- rektion består utom intendenten af hr Örtengren och Skånberg — och dessa ha väl aldrig vågat att driva sin lilla vilja igenom gentemot sin själfrådig- e intendent.

Innan vi för denna gången sluta vår vidräkning med Dramatiska te- atrens intendent, vilja vi omnämna en sak.

Rödan i augusti 1902 förelagd där- en revisionsberättelse, omfattande de tre första årens verksamhet under hr Persones ledning. Denna revisions- berättelse har man gång på gång ut- lofvat att vid sammanträde med as- sociationens medlemmar låta uppläsa, men därvid har det, liksom ofta för- ut, då hr Personne lofvat något, stan- nat till blotta löftet. Och hvarför?

Det har sagts, att hr Personne be- höft tid på sig att bemöta densamma. Att behöfva så lång tid på sig för att bemöta en revisionsberättelse — "döljer sig ej där något under?" Vi anslaga det.

Att anföra hvad som hr revisor- rörande hr Persones ledning af Dra- matiska teatern ha att anmärka, anse vi, så länge revisionsberättelsen ej är föredragen och ehuru vi fullväls känna till ett och annat därutur, icke lämp- ligt.

Så mycket kunna vi dock säga, att mer eller mindre grava anmärkningar förefinnas i densamma mot hr Per- sonne, berörande ungefär samma chur- flera punkter, som vi här i korthet vidrört, nämligen hans despotiska sätt mot honom misshagliga sjuhetar, hans olämpliga val af reperior, hans "fa- voritstem", olämplig hushållning med teaterns medel i ett par fall o. s. v.

Det skall blifva intressant att se, hur hr Personne kommer att bemöta revisionsberättelsen. Ty vi veta, att man samlat fakta på hand, hvilka alla komma att framdragas.

Fortsättning följer, ty ämnet är än- nu icke på långt när uttömt.

"Syster Olivia".

TELEGRAM.

Till Kristiania!

(Privattelegram till "Kvällen").

Köpenhamn, söndag. Svenska sändebudet, Kammarherre Gude, utskäddet Fritsche samt en mängd officerare och sportmän afse- ste i går afon till Kristiania för att öfvervara idrottsfesterna.

Den förföljde Ali Nouri Bey och turkiska regeringen.

(Privattelegram till "Kvällen").

Köpenhamn, söndag. Turkiska regeringen har gjort fö- reställningar hos den danska regeringen för att förbygga, att förre turkiske generalkonsuln Ali Nouri Bey tillsam- mans med sin hustru och armeniske skalden Armezian på fredagen får afhålla offentlig konferens öfver för- hållandena i Turkiet.

Från Danmarks sida kunna emellert- id inga åtgärder i denna riktning vid- tagas.

Till botten. — Sjutten man drunk- nade.

(Privattelegram till "Kvällen").

Antwerpen, söndag. Norska "Ångaren" "Skagerak" har sjun- kit i Nordjeen på resa till England. Sjutten man af besättningen, däritland kaptenen, drunknade.

Socialdemokrat — finansborgmästare.

(Privattelegram till "Kvällen").

Köpenhamn, söndag. Den socialdemokratiska stadsförmäk- tigen milären J. Jensen har förklarat sig villig att öfvertaga finansborgmä- starens ämbete, detta efter partiets an- ständiga uttalande därefter.

(Genom Svenska Telegrambyrå.)

Vedaffären i Göteborg.

Göteborg, söndag. Med anledning af anmälan mot rek- torn vid västra 5-klässiga läroverket härstädes C. E. Möller har lärover- sen funnit sig i ärendets nuvarande skick icke böra vidtaga några ytter- ligare åtgärder och har till justitie- ombudsmannen öfverfärdat samtliga till ärendet hörande handlingar för justie- ombudsmannens vidare förordnande.

Fartygsammanstötning vid Corfu.

Flera personer omkomna.

Corfu, söndag. I iafarvatnet vid Corfu har engelske kryssaren "Pioneer" sam- manstöt med en torpedbåtförstörare. Flera personer ha omkommit. Man har hittills räknat två lik. Ännu sesnas trehundra personer.

London, söndag.

Från Corfu telegraferas: Samman- stötningen emellan de två fartygen vid Corfu, skedd under en nattlig mon- sön, i hvilken två större engelska krigsfartyg och tolv torpedjagare del- tog. Hela främre delen af torpedje-

A.-B. Annons- & Reklambyrån

Brunkbergstorg 12, Stockholm.

Telegramadress: Annonsen.

Annonsering i in- och utlän- ska tidningar och tidskrifter till tidningarnas egna priser.

Allm. 106. Riks 62 42.

Anskaffar alla slags reklam- saker.

Uppsätter kataloger & pris- kuranter.

Spider allt på bästa och för- delaktigaste sätt.

Göteborgsbankens hus.

garen "Orwell" afskars och sjönk på djupt vatten. Man har funnit liken af en artillerist och en eldare. De tret- ton saknade personerna antogs hafva gått till botten, då främre delen af "Orwell" sjönk; återstoden af fartyget inbogerades till Corfu.

Herman Grip död.

En sann människovän.

På Sabbatsbergs sjukhus afled i går f. d. premiäraktören Herman Grip.

Om någon har väl han fått erfara, att det är lättare att hjälpa andra än sig själf. Grip, som var född 1848, kom som fattig ung pojke till Zetter- holms teatersällskap och öfvergick därifrån till de kungliga teatern. Han saknade icke begäfnig för scenen och utmärkte sig särskildt i komiska älskar- roller, främst kanske tack vare sitt praktiska yttre.

Under spelåret 1889—90 ingick han ett rikt gifte och lämnade den dåva- rande associationen, inom hvilken han hade en mycket god ställning, för att upprätta ett stort rikspensionsbolag. Ehuru detta ej kom till stånd slutade förberedelserna största delen af hans förmögenhet. Och den af honom grun- dade Affaire pratique vid en af Vata- gatorna gick också snart omkull. Efter skilsmässan från sin fru lefde han ett bekymmersamt lif, därtill förbittrat af en svår ögonsjukdom.

Det för Grip utmärkande draget var hans välvilja mot alla som behöfde hjälp och hans utröttliga energi, då det gällde att arrangera välgörenhetsfö- reställningar eller på annat sätt vidtaga anordningar för att hjälpa den han tagit om hand.

Ehuru han för öfrigt icke var någon utpräglad personlighet skall dock hans namn af ofvan nämnda skäl alltid stanna i varmt minne hos dem, som kommo i beröring med honom.

DÄR MAN ROAR SIG.

Söndag 1/ Operan: Trabardaren. Dram. text: Krig i fred. Svenska text: Gamla Het- delberg. Vasest: Wienerblod. Södra text: Dams med masken. Öfverste: Clairette i dragonglögret. Folkteat: Rocambole. Sherlock Holmes (för sista gången). Folkets Hus: amatörteat: En radikaliser. Gräff- vans nyårsnummer. Sveateat: Varieté. Nytt program. Operan: Profeten. Dram. text: Ett glas vatten.

HUR MAN SKÄMTAR I UTLANDET.

I Spørvgoven. En Dame (till sin vis-à-vis, en bekant Forfatterinde, som har det meste af en Høne — Hoved, Hale og Vinger — an- bragt paa sin Hat): "Undskyld, men jeg kan ikke lade være som Medlem af 'Fore- ningen til Samfundets Fredning' at for- arges over Ders Hat". Forfatterinden: "Ja — men De har jo selv en hel Vinge paa Ders Hat!" Damen (forfjængt): "Ja, ja, vist — men (pludselig lettet) noget Hoved er der da ikke ved den..." (Politiken)

Cabbage.

Wife (who has bought her husband a cigar): — Now, that is something like a cigar.

Husband: — Yes — or — something like. What is it?

(Pick-me-up)

Une jolie note d'album glanée sur les fenilles d'une mondaine mélancolique: "Les plaisirs ne sont guère, pour sépa- rer nos douleurs, que des virgules."

(Le Figaro)

Nach einer Bebelchen Rede in der Diplo- matenloge des Reichstags: — "Nun, wie finden Excellenz die Rede?" — "Erzählen! Ich hab' mir die Ohren zugehalten! Uebrigens: spricht der Mann immer so gut?"

(Ulla)

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

Källarmästarnes popularitet i fara.

Hur är det med Svensksunds bevakningstjänst?

(Göteborgsbrief till "Kvällen".)

Nåst spårsvägarleken och björnar — i Slottsskogen — ha källarmästarna i popularitet stått främst om tid i det här samhället. Och därtill fanns de goda skäl. Ty vår huvudstads källarmästare beröfvade sina kunder det kära smörgäsbordet, kunde vara "Papirhusar" till göteborgarnas oönskade glädje konstatera, att smörgäsbordet vore den sista position vära källarmästare skulle uppgifva. Det var bara en som till en intervjuare sa, att smörgäsbordet var ett rent inferno. Han använde för resten ett mycket mera svenskt uttryck. Men det var också nära, att han sedan fått göra offentlig afbön.

Men det är fara värdt, att denna så älskt vunnna popularitet lika snart kommer att störta samman. Alltså den tyckta om den höjda spritbeskattningen nådde till källarmästarna, ha dessa man och man emellan uppgjort planer, gräsliga anfallsplaner, mot det af dem själva med faderlig omsorg så smyglade smörgäsbordet. Det såges redan, att en del källarmästare äro betänkta att införa särskilda brännvinsbord bredvid smörgäsbordet med extra debitering för snapsarna. Och de tyckas förresten inte vara ovilliga att införa brännvinsautomater här också.

Härmed må nu vara hur som helst. Säkert är att källarmästarna böra tänka sig för två gånger innan de vederstå sin förtädda popularitet.

Att folkgunnet är en vansklighets sak, är en erfarenhet som redan den förut på Västkustens dityrmbesikt följungarna kanonbåten "Svensksund" nödgats göra för en som det tyckes

hittvidt skött bevakningstjänst.

Det fanns nämligen en tid, då fiskarebefolkningen i Bohuslän med glädje hälsade "varan båt", då den ångade fram mellan fiskelägena. Särskildt under stränga isvintrar, när sillen ännu gick till, var den också till ovärderlig nytta för bohussläktingen, tack vare ett intresserat befall, som tycktes fullt ha fattat ett bevakningsfartygs uppgift.

Under senare åren däremot ha knappt stort annat än klagomål för sports över "Svensksund" från fiskarebefolkningen, hvilka tid efter annan framkommit i pressen — om ock i betydligt mildrad form.

I vinter ha dessa klagomål hörts starkare än vanligt, och länga hela Bohuskusten gör sig den meningens gällande, att om det kommer att fortgå på detta sätt, kan kustbevakningen lika godt indragas.

Den största orsaken till kommanderingen är, att ombytet af befall sker hvarje år. Befallet har knappt hunnit göra sig förtroget med förhållandena på Västkusten, förrän det ersättes af nytt. På de danska bevakningsfartygen är användes i allmänhet samma befall i tre år, till förmån givetvis för fiskeriet.

Ett annat missförhållande är, att "Svensksund" på den långa kuststräckan mellan Kullen och Svinesund vid intet tillfälle begagnar sig af någon annan kolesation än Göteborg, under det de danska båtarna räkna tre kolesationer inom sitt bevakningsområde, nämligen Korsör, Fredrikshavn och Esbjerg. Under det nyligen afslutade sillfisket i Strömstad, då "Svensksund" så väl behöfdes däruppe, måste den allt emellanåt styra iväg till Göteborg för att kola, en expedition, som minst kräde två dygn af gången. För undanskötades vanligen kolningen i Marstrand — som ju i sillfiskeåren ligger mera centralt — så att kolningen kunde ske på en half dag.

Det är för resten icke med blida ögon fiskarebefolkningen ser "Svensksund" besök i Göteborg. Man tror allmänt i skärgården, att så snart grosshandlarsocieteten i Göteborg har "dansbal" — som de säga — behöfver "Svensksund" rengöra sina pannor och kola. Vatten på sin kvarn ha fiskarna bl. a. fått, när kanonbåten vid trettondagseftermiddagen midt i brinnande sillfiske och hårdt väder låt fiskarebefolkningen sköta sig sjalf bäst den gilla och låg förtöjd i Göteborg, synbarligen endast för Amarantherbalens skull. Och man frågar med häpnad hvad "Svensksund" hade i Göteborg att beställa under julstormen, då folket vid kusten mer än någonsin anag sig kunna göra räkning på kanonbåten assistens. "Svensksund" kommandering är dock icke något barmhärtighetsverk, som den människaövliga utövar på lediga stunder, ty för att bistå fiskarna vid behöf har folkrepresentationen anslagit medlen.

Hvad som icke minst tager "Svensksund" tid i anspråk och drager den från sitt ursprungliga ändamål äro de hydrografiska expeditionerna. Under det senaste sillfisket vid Strömstad tredde man naturligtvis att se hydrograferna på fiskelotien göra sina iakttagelser, men detta var det icke fallet. Först när sillfisket var slut lästes i tidningarna, att två af kommissionens tjänstemän skulle ombord på "Svensksund" resa till Strömstad från Göteborg för att "studera" där pågående sillfiske.

De gamla goda traditionerna från kanonbåtarna "Geshilde", "Alfhilde" och "Motals" dagar i vår västkust äro på väg att försvinna. Som man minna, byggdes "Svensksund" utslutande med särskildt afseende fäst vid bevakningstjänsten på Västkusten, och man har väl därför rimligen haft skäl att vänta mera af denna än af de numera uttrangerade örlogsfartygen.

Göteborg.

Blad ur skissboken.

Mannen som ser.

Första gången jag träffade på honom var nere i Kungsträdgården. Han stod lutad mot en vägg ej långt från källbacken.

Kanske har ni också sett honom? Den där lille halfkrympingen med två tjocka klumpben och två käppar att stödja sig på?

Han stod där orörlig emot sin vägg utan att tyckas märka stöjet från den källkåkande barneskaran. Hans blick var orubbligt riktad uppåt, förbi trädgrenarne, högt öfver hustaken bort mot den blågröna vinterhimlen. Kanske såg han något där, som vi andra inte kunna se.

Så tycktes han ha stått där länge. Ingen brydde sig om honom, ty alla som passerade förbi hade sina blickar riktade mot de lekande småttingarna.

Då kommer en torftigt klädd kvinna med sin lille gosse och skall vägen fram. Hon höjdes af källkåkningen, stannar och får syn på mannen invid väggen. Hon hypnotiseras af hans hypnos, och hon stirrar på honom, liksom han på... jag vet inte hvad.

Hennes drökt tyder på att hon sett bättre dagar. Men hon är elarvigt påklädd liksom en af dessa som lifvet farit alltför hårdhänt fram med, så att de förlorat Ariadneträden som skall rädda dem ut ur labyrinthen.

Men hur bruten hon än själf tyckes vara, har hon likväl ett kvar: medlidamheten. Ur sin gamla portemonnå letar hon fram en kopparslant. Och lämnar den till gossen. Mannen där invid väggen har ej gjort den minsta gest, som tyder på, att han vill titta, men kvinnan har fått för sig att det är ändamålet med hans stirrande blick och hans orörliga hållning. Hon säger till gossen att lämna slanten till gubben.

Men när gossen kommer med framsträckt hand, vänder den gamle plötsligt ansiktet emot honom. Gubben säger ingenting, men hans anskåts dras ihop som en gammal hopskrädd tobaksrök och hans ögon spruta af vrede.

Gossen står där förtviflad med kopparslanten i sin framsträckt hand. Men gubbens anskåts fräser allt mera iakt. Är det därför att han ej vill veta af någon allmosa? Eller kanske för att man står honom i hans drömmar? — Det händer någon gång att fattiga dagdrifvare också ha drömmar och se synar, som vi det dagliga slitet trålar aldrig få skåda... inte ens i sömnen.

Till sist drar gossen sig försiktigt tillbaka. Han söker skydd hos sin mor. Och nu stå både hon och hennes son stelsagna af förvåning öfver tiggaren, som ej vill mottaga deras gåva.

Efter en stunds undran blir det dock klart för henne, att detta ändå är för mycket. Medan gossen försiktigt retirerar ett par steg, går hon resolut fram och stoppar slanten i gubbens ficka samt aflägsnar sig hastigt.

Den gamle låtsar ej märka hennes förhållande. Han står där orörlig, stödd mot väggen och med blicken orubbligt riktad mot samma fläck där uppe i det okända i den grönbåla vinterhimlen.

Sancho Panza.

Tjufskytte.

Jag börjar på att alldeles få gå ifrån mina vanor.

Det hade blifvit ett behöf hos mig att få min lilla bilfiske och mina två ägg till frukost. Men nu sedan finansministern belagt billen med 1,50 i stämpelskatt och källarmästareföreningen med anledning däraf höjt priset med fem kronor har jag måst sluta upp. Och lika illa blir det med äggen blott riksdagen får tid att förbjuda all äggimport för att Jan Persson skall bli i tillfälle att bedriva sin hönskötsel på ett rationellt sätt.

Jan Persson har nämligen en höna som tros vara en värphöna, fastän

hon ännu icke visat den minsta håg för att lägga ägg.

Vi få väl försöka att låta bli att äta en tid tillä tullen på omalen majs hinner bli upphäfd. Det blir nog det enda födoämne, som en icke millionär hädanefter kan bestå sig med. Inte för jag tror, att omalen majs i längden blir någon så särskildt angenäm eller nyttig föda. Men man måste väl.

En tröst är det ju alltid att priserna på utländska viner och spiritusor sjunkit så förfärligt genom den stora importen. Det glunkas till och med om att vinhandlarna under de närmaste åren komma att gratis effektuera alla ingående beställningar. Men så lär också deras ineliggande lager förelä ända till år 2903 under förutsättning af en daglig förbrukning af 7 liter per hvarje invånare öfver sex månader.

Kanske det är med tanke härpå, som hr Byström motionerat om upprättande af en professor i alkohologi.

Det är ingen liten skicklighet herr Meyer visat som skattsökare. Och ändå har han totalt förbisett det allra säkraste och simplaste medlet att få statskassan att flöda öfver af guld, ett medel att skaka pengar ur ärmarna, herr Meyer, ett medel lika underbart som Alladins lampa. Hvarför få vi icke rabattmärken, när vi betala våra utskylder, herr Meyer, det är vår medborgerliga rättighet att få rabattmärken, röda och gröna och blå och i alla rågnbågens färger, herr Meyer.

Tänk en sådan räkning det skulle bli till uppördskontoren och hur själfklarationernas slutesiffror skulle springa i höjd. Och inte behöfver svenska staten se sig länge om efter valutor till märkenas inlösen. Vi ha ju fullt upp med gevär — riktigt snygga och fina gevär, fast de ej äro fullt efter sista modejournalen. Och nya förråd få vi ju för nästan hvarit år. Och hur många små trefliga kanonbåtar och pansarbåtar ha vi ej som nu ligga aftacklade och rosta ner till ingen nytta, och som skulle kunna sprida glädje och trefnad i tusen små hem.

För en bok rabattmärken skulle man ju kunna få ett dussin gevär eller så ungefär eller ock en liten lustig kanon — för två böcker en riktigt bra torpedbåt eller nä'n motsvarande valuta. Ja, hade man varit riktigt fädig med sina skattebetalningar kanske man på sin ålderdom kunde komma öfver en komfortabel och hemtreflig liten fästning.

Ta vara på idén, herr Meyer.

Vara eller icke vara — pansarbåt!

Herr Almström är nog en mycket angenäm person fast han har litet svårt för att komma sams med sjöministern. För några år sedan tyckte han ju att vi byggde för litet med pansarfartyg. Och bums fick han så många han ville ha. Nu motionerar han på nytt och tycker att vi bygga för många. Det är väl bäst att bifalla hans motion den här gången också.

— 12 —

som han blifvit tillagd att hålla sadlade i deras spiltor. Men François tycktes ha en afgjord otur. När han kom ut med hästarna, märkte fröken och tjänaren, att fruntimmerseadeln låg på Pierrots rygg och mansseadeln på Carmens.

Yvonne bröt ut i skrikt och ridskrikt i skällsord.

Hvad stalldrängen beträffar, åtnöjde han sig med att ägna sitt missöde ett leende af häpenhet.

Nå, sade ridsknekten, som af respekt för sin fröken höll sig i skinn, sade af hästarna, jag skall sadla den själf.

François rörde steg ej ur stället.

Nå! Tänker ni göra hvad ni blir befalld? utbröt ridsknekten, nu sårad i sin värdighet som förmän.

François rörde inte ett finger.

Fröken behagade förlåta, sade han sakta. Karlen är antagligen full.

I så fall ska vi inte mer bry oss om honom, sade Yvonne. Kalla hit kammarfröken och hjälps åt ni två.

Men kammarfröken höll visst ännu på att åta frukost. Den ståtliga beridaren närmade sig Carmens för att ensam befria henne från hennes sadel.

Då kom François fram från vänstra sidan och lade sin smutsiga hand på bältet, som han höll ett fast tag i.

— 13 —

Fröken får inte stiga upp på det här stoet, sade han.

Hvad för slag?... Får hon inte? Det var för starkt!... Och hvarför det då?

Därför att det snubblar, svarade François.

Snubblar! Carmens snubblar! utbrast ridsknekten. Och jag som har försökt henne alldeles nyss! Hon har en jämn tref, en säker gång. Och hvar har du föresten fått lära dig att föresta dig på om en häst är fallen för att snubbla eller inte?

Och han gjorde min af att lösa upp bukorden. Men stallknekten tog honom om handleden och stötte undan honom, i det han ännu en gång ropade med högre stämma:

Fröken får inte stiga upp på detta djur!

Hvad vill han? Han låter som en resandel ropade Yvonne skrämd.

Pappa, pappa! Markisen stack ut huvudet genom ett litet rundt fönster, som satt öfver ingångsporten.

Pappa, förklarade den unga flickan, stallknekten har sadlat Pierrot åt mig i stället för Carmens och vägrar beständigt att rätta sin dumber.

Jaså! Jag kör bort honom! utbröt markisen. I väg med er, och det

CARLSSON & HOLMQVIST

Kött-, Fläsk- & Specieraffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

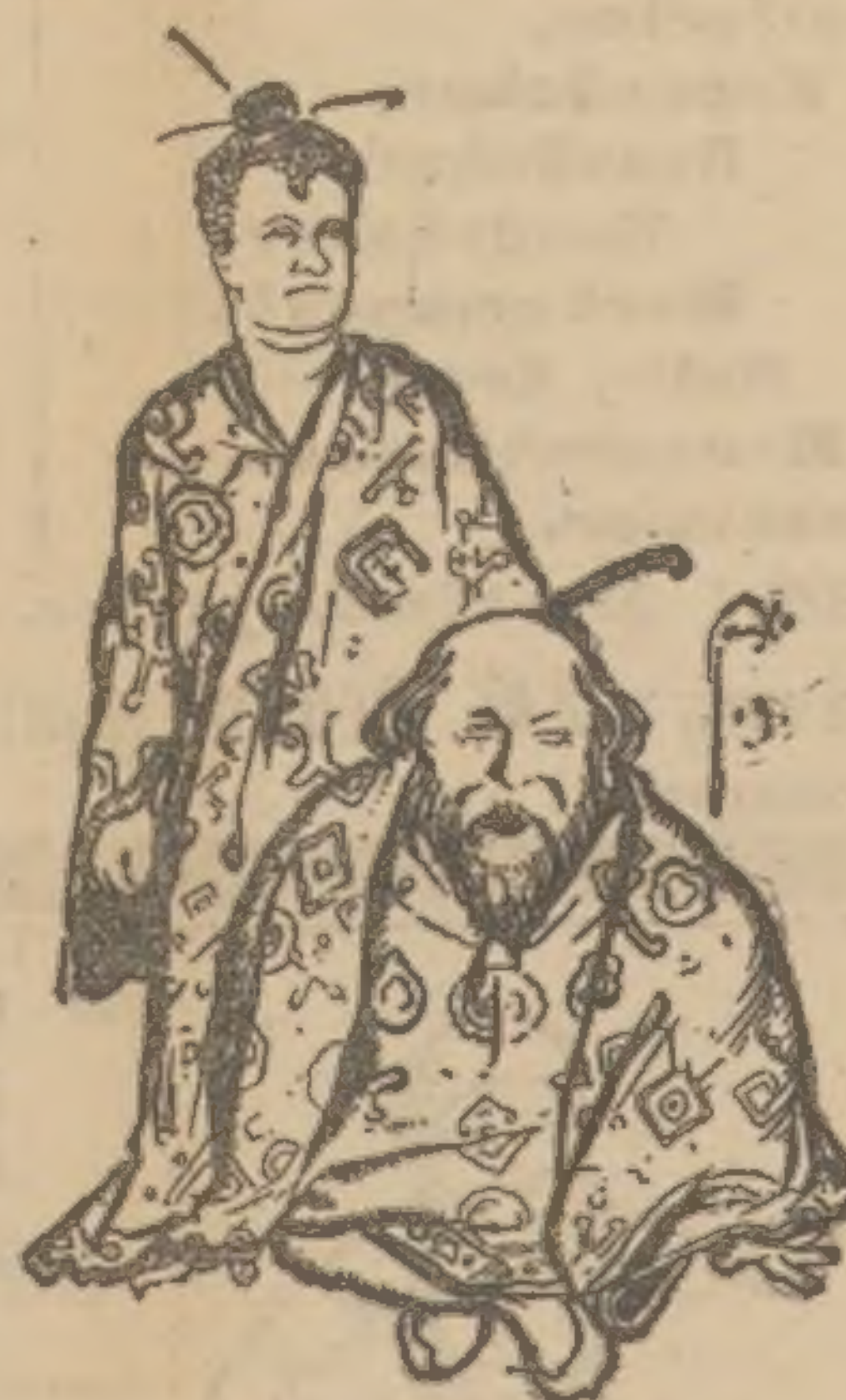
Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och krusat lager af allt hvad till en välutöftrad Kött-, Fläsk- och Specieraffär hör, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 6735.

Riktel. 6977.

så. När barnen få sin vilja fram, så gråta de inte.

Fru Östberg och Lunken i Mikadon.

Medan farsen, som hittills fullkomligt behärskat repertoaren på Riksdagshusteatern, tycks börja få vika för tragikomedien, ämnar operan att från nästa spelår ge litet rum åt den föraktade operetten. Skulle vi kanske inte då kunna få det nöjet att någon gång se herr kammarherren själf på scenen. Han har ju vid flera tillfällen visat sig vara en komisk förmåga af rang. Och herr Forsell är väl själfskrifven som den morske Achilles. Eller hur anser herr Forsell själf?

Restamagnas.

P. S.

Och hvad kommer mäktro herr Petersson-Berg att säga i sin avis?

En riktigt svensk afton

bjud oss Sven Scholander i fredagskväll, då han till ett program sammansatt våra tre svenska "klassiska" — man vågar väl nästan säga så — skaldar Bellman, Scholstedt och Fröding. Alla så olika hvarandra, men dock med humorsdraget gemensamt.

Hr Scholander låt oss denna gång höra icke mindre än tre nya — i hans tolkning — Bellmansånger, två Scholstedts och två Frödingesånger.

När man hör Scholander föredraga en så gammal välskänd sång som Fredmans sång nr 41, om den sköna och dygdiga Susanna, d. v. s. Joakim uti Babylon, så ejuder harmen öfver den svenska kvarlättsångar-travesteringen af denne skald starkare än någonsin. Den som skriver detta har alltid afskytt alla slags "arrangemang" af tonkonstens alster. Men alla mest förvanskningar af dessa impromptu, hvilka hela charmen ligger i deras omedelbarhet.

Och hör så en kvartett — eller kör — sjunga Bellman. Först och främst

Restaurant Metropol

Diner à la Cart & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer & Sexor.

Allm. Tel. 7567.

— 16 —

ni har att fördra, ropade han uppifrån sitt oxöga. Jaså! Jag skulle betala sex tusen francs för ston med fel, jag!

Han väntade att få se François bja huvudet under denna dom, och blef högst förvånad öfver att se honom i stället höja det, liksom han mottog utmaningen. Stallknekten var liksom förvånad.

Stadigt stående på sina träskor mötte han nedifrån markisens blickar och tycktes vilja kalla fram honom till en diskussion.

När François såg fröken de Curval åka sin väg, hade han med en åtbörd af oro skjutit tillbaka sin imiterade smössa och blottat ögon så svarta och så blitrande, att markisen aldrig hade misstänkt något sådant hos den idioten.

Ja, så är det, herr markis, sade han oförflädd; er Carmen är en javel, som en hänskojare prackat på er utan ackupler. Om ni först hade undersökt frökenhuvudet en smula, skulle ni ha upptäckt eldmärken, som tillräckligt visa, att hon har blifvit behandlad för rots.

Carmen besträffad med rots! utropade markisen sårad.

Dessutom, förord François, utan att låta störa sig, sitta framhoben alldeles för långt under henne. Hon

Damernas Musikblad

utgivet af Ellen Sandels har utelämnat sina båda första nummer af andra årgången innehållande:

Häft. 1.

- 1) Hymn af Ch. Gluck.
- 2) Marsch ur operan Drottningen af Golconda — Fr. Berwald.
- 3) Berceuse — S. Jadsasohn.
- 4) Pas de quatre ur operetten Wienerblod, arr. Ellen Sandels.

Häft. 2.

- 1) Andante religioso af Franz Schubert.
  - 2) Rocco af Ignatia.
  - 3) Canto de Amor af A. Lopez Almagro.
- Pris per år omfattande 24 nr, med tillsammans ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kronor.

Grefve von Ballestrem.

Den nyvalde tyske riksdagspresidenten.

Ballestrem har blifvit ett betydande namn, en symbol för Tysklands nuvarande författning. Det beror icke på hans egna förtjänster. Om hans namn kommer att förvaras af historien, så är det af samma skäl, som man ännu minnes den häst Caligula utnämnde till konsul i Rom. Dåda karaktärsera sitt ämbete.

Våra läsare minnas säkert striden i Tyskland. Hr v. Ballestrem ingrep som talman i riksdagen emot den för riksdagen gällande arbetsordning och emot den tolkning af denna arbetsordning, som han själf proklamerat, för att hindra riksdagsmännen Vollmar att yttra sig om kejsarens bravader i anledning af Kruppaffären. Detta blef till och med den reaktionära pressen för mycket. Själfta Kreuzzeitung läste lagen för den allt för servile talmannen och v. Ballestrem begärde i förskräckelsen sitt afsked. Nu är han med glans återvald af den konservativa majoriteten i riksdagen.

Beror det på att tyskarna fortfarande äro det folk af betjänster, hvar till en af deras främste förtädda döpte dem? Eller är det blott deras berömda vördnad för majestätet, i kraft hvaraf de, som bekant när revolutionen kommer, visserligen skola halsbugga sin Karl I och sin Ludvig XVI men dock skola göra det med en undersåttlig vördnad och i djupa underdanighet?

Gubbar.

— Måtte vara förfärligt att bli gammal!...

Det var min unge vän, som nylig sig sålunda.

Jag — som redan börjat gråna vid tinningarna — gaf honom en blick, som gjorde honom förligen.

— Jag menar — rättade han sig — förfärligt för somliga... och att bli riktigt gubbe.

— Barn på nytt, menar du?

— Ja, som de där två på Daviken?

— Hvilka?... Ett par af dina intimare bekanta? — och jag gjorde en ironisk buggning.

— Bäst... Ja, det vill säga, den

— 9 —

— François! Min ropar på en ropade Tibure, glad öfver att ha räkat sina kastanjer ur elden. En gång till skrek han:

François! François!

François kom fram ur staldörren. Han hade en kvast i handen och var klädd i en sorts grönsaktig väst af tjock ylle. På huvudet hade han en mössa af imiterad "astrakan". Den var raggig af rågn, och halmstrån och höfisar sutto på den liksom fogelbon.

Han kom fram med ryggen böjd af det eviga arbetet med sopningen och kanske också af fruktan för den störtskur, som hans herre hade i beredskap åt honom.

Hvarför har ni inte lagt till ett på stoet? frågade markisen vredadt.

Herr markis, stammade François och borrhade hakan nästan in i magen på sig, därför att jag inte trodde, att fröken skulle begagna stoet.

Men, idiot, jag sade ju till i går af Tibure och att er, att att alla människor kunde höra det, att hon i dag på eftermiddagen skulle försöka det för första gången.

— Jo, så, så, stammade stalldrängen, jag tänkte att fröken hellre skulle ta den lilla svarta.

— Hvad för slag! Ni tänkte! När Herr markisens stallmekt.

2

ene kanake, för han lär vara min gullar.

— Har den äran?
— Grina lagom!... Jag har förresten aldrig vetat af det förrän i söndags, då han var bjuden på middag hemma hos min mor.
— Danviksgubben?...
— Jag slutar, om inte du slutar med att...
— Nej, börja nu ändtill!
— Jo, det var så, att mamma mötte honom på Fredsgatan i lördags. Och då hade hon inte sett honom på femton år. Hon visste förstås, att han fanns på Danviken, där han löst in sig mot en lifränta. När han slutade med apoteket. — Det var för resten Morianen han hade. Och gubben var så proper och fin i sin gammalmodiga kostym och sina hvita härtor framkammade öfver tinningarna, att mamma kände sig riktigt röd och mindes hur salig far min gick i alldeles likadan kostym. För då var det morfar...
— Men kände hon honom?
— Skulle hon inte känna min gullar! Jag har ju sagt, att jag fick veta det dagen därpå, att han var min gullar. För han och far min var gamla ungdomsvänner och så var han en sådant apotekare här i Stockholm...
— Och så blef han din gullar!
— Ja, det kunde väl gå för sig — då... Och jag skäms inte att erkänna honom såsom sådan nu heller, när han uppträder som i söndags hemma hos oss, alldeles som en gammal fin herre i en teaterpjäs, soignerad och prydligt, afmått och ytterst distignerad i sin konversation.
— Med franska glossor?
— Alldeles! — Jo; mamma bjöd hem honom till söndagsmiddagen, för att få tala om gamla minnen. Och nog höll han målrohn vid maktt! Han berättade allt möjligt ända från Carl Johans tid, men mest från Carl XV:s dagar, då han lejde med i Stockholmslivet och var med på allt af betydelse som hände. Naturligtvis var han då också med vid Carl XII-statens af-täckning och beviljade de tumultuärska uppträderna som den riksbekanta läkaren vållade.
— Vet du af, att det var far din, som byggde den läkaren? Frågade han mig därvid med en omiskännlig stolt i blick och ton — å min fars röggar.
Jo, det hade jag naturligtvis hört många gånger af min mor... Och så berättade han utveckla sig i ålskvärder mot mig — för min fars skull — och slutet blef att han bjöd mig hem till sig till Danviken. Alltid kunde gamle gullarsgubben ha något att bjuda på — en bit tårta och ett glas vin fanns nog alltid.
— Tack, snälla gumor! — höll jag på att svara.
Och så hade han något att visa mig, någonting alldeles "exquisit", som utgjorde hans lifs största stolthet, hans älderdagslagars dröjande solglimt.
Jag erkänner att jag blef en smula nyfiken och började fundera på Danviken, tårbiten till trots. Och jag satte upp en intresserad och frägnande min.
... Jo, det var så, att när vår nuvarande nådige konung, hans majestät Oscar II, firade sitt tjugufemåriga regeringsjubileum, förordade sig gubben — min gullar! — att i allerdjuraste underdanighet förära hennes majestät, vår allernådigste drottning, en hälsömsnåduk, som han, gubben — min gullar! — egenhändigt broderat — på Danviken. Detta blygsamma men troligtvis uttryck af underdanig hyllning upplögs äfven mycket väl af

Måndagen den
2 februari

Realiseras

med 20 å 25
proc. rabatt

OBS! En del Frackar med sidenfoder, Bonjeurer och Jaquetter samt nedanstående med 25 procents rabatt:
Kulörta Västar, Hel- och Halfsiden-Paraplyer, Halsdukar och Rosetter, Pälsössor, Hängslen, Portmonnär, Plånböcker, o. Cigarr-fodral m. s. artiklar.
Nedanstående med 20 procents rabatt:

Trikå-Underkläder:

Skjortor, Tröjor, Kalsonger och Strumpor i tunna och tjocka kvaliteter.
Hvita och kulörta
Stärkskjortor.
Kragar och Manschetter.
Handskar, Tofflor.
Res-Pläids- och Ylle-Filtar.
Fotografi-Album. Vykorts-Album.

Reseffekter:

Koffertar,
Koppsäckar,
Resväskor,
Handväskor,
Markeringsväskor,
Hatt-, Krag- och
Manschettfodral.
Resetuier.

Bättre Herrkläder:

Fina och välgjorda
Kostymer,
Vinter-Öfverrockar,
Promenad- och Res-Ulstrar,
Doffel-Kavajer, Regnkappor,
Nattrockar,
Kontors- och Morgonrockar
samt
Barnkläder
för Gossar och Flickor.

OBS! Bestämda priser.

Paul U. Bergström, 76 Drottninggatan 76,
Herrskrädderi och Herreklipping.

vår goda drottning, och gubben hade den obeskrifliga glädjen och stolten äran att en dag få emotaga en egenhändig tacksamhetskrifvelse från den upphöjda person, som värdigast motagat hans ringa gifva.

Det där brevet ska jag nu få se vid mitt Danviksbesök — och vid gubbens död blir det min testamentärska egendom. Det lofvade han mig, när jag ändtilligen gifvit honom mitt formliga löfte att komma och fräströ honom en stund med mitt sällskap.

Inte för att han var utan sällskap därute. De bodde ju två tillsammans i ett rum och spela schack eller domine emellanåt, när han — min gullar! — inte hvilat sig från sitt hälsömsbroderi. — Men den där andra, det var nu i själ och hjärta en rackare. Kunde han vara annat än en ekofare för resten, då han hela sitt syndiga lif flackat omkring i landsorten i spetsen för ökända teaterband.

... Teaterdirektör, gubbevar! — "Be-römd teaterdirektör" till och med hade det stått i tidningarna, när det var på upphållningen med honom. — Men gullar min visste, hvad en sådan där herömd storhet var värd.

Sutto inte ekofartagen kvar i honom, fast hans åttioåriga skalfvande ben hvar dag förde honom ännu ett stapplande steg närmare gravens rand! Kunde han nånsin låta bli maten kanske?

— Mattan?... Jag måtte ha sett dum ut, ty gubben vräste:
— Ja, den ha vi ju tillsammans, och den ska väl ligga midt på golfvet och inte närmare hans säng än min säng! Men bara jag vänder ryggen till och går ut ett tag, så har han hasat mattan ända fram till sin säng. Och är jag borta en eftermiddag, så ger jag mig tusan på, att han hela tiden sitter i sin säng med fötterna på hela mattan, för då har han naturligtvis släpat den ända in under sängen...

Som i dag till exempel! — Jag vill ge mig tusan på, att...
Gullars sorti efter middagen blef lika plötslig som komisk.
— Jag tror ändå jag gör honom en visit — slutade min unge vän. Det må nu så vara med det allernådigst egenhändiga brevet; men mattan — den är jag nyfiken på.

Don Alfredo.

... Jo, det var så, att när vår nuvarande nådige konung, hans majestät Oscar II, firade sitt tjugufemåriga regeringsjubileum, förordade sig gubben — min gullar! — att i allerdjuraste underdanighet förära hennes majestät, vår allernådigste drottning, en hälsömsnåduk, som han, gubben — min gullar! — egenhändigt broderat — på Danviken. Detta blygsamma men troligtvis uttryck af underdanig hyllning upplögs äfven mycket väl af

Nu pågår realisationen af

SKODON

26 Fredsgatan 26

Herr-Kängor, bruna, säljas för 9 å 10 kr.
Resårskor af rossläder säljas för 8 kr.
Snörskor 7
Dam-Knäppkängor, br. & sv., säljas f. 8 kr.
Resårkängor säljas för 5 å 6 kr.
Snörskor, nris 35, 36, 37 fr. kr. 3,50.
Barn-Skodon mycket billigt.

26 Fredsgatan 26.

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 53.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Några ord om konkursen.

(Af vår merkantile medarbetare.)

Namnet konkurs är liksom så mycket annat lånat från latinet och betyder sammanlöpnings. Hvilken roll den spelade hos de gamla romarna är numera svårt att utreda. Vi veta endast, att det romerska riket till var ställt under administration, hvarvid Mesopotamien, Mindre Asien, Gallien, Dorian m. s. provinser realiserades till öfsta möjliga pris, men det hjälpte icke bättre än att Romulus Augustus måste slå vintern i bordet, och Theodorik den store fick såsom sysloman utreda boet, hvarvid utdelningen till västgoterna blef skitigen liten.

Om vi med fastast afseende på nutida förhållanden tänka på ordets betydelse af sammanlöpnings, så uppkommer konkurs, då kontanternas skundom magra gräddes hälvas af kreditens tunnflytande mjölk, hvarföret skuldernas oslöpe åstadkommer den s. k. massan. Utsett för stigande hetta sammandraga sig tillgångarna till ost, som kramas till mindre och mindre volym af de s. k. syslomanen och rättens ombudsman, hvilka vanligtvis behålla osten för sig, under det att den tunna vasallen utdelas i form af procent till kreditörerna. Dessa kunna sedermera, om de så vilja, sjuda sina procent till mesost, men detta är en dyrbar process, som slukar mycket bränsle.

Hvad den konkursenssige själf beträffar, så är det ingalunda säkert, att han mister mjölken för alltid. Stundom passer han på och åter självt upp osten, och som denna är mycket närande, är han ofta snart färdig att mjölka lika rikligt igen, ehuru det till en början måste ske i smyg för att de, som bara fått vasallen, icke skola bli missbelåtna.

När en tid gått och de hunnit svälja vasallen eller förtreten, kan konkursmakaren åter uppträda såsom vederhäftig mjölkproducent, och han har bara ställt till ystet några gånger, fin-

ner allmänheten det sedan helt naturligt att han slutar, vanligen som ridare af Vasa- eller Nordstjärneorden.

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda söndagsafton-tidning.

Annonser mottagas af redaktionen, Wallingatan 12, kl. 11—12 f. m. och 2—3 e. m. (Allm. Tel. 70 42) samt i Allmänna tidsningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

Försök på.

(För "Kvällen")

af

H—la B—m.

Palindrom.

Af tvänne stafvelser jag består.
Som "sport-sak" plär jag i smaken falla,
betraktad rättfärdig — som Ni förstår!
Men omöndt sedd: Hvad de måste alla
bid' drag- och lastar i ökens land,
att ej ta vilse på väg ibland.

Thalia-Diamantgåta.

7 ord, skrifna midt under hvarandra, bilda med sina mellansatta bokstäver namn å en känd opera.
1) Bokstaf 2) "Tidsenligt" ord. 3) Hvad gåtan bör. 4) Känd opera. 5) Hvad Sverige har godt om. 6) Främmande tilltalsord. 7) Bokstaf.

Kvadratgåta.

Nedanst. 25 bokst. skola ordas så, att de på vägräta och motsvar. lodräta rader bildasamma ord:
6 a, 1 c, 2 e, 4 k, 1 l, 1 n, 2 o, 6 r, 2 s.

DÄR MAN ROAR SIG.

DIVERSE

Kungl. Teatern.

Kl. 7,80—10,80 e. m.: Trubaduren.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,80—10,15 e. m.: Krig i fred.

Svenska Teatern.

Kl. 7,80 e. m.: Gamla Heidelberg.

Vasateatern.

Kl. 8 e. m.: Wienerblod.

Södra Teatern.

Kl. 7,80—10,80 e. m.: "Damen med masken."

Olympiateatern.

Kl. 7,80—omkr. 10,15 e. m.: Clairette i dragonlågret.

Folk-Teatern.

Söndag kl. 8—11 e. m.: Rocombo. Sherlock Holmes. (S. T. A. 116134)

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8

Det stora nya

Specialitet-programmet

OBS! Stråldansösen OBS!

La Perle.

OBS! Denna vecka. OBS!

debutera flera

nya nummer!

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldén's orkester.

Hôtel Hamburger Börs

RESTAURANT, CAFÉ och FESTVÄNING

för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyrenoverade resandorum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- och Aftonkonsert af Möller-Berthelséns Salongsorkester.

Vördsammast

Glaes Anderson.

2551

Restaurant Metropol.

TILL SALU.

SKRIDSKO-SEGEL

AF ALLA STORLEKAR O. MODELLER

LÅNGFÄRDSSKRIDSKOR • SKI-

DOR • BINDNINGAR • STAFVAR

• PJÄXOR • RYGGSÄCKAR • KÄL-

KAR • GEVÄR • AMMUNITION •

JAGT- och FISKREDSKAP •

M. M. • M. M.

MAURITZ WIDFORSS

SPORTMAGASIN

Vasagatan 8. Fria: Drottninggatan 88.

Köp Kvällen!

Lösnummer 10 öre.

Böcker

och hela

Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuel- och Bryggaregatan)

Bantågen

vld Stockholms Centralstation.

Från och med den 1 Okt. 1902.

S = Snälltåg. P = Personlåg. B = Blandadt

G = Godståg.

Afgå till: Ankomma från:

f. m. f. m.

G 4,55 Upsala 1) P 5,50 Sundbyberg, Skbn. afv. fr.

G 5,10 Falun 2) B 6,18 Järva 2) Spånga

G 5,30 Järva 2) B 6,38 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2) B 6,45 Järva 2) Spånga

G 5,35 Järva 2)

Stockholm 1903, Tidningsaktieb. Stockholms-Bladets tr.

1903

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag
kl. $\frac{1}{3}$ 6. e. m.

Söndagsnyheter från in- och ut-
landet.

Redaktionen.

I och för sig är saken fullständig obetydlig, så obetydlig som "liberala" motioner i detta land bruka vara och som både den nuvarande regeringen och dess liberalism äro. Det var icke fråga om att skaffa Stockholms stad kommunal själfstyrelse, man tänkte visst icke röra vid den ordningen, att Stockholms stadsfullmäktiges beslut för att blifva gällande skola prövas och fastställas af öfverståhållareämbetet. Det hade ju varit en verklig reform och för ett så

Moses första bok, 11 kap. 6—7 v.

Detta vore onekligen ett obehagligt bevis till de många förutvarande på, om icke de konservatives, så åtminstone första kammarens anspråkslöshet i fråga om politiskt insikt. För de liberala ställer sig ju saken annorlunda. När de nu, åtminstone de mest högljudda och "ledande" bland dem, utgöras af sådana, som af fruktan för socialismens rysliga spöke eller af naturlig indolens öfvergifvit allt verkligt politiskt reformarbete, så måste de ju af själfbevarandesdrift finna på något, hvarigenom de kunna skilja sig från de konservativa. De vilja ju nämligen gärna hafva sin styrka hos folkets stora massa och aldeles tomhändta kunna de icke gärna komma, i synnerhet i konkurrens med ett på de stora höffenas område så begäfvadt parti som socialisterna. Dessutom finnes det bland de politiska sjukdomarna en mycket ondadt sjukdom af själfhypnos, i följd hvarat t. ex. folk

Låtom oss hoppas att första — och andra! — kammaren besittit denna konservativa klokhed. Det uppstår då den passande fördelning af segrar och nederlag, som det liberala partiet behöfver för att hålla sig uppe och ingen behöfver

Marocko och Venezuela ha under den förflutna veckan lagt mesta beslaget på den allmänna uppmärksamheten. Man torde erinra sig att i det förstnämnda landet en af dessa profeterna efterträdare, "mahdi", såsom de kallas, uppträdit och gjort uppror mot sultanen. Med tillhjälp af en slående likhet med sultanens broder, hvilken i Mekinez hölls i fängelse, lyckades han vinnå åtskilliga kabalstammar för sin sak och utkämpade med sultanen flera segrerika strider. Den senare braktes i största trängsmål och belägrades till och med redan i sin hufvudstad Fez. Lyckan svek emellertid "Åsnornas fader", såsom pretendenten och profeten kallade sig. Några timmars väg ifrån Fez lyckades nämligen sultanens krigsminister El

Odi

I själva verket var det nog också så, som det angafs i en artikel i förra numret af Kvällen, att de båda sista frågorna knappast på allvar förelågo. Teoretiskt härskar väl ej längre något tvivel därom, att ett så viktigt monopol som spårvägarna icke bör lämnas i den enskilda spekulatonens händer, men

Denna politik har som en naturlig följd framkallat utflyttningen till omgivande trakter och så hafva de många småsamhällena utanför stadens hank och stört tillkommit. Utan kinsla för att denna utflyttning är en oundviklig följd af stadens tomtpolitik säger man nu, att staden naturligtvis icke har någon skyldighet att ombesörja billiga och bekväma resor för grannkommunernas befolkning. Om denna invändning är bebyggad, så utmynnar den emellertid i en anklagelse mot våra kommande myndigheter. Om man får att driva upp stadens vinst på tomtaffärer framkallar bostadsnöd inom samhället, så hade man bort kunna inse följden och man hade då i tid bort sörja för att åtgärda i under stadens område de omgivande trakterna. Att dessa till stor del äro kronomark snarare förenklar än försvårar saken. Och hade våra myndigheter behagat taga kännedom om huru vederbörande i Köpenhamn löst denna uppgift, skulle de nog funnit att rikare vyer än de privatekonomiska icke blott äro nödiga för ett stort samhälles skötsel utan till och med ekonomiskt äro räntabla. I Sverige har Göteborg börjat åstadkomma något i samma riktning som Köpenhamn, och Malmö likom flera af våra mindre städer har mer än på olika vägar lyckats vinna det mål af anordning, hvarom man i Stockholm icke ens synes hafva någon uppåttätning.

Detta ämne är emellertid för omfattande att i detta sammanhang utredas. Här har endast skolat påpekas, att den bljda politiken utmynnar i framkallande af förstadssamhällen utanför Stockholm. Och det vittnar om föga vishet, att edan detta resultat framkallats, låtsa sig icke hafva med det att göra.

Hyad stulstullmäktige åstadkommo med sitt beslut i måndags af alltså ingen-
ning anna än ett undanskjutande af frå-
gan. Kan under tiden, innan lösningen
 skall ske, ett annat element med något
ridare vyra tränga in i de hundra ty-
annarnas led, så vore kanske upphö-
ret en vinst. Men den hundragradiga
kolan är tydligen icke lämplig för ska-
nande af en styrelse med blick för
social utveckling.

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda söndagsaftontidning.

Annonser mottagas af redaktionen, Wallingatan 12, kl. 2—3 e. m. (Allm. Tel. 70 42) samt i Allmänna tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DAGSKRÖNIKA.

Stadsfiskal Stenlund befinner sig nu i Italien, hvarför han förmodligen inte är i tillfälle att åta "Kvällen" för dess himmelskrande omfrynning. För första numret. För öfrigt var ju denna lilla bok utslutande af skämtsamt natur.

Ångartyget Wellamo anlände, enligt ingånget telegram, i dag kl. 10 f. m. till Hangö.

Aktiebolaget Stockholms handelsbanks styrelse har beslutat föreslå utdelningen för 1902 till 14 proc., hvaraf i oktober förra året utbetalats 5 proc., samt att afsetta till byggnadsfonden kr. 100,000, till dispositionsfonden kr. 100,000 och till en delcredensfond kr. 50,000, hvar efter af vinst- och förlustkonto skulle kvarstå kr. 165,835: 05.

"Svenske" torde åter inom kort tid komma att gå till våders. I morgon väljer aeronautiska sällskapets styrelse i förening med sällskapets förlagsbolag den s. k. färdkommittén, som därpå omedelbart vidtaga anordningar för nästa färd. Då fullmäne åter inträffa den 27 februari blir det väl i närheten af denna dag som uppställningen kommer att äga rum.

Damernas musikblad, den af fru Ellen Sandels förtänsfullt redigerade musiktidningen, har utsändt sitt tredje häfte för året. Utom kronikan från hufvudstadens musiklif och några populära hällna artiklar om Richard Wagner innehåller det som vanligt en musikbilaga, upptagande Procession och kör ur andra akten af Lohengrin, en sångbar kvartett för fruntimmersröster, kallad "Till en fågel" af John Jacobson och en polkamazurka af Ludvig Andrén.

Arkitektens m. m. F. W. Scholander gifvor tyckas delvis ha gått i arv icke blott till vår egen Sven, utan också till de andra barnen. Vi erinra om fru Anna Bobergs, f. Scholander, författarskap. Och i. n. reser en bror till hr Sven Scholander, Torkel, ingenjör till yrket, omkring i landsorten och föredrar sagor af sin fader, illustrerade med skulpturkonbilder. Därjämte sjunger han nåda visor till lita.

Hr S. lär besitta konsten att vinn sina små åhörare hjärtan; så skriver t. ex. Närke Alleh. om seganötton i Örebro:

Framförandet var ledigt och ägde de dramatiska skiftningar i verslänning och infälliga, som de olika situationerna krävde och att ingenförr Scholander vann många små beundrare var alldeles tydligt. Han vann dem icke blott med sagoföreläsning utan också med sin sång om Lasse och Masse, de fyra små grisarna, frieriet och Olle i skogen, till hvilka sånger lutan klingade förtärligt.

Professor och fru Nansen gifvo i går i sin vackra, i fornorsk stil nyuppförda villa å Lyckkens invid Kristiania lunch för en del svenska deltagare i idrottsveckan. Inbjudna voro bl. a. excellensen Lagerheim, statsrådet Palander, f. d. envoyén Due, öfverstelöjtnanterna Balck och Nyblens, professor Törngren, teaterchefen Björnson, kaptenen frih. Hermelin, löjtnanterna greve Cl. von Rosen, Drake och greve C. Bonde samt postexpeditionen Anderson. Värden höll ett hjärtligt förordande, i hvilket han tackade svenska för deras stora insats i denna "Idrottsvecka", betänande, att det var de som gjort densamma till hvad den verkligen blifvit.

Excellensen Lagerheim tackade i ett humoristiskt och anslående tal norrmännen och särskilt värdfolket för den gästfrihet, som kommit de svenska deltagarna i så rikligt mått till godo.

En verklig hermafrodit. I senaste numret af den tyska medicinska veckoskriften meddelas ett fall af äkta hermafroditism, som upptäckts på den kirurgiska kliniken vid universitetet i Köln; berg: en 20-årig från Ryssland bördig person, hvilken uppvuxit såsom gosse men på grund af under de senare åren framträdande företeelser började tvifla på sitt kön. Till det yttre funnos såväl de manliga som de kvinnliga organen, rätt väl utvecklade.

Patienten, som under alla omständigheter vilja hafva visshet och erkännas såsom man, medgaf en kirurgisk undersökning. Härvid fann man att såväl de manliga som de kvinnliga inre organen voro förbanden, att man här hade att göra med en verklig hermafrodit.

Detta torde vara första gången, som man hos en levande människa på friska preparat kunnat skåda anatomiskt som histologiskt påvisa förekomsten af en verklig hermafrodit. Dr Simon har erhållit i uppdrag att utförare bearbeta fallet från Königsberg, särskildt dess betydelse för det embryologiska studiet, och han kommer att redogöra för sina studier i Virchows Arkiv. En mängd

upplysande fotografier af hermafroditens yttre samt af sektionensresultaten föreligga.

Vi bedja våra läsare ursäkta, att "Kvällen" denna gång icke framträdde i så tillfredsställande skick beträffande format, papper o. d., som vi skulle ha önskat. Vi försöka, att omständigheter, öfver hvilka vi icke kunnat råda, ha varit orsaken här till. Och vi skola i ett kommande nummer söka klarlägga dessa omständigheter, hvilka helt visst torde vara af intresse äfven för andra läsare än dem, som känna till tidningsarbetet.

Från och med nästa nummer utkommer "Kvällen" från annat tryckeri i annat format och med bättre papper. Men på samma tid — söndags eftermiddag kl. 1/2 6 — och lika oförberedd som hittills.

Red.

Ett och annat

från

Teatern vid Trädgårdsgatan.

Det material, som vi i och för dessa artiklar samlat, är sanningen att säga så stort och rikt, att vi stundom hafva det rätt svårt för att komma i ordning med frågorna.

En sak vilja vi dock förutskicka. Det har med anledning af vår första artikel sagts, att vi härmed endast syftade att skada Dramatiska teatern. En dylik förebräelse anse vi knappt behöfva ett bemötande. Ingen torde högre än vi skatta den dramatiska konsten — men därpå följer också att ingen med större harm än vi, se denna konst vid Dramatiska teatern — som ju dock skall räknas som landets främsta talen — stå under ledning af en person som visserligen i och för sig är en utmärkt skådespelare, men som visat sig sakna de för en dylik post så viktiga egenskaper: opartiskhet, lugn och själfbehärsamhet samt förståelse af sin uppgift.

II.

Vi hafva haft tillfälle att genomgå repertoaren från den tid, då hr N. Personne erhöi kunglig upplåtning att tills vidare för 3 år vara Dramatiska teaterns intendent. Att i grunden genomgå hela repertoaren kunde vara intressant nog, men skulle för oss väl långt. Vi vilja därför endast beröra den i korthet och medtaga uppgifter å de nya styckena, som under hr Personnes ledning uppförts vid teatern i fråga.

Såsom händelsevis sifferuppgifterna slå fel i ett eller annat fall — torde det förstås. Vi tro dock att de äro exakta.

Hr Personne började sin verksamhet med spelåret 1898—99. Under det året uppfördes 7 svenska original och 9 utländska och bland svenska författare ha vi att anteckna hr Tor Hedberg och Nordensvan samt — då pjesen är skriven på svenska — finnen Adolf Paul. Spelåret 1899—1900 medhann 5 svenska och 8 utländska original och under det året ha vi att anteckna "Svårar", "Karin Månsdotter", "Castor och Pollux", "Brott och Brott" samt det af hr P. Staaff öfversatta stycket "Dansen på Koldinghus". Nästa spelsäsong 1900—01 medhann 5 svenska och 4 utländska nyheter, möjligen — vi erkänna detta — på grund af den framgång som "Cyrano de Bergerac" rönte.

För spelåret 1901—02 ha vi endast 2 svenska original "Bianca Capello" och "Karl XII" samt 7 utländska att omnämna och för innevarande säsong tills dato 3 svenska original och 4 utländska — vi medräkna då repriserna å "Krig i Fred".

Man ser sålunda att antalet af framförda nyheter nedgått med åren. Och hvarför?

Vi ha så ofta sett äfven i andra tidningar omnämna "Dramatens skapning", att vi här anse det öfverflödigt. Vi skulle i stället vilja framhålla ett annat skäl.

Det torde vara en hvar teaterbesökande bekant, att hr Personne helst spelar karaktärsroller och med förklarligt behöfver än ytterligare utsträcks för att ge oss ett fullt effektivt försvar, men jag hoppas, att ni gillar min uppfattning, att vår armé behöfver demokratiseras till en verklig folkhär, älskad och omtyckt af nationen. Och jag tror att det vore ett lyckligt grepp i denna riktning och till gagn för armén, om de svenska krigsmännen från boerkriget af den högsta ledningen blefve tilldelade poster, i reserv eller i aktiv tjänst, som under- eller öfverordnad befäl. Jag är förvissad om, att dessa män, som själfva varit med i kullägnet och underkastats krigarlivets mångahanda strapas, skulle bli hjärtligt välkomnade i officers- och underofficersmassan.

Det ärenska för Sveriges armé, att ännu ingenting ätgjorts för att införliva våra boerkrigare med vårt försvar, där de så väl skulle behövas. Jag vågar i detta sammanhang hysa den hädiska tanken, att dessa krigsmän till nytta mer än väl uppväga åtskilliga af våra militärattachéer.

Med ett tack för upptagandet

Mart.

Med ett tack för upptagandet

"Syter Olivia".

En skam för Sveriges armé.

Från en aktad officer i landsorten ha vi mötgifva med reservation för en del uppgifter som förefinnas däri, hvilka korrekthet och öfverensstämmelse med verkligheten vi ej varit i tillfälle att kontrollera.

Red.

Krigets åskor ha nu rasat ut i Syd-Afrika. Fredliga förhållanden ha åter inträtt i de såvrt härjade landsänderna, om och detta fredliga tillstånd förefinnes mera på ytan än på djupet. Ty trycket från den nyss utkämpade, förbittrade striden om herraväldet i Afrikas sydspets och det nationaltatshat, den ovillkorligen måste ha alstrat, kan ingalunda utplånas genom underskrifterna på fredsförklarungen, hvilken ju skulle ha inlett försoningens era. Och ingen vet, om icke ett nytt krig inom kort kan stunda dörren, hårdare och ursinnigare än alla de föregående årtiderna emellan engelsmän och boers och oberäkneligare till sin utgång och till sina följder än den senaste stora kraftmätningen.

Emellertid — krigsfångarna på St Helena ha fått återvända hem. De utländska elementen bland dem ha till en del gjort sina stridskamfater i de infödda boernas led sällskap till Syd-Afrika, medan åtskilliga däremot styrt kosan till sina ursprungliga hemland. Och nu, hr redaktör, kommer jag till den sak, för hvilken jag begärt plats i eder ärade tidning och som påkallar beaktande från intresserade personers och myndigheters sida.

Den skandinaviska frikåren, hvilken på Magersfonteins blodiga dag och vid belägringen af Mafeking gaf så glänsande prof på tapperhet, att ej säga hjältemod, bestod till stor kontingent af svenskar. Flera af dem stå nu enligt hvad jag förspott utan anställning, till och med utan bröd för dagen. Den nuvarande initiativlösa och slappa ledningen af våra militära angelägenheter lägger armarna i kors, när det gäller att hjälpa dessa fosterlandets söner, hvilka med så mycken bravour kämpat, stridit och lidit för ett litet folks rättvisa sak och tillägga Sveriges heder. Ty från alla håll ha dessa krigsmän fått mycken ros för sitt duktiga och kätta uppträdande, en berömelse, som återfaller på de bygder, som sett dem födas.

Hr redaktör! Jag har anledning förmoda, att ni icke är enig med mig, när jag uttalar den åsikten, att vår värnplikt behöfver än ytterligare utsträcks för att ge oss ett fullt effektivt försvar, men jag hoppas, att ni gillar min uppfattning, att vår armé behöfver demokratiseras till en verklig folkhär, älskad och omtyckt af nationen. Och jag tror att det vore ett lyckligt grepp i denna riktning och till gagn för armén, om de svenska krigsmännen från boerkriget af den högsta ledningen blefve tilldelade poster, i reserv eller i aktiv tjänst, som under- eller öfverordnad befäl. Jag är förvissad om, att dessa män, som själfva varit med i kullägnet och underkastats krigarlivets mångahanda strapas, skulle bli hjärtligt välkomnade i officers- och underofficersmassan.

Med ett tack för upptagandet

Med ett tack för upptagandet

Med ett tack för upptagandet

Med ett tack för upptagandet

Med ett tack för upptagandet

Mannen som ville att staten skulle öfvertaga produktionsmedlen.

Det var en gång en man, som hade ett godt förstånd och sinne för rättvisa. Han såg sig omkring och fann, att mycket var tokigt här i världen, därför att folk inte kommit att tänka på, hur mycket bättre det egentligen vore, om det ordnades förnuftigt.

Det finnes människor, som skälfva ända ut i handsklingarna, bara de höra talas om någon ändring. De nämna all sådan omvärting, hvilket är lika enfaldigt som att kalla en nick för en kullerbytta. Allting ändras, fastän vi icke lägga märke till det, förrän vi blika tillbaka.

Nåväl, den där mannen ställde sig tidigt till dem, som vilja ha staten till sin styresman. Intet kan vara lojalare. Mycket af det, som staten redan nu hos oss har om händer är ganska godt. Till exempel järnvägar, post och telegraf. De skogar staten äger bli icke sköfde såsom de enskilda träpatronernas. Och så vidare. Staten skall nu äfven börja taga vara på landets vattenfall, hvilket är vida klokare än att en privat och ofta okunnig man skall regera öfver t. ex. Ljungan, som dock är betydligt mera stark och majestätisk än till och med en stockexporidirektör.

Staten, det är ju alla som betala skatt. Till och med en omyndig kvinna måste betala skatt, följaktligen är äfven hon en del af staten. Vi alla, som betala skatt och äro en del af staten äga således icke ett visst träd eller en särskild blomstertuva af den sköna, värdeade marken, vi äga en bråkdel af det hela. Därför är den marken oss helig, vi ha respekt för den. Vi peka på den och säga: Det är kronans, den får man inte röra. Men kronan är blott ett förklarad ord för staten.

Som sagt, staten skall nu ha vattenfallen. Om några år gör den sig till förvaltare af ännu mer, den som lever får vara med om det. Om man nu ser på tingen sådana de verkligen äro, ligger det icke något dumt och följaktligen orätt i att anse dessa statens trogna anhängare och beundrare såsom samhällsfiender och fosterlandsförräddare? Äro de icke snarare varmare vänner till ett välordnat system än de, som föredraga att landet är i våld hos enskilda exploatörer? Till och med för ett synnerligen enkelt fungerande förstånd borde det synas så, man må sedan ha hvilka åsikter som helst. Det skulle således vara fruktan att man kunde komma deras egna fördelar förrän, som gör att denna enskilda exploatör-armé gifver så svåra beskyllningar åt statsvännerna?

Icke nog med att de utkasta fula namn och förolämpningar. De äro så missundssamma, att de icke vilja tillåta de andra lifva under samma villkor som de själfva. Det finnes nästan vansinniga historier att i den vägen berättas. Vill ni höra?

Den där mannen, jag talade om här i början, fick en gång till vän och sällskap åt sina barn en liten vacker vintidhund. Hunden hade icke ens något penningvärde, ty han var halt. Icke desto mindre tyckte ledaren för en stor tidning här i staden att den som ansåg, att staten bör öfvertaga produktionsmedlen, ty det var ju det för mannen mest utmärkande, icke borde för sitt samvete skulld ha rätt att äga en rashund. På sin högsta höjd då en s. k. byracka.

Den där mannen, som i parentes sagt är af mycket fin familj, ty hans moder stammar direkt ned från Venetigs gamla doger, han har af denna sin mor ärit några små diamanter och skänkt dem åt sin hustru. Han är mycket släktlös och hövrad allt, som hör till hans släkt och minnen. Det skulle aldrig ha fallit honom in att sälja sin mors diamanter, och hvarför skulle han också det? Nå, en gång då hans hustru barhändt inträdde i en offentlig matsal, möttes hon af dessa ord från en skägglös, svarthärig, slätkammat jurist: Sixt man på det smuset. Hon generar sig inte för att bära diamanter.

Den där mannen och hans hustru hade en liten festdag i går. Vanligen fira de sina fester hemma, men den här gången gingo de ut. De längtade att se folk. De äro i den situationen, att de ofta måste slänga i sig en bit mat på något utställs för att sedan ha krafter att gå på en nattredaktion och skriva. Sådant är intet festligt alls, och den som gjort det en tio, femton år, ser under en dylik utförelse sitt afsläpna hem skymra i förklarad glans. Men nu ville de vara på tu man hand och festa. Oaktadt han anser, att staten bör öfvertaga produktionsmedlen!

Nå, det blef tillt lustigt. De ville into ha någon annan mat än en slags

fågel, som rekommenderades af hofmästaren. Till deras förlägenhet bars djuret fram på ett särskildt bord och trancherades med pomp och ståt. Äfven tillfördes grönsalladen vid detta bord. Mannen, som anser att staten skall öfvertaga produktionsmedlen, drack ett glas öl. När han genom glasbotten betraktade sin hustru, fann han, att för henne ingen verklig fest skulle vara utan ett glas champagne. Och så rekviderade han till hennes ära en halfbutelj.

Kring bordet bredvid sutto två å tre kammarrättsråd. Ett af dem var en liten prydlig herre, hvilkens elegans dock fördunklades af en plåsterlapp på halsen och en stadig kyp, som han förmodligen var tvungen att stöda sig på äfven inne i salen. När kammarrättsrådet med kypen och plåsterlappen blef varse att mannen, som ville att staten skall öfvertaga produktionsmedlen, fick ett särskildt bord med fågel på, spärrade han upp ögonen. Vid grönsalladen mulnade han. Då den lilla halfbutellen Ayala kom in, kunde han icke längre tåla. "Det är annat det, än i Folkets Hus!" sade han. Ty han förstod icke bättre. Och han är van att få sin champagne gratis på de kungliga supéerna. Men, strängt taget, hvem betalar dem?

Rend.

TELEGRAM

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Våra polisunderrättelser mönster för Danmark.

KÖPENHAMN, söndag. Utgifvaren af Landpoliticefterretninger hr Iver Krabbe afser, föresedd med rekommendationer af danska justitiedepartementet, någon af de närmaste dagarna till Stockholm för att sätta sig in i det svenska systemet för polisunderrättelser, hvilket i flera hänseenden lär vara mera praktiskt inrättadt än det danska.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

All förbindelse afbruten mellan kronprinsessan och Giron.

KÖPENHAMN, söndag. Från Berlin telegraferas till "Politiken": I väl underrättade kretsar i Wien försäkras att skilsmässan mellan Kronprinsessan och Giron fullständigt förklarad af prinsessan själf. All förbindelse är afbruten för beständigt. Kronprinsessans personliga förhållanden skola nu ordnas med nödig hänsyn till hennes egna önskemål, men man kommer att blifva nödsakad att anvisa henne en beständig uppehållsplat i Österrike.

Det går för långt.

Hänvisande till vår anmälan: "Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder" lämna vi plats för nedanstående artikel, i hvilken det tyckes finnas åtminstone ett litet korn af sanning bland alla öfverdrifterna.

Red.

Den s. k. "misshandelshistorien" vid Lifregementets dragoner torde nu tack vare en välvillig press vara så allmänt känd att man förståttande en allmän bekantenskap med densamma kan bedja att få göra några erinringar.

Hvad har i realiteten skett? En pojke på 16 år har fått ett kok stryk och ejut erkänt att han gjort sig skyldig till en för sextonåring så svår förseelse som fylleri. Pojken i fråga har dessutom uppträdt särdeles fräckt och efter allt ett döma väl förtjänat en äga. Emellertid har han af sin husbonde mistänks för stöld och genom att sätta dens misstänks i förbindelse med ägan och starkt markera den ha vissa tidningar med den advokatoriska formåga som alltid utmärker dem då det gäller att taga veder och ära af militärer sökt bevisa att de båda officerarne genom en gräslig tortyr sökt tvinga den stackars pojken att bekänna ett brott, som han ej begått.

Och så kommer konsekvenserna! De båda officerarne böra dömas till straffarbete! En militärombudsmann genast tillstättas! Stående armén efektfäst! Hela officerarkåren förklarad i bann! etc. etc. i all ödmildhet.

Den som känner förhållandena vet fullvärt att utslag af råhet kunna förekomma inom vår högt änsedda officerskår, men sådana utslag kunna förekomma inom alla yrken och göra det också. Hvad misshandlingshistorien beträffar så vill det synas som om ägan varit öfverdrifven liksom det utan tvivel varit orätt att de båda officerarne att inblanda stöldhistorien i bestraffningen.

Ar det nu verkligen på grund af det intresse, allmänheten skulle ha lagt i dagen, som denna historia väckt så stort uppeend och blästs upp på ett så obehöfvadt sätt? Ingalunda. Jag skulle kunna säga att i hela denna "affär" har tidningsteknik och politiskt skoj spelat en hufvudroll.

En landsortskorrespondent gjorde från början så mycket väsen af historien. Af glöddande harm och nitiskt försvarsintresse kanske? Hm må tro

det. Nej, det var en fet skandal att presentera i den marga tidningen i Göteborg och finge man väl stötta i basunen skulle snart det ursinniga kopplet af försvarshilfster och militärhärar störta i väg. Den lille landsortskorrespondenten skulle bli mannen för dagen och kunna aspirera på platsen som militieombudsman.

När historien väl stått i det lilla landsortsbladet gällde det för öfriga hedervärda pressorgan att komma efter och lägga lög på laxen. Och så började tjuftet. Den eva måste bjuda öfver ben andra. En bjöd disciplinstraff och böter, vips var en annan framme och djöd på fångelse, nu dagde intet annat än straffarbete för den tredje och i morgon skall väl det lilla militärfientliga blodet i den gamla lärdomstaden i ljufv förbund med socialister och Hinkar ropa på halsbaggning.

Det är politik i allt det här. Riksdagen är samlad och det gäller att kuipa om pungen på 4:e och 5:te hufvudtillarna. Det är därför dessa tidningar dag efter dag söka hålla "gubarna" varma med "skäll" på militärer i allmänhet.

Försvarsrän.

FRÅN PARKETT.

Hattmakarens bal på Olympia.

Det gamla kända tyska lustspelet "Hattmakarens bal" upplefde i går en ny premiär på Olympia, som i detta stycke synbarligen fått en lämplig repertoar-pjäs, lämplig framför allt därför att dess enkla roller bättre än de hittills gifna passa för denna teaters artistpersonal i dess nuvarande sammansättning. Också var bifallet starkt.

Hr Strömberg uppträdde åter efter en tids hvil och gaf prof på det mest uppslupna humör, hr och fru Lambert, hr och fru Strandberg, hr Edin, fröken Lindstedt och herr Metzger fyllde väl sina platser. Vi ha hoppas, att Olympia nu på en tid icke behöfver någon ny premiär.

P. D.

Emilie Höggvists barn.

[Från en högt skattad genealog ha vi mottagit följande "beriktigande", som vi med nöje införa:

Hr Redaktör!

Det där skellet i föreg. Kvällen må pryda sin plats å Karolinska institutet — men ur Emilie Höggvists romantiska lefnadssaga bör det, genast och utan prut, uflyttas. Den sköna skådespelerskan hade sannerligen både för godt hjärta och för goda förmögenhetsvillkor att behöfva sända ett sitt barn till barnhuset.

Emilie Höggvists barn voro tre: en dotter och två söner. Vid moderns död 1848 voro de ännu i barnåren, och till deras förmyndare utsågs d. v. general-tulldirektören Gyllenhal, hvilken inackorderade dem hos protokollsekreteraren Hellberg, dåvarande redaktören af Post- och Inrikes Tidningar, sedan postdirektör i Hamburg. De upfostrades således uti ett i hög grad aktingsvärdt, finbildadt och godt hem.

Den äldste sonen blef egendomsägare i trakten af Venersborg och ingick just i dessa dagar för 40 år sedan i Göteborg äktenskap med en dam af god familj därstädes. Älskvard, manligt skön som sin fader samt en behaglig sällskapskarl, förordade han dock med dessa egenskaper en stor portion lättsinne i affärer och släktaktighet, hvadan efter några år egendomen måste afträdas. Han var sedan ett par år e. o. resande postexpediter å Västra stambanan samt till sist supercargé å en af Wilsonliniens ångbåtar. Han afled i London 1873 eller 74.

Andre sonen blef köpman i Kina och afled där 1872.

Dottern, madame J., lever ännu i St Petersburg, där mer än en resande eller i den ryska hufvudstaden bosatt svensk njutit gästfrihet i hennes lika behagliga som fina lilla hem.

Th. Jn.

HUR MAN SKÄMTAR I UTLANDET.

"Supposing that Bacon did write the Shakespearean plays", said the man who likes an argument, "why should he have been ashamed to acknowledge the fact?"

— "Well", answered the critic, "if he had ever seen them performed by some actors I have known I could easily understand his reticence."

(Tit-Bits)

Die Drehtür. Auch im Reichstag — als Zogang zum Präsidentensitz — soll nach dem Muster der vornehmen Restaurants eine Drehtür angebracht werden.

Ballemtem geht 'raus und kann gleich wieder reinkommen.

* Alldeles som hos Nordiska kompaniet vid Stureplan.

(Ulk.)

— A quoi que tu penses?

— A rien... Et toi?...

— Mais j' pense que je pense la même chose que toi...

(Le Journal de Paris)

IDUN

Nr 6

har utkommit och innehåller bland annat:

Intressanta bilder från de stora militärfesterna på Cirkus och från Idrottsveckan i Kristiania. — Porträtt af operasångerskan fru Paula Lindberg, Robt. Dickson, den afgående finske generalpostdirektören H. Lagerberg, m. fl. Interiörer från postparabankens lokaler i nya posthuset m. m. — **Lit-terära bidrag af Gustaf af Geijerstam, H. W. Peterson-Berger, Ernst Högmán, Nella Norrvald m. fl.**

Prenumerera snarast!

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

Underliga rektorer.

(Göteborgsbref till "Kvällen.")

Vår goda stad kan icke undvara sin lilla uppgiggande skandal pr vecka. Jag tänker nu icke på ryktena om mer än vanligt våldsamma debaucher, hvilka cirkulera inom intresserade kretsar, men aldrig tränga fram till vår dagspress, trots deras mångan gång ohyggliga karaktär, hvilken fullväl skulle förtjäna beifran och upptuktelse från Göteborgstidningarnas sida. Nej, jag afser de skandaler, som verkligen komma under debatt i den lokala pressen. Den Möl-lerska vedaffären lägger för ögonblicket beslag på den allmänna uppmärksamheten härstädes. Då eder korrespondent näppligen kan framkomma med något nytt i denna "affär" efter de vidlyftiga utredningarna i de dagliga publikationerna, vill han godtgöra denna försyn-delse genom att relatera en annan rektorsaffär från denna stad, hvilken ännu icke vunnit sin rätta epilog.

Hrr rektorer lägga sig i allmänhet ganska snart efter sin utnämning till med en maktfullkomlighet, som på den underordnade läraren värkar despotisk, men för den utomstående förefaller allenast och uteslutande — löjlig! Denna maktfullkomlighet drabbar här-dast och värst de olyckligt ställda extra-lärarne, som måste vara som röt för vin-den, ifall de vilja påräkna en något sämre hyggelig karriär. Men den brutala maktfullkomligheten uppenbarar sig äfven på annat sätt, framförallt när det gäller att å tout prix upprätthålla disciplinen bland eleverna. Jag vill här-till foga, att hrr rektorer ofta göra sig skyldiga till ganska grofva missförstånd, då de tro, att disciplinen lämpligast upprätthålles därigenom, att man upp-spårar och strängt bestraffar den "för-brytare", som gjort sig skyldig till ett offentligtgörande af ett missförhållande vid läroverket — i stället för att, som ju naturligare är, afhjälpa och korrigera missförhållandet i fråga. Och nu kom-mer jag till min historia.

För några år sedan fanns vid Göte-borgs realläroverk en begåfvad, om ock något okynig lärjunge i en af de högre klasserna, hvilken må kallas för X. Den unge mannen hade liksom klassen i dess helhet fattat misshag till ett par ej alltför sympatiska lärare, hvilkas yttre habitus kunnat vara åtskilligt för-delaktigare. Efter åtskilligt funderande är han nog oförsiktig att formulera en skämtbit, i hvilken de båda misshagliga lärarne, med öknams utsättande, äro omgifverade till dialogförande "kolin-gar". X. sänder notisen till den kon-servativa aftontidningen, som slök den med god smak. Med det resultat, att de två lärarna dagligen en tid framåt finga ett par hundra korsband och ur-klipp med notisen sig tilläsenda.

Stor upståndelse. Ett exemplariskt straff måste statueras. Rektor och kol-legium bry sina hjärnor, utan resultat. Till slut går dock ett ljus upp för rek-tor, han tager mod till sig och uppsöker redaktören på dennes byrå. Långvarig konferens, under hvilken redaktören och rektor beskräma sig i kapp öfver tidens ondska, ungdomens förvildning och disci-plinkänslans aftagande. Redaktören blir storförst i den artige, och det ödes-digra manuskriptet till den något klum-piga kviekheten utlämnas till realläro-verksungdomens högste värdare. Och med manuskriptet väl i hand är det ingen större konst för rektor att leta upp missgärningsmannen, som ofördröj-ligen relegeras.

Nu är väl att märka, att redaktören var ansvarig utgivare för sin tidning och att han sålunda enligt vanliga jour-nalistiska hedersbegrepp genast och be-stämdt skulle ha vägrat att utlämna sin bidragsgivares manuskript. Det enda, redaktören lämpligast kunde gjort i detta fall, hade varit att bedja rektor om ursäkt, ge sin redaktionssekreterare en skrapa och lofva bot och bättring för framtiden, d. v. s. större kritisk uppmärksamhet och rektor hade bort ge sina förlöjliga lärare en liten ad-monition om att kläda sig bättre.

Den välvillige läsaren rycker kanske på axlarna och säger nu: Ja, men store

Gud, det var ju blott en skolpojke! Och disciplinen måste ju upprätthållas. Härpå vill jag svara med följande in-vändning: Betänk konsekvenserna af ett dylikt lättvindigt tillskapat prej-udikat!

Det finnes många missförhållanden vid våra universitet, högskolor samt högre eller lägre läroverk, hvilka tarfva rättelse. Och den ungdom, som tryckes af dessa, oftast slentrianmässigt miss-riktade undervisningsföreteelser är ju den närmaste att iakttaga desamma och att på pressens eller annan väg försöka få dem korrigerade. Det dåliga exem-plet från Göteborg, hvilket säkerligen icke blifvit obekant för öfriga hr rek-torer i riket, får icke bli någon förebild "ad imitandum." Hvilken myndighet, som närmast bör taga itu med detta tyvärr ej alltför färska missgrepp, be-höfver jag icke här upplysa.

Den alltför sluge rektor lär ha haft den ålskvardheten att — sedan vår X. vid annat läroverk lyckats aflägsa mo-genhetsexamen och blifvit officersaspi-rant — hos regementchefen förfråga sig huruvida aspiranten X. vore iden-tisk med den från Göteborgs realläro-verk relegerade X. Men öfversten, som var en man med hufvudet på rätta stäl-let, lär endast ha lagt den intima hand-skrifvelsen "ad acta."

Gothi.

Afton.

Vinterdagens truga timmar jag vid brasan tungt förnött. Glöden under askan glimmar som mitt sinne matt och trött. Allt är hvila, allt är dvala; som i drömmar sänkt, jag hör, hur i salen röster tala — intet, intet nu mig stör.

Tanken i ett fjärran irrar, rüdes ej, fast den går vill, och det tomma intet stirrar stelt, när kolen blossa till. Ingen kraft vill mera provas till att reda livets garn; jag vill somna, jag vill sövas såsom förr, när jag var barn.

Tyst, det hviskar genom skummet, Brutna ljud till örat nå, minnen fläcta genom rummet, smyga sakta fram på tå; slingra sina hvita armar ljudlöst kring min viljas arm, pressa sina kalla barmar tigande emot min barn.

Tit i löje, ett i tårar, ett i harm och ett i sorg, ett emellan evarta bårar, ett i dagens skolskensborg. — Ingen kraft vill mera provas till att reda livets garn. Jag vill somna, jag vill sövas såsom förr, när jag var barn.

John Wigforss.

Tjufskytte.

II.

Operan — eller Kungliga teatern, som den visst officiellt lär heta — kirt barn har ju många namn — låter ej gläna någon vecka förflyta utan att komma med någonting nytt. Nu lär det en gång för alla bli slut med de små ålskvärda friheter som man fordom så tidt tillåtit sig — nu sedan en öf-verste blifvit kommenderad dit som chef. Det skall verkligen bli en rörande syn att iakttaga den militära disciplinens förädlade inlytande på denna jung-fruliga mark. Tänk blott hur under-gifven och snäll den käre löjtnant For-sell med ens skall bli så fort herr öf-

Afkopplingsapparaten "PI"

Säkert skydd mot

olycksfall

vid maskiner och transmissioner.

Svensk uppfinning.

Bör ej saknas på någon axelledning.

Försäljes genom

Sam Lagerlöfs Maskin-Byrå

CENTRALPALATSET, STOCKHOLM,

Telegramsadress: MASKINLAGERLÖF.

versten sätter sin fot i kansliet. Och den snälle löjtnant Nyblom blir väl ändå snällare.

Ni kanske tror att det bara är ett falskt rykte. Nej då. Operastyrelsen har dementerat det, så det är nog full-komligt sant.

Idén att använda regementschefer till något nyttigt ändamål är verkligen icke oafven. Ty hvad de göra för gagn vid sina regementen har man sannerligen svårt att förstå. Nu sedan kommandot tycks ha öfvergått till de allra yngsta underlöjtnanterna. Och dessa ha ju också i de sista af dessa dagar på ett lysande sätt visat sig värddiga därtill. Kan man väl tänka sig ett mera gentle-mannalikt uppförande än löjtnant Holms. Han har ju som känt, utan att låta sig hållas tillbaka af någon falsk stolt-het, erbjudit sig att gifva sin stallpojke moralisk upprättelse. När och hvar duellen kommer att äga rum hålles na-turligtvis strängt hemligt. Däremot kan man väl gissa sig till att den kommer att utkämpas på ridpiska. Det är nog det vapen, som löjtnant Holm är mest van att handskas med.

Och i allmänhet tyckas våra svenska officerare ha en viss förkärlek därför. Åminstone förväna sig en del norska och danska tidningar öfver deras flitiga användande af spön och sporrar under de senaste löpningarna i Kristiania.

Rastamagrac.

P. S. Prosten Askland i Skepplanda har i sin förklaring till domkapitlet ut-talat den förvisningen att domkapitlet skall bedöma honom skonsamt, då han ej är känd för att deltaga i politiska

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58. *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

CENTRALPALATSET.

valstrider! Och jag som trott att det var just därigenom man gjort sig känd.

Blad ur skissboken.

Den mest föraktade.

För några dagar sedan uppsökte jag honom i hans lilla inhysserum hos en fattig vaktmästarefamilj ute på Kungs-holmen. Jag hade så till leda umgäts-uteslutande med de aktningvärda i samhället, att jag verkligen längtade efter att träffa någon, som hörde till de uttettas och föraktades klass.

Han tycktes generad af att jag upp-sökte honom så här i hans torftiga göm-ställe, men jag låtsades ej märka hans förlagenhet och han blef snart äro sig själ.

Han är den mest föraktade af alla människor jag känner. Hans föräldrar ha aldrig velat veta af honom. De skickade honom tre gånger till Ame-rika: tre gånger har han själf arbetat sig hem igen som simpel sjöman på något fartyg. Hans föräldrar äro nu-mera döda och hans släktingar vilja ej ens höra talas om honom.

När folk möta honom på gatan, vända de sig förskräckta bort, i tanke att de sett en af dessa samhällsvådliga, som mördra furstar och högt uppsatta män. Begär han hjälp af någon — ty han lider alltid brist — blir han avvisad och man råder honom att göra någon-ting nyttigt. Söker han sig arbete, har man ingenting att ge honom: han är inte tillräckligt snyggt klädd.

Han, denne den mest föraktade jag känner, är en ung skald. Inte en af dessa som vunnit titlar eller blifvit ett tacksamt spekulationsobjekt i de stora bokförläggarnes händer. Utan ett allt-för ungt, nästan obekant namn.

Att vara författare och icke vara känd, det är det värsta brott man kan begå i detta misströns förlövade land. En målare eller hvilken annan konst-tyckare som helst, han må vara hur medelmåttig som helst, har alltid ett visst anseende och här hjälp af höga och låga. Att kunna måla är någonting förnämligt. Och både målaren och hans målningar mottagas i de rikes salonger.

Men författaren? Jag förstår inte, att ett sådant armodsland som vårt kan ha råd att kasta bort, hvad andra länder betrakta som sin värdefullaste national-egendom. Men vi tyckas ha god råd, då det gäller att förlösa och gifva till spillo de få verkliga begåfningar som spira upp och ej genast förfrysas.

Jag satt en god stund och talade med den unge skalden.

Jag djärves att kalla honom skald, ty hans tankar hafva det nyskapades lif och det han skriver verkar ofta som en uppenbarelse. Hvad gör det, att han ännu inte vunnit erkännande af någon berömd kritiker?

Han berättade mig om, hur alla hans senaste försök att skaffa sig ett uppe-hålle strandat. Hur nu senast en af våra penningfursar vägrat honom ett litet anspråkslöst understöd. Han hade ämnat sig ut på landet för att kunna leva billigt och skriva en ny bok.

En af våra dagliga tidningar tigger esomottast ihop "50 kronor för ett barn." Jag anser, att det vore lika mycket skäl att skänka "50 kronor till en ung skald."

Sancho Panza.

Damernas Musikblad

utgivet af Ellen Sandels har utsändt sitt tredje nummer af andra årgången innehållande:

- 1) Procession och kör ur 2dra akten af Lohengrin — Wagner.
- 2) Till en fågel, kvartett för fruntimmers-röster — John Jacobsson.
- 3) Polkamazurka — Ludvig André.

Pris per år omfattande 24 nr, med till-sammans ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kronor.

En smula operastatistik.

Det är inte tu tal om att statistiken är en nyttig vetenskap. En mycket nyt-tig till och med.

Sedan vi uppfunnit statistiken gafs det ej mer några svårigheter. Rösträtsfrå-gan och bostadsfrågan är det ett lekverk att lösa med litet statistik — med stati-stik skaffa vi bröd åt de nödlidande och pansarbåtar åt vår stackars lilla flotta.

Nu har det ju i så många år talats om att kammarherre Burén skulle lämna sin innehavande plats vid Operan och hela det svenska folket har i dessa år gått i en ständig ångslan. Ty den gode kam-marherrn har alltid varit dess ålsklings-barn. Det var för att lugna de värsta farhågorna, som jag satte mig ned och upprättade en liten operastatistik. Men ock — resultatet blef mycket nedslående.

Se här en liten personalförteckning för de senaste trettio åren ungefär. För kort-hetens skull har jag ej velat gå längre tillbaka.

Kapellmästare:

1. Norman.
2. Dente.
3. Nordqvist.
4. Henneberg.
5. Hallén.
6. Stenhammar.

Registörer:

1. Hedberg.
2. Christiernsson.
3. Josefson.
4. Rundberg.
5. Elmlund.
6. Törnqvist.

Körmästare:

1. Söderman.
2. Nordqvist.
3. Lindholm.
4. Edgren.
5. Stenök.
6. Strandberg.

Ballettmästare:

1. Marekhl.
2. Sjöblom.
3. Lund.
4. Glasemann.
5. Zölsch.
6. Fr. Rosen.

På kansliet:

1. Dumrath.
2. Wijkander.
3. Grandinson.
4. Ahlberg.
5. Nilsson.
6. Pettersson.

Intendenter:

1. Edholm.
2. Westin.
3. Willman.
4. Nordqvist.
5. Burén.
6. ?

Lägger man så här till att å ordinario stat äro anställda sex första- och sex andra-höler, blir det ju knappast något (tvifvel öfrigt om att ett ordentligt sex-ualsystem är genomförd vid operan. Det finns blott ett enda litet förargligt undan-tag och det är de fem intendenterna. Snälla, snälla herr kammarherre, skulle ni ej kunna afgå så att vi få en sjätte. Och var öfvertygad om, herr kammar-herre, att det uteslutande är för att ej behöfva tvifla på statistikens ofelbarhet, som vi be er dirom.

En ordningsmämiska.

För kvinnovärlden.

En farlig undfallenhet.

Ett smygande rykte, som i dessa dagar cirkulerat i Stockholm, har gifvit vår kvinliga medarbetare anledning till följande reflektioner:

För någon tid tillbaka lästes i da-mernas egen tidning, Idun, en del in-sändare från själförförjande kvinnor, hufvudsakligast kontorister och butiks-biträden, som alla talade för att kvin-nor, som inneha dylika sysslor och stå ensamma i världen, borde samman-sluta sig för att åstadkomma billigare bostäder och hushållskostnader genom inrättande af delvis gemensamma hus-håll, dock med full personlig frihet för en och hvar. En mängd förelag inkommo, af hvilka somliga voro prak-tiska nog. Men det förnuftigaste af dem alla vann nog minst beaktande, emedan insändaren varit oklok nog att underlätta det med ett så skrämman-de ord som "socialist".

Den djärve insändaren, som utan tvifvel var en man, förklarade nämligen kort och godt, att det icke är på detta sätt — genom att göra sina re-den förut samt lefnadsomkostnader mün-dre — som utom husarbetande kvin-nor skola förhålla sin ställning, utan att de skola börja sin reformation från roten — de skola ens sig om en full och skäligen betalning för sitt arbete.

Jag mins inte, om insändaren an-vände ordet "organisera" men det var emellertid innebörden i hans uttalan-den, och han hade rätt. Kvinnorna skola organisera sig, de måste göra det, de få icke dröja längre. Inom ar-betarevärlden, där männen för länge sedan uppnått en bättre ställning än någonsin endast och allenast genom sin organisation — har man satt i gång en rörelse i detta syfte. Att rö-relsen utgått från socialistiskt håll, är en sak för sig, det blir en senare fråga att bedöma, om socialismen är nödvändig för ett sådant organisations-företag eller ej och den faller icke in-om ramen för denna uppsats. Menin-gen med dessa rader är endast att sö-ka väcka kvinnorna, och egentligen mest de s. k. familjeflickorna, till in-sikt om, hvilken skada de göra sig själftva och framför allt sina mindre väl situerade medsystrar, genom den minst sagt undfallande ställning de in-taga gent emot sina respektive prin-cipaler.

Den som skriver dessa rader, har haft tillfälle att närvara vid ett möte, som tillställdes af arbeterskor i syfte att visa dem, hur nödvändigt det är att de följa sina mäns, fädernas och brö-ders exempel och organisera sig. Och må det sägas rent ut, man fick ingen anledning att vid detta tillfälle känna sig stolt öfver de framsteg kvinnan lär ha gjort på senaste årtionden el-ler öfver hennes föregifna likställig-het med mannen. För det första var det nästan absolut omöjligt för den energiska kvinna, som anordnat detta möte och hvilken de dock alla kände till och hade förtroende för, att få nå-gon af de tre å fyrtuhundra kvinnorna att yttra sig, att ens lämna enkla svar på framkastade frågor om hur stora löner de hade o. s. v. Den som led-de förhandlingarna hade emellertid som väl var, skaffat sig alltför och upp-gifver på förhand — och förfärande siffror var det! Förfärande därför att de visade, hur hundratals kvinnor i timmar få sitta böjda öfver nål och stickmaskin för att slulligen få en be-talning, som de helt enkelt icke kun-na existera på. Och det vela de. Men det går för många, därför att de

— 20 —

— 21 —

— 24 —

— 17 —

— Ja, det tror jag, herr markis, mumlade François, som, ehuru så frispråkig för två timmar sedan, nu knappast kunde få fram ett ljud.

— Om stoet skulle stupa, vore det förskräckligt, anmärkte markisen. Y-vonne kunde bli kastad långt bort... Säg, tror ni verkligen, att Carmen kommer att stupa?

— Det tror jag inte. Hon kommer snarare att segna i länden. Om frö-ken då tappar stigbygeln, har hon kanske den själsvården att låta sig glida ner. Att falla bakom är alltid mindre farligt.

Nu började de diskutera det mer el-ler mindre farliga i fallet, som i de båda samtalandes förvirrade föreställ-ning var så godt som oundvikligt.

— I hvilket fall som helst är rid-knekten med och kan hjälpa fröken.

— Han, den idioten! svarade mar-kisen, utan att påminna sig, att han på morgonen hade använt samma epitet om François.

Tiden gick, ångesten tilltog. Om det varit ljusare skulle dessa två män ha erbjudit en löjlig anblick. Den ene klädd i stallblus, handterande sin smut-siga kvast, den andre i omsorgsfullt tillknäppt redingote, prydd med heders-legionens officersrossett, grigt inspann-de hvarje anmärkning af sitt sällskap,

som lika orolig som han, icke spara-de på förebräelser.

— Hvarför hörde ni inte på mig? upprepade han. Det är herr markisen själf som är skuld till allt.

Pliktligt hördes bullret af vagnshjul från gatan, och kuskens ropande stäm-ma utanför: — Öppna porten! — för-orakade en lika stor skakning hos husbonden och tjänaren.

Porten öppnades och vagnen rulla-de in. Markisen öppnade vagnsdörren och mottog i sina armar Jottien, hvil-kens hår han kysste med stum hällig-het.

François för sin del skyndade sig in i stallet.

— Var pappa orolig? frågade Y-vonne. Tänk dig, stoet...

I samma ögonblick och innan porten fallit igen kom ridknekten. Han satt på den ena hästen och förde den an-dra vid bisetlet.

Men på Pierrots rygg låg nu frun-timmerssadeln och på Carnens herr-sadeln.

— Stoet snubblade, sade han förlä-get. Då blef fröken litet rädd, och på en sidoväg i Boulogneskogen bytte jag om sadlarna.

— Ja, jag blef rädd, det vill säga, att om jag inte hållit mig fast i dju-rets man, skulle jag fallit till jorden

unga flickor på gatorna, ty den unga hvitklädda flickan spelar en betydlig roll i vissa slags politiska menings-ytringar. Det är onödigt att tillägga, att han skulle föra med sig på häst-länden freden, öfverflödet och lyckan åt alla dessa bröst, som nyligen ska-kats af en upphostning på fem milli-arder.

Fröken Yvonne's fader hade efter en föllrig, af inga skrym skymd förening förlorat sin hustru, och för att dämpa sorgen hade han i ett andra gifte äk-tat den stridande politiken. Han mot-tog sina bekanta, som han gärna kal-lade sina förtrodda, genom lömdörrar och bjöd dem på mystiska måltider, där till och med hönens och de sock-rade mellansätterna tycktes stämpla till förmån för "Konungens" åter-komst.

Han underhöll agenter med uppdrag att snoka reda på nyheter och att rap-portera för honom de obetydligaste rykten, som kunde lifva hans förhopp-ningar. Resultatet af dessa hans ma-növrer var en betydande brevväxling, åtminstone hvad omfånget beträffade. Den stack han undan i husets alla möbler med gömställen i. Han stäng-de bländ i sig i timmar antingen en-sam eller tillsammans med någon obekant eller att frut hafva underrättat hela husets personal, att han icke var

han när som helst ligga där utan att säga ifrån. Hon smubblar!

— Jag har försökt henne. Hon smubblar inte! Det är en smädelse! vrålade herr de Curval.

— Med en man kanske, för att hans hand håller henne uppe. Men när en ung flicka som fröken rider henne är hon utsatt för att antingen glida ned öfver länden eller också komma under bringan.

Och utan att vänta på svar tillade han:

— Ett tredje fel är, att hofven går för långt framför kotan, och det för-orakar att karleden blir för lång. Carmen har mycket för långa karle-der. Hon är oduglig som ridhäst och skulle knappast kunna begagnas till draghäst.

Krossad af stalldrängens bevisfö-ring visste markisen icke hvad han skulle säga. Han stod kvar i sin glugg med korslagda armar och bör-jade tänka på sitt sto icke utan en viss oro.

— Är det sant som jag säger, hr markis? vågade François i sin tur fråga.

I stället för att svara enöt markisen sig. När man får veta, att ens sto har haft rois, enyter man sig gärna. Efter en stunds tystnad framkastade Herr markisen ställknekt.

Äro gifta och ha detta arbete som en liten biföränt. Och de, som icke äro gifta, utan skola försörja sig på arbetet? Ja, det är däri det ligger — de gifta kvinnorna, som kunna draga sig fram ändå, finna sig i saken som den är och vill, den ogifta icke finna sig, så kan hon gå! Det finns alltid hundrade, som stå färdiga att rycka in på hennes plats.

När man äntligen lyckats förvärva och annan på det oönskade mötet att gifva någon upplysning om hur de hade det, fick man också ett par exempel på, hur ömskligt försök till lönelöshet strandat, och på hvad? På brist på kamratar, brist på förstånd af hvad saken gäller och kanske också brist på klok och förnuftig ledning.

Det är naturligt att dessa kvinnor ur arbetarvärlden aldrig sätta sig in i hvad de åstadkomme därigenom, att den af dem pressa ned lönerna för andra, i det att de, med den vanliga kvinnliga blygsamheten föga sig och hellre ha det svårt än de "ställa till bråk".

De välla helt enkelt, att en stor kontingent af deras ogifta kvinnliga målmåste öka ut sina inkomster på ett sätt, som dessa andra förlåsa sig öfver och fördöma. Det finns exempel på en fabrik i Stockholm, där arbeterskorna — och äfven biträdena — nöja sig med lägre löner än på andra ställen, helt enkelt därför att de ha en regelbunden extrainkomst, sedan dagens arbete är slut! Oafse af att de öka den kär af dessa olyckliga kvinnor, som nu väcka så stor harm genom sitt aggressiva uppträdande på våra gator göra de det svårare för hederliga kvinnor att skaffa sig rimliga betalning, hvilket man lätt inser.

Vi ha försökt, att man inom en anstalt i Stockholm, där en hel del s. k. familjeflickor försörja sig, upptäckt att arbeterskorna ökat ut sina inkomster på ofvannämnda sätt — det skall ha varit en läkare, som tagit itu med saken. Man förestår innebörden här af och hvilka förfärliga följder ett sådant förhållande kan ha. Om detta är sannt veta vi icke och vi hoppas att det är ett löst rykte.

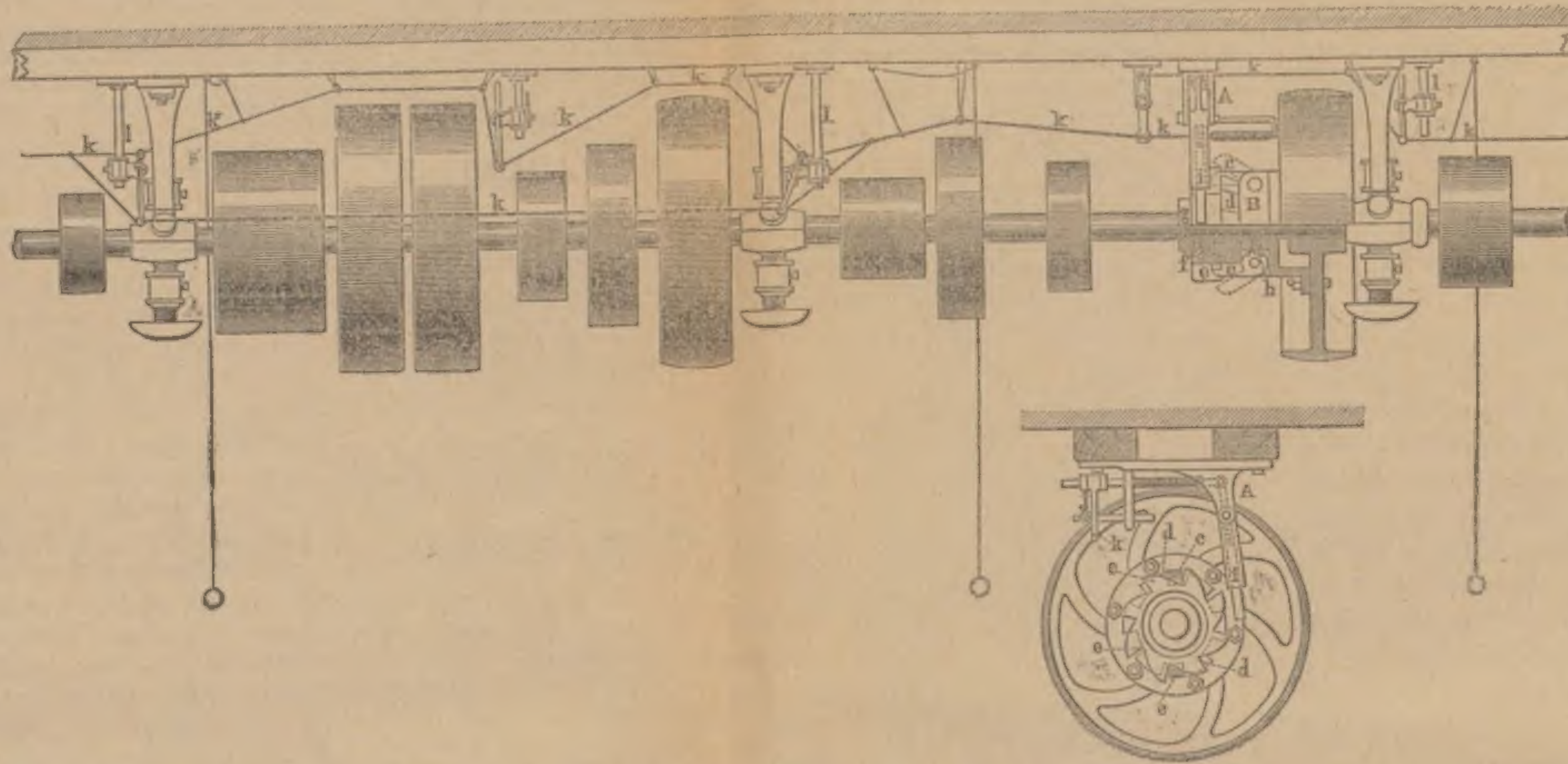
Men så mycket större skäl har man i det senare fallet att i tid tillropa kvinnorna ett väckelsens ord.

En "familjeflicka", en ung flicka, som kommer från ett godt borgerligt hem, skall säkert vara den första som ger uttryck åt sin harm och afsky, när tallet faller på flickor "af den sorten". Men samma flicka går liknadt och tanklöst och tar emot en ringa lön, som hon icke skulle kunna leva på, om hon inte hade sitt goda hem. Och hon skulle säkert med en axelryckning afvisa tanken på något så absurd, som att hon skulle vara med om att sammansluta sig med kamraterna i en lönefråga. Hon skulle tycka att det var "fastigt att föra väsen" och att strejka — det skulle naturligtvis aldrig hända henne — och däri skulle hon säkert få medhåll af sina snälla föräldrar. Men hvarken hon eller de lamma plats i sin hjärna för den tanken, att hon kanske genom sin vägran skickar ut en mindre väl lotad kamrat att skaffa sig dessa blin-komster.

Det tjänar ingenting till att förneka, att det stora flertalet kvinnor ännu sakna kamrattskänsla och förmåga af koncentration och sammanhållning, det må gälla ett aldrig så viktigt ämne. På det förut omnämnda mötet fick man höra ett sanningssord: Vi våga inte tala om hur vi ha det, vi frukta att någon af våra kamrater skall skvallra om hvad vi sagt i kväll.

För våra teknici.

Under denna rubrik är det "Kvällen" mening att om möjligt i hvarje nummer gifva den tekniskt intresserade läsaren — andra kunna utan vidare öfverföra hoppa öfver detta — ett stycke, som kan intressera honom — eller henne, ty damerna börja ju äfven att så småningom intressera sig för tekniken, om än hittills blott, då det rör arkitektur.

ler vid axeln själf och drages med rundt kring axeln, sedan denna fått tillräckligt fast tag i kläder eller lemmar. Med den hastighet af mellan 100 och 200 hvarf i minuten, som transmissionsaxlar i allmänhet hafva, är det tydligt att innan en minut förgått, har den olycklige hunnit slungas rundt axeln hundra hvarf med vanligen hela kraften af den i gång varande motorn. Det är tydligt att den för-olyckade ej under sådana förhållanden kan ha stora utsikter att komma ifrån med lifvet eller med armar och ben i behåll.

Att skydda transmissionerna genom kåpor och inklädnad af remmar m. m. är icke tillfyllest att förebygga en dylik olycka, enär det af praktiska skäl endast kan ske i mycket liten utsträckning. Största delen af alla rem-

Vi göra i dag början med en ny kopplingsapparat, benämnd "P1".

Den är verkligen en människovänlig uppfinning, då den afser att hindra olyckor därigenom, att axlars rotationsförelser ögonblickligen kunna automatiskt afkopplas när och hvar som helst utan störande rubbningar, stötar eller dylikt. Afkopplingen kan ske så väl från olika platser i en fabriks- eller verkstadslokal som längs efter axeln, vid hvarje maskin.

Kopplingen afser att utgöra ett effektivt skydd mot olycksfall vid maskiner och transmissioner.

Apparaten är så konstruerad att den automatiskt och ögonblickligt kan fränkoppla en transmission från dess drivande del och omedelbart tvinga transmissionen till stillstånd. Detta sker utan störande rubbningar, stötar eller dylikt och kan afkopplingen äfven lätt åstadkommas när häst man vill. Bland de farligaste och till sina verkningar mest ödesdigra hjälpmedel hvaraf industrien begagnar sig, inta-

ga transmissionerna ett främstående rum.

Om man studerar yrkesinspektörernas berättelser, finner man också att ingenstades meddelas så många anvisningar till skydd mot olycksfall, som då fråga är om transmissioner. Detta helt enkelt därför att dessa äro så farliga och olycksfallen därvid så våldsamma på grund af de stora genom dem öfverförda krafterna och den höga hastigheten.

De allra flesta olycksfall vid transmissioner ske så att arbetaren fastnar endera vid en rem, remskiva el-

mar, remskivor och axlar komma såkert fortfarande att förblifva oskyddade.

Skyddsåtgärderna måste därför vidtagas så, att man genom dem kan bli herre öfver de krafter, som annars slå människor och material sönder och samman.

Kraftkällan skall först kunna lätt och säkert fränslas, därefter måste den i axelledningen lefvande kraften kunna motverkas och allt bör ske så hastigt, att då axeln brakts till stillstånd den af olyckan hotade ej hunnit taga någon nämnvärd skada.

I Pi-kopplingen har man emellertid en ny konstruktion för afkopplings- och bromsingsapparat, som snabbt afkopplar den drivande kraften och i samma ögonblick effektivt bromsar den

frigjorda axelledningen samt ögonblickligen stannar densamma.

Från afkopplingsapparaten leda fosforbronslinor dels utefter transmissionsaxel och remskivor och dels till alla arbetsmaskiner, hvarst linorna hänga ned med i ändarna fästade ringar.

Anordningen är sådan att transmissionen automatiskt stannas om någon ting fastnar i en rem eller mellan en rem och en remskiva eller i något från axeln utskjutande föremål och vill medfölja axeln i dess rotation. Innan det fastnade kommer upp öfver axeln beröres afkopplingslinan, som omedelbart kommer kopplingen att verka.

Men transmissionen kan också lätt och ögonblickligt stannas genom ett ryck i ett från afkopplingslinan nedhängande snöre, om t. ex. någon kom-

mit in i en kuggväxel eller ett par valsar med kläder eller händer och hotas att dragas längre och längre in.

Sådana snören kunna placeras hvar som helst i arbetslokalen, såväl omedelbart invid maskinerna, som på lämpliga ställen utefter arbetsbänkar och vägar, hvaran alltid ett snöre är till hands, när olyckan hotar. Den för-olyckade kan själf draga i snöret, eller också kan, om han skriker eller observeras af kamraterna, hvem som helst af dessa rycka i närmaste linan.

Kopplingen, hvaraf åtskilliga exemplar redan finnas uppsatta vid anläggningar i Sverige och utlandet, har af fackmän och yrkesinspektionen undergått en grundlig pröfning och har från samtliga håll erhållit visoriet att vara ett tillförlitligt skydd mot olycksfall.

Säga hvad man vill, så passerar icke sådant ofta bland män, då däremot till och tassel bland kvinnor icke förvånar någon.

Emellertid börja ju kvinnorna nu röra på sig på allvar. Och då är man redan på god väg. En sak kan dock aldrig för ofta betonas härvidlag: öfverklassens kvinnor måste hjälpa till, först och främst genom att icke gå i vägen. Och de skola icke släsa bort sin tid med att räkna ut, huru de skola kunna inrätta det ännu billigare åt sig än de nu ha det. Tvärt om! De skola skaffa sig ökade behof för sin ökade lön, de skola sträfva efter möjligheter att skaffa sig större bildning, att få se sig om i världen o. s. v. På detta kunna de lägga ned hvad som skiljer i fråga om deras utgifter och månpens, som ju äro vida större. De män som ge arbete åt kvinnor, anse nog att dessa äro lätta att handtera och bekväma att ha att göra med. Men aktning vinna kvinnorna icke genom sin undfallenhet.

Ruth.

Försök på.

(För "Kvällen")

af H—ld B—m.

Charad.

Mitt första standom kan falla tunt. Mitt andra tyda — är något rundt. De unga hasta Mitt hela kasta — Och den ej "står för'n" — ja det är strunt.

ANDRA KAPITLET.

Herr de Curval var en legitimist af den lifliga sorten. Han kunde icke se grefven af Chambord utan att råda honom att "stiga till häst". Denne steg också till häst, men det var bara för att i Frohsdorffs omgifningar göra en promenad, från hvilken han kom tillbaka frukostdags. Efter kejsardömet fall tilltalade markisen nästan aldrig sina vänner annat än med den oförskämda franska frasen:

— Det blir i nästa månad. Det var denna evinnerliga "nästa månad" som skulle se tronkräfvarens återkomst med triumfbågar, med hvita fanor och fullt af icke mindre hvita

vagnslidret, portvaktens kammare. Han skickade till och med folk till matsalen, i den föreställning, att han satt sig till bords.

Det var omöjligt att hitta stalldrängar.

så lång jag var. Carmen visade sig svag i benen.

— Som François sade, ja! Det är förbluffande, hvad den gossen förstär sig på hästar, anmärkte markisen.

— Pappa ser att vi hade orätt i att negligera hans anmärkningar. Jag förstår nu, hvarför den stackarn gjorde sig så mycket omak för att hindra mig från att ge mig i väg. Han var icke det minsta drucken.

— Han var den ende af oss, som hade sitt förnuft i behåll, sade hr de Curval. Det är hjärta på karl, det är säkert det. Jag hade aldrig föreställt mig sådana känslor hos det lägre folket. Du borde ha hört, med hvilken oro han räknade upp hvilka faror du utsatte dig för oaktadt hans varning. Fruktan hade riktigt lossat hans tunga band. Han är säkert inte född till det simpla yrke, som han utöfar.

— Jag vill inte gå upp till oss utan att hafva tackat honom, sade Yvonne bestämt. Bed honom komma hit. Markisen sökte rundt omkring sig i den förmodan att François fortfarande befann sig i närheten. När han icke såg honom, ropade han: — François, François! Tydligt och handfallen erbjöd sig ridknekten frivilligt att söka upp sitt biträde. Han genomskådade spiltorna,

slog half fem, half sex. Markisen började darra i knävecken. Stalldrängens försägelser började spöka i hans hjärna. Hvarför kom inte hans dotter hem?

Han gick ned på gården och gick långsamt fram och tillbaka som i feber. Slutligen höll han inte ut längre. Han närmade sig stalldörren och efter tre korta slag frågade han doft.

— Är ni där, François.

— Ja, svarade denne, såsom det tycktes med halfväld röst.

— Kom, så får jag tala med er, sade herr de Curval med samma djupa stämma.

François kom ut till sin husbonde på gården. Lyckligtvis var det redan nästan alldeles mörkt, annars skulle markisen otvivelaktigt ha lagt märke till den blygrå blekhet, som betäckte tjänarens kinder, denne tjänare som han för en stund sedan velat köra bort, men som han nu tänkte fråga till rads.

— François, sade han, jag var nyss litet för sträng mot er. Det är annars inte min vana, som ni vet.

Därefter öfvergick han utan annan inledning till hufvudfrågan: — Säg mig på samvete, François, tror ni att min dotter kom i fara genom att rida på Carmen?

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: Figaros bröllop.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: Krig i fred.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: Gamla Heidelberg.

Vasateatern.

Kl. 8 e. m.: Wienerbod.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30: Damen med masken.

Olympiateatern.

Kl. 8 e. m.: Hattmakarens bal.

Folk-Teatern.

Söndag kl. 8—11 e. m.: Jag gifte mig aldrig!

Svea-Teatern.

Hv. aft. kl. 8 Stor Specialistförest.

Det mest förtjusande

är **La Perle**, Stråldansö.

Det mest häpnadsväckande

är **Guillelmo**, Vapenkonstruktör som slinker en hel vapensamling.

Elsa Dinaros. Lilly & Nora.
Trudy Schadow. Ella Olsen.
Th. Pauli. Adolph Ernst.
Mlle Montrose. Orison.

Nytt! Fru Anna Hofmann-Uddgren sjonger hvarje attion under stormande jubel För upptått livets stig Har du bedragit mig.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

TILL SALU.

SKRIDSKOSEGEL

• LÅNGFÄRDSKRIDSKOR • SKIDOR • BINDNINGAR • STAFVAR • PÅKOR • RYGGSÄCKAR • KÄLKAR • GEVÄR • AMMUNITION • JAGT- och FISKREDSKAP • M. M. • M. M.

MAURITZ WIDFORSS SPORTMAGASIN

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären 29 Odengatan 29. Tidsningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris. Cigarer och elgarretter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

DIVERSE.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkb. 19 30.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuel- och Bryggaregatan).

ATT HYRA.

Vacker dublett

nu genast. Kungsgatan 13, 2 tr. Fröken Hinderson, Brunkb. 10 70.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING

Stockholm, Aktiebolaget Varas Boktryckeri 1903.

N:r 3

Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 15 Februari.

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallgatan 12. A. t. 70 42. Kl. 2-3.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

Utkommer hvarje Söndags-eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

INNEHÅLL:

Svenska högern.

Dumhetens Pyrrhus-seger eller Hr Ljunglund och hans styrelse eller Kvälens lilla motgång.

Forts. af vidräkningen med Dramatens intendent hr Personne.

Trafträffingarna på Brännsviken i dag.

Svenskes femte resa. Sista nyheterna.

Kamrer Falcks matiné.

Från Musikvärlden. Simson och Delila af Colla Destra.

Tjufskytte III. Illustrerad skämtkrönika af Rastamagnac.

Hur Folkardus blef människa af John Wigforss.

Söndagsnyheter från in- och utlandet.

m. m.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. 1/2 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter, som insluttat utgivningsdagen.

Kvällen är en veckotidning, som i omväxlande skämtsamt och allvarsamt form, hvar efter dess beskaffenhet, behandlar den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom litterära och konstnärliga uppsatser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och mot ännu mera som försöker sitta på höga hästar utan att vara därtill af naturen ämnadt, och Kvällen är icke bunden af någon hämsyn mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra bästa författare på skilda områden till medarbetare. Vi nämna redan nu några namn: professor Knut Wicksell, Anna Branting (René), Gustaf Jansson, Henning Berger, Viktor Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika rikthet utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Stockholm 1 febr. 1903.

Redaktionen.

Svenska högern.

Svenska högern skall nu organisera sig igen. Oafsedt den äktsvenska löjligheten att partiet skäms för sitt ärliga namn och skall kalla sig framstegsparti — det nationella framstegspartiet, förstås — är saken icke mycket värd. Den har gjorts så många gånger förr och under auspicierna af så mycket bättre namn än nu, att det hela utom figuranternas egen krets föga kan intrassera.

En partibildning förutsätter allmänna och i viss mån ideella intressen. Sammanslutningar kunna komma till stånd på grund

af ekonomisk och social gemenskap. Vårt första landtmannaparti är ett godt exempel på en naturlig partibildning. Det ville blifva af med sina gamla jord-skatter och det ville gifva bondens stämman eftertryck i vår riksdag. Det vann sitt mål och sedan dess fortlevde det med ett skenlif. En ekonomisk sammanslutning har försökt af våra agrarer. De hafva funnit, att storgodsegarne i Tyskland lyckats förträffligt att beskatta hela folket till sin förmån och de hafva här i landet efterapat det tyska mönstret. En stor del af våra handverkare hafva inbillat sig, att de kunde få god och framför allt billig arbetskraft genom en skärpt läringslag. Dessa sammanslutningar äro ej i första rummet politiska. De bestå af i öfriga hänseenden alltför olikartade och alltför oliktankande element för att kunna bilda ett politiskt parti. Så snart det visat sig, att en starkt politiskt intresserad grupp däriinom velat taga ledningen och föra fram dem på arenan, hafva de gjort fiasko.

Det finnes nog samlande högerintressen af blandad materiell och ideell art. Sin hufvuduppgift att vårda de utvecklingsfientliga makterna, militarism, byråkrati och kyrka, sköter konservatismen här som annanstädes oklanderligt. Men på dessa områden finna de sköna själarna hvarandra i hvarje förekommande fall lätt nog. Men dessa själar bilda ingen inre enhet. Och de hafva ingen målmedveten motståndare, med vilja och förmåga att verkliga genomdrifva sin uppfattning. I realitetsfrågorna är vår höger lika oenig som den är enig i sin allmänna syn på

tingen. Och om de liberala gällar detsamma. Högern har därför ingenting gemensamt den vill genomdrifva och ingenting den gemensamt vill hindra. Partiparollen blir allmänna fraser och det speciella, som skulle binda, kan man ej få håll på.

Mera militarism, mera tullar och mera morskhet mot Norge tager sig ju icke illa ut. Men det finnes ingen af dessa saker, som icke äfven proklameras af människor, som tro sig vara liberala och i vissa hänseenden äfven äro det.

Och det rent negativa att så länge som möjligt hejda hvad man dock ser komma är icke egnadt att entusiasmera människor.

Vårt politiska lif karaktäriseras i själfva verket icke af de ideella utan af de materiella motsatserna. Det är främst en intressestrid. Den oftast något abstrakta hänförelse för ideella mål, som allena kunde skapa ett starkt parti, saknas i alltför hög grad hos vår höger. Hvad Norges vänster vunnit genom att slå på den patriotiska trumman mot det förtryckande Storsverige, kan Sveriges höger icke ernå genom sina trumslagarkonster mot Norge. Vi sakna för mycket af den norska naiviteten och hafva för mycket af vår känsla af större styrka gentemot broderlandet, för att taga hela oväsendet på fullt allvar.

Om vår andra kammare någon gång kunde tänkas gifva sig ut i kampen för hvad Danmarks folketing så länge slagits för, då vore förutsättningen för en stark och enig höger därmed gifven. Tendenser i den riktningen funnos i Carl Ifvarssons landtmannaparti men de äro nu,

åtminstone tillsvidare, solidtskrinlagda.

När högern skall organisera sig, har den därför att först sätta sig och söka spekulera ut ett program. Men på den vägen bildas ingen lifskraftig partioorganisation. De liberala hafva åtminstone haft sin rösträttsfråga, som kunnat sammankitta, om än icke fastare än det blifvit men det är dock alltid ett gemensamt slagord. En del lösgångare bland högern sökte visserligen icke utan talang vrida detta samlings-tecken ur vänsterns händer, men någon högre grad af intresse kan ej skäligen begäras för den spalten hos den stora mängden af högermän.

Högern kommer därför fortfarande att förblifva det något osammanhängande konglomerat den är, tills en verklig vänster först skapats. Det är de nydanande, icke de återhållande krafterna, som börja hvarje strid.

Dumhetens Pyrrhus-seger

eller

Herr Ljunglund och hans styrelse

eller

Det nationella framstegspartiet och tryckfriheten

eller

»Kvälens» lilla motgång.

Verklighetstrogen röfvarroman i åtskilliga kapitel.

Kap. I. Aftalet.

De två första numren af »Kvällen» trycktes på Stockholmsbladets tryckeri enligt följande af dess tryckeriföreståndare Leonard Ljunglund koncipierade kontrakt:

Mellan herr Magnus Valdemar Manner som utgivare af tidningen Kvällen och undertecknad som föreståndare för Stockholms-Bladets tryckeri är den öfverenskommande träffad, att jag, Ljunglund, tryc-

ker denna tidning hvarje söndag eftermiddag, så att den är till utdelning färdig kl. 5 e. m. — därest manuskript lämnas i så god tid, att högst sex spalter återstå söndags morgon kl. 8 — mot en ersättning af minst 100 kr. pr fyrsidigt nummer i Stockholms-Bladets format med tillägg af 25 kr. för hvarje öfverskrifvande sida öfver de kontrakterade 4 sidorna, och bör sidantalet vara fastställt och den öfverenskomna betalningen förskottsvis erlagd torsdags middag kl. 3 före hvarje veckans utgivningsdag.

Sålunda öfverenskommet

Leon. Ljunglund. Magnus V. Manner.

Kap. II.

Verkst. dir. blir moralisk.

Någon dag efter första numrets tryckning meddelade herr Ljunglund redaktionen af »Kvällen», att han haft obehag från sin styrelse eller åtminstone från dess verkställande direktör, herr Oscar Carlsson, med anledning af detta aftal. Herr Ljunglund förnekade icke alls, att han på förhand fått meddelande om »Kvälens» politiska färg och ansåg han icke heller, att detta hade med tryckningen att göra. Ofvannämnde Carlsson skulle emellertid hafva blifvit morsk öfver saken; som skäl hade han icke håller angifvit politik utan att tre saker i »Kvällen» varit »osedliga», ett poem af Sigurd P. Sigurdh, en dramatiserad skiss af René, och en dikt inlagd i en berättelse af John Wigforss. Själf förklarade herr Ljunglund sig finna detta komiskt, men... styrelsen...

Vi förklarade, att kontrakt hållet böra följas. Det är egentligen därför de äro till. Men å andra sidan förstodo vi väl herr Ljunglunds situation. Han skulle visst representera den andliga intelligensen i det påtänkta nationella framstegspartiet och hade då kanske icke lof att förtjäna penningar på tryckning af en radikal tidning. Och nämnde herr Oscar Carlsson är utom direktör i tidningsbolaget också direktör i Stockholms Superfosfatfabriks aktiebolag, som nog behöfver sälja gödsel till agrarerna. Det förelåg således förmildrande omständigheter. Och med förbehållen rätt till skadeståndstalan förklarade vi således, att vi skulle söka följande vecka anskaffa annat tryckeri.

Kap. III.

Herr Ljunglund bär sig dumt åt.

Så långt var ju saken alldaglig nog. Och vi hade endast tänkt att pointera dess skämtsamhet genom att i ett följande nummer till parallell med hvad herr Oscar Carlsson funnit »osedligt» trycka af några bitar af herr Ljunglunds från samma tryckeri utgående tidning »Piccolo», för hvilken »litterära» produkt väl äfven herr Carlsson är verkställande direktör.

Men så bar herr Ljunglund sig alltför illa åt. I en tredje publikation, illustrerad Hvad Nytt, som samma bolag utgifver, behagar han förklara först att han åtagit sig tryckningen af hygglighet som tidningsman, och vidare att vi brutit kontraktet, genom att icke i tid till honom inbetala kontraherade summa utan först senare lämna den till en annan funktionär i tryckeribolaget.

Det är i och för sig icke alltid dumt att ljuga. Men man bör ljuga med förstånd. Herr Ljunglund har förbisett detta.

Hvad första punkten angår, erkänner han i ett bref till oss, att kontraktet om tryckningen skrefs efter samråd med ofvan omtalade Oscar Carlsson. Och ändå vill han inbilla någon, att här förelåg annat än ett för tryckeriet rent affärsmässigt aftal. I fråga om andra punkter kommer han ihåg, att han af lämnat ett intyg, att »Kvällen» punkligt fullgjort sina förbindelser och det söker han bortförklara med, att han först senare fick af ofvannämnde tryckerifunktionär kännedom om att betalningen erlagts först kl. 6—8 på aftonen i stället för kl. 3. Men herr Ljunglund förtiger, att hvad vi då betalade, var en annan sak, som icke ingår i kontraktet, nämligen tidningens papper.

I fråga om påståendet, att vi redan första veckan »bröto kontraktet» genom att icke före kl. 3 på torsdagen förskottsvis erlagga betalningen, vilja vi anföra några fakta, som tydligt nog klarställa herr Ljunglunds sanningskärlek och vederhäftighet.

Kap. IV.

Själffa historien.

På måndag träffades muntlig öfverenskommelse med hr Ljunglund om tryckningen af »Kvällen», och hr Ljunglund lofvade, att sättningen skulle få börja tisdag morgon, då vi också nedlämnade manuskript till sättet. Samma dag på midnatten erforo vi till vår förvåning, att hr Ljunglund icke gifvit order om påbörjandet af sättningen. Han förklarar detta sedan med, att verkst. dir. förbjudit all sättning förrän betalningen var erlagd. Men därom underrättade han oss ej på måndagen, då vi genast skulle ha uppfyllt denna fordran. I stället sökte vi förgäfvad herr Ljunglund under tisdag, onsdag och torsdag f. m.

Upptagen af sina agitatoriska och organisatoriska plikter mot de i Stockholm då befintliga samhällsbevarande kollegerna i landsortspresen, stod han ej under dessa dagar att träffa. Genom en slump mötte en af redaktionen honom och lyckades åvägbringa ett sammanträffande torsdag eftermiddag kl. 6—7. Då underskrefs kontraktet här ofvan och omedelbart därefter betalades det föreskrifna beloppet enligt nedanstående kvitto:

För Tidningsaktiebolaget Stockholms-Bladets räkning har jag för tryckning af nr 1 af tidningen Kvällen mottagit ett hundra femtio (150) kr.
Stholm 29 jan. 1903.

Leon. Ljunglund.

Detta kallar herr Ljunglund »kontraktsbrott», emedan beloppet ej var erlagdt före kl. 3 samma dag, som

HUGO DUHS

gifver en

Fröding & Dahlgrens-Afton

onsdagen den 25 Februari kl. 8 e. m. i K. Vetenskapsakademiens hörsal.

Numrerade biljetter: salen de första bänkarna 2 kronor, öfriga i salen och 1:a bank läktaren 1:50 samt onummerade till läktaren 1 kr. saljan fr. o. m. onsdagen den 18 i Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. torg. (A. R. B. 72 71.)

kontraktet kl. 6—7 under tecknades.

Antingen saknar herr Ljunglund alla begrepp om former, eller också?

Det senare är det troliga. Ty i ett bref till oss har han fräckt ut att förklara, att han på de grunder han anför funnit sig ha utfärdat ett falskt intyg till oss om att vi punkligt fullgjort våra förbindelser. Och vidare:

»Jag är icke glad åt krig tidningsmän emellan, men här stå för mig så viktiga händelser på spel, att jag nödgas till själv försvar meddela Stockholms boktryckare fakta i förevarande sak, om det blir nödvändigt. Ännu vill jag emellertid hoppas att vi kunna träffa en förnuftig kollegial överenskommelse...»

Kap. V.

Herr Ljunglund vill vara »kollegial».

Denna »förnuftiga kollegiala överenskommelse», enligt hvilken vi både skulle få köpa papper och låna expeditiionslokal, skulle, enligt hvad herr Ljunglund senare meddelade oss, gå ut på att vi i ersättning här för utan vidare skulle återlämna kontraktet och lämna garanti för att vi ej skulle anfalla honom eller hans styrelse för denna sak.

Hvilken nobel själl!

Undras på, att vi på våra »vilna vägar i politik och andra lifsfrågor» — som herr Ljunglund uttrycker sig — häpnade inför en naiv lusta till skadedörelse så stor, att vi tro att t. o. m. herr Ljunglunds allra intimaste meningsfränder skola taga afsteg från densamma.

Hr Ljunglund klandrar oss, där för att vi använt hans redaktionslokal som expeditiionsrum. Härmed förhåller det sig så, att vi genom muntligt aftal med herr Ljunglund fingo tillstånd att bruka hans korrekturrum till expeditiionslokal. Emellertid, befanns detta varaständigt, hvar för vi mot våra egna protester, då vi till fullo insågo olämpligheten af att störa redaktionen, infördes i hans redaktionsrum. Vi hade ingen skuld här till. Och herr Ljunglund, som då synbarligen icke fått mottaga någon admonition från sin styrelse, gjorde icke heller någon som helst invändning.

Trots ofvan nämnda muntliga aftal vägrade han oss — naturligtvis — att expediera andra numret från hans lokaler, en olägenhet, som vi dock, tack vare ett vänligt tillmötesgående från Nya Dagligt Allehandas redaktör, med lätthet lyckades öfvervinna.

Af ofvanstående torde med tydlighet framgå, att den kontraherade betalningen erlaga till herr Ljunglund i laga tid, ja, så tidigt som det varit möjligt, d. v. s. omedelbart efter kontraktets undertecknande.

Detta behagar herr Ljunglund låtsas sig hafva glömt. Och i förtigandet och det indirekta förnekandet af ett sådant faktum ligger väl kanske ett nationellt framsteg inom publiciteten. Men till och med som start för ett nationellt framstegsparti förefaller det väl klemt.

Herr Ljunglund säger också till sitt försvär, att han förlorat på papperet. Det veta vi verkligen icke. Vår beräkning stödde sig på upp gift af generalkonsul Gjestvang, som anses sakkuunig på detta område och särskildt såsom själf leverantör till herr Ljunglund. Innan vi kunna tro på en man af herr Ljunglunds i denna sak ådagalagda saningskarlek få vi därför fordra bättre bevis. För öfrigt trodde vi, att en säljare beräknade sitt pris, när han sålde.

Kap. VI.

Hr Ljunglund — ett offer för skandalisering.

Efter hvad vi ofvan meddelat om herr Ljunglund behöfva vi naturligtvis icke för den något erfarne läsaren förtälja, att herr Ljunglund, när han innan vi sagt ett ord i saken kommer med sina rövvaristorier förklarar att han är det skyldiga offret för skandalisering?

Om inte det draget funnits i hans nationella framsteg hade verkligen bilden icke varit fullständig.

Vi skola inte längre uppehålla oss vid herr Ljunglund. Hans osanningar på det icke kontraktensliga och delvis rätt privata området bemöta vi icke. Han tillhör en typ af tidningsmän, hvilken det ju någon gång icke kan undgå att man kommer i beröring med. Men man bör icke göra hvarken honom eller dem, som i honom funnit det bästa uttrycket för sina offentliga sträfvanden allt för stora. Första kapitlet i denna roman är kanske tillräckliga.

P. S. Då vi som bevis för lösligheten af uppgiften, att det skulle varit »osedligheter» i de tre ofvan nämnda litterära bidragen, som väl lat hr Carlssons samvetskal, ville framlägga några paralleller från den på samma tryckeri och under hr Ljunglunds och Carlssons egid tryckta »Piccolo» — herr Ljunglund lär visserligen nyligen ha sålt den, så att han numera icke har samma moraliska ansvar för dess innehåll, som han under flere år haft, men det inverkar ju ej på saken; den tryckes ju dock på herr Carlssons moraliska tryckeri — då vi som sagdt skulle välja, funno vi, att vi ej med bibehållen sinnesro skulle kunna låta dessa frivola klumpigheter komma inför våra läsares öron, hvar för vi beslöt oss att afstå från bevisning i denna punkt.

Någon dylik lär väl ej håller vara behöfvis...

HVAD SOM HÄNDT I UTLANDET.

»En däre kan inte tåga med sin egen skam», säger den gamla hedersmannen Syrach, som tyvärr förspasats till apokryferna, huru förstodigt han än talar; och hans ord passa förträffligt in på det kungliga Sackiska hofvet, där man rent af slagit rekord i att offentligen utskämma och hufdunga en kvinna, som, huru brottslig och dåraktig hon än varit, ändock ståt landets tron närmast och i alla händelser är moder. Med en hänsynslöshet utan like har hennes festligt blottade, ehuru det för så högt uppsatte säkerligen med god vilja funnits många sätt att kväffa skandalen, om icke i moralens namn — för att tillfredsställa denna har man ju gjort den så offentlig som möjlig — så åtminstone i den egna världens namn. Kronprinsessans af Sachsen kärlekssaga har numer, sedan den släpats genom hela den europeiska pressen till stor uppyggelse för alla världens gapstockar och skandalhunger, tilläts vidare nått sitt slutt. Den stackars pinade synderkan har som verkligt villebråd jagats från stad till stad, myndigheterna ha affordrat henne legitimationspapper, som de icke ens efterfråga hos de äfventyrskröer, industririddare och det internationella slödder, som under säsongen trängas i Nizzas Cercle och Monte Carlos spel salar; och nu öppna slutligen vårdanstalter för nerverjuka barmhärtigt sina dörrar för henne. Sedan torde klostret väl bli den sannolika tillflyktsorten för suretinnan, som låt sin fantasi och sin frihetslängtan löpa bort med sitt förstånd, och där får hon godt tillfälle att besanna kung Salomos visdomsord: »Allt är förgängligt under solen!»

Englands kolonialminister tyckes i Sydafrika ha fått mera myror i hufvudet än hela kriget förmått skaffa honom. Det ser ut som om nu först svärigheterna började på allvar för den store mannen, som måste lösa tre grundligt kitsliga uppgifter: tillfredsställa Johannesburgs, Pretorias och Bloemfonteins engelska invånare, som högt och bittert klaga öfver de nya nitiska ämbetsmäns oduglighet, hvilka omgifva lord Milner och bilda, hvad de hänande kalla hans »Kindergarten»; närmast komma till rätta med boers, med hvilka förnämsta män, Christian de Wet och domaren Herzog, han haft ett utomordentligt stormigt uppträde och fått höra saker, som ingen förr vågat säga den korrekta mr Joseph Chamberlain. Dessutom måste han skaffa arbetare åt grufvmillionärerna, där inga arbetare stå icke. Tillsammans med negern vill icke ens Londons värsta och mest svultna trashbanker arbeta, och nu behöfvas ganska snart minst 200,000 man i grufvorna, medan Åkerbruket på Kap, i Natal, Oranje-staten kräver dubbelt så många. Man har också funderat på att för det heliga arbetets skull pålägga negrerna en särskild gäld, som de skola betala i naturaprestationer, d. v. s. i dagsverken under 2- till 300 dagar om året, och för att tvinga dem att uppfylla sina skyldigheter skola polisen och armén tagas i anspråk. Negrerna är en fri människa och i kraft af denna sin frihet skall han instängas i de s. k. compounds eller negerparkerna. England har ju med pu-

kor och trumpet proklamerat slafvens frihet och gifvit ut millioner för att utrota slafhandeln. Nu vinka emellertid andra millioner i vinst, och man blir klokare med åren. Alltså, leve friheten!

Od.

DAGSKRÖNIKA.

Ångfartyget Wellamo anlände, enligt ingångent telegram, till Hangö i dag kl. 11 f. m.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit, håller man för närvarande på att upprätta förlägring till de 5-kronors frimärken, som komma att utsläppas i handeln i samband med nya posthusets invigning.

Algot Lange, den bekante sångaren och sångläraren, flyttade som bekant för någon tid sedan från Stockholm till Paris. Till »Kvällen» ingår nu ett meddelande, att herr Lange på grund af sjukdom tagit sin tillflykt till Zion City i Förenta staterna. Sjukdomen lär vara af mera psykisk än fysisk natur.

Strax före klockan elfva i dag öfverflöis arbetarkarlen Kar Oskar Andersson af svimning under promenad på Mästersamvetsgatan. Han föll till utseendet liflös omkull på gatan, hvarvid han skadade sig svårt. Ambulansvagnen tillkallades och bortförde honom till Serafimerlasarettet, där han nu kvarligger.

Trångt om saligheten... I en för sitt dåliga korrektur berömd Malmö-kollega lästes för någon dag sedan följande: »Sedan de till inemot 150 uppgående begravningsgästerna samlats i den med blommor smyckade kistan, afslögs under orgeln toner psalmen 451, v. 1—2.»

En inbiten skämtare skriver till oss: Det är mäktigt förunderligt, att h. m. tillåter, att hans halsbild sättes på våra frimärken från och med den simpla föresvalören. Betänk dock, huru många stämplingar som därigenom dagligen komma att sättas mot kongungens hufvud och besinna blott, huru många majestätsförbrytelser som dagligen begås här i landet, bestående däri, att slarviga eller rabulistiske brefafsändare sätta »gubben» upp och ned.

Allmänna svenska elektriska aktiebolagets verkställande direktör, ingenjören G. Wenström, afgår den 25 instundande juli från sin befattning och ersättes af chefen för Göteborgs sparvågar, ingenjören Sigfrid Edström. Direktör Wenström, som mer än 20 år varit anställd i bolagets och dess föregångares Elektriska aktiebolaget i Stockholm tjänst, kvarstår i bolagets såsom jourhavande direktör i Stockholm, under det att direktör Edström bosätter sig i Västerås, dit hufvudkontoret samtidigt förlägges.

»Pokerboken» af Joker, Ljus' förlag, kr. 1.20, har kommit oss tillhanda. »Efter de bästa amerikanska auktoriteter» ger förf. i densamma en ledig och lättläst framställning af det ädla cowboy-spelets abode. Vi beklaga uppriktligt förf. och förläget, att denna lilla handledning icke framkommer under spelets klang — och jubeldagar i det älskade fäderneslandet, ty dessa lära nu vara öfver; i motsatt fall hade maxen säkerligen blifvit ganska hög.

En förunderlig veneration tvingar författaren att ideligen stafva poker med stort P. Ännu egendomligare är dock det icke alltför afrundade priset på de 87 sidorna.

Hr teknologer — lyckans guld-gossar...

Fru Fortuna, som svänger lotteriernas lyckohjul, ler synnerligen hult mot hr teknologer. En afdelning förtjänade sålunda vid senaste dragningen i Dramatiska teaterns lotteri en liten nätt förmögenhet på en gemensamhetslott. Och en ung man i deras krets — en, men ett lejon ifråga om tur — förföljes förmögen af lyckan. Två gånger å rad har han vunnit 500 kr. och nästa gång har han lugt och kallblodigt föresatt sig att vinna minst 10,000 kr. På det han icke må bli öfverhopad af tiggarebref, ha vi den vänligheten att här icke utsläta hans namn.

Ingenjörshannan är redan nästan spärdd af förvärfskraftige unge män. Och en värre blir det väl nu, när man endast behöfver vara teknolog för att vinna kofvans mångfald på lotteri, till förfång för de »fattiges poesi».

Då »Vårt Land» rättar. Med ledarstil och fet rubrik »Tryckfel» återfinner man i gårdagens V. L. följande viktiga meddelande:

I C. D. af Wirséns uppsats i gårdagens nummer har bland smärre tryckfel insmugit sig ett, som bör rättas. Det står på ett ställe: »Logos var för Filo på en gång den platoniska lidernas idé och Stoss platoniska världssjäl». Såsom enhver lätt inser, stod i manuskriptet icke Stoss, utan Stoa.

Herr Wirséns plastiska världssjäl bör vara tillfredsställd...

«Svenskes»

femte resa.

Förolyckad?

»Svenskes» femte färd blef ingen sällskapsresa, som berämdt var. Ballongen föredrog att ge sig af utan sällskap och försvann öderut. Hvarvet ingen, då detta skrifves.

Förberedelser till färden hade gjorts under den förlutna veckan. Till deltagare voro utsedda ingenjör Fränkel — färdledare — ingenjör Gellerstedt, löjtnanten vid fortifikationen greve H. Hamilton och skalden Sigurd P. Sigurdh.

Ballongen blef i natt fylld och meteorologerna spådde i går godt väder. Som i dag synes slog deras spådom in. Med den rådande starka vinden hade »Svenske» kunnat nå långt, då den utom deltagarna hade med 570 kg. ballast.

Förhoppningsfulla och vid godt mod voro de fyra deltagarna i morse uppe i Idrottsparken samt låto afväga sig och ballongen. Utom passagerarna skulle medföras 19 sandsäckar, hvardera vägrande 30 kg, alltså sammanlagdt 570 kg. ballast.

Då afvägningen var gjord skildes deltagarna åt för att frukostera och ballongen förankrades medels 64 sandsäckar på 20 å 30 kg, hvardera, hvarjämte sergeant Berlin och sex man höllo i gondolen. Dessutom voro två linor fästa vid bärringen, en i dess mitt — med andra ändan fast i land vid parkens norra sida — och en i periferien med andra ändan vid skridskopaviljongen på västra sidan.

Det började emellertid blåsa upp allt mer. Och strax före kl. 11 kom en väldig vindstöt, som släpade ballongen med sandsäckar och karlar öfver isen mot källbacken på östra sidan. Plötsligt verkar den stormliga, som är fast i bärringens kant.

En svår knyck. Och bärringen brister. Gondolen slår emot bron vid källbanan, en del af falkskärmen, i hvilken gondollinorna öfö fästa, rifs upp, och de öfriga gondollinorna springa sönder, som om de varit smala segelgarvsnören.

Fri från belastningen höjer sig »Svenske», sergeant Berlin har sinnesnärvaro nog att hugga tag i spränglinan. Ett litet stycke af spränginrättningens våd fläkes upp, då äfven denna lina, som dock är ganska grof, brister och sergeanten tumlar baklänges.

Som en pil sticker Svenske rakt upp, tar först riktningen österut, men ändras den snart till rakt sydlig. Man ser en svag rökt stiga upp genom hålet i spränginrättningen, ett tecken på att gas strömmar ut, hvilket också framgår däraf, att ballongen när en väldig höjd utan att den spricker.

Snart ser man den blott som en liten prick högt upp och långt borta. Och efter ännu en stund är den utom synhåll.

Hvart har den tagit vägen? Ja, därom kunde hvarken kapten Unge, doktor Ekholm eller ingenjör Fränkel, med hvilka vi samtalat, yttra sig. Gasen kommer naturligtvis endast att långsamt uttömma sig genom hålet. Då ballongen nått så stor höjd, att tillräckligt gas bortgått, faller den emellertid hastigt. Och man får hoppas, att den kommer ner öfver land. Skulle den falla i sjön, flyter den visserligen en tid bortåt, då gas och luft eamla sig i de bucklor, som uppstå. Men länge kan den ej flyta. Och med den ringa seglation, som nu råder, finnes ej mycket hopp att återfå den dyrbara pjesen, om den faller i Östersjön. Vi få alltså hoppas motsatsen.

Orsaken till olyckan synes öfvertydigt ligga däri, att ballongen förankrats med stormlinor i st. f. med mera sandsäckar och mera folk. Äfven förefaller det, som om ballongen höjts och gondolen påsatts något för tidigt. Ty naturligtvis är det lättare att hålla den stora volymen kvar, om dess nedre del är nära marken och förankringen sker direkt från falkskärmens kanter.

Gondolen slapp undan med några obetydliga bucklor, och dess innehåll, som låg kringströdd på isen, synes äfven ha undgått skada.

Guy.

Ingenjör Fränkel har till Svenska telegrambyrån lämnat ett meddelande om olyckan med begäran om dess offentliggörande.

Då detta meddelande kom oss till handa i pressläggningsminuten kunna vi ej offentliggöra det in extenso.

Det innehåller utöfver hvad vi här ofvan förtält endast följande:

»Telegram om händelsen hafva afsändts till Nyköping, Ulf, Landsort och Visby.

Af det passerade framgår att tydligare nödvändigheten af att fyllning och afvägning af ballongen kunna verkställas i ballonghus, och har anskaffande af ett dylikt icke skett utslutande på grund af bristande ekonomiska tillgångar.

Svenska aeronautiska sällskapet kommer ej att på grund af den skedd motgången förlora modet.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Svår olycka.

Två döda.

SKÖFDE, söndag.

Vid järnvägsöfvergången vid Äckelby bro, belägen mellan Sköfde och Väring, inträffade i går eftermiddag en svår olycka som kostade två människor lifvet.

Då mejeristen Sigurd Larsson från Marum jämte en liten gosse, som tillfälligtvis åkte med honom, skulle passera nämnda järnvägsöfvergång, råkade åkdonet komma för nära tåget, som i detsamma passerade, med den påföljd att såväl de åkande som häst och åkdon krossades. Larsson dog nästan ögonblickligen. Gossen, som fastnade i lokomotivet, släpades med ett stycke och dog strax efter katastrofen. Polisförhör i saken hålles i dag.

Blockaden af Venezuela upphäfd.

LONDON, söndag.

Från Port of Spain på Trinidad telegraferas, att blockaden af Venezuelas kust blifvit upphäfd.

Bränvin och kaffe.

Alkoholskatten åt kommunerna.

BRYSSEL, söndag.

Representantkammaren fortsatte sina förhandlingar till kl. 6 i dag på morgonen. Med 83 röster mot 80 beslöt att höja den inländska konsumtionsafgiften för bränvin från 100 till 150 francs, och med 85 röster mot 27 att borttaga kaffetullen.

Tillika beslöt att en viss del af alkoholskattens afkastning skall öfverlämnas åt kommunerna.

Traftäflingarna i dag.

Ett strålande vackert vinterväder hade lockat ut tusentals åskådare, till fots och i droskor, till Brunnsviken, hvare is genom de senaste dagarnes köld fått nödig fast konsistens. Halfva Stockholm var ju också bevisken på »Svenske».

Norrullagatan länge full af ekipager som förde tusentals af 1:a platspublik, nere på isen en folkmängd som var öfversködlig, på skridskobanorna omväxlande musik och öfver det hela en solklar himmel som gaf färg och lif åt det hela. Vinden bet ganska skarpt och torde nog ha verkat något ofördelaktigt på resultaten, men för publiken gaf det blott anledning till att något öfartare än kanske annars besöka glöggältan.

Förställning väckte det vid andra löpningen att en häst — Jakka, brunt sto, född 1896 imp. norsk, ägare E. Bergvall, Pålgård — stupade tre meter intill målet och dog. Jakka hade annars blifvit 3:e pristagare.

Prins Carl och prinsessan Ingeborg togo från sällskapets grönkädda tribun det hela i betraktande.

Pristagarna:

I. Försökslöpnig fri för alla, som förut ej startat offentligt. 2,000 mtr. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100, 2:a 50, 3:e 25 kr.

1. Ergo, egare Emil Jansson, Luleå.

2. Vike, egare Ivar Lundin, Upsala.

3. King Edward, egare Drösk-aktiebolaget i Sthlm.

4. Blizt, egare L. Bergqvist, Västerås.

5. Nazaret, egare C. Th. Eriksson, Stockholm.

II. Löpnig för hästar af landras (Nordsvenska, Finska, Norska, Ardenner) tillhöriga svenska egare 2,000 mtr. Tillägg 14 mtr. pr sek. från 2:5. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100. 2:dra hederspris och 70 kr., 3:dje 35 kr.

1. Nautanen, egare C. A. Govenius, Luleå.

2. Blizt, egare J. O. Andersson, Lindsberg.

3. Munter, egare Denis Daniels-son, Blomskog, Vermland.

4. Donna, egare Emil Jansson, Luleå.

5. Pryd, egare S. Hult, Katrineholm.

6. Hjörna, egare E. Lundgren, Ockelbo.

III. För alla hästar. 3,000 mtr. Tillägg 24 mtr. pr sek. från 1:54. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100, 2:dra hederspris & 60 kr., 3:dje 25 kr.

1. Labrador, egare C. A. Govenius, Luleå.

2. Sekundanten, egare Nils Brekke, Drammen.

3. Zarevna, egare A. F. Hagström, Kungö.

4. Greta, egare C. Th. Eriksson, Stockholm.

5. Oden, egare Johannes Andersson, Magneskog.

IV. För nordsvenska hästar. 2,000 mtr. Tillägg 12 mtr. pr sek. från 2:15. Insats 15 kr. p. o. p. Köres med släde. Segrare Hederspris, skänkt af Arkitekt H. Törnqvist, & 200, 2:dra 50, 3:dje 25 kr.

1. Donna.
2. Frida egare Axel Bryngelsson.
3. Blizt.
4. Rapp.
5. Munter.
6. Hjörna.

Funktionärer voro:

Domare: Öfverstelöjtnant G. Nyblens.

Prisdomarenämnd: Greve C. Bonde-Prof. H. Sjögren, Friherre Sven Hermeelin, Brukspatron Fr. Bünsow, Herr John Björlingsson, Herr E. Bergvall, Bataljonsveterinär Axel Pålman.

Hufvudstarter: Godsegare C. J. Nilsson.

Biträdande starter: Fabrikör John Carlsson, Herr C. Th. Eriksson och Grossh. M. Nilsson.

Tiätare: Direktör Helmer Langborg, Grossh. Ant. Viklund, Direkt. Erik Grundén, Direkt. G. E. Gustafsson, Handl. Otto Klein, Köpman John Jonsson, Kontorschefen Ax. Storm.

FRÅN PARKETT.

Kamrer Falcks matiné

på Dramaten i dag var fulltaligt besökt.

I förpjäsen, där hr Fredrikson var »mellan fyra ögon» med fröken Borgström, som för första gången — efter fru Hoving — spelte frun, var han oemotståndlig. Hon var naturligtvis lyckad och hela Fuldass pjäs gaf älskvärdt, äfven af hr Örtengren och Enwall.

Därpå läste hr Hamrin, specialist på Sigurd, en sentimental julhistoria. Visade han sig inte som »en glad gutt», så fick man trefligare, när fru Bosse berättade Björnsen. Borde dock inte de svenska författarna få företräde?

Hr Hedlund gjorde som vanligt lyckta med sin »afrikanska überbrett» och i »Hittebarnet» debuterade Gustaf Bergström som Konjander.

Publiken var i godt lynne och önskad, med tanke på recettagaren, helt säkert, att denne outtröttlige teaterkonom ännu länge må kunna verka.

Nir.

Matiné gafs i dag på Folkets Hus teater af fröken Jennie Gustafsson, en af denna teaters bästa kvinnliga krafter.

Efter en konsertafdelning, i hvilken särskildt hr Bodén och fröken Borgström skordade valförtjänt bifall, följde den lilla folkskådespelen »En midsommaratt i Dalarna». Matinéföreläsaren utförde här Britas roll samt belönades med lifligt bifall af den talrika publiken. De öfriga medverkande fingo också sin beskärda del af bifallet.

Figge.

Från musikvärlden.

Simson och Delila — operans sista nyhet.

Vår enda k. teater bjuder oss ej ofta på nyheter, gånås. Men det är ju också intet lekverk att sätta upp och instudera en ny opera. Nu har man omsider efter trettio års funderingar framfört Saint-Saëns »Simson och Delila» i öfversättning af den nye sekreteraren för musikalska akademien, dr Karl Valentin.

Valet är onekligen godt, ehuru denna opera icke hör till mästerverken. Men dess flytande melodier, lätt begripliga text — tack vare bibeln — och framför allt glänsande instrumentation kommer helt visst, det hoppas vi, att bereda den en varaktig stad på vår kungliga scen. Dock är vi ej säkra härpå. Publiken är som bekant i hög grad nyckfull. Då operan i torsdags hade sin andra premiär med nya representanter af hufvudrollerna, var salongen knappt till hälften besatt. Och dock fick den nya operan fördelaktiga recensioner så godt som öfverallt. Synd vore, om den skulle ha samma öde att gå emot som Bohème. Orsakerna skulle dock i så fall vara helt motsatta. Ty då Bohème är — utan att vara musikdrama, tyvärr — ultramodern, tillhör Simson och Delila den gamla operastilen. Så som Verdis, Gounods och Thomas' verk göra det.

Att redögöra för

har utkommit och inelädder bland annat:

Georg von Rosen af Claës Lundin. Med ett nylaget porträtt af 60 åringen i hans hem. — Några ord om sången i hemmet af Olaf Bosson. — M. E. Wingers efterlämnade julebrev. — Asaurs intåg i Norge. — Högintressanta bildserier från den stora fältvottercken i Kristiania och från sondergen skridskoskridning vid Saltjöbaden. — Gruppbild af de svenska och norska officerarnes möte i Trondheim. — Bilder från baronessan Duclouxas basar, prinsens och prinsessan Bernadottes Julmiddag, porträtt af grevinnan Aina Munsterheim, P. S. Peterson på Rosehill, pastor O. P. Monrad m. m. — Bilder af alla tre aktörerna af Kungl. Teaterns nyhet »Simson och Delila».

Prenumerera snarast!

Annonsera i
KVÄLLEN,
Stockholms enda söndagsaftontidning.

Ett och annat
från
Teatern vid Trädgårdsgatan.

III.

I måndags kom ändtliga revisionsberättelsen. Den upplästes inför associationens vid Dramatiska teatern medlemmar och — innehöll endast siffror samt påyrkade full och tacksam decharge.

Vi omtala detta öppet och utan förbehåll, enär vi i det föregående gjort oss skyldiga till en liten oriktighet. Det var nämligen icke den af båda revisorerna, hr Hamrin och Törnqvist, undertecknade revisionsberättelsen, som innehöll för hr Personne graverande anmärkningar. Det var i stället en af hr Törnqvist ensam — ty hr Hamrin står ju ännu kvar vid Dramatiska teatern — och ansåg sig därför icke kunna (våga?) gå med sin medrevisor — uppsatt skrift, som innehöll några anmärkningar, dem hr Personne ansett sig böra bemöta. Vi erinra oss, att en hufvudstads-tidning innehöll en kort notis om sammanträdet och meddelade, att detta varit »stormigt». Vi skulle vilja säga: Skandalöst!

Hr Törnqvist, som associationens valde revisor, hade nämligen, både sin rättighet och skyldighet likmätigt, tagit sig före att i formen visserligen skarpt och på spiken träffande, men i uttryck ytterst höfsamt ogelfara den konstnärliga ledningen af ifrågavarande teater. Han påvisade det absolut felaktiga och för teaterns ekonomi skadliga uti, att icke redan i maj eller rättare före vårsångens slut ha höstens första program så inrepeterade, att endast två å tre repetitioner på hösten skulle vara tillräckliga för att få programmet spelfärdigt. Härigenom undveks nämligen — som nu regelbundet härunder — att Dramatiska teatern hvarje höst tar itu med »gammal skåpmat», tills ändtliga hr Personne får en premiär färdig.

Detta var en af anmärkningarna. (Enär nämligen Dramatiska teatern är ett enskildt företag, kan man ej utan tillstånd offentliggöra en till associationen ingifven skriftelse in extenso. Och hr Törnqvist, som närmast förfogar öfver densamma, önskar ej dess offentliggörande, för än han haft tillfälle att bemöta hr Personnes skriftelse, hvarom mera här nedan. Vi inskjuta denna parentes för att för en viss s. k. »kåsr» i en härvarande morgontidning klargöra det faktum, att vi ej kunna meddela mera, än som tillåtet är och att vi ej spara på fakta och afslöjanden för att dymedelst draga ut på artikelserien.)

Efter uppläsandet af hr Törnqvists skriftelse tog så hr Personne till orda för att bemöta densamma. Var hr T:s skriftelse rik på anmärkningar och hofsam i form, var däremot hr P:s öpus rätt tomt i fråga om sakligt bemötande, men däremot dess mera aggressiv i rena personligheter. Det var ett svar, vinlande af de mest hänsynslösa utfall. Och har hr Personnes tills dato mycket dåliga lynte endast tagit sig uttryck mot enskilda, honom misshagliga subjetter, så gaf det sig nu uttryck mot alla associationens medlemmar. Dem kastades i ansiktet ett diktatoriskt, föraktfullt: »Det är jag, som styr».

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supelokal för teaterbesökande.

Det förvånar oss nu egentligen inte, då associationen har ett par sådana absolut intetsägande företrädare som hr »rtengren» och Skånberg. Men det förvånar oss, att han har nog panna att slunga alla associationens medlemmar denna sin inbillade tro i ansiktet.

Ett sådant uttryck är ovärdigt, hvem som än använder det.

Ty som sagt var det både hr Törnqvists rättighet och såsom af associationen vald revisor skyldighet att, då nu hr Personne blef tillsatt antagligen af h. m. konungen på ytterligare tre år — ty af personalen har han aldrig blifvit vald — såsom intendent för Dramatiska teatern, att, säga vi, syna nämnde herres förförande i sömmarna.

Och hr Törnqvists ställning är sådan, att han kan det. Ty hr Törnqvist sorterar nämligen ej längre under hr Personne — hvilket förklarar hr Hamrins betänkligheter.

Men i stället för att som önskligt varit på ett sakrikt och framför allt tillfredsställande sätt bemöta hr Törnqvists anmärkningar, utför hr Personne i de värsta otidigheter, användande ord, som helt enkelt borde ha fällt den för en chefsplats absolut olämplige hr Personne. Eller hvad sägs om uttryck, såsom »bedragare», »hederslös», »smådeskrifvare», fällida i närvaro ej blott af teaterns inspektor, frih. Carl Oson Bonde, utan äfven i närvaro af de flesta af de subjetter, öfver hvilka hr Personne är satt att utföra (en själfagen?) ledning!

Hr Personnes uppträdande verkade också ytterligt pinsamt. Dammerna önskade afslagsa sig — ja brusto t. o. m. i nervös gråt — men låto förmå sig att stanna. Man önskade dock nämligen — om än frestelsen att afbryta hr intendenten var än så stark — dock se, hur långt han hade panna att gå i hänsynslös fräckhet.

Och den var, som visats, ej liten.

Också våga t. o. m. de, som annars äro nog försiktiga i att falla ett omdöme om den »fruktade» — men ej omtyckte — intendenten — arligt säga, att detta varit något af det värsta, de kunnat tänka sig. Inspektor själf. frih. Carl Oson Bonde sade också efter sammanträdet: »slut »att det varit en ytterst pinsam situation».

Hr Törnqvist har nu begärt att få taga del af hr Personnes skriftelse för att i sin tur bemöta densamma och få sitt försvår uppläst. Det är att hoppas, att detta ej kommer att förvägras honom. Då ju hr Personne haft så långvarigt och gärna medgifvet tillfälle att få taga del af sin antagonists.

Men för hvar och en af dramatiska associationens medlemmar — t. o. m. för de neutrala och för de inför hr Personne bugande — börjar det blifva allt mera klart, att nämnde herre är omöjlig på den plats, där han nu tronar.

»Syster Olivia.»

Afkopplingsapparaten

”PI”

Säkert skydd mot

olycksfall

vid maskiner och transmissioner.

Svensk uppfinning.

Bör ej saknas på någon axelledning.

Försäljes genom

Sam Lagerlöfs Maskin-Byrå.
CENTRALPALATSET, STOCKHOLM.
Telegramadress: MASKINLAGERLÖF.

— 28 —

— Det blir i kväll jag stiger till häst. Är ni färdiga att följa mig?

Olyckligtvis hade alltid den omtalade vagnen försvunnit utan att lämna några märkbara spår efter sig. Men baronessan förlorade ej modet, och icke markisen håller. På aftonen vid bordet gifvo de hvarandra blickar, som betydde:

— Tänk, att han skall sitta på tronen i morgon bittida och ingen nu har en aning därom!

Yvonne de Curval tog endast en mycket liten del i dessa drömmar, ibland hvilka hon blifvit uppfostrad. Hon talade sällan med markisen om konungens ankomst, möjligen någon gång för att rådelå om hvilken dräkt hon skulle bära, när hon tog emot honom. De diskuterade ibland under hela timmar denna viktiga fråga utan att tänka på, att det var bra nog naturligt, att moderna kunde ha förändrat sig till dess.

För öfrigt var hennes politik religionen, hvilken hon kastat sig öfver i sin sysselsättning, och som slutligen hade bemäktigat sig det bästa af hennes hjärta och förstånd. Hon hade tillsammans med en gammal, giktruten prest, abbé Cornavin, åtagit sig

Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Klara Expressbyrå

Inneh: C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Skåm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktdöda Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67 Allm. tel. 62 92.

Diogenes captivus.

Jag ser, hur molnen skifta form

och fargerna bli djupa —

jag ser, det drager upp till storm,

då bär och borgan stupar;

jag ser det längst i fjärran,

och när det sker, vet Herran.

Jag hör en stark och tjusrik klang

af bögar, dem man spanner.

Gud gifve, pilens dödsudd sprang

i en af mina vänner!

Gud gifve, den mig fralsar

från den mig såstast halsar!

Jag vands ibland ett folk, hvars namn

hvars blotta namn mig bränner,

dess druckit soffit i min famn.

Jag druckit med dess männer.

De tagit mig till fånga —

jag kan ej från dem gånga.

Jag bättr stunder har ibland,

då an mig' själf jag narrar

med att jag ville sätta brand

inunder takens sparrar.

Men snart jag känner åter

min vinnakt och jag gråter.

Sen lefver jag i sus och dus

med dem jag häst vill stryfa.

De få betala mina rus

och vi få samman krypa.

Gud vet, hur det mig fågnar,

om snart det pilar rågnar!

Det folk, jag horde till en gång,

har vapnat sina unga —

de vilda lejon stå på språng

och manens lockar gunga...

Ja, anloppt såg jag månet,

men hvem har tagit språnget?

Jag slapat fram mitt usla lif —

jag har haft ro att bida,

fastan det hänger ett slags knif

annu invid min sida.

Jag vantat för att skada

mitt folk sin stridsdans tråda.

Det är min lefnads mörka mål,

som ger mig kraft att dricka,

att känna hur mitt hemlands stål

kan genom hjärtat sticka.

Ja, gifve Krist den store,

att snart de hos oss vore!

Jag mötte dem i stadens port,

jag slog den upp på gavel.

Jag skulle hinna fram mer fort

an detta satans ofvel.

För första hugg, som brunne,

mitt hjärteblad forrunne.

Ty har jag all min ungdom spilt

dar minst den spillas skulle.

Och har jag spolat snedt och villt

min lefnads arma rulle.

Jag skall dock dö med ara

ibland dem jag hafver kära.

Selin.

Tjufskytte.

III.

»Han skall nöja sig med att vara

pajas. Direktör, det blir han aldrig.»

Det är ett citat ur Salomons gamla

hederliga opera »Diamantkorsen», som

allt för gärna leker en i lägen vid

tanken på de sista dagarnas politik.

Ty herr Boström är visserligen öfver-

lägsen som staffage i en skämttidning

— men — han skulle nöja sig med

att vara pajas — och dock finnes

det onekligen individer här i vårt

gamla land som borde sätta herr

statsministerns bild på en hedersplats

bland sina penater och det äro de

s. k. intressenterna i Nordpolens gruf-

bolag som aldrig ha glädare dagar än

under Boströms milda egid. Ena re-

san få de en liten treflig järnväg så

godt som i procent — och den andra

— ja den ryktbara försäljningen

just nu förete onekligen en viss ana-

logi med det fall, att en för stöld

åtalad person skulle slippa rättegän-

genom att försälja tjufgodset.

Och som en tidning, som nog icke

är så alldeles obekant med förhål-

landena, utbrister med naiv och som

jag tror omedveten galghumor: »Det

pris, som betingats, är så pass högt,

att det icke endast för köparen, utan

äfven för säljaren torde vara fullt till-

fredsställande.» Hvad göres oss mera

vittne behof

En utländing som tager sig det

ordet före att försöka följa med vårt

politiska lif genom dagspressen, skulle

troligen bli öfvertygad om, att den

enda fråga — af vikt åtminstone —

som vår riksdag i detta nådens år

1903 har att »debattera» — jag sä-

ger med vilja icke »afgöra» ty det

gör man aldrig i vår riksdag — som

sagt — den enda stora, politiska frå-

gan vore majstullens vara eller icke

vara. Slår man upp en tidning, kan

man vara säker om att å ledareplat-

sen anträffa en högpolitisk afhandling

därom — går man upp i riksdagen

för att höra en debatt om ofödda

barns rätt att ingå civiläktenskap så

är det om majstullens välsignelser

man får höra — har agrarförbundet

årsmöte för att hitta på ett nytt namn,

så är det majstullens namn diskutera.

En svensk, som är initierad i förhål-

landena, skrattar naturligtvis åt den

naive och godtrogne utländingen —

och inser ju genast, att den enda

frågan af politisk vikt, som vi för

närvarande ha, är den om nytt namn,

på agrarförbundet — och den frågan

löses ju i måndags i Landtbruks-

akademien stora sal. »Nu äro vi

svenskar vordna ett folk!»

De här små reflexionerna skulle natu-

rligtvis som vanligt vara åtföljda af ett

fortytligande teckningar. Men som jag

talt så mycket om agrarer och som inen

manniska är bli glad öfver att få se dem

också så har jag sagt till tecknaren att

rita precis hvad hun själf vill. Jag un-

drar just hvad det kommer att bli

Herr Ranft i guld- och silveråldern.

För att inte alldeles öfverge min gamla kärlke, operan, skall jag väl berätta en gammal historia, apropos operans senaste premiär (en kritiker

i det goda Svenska Dagbladet har ju ondgjorts öfver att operan har premiärer för ofta — tänk bara — lika ofta som i Berlin). Jo, det fanns engång nere i Skåne en gammal prost vid namn Lars Feuk. Han skulle en gång bort och dela ut nattvarden till en gammal gumma, som låg i själhå-taget. Men som han ej hade tid, sände han i sitt ställe ett ungt prästämne af den Billingska skolan. Men den unge mannen kom snart åter och förklarade att han ej kunnat ge gumman nattvarden så dåliga som hennes kristendoms-kunskaper voro. Hon hade på hans fråga, om hvari Simsons styrka låg, förklarad, att den låg — i näfvarne.

Men det tyckte jag var så bra sva-rad, sade alltid Feuk, när han berättade historien, så jag reste dit och gaf henne nattvarden bums.

Raskmagnac.

P. S. Så när hade jag glömt att min kära opera i glädjen öfver att gubben Wagner dött tjugo år förut satt ihop en liten nätt apoteos med hans byst omgifven af balettruntret — och tänk gubben, som aldrig tälte balett!

En förfuskad institution.

Riksdagen har i laga ordning utsett den nämnd, som äger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa af dem utan bevisligen begångna fel och brott likväl kunde anses böra ifrån utöfningen af konungens doms rätt skiljas. Därefter sammanträdde denna nämnd och skildes åt igen, sedan enhälligt förklarats, att intet justitieråd är från riksdagens förtroende uteslutet.

Samma ceremoni har snart ett århundrade upprepats och på senare tider har aldrig ens ett försök till omröstning förekommit. Det hela är numera en betydelselös fars. Och att så skall vara är med den rådande uppfattningen helt naturligt. Begärandet af omröstning skulle nämligen alltid fattas såsom angrepp mot det sätt, på hvilket ett justitieråd skött sin tjänst. Hårom svafva emellertid de ärade 48 herrarna i nämnden nästan utan undantag i den allra lyckligaste okun-ghet, och de hafva nog i allmänhet också en stark känsla af sin brist på kompetens att fälla något omdöme i den frågan. Det vore också orätt att klandra en dylik själfkänedom.

Äfven såsom opinionsnämnden nu fattar sin uppgift, kan man visserligen tänka sig fall, då den kunde blifva annat än en dekoration. Under en hetsig strid mellan regering och riksdag, då regeringen i vidsträcktaste mått använde sin makt att styra folket genom lagarna och lagarna genom juristerna, kunde en regerings allt för trogna vapendragare i högsta domstolen tänkas falla för opinionsnämnden. Men såsom de politiska förhållandena under sista seklet utvecklats sig, icke minst i detta kompromissernas land, är dock en dylik situation härvid nära otänkbar.

Däremot kunde man tänka sig en annan uppgift för opinionsnämnden. Det är ju ett allbekant förhållande, att den rättsliga utvecklingen i vårt land föres fram i vida

högre grad genom domstolarnas prejudikat än genom de vanligen otymp-liga lagsutställningsförsöken. Och det är ett nästan lika bekant förhållan-de, att den sålunda framförda utvecklingen icke ådagalägger att bok-stafven dödar och anden gör lef-vande utan tvärtom, att anden är mera dödande än bokstafven. Äfven den, som endast mera undantags-vis följer våra domstolarnas verksamhet, kan ej undgå att märka, huru juridisk formalism och spetsfundig-het alltmera breda ut sig på be-kostnad af en naturlig och därför i god mening rättslig uppfattning. För att taga ett pregnant exempel När riksdagen ådömdes 22 minoritetsrepresentanter för Stockholmeller en representant från Skåne som af afgifna några hundra röster erhöi summa en, är det icke en parodi på rätten? Domarne ansågo sig icke hafva befogenhet att taga hän-syn till grundlagens anda och me-ning, att den som skall represen-tera en landsdel såsom folkombud bör hafva därtill valts af flera röst-berättigade än hans motkandidat samlat omkring sig. I stället be-röfvades majoriteten allt inflytande på grund där af, att det lyckades genom forskning i gamla skatte-längder ådagalägga, att dess kandidat eller till och med endast en af de

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 o. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 4.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 22 Februari	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingsgatan 12 (hvard). A. t. 70 42. Kl. 2-3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikotel. 7 50.

INNEHÅLL:

Den heliga kyrkan.

Försäkringslagstiftningen. *En skämtsam proposition.*

Majstull eller icke majstull?

Vidräkning med hr Personne.

På natten af René.

Tjufskytte, Illustrerad skämtkrönika af Rastamagnac.

Göteborgsbref: kommunalanda, landshöfding, rektorer och poliskommissarier.

När Verner Åkerman inte kunde hurra för Strindberg af Tom.

Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet
m. m.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. 1/2 6 o. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter, som inflytt utgivningsdagen.

Kvällen är en veckotidning, som i omväxlande skämtsam och allvarsam form, hvar efter dess beskaffenhet, behandlar den gångna veckans of föntliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom litterära och konstnärliga uppsatser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och mot ännu mera som försöker sitta på höga hästar utn att vara därtill af naturen ämnadt, och Kvällen är icke bunden af någon hänsyn mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra skilda områden till medarbetare. Vi nämna redan nu några namn: professor Knut Wicksell, Anna Brantling (René), Gustaf Jansson, Henning Berger, Viktor Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika rikthningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.
Stockholm i febr. 1903.

Redaktionen.

Den heliga kyrkan.

Bland de agremanger med hvilka svenska staten förser sina medborgare är religionen en af de förnämsta. Statskyrkan omfattar med kärleksrika händer den nya medborgaren medan han ännu skriker i vaggan, följer honom under hans uppväxtår i skolan, står vakande vid hans bröllops-

Biskop Billings "själfhäfdelse."

Hr BILLING beklagade, att man missförstått honom, fast han försökt uttala sig så klart som möjligt. Snart finge han väl uppgifva förhoppningen att blifva förstadd af någon inom kammaren. (Munterhet.) (V. L.)

pall och kastar slutligen jorden på hans lik. Och allt detta utan att medborgaren behöfver bedja därom. Tvärtom, till och med om medborgaren undanbedjer sig all denna vård, får han den ändå.

En förlust har kyrkan gjort i senare tider. Den kan ej längre tvinga barnen till dopelsekaret. Den för det högkyrkliga sinnet så ljufliga bestämmelsen, att där föräldrarna ej ville döpa sina barn, kunde prästen hos konungens befallningshafvande rekvirera "beskedliga exekutionsbetjänter" till dopets framtvängande, denna bestämmelse befanns ohållbar. Det förekom nämligen från exekutionsbetjänterna en mängd klagomål öfver att föräldrarna såtredskades, att betjänterna ej kunde få barnen i sitt våld och kyrkan fick med sorg öfver världens ondska afstå från denna rätt.

I stället vann emellertid kyrkan en annan stor vinst. De förlorade barnen men de eröfrade i stället liken. Först hade de som ej önskade prästerligt biträde vid sina aflidnas jordande lof att ordna begrafningen enligt sin egen uppfattning. Det var naturligtvis en farlig lucka i statskyrkans välfärd. Och under den härliga tid som inbröt i slutet på 1800-talet, då spannmålstullarna ökade prästerskapets aflöningar med en million om året, då domstolarna visade en sådan storartad pålitlighet att minst två för-

nekare och hädare ständigt förvarades i våra fängelser och då guds barn alltid togo försteget vid alla befordringar inom ämbetsmannavärlden — då lyckades äfven kyrkan få ett laga välfärd öfver alla lik. I fall någon nu djärfves begrafva sina döda utan kyrkans tillstånd, så lämnar konungens befallningshafvande några exekutionsbetjänter, som gräfva upp liket för att prästen skall få läsa sina böner däröfver och sedan få den aflidnas anhöriga gräfva ned det igen. Och det är uttryckligen föreskrifvet, att allt detta skall ske på de uppstudsigas bekostnad.

Visserligen är världen ond och allt då och då kommer någon och begär att få slippa ifrån kyrkan. Men det är ingen fara. Försöker någon få utgå ur kyrkan, så medgifves det, om han vill gå till ett frikyrkligt samfund. Herre Gud, dessa samfund äro visserligen konkurrenser men de lefva dock liksom det officiella samfundet på inkomster, debiterade på religionens konto. De verka således i det hela i samma riktning. Men alla de, som ej vilja gå den vägen, skola stanna inom kyrkan. Annars kunde ju följden blifva, att så många ginge, att man slutligen ansåge onödigt uttaga de 15 millioner om året, som vår statskyrka nu plockar ur medborgarnas fickor. Det gäller således att stoppa i bäcken hällre än i ån.

Ingen undrar heller öfver den heliga vrede, hvarmed Sveriges högst allnådde biskop i första kammaren kämpade mot de otrognas försök att frigöra utträdet ur statskyrkan och att befria dem som ej önska prästerligt biträde vid äktenskaps ingående från tvånget att underkasta sig kyrklig vigsel.

Första kammaren afslog med glaus anloppet mot den heliga kyrkan. Saken ansågs tydligen af den vikt, att man redan från början borde stäffa attentaten och icke öfverlämna åt kyrkomötet att hindra dem.

Sålunda rädda vi statskyrkan. Andligen är den död. Dess lifsyftningar bestå i att söka drifva fram höjda aflöningar åt prästerna och flera högt betalda biskopar. Hvad därutöfver är, är intet.

Det har på senare tider blifvit en jargon att hålla på statskyrkan af praktiska skäl.

Prästerna äro ämbetsmän, säger man, och såsom sådana hafva de ingen smak för fantasien. Ett upphäfvande skulle framkalla en massa religiösa sekter med fanatism och läseri och annat obehag. Erfarenheten vederlägger tillräckligt denna åsikt. Om sekterna representera den religiösa fanatismen så representerar statskyrkan den ekonomiska fanatismen. Och af de två är dock den sista den obehagligaste.

Majstull eller icke majstull?

Öfvertygad att redaktionen af "Kvällen" ej delar min ståndpunkt, men förvissad, att dess läsare ej skola taga skada till sin själ genom att lära känna densamma, anhåller jag om plats för nedanstående erinringar.

Frågan om majstullens vara eller icke vara är säkerligen ett af de spörsmål, som lifligast sysselsätta intresset inom våra politiska kretsar just nu. Man har nog på skilda håll klart för sig, att denna tull aldrig, sedan det nya systemet kom till, stått på så svaga fötter som nu, men att, om anloppet denna gång afvärjes, tullens bestånd för lång framtid torde vara garanteradt.

Uppfattningen af majstullen är gifvetvis i hufvudsak beroende på hvars och ens allmänna ståndpunkt i tullfrågor. För frihandlaren af öfvertygelse skall den vara en desto större styggelse, som majsen väsentligen betraktas som ett kreatursfoder och därtill icke kan frambringas inom landet; för protektionisten åter måste den utgöra en fundamentalsats i systemet, framför allt på den grund, att majsen faktiskt icke blott är ett foderämne, utan jämväl lämpar sig mycket väl att ersätta råg och hvetet som brödsä, malt vid brygd samt potatis vid brännvins- och stärkelsestillverkning.

Man skulle förstå frihandlarnas anfall på majstullen, om det vore deras mening att genom densammans afskaffande rikta en dödströf åt "systemet" i allmänhet. Detta är dock, efter hvad de själva förklara, ingalunda deras åsigt, ty de anse tullsystemet för lång framtid fastlåst genom vår nya och dyrbara härordning. Det är endast, emedan majstullen kantänka skulle skada jordbruket, som frihandlarna vilja ha den bort.

Sistnämnda missuppfattning, eller att majstullen skulle skada jordbruket, har besynnerligt nog äfven omfattats af en del protektionister, bland hvilka stats- och jordbruksministrarna äro de mest bemärkta. Man tror, eller låtsas sig tro påståendena, att majsen nödvändigt behöfves som kreatursfoder, och för detta behof får hvarje annan hänsyn stryka på foten. D. v. s. med ett undantag: till brännvinsbränning skulle ej den tullfria majsen få an-

vändas annat än mot särskild höjd tillverkningskatt. Den enda kontrollform, som i detta fall med någonlunda effektivitet läte sig tillämpas, skulle emellertid medföra ekonomiska hinder för att inmäska majs och potatis samtidigt, hvarigenom man skulle nödgas afstå från den drank, som visat sig allra bäst som kreatursfoder, den blandade majs- och potatisdranken.

Från protektionistiskt håll har pekats på de betänkliga följder, som måste uppstå, då majs är tullfri, men majsmjöl tullpliktigt, vådorna af majsens användning till öl- och svagdricksbrygd samt till stärkelsestillverkning etc. Dessa faror har dock regeringens icke alla velat se: den tror förmodligen, att det beskedliga svenska folket endast skulle använda majsen till brännvinsbränning och till kreatursfoder.

Det har emellertid kunnat påvisas, att majsen som kreatursfoder icke skulle nedbringa vår import af ägghvitehaltigt foder, utan genom sitt billigare pris undantränga det inhemska stärkelserika fodret samt demoralisera vår fodermarknad. Häraf torde följa, att statens ekonomiska förlust icke kommer att inskränkas till de af finansministern beräknade årliga 550,000 kr., som majstullen nu inbringat; besinnar man majsens sannolika användning till brödsä, kan denna förlust i direktaste form väntas bli kanske tio gånger så stor.

Från majstullsfientligt håll pågår Danmarks exempel framhållas som bevis för majstullens skadlighet. Den, som påstår, att det danska jordbrukets uppeving beror på den fria majsimporten, är antingen djupt okunnig eller talar mot bättre vetande. Danmarks jordbruk har nått sin nuvarande ståndpunkt därför, att landets läge, jordmån och litenhet medgifvit, ja, nödvändiggjort jordbrukets drivande som industri, en jordbruksform, för hvilken frihandeln är en lifsluft, medan den verkar minerande på ett jordbruk, som måste läggas an på frambringande af brödsä, såsom värt.

Det finns dock trakter af vårt land, där en rent industriell jordbruksdrift är möjlig, nämligen sydvästra Sverige. Här är svin- och äggexport i stor skala tänkbar. Men icke behöfver man därför till hela det öfriga landets förfång upphäffa majstullen, för att skaffa dessa trakter en villig råvara, afsedd att förädlas till export. Detta mål vinnes, såsom äfven varit i pressen framhållet, mycket enklare och bekvämare genom att man restituerar tull för den majs, som enligt gängse beräkningar kan ha åtgått för frambringande af exportprodukten, fläsk eller ägg.

Gifvetvis kan en sådan restitution, icke tänkas gifven åt hvem som helst; men i våra dagar, då främjandet af jordbruksidkarnes kooperation i andelsföreningar af skilda slag, såsom slakterier, äggförsäljningskretsar m. m., erkännes vara ett viktigt statsintresse, torde det icke möta större svårigheter att därmed kombinera den kontroll, som skulle bli behöfvig för restitutionens behöriga begränsning.

Af det ofvan sagda torde framgå, att majstullfrågan icke är en fråga om upphäfvandet af en tullsat, som alla funnit olämplig och ingen vill behålla, utan att det tvärtom är en fråga, som på det innerligaste hänger samman med skyddssystemet och beror en af dess viktigaste delar. Anser man sålunda tid och omständigheter lämpliga att börja afveckla tullsystemet, då bör man för visso taga bort majstullen. Anser man af skyddspolitiska eller finansiella skäl detta system nödvändigt, bör man akta sig för att röra majstullen, hvilken i betydelse mer än val kan jämföras med hvetet eller rågtullarna.

Mais oui.

Försäkringslagstiftningen.

En skämtsam k. proposition.

Den litige bladdraren i det tryck, som i form af Kungl. Majts Närl. Propositioner svagt återspeglar den högare regeringens energiska vilja till goda och sunda reformer, beredes ofta tyvärr allt för ofta — sublima högtider af godt lynne på grund af den nådiga propositionens en smula för omedvetna humor. Denna humor

HUGO DUHS

giffver en

Fröding- & Dahlgrens-Afton

onsdagen den 28 februari kl. 8 o. m.
i K. Vetenskapsakademiens hörsal.

Numrerade biljetter: salen de första bänkarna å 2 kronor, öfriga i salen och 1:a bank läktaren å 1:50 samt onummerade till läktaren å 1 kr. säljas fr. o. m. onsdagen den 18 i Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. torg. (A. R. B. 72 71.)

står i direkt proportionerligt förhållande till antalet af de paragrafer i hvilka regeringen på ett mildt och blidt sätt försöker formulera sina åskådningar på det ena eller andra lagstiftningsområdet. Man kan ju ej heller gärna begära, att den som vandrat upp för de exempelvis 166 trappstegen i ett kyrktorn, skall ha precis samma tankar på lägsta och högsta steget. Det är på ändone det gifver sig. Och man får därför förlåta det stackars statsrådet, om slutet icke är början fullt likt.

Den nu föreliggande nådiga luntan med förslag till lag i försäkringsfrågan har just på grund af sin paragrafrikedom kommit de olika momenten att evära ganska starkt mot hvarandra. Någon direkt och tydlig rapport och korrespondens emellan första och sista sidorna i det nya lagförslaget står sålunda icke att uppdryfa. Vi vilja icke göra någon affär af de tiotal oskickliga stiliseringar, som här och hvar insmugit sig. Och nu till en liten explockning.

Redan § 1 i förslaget till lag om försäkringsbolag, sammanställt med § 1 i förslaget till lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, förfaller en emula underlig, förmodligen på grund af att ej mindre än 165 paragrafer ligga dem emellan.

Förutom statsanstalt får nämligen endast svenskt aktiebolag och ömsesidigt bolag driva försäkringsrörelse i Sverige, under det att utländska bolag af hvilken annan typ som helst få fritt driva affärer.

Ett aktiebolag får dessutom driva affärer med mer eller mindre värdepåse »garantifondsförbindelser», men icke privatman äfven om han hos offentlig myndighet deponerar rent guld till 10 mill. krs värde eller därutöver såsom laga säkerhet åt försäkringstagarne!

Måntro icke försäkringsinspektionens omsorg äfven borde sträcka sig till granskning af säkerheten i bolagens garantiförbindelser?

I § 120:s tal om »försäkringsfonden» sammanblandas ersättningsreserv och premiereserv, något som innebär en viss fara för försäkringstagarne. Ett bolag kan under brydsamma förhållanden se sig tvingadt att upptaga premiereserv till ringa belopp, särskildt för försäkringar på 10 år eller kortare tid, för hvilka grunderna för beräkningen icke behöfva fastställas (§), under det att ersättningsreserven tilläfventyrs icke räcker till betalning af de skador, för hvilka den är afsedd. Ersättningsreserv och premiereserv böra ju därför naturligtvis uttryckligen skiljas från hvarandra och redovisas hvar för sig, isynnerhet som försäkringstagarens fordran hos bolaget beräknas just efter andelen i premiereserven.

Den korta men kärnfulla § 75 kommer säkerligen att sätta myror i hufvudet på våra allra skickligaste finansmän. Lagförslaget fordrar att garantikapitalet skall inbetalas till ett bolag som icke existerar. En skriftlig afhandling måste väl ingås före kapitalinbetalningen, men den skall då underskrifvas af ett icke existerande bolags vägnar. Hvem har mod härtill, sedan han läst § 86 sista mom. och § 3 som ha följande lydelse: »Är afhandling, som för bolaget ingås, ej behörigen underskrifven af dess vägnar svare de, som underskrifvit afhandlingen, för hvad sålunda slutits, en för alla och alla för en såsom för egen skuld» samt »Innan bolaget blifvit registrerat, kan det ej förvärfa rättigheter eller iklåda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara. Ingås förbindelse å bolagets vägnar, innan det blifvit registrerat, vare de, som ingått förbindelsen, ansvariga därför såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en». Trefliga utseiter i sanning!

Meningen torde väl vara att kapitalet skall inbetalas under tiden efter bolagets bildande men innan verksamheten

börjar. Men som säger lagförslaget platt intet i fullt tydliga ordalag.

§§ 123 och 124 kunna, om de utan vidare gillas af riksdagen, ge anledning till åtekälliga kalamiteter. Vi vilja bara fråga: Måntro det vore hälsosamt för lifförsäkringstagarnes och långa brandförsäkringstagares kassor att bolagen tillåtes placera deras kapital i Bergslagsbanekaktier och aktier i Gellivaara malmfält eller i kinesiska statsobligationer?

Lagförslaget förbiser vidare en ganska viktig bestämmelse nemligen den, huruvida lifförsäkrings- och brandförsäkringsverksamhet får drivas af ett och samma bolag. Lifvörsäkringstagarne ha länge insett faran uti en dylik kombination, isynnerhet som en del svenska bolag lära driva äfventyrliga affärer i utlandet och därute pantförskrifvit milliontals kronor till säkerhet åt försäkringstagarne i utlandet.

Och så ha vi frågan om inspektionen (§ 181). Nu vore det från allmän synpunkt sedt behagligare om de närmare bestämmelserna om försäkringsinspektionens organisation och verksamhet meddelas af riksdagen i stället för af konungen.

Hvad nu sist de utländska bolagen beträffar, så har det utländska bolaget en gång funnit nåd inför försäkringsinspektören, som förslaget begäfrar med despotisk härskaarmakt, och tillåtes driva affärer i Sverige, är lagen beskedlig. Bolaget behöfver då deponera endast lumpna 100,000 kr. Och man går så långt i courtoisie mot utlänningen att de utländska återförsäkringsbolagen och dess agenter här i riket icke alls behöfva rätta sig efter lagen (§ 21) utan kunna kommersa fritt, under det att svenska återförsäkringsbolag deremot äro underkastade lagens bestämmelser!

Ofvanstående korta rader äro reflexioner, byggda på en hastig genomläsning. Hvarför vi kunna återkomma ännu en gång. Dock ännu ett slutord: Lutan lagen, om den gillas af kamrarna, börjar tråda i kraft torde vara skäl uti att anskaffa begravningsplatser åt de ömsesidiga bolagen, som gå till de sälla jaktmarkerna. Trustbolagen göra sig redan i ordning till egerdansen och deras organ »Gjallarhornet» upphäver vilda indiantjut.

Så skrifer en genomgående konservativt lagd fackman, hvilkens inlägg i den viktiga försäkringsfrågan vi, vårt program till efterföljd, ej velat förvärja plats i Kvällen.

DAGSKRÖNIKA.

Vi ha råkat ut för en ytterst fatal historia. Men vi ha ej menat att lura våra läsare. Saken är den, att vi trycka våra yttersidor redan på lördagen. Och då vi gärna vilja ge läsaren en föremål af allt det ljudiga, vi ha att bjuda, sätta vi det hufvudsakliga af innehållet främst.

Nu ville emellertid ödet, att händelserna — och manuskripten — strömmade öfver oss i allt för rikligt mått. Hvarför vi måste låta några ytterst intressanta artiklar stå öfver till nästa nummer. Köp detta, så får Ni läsa dem.

Enligt hvad Sv. Tel. B. meddelar, ha Borås och Halmstads handelsföreningar i går beslutit att afgifva protest mot den föreslagna skatten på växlar, som de finna orättvis och skadlig för affärsväsendet.

Påfven Leo XIII:s 25-årsjubileum frades icke af katolska kyrkan här i dag på middagen; högtidligheten togs nämligen i förskott vid årsskiftet i samband med Peters-pänningens inkassering. Däremot upplästes ett herdebref för årets fasta, författadt af Albertus, biskop af Doliche, apostolisk vikarie för Sverige, som däri bl. a. erinrar om, huru påfven »ifrat för att kyrkans barn i alla land måtte sammanstå i sig i arbetare- och fackföreningar!» En modern helig kyrka!

Hugo Duhs, den unge kände injenören, landsmålararen och vissångaren, ger om onsdag en Dahlgrens- och Frödingsafton i Vetenskapsakademien. Bygdemål af Fröding och Fredrik på Ransätt föredrages i landsmålestyck. Därpå följer recitationer af Fröding — bl. a. skalden Venerbom, Farväll och I bönhuset — samt slutligen en glad visafördelning.

Helt säkert blir det en glad kväll.

För andra och — sista gången? Malicen vill veta, att en för sina på åtekälliga områden manifesterade extravaganer mycket beaktat Stockholms-dam lednat på sin åkta make

och man, med hvilken hon åtnjutit förmånen af två åtekänsliga samli, samt efter laglig skilsmässa tänker knyta Hymens bojar med en rysk miljonär.

Ar det för andra och sista gången, den något väl flyktiga damen nu vädrar till den formella rättvisans tribunal?

En svårliga förbittrad insändare skrifer till oss: Hvad skola vi egentligen med den interurbana rikstelefonen att göra? Jag är ingen nattuggla, utan sedan gammalt vän af tredubbla lugna sömnförhållanden. Men rikstelefonledningen tvingar mig till att förläggas en del af min dagliga verksamhet till nattimmarna; jag måste nämligen pr telefon korrespondera med en del svenska städer, dock på så sätt, att jag icke kan abonnera seriestamtal en hel månad i förväg. Och jag är dessutom ingen rik man, och kan därför ej påkosta mig lyxen af tredubbla extra elsamtal. Att på f. m. försöka komma fram med ett litet beskedligt ordinarie samtal är detsamma som att försöka skaka pärlor i Norrström.

Ledningarnas antal är uppenbarligen för litet. När skall den missnöjda trafikera allmänheten på se sina värsta — och fullt berättigade — klagomål något så när afhjälpta?

Redaktionen hyser för sin del inga öfverdrifna förhoppningar om ett snart realiserande af öfvanstående enkla önskemål.

Den nyfikna parten af Stockholms innervägnare fick i går e. m. bevitna ett litet gratispektakel, som trots sin hotande karaktär dock fick en mycket lycklig utgång. Ett-tu-tre kommer en stor hund seglande på ett isdäck ned för Norrström under Norrbro. Strömmen ryter, hunden tjuvar och de talrika åskådarna upphäfva vilda skrik. Ett par bebjärtade män förvandla emellertid helt hastigt den fasaväckande situationen till en lyckans bild genom att skjuta ut räddningsbåten och bärga den för sitt lif förärdt kämpande hunden. När kommer räddningsmedaljen?

Den danska journalistföreningen har nyligen som gåfva fått mottaga en bronsafgjutning i förminskad skala af Walter Runebergs grupp »Lex» från Alexander II:s monument på Senatstorget i Helsingfors. Gruppen skall placeras framför journalisternas hus i Köpenhamn.

Lördagsnumret af »Hamb. Fremden-Blatt», som kom hit i dag, innehåller en längre intressant korrespondensartikel från Stockholm, i hvilken lämnas en utförlig redogörelse för de åtgärder, som från svensk sida påtänkas med anledning af de orimligt höjda tyska tullsatserna, framförallt på gatsten. Korrespondenten betonar, med kommerskollegii statistiska siffror i sin hand, synnerligen skarpt, att Tyskland i tullpolitiskt hänseende gärna kunde visa större tillmötesgående mot Sverige, på hvars importmarknad Tysklands industri har det absoluta öfvertaget framför alla andra nationer.

Artikeln slutar med några smickrande ord om vår utrikesminister, som korrespondenten uppenbarligen hoppas mycket af beträffande en vänlig överenskommelse mellan Tyskland och Sverige.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Ny skandal i Frankrike.

PARIS, söndag.

Siamesiska sändebudet Phra-Sri-Adaho, som i fjol var i Paris för att avsluta en öfverenskommelse mellan Siam och Frankrike, beklade före sin återresa till Bangkok en räkning med, bland andra, följande poster: För diverse hjälp till genomförandet af mitt diplomatiska uppdrag 125,000 francs och till pressen 50,000 francs. »Le Matin» påyrkar att sändebudet skall uppgifva bestämda namn.

Musik.

Vasateatern hade i går åndligen premiär sedan Wienerbladet börjat tynnas af. Det var Varneys gamla trefliga oprett »Musketörerna i klostret», som gafs i ny instudering. Den gjorde mycken lycka, helt berättigadt.

Fröken Berentz, fru Nylander och hr Ang. Svensson voro förtäffliga i sina roller. Hr Schücker lät indisplicerad, men återgaf dock sin roll med värme både i sång och spel, det senare särskildt att bemärka.

Uppsättningen var mycket god och utförandet — under kapellmästare Troppe's ledning — lifligt och säkert. En ny repertoarpjes, helt visst.

P. D.

Olympiateaterns matiné i dag.

Olympiateatern har åter gjort ett lyckligt grepp genom att som matiné-program upptaga den gamle hederlige »Stabstrumpetarn» som ej gifvits här på mängdet godt år. Den tycks också verkligen böra till de gamla pjäser — många äro de då sannerligen ej — som man kan ha roligt åt ännu — ja nästan lika mycket som när man såg dem första gången och förmår ej stabs-trumpeten att en tid bortåt blåsa hop fulla söndagehus på Olympia så vore det sannerligen mer än märkvärdigt.

Hälast som den spelar bra på de flesta händer.

Herr Strandberg är nog den som tar priset som sockerbagaren-rentieren och därnäst herr Lambert som är lika komisk som vanligt i den stackars Vicke Kumlins roll. Herr Haxell som stabstrumpetaren gör nog aktningssvärda bemödanden men man märker dem tyvärr alltför tydligt. Han borde låta litet smitta sig af sin motspelerskas friska humör.

Fröken Lindstedt var ingalunda öfven som den unga frun — hennes begägenhet för stölbet passade här in i rollen. Fröken Kolthoff, liflig och frisk som alltid, sjöng och spelade med oförbrännerligt humör — man saknade icke alls fru Anna Lundberg.

S.

Till min Afrodite.

Min kärlek den vet ej af skranka,
Som stakats af lagman och präst.
Dess spårande, grönskande ranka
Den växer så snabbt som en tanka
Och bjuder hvar tärna till fäst.

Min kärlek den är som en låga
Begjuten med olja och vin,
Den skimrar som regnigdens båga,
Den växlar från lisa till plåga...
— En spelande, fri Amorin.

Min kärlek den famntar hvar tärna
Som skaparn gaf kvinnligt behag.
Den stormar från stjärna till stjärna,
Ett hjärta, ett stort — ej en hjärna
Har format dess oskrifna lag.

Man vill in i bojar den tvinga
Och lägga en black om dess fot...
Den vill icke, kan icke springa
Sitt dödsprång utöfver den klinga,
Som bojorna skramla emot.

Min kärlek, den arm är och trött är
Och jäklad af fogde och präst —
Men än suga naring dess rötter!
Jag lägger den för dina fötter,
O, låt den få vara din gäst.

En enda sekund blott, du kära,
Som själf har ett hjärta så stort —
En almosa gif mig att tära,
Ett minne, o, gif mig att nära
Där innanför fångelsens port!

Eros.

Ett och annat

från

Teatern vid Trädgårdsgatan.

Sedan vår senaste artikel har ingenting af vikt hänt vid det konststempel som hr Nils Personne tagit sig före att despotiskt och med (själfagen?) maktfullkomlighet regera. Hr Törnqvist har — oss veterligt — ännu icke satts i tillfälle att taga del af och bemöta hr Personnes mycket lama, men desto otidigare, ja, rent af återförande svar. Associationens medlemmar få nöja sig med hr intendenss hånstyrelser och hr Personne antagligen sitta i orubbadt bo, honom, hans favorit och hans krypande ögonbjänare till fröjd — och Dramatiska teatern till skada och nea. Ty det är skada för Dramatiska teatern, att hr Personne är dess intendent.

De belysande exempel på hr Personnes sätt att regera vid teatern i fråga, som vi i föregående artiklar framdragit, må vara nog, ehuru vi i den vägen skulle kunna framdraga oändligt flera. Huru t. ex. den favoriserade, förut omnämnda aktrisen med hr Personnes goda minne tillåtit sig »primadonnalater», som därest det gått en annan, aldrig af honom skulle tolereras. Huru hon tillåtit sig att vid omklädslar draga betydligt ut på den både kontraktensligt bestämda och för en omklädsl behöfliga tiden och låtit publiken få vänta i öfver 20 minuter. Detta i »Falska juveler.» Huru till en akt i samma pjese en dräkt förfärdigats åt henne på teaterns skrädderi, men, då denna dräkt ej konvenerade henne, har hon helt somika från annat håll fått en dräkt sydd åt sig och — såndt

räkningen till teatern. (Som motvikt mot detta tilltag lär dock fru Hansson som drottning i »Ett glas vatten» fått sina dräkter från annan syttelien åt teatern, men teaterns skrädderi slapp åtminstone att först förfärdiga dräkterna för att sedan få dem tillbakavisade såsom tarfliga.)

Hur hr Personne förföljt, trakasserat och hållit tillbaka en så framstående aktris som fru Constance Byström, huru hr Personne svängt sig och narrats ej blott för personalen — det har hänt otaliga gånger — utan t. o. m. inför majestätet själf. Detta en gång då det gällde att framtaga fru Byström en af henne spelad roll för att tilldelas den af en annan aktris, i detta fall dock ej åt »favoriten». Huru hr Personne bestämde rollfördelningen i hr George Nordensvans »Fästmannssoffan» och hvarför premiären å nämnda pjese uppsköts.

Men hvad skulle allt detta tjäna till? Vi frukta nämligen att publiken blott skulle taga detta och mera till, som vi hade att framdraga, som uttryck för skvallor mellan knälsarna, då det i stället är alltför sanna och sorgliga bevis på hr Personnes sätt att sköta sin post som Dramatiska teaterns (själfvalde?) intendent.

Man undrar måhända, hvarför vi sätta ett frågetecken efter »själfvalde». Det är därför, att ingen vet huruvida b. m. konungen efter första teaterspeleperiodens utgång än en gång förnyat hr Personnes mandat såsom teaterns intendent. Men man vet, att associationen icke omvalt honom och man vet ingen, som sett hr Personnes kontrakt med Dramatiska teatern. Det är därför, som vi tillåta oss inskjuta ett tviflande ?.

Någon torde vilja säga: Ja, men om hr Personne afgår — hvilket vore bäst ju för dess hälle — såsom teaterns i fråga intendent, hvem skulle vara istånd att upptaga hans mantel?

För så vidt hr Personnes mantel vore värd att upptaga — vi anse nämligen, att en eventuell efterträdare bör skaffa sig en ny och vida bättre — svara vi med att nämna August Lindberg, Gustaf Fredriksson och Knut Michaelson.

Hvad de förstnämnda beträffar, är han en utomordentligt god regissör, god skådespelare och uppfyllt af den oegennyttigaste och varmaste kärlek till konsten, på samma gång vi anse det vara rent af upprörande att vårt lands konst — som sannerligen bör taga vara på sina krafter — icke skall finna någon användning för en man som August Lindberg.

Vi ha vidare dir. Gust. Fredriksson, som ju en gång varit Dramatiska teaterns ledare och helt säkert än en gång skulle söka att med ärlig vilja bringa ordning i förhållandena och åtminstone bättre ekonomiska förhållanden.

Och slutligen nämde vi Knut Michaelson. Icke för att vi tro, att hr M. skulle vilja »utbyta sitt lugna lif som brukspatron mot det mera irriterande som teaterledare. Men om han ville det, äro vi säkert öfvertygade om att han vore rätta mannen.

Själf är han icke skådespelare till yrket och behöfde sålunda icke äfvas efter roller för egen del. Han är vidare själf en begåfvad och erkänd dramatisk författare och har såsom sådan visat sig äga god blick för sceniska förhållanden. Han är en man i sina bästa år och med kraft och energi nog att söka höja Dramatiska teatern till hvad den borde vara, men icke är — landets främsta talcen.

Ty när en gång den nya Dramatiska teatern blifvit färdigbyggd — skola vi då såsom dess intendent återfinna hr Nils Personne och såsom dess af honom favoriserade primadonna fröken Amanda Jansson? Skola vi få se, att den teatern i stället för att höjas, drages ner, skola vi i stället för att på repertoarlistan få se samlat allt hvad Sverige har att bjuda af inhemskt dramatiskt arbete och utlandet af dess förnämsta nyheter, där återfinna med ett eller annat läträcknad undantag Dramatens »gamla skåpmat», skola vi? — nej det blir allt för mycket frågor.

Något måste göras för att bringa reda i förhållandena. Det har redan gått allt för långt.

Vi sluta med denna artikel vår serie för denna gången, men lofa att ständigt hålla ett vakande öga på »Teatern vid Trädgårdsgatan» och i all synnerhet på dess hr intendent.

Och kanske det ej kommer att dröja så lång tid, innan vi få vägande skäl att återkomma.

»Syster Olivia».

Från parkett.

Romeo och Julia. — Strandfynd

Fru Bosses Julia är redan en vecka gammal, men som pjesen endast varit uppe på repertoaren 2 gånger är det dock kanske ej ur vägen att nämna ett par ord om fru Bosses tolkning af den passionerade och olyckliga Julia.

Skådespelerskan har här i en maskering fått fram allt det barnligt mjuka och ändå allvarliga, som ligger i hennes drag, och man måste, allt efter som tablåerna framskred, förvåna sig öfver all den kraft och storartade teknik, som denna ännu till åren så unga skådespelerska äger.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig

storlek

Automatisk brandalarm »Oscar» för affärs- och banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitligt. Installbar för hvarje värmeград från 10—100 grader C. Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Hon hade i vissa scener rörelser, som vore förtjusande i sin obändna frihet, redan i balkongscenen märkte man bara på hennes sätt att hålla själfväldigt sträcka sig fram öfver räcket, att Julia är en ung kvinna, som sedan hon blifvit väckt till medvetande om kärlek också har ett bokstafligt behov att ge sig hän utan pryd tvekan eller koketta konst. Och en god sak kan fru Bosse — åtminstone visar hon det i pjesen. Hon kan höra på. Så som Julia lyssnade till pater, då han skulle lämna henne sömndrucken eller till amman, då hon börjar plådera för gref Paris — så intensivt och ändå utan de där på scenen så vanliga nickningarna och flämtningarna som skola vara ett tecken på en odelad uppmärksamhet i afgörande ögonblick, det är i sanning en fin och väl funnen detalj.

Men den goda Julia blir en emula tröst som man vet, att associationen af ord — och måhända är det mycket Shakespeares — Julia, som lämnar en oberörd och icke fru Bosse. Ty oberörd är man faktiskt af all denna gränslösa förtvillan, som hopar sig mot slutet.

Hvem känner någon medkänsla för hr Palme, när han i pater's cell ligger och hickar på golfvet?

Man tycker att hr Palme i detta ögonblick är odräglig, men han måste ju enligt författarens önskingar lägga sig på golfvet som en egensinnig pojke och förresten får Romeo så mycket banner af pater, att vi kunna spara våra.

Som det nu var, när Julia — Bosse ändligen slutar sitt stormfyllda unga lif, har man kvar intrycket af en stor konstskapelse, som man helt kallt är färdig att omedelbart granska i hvar detalj, men icke heller mer. Enligt min enkla tro har fru Bosse gjort så mycket som göras kunde af Julia sådan Julia nu är. Och hon är i och för sig icke felfri, trots alla vackra esker hon har att säga. Hon pratar litet för mycket och bara det kyler af en emula . . .

I dessa ljusnande vårdagar har man på Söder fått se ett stycke, som i sin friska sälla kommer en att längta efter sommar och sol. Där är Frans Hedberga »Strandfynd». Kanske icke alla skolas sentera det i så hög grad, men hvarje genuin stockholmare, som vid sommarens början flyttar ut till fiskerietugorna på landet, skall säkert glädjas öfver att få återse sina populära lotsar och deras kavata hustrur. I synnerhet som de här blifvo så bra framtädda — det märkes att Blidö och Furusund kro omtyckta skådespelartillhåll.

Några longörer funnos visserligen i stycket, så kunde t. ex. hela Fieker Stina med sin obligatoriska kaffedrickning saklöst vara borta, men det öfriga kan ändå mycket väl hålla stämningen uppe. Utförandet var som sagdt godt på de flesta händer. Fröken Caspér var trygg och treflig, Victor Lundberg barsk och säker — fast inte i memoreringen — Maja Johansson spetsk och vacker. — Men nog är fröken Johansson så säker om sitt rykte för att se bra ut, att hon kan våga kamma sig en liten smula enklare? Se på Olga Andersson, hon har ofta båret mycket slätt och anspråklöst och är icke mindre skön för det! Herr Salmson var förvånande bra i sin blinkande helighet, måtte han bara kunna alldeles frigöra sig från sina »Eulalia-manér». Herr Elis Olsson var litet ledsam, men det rådde han ju knappt för, och herr Bror Olsson var litet för tjuvande, i synnerhet i företa akten, där han gjort sig mera urringad än den mest behagsjuka flottist. För öfrigt blef han bättre ju längre det led och i sista akten var han just så troligt och djärf, att Annas hjärta måste flyga honom till mötes.

Ruth

På natten.

Viktor Larsson är i Halmstad och Lars Stendahl i det sköna Italien, sedernas väktare om natten och om dagen äro båda borta. Hvem skall nu hålla ordning på våra gator?

Jag ställde denna ängsliga fråga till en (numera) stadgad ungarl bland mina vänner. Han log ett hvitt, diaboliskt leende och sade: Det är i alla fall rättvist fördelat, som det är, ty i början på veckan få herrarna inte gå i fred för fruntimmer och i slutet på veckan få fruntimmerna inte gå i fred för herrarna. — Som detta är ett ekonomiskt spörsmål, vill jag inte vidare inlåta mig på det kapitlet, ty ingenting är så ledsamt som ekonomi. Emellertid lär det väl

IDUN

Nr 8

Ett högtintressant, litterärt och konstnärligt, synnerligen innehållsrikt nummer i utvidgad format!

Alice Nordin; af Johan Nordling, med porträtt af konstnärinnan i en ateller och ett förtalt af hennes skulpturverk. — Carl Larsson förtämdning »Ute blåser sommarvind». På Emil Hammarlund 50-årsdag; med porträtt af Emil och Amanda Hammarlund. — Helsingborg just nu, en serie bilder från sommarens utställningsstad och porträtt af de ledande männen: konsulerna P. Olsson, N. Persson och O. Trapp, direktör Sommelius, generalmajor Bergenstråle, borgmästare Hoff m. fl. — Påfvens 25-årsjubileum, korrespondens från Rom med en mängd intressanta bilder. — Trafikfångarna på Brunnsviken. — Hotellbranden »Oskarshamn». — Litterära bilder af Alfhild Agrell, Fridtjuf Berg, Alice Nordin, Astrid Ahnfelt, Snorre, Birger Mörner, Hjalmar Wallander, Johan Nordling m. fl.

Prenumerera snarast!

mera höra till Viktors område än till Lars', och alla inte borde det komma in på mitt gebit.

Så är det dock ej. Jag är bland dem som få dras med följderna af dessa förhållanden, ungefär på samma sätt som de fredliga invånarna i ett land möddas kännas vid konsekvenserna af de stridslustnas krigsföring. Det är orättvist, men det är ett faktum.

Som bekant skrifver jag teater i Sveriges mest spridda tidning. Det är verkligen bekant, alla veta det, utom möjligen de allra pampigaste koryföerna vid våra scener, hvilka ständigt förråda en uppriskande okunnighet om saken, ifall den kommer på tal. Näväl, efter hvarje premiär styr jag kosan till Stora Vattugatans mest strålände port, och hvarje gång är det som om jag inträdde i ett sagoslott. Jag stiger upp, slår mig ned i något af de komfortabla gemakarna, alltid vid lyckligt lynne, ehuru understundom något litet sömrigt. Och så affattar jag en mild och samvetsöm dom i så pass valda ordalag, som den ofta knappa tiden medgifver.

När värfvet är fullbordadt sätter jag mig telefonledes i förbindelse med min uppvaktande kavaljer. Han befinner sig då vanligen i ett annat palats i närheten af Norra Bantorget. För så vidt han hinner, kommer han och möter mig, men, vare detta sagdt till hans heder, han hinner aldrig. Ty det är hederamt att ha fullt upp med arbete.

Så promenerar jag i väg. Aldrig med klappande hjärta, ty jag känner min stad och betraktar den så lugnt som en mig tillhörig inhägnad trädgård. Ingenting förskräcker, ingenting förvånar mig mera, icke ens enstaka nattvandrandes eviga, outsläckliga dumbet. Ja, ursäktat uppriktigheten, mina herrar, men det förträde en nedslående brist på psykologisk observation att söka inleda en pratstund med en dam, som tydligt visar att hon ej är hägad. Det är ju raka motsatsen med herrarna. En man är så löjligt lätt att locka. Han går och tänker på ingenting, men den minsta omständighet som kommer honom i vägen, anser han såsom en farlig frestelse, för hvilken han är predestinerad att ge vika.

En kvinna däremot — vill hon inte bli tilltalande, så vill hon inte, och det är rama vansinnet att spilla tid på henne. Vill hon bli tilltalande så — ja, då är hon lätt att känna igen, och endast en mycket, mycket enfaldig man tar miste.

Jag vill inte bli tilltalande. Jag tycker inte om obekant folk, detta icke af högfärd, men af blaserhet. En lång följd af år har jag umgåtts med blomman af värtlandsintelligens, — medge, hvad kan det vara för mig att höra en konversation som denna:

»G'afton, lilla fröken! — G'afton! Får man gå med ett stycke?» (Detta yttras utan att först ena lyfta på hatten, en specialitet i gatuskicket bland »nordens parisare»). »Man svarar inte, tror jag, får ja gå med ett stycke?»

»Nej.»

»Hvafö inte de då, ni ska inte va kitslig nu! De vackert väder i kväll. Tycker ni inte de? Hva, lilla fröken? Får ja hjälpa er att bära paraplyt?»

»Nej.»

»Får ja inte bära paraplyt — ah, ta lit vet ja!»

»Låt bli!»

»Låt bli ja, de inte godt att låta bli! En sån liten ängel skulle man villa bära hel och hållen.»

Han börjar några fåniga manipulationer för att komma åt paraplyet.

»Hör nu, var beskedlig och låt bli paraplyet.»

»Äh var inte stygg nu, de klär er inte — lilla sötnos — där! Kan inte vi få bli sams — ah? Lilla fröken, säj?»

»Tycker ni jag ser ut som en fröken — låt bli mig, idiot!»

För effektens skull rytes detta så pass ilsket som möjligt. Men karlen ser så dum ut att man nästan blir vek af ömkan. Det är för resten anmärkningsvärdt hvad herrar se dumma ut på nätterna — det måtte vara alkoholens skuld.

Jag tycker inte om att behöfva säga något oartigt. Det är i mitt tycke en social förbrutelse att framkalla ohöfgheter. Det är mera ondt än att stjåla. Den som lockar en annan att säga obehagliga ord, förgriper sig på hans själsfö, stör hans stämning, gör honom missnöjd och oskön till sinnes. Därför, hvilka vi än äro, låtom oss lämna hvarandra i fred, om möjligt på ryggen, men ännu hållre upp i ansiktet.

Så hinner jag fram till Bantorget. Om det då lyser i de fönster, därinnaför min kavaljer vistas, går jag upp, fortsätter annars vägen hemåt, upp för Kungsbacken. I denna händer ofta något så nästan rörande, att det måste berättas. Vid den tiden bruka en del droskkuskar föra hem sina hästar till stallen. När så en och annan af dem får syn på mig, saktar han farten, kör i gående bredvid mig och mumlar mellan tänderna, så att endast jag skall höra det:

»Vill du åka, så sätt dig upp!»

Det är ju innerligt vänligt och snällt, men som jag då är så godt som hemma, antar jag ej tillbudet.

Tilltalsordet du har en vacker ton. Det är bara synd att det ej är allmänt, utan att man är nog ömtålig att bli chockerad när man får det ropadt af en obekant. Nog mena dock kuskarne väl, kanske minst lika väl som de promenerande herrarna.

René.

Tjufskytte.

IV.

Det blef intet sorgespel af på rikelags-hustatern som jag trodde. Den traditionella farsen tyckes fortfarande vara förhållande på spellistan och publiken börjar förargade och gåspande att troppa af redan innan första akten är elut, och omde få trogna som ännu hårdla ut kan man väl med fog citera Aftonbladets ålekliga recension om operans Wagner-apoteos: »Publiken var icke vidare talarik men intresserad och pietetsfull.»

Det får erkännas att farsen, som här det något underliga namnet »Vill svenska staten vara en kristen stats», både var gjord med en viss talang och

framför allt förträffligt framförd. En så befängd samling af upptåg och galenskap ha vi knappt varit i tillfälle att se förr. Och utförandet var ej heller så illa på ett par håll. Hufvudrollen var anförtrödd åt en ung debutant, herr Billing, som spelade den med en oföörkräckt och en brio som nästan öfverskyldde hans totala brist på talang. Han kunde knappt öppna munnen utan att åhörarna brusto ut i gaserkratt, och när han med en tydlighet som ej lämnade något öfrigt att önska uttalade sin populära replik: »Detta är icke en kyrkopolitisk utan en statspolitisk fråga», då ville jublet och skrattalfvorna aldrig ta en anda, så urkomisk var här skådespelaren.*)

Att vid sidan af honom de andra uppträdande hade svårt att göra någonting af sina komiska roller är ju mindre att undra på.

Egentligen är den s. k. »första» kammarens behandling af frågan om rätt till utträde ur statskyrkan ingenting att skämta med, men tyvärr lägger tryckfrihetslagen hinder i vägen för att sjunga ut med hvad man har på hjärtat härvidlag.

I alla fall måtte ej logik ingått i examensämnen på den tiden då herr Billing afade sin »mogenhets»-examen. I våra dagar skulle en ökonpojke med herr Billings insikter i ämnet genast bli kuggad utan nåd och förbarmande.

Ja, nu ha vi ju ändtilligen blifvit af med ballongen »Svenske» och vi gå nu bara här i Stockholm och äro angeliga för att den skall bli funnen och i triumf återförd hit. Borde ej det s. k. »aeronautiska» sällskapet efter detta sista glänsande fiasco ändtilligen upphöra med sin verksamhet eller åtminstone så mycket som möjligt undandra den offentlighetens ljus. Dilettanter borde aldrig uppträda utom den trängre familjekretsen. Kapten Ungees ballong — sålig i äminneelse — hade nog sina förtjänster — hade bara kaptenen skaffat sig en karl som en smula förstått sig på att eköta den.

Aëronauterna öfva sig.

Du var inte så dum du, gamle Svenske, du blef trött på grinet och smet din väg från hela komedjejan. Hvilte du i frid och tack för alla glada stunder du beredt oss

*) Antagligen var det väl denna replik, som föranledde ödet i form af Kvällens annonsmanuskriptförfattare att i gårda gens morgontidningar tala om herr Billings »själthädelse».

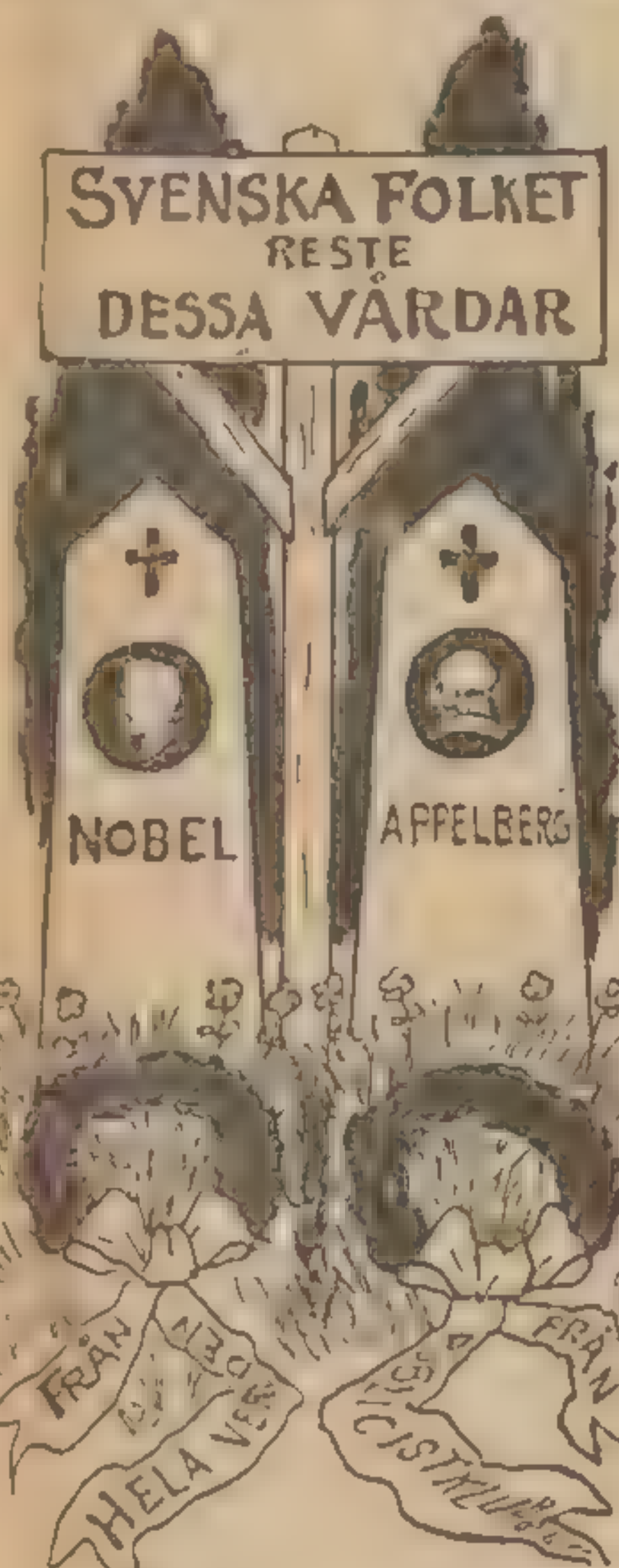
Red.

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Det är nu för tiden ett mycket inbringande yrke att vara medarbetare i någon

af de liberala tidningarne. Åtminstone sedan år 1880.

Ty läs och häpna.

Sägda år donerade en grosshandlare J. A. Appelberg — bostadsorten mig obekant — till den numera upplösta reformföreningen — också en obekant storhet — en summa af tusen (1,000) kronor. Afkastningen häraf — beräknade till 50 kronor årligen — skulle användas till hjälp åt »sådana män som i den frisländade pressens tjänst genom öppen strid för frihetens och framstegsdrifvandet sak ådragit sig hämd och fiendskap och förföljelser».

Om någon sådan under året ej förekommit skulle 25 kronor utdelas till ändamål som föreningen beslöt och donator godkände.

Det är nu hemställt att öfverflytta den etorartade fondens förvaldande på publicistklubben.

Så skada då jag ej skall vara liberal. Rastamagnac.

Från musikvärlden.

Tre konserter. Norelli och Naväl.

Denna vecka har varit konserternas. I tisdags debuterade konsertmästare Zetterqvist som konsertgäfvare, — en sällsynt anspråkslöshet. I onsdag låt grefvinnan Mannerheim från Finland oss erlara en

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

"Pi"

gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå, Centralpalatset, Stockholm.

Red.

utsökt konstnärstjuntning genom sin sång. Och i tisdags hade Filharmoniska sällskapet sin sedvanliga konsert, mycket osedvanligt anordnad, hvarom mera nedan. Dessutom har Naväl åter börjat gastera på operan. Ännu dock blott i gamla roller.

Herr Zetterqvists konsert, vid hvilken fru Östberg och hofkapellet assisterade, kännetecknades af den lugna, solida konstnärlighet, man alltid är van att finna hos denne musiker.

Programmet var t. o. m. kanske väl solidt.

Själ spelade hr Z. Beethovens violin-konsert, emässaker af Wagner, Wilhelmj och Bach, en ny introduktion och allegro för violin och orkester af Jos. af Sillén — ett ganska rutineradt gjort arbete utan vidare originalitet — och Saint-Saëns bekanta »Introduktion och rondo capriccioso».

Hofkapellet biträdde med Normans alltid gärna hörda ouvertur till »Antonius och Cleopatra» samt en vacker suite ur Griegs Sigurd Jorsalfar.

Och fru Östberg glänste i en vaneinnig aria — icke vaneinnighetsarian — ur Lucia di Lammermoor.

Grefvinnan Aina Mannerheims konsert var af en alldeles skrekild prägel. Vi erinra, att grefvinnan M som fröken Aina Ehnrooth studerat för mme Marchesi i Paris för att bli dramatisk sångerska, hvilken plan hon öfvergef, då hon gifte sig. Vi minna också på, att det var hon, som anordnat den konsert, som af Bobrikoff följdes, hvar på konsertpubliken inbjöds till en privat soaré. Grefvinnan M. har ägnat sin konst och sitt intresse åt att öka främja folkbildningsarbetet i i vårt olyckliga broderland i öster och ifrågavarande konsert var tillställd för samma goda ändamål. Publiken var ej heller den vanliga. Och dock glömdes man alla dessa detaljer för att lyssna till en konst, så upprepunglig, så intensiv, att det var länge sedan man erfor ett så djupt, så starkt intryck af något offentligt uppträdande.

Sångerskan har en varm röst, hvars bröstregister är synnerligen utbildadt. Tekniken var långt ifrån felfri och icke ens intonationen var tillfredsställande. Men man tänkte ej på allt detta. Man glömdes allt för dessa ögon, denna tragiska uttrycksfullhet, detta lif i hvarje ton. Man vil ej kritisera, då en verklig konstnärinna blottar sin själ i utförandet af sin konst.

Man blef gripen, tagen af denna omedelbarhet. Och ännu då jag skrifver detta, känner jag vibrationerna från denna njutningsrika kväll.

Programmet var utsökt, upptagande ett flertal hufvudsakligen moderna sånger, de flesta af tragisk karaktär. Publiken var på det hela taget med, men stundom förnam man med undran, att den sått kall, då både toner och ord sjödo. Så t. ex. i Griegs »Eros» till ord af Otto Benzon. Jag har sett, att en kritiker förklarat, att grefvinnan M. ej lyckades med denna sång. Och dock sjöng hon den i min tanke alldeles storartadt. Den passerade hennes starka temperament lika väl som de mera tragiska »Divinités du Styx» af Glück och Schuberts »Erikönig. Antagligen blef publiken förskräckt öfver orden, så passionerade de äro. Hör blott:

Favne hende

Som helt gav sig hen,

hende, hvem helt

du dig gaf igen.

Annonsera i Kvällen!

Favne hende med af den lid, al den Livets Luende Længsel som i ditt bankende Hjäerte bor, det är den störste — nej mere end deti det er den eneste virkelig store Lykke på Jord.

Det var en härlig kväll.

Dagen därpå hade Filharmoniska sällskapet sin konsert. Den blef en misräkning för de flesta. Först och främst ett plockprogram af obetydliga kompositioner, så den »berömda» svensk-amerikanske fru Jenny Norelli, som sjöng som en automat och nichts weiter. Vidare en ledsam trio af Chopin, ännu ledsammare i det utförande, som kom den till del.

Kören sjöng bra som vanligt, men det hjälpte ej.

Det var en tråkig kväll.

Coila destra.

Finlands förryskning.

Hur det »svarta kabinettet» kom till.

Våra läsare torde från dagspressen erinra sig, att t. f. generalpostdirektören Jamalainen i Helsingfors på Bobrikoffs order den 7 ds utfärdade ett »hemligt» cirkulär, hvori påbjödes öppnandet af mistänkta bref och deras remitterande till gu vernören för vidare åtgärd.

I G. A. B. återfinnes en korrespondens från Åbo angående denna sak. Och då så vidt vi känna till de dagliga hufvudstادتidningarna icke ha förtalt de i denna korrespondens nämnda intressanta detaljer, vilja vi för en gång frångå vår vana och »klippa» artikeln i fråga.

Den lyder:

Det länge väntade och med bekymmer motsedda »svarta kabinettet» är införd i Finland!

I det yttre tager det sig närmast ut som ett skenbart ganska oskyldigt cirkulär från poststyrelsen till postanstalterna i landet. Det i cirkuläret anmärkningsvärda, som också egentligen säger allt, är, att äfven bref för framtiden anfallas till censurering, då däremot korsband och paket redan tidigare varit underkastade densamma. Hvad med orden »vederbörande myndighet» menas, är svårt att säga ännu, då några närmare bestämmelser ej föreligga, men just från den punkten kan man vänta det värsta.

Efter genomläsandet af cirkuläret fäster man sig strax vid de för svenska ögon och öron ovanliga namnen, som utgöra underskrifterna, samt de obetydliga bokstäfverna t. f. under namnen. För den, som ligger fjärran från frågans tidigare skeden, synes här intet ovanligt, men så är emellertid förhållandet. Man må blott minnas att generalpostdirektör Lagerborg för den skull afgick, sedan han gjort ett par fåfänga försök att få ryske inrikesministern, som är upphöfvet till det onda, att frångå sitt beslut.

Därefter togo såväl generalpostdirektörsadjointen Verring, som vid förfall för generaldirektören bör träda i hans ställe, som trafikdirektören Planting tjänstledighet på grund af styrt sjuklighet, naturligtvis för att slipa det vanhedrande uppdraget.

Då ej heller den därpå följande poststyrelsen, som utgjordes af t. f. sekreteraren och t. f. kamreraren,

eller borsten, som inte skulle förstå sig på att handskas med strö eller torkduk, som inte skulle kunna konstatera att tvätta och torka kalederna, som hvarken skulle kunna reda ut manen eller tvätta väl med vatten näsborrarna, ögonen, munnen och nedre delen af läret och inte håller kunna smörja hofvarna.

Herr markisen hade då inte besinnat svårigheten att få tag i någon, som vore fullt kompetent att torka hästen med en halmviska? Betänk att en drummel till stalldräng kunde lägga på hästen en fuktig sadel, så att hästen kunde bli lam för alltid! Bland femtio stalldrängar kunde man endast hitta en som dugde. När herr markisen var nöjd med den han hade, hvarför då byta ut honom mot en annan?

Striden blef liflig och Yvonne måste blanda sig i den. Hon frågade skratande François, om man för att ha hästarna litet bättre värdade, fick ut-sätta sitt husbondefolk för att bryta halsen af sig? Hvad henne beträffade hade hennes fruktan varit så stor, att hon aldrig i sitt lif mera skulle sätta sin fot i stigbygeln, om icke François vore med för att erbjuda henne sin hjälp.

— Men vill du inte fröken förstå, att jag är en mycket dålig ryttare? Herr Markisen skakade på

funnos villiga att låna sig till promulgeringen af »svarta kabinetet», blef generalguvernören otålig öfver ärendets långsamma framåtskridande och utnämnde så expeditionschefsadjunkten från sitt eget kansli P. Jamalainen till t. f. generalpostdirektör. Nu trodde vederbörande att det skulle gå som en dans, men ännu återstod en misräkning. Emedan ärendet ansågs höra till trafikdirektörens ressort fördrades hans kontrastguvernering till handlingen — men han var ju sjuk! I sin nöd förfrågade man sig till höger och vänster efter någon posttjänsteman som ville blifva t. f. trafikdirektör för den stunden, då kontrastguverneringen skulle försiggå, men möttes öfverallt med afslag. Huru nervöst orolig man var att få ett snart och lyckligt slut på ärendet, framgår deraf, att t. f. trafikdirektörskapet erbjöds åt t. o. m. en ung postexpeditör, som endast 2 månader hade innehaft sin tjänst!

Men Jamalainen var icke rädlös. I Helsingfors fanns en af hans f. d. tjänstekamrater från generalguvernörskansliet, en ursprårad existens, som redan tidigare ställt sina tjänster till våra förtryckares disposition, juris kandidaten Elias Uotila, f. n. den olaglige guvernören i Nylands län, Kaigorodoffs, viljelösa redskap. *Ille facit — et ille fecit!* Han blef trafikdirektör, och därför är cirkuläret undertecknad med namn, som hvarken hafva någon klang inom postverket eller bland andra fosterländskt sinnade medborgare. Såväl Jamalainen som Uotila äro juris kandidater, bägge bondsöner, den förre visserligen från Ingmanland, men den senare från Urdiala socken i Tavastland.

Jamalainen har nu fått sin be-lönning och blifvit ordinarie generalpostdirektör — en storartad karriär på sitt sätt! Enligt ett gängse rykte skulle det emellertid suttit bärdt åt Bobrikoff lär senast hafva erhjunit ämbetet åt en ryss, som nog i och för sig var hägad att blifva generaldirektör, men som, äfven han, icke ville genomföra »svarta kabinetet». Här till skall Bobrikoff hafva genmält, att det behöfde han ej heller göra, ty »det skall jag låta en sinne göra färdigt åt er». Emellertill har Bobrikoff tydligen ansett sig bättre betjänad med att hafva Jamalainen på generaldirektörsplatsen och handlat därefter.

Och, därmed är också det finska postverkets dekadans ohjälpligen afgjord. Ett modernt postverk ledt af hrr Jamalainen och Uotila — det är löjligt, men än mera sorgligt!

P. Q. R.

Ett vakande konungaslott.

Som replik till Henning v. Melstedts »Ett iofvande konungaslott» har fört till nedanstående rader begärt plats för dessamma i »Kvällen», hvilket ej heller förvägas honom, dock med hänvisning till sista punkten i vårt program.

Stjärnorna blekas och svinna, vintergryningen stiger öfver hufvudstaden. Hamnströmmens skiftande vågor sjunga högre, och för dyningen vaggas de förtöjda hafsångarne med isade master och rår, tindrade silfverresningar öfver svart, hvita skof med bräckande stäffvar. Ur nattens boningar dyka kajernas människor, och det myllrande strandlifvet brusar allt fulltonigare till mäktigt stämma i storstadens dagliga jättetör. Under skinande spiror ringa klockorna till vaka, och riksslaggan går i morgo-

nens sol upp öfver det grånade konungaslottet.

Två män, fader och son, promenera samtalande fram på kajtrottoaren nedanför slottet. För båda äro dessa deras förtroliga samtal dagens högtidstunder. Städes hafva de sträfvat att i korta, klara satser tränga till kärnfrukterna af alla dryftade frågor och skåda allt rätt i ögat. Ärliga och orädda sanningssökare vilja de vara.

»Hvad jag i synnerhet skattar högt», yttrade sonen denna morgon, »är att genom min uppföstran gifvits mig möjligheten af ett val mellan olika lefnadsskall. Då jag nu beslutit att ägna nu del af mitt lif åt en mera omedelbar statstjänst, anser jag mig härigenom göra det nödvändiga offret åt min samhällseliga solidaritetsskänsla, på samma gång som jag fyller min skyldighet att reda mig trygg ekonomisk grundval för min verksamhet åt skilda håll.»

»Det gläder mig», svarade fadern, »att höra dig betona ditt gäldenärskap till samhället. Du har vid skola och universitet emottagit några af dess gåfvor, och äfven om du måst inse, att mycket hos de ståtliga institutionerna, såsom hos allt mänskligt, är bristfälligt och ofullkomligt, är jag dock viss om, att du, i stället för att otacksamt och utan hopp föraktas, skall i din stad vilja göra hvad du kan för att förbättra!»

Sålunda leddes samtalet framåt för att slutligen stanna vid statschefens personlighet. Festerlandskonungarnes brokiga tag drog förbi. Geniernas och darrarne på tronen finga sin dom, men hälet och längset drojde orden vid de regenter, som varit hvarken genier eller darrar, utan hvad man kallat genomsnittsmänniskor, män, som efter sin förmågas mått velat utan prål fylla sitt värf på den plats, där lifvet ställt dem. Dessa voro de, som kanske skönast burit sin krona!

Då framkastade sonen den frågan: »Kan ett monarkiskt styrelsesätt i våra dagar försvaras?»

Fadern genmälde: »Bortseende från dem, som — måhända med rätt — anse, att den monarkiska statsformen för vissa folk är och förblir den viktiga, vill jag inskränka mig till att som min mening framhålla, det utvecklingen tenderar mot att gifva hvarje folkmedlem möjlighet att genom arbete och begäfnings nå sitt lands högsta värdighet, statschefens, och att — således — det republikanska statskicket är framtids!»

Antag, att den nuvarande monarken delar min mening! —

Hans erkända sträfvan att efter sina krafter gagna och höja sitt rike, att gifva sitt folk den hjälp, som han i många fall bäst och vackrast kan gifva, hans proklamerande af sig själf som folkets förste tjänare till framåtskridande, kort sagdt, hans »kungstanke» får då ett förhöjdt skönhetsvärde.

Så faller ock här till marken den beaktyllning, som i dessa dagar, i dikens form, utan betänkligheter framslungats mot konungapersongligheterna i gemen, i det att de följande orden lagts dem i munnen:

»Tälj oss om fäkunnigheten, att vi må njuta vår lott. Tälj oss om dumheten, att vi må prisa vår klokhet, och om den själföfvälade nöden, att vi må fröjdas öfver våra gynnesamma villkor. Ej mer vilja vi höra om denna er värld än hvad som icke borttar vår lycka.»

Så skall du ock med sanning kunna visa uppåt och säga: se, ett vakande konungaslott! — och dina ord skola stödja och försona honom därinne.

Med vemodig tacksamhet skall du drömma om denne man, som, kanske vetande med sig att i alla gryende dagar arbeta med en nedgående sol, öfver sitt lif, gjort, hvad han trott vara sin plikt — mot sitt eget öde och mot världsutvecklingen!

Det är icke tragik öfver ett sådant öde.

Det är ett fall af de många, där lifvet skänkt en mänsklig möjligheten att med sin personlighet nå upp mot det storartades sfer.

Så vill jag här sätta punkt med en lätt förändring af några kända ord: Salut à celui, qui a le bon heur d'être né prince!

Tristan.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m

Charad.

Mitt förval kan dansa af glas och porcelin. Att räkna mitt andra är tråkigt af hin. Mitt hela är vanligt på fast superfin.

Versgata

Följande 35 ord, rätt ordnade, bilda en 6-radig vers ur ett poem af Wadman: När — er — två — tomma — godt — Åt — hej — eller — till — lufvas — bal-tande — kappas — tufva — om — om — en — två — stutar — dricker — då — ler — och — gamle — gubbar — om — ord — årens — jord — nappas — en — kiffvas — tempel — guldstång — jag — eller.

Diamantgåta.

5 ord, skrifna midt under hvarandra, bilda med sina mellanliga bokstäfver namn å ett »stofligt» ämne.

1) Bokstaf. 2) Också en »smak»-sak. 3) Stofligt ämne. 4) En hvardart. 5) Bokstaf.

Botanisk Teckengåta.

Tag en bokstaf ur hvarje af nedanför 9 ord, så att det hela bilda namn å ett inhemskt trädslag.

Füderthé, lärkrädd, lönn, hagtorn, videbuske, björnbärsbuske, rödbök, järnek, kastanjeträd.

Lösningar

af »Försök på» den 15 februari.

Bokstafsgåtan:

HÄRNÄR.

Kvadralgåtan:

AMBAR
MÖRKA
BRITS
KASTA
ASTA

Diamantgåtan

K
MAL
KANAL
LAM
L

Palindromen:

KORK — KROK.

Stockholms Kafferostnings- & Kryddmalningsfabrik Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner! Snabb expedition! Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Rich. Söderströms
Skrädderietablisement
38 Tegnérsgatan 38
(2:a huset från Uplands-gatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.
Välortradt lager af In- och Utländska tyger.
Elegantfärg. Väljördarbetsgaranteras.
Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99. Allm. Tel. 167 99.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välortradt Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 6735.

Rikstel. 6977.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöit högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten», (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Simson och Delila*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,45 e. m.: *Romeo och Julia*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i Klostret*.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Strandfynd*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens dal*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Jag gifte mig — aldrig!*

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.

Det storslagna programmet.

Obs! Den medels Röntgenstrålar undersökta Svärdsinkaren

Guillelmo

som till elst slukar en vanlig promenad-käpp.

OBS! Köpenhamns populäraste kupletter ur senaste revyen

Reklamprindsessen.

Sjungas af fru Hoffman-Uddgren.

Nytt! Starka Arvid
Trudy Odillon
Adèle Fritzmüller
Brdr. Menghin
I dag sändas debut af
Agnes Säter.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Hallidéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifv-

teriet till billigaste pris.

Cigarrrer och Cigarvetter i parti och minut.

Allm. Tel. 65 04.

Acetylenbordslampan REX.

Lättast, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kupa, bällare och brännare 20 kronor; lösa patroner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efterkräft till landsorten. Utsäld L. A. Vätting. 30. Order torde inlämnas till Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolfsson

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till höga priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

Priskurant med bruksanvisning öfver *Sant-tära Parbenyheter* m. m., sändes en hvar fullt diskret mot 20 öre från E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1858.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Svamp, Ljfmödersprutor, Suspensionsor m. m., billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländagatan No 19, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1898. R. T.

— Ni! — svarade Yvonne. — I går morse kunde jag inte soffa, och så såg jag genom fönstret hur ni lät Silbérie trafva på gården. Du vet, pappa, Siérie, den stora, ryska fuchsen. Nå väl, tänk dig att François handskades med den så lätt som om det varit Ferdinands pony.

— Fröken misstar sig bestämdt, invände François, jag kan inte påminna mig ha ridit på någon af herr markisens hästar.

— Jo, jag ber, vidhöll den unga flickan. Klockan var knappast fem. Det var inte riktigt dager än, ingen annan än jag var vaken i hela huset. Trots sina träsor höll han sig märkvärdigt rak på hästryggen.

Sålunda ansatt måste François gifva sig. Det bestämdes att han på morgonen skulle rykta hästarna i egen-skap af stalldräng och att han helt enkelt skulle få en hjälpare till de grofve sysslorna i stallen. På eftermiddagen skulle stalldrängen, förvandlad till ridknekt, åtfölja markisens barn i Boulogneskogen. François' blygsamhet förbehöll sig endast att man för promenaderna skulle välja de minst upptrampade och mest ödeliga vägnarna, så att hans tafattighet icke skulle vara allt för påkostande för hans egen-kärlek.

När han om ett par dagar uppträdde

i och med detsamma som hans son blefve en god katolik skulle han också bli en god rojalist. Och mera begärde han icke.

Utrustad med en flintsallighet, som icke var att undra på i betraktande af hans sextiofem år, böjd af gikt, liten, med ett finnit och aflängt, nästan linsformigt ansikte, hade abbé Cornavin icke desto mindre sin egen märkvärdiga plan. Denne sände till all världslig undervisning drömde om att längre fram få in unge Reginald i någon andlig orden och sålunda presentera Frankrikes prästerskap en ädling, som kunde gifva detsamma glans när han blef en af kyrkans högt uppsatte. Det är mycket troligt att han icke glömde sig själf i dessa retande planer, trots den korta framtids hans sextiofem år kunde tyckas lämna honom öfrigt. Ty en djupt rotad krelystnad tror i allmänhet nästan lika mycket på kroppens odödlighet som på själens.

Han brukade liksom händelsevis föra honom in i då kapitlet om korstågen, hvilka äro synnerligen ägnade att egga upp ett barn samtidigt i krigiskt och religiöst hänseende. Sistlidna 21 januari hade han bedt markisen låta sin äldste son bevisa försökningsmessan för Ludvig XVI:s död i det beryktade

af biskopen i Lyon gillade berättelsen om de underverk, som utförts af Vår Fru till Rocamadour, hvilken den gamle prästen tycktes ha egnat en särskild dyrkan, fastän hon drojde rasande länge att bota hans gikt. I poeti hade de köerna ur *Athalie* och *Esther*.

Under de stora helg- och hvilodagarna tillät han sina elever läsa »Duquesnelius lif».

De förbereddes sålunda snarare till att komma in i Chartreux' kloster än till att träda ut i lifvet. Denna metod med fantasmagoriska studier hade ännu icke haft något inflytande på Ferdinand. Hon var allt för ung för att göra några jämförelser, utan tog i allmänhet saker och ting från den glada sidan. Men Reginald däremot var redan böjd för funderingar och började förtroligt umgås med alla den heliga jungfruns uppenbarelser. Han betedde sig ibland som den efter hemland längtande Mignon. Och hans hemland, det var himmelen, där han såg en ängel i hvarje moln, som hade mera ovanlig form.

Abbén glädde sig åt detta sinnestillstånd, öfver hvilket markisen skulle ha varit allvarsamt orolig, om han varit mindre upptagen med konungens återkommet. Men katolicismen och rojalismen ha samma grundprincip — blin lydnad — och markisen sade sig, at

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Ha'berg, 1903.

N:o 5.

Redaktörer: **MAGNUS V. MANNER** (ansvarig utgivare) och **BOO HJÄRNE**.

STOCKHOLM, Söndagen den 1 Mars

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm; efter texten 60 öre pr cm; Inuti texten 40 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Tull och annan religion.

När det Billingska gardet i första kammaren tvingar sin statskyrka på de beskedliga människor, som nog vilja betala till prästerna men tycka, att när de betala dem kunde de åtminstone slippa ytterligare obehag af dem, så sker det för systemets skull. För hvarje fall medborgaren får rätt att hödligt undanbedja sig prästens närvaro, faller en sten i den stora klerikala byggnaden och det tillfogar de högst kristliga generaldirektörerna och vederlikar i första kammaren ett djupt lidande.

Af samma slag är det lidande våra protektionister känna, då de tänka sig en människa stiga i land i Sverige, utan att staten kan sticka sin hand i hans ficka, eller föra inom våra gränser någon nyttig sak utan att åtminstone vissa procent af varans värde fräntagas honom af staten. Det är alldeles likgiltigt hvilken sak det gäller, det tullpatriotiska hjärtat ryser blott vid själftva tanken.

Nu gäller det majsen. Medan vår en gång så lofvande export af ladugårdsprodukter är för år förlorar både i mängd och värde, så att vi på den utländska marknaden icke blott för länge sedan distanserats af Danmark utan nu till och med af Ryssland och Sibirien, har det aldrig fallit den tulltrogne in att söka bot härför genom att låta den svenske producenten sköta sin produktion i fred. Den tanken att om staten plockar från tillverkaren en mängd pengar, denne för sin tillverkning måste hafva ett högre pris, den tanken strider mot tulltron.

Under tullregimens första dagar löd parolen annorlunda.

Då var det utlädnigen som betalade tullen. För att fortfarande få sälja till herrar Boström, Lithander och deras landsmän skulle den utländske tillverkaren gärna betala svenska staten en skatt. Hvad man ville vinna var blott att hjälpa den svenske producenten, som arbetade under svåra förhållanden, att få skälig ersättning för sin vara, att möjliggöra hans bestånd i konkurrensen. Logiken i resonnemanget haltar något, men logik och religion hafva ju icke mycket med hvarandra att göra. Nog af, en härlig produktionsens tid skulle uppstå för gamla Sverige.

Det har under tullregimen varit goda och dåliga tider, uppåt- och nedåtgående konjunkturer. Det har visat sig att tullen kunde förmå en del utländska kapitalister att flytta hit en del af sin produktion och att en del produktion, som ej annars lönade sig i landet nu gick bra, medan annan produktion gick sämre eller rept af gick under. Det har med andra ord visat sig, hvad de icke dogmtroende visste förut, att tullen väsentligen är en skatt, att om denna skatt pålägges en del medborgare till favör för en del andra, de senare hafva att anteckna ett uppsving i sina affärer, och att om skatten pålägges enbart till fördel för staten, den icke har några hvarken bättre eller sämre verkningar än an-

dra skatter. Den lär i alla fall icke varit större än att svenskarna orkat bära den, hvilket bäst visar sig däraf, att vi ännu äro i stånd att belasta oss med nya skatter. Herr Meyer håller som bäst på att tala vid vår riksdag om så där en 15 millioner till att plocka ur våra fickor hvarje år. Och det går naturligtvis det också. Och framför allt är därmed fastslaget, att staten för hvarje dag gör det för sig omöjligare att lefva utan tullinkomsterna.

Man kunde under sådana förhållanden tycka, att tullfrågorna kunde börja behandlas sakligt. Att till och med en protektionist kunde gå in på det resonnemanget, att om en billig råvara möjliggör en större produktion och därtill en produktion för export, så kunde denna råvara erhålla absolution för sin billighet.

Enda felet är, att tullen är en religion. Den togs först och kraftigast om hand af mjölnare och präster och om det är tvifvelaktigt huruvida salig mjölnar Bengtsson i Stockholm eller ännu osalig biskop Billing i Lund hade mest förtjänst om dess stolta seger, så hafva de också båda i lika grad äran att hafva tryckt sin stämpel på rörelsen. Liksom hvarje befrielse från prästhjälpen genast göras till den stora saken om Sverige är ett kristet land eller ej, så hvarje befrielse från en tullsiffra till den viktiga frå-

gan, om vi äro ett skyddadt land eller ej. Och alla de trogna lystra parolen och i religionens och fosterlandets namn skyddas systemet — och den pung hvori dess frukter falla ned.

Prostitutionen.

En fråga för dagen.

De divergerande tidsningsredaktionerna i Klara präsekvarter, från Aftonbladets till hr Ljunglunds, hade under en längre tid varit i ostördt tillfälle att från sina arbetsfönster iakttaga till och med ganska intima faser i det lif, som utspelades i de primitivt möblerade smårummen i de mystiska Kyrkogasthotellen kors och tvärs öfver. Redaktionsmedlemmarna togo snart nog det hela med resignerad och stoiskt lugn, tills dess en vacker dag en smart uog man i en etor daglig morgentidning ondgjorde sig öfver eländet och fick en högt aktad kyrkoherde att indigneradt uttala sig därom i en vällagad intervju.

Polisen, som på grund af sitt spänrenit akkomoderat sig till med goda örhinnor, lyssnade genast beredvilligt till detta tal, gifvelvis dock först efter det stereotyp och regelbundet återkommande morrandet om cationiskt strängt uppfyllda tjänsteplikter. Den, som varit åsyfta vittne till polisens brutala habilitet efter skrifverterna om Hamngatsbackens fruktansvärda osedlighet, kunde på förhand gissa sig till resultatet: energisk razzia för ett halft ögonblick, hvilken naturligtvis kommer att efterföljas af god och djup sömn en tid framåt. Ända till dess en ny kyrkoherde, en ny dagtidningsman och nya ägare af dåligt situerade hus börja rasa. Under tiden njuter den påpassliga tidningen af sin välförtjänta stora

triumpf och seger öfver det onda samt låter beskedliga, om ock något enfaldiga insändare binda sig secessionistiska lagerkronor af oförgätlig "käringtand".

Hvad göra de utdrifna ägarinnorna af de beryktade hotellen? De lasta sina få bohag på två eller tre handkärror och draga gladeliga till annan trakt af Stockholm, där de vanligen efter några kortare underhandlingar lyckas etablera sig på nytt. Som de med denna kretsordning förenade kostnaderna på något sätt måste betäckas, bli de naturligtvis uttaxerade på de stackars kvinnor, som flytta till hotellnästernas värdinnor i och för sitt lagstridiga, nesliga förvärf.

Och hvad har så vunnits med dessa energiska razzior? Intet — mindre än intet. Ty stadsdelar, som förut varit förskonade från osedlighetseländet, få härigenom helt oförmodadt på halsen något, som polisen gärna kunat bespara dem, medan polisen näppligen lär kunna hindra, att de efter razzian för ett halft ögonblick hederliga hotellen ganska snart återtaga sin ursprungliga karaktär — därför att denna natur bäst passar dem!

Är det på det viset man verksamt bekämpar det onda i prostitutionen? Ingalunda.

Vi våga ha den djärfheten att påstå, att det äfven finnes något godt i reglementeringen! Och denna fördel ligger just i det, som man nu från visst håll med bänder och fötter kämpar för att få bort: besiktningsvängtet. Vi skynda oss att ofördröjligen tillägga, att vi icke äro några vänner af de klumpigt grofva fasoner, hvarunder det nu äger rum. Men tvångets behöfighet äro vi däremot fullt och fast öfvertygade om.

De damer och herrar, som arbeta för reglementeringens upphäfvande, ha den lilla nätta tanken i bakhåll att, ifall de lyckas i sina sträfvanden, en allmän fruktan för veneriska sjukdomar skall uppstå och tvinga den

publik, som frekventerar ifrågavarande ställen, till fullständig afhållsamhet. Hur löjligt naivt detta resonnemang är, torde hvarje lugnt tänkande människa inse, som icke af något slags sipp pryddhet vill förneka sina egna ögons och örons vittnesbörd. Det sinestillstånd, hvori de trafikerande personerna i allmänhet befinna sig och stunden för den starkaste frekvensen borge dessutom för, att en dylik — för öfrigt ganska hälsosam — fruktan aldrig kan göra sig tillräckligt starkt gällande.

Statistiska siffror ha den lilla fördelen att de, pryddligt grupperade, kunna tjäna till att förvara den ståndpunkt man hälet vill intaga. Och i sedlighetsdebatterna, som nu på det sista i dessa tider återkomma något oftare än förr — förmodligen därför att man börjat inse frågans oerhörda betydelse och att den ej kan afspisas med ett enkelt: Fi done! eller med en djupsinnig men intetsägende tystlåtenhet — ha väldiga sifferkolumner missbrukats på ett sätt, som icke manar till efterföljd. Det torde kanske därför vara på tiden, att man vid denna frågas behandling enlast litar till sunda förståndet. Och sunda förståndet säger, att mannen i ett icke alltför väl organiseradt samhälle vid sina — stundom vilseledda — drifters tillfredaställande uppträder med en brutal kraft, som man också måste taga med i räkningen. Och därför bör ej en uppiegadt gråtmild påkigbet ha det afgörande ordet i en dylik sak.

Alltför länge ha sentimentala äldre och yngre damer fått oförståndigt prata och agera i sedlighetsaknen, hvarigenom denna sak förskjutits in i en återvändsgränd, ur hvilken den snarast möjligt måste präsas sig ut. Rådningen ligger i besiktningsvängets bibehållande, under humanare former samt statens eller städernas öfvertagande af prostitutionen.

Den i mångt och mycket frisinnade regering, som för närvarande sitter vid styret i Sverige, inger — tack vare sina förelag om borgerligt äktenskap m. m. — godt hopp om att den är mäktig af ett eget och kraftigt initiativ i rätt riktning i sedlighetsaknen. Och de sekelgamla fördomarna i denna sak kunna i härvarande fall icke tillintetgöras på lämpligare sätt än genom ett ingrepp från högsta håll.

Hur vi tänkt oss realiserandet af detta statens eller städernas öfvertagande, torde vi få klarlägga i ett kommande nummer.

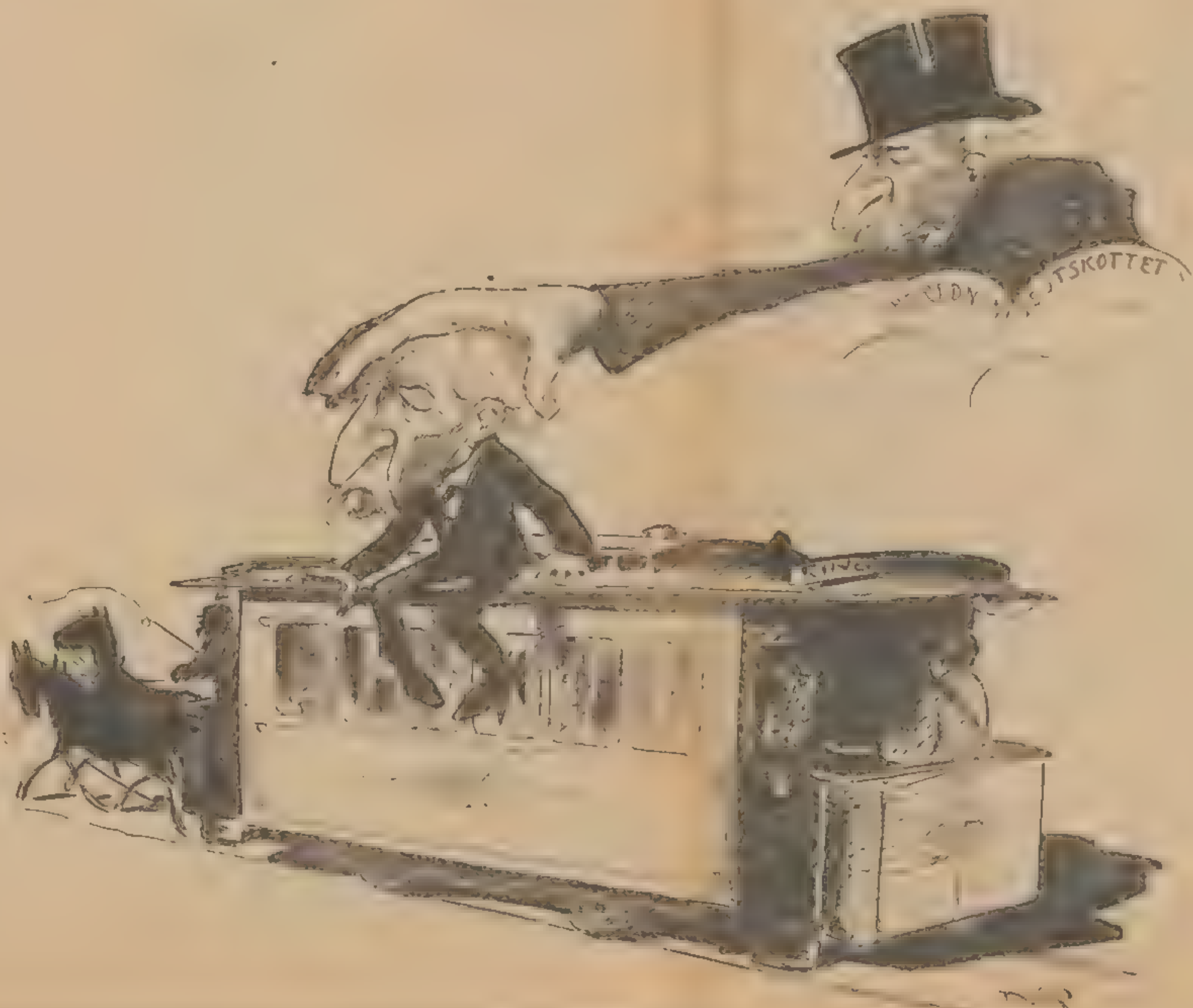
Right-out.

Revanche.

Petersburg är i faststämning i år. Det firar sin födelsedag, sin tvåhundra födelsedag. För en stad representerar den åldern den mogna mannakraften. Och Petersburg firar minnet af sin skapelse med all den yppiga prakt en rik man kan bestå sig. Där hållas många tal, och vore ni med skulle ni förmodligen någon gång bland de oratoriska fraserna få höra ett för oss bekant namn: Karl XII. Petersburgaren har verkligen skäl att inte glömma honom. Han stod visserligen inte fadder vid barnets dop. Men därför att kung Karl drog sina härar nedåt landet kunde tsar Peter ostörd erföra Nöteborg, fästet som fått sitt namn redan på 1300-talet af konung Magnus Eriksson för att det på denna plats skulle vara svenskarne en nö, en kärna. Men Peter knäckte den nöten och

En tron står upp ur kärr hvars namn vi knappast vetat. Och kungar böja knä där våra hjordar betat.

Två sekler ha runnit bort ur tidspaset sedan dess. Nu fästas Peters-

“Kommunens hand har alltid hvilat tungt öfver Spårvägsbolaget.”
(Hr FRÄNCKEL vid Spårvägsbolagets stämma.)

Ny Rotationsmotor för fotogen etc.

Förliggare sökes, event. mek. verkstad. Blåkopier af hufvudrättningen i fullstort jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2-4 e. m.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2 Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre husreparationer, butiks- o. kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL:

Tull och annan religion. Prostitutionen. En lösting? Revanche af Droug. Sven Hedin i lifsfara. Punschen höjd i dag. När Verner Åkerman inte kunde hurra för Strindberg. Af Tom. Lyckans galoscher m. m. af Ruth. André nr 2. Från musikvärlden af Colla destra. Tjufskytte, skämtkrönika af Reskamagac. Göteborgsbref: kommunalanda, landshöfding, rektorer och polis-kommissarier. »Greiven» af Edith. Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet. m. m.

burg, och minnet af de flydda dagar, som vi med ett saknadens vemod kalla vår stormarktid stiger upp som en raket vid fastigheterna. Högst stiger den lysande linien, dess glans synes vida omkring, ännu en sista briljant ljuseffekt och så — slut med härligheten.

Men i de dagarna reser en ung man öfver till ryssen. Han ämnar öfvervinna de motståndare, som vänta honom där vid Nevans strand. Han har godt hopp, ty minnet om föregående segrar ger honom tillförsikt. Svenska stiger i land och går att möta dem som vilja göra honom segern stridig. Kampen blir skarp, men det är tydligt att svensken skall vinna. Han trimferar öfver både ryssar och andra nationaliteter, och när han vänder åter till sitt land, medför han eröfradt ryskt guld och är hjälpt af segertecken. Det är först och främst världsmästerskapsmedaljen och därjämte andra medaljer. Saken gäller nämligen skicklighet i konstakning på skridskor. Det är blott om sådant som vara dagars svenskar och ryssar i all vänlighet kämpa.

Men ännu något medför vinnaren hem: bilden af tsar Peter själv, såsom han rider uppför klippan på Senats-torget i Petersburg, ty om svensken blef undanträngd 1703 i ryska rikets morgongryning, så tar den revanche 1903. Och själva tsar Peter får följa med öfver Östersjön för att intyga, att hans ättlingar låtit sig besegras.

Men smälter inte historiengudinnas? Droug.

DAGSKRÖNIKA.

[En ny »Svenske»? Konungen har som grundplåt till ansökan om en ny förbättrad ballong af typen »Svenske» samt ett ballonghus åt Svenska aeronautiska sällskapet skänkt en summa af 2,000 kronor.

Nu får väl majstullen vara kvar. . . Enligt hvad »Kvällen» erfarit från beviljningsutskottet ha afstyrt växelstämpelskatter, men godkänt öfriga stämpelskatten. Dock med reservation vid hvarje punkt.

Fullständig vår i dag. I snobb-rännan promenerade sommarklädd folk, och på Du Nord äts salta biten under präktigaste midsommarhumör.

När skall direktör Ranft få sin lilla orden, frågar insändaren och tillägger: Hvilken privatman har gjort så mycket för Sveriges sceniska konst som hr Albert Ranft? Vore det icke snart på tiden, att denna energiske man finge, mot hög lön naturligtvis, öfvetraga högsta ledningen af äfven våra mer eller mindre officiellt och officiöst beskyddade scener? Skulle man icke kunna göra hr Ranft den lilla tillfredsställelsen att få en officiell ställning och ett ordensprydt bröst? Till vår teaterkonsts frömma och hr Ranfts egen lilla glädje.

Nordiska kompaniets personal hade i går afton maskeradebal å Pelikan. Fåsten var synnerligen animerad.

Såpulkan i Stockholm. Löjtnanterna som gingo och spände vader på Biblioteksgatan i går middag fingo för en stund reda sig utan alla de små söta flickornas beundrande ögonkast. Det var något annat, någonting oerhördt som den dagen tilldrog sig allas blickar. Utanför en bakdörr till Nordiska Bataljonens hus, där annars välbenade manliga och välsmörda kvinnliga biträden vandra in, och utbröt nu ur trottoaren fram en vulkan — en verklig, riktig vulkan — af såpa. Hela trottoaren var täckt af såplödder och med regelbundna mellanrum sköt en liten ångstråle upp ur marken och spred lödder rundt om.

Orsaken till den på våra breddgrader sällsynta naturföreteelsen har af doktor Elholm på vår förfrågan uppgifvits vara ett i Kanada rådande barometermaximum.

Huruvida någon människa blifvit lifsfarligt skadad är ännu ej känt.

Luise Toscana. Enligt privattelegram från Politikens Berlinerkorrespondent är f. kronprinsessan Luise ense med sin familj om att hon bör afvakta sin nedkomst på ett af de toskanska familjegodsen i Österrike eller Bayern. Storhertiginnan af Toscana skall möta sin dotter efter hennes afresa från La Météairie, men däremot vägrar det sachsiska hofvet att uppfylla hennes bön att få se sina barn.

»Göteborgskompliment till Stockholm. I G. H. T. skriver en känd följande vackra ord om gatutryggheten i Stockholm:

»Hade jag att välja på att sent en afton ensam göra en rond i de tränga mörka gränderna i »staden inom broarne» i Stockholm eller att på samma tid under liknande förhållanden företaga en promenad i Masthuggs-bergen, nog valde jag ur trygghets-synpunkt det förra alternativet. Och framför en sen promenad långt ute på »Stampen» i Göteborg, skulle jag helt visst föredraga en tur till Kungsholms tull, trots den betydade Kungsholms-lagom.»

Äro kåsörens ord fullt berättigade? Afsiktligt eller oafisktligt har han glömt bort osäkerheten vid Roslags-tullshälet.

Den nya nordpolsexpeditionen. Förberedelserna till den af amerikanske millionären Ziegler utrustade nya nordpolsexpeditionen, som skall söka göra godt igen, hvad Baldwin-expeditionen förbrött, drivas med största kraft, så att »America» antages kunna afgå i första veckan af maj.

För redaktionen har förevisats en nyhet i marknaden: väfda hyllremmar i tvättäkta färger, hvilken nyhet förfaller särdeles lämplig för våra husmodrar. Se vidare annons i dagens nummer.

Ett sorgebud.

Punschen höjd i dag.

Arne läsare! Då ditt öga i dag på ditt stamkafé möter »Kvällen», så räkna din kassa. Tänk, om du skulle sakna den nya tofskilling eller femtonöring, som från och med i dag lags på lyx- och nödvändighetsvaran — det beror på hur man tar det! — punsch. Ja, äfven på konjak, whisky och mousserande viner.

Restauratörföreningen har så beslutat. Men alla tyckas dock ej vara eniga.

En del höja priset på en halva punsch med 25 öre. De ha dock förut blott tagit en krona. Andra nöja sig med en ökning af 15 öre, men så ha de också förut fått 1,25 för det gula giftet. Och andra stå ännu afvaktande kvar vid det gamla.

Vi få väl snart skåda kvartsbnteljernas intåg på våra guldkrokar. Ty i samband med höjningen upphör all servering glasvis. Och så få vi göra som ett stort sällskap häromdagen på Rydberg. En halva punsch och sju — likörglas. Det är något att tänka på.

Den champagnedrickande allmänheten får också lida. 50 öre höjes pr hel och 25 öre pr half butelj.

Måne superiet skall aftagas! Eller skall den samvetsgranne medborgaren känna sig förpliktad att dricka så mycket mer, nu då han vet, att det han dricker omvandlas till gevär, pansarbåtar och flera löjtnanter. Måntro?

Finaansministern har med anledning af dagens betydelse af öfverskådhållaren förlänats med särskild polisstämpel utanför sin källare. Och Berns soulagerar sina gäster med tre orkestrar och en sångare. Rydberg får komma att anordna husbilder med strålkastare på kapellmästare Halldéns hjassa.

Guy.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Sven Hedin i lifsfara.

Öfverfallen och hotad med revolver.

Berlin, söndag.

Till Berliner Tageblatt telegraferas från Budapest: Den i Grand Hôtel boende svenske upptäcktsresanden, doktor Sven Hedin, blef i går öfverfallen af en i hotellet anställd uppsare, som plötsligt blifvit sinnessjuk. Uppsaren hotade honom med revolver. Endast med svårighet lyckades man öfvermanna den vansinnige, som fördes till en vårdanstalt.

En jättemeteor.

Skanör, söndag.

I går afton kl. 9,45 vid klar luft o h laber vestlig vind observerades från Skanör i Öster en ovanligt stor meteor, hvilken småningom tilltog i storlek och ljusstyrka. Då den uppnått en storlek af ungefär halva månskivan exploderade den i flera bitar med ett sken som återgaf alla regnbågens färger. Då meteo-ren sprang sönder syntes den gå i riktning mot Malmö.

André nr 2.

Från Italien till nordpolen i ballong.

De italienska vetenskapligt-tekniska kretsarna ha börjat på allvar slå sig på aeronautiken; särskildt lösningen af styrbarhetsproblemet. Spelterini, Raffaello Ronco och greve Almerico-de Schio äro redan berömda tamm på detta område.

De senaste underättelserna tala om en lärare Giuseppe Peti i Ortona vid Adriatiska hafvet, hvilken upfunnit ett helt nytt ballongsystem, som han kallar för »aërodynamo», och med hvars hjälp han kan arbeta sig fram mot vind och storm. Man känner ännu ej detaljerna af Petis uppfinnning, men att den vunnit tilltro synes däraf, att en insamling för att stötta honom i stånd att förverkliga sin plan vunnit stor anslutning.

Petis mening är att följa André i spåren och söka nå nordpolen. Men i olikhet med vår berömda, förölyskade landsman stiger han ej upp från Spets-bergen, utan ämnar från Italien styra kurs rakt öfver våra hufvuden mot polen.

Få se, om uppfinnaren kan hålla hvad han lofvat! . . .

Från parkett.

Lyckans galoscher. — Hugo Duhs.

Att yttra något klander om hr Hara'd Leipzigers senaste opus å Folkteatern: »Lyckans galoscher», tjänar icke stort till. Ty just det i stycket, som var klander-värdt, applåderades mest, nämligen kuplet-erna. Om Folkteaterns publik absolut vill ha det så, att en massa meningslösa och ganska banala kupletter om dagshändelserna skola ejungas, så fort någon af de uppträdande blir lämnad ensam en stund på scenen — ja, så må den väl i guds namn få det. Den publiken är ju så förmöj sam, att teatern bör bereda den någon glädje för dess trofasthet. Och en sådan belöning af ännu bättre art ämnar visat dir. Strömberg snart ge den, ty enligt hvad som förlojades skall Folkteatern om en tid flyttas till Kungsholmen. Det är nöjsamt att veta, ty då får den säkert en något vackrare salong — man står snart inte ut med att se den, som Folkteatern nu består sig — en »salong», där färgen i stora stycken ramlat ned från väggarna, för att nämna en liten detalj, som icke kan skyllas på husets byggnad eller dylikt.

Stockholmspubliken har på senare tid fått en formlig passion för byggnad, låtar och trallar. Och det är inte underligt. Så som vi nu vant oss att höra bondvisor af ömsom lustigt och ömsom vemodigt, men alltid sant och äkta mänskligt innehåll ejungas, är det en genre att taga vara på. Men den fordrar konstnärlighet, det märker man bäst, när den utföres med vissa anspråk — utan konstnärlighet. Hr Duhs skall icke ta illa upp, men vi ha nu en gång hört hans visor ejungas af både fra Norrie och Sven Scholander. Fru Norrie står på tribunen i en elegant paradklädnad, hon är uringad och fint kamrad med blommor i håret. Och tänk ändå — när hon sjunger om en dräng i sina nya kläder, då ser man honom ju, där han går och stolser i den styva vadmalskostymen. Hr Duhs har en god hjälp i sitt här, som han krasar ned i pannan så fort han skall föreställa bondgosse — men det är icke tillräckligt, hr Duhs! Man får lof att ha mimik och geester. Hr Duhs mimik inskränker sig egentligen endast till ett forceradt blinkande vid alla möjliga

tillfällen. Att man verkar lustig inför en kamratkrete, det är en sak och en annan är det att uppträda inför en allmänhet på en tribun. Men när man nu gör det, får man finna sig i att bli synad i ödmannarna och icke bli förnämrad öfver kritik. Det finns ju ändå somligt, som man rakt inte gitter kritisera utan afstånd med ett »för-tjänstfullt», »anslående» o. s. v. Låt det vara en tröst, hr Duhs, och blinka inte så förvifadt. Det är färligt, ty — »man kan bli så nt! . . .»

Ruth.

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till Kvällen.)

Vår kommunalanda

prisas allt fortfarande från olika håll som ett mönster och en förebild för Sveriges öfriga större småstäder, och den lokala prässen aftrycker med rörande endrättighet — undantag förkomma dock emellanåt, gudskelef — de praktblommor, som en naivt oförständigt grannpräss låter inflyta i sina spalter därom. Och där uttrycken icke äro tillräckligt väl stiliserade, stufvas de om efter lämpligaste receptet i den journalistiska kokboken.

Jag vill gärna erkänna, att det finnes ett visst kommunalt initiativ i Göteborg, där det gäller stadhållareskapets införaende samt gynnandet af små privatekonomiska spekulationer, utkastade af yngre hrr stadsfullmäktige — men hvad däröfver är, det finns icke, — åtminstone icke för närvarande.

Såsom ett typiskt exempel på den här rådande negativt goda och vackra kommunalandan i Göteborg vill jag anföra ett fall, som gudbevars tilldrog sig för något år sedan, men som dock ännu har tillräckligt bindande beviskraft.

Göteborgs stadsfullmäktige funderade på att inköpa aktier i Bergslagsbanan. Ett par af hrr stadsfullmäktige passade genast på tillfället att hos en mäkklare i Stockholm förskaffa sig ej mindre än — om jag icke minnamin mig — 15,800 aktier å 140 kr. och dessa hade de sedan mogo att erbjuda den köpsturna kommunalinstitutionen till ett pris af — 256 kr. pr stycke! Den bekväma transaktionen ger, som framgår af en enkel multiplikation, en lättåfågen vinst af omkring 1,800,000 kr. . .

Detta är ju hög och sana kommunalanda så det förstår.

För öfrigt var det ej många år sedan en framstående medlem af vår drätselkammare helt hastigt och lustigt måste drivas bort från denna förtroendepost, därför att han till egen fördel i stor skala använt de tomt-dessänger, som dryftats inom kammaren och naturligtvis bort vara en den tystaste hemlighet.

Vår landshöfding

trifs inte riktigt väl i Göteborg. Därtill äro förmodligen det rågniga klimatet och de bugande orientalerna hufvudsakerna. Frih. Lagerbring tar därför sina dagliga promenader i tidig morgontimme, då vädret brukar vara bäst i Göteborg och de talrika orientalerna ännu icke hunnit stiga upp.

Man har påstått, att frih. Lagerbring gjort en direkt ekonomisk uppoffring genom att antaga landshöfdingeplassen i Göteborg. Detta är ett missgat, och förhistorien därtill har ej håller förut riktigt framställt. Den kroppsligt ståtliga friherren, hvilken som Skandias chef hade 10,000 kr. lön och 20, allra högst 30 tusen i tantième, blef en vacker dag miss-haglig för den mäktige Wallenberg, som dock drog försorg om hans placering. Flera andra betydande personer bidrogo också till denna för offret angenäma afveckling ur en pinsam situation. Landshöfdingestolen i Göteborg hade under hand erbjudits till en aderton, nitton personer — förgäfvat! Så kom man att tänka på den från flere håll starkt förordade friherren, och denne nappade genast.

Utom landshöfdingelönen åtnjuter nu frih. Lagerbring förmånen af mycket vackra intäkter från »Skandia», inalles en 46 å 48 tusen kr. Någon ekonomisk uppoffring kan det därför ej gärna vara tal om.

Och representationskostnaderna stiga icke till några högre belopp för den sparsamme friherren. En eller annan supé under årets lopp. Och en liten apelsin och en liten-biff kunna icke gärna stiga till någon högre siffra, äfven om gästernas antal är tusen och en!

Hr landshöfdingen trifs, som sagdt, icke riktigt i Göteborg. Och hans framsträlande på hufvudstadens horisont torde därför äga rum innan många solhvarf svunnit.

En hänsynslös rektor.

I ett föregående nummer af eder tidning har jag talt historien om den nästan alltför listige rektorn och den icke fullt så sluge redaktören. Jag vill nu belysa samma rektors uppträdande mot de små i samhället.

Det finnes ju som bekant en — kanske berättigad — fördom mot hrr världshusionehafvare, hvilka — anser man — lefva på att andra dragas ned i djupet af den förbannelsebringande alkoholen. Här är naturligtvis icke platsen att filosofiskt utreda denna fråga. Men så mycket kan man ju ena sig om, att denna fördom rättvisligen icke bör drabba de stackars kafédikare, som tjäna en fattig styfver på att tillfredsställa medmänniskors hunger och törst med en smörgås och en half flaska öl.

Sonen till en dylik, icke alltför väl-situerad kafédikare anhåller hos vår rektor om nedsättning i terminsafgiften. Men rektor afsklipper den höfdigt framställda ansökan med ett tvärt: »Här går för många fyllhundar på våra gator, för att du skulle kunna begära en sådan nedsättning!»

Hvilken hänsynslös, absolut oförståndande intolterans hos en ungdomens »hjälpare och vän» detta vittnar om, ligger ju i öppen dag.

Våra poliskommissarier

ha — icke alla, men några — länge varit sorgebarn i allmänhetens ögon. Man och man emellan ha graverande saker yttrats om dem. Och för icke längesedan höll ett alltför brutalt erotikexperiment från en kommissariers sida på att ge anledning till en skandalöst uppscendeväckande rättgång, hvilken dock — oförsvarligt nog — i sista stund stoppades i skrinet af anklagande parten. Oförsvarligt nog, ty den nyligen afgångne polisministern var alltför svag och vekhjärtad, när det gällde att på behöfligt skarpt sätt taga itu med sina underordnade. Man får åtminstone hoppas att den nytillträdande polisministern — hvem denne nu må blifva — måtte ha tillräcklig kraft att gallra och sofra polisbefälet i högsta graden.

Gothi.

Från musikvärlden.

Stockholmarna ha varit trötta i denna vecka. Trötta på musik. De tro konserter, som hållits, ha varit fätaligt besökta. Och dock ha de varit först class alla tre. Utrymmet förbjuder oss att i dag nämna skräskåda dem, hur frestande det än skulle vara.

Naval som Schubert- och Schumann-tolkare står på höjden af konsten. Hans program var dock kanske litet för enförmigt. Aulinarna spelade bättre än vanligt, och det vill ej säga litet. Och slutligen gaf operan i går en synnerligen intressant symfonikoncert, som började med Mozarts Jupiteresymfoni och overturen till Eurysthe af Weber samt desauten uttog två verk af den ungranska skolan. Det var Ducas' roliga, briljant instrumenterade »Der Zauberkühnling», ett scherzo, byggdt på Goethes dikt med samma namn, och »Intreyk från Italien» af Charpentier, mest bekant för sin opera »Louise», som ju lär komma att uppföras hos dir. Ranft redan denna säsong. Båda intressanta, om än ylliga verk.

Colla destra.

Sveriges frivola press.

Första veckans nummer af »Piccolo» har på omelaget. Istället för en grisiet tre små grisar i sin stia, en bondgubbe och en bondgumma. Vände man bladet, fick man reda på, att denna bild inaugurerade en ny »a» i den värda publikationens historia. En Engströmparodi kallad »Sådan är min stil» skrifves af den nye redaktören och, fyllande en prenumerationsannons uppgift, förkunnar att Sigurd P. Sigurdh (som vid det laget borde ha sväfvat några hundra meter öfver Östersjön) öfvertagit det »ingalunda lätta värfvet att svara för kvickheten och humöret i den här lilla pigga miniatyr-avisen.»

Vare sig nu skulden ligger hos Stockholms-Bladets tryckeri, som icke vill sprida några osedliga alster och för den skull samtidigt försökt »Kvällen»; eller det är Billings straffpredikan öfver vår osedliga ungdomslektyr som kommit andarna att vakna, — det sorgliga dödsbedet är ett faktum, Sveriges frivola press är icke mer, Sveriges sista pikanta tidning har gått i graven.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Gecor» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.
Installbar för hvarje värmeegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 60 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Billig, sof i ro på din första kammarstol. Ljunglund, drag dina skor af dina fötter när du beträddar ditt tryckeri, förty marken du står på är ett heligt rum!

Men allvarsamt taladt!
Vi skola icke hyckla någon sorg öfver »Piccolos» omvändelse och bättring. »Piccolo» var i själfva verket var pikanta tidekriftslitteraturs fattigdomsbevis.

I Frankrike är hela skämtpräsen pikant, allt skämt har där gärna en frivol underklag. Samtal och vitar mellan herrar och damer, tvetydigheter om herrar och damer bära upp humöret i alla franska boulevardblad och humoristiska organ. Så i allmänhet i kulturländerna: kärlek och politik, det är skämt-tidningarnes dagliga bröd. Till och med det plumpa Tyskland har en pikant press, som ur svensk synpunkt måle kallas imponerande.

Intet vittnar därför om en löjligare okunnighet än att, som biskop Billing, stå upp och korsa sig öfver all den osedliga läsning som fyller atmosfären i vårt land, løynerhet när man, som nämnde vördade prelat, har tillfälle att göra nära jämförelser med Danmark, där en viss frivolidet hör till god ton i den nyaste litteraturen och där damerna skriva betydligt ekvivaure saker än hvad våra herrar våga sig på.

Intet land är i själfva verket så »utan osedlig» litteratur som Sverige. Och med Piccolo ha vi förlorat vår osedliga press. Laga tidningar äro så radda att införa noveller, berättelser, essäer med den ringaste doft af osedlighet, som våra.

Vi ha istället någonting annat, som för den svenska allmänheten tycks vara en sotare lukt, ity att den redan förpestat landet. Det är bus och bonullhorn, stric-litteraturen. Ät den stora större delen af vår lättare press redan öfrat, och nu sist den lilla »Piccolo». Det ser ut, som om alla våra skämtblad nöja sig med att bli parodier af Strix utan att äga den genius, som en annan gång onögen besjalt Strix, och hans hexametrar, och dess yngre och blekare adoptivbarn »Förgä-tung-ej». Det ser ut, som skulle all den lilla rest af smak och esprit, som till-äfventyrs ännu kan finnas kvar, drunkna i denna vedervärdiga jargon, i denna plumpa cynism.

Bär sig verkligen ingenting annat längre? Är den svenska publikens smak redan så depraverad, att icke ens lasivitieter kunna hålla sig uppe vid sidan af gödeshumorn?

Det ligger en symbolik i Piccolo numera företa sida: grisietten som har fått vika för grisarna.

Einar Ekstam.

Tjufskytte.

V.

Det kan inte gärna bli tu tal om att vi ej måste bli sparsamma här i landet och börja på med att afskaffa alla lyxorättningar. Det skulle ju kunna tänkas, att vi gjorde oss af med vår kära lilla armé till att börja med. Men jag undrar just, hur vi skulle reda oss utan den. Tänk bara att inte mera få sin lilla uppiggande skandal hvarje vecka — hur skulle vi kunna finna oss i det. Nej, det är nog bäst vi låta de kära barnen hållas.

Men vi ha en inrättning här i landet, som verkligen är fullkomligt öfverflödigt och det är vår k. riksdag. Den kan förstås ha sina behag för de herrar som ha den tvifvelaktiga äran att sitta i densamma — men för oss andra. Ja, låtom oss ej vara otacksamma — erkännom att den mången gång beredt oss ett hälsosamt skrätt och kanske ännu oftare en hälsosam förargelse — men är ej priset en smula för högt.

Det finns helt visst de som förmena att riksdagen utgör en gagnelig hämsko mot en utveckling, som kanske den förutan skulle så smått påskynda sin passgång. Men den saken tror jag nog att k. mt skulle sköta om både »första» och andra kammaren förutan.

Och hvilken vinst skulle ej den reformen i mer än ett afseende medföra för vårt stackars fosterland. Tänk blott på hur många krafter som skulle återbörjas åt näringarne. Ty man bör ej tro att våra riksdagsmän i gemen äro så odugliga, som man skulle tro att döma efter deras arbete häruppe. Jag är öfvertygad om att en hel del af dem äro mycket bra och dugliga specierhandlande, att där sitter mången som är riktigt styf i att bra otögl och mången som skulle göra otroligt nytta med att plugga i våra skolbarn deras katekes. Och tänk blott, hur bra det nya riksdagshuset kan komma

Tor Hedberg: Richard Bergh; en konstnärsmongrofil med porträtt af konstnärerna i hans atelier och afbildning af hans nya stora taffla: »Konståetsförbundets styrelse». — Daniel Fallström: »Min sommar i vinteren», dikt — Elisabeth Wærn-Bugge: »Svåra barn», en essay i barnuppföstringsfrågan. — Elisabeth Kuylenstierna: »Den första reskofferten»; zovelleit. *Alceide Nauckhoff*: »Karolinen och hans maka»; en biografisk studie med intressanta porträtt och historiska minnen. Birger Mörner: »Tigartyper från Barcelona». — Mathilda Hamilton: »Under indiens sol», ett bref från kroningshögtidligheterna i Delhi med för Idun tagna fotografier — Nella Norvall: »Gifva sig för pengar»; en skänks byggeskildring. — Dessutom flere porträtt och bilder till dagstidningen, smärre litterära och praktiska uppsatser, »Hjälprede», »Läkarråd», »Lådor och Svår», »Tidsfördrif», m. m.

Prenumerera snarast!

till pass när Ranft fått tid att inköpa Operan och den nya Dramaten och deras nuvarande sällskap stå busvill. Hvad kan då passa bättre än att låta dem flytta in i »första» och andra kammarens planislar — naturligt under den visa ledningen af en första och en andra kammarherre.

Och operans dekorationsmålare behöfver ej ens gå utombus för att finna förebilder nästa gång han skall sätta upp sista akten i Simson och Delila. Fruarna här i landet lära så rysligt gärna vilja bli myndiga. De tycka allasammans att det skulle vara så väldigt likligt. Men »första» kammaren har så smått vågat opponera sig.

Det är mycket illa gjort af »första» kammaren. Halva dess medlemmar alldeles förgåtigt hväka lysande kompetensprof de små söta fruarna i de sista dagarna afslagt. Två samarbetande kvinnoföreningar — hvilken fond af visdom bör det ej ligga bakom två samarbetande kvinnoföreningar — allt nog, två stycken sådana ha ingått till Stockholms nation i Uppsala med begäran om att få till läns bekomma nationsbanan samt därjämte *»fyra stycken studenter i frack och med nordiskt utseende och studentmössa»*. Säg, förtjunga de ej att bli myndiga allihop och det genast ändå, de söta änglarna.

Och tänk på den lilla fröken Lerström eller hvad hon heter. Hon hittar en morgon då hon tjufläser sitt Svenska Dagblad — Svenska Dagbladet har nämligen inga prenumeranter — en liten novell af Hjalmar Söderberg. Och strax sätter sig den unga damen ned och skriver — medan hon väntar på att krustängsen skall bli tillräckligt het — ett långt öppet bref till bemälda herr Söderberg, som, efter att ha läst det, bör vara en hel del visare än förut. Och Svenska Dagbladet, den lustiga lilla kulturdufvan, trycker hennes bref med stor stil på en mycket bemärkt plats.

Nu är det förstås sant, att fröken Lerström såsom antagligen ogift, ännu så länge är myndig. Men jag hoppas i den unga damens eget intresse att hon snart måtte bli ommyndig.

Rustamagnac.

P. S. Kommandanten i Vaxholm har i Dagens Nyheters insändaresfdelning fått ett förtroendeovotum, underteckadt — underligt nog — af en bagare samt — hvad som är mindre konstigt — af en konjitor Sabelskjöld. Honny soit —

När Verner Åkerman inte kunde vara med och hurra för Strindberg.

Med anledning af skulptören Verner Åkermans nyligen timade fränfallie kommer jag att tänka på en hel del karaktäristiska smådrag från hans akademietid, bland annat den första och enda gången jag sett honom gråta öfver sin vanförlhet. Han var som bekant, ofärdig och gick på kryckor.

Det var tiden då Strindbergska »Gifvsmålet» var före och oro i alla de ungas sinnen för utgången af detsamma.

Bland akademiers för de fria konsterna målare och i dess modellskolor var det äfven oro och hetta hos de unga konstadepterna.

Inte blef det mycket gjort däruppe i det gamla adelspalatset. Modellen fick visserligen posera ifall professorn skulle komma in, men eleverna skockade sig tillsammans i ett hörn af salen, där de högröstadt och ifrigt diskuterade huru målet möjligen skulle komma att utfalla. »Tänk om han åker in?» . . . »Det är icke möjligt!» . . .

Kinderna glödde och ögonen glänste af harm och intresse. En af dem som ifrigast deltog i diskussionen var lille Verner Åkerman, där han satt på yttersta ändan af bänken.

Ett, tu, tre slängde han kryckorna i väggen och skrek: »Det är lögn, min far, att de ska kunna hura in vår störete författare»

Så kom dagen då domen skulle falla. »Hela Myntgatan och en stor del af Råd-

arhusn torget voro fullpackade med otåligt väntande människoskargar. — Ändtligen träder allas vår Jörgen ut ur Rådhusets portal och fram till barriären där han stannar och ropar åt mängden: »Fri-känd!».

Då brista de dånande burrapopen löst, visserligen blandade med en och annan hvissling, som snart tystnar, och runga fram från Myntgatan, ned och utöfver Riddarhusetorget samt uppåt Mynttorget, där de i multrande vågor skickas åter ned till Rådhuset, förnyade och starka.

Men i Konstakademiens skolor är det tyst. Gasen brinner och på träbänkarna sitta de unga konstnärssammna med sina hufvad i händerna, tysta och väntande på de utskickade budbärarna, ty för att ej sära den omtyckte professorn hade man kommit öfverens om att ej skola från lektionen utan låta tre af kamraterna gå ned till rådhuset och höra huru domen fallit.

Då och då höres en hvisskning: »Hva' de dröjla . . . Tänk om . . . Nej, det kan inte vara möjligt.»

Modellbelysningen nedskruvas för att vännen ej skall bli så stark och under hela tiden sitter »modellan» bakom afklädningskärmen och äter smörgås samt undrar hvad det tagit åt de goda, glada gossarna.

Då höres med ens sorli i trapporna. Det kommer allt närmare och närmare, så slås dörrarna upp och in storma en hop unge män, först de tre budbärarna, viftande med sina svarta sammelsmössor, så deras vänner, som de snabbt upp under vägen, unga skriftställare och skådespelare.

Den som lade mest i dagen sin förtjusning öfver Strindbergs fräknande var vännen Akis, som Verner Åkerman af kamraternas kallades.

Han hoppade omkring på sina kryckor och ropade: »Utmärkt, min far, utmärkt!» När underrättelsen kom att Strindberg skulle öfvervara föreställningen på Nya Teatern då hans pjäs »Måster Olof» skulle givas var Akis den som föreslog att öppna hätarna från Se vagn och draga honom till »Grand».

Det blef i hast öfverenskommet att en del af kamraternas skulle draga Strindberg från teatern och de öfriga postera sig bland mängden utanför Grand Hotel för att sköta om burrapopen och nedtyala alla hvisslare. Anföraren för »dragarna» blef Vilho Nilsson, gemenligen kallad »ekånska Nisse» som axelbred, stark och med sitt ljusa helskägg såg mest vederhäftig ut. Han är nämre s. k. professor vid någon konstskola i Amerika. Det var en god kamrat, men en arg, politisk stridslut. Anföraren för burrapopen utanför Grand var den länge och begåfvade landskapsmålaren Herman Normann. En hederspamp i ordets bästa bemärkelse, en ungdom som kunde svalta långa tider blott för att kunna, spara till färg och nyutkommen litteratur.

När allt var klart och planerat och hvar och en fått sina förhållningsorder fingo vi se en liten figur sitta långt borta på en bänk och gunga fram och åter. Det var lille Åkerman som alla glömt under de lilla öfverläggningarna.

Där satt han med sina kryckor bredvid sig och snyftade: »O, min far, o, min far, så man skall vara skap't! Är det inte förbannadt?» Så slog han sig med knutna handen på sina förkrympta ben och grät bittert. Stackars, gamle Akis, han ville så gärna vara med sina kamrater och på något sätt ge sin hyllning tillkännå att den beundrade Strindberg. »Men, gossar», sade han, »när allt är slut så kom hem till mig och tala om huru det gått.»

Nog af, för att vara kort, får jag endast nämna att det förstärkt nog ej blef något af med att draga Strindberg till

* Sustaf Löfgren, Snickare Linnégatan 58. *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Grand Hotel, ty genom Jörgen lät han tillkännage att han ej tyckte om några demonstrationer. Men utanför Grand stod bland de fåtaliga lyktorna en stor människomassa som hurrade af hjärtans lust, men det hvisslades ock, ehuru ytterst litet, ty gossarna, som hade uppsikt på hvisslarna, hade ögonen med sig och klämde till där det behöfdes. Jag minns särskildt huru nedvid strömmen stod en elegant man med en liten hvisselspipa mellan läpparna och huru vännen Normann klämde till den så att den åkte genom svalget på den unge eleganten.

Tom.

Bildhuggarekonkurrens.

Det hade blifvit utlyst en ny statytäffan i Falun sedan det visat sig att den första inte gifvit något resultat. Man hade visserligen enats om att låta Stigare bli den lycklige som skulle få se sitt verk i brons, försköna den lilla bärsgastaden, men sedan en af Falu stadsfullmäktige drömt att han erhöilit ett så väldigt knyt-näfslag i ansiktet af Engelbrekt, att alla oxeltändarna ramlade ur, hade man afstätt från denna plan af fruktan att hela staden skulle få erfara obehaget af dylika mindre angenäma drömmar, om de nödgades att dagligen ha den hettefrade knyt-näfsknägen för ögonen då de passerade torget. Striden mellan de täflande blef i följd häraf oafgjord och en ny kraftmätning utlystes.

Efter det nya upplag som Andersson-Milles gifvit genom sitt Sten Sture monument hade emellertid en fullständig revolution uppstått inom bildhuggarekonsten. Det gamla sättet att afbildna en ensam person var alldeles bortlagt. Nej, tio personer måste trängas uppe på sockeln och den som monumentet gällde måste ovillkorligen sitta till häst om han inte var placerad i en kalesch eller släde. Ja, man hade gått så långt att man afbildat Gustaf Vasa gungande högt uppe i en väl-lastad bökskrinda.

Allmänheten motsågo denna nya tåflan med ett alldeles särskildt intresse, ty den visste att striden skulle komma att stå mellan de båda unga framåtskrifvande bildhuggarna Pettersson-Rousseau och Johansson-Chavannes, båda kända för en djärfhets och ett förakt för konventionella former som landet aldrig sett maken till.

Nu fogade slumpen så att de båda konstnärerna beslutat att på statyen framställa femtio man till häst. De ville båda två slå ett rekord, och som den ena inte viste huru många den andra tänkte använda så hade de bestämt sig för detta öfvervåldigande antal i tanke att konkurrenten aldrig skulle våga sig på det.

En hade låtit inreda sig hvar sin atelier, den ena ute på Ladugårdsgärdet där en eskvadron af lifgardet till häst stod modell, den andra ute på Nylands-slätten vid Mora stenar, dit en eskvadron af Lifregementets dragonkår enkom för hans räkning var kommanderad. Staten hade nämligen med storartad oförevillighet gått in på att låta regementena stå modell för fosterländska statyer. Förr i världen till-

läts det endast någon enstaka gardist att sitta modell för hans majestät konungens porträtt och detta väckte då stor uppmärksamhet att det som en riksviktig händelse relaterades af en samhällebevarande morgontidning. Numera sedan konsten blifvit populär och älskad af hela folket, hvartill Sten Sture-statyen i höggrad bidragit, var det inte alla ovanligt att gardisterna stodo modell, tvärtom, det var en ganska alldaglig syn att få se ett kompani soldater marschera i väg till en målare- eller bildhuggare-atelier, och medan soldaterna poserade för konstnären läste en distinktionskorporal högt ur någon fosterländsk diktsamling bitar som passade i stycke med det ämne som skulle framställas.

Men så fanns det också en man som hette Brinkman, och som var anställd i en morgontidning som nyhetsjägare, och han roade sig med att fara på den elektriska järnvägen mellan Ladugårdsgärdet och Mora stenar och föra fram skvallor.

Kora, sade Pettersson-Rousseau, när han hörde det, har han också använt sig af femtio-talet.

Ja, som jag säger, sade referenten. Nå, det skall man väl brücka till honom för, sade konstnären, och så telefonerade han till Polacksbacken efter hundra man infanteri som han grupperade rundt omkring sockeln. Det blef en ståtlig rad af lergubbar i hanterelief som nu i en hast kom till och konstnären var så viss om sägern att han unnade sig en hel dags hvil och for in till Stockholm och fästade. Men i Berns salong stötte han på Brinkman som talade om att Johansson-Chavannes rekvirat hundra man från Svea garde.

Det var då tusan, utropade Pettersson-Rousesau och reste sig med sådan häftighet att puschbuteljen trillade omkull. Men mig skall han inte öfvertrumfa. Ock så gick han ut och telefonerade efter femtio diakonissor.

Och andra dagen kommo diakonissorna ut till Mora stenar med första snalltaget till stor förmöjelse för alla infanteristerna och dragonerna. Och så fingo diakonissorna ställa upp sig, och han modellerade efter dem femtio änglar med svärd och facklor i händerna och satte upp en ängel bakom hvarje ryttare, och den vackraste af de femtio flickorna utsågs till öfverangel och fick med en sköld med Sverges riksvapen på öferskyggga Engelbrekt som red i teten. Nu såg man nästan ingenting af själfva gruppen för bara änglingar, svärd och rykande facklor, men konstnären var nöjd, han var så säker att hans förslag skulle bli det segrande att han bjöd diakonissorna på hundra buteljer lemonad sedan arbetet var slut.

Men döm om hans häpnad när Brinkman på söndagseftermiddagen kommer ut och talar om att Johansson-Chavannes haft precis samma idé.

Han hade varit omkring till alla sjukhusen och fått ihop femtio de allra näpnaste . . .

Längre hann han inte, ty Pettersson-Rousseau utstötte ett diaboliskt rytande.

Nå jag skall ta mej sjutusen rekvirera hit alla sotare i Stockholms stad och lägga dem som djaffar vid infanteristernas fötter, djaffar med

horn och svansar som girigt sträcka ut händerna efter de stridande krigarne.

Brinkman fick själf ta med sig rekvisitionen för att det skulle gå riktigt skyndsamt.

Det gjorde han gärna, men innan han utträdde sitt ärende, gnodde han ut till Ladugårdsgärdet och följden var att både Stockholm och kringliggande städer under en längre tid blefvo utan sotare.

Men när Brinkman nästa gång kom ut, rusade Pettersson-Rousseau på honom, och om inte tio svenska löjtnanter från Polacksbacken kommit till och hällit fast honom så hade han säkerligen slagit ihjäl referenten. Men genom löjtnanternas hastiga ingripande blef Brinkman räddad, och han återvände sedan med första tåg till som afgick till hufvudstaden sedan han hällit sig väl gömd i en vedbod ända till dess tåget kom in på stationen.

Men Pettersson-Rousseau klättrade upp på monumentet som stod under ett stort skjul med glastak liknande dem som båtar byggas i, knuffade ned Engelbrekt af hästen och lät tio handtlångare räcka sig lerkokor stora som rullstenar. Och efter ett par veckors arbete reste sig en kolossal elefant midt ibland ryttarne, och på dennes rygg placerades Engelbrekt öferskuggad af segerna genius med palmblad och skoldar med Sverges vapen.

Och den stora dagen kom och Pettersson-Rousseau fick priset.

Men sedan dess kan endast en mycket smal person tränga sig fram mellan Christnekyrkan i Falun och den gigantiska Engelbrektsstatyen, ett af de mest imponerande konstverk som ett häpnande människosläkte har skådat.

Lambiccio.

Hvad som händt i utlandet.

Kejsar Wilhelm har för omväxlings skull interfolierat sina artigheter åt öster och väster, åt knutpiskan och revolvern, med att nu också uppbygga i första rummet sina trogna undersåtar och därnäst hela den öfriga världen med sin religiösa trosbekännelse. I början af sin regering bevistade hans majestät i egen hög person de andaktsstunder, som gäfvos af den beskytade hofpredikanten Stöcker; nu har han åhört den lärde assyriologen professor Delitsch' föredrag i Berlin om den assyriska kulturens inflytande på bibelsa skrifter. Som föredraget icke precis öfverensstämde med den, vare sig af kungl. preussisk- evangeliska hofkonsistoriet eller af den katolska kyrkan vedertagna uppfattningen, synes man i de kyrkliga lägren ha tagit illa vid sig att kejsaren — det

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

"PI"

gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,

Centralpalatset, Stockholm

Biljarden

10 Holländaregatan 10 rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta, Stureplan 6.

Obs! Lämpligt upélokaf för teaterbesökande.

högeta andliga öfverhuvudet för den preussiska kyrkan — efter hvad som först meddelades, uttryckt sitt bifall till Delitsch' föredrag. Kejsaren, som ju är fullkomligheten själf, skyddade emellertid ett gifva sina undersåtar den rätta uppfattningen af sina åsikter i ett bref till amiralen von Holman, en militär måste det vara, förmodligen med tanken på den »stridande kyrkan», hvilken med Tysklands kolonialföretag och bragder i länderna på andra sidan hafven, väl i sinom tid kommer att taga äfven den tyska flottan i anspår för spridande af sina valgarningar.

I det märkliga brefvet, som till sin fulla ordalydelse meddelats i de dagliga tidningarna, framträder den tyske kejsaren såsom rätttrogen kristen af moderat kyrkligt snitt och drager naturligtvis i härnad mot alla, som sätta sitt sunda förnuft, historiens och lifvets erfarenheterög och icke minst sin känsla för rättvisa och sanning högre än tron på den traditionella gudomliga uppenbarelsen. Märkligt nog gör hans tyska majestät likväl ett medgifvande; forskaren får inom sin krets arbeta ostörd och komma till hvilka resultat som helst, men måste behålla dem för sig själf och får på inga villkor göra intrång på teologien, som ensam och uteslutande har rätt att undervisa det uppväxande släktet och hvars utöfvar man icke kan miss-tänka för att befordra den objektiva forskningen. Det blir sålunda en kunskap för de få invigda och en annan för den stora menigheten, och så anser den tyske kejsaren, att det alltid bör vara. De exempel han anför på gudsängifna skaldar och hjältar äro emellertid icke så litet sällsamma, först och främst den gamle Homeros. Utan att här beröra frågan, om han ens någonsin funnits till, måste man likväl finna hans gudar, som han framställer så öfvermåttan riktigt behäftade med mänskliga svagheter, att de allra flesta utan vidare, om de kunde nedstiga bland oss syndiga människor, skulle utvisas ur allt hederligt folks sällskap och öfverantvaras åt polisen, i högsta grad sällsamma äksom stöd för religion och uppenbarelse. Lika egendomligt är valet af den store hedningen och spinozisten Goethe, hvars storhet ligger på ett helt annat område än religionens, och af filosofen Kant, som så grundligt bevisade bort guds tillvaro, eller af Shakespeare, denna väldige skildrare af mänskliga lidelser och brott, som, hvad de tala för, åtminstone icke tala för religion eller en förnuftig och rättvis världsordning. I samma vefva kommer slutligen kejsar Wilhelm I, som visserligen var en religiös man, men aldrig drömde om att en dag införas i ett sådant sällskap och än mindre om att proklameras såsom »den store». Huru mångkunnig den tyske kejsaren än är, kan man dock svärigen undgå det intryck, att hans bref har ett starkt tycke med det begrepp som kallas »röra uti rhetoriken».

Oli.

Vid middagen skulle han icke säga ett knyt därom.

När detta fördrag väl var slutet mellan abbén och hans samvete, kände han sig tröstad. För öfrigt återstod honom Ferdinand. Han var för mycket barn för att uppfatta de sublima sidorna hos vår gudomliga religion och envisades ännu att betydligt föredraga sina lekar framför denna. Men dess strålände ljus skulle säkert icke dröja länge att blända hans ögon.

En olycklig tillfällighet ville att fröken Yvonne en morgon gick igenom skolrummet, då Réginald var i fyr och flamma och stack sin lärare med opphörliga hugg, som skulle satt hela kyrkomötet i Constanz i harnesk. Hon kom in just då hennes tviflare till bror utbrast:

— Att tänka sig att om inte Kristus någonsin funnits, så skulle icke fem eller sex hundra tusen människor blifvit brända för hans skull!

Hon stannade alldeles häpen. Abbén, som under två månader hört bra mycket värre saker, lutade resignerad hufvudet mot sin högra axel, men den unga flickan åtnöjde sig icke med detta tecken på nedslagenhet. Hvad för något? Hvad kunde det vara för gudlösa läppar som Réginald hört sådana hädiska yttranden ifrån? Helt säkert var det icke abbén som hade

spända repet. På ifvern foljde likgiltighet och uppmärksamhet hos eleven, hvilket gjorde läraren alldeles förbryllad. Det var närmast med anledning af ett bibelspråk i Lukas' evangelium som denna förändring blef märkbar.

Cornavin läste med stor öfvertygelse för honom åttonde kapitlet, tjugosjunde och följande verser, hvarest det berättas hur en man, som var besatt af ett anseeligt antal djaffar, hvilka i motsats till benikemasken, som alltid är en, kallades en »legion», blef behandlad af Jesus med fullständig framgång. Men de onda endarna, som voro tvungna att lyda Jesus, bådo honom få slippa återvända till afgrunden.

Under läsningen af trettioandra versen, som är affattad på följande sätt: »Men där gick på berget en stor svinahjord i bet. Då bådo de honom, att han ville tillstädja dem fara in i svinen; och han tillstodde dem det. . . » gaf Réginald tecken till en spelad tankspriddhet, trummade med fingrarna på bordet, provfäde sin pänna mot nageln och vråd sig otåligt på stolen. Abbén lyfte blicken mot honom ett tag, sänkte den åter i boken och fortsatte:

»83. Då foro djaffarna ut ur människans och foro in uti svinen; och

"Grefven."

En typ ur ämbetsmannavärlden.

Känner herrekapet »grefven»? Inte? Det var synd det, ty »grefvens» är verkligen en bekantskap att göra.

»Grefven» är en tjänst-man i ett af våra centrala ämbetsverk, men ej alla någon grefve. Han finns ej upptagen i någon af våra adelskalendrar. Sitt öknamn har han fått på grund af sin egen påstådda likhet med en viss italiensk »grefve» Carlo, som för rätten äfven han besitter samma i hög grad framträdande egen-skap som karaktäriserar vår »grefve», nämligen fåfänga.

»Grefven» tror fullt och fast, att han på håret liknar den nämnde grefven samt att alla kvinnor blifva kåra i honom, så fort de få se honom.

Och dock är »grefven» i deras tycke med sitt röda hår, blå, urvattnade ögon och stiltigt uppvridna, röda mustascher endast öfvermåttan komisk, hvilket gör, att de, så fort de få se honom, genast draga på munnen. Men »grefven» tror naturligtvis, att detta är ett tecken på den beundran, som de ovillkorligen måste lysa för honom.

I skolan var »grefven» alldeles omöjlig att lära sig något. Han använde nämligen största delen af sin ledighet till kurtis med pensionsflickorna i den lilla stad, där hans vaggas stod.

Det skall krökas i tid, som krokigt skall bli, säger och ordspråket. Redan på den tiden trodde han sig vara en oemotståndlig kvinnotjusare.

Sedan han ändligen sent omsider lyckats släppa sin studentexamen, skickade honom hans far — som var hans födelä- stads bankir — till Paris »för att där idka språkstudier», som det hette, men här lät han sin pappas sekuler rulla med en sådan frikostighet, att fadern snart fann sig föranlåten att kalla honom hem.

Återbördad till fosterjorden, greps han af äfventyrlustans demon, och i Göteborg gick han ombord på en emigrantångare och rymde med det lilla, han hade på fickan, till — Amerika. Här, påstås det, skall han ha gjort ganska stor lycka som — kypare på en första klassens restaurang, och han återvände hem efter ett par års vistelse i »Uncle Sams» land med en sparad styfver, som han likväl till största delen spelade bort under resan öfver Atlanten på det nya spelet poker, af hvilket han blifvit en passionerad ålskare.

Hemkommen för andra gången, blif han nu familjens »olycksfågeln», genom fa- derns relationer inom den högre äm- betsvärlden i »vår hufvudstad place- rad som tjänsteman vid ett af våra centrala ämbetsverks många afdelnings- kontor, där han nu är ett mycket om- tyckt föremål för drift bland kamraterna på grund af sin fåfänga och sin naivité.

Att en sådan natur som »grefven» skall vara synnerligen inåt sin toalet, faller af sig själf. Han är ock alltid klädd efter sista modet. »Grefven» svär- mar i synnerhet för västar i alla möj- liga former och färger. För en tid sedan hade han skaffat sig en prakfull, röd väst, öfver hvilken han var synnerligen stolt.

»Grefvens» nya, röda väst» var också ett mycket omtyckt samtalsämne en tid på det kontor, där han tjänstgjorde.

En morgon infaun han sig emellertid utan densamma, men i stället iförd en annan, svart sidenväst, och på kamrater- nas fråga, var han hade gjort af sin ålskade, röda väst, berättade han, att han på kvällen föregående, dag varit tillsammans med en norrländsk såg- verkspatron, som efter några buteljer champagne vid en supé på Operakällaren blifvit så »verliebt» i »grefvens» röda väst, att han erbjudit honom sin egen väst samt — tjugo kronor i mellangift, hvilket anbud »grefven» naturligtvis med

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Stölm

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf- vudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktköda. Föreläggas sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Må- nads- och årlig praktik. Absolut nykter, van och på- litlig personal. Byrå öppen 7 f. m.—9 e. m. Sönd- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

uppräktade händer antog. Ubytet verk- ställdes sedan uppe på brukspatronens rum på hotellet. Kamraterna ville i början ej tro på denna historia, men de blefvo snart öfvertygade, när »grefven» tog upp två splitter nya tio kronor och visade dem, ty de visste, att han varit nästan »pank» kvällen förr.

En annan historia om »grefvens» nya, gula sommarskor. Men naturligtvis dögo ej några skor af svenskt fabrikat, nej, amerikanska skulle de vara, ty »grefven» afgudar sedan sin vistelse i Amerika allt, som är från detta land.

Han skref också mycket riktigt efter ett par gula skor från New-York, ty här i Sverige funnos inga som passade. De efterskrifna skorna anlände och kostade med frakt och tull omkring — 60 kronor, men efter en vecka voro sulorna utslitna, ty dessa voro af ett så starkt material som — papper!

»Grefven» ålskar, som esglit, allt ame- rikanskt och bland annat i synnerhet whisky. Han tycker också om att taga sig ett glas af denna dryck, och när han fått tillräckligt i sig därpå, tror han fullt och fast på sin egen identitet med den nämnde italienske »grefven», efter hvilken han fått sitt öknamn.

Och jag glömmar aldrig huru jag en afton fann »grefven», då han lindrigt nykter, med hatten i handen, stod framför den stora spegelglas- skifvan i tamburen i Blanch's Café och upprepade gånger bugade sig för sin egen spegelbild, under det han sludrande på målet, yttrade: »Tje-nare, tje-nare, jag är grefve Carlo, hick! Känner ej herrn grefve Carlo. Hicck?

Men trots sitt lojliga yttre och sin oerhörda fåfänga äger dock »grefven» många och stora förtjänster. Han är en samvetsgrann och »gullig» arbetare i sitt fack och synnerligen hjälpsam och god kamrat. Och man torde om honom kunna säga det samma som Runeberg om Lotta Svärd: »Mycket tal han att skrattas åt men mera att bekras ändå!»

Edith.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m

Populär bokstafsgåta.

Nedanst. 86 stafvelser och bokstafver bilda rätt sammansatta — 7 ord, hvar såväl begynnelse- som slut-kaftever bilda namma af olika utländska folkslag.

A, d, be, e, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Ord: 1) Namn af teaterstycke. 2) Världsdel. 3) Namn af adelsten. 4) Värld- del. 5) Väg vid vattendrag. 6) Europeisk död. 7) Namn af olika folk.

Botanisk Teckengåta.

Tag en bokstaf ur hvarje af nedanst. 9 ord, så att det hela bildar benämning af ett utländskt trädslag.

Reseda, hvitlippa, mandelblomma, lila- nen, blåklint, blåsippra, guldvifva, smultron- blomma, blomört.

Lösningar

af »Försök på» den 22 februari.

Versgatan:

»När två gubbar om en guldstång nappas Eller kivas om en tufva jord. Hållande till årens tempel kappas Eller lyftas om två tomma ord — Hej! Då dricker jag och ler, Gamle stutar, godt åt er!

(»När jag dricker.»)

Diamantgatan:

O S I
A S K A N
T A N

Charaden:

Skållat.

Botaniska Teckengatan:

Hängbjörk.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifma- teriet till billigaste pris.
Cigarer och Cigarvetter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

Östermalms Reparationsverkstad
Karlavägen 16
— C. F. JOHANSSON —
Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af: Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus- reparationer, Polering, Boning. Svarfning, Gasmästare och Tapetserarearbeten m m. Alla slags Emaljerade styllar tillverkas. Symaskiner & Velociped- repareras utmärkt val, 2 å 3 års garanti. Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lam- por, Solfjädrar, Broscher m m repareras.

Stockholms
Kafferostnings- &
Kryddmalningsfabrik
Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
Snabb expedition!
Billigaste pris!
Allm. Tel. 18 02.

"HEUREKA",

19. de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afslutning af bläcket. Spar- sam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadsläng. Pris 2 kronor. Saljes endast i Stockholm Pappershandel, Jakobsgat. 28.

Acetylenbordslampan
REX.

Lättskott, ofarlig, stor ljuseffekt, särde- ligen lämplig för kontor, verkstäder och hantverkare. Pris komplett med kupa, bålare och brännare 20 kronor; lösa pa- troner å 5 kr. pr 100 st. Fändas mot efter- kratt till landsorten. Utställt i Stora Vattug. 30. Order torde inlämnas till Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, St. ekhol.

Ombärligt för hvarje hushåll!
"Vädda Hyllremsor"

I 21 olika mönster, trättäckta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Sal- jas i hvarje välortad Bostättningsaffär & i Stockholm Pappershandel, Jakobsgatan 23. Rikstel. 71 43

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Uåning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Rich. Söderströms
Skrädderietablisement
38 Tegnérsgatan 38
(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Valsortadt lager af In- och Utländska tyger. Elegantly Valfjordarbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99. Rikstel. 69 77.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasinet: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välortad Kött-, Fläsk- och Speceriffär hör, såväl i parti som minut.
Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland- ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmstilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöill högsta ut- märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique deplifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotes beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Gillet på Solhaug.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: För 1:a gången:
Giftermålsbåten rundt (Le voyage autour du monde) Lustspel i 4 akter af Duval och Hennequin. Översättning från franskan.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i klosteret.*

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Damen med masken.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens hat.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher.*

Svea-Teatern.

I dag Söndag 8 nya Specialister.

Debut af

Augusta Adamovic.

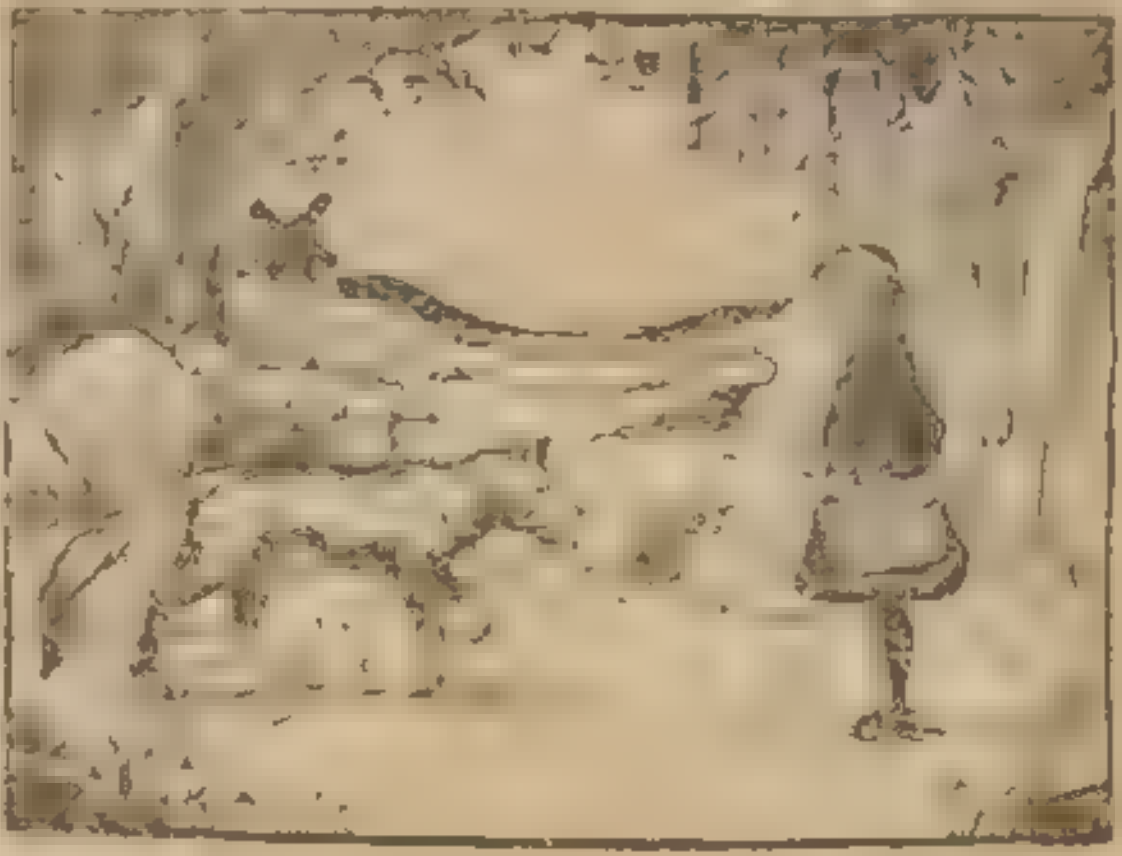
Sång- och Dansartiet.
Fröken Adamovic är blifvande svägerska till f. d. Årkeherig Leopold Ferdinand, bro- der till Kronprinsessan af Sachsen.

Alice Réjane,

dansseuse cosmopolite et excentrique Mlle Sonja blifvande copior.

Till slut

En varietédirektörs plågor.
Burlesque i 1 akt af H. Beyerle under medverkan af den engagerade personalen. Handlingen försiggår å en kapitalös direk- törs kontor

Kinematograf-Föreställningar
af bästa sort, som existera

Askungen

samt lilla Rödlufvan och vargen m. m. visas i Blanchs f. d. Konst-Salong, ingång fr. Vångsträdgården. Öppet hvardag 5—10, söndagar fr. kl. 1—8 o. 7—11. Entr. 50, 35, 25. Barn 25, 20, 15. Föreställning hvarje hel timme. OBS! Sista veckan med detta program. I morgon nytt program.

Hötel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halléns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexor.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
Stora Vattugatan 4 & Karlavägen 2
rekommenderas.
S. A. Adolfsson.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med
bruksanvisning
öfver *Sani-
tära Parisernyheter* m m, skänkes en
hvar fullt diskret mot 2 öre från
E. Östberg, Klarabergsgatan 76, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
dussin. Extra prima, 3 kr. Fändas till lands-
orten portofritt mot inläsande af beloppet
i frimärken. E. Söderström,
32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de
billigaste i Skandinavien

Franska Gummivarer

billigast.
Priskurant med bruksanvisning mot porto.
K. A. Strömberg,
Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
Etablerad 1858.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Lifmoderssprutor, Suspensions-
m m, billigast i parti och minut. Pris-
kurant med bruksanvisning, mot porto.
FRANSKA GUMMIDEPOTEN,
C. M. Andersson,
Norrländsgatan No 15, Stockholm.
A. T. Ahlström grundlagt 1898. R. T

hjorden störtade ned utför branten i
sjön, och vardt fördränkt.

34. Men när de som vaktade svi-
nen sågo hvad skett var, flydde de
och förkunnade det i staden och på
landsbygden...

— Det är bra dumt, det som ni
läser för mig, afbröt helt plöteligt
markisens son med hänfull ton.

— Hvar! Hvad säger du? frågade
abbén, som trodde att han hört orätt.

— Jag säger: det är riktigt dumt
det där som ni läser.

— Dumt! Evangeliet! utropade Cor-
navin, och hans finner antogo en vio-
lett färg.

— Ja, vidhöll barnet. Hvad hade
de stackars svinen gjort Jesus för att
han skulle skicka dem i sjön och låta
dem drunkna? Det var helt enkelt
kitaligt.

— Men, svarade läraren som så
oförutsedt blifvit satt på det hala, du
vet förmodligen inte att svinen af den
heliga skrift anses för orena.

— Oren! oren! Hvad vill ören säga?
Föresten är det ingen orsak för att
göra dem illa.

— Således, sade abbén segervisst,
skulle du hellre velat att de onda an-
darna dragit in i någon annan männi-
ska, som skulle ha blifvit deras byte?

— Förklåt, herr abbé! Dessa svin
tillhörde någon, emedan de, som vak-

fylde honom icke så att han för deras
skull ville offra sina egna. När herr
de Curval skulle blifva absolut öfver-
tygad om att Réginald icke hade nå-
got som helst förtroende för sin lära-
res auktoritet, skulle han sannolikt
afskeda honom för att taga en annan.

Och man åt förträffligt i det Cur-
valska huset. Där fick man, isynner-
het högtidsdagarna — de, då konun-
gens återkomst var nära förestående
— njuta af ett så utsökt *Chateau-La-
roche* från 1848, att i jämförelse med
den till och med vinet i messan var
af en betydligt liten kvalitet. Att fri-
villigt och för tomma samvetsbetänk-
ligheters skull afstå från denna deli-
kata kost för att utan öfvergång falla
ned i kålsoppa och rotmoset i något
litet gäll på landet — hvilken dyster
och bedröflig framtidsutsikt!

Att å andra sidan med en slöja
af hyckleri skylla öfver den unge gref-
vens allt mer växande kätter, det
vore ett desto mera brottsligt förrä-
deri som det begicks på det rent mo-
raliska området. Borde man afslöja
alltsammans för markisen? Eller vore
det tjänligare att tåga? Abbé Corna-
vins marterade samvete bestämde sig
för en kompromiss. Han skulle fort-
sätta att gifva sin elev beröm för hans
förträffliga anlag, men detta beröm
skulle han endast uttala vid frukosten.

rarna klaga öfver att deras elever ha
för litet intelligens. Abbén beklagade
sig öfver att hans hade för mycket.

Emellertid forskade han samvets-
grannt efter hvarifrån dessa förvillel-
ser kunde ha kommit. Den unge gref-
ven hade blifvit så omsorgsfullt för-
beredd för höga och heliga bestämmel-
ser genom bönen och berövande af sin
efterrätt såsom fasta, att en dylik
omhvalfning tydligen måste ha sin
källa i något okänt mirakel. Den
hedervärde abbén gick trots sin gikt
och tittade bakom möbler och gardi-
ner för att där upptäcka den halte
linn ondes gestalt, denne satans hand-
langare, som hviskade sådana kätter-
ska teorier i detta unga öra. Men
han fann ingenting, och om han fun-
nit något, hur skulle han ensam, en
simpl präst, kunnat öfvervinna mörk-
sens makter, som troligen måtte rasa
emot Curvalernas gamla familj.

Ställningen förvarrades vid Réginalds
nära förestående första nattvardsgång.
Att låta honom komma fram till nå-
dens bord, när han var så föga lämp-
ad att njuta de himmelska särättning-
arna, hade varit ett brott mot det
alla heligaste. Tjugo gånger var ab-
bén nära att rulla upp för markisen
den kedja af misräkningar, till hvil-
ken hans son för hvar dag lade en
ny länk, men himmelens intressen upp-

tade dem hade räddat sig undan, då
de sågo alla drunkna i sjön. Ett svin
kostar pengar, det. Jesus hade inte
rättighet att ta dem från deras ägare
och kasta dem i vattnet. Sådant är
stöld.

Cornavin, som tog mycken anstöt
af denna dristiga dialektik, tog nu sin
tillflykt till ett argument, som kunde
hänföras till hvad man inom politiken
plägar kalla "statens högre kraf."

— Då det gäller att rädda världen
från en legion onda andar, är det
tillåtet att offra några jordiska ägo-
delar.

— Sina, ja, men icke andras! envi-
sades Réginald skrottande. Om svi-
nen tillhört Jesus, så skulle jag ingen-
ting säga.

I stället för att nu nagla fast sin
motståndare med ett af dessa argu-
men-ter, som endast kyrkan förstår att
upphäva, försökte abbén i ett tillstånd
af melankoliskt drömmeri. Han såg
bakom detta sunda förnufts utppror
hur denna själ gled ifrån honom. Han
beslöt att vända sig till markisen, ty
saken tycktes honom tillräckligt all-
varsam för att påkalla faderlig mel-
lankomst.

Men han fick icke tillfälle att an-
förtro herr de Curval sina farhågor.
Knappast hade Réginald, ännu dammig
efter sin promenad i skogen, slagit

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 6.

Redaktörer: MAGNUS V. MÄNNER (ansvarig utgivare)
OCH BOO HJÄRNE

STOCKHOLM, Söndagen den 8 Mars

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:
Vallingsgatan 12 (hvard.). A. t. 7042. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 7249. Rike 4463.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm; efter texten 60 öre pr cm; inuti texten
90 öre pr cm, med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 6031 o. 5725. Rikstel. 759.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utläska nyheter som influiter utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Konkurrens i tokenskap.

Ärom dagen hade de liberala valmännen inom Stockholms fjärde valkrets ett af dessa sällan förekommande tillfällen, då de möttes för att gemensamt samråda om den politiska ställningen. Denna är som hvar man vet bekymmersammare än någonsin. Statsutgifterna hafva stigit med en svindlande fart och folkrepresentantens första och viktigaste uppgift att se till det ej hans valmän alltför hårdt tyngas med pålagor blir allt svårare att fylla. Det är icke nog att staten tager en allt högre procent af hvad den enskilde kan med sitt arbete förvärfva, staten kräver under hans arbete dagligen och stundligen uppoffringar, den har beskattat hvarje hans plagg från hatten till skosulan och hvarje hans lifsförnödenhet från brödet till sockret och dock räcker det inte på långt när. Nya millioner måste uttagas, där ännu något kan pressas.

De liberala medborgarna i fjärde kretsen med några af Stockholms liberalaste riksdagsmän i spetsen öfverlade väl då, huru medborgaren må lindrigast möjligtast slippa de ytterliga bördor, som ej alldeles kunna undgås?

De gjorde icke det. De afhandlade hvilka faror en blockad från sjösidan under krig medför för vårt land.

Man tänker sig, som hvar man vet om man och ej alltid direkt säger det, att det är mot ryska anfallsplaner vi framför allt måste rusta. Det är säkerligen icke mot Tyskland eller England som vi nyligen påbörjat nedläggandet af de 8 millionerna bland Bodens granitklippor. Och det är ju Finlands mer eller mindre själföfverlädde öde som blifvit det kraftigaste argumentet för oss att tänka på vårt försvaret, sedan behöfvat att tala svenska med normmännen fyllt sin uppgift och sedan de ryska sågfilarna icke längre tyckas direkt lämpade att tynga ned balansen till förmån för militära anslag.

Nu har ju landarmén nyss fått upp sina millioner till den höjd, att det synes klokast att en tid koncentrera våra anslag på flottan. De liberala i Ostermalm betänkte detta och talade därför om flottan. Tankegången tyckes hafva varit den,

att det utvidgningslystna Ryssland skulle göra sig herre öfver vårt land på det sätt att det afstängde tillförseln. Om det skickade hit sina kosacker, skulle det medföra manspillan och kostnader äfven på rysk sida. I stället, synas de liberala mena, skickar Ryssland sin flotta att afskära vår tillförsel. Från Varangerfjorden öfver Lofoten och hela Nordsjön till Lindenäs, från Skagerack och Kattegatt till Öresund öfver hela Österejön till Bott-niska viken förlägger Ryssland sina kryssare och hindrar vår tillförsel, svälter så ut oss och eröfrar oss billigt och bekvämt. Hvad vi hafva att göra är således icke att spara medborgarnas medel utan att öka vår flotta. Och därom öfverlade sålunda de liberala. För den skull kunde de ej tänka hvarken på sparsamhet eller politisk utveckling, hvarken på en begränsning af millionrullningen eller på de utestängda medborgarnas rätt att få ett ord med i laget eller på att skaffa en människovärdigare tillvaro åt de fattiga och elända i landet. De måste först hindra den ryska blockaden.

Ungefär samtidigt hade de förhoppningsfulla ynglingar som skaffa sig sin politiska utbildning under herr Hinko Bergegrens intelligent ledning och ett sammanträde för att klara sina politiska begrepp. Äfven för dem gällde naturligtvis debatten försvaret. Äfven de äro höjda öfver den materialistiska åskådningen att använda statens makt och medel för att i möjligaste mån förbättra vår ekonomiska ställning. De förklara nämligen, att denna ställning är så dålig att det enda förnuftiga är att kasta yxan i sjön. För dem koncentrerar sig den högsta politiska visdomen för vårt land i tanken: låt gärna Ryssland taga skräpet.

Denna ungdomarnas medborgaranda är icke tilltalande. Och klokheten och omdömesförmågan är icke öfvervältigande. Men om vi opartiskt jämföra dem med liberalerna på Ostermalm, är skillnaden i politisk mogenhet verkligen väsentlig?

Det finnes ett par förmildrande omständigheter för de nämnda ungdomarna. Den största och viktigaste är att de blott åstadkomma munväder. De sitta icke i riksdagen och besluta om våra angelägenheter, deras tokerier kosta oss dock egentligen icke mera än ett löje. Liberalerna taga våra pengar för sina tokerier och det är verkligen obehagligare.

Dessutom lämna ju de anarkistiska ungdomarna stoff till mycken moralisk utgjutelse i Aftonbladet och lämna de nuvarande förvaltarna af Lars Hiertas förmögenhet tillfälle till en fosterländsk indignation, som alltid är rörande och uppbyggelig att skåda.

Låt oss därför tänka oss lite före, hvem af de två konkurrerande storheterna vi skola tilldela tokeriets högsta pris; det skadar ej att vänta med beställandet af silfverpokalen.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Ilverje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskild distribueras i Helsingborg under utställ-

ningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Indignatio.

På slätten, där mänskornas byar i maktighet lestat och fred, man skidar med oro de skyar, som mörkna på blånande hed. Där nere de mena sig stora, men rådas dock fegt att förlora de smulor, de skrapat ihop. Fördenskull de kämpa de svaga, fördenskull de arma de jaga och strida med buller och rop.

Och likväl de mäktiga bäfva och slakna i nerter och knän, när holande skyarne sväfva högt, högt öfver hjässorna hän. Snart kunna ju skyarne falla, snart kunna ju åskorna knalla; dock bör det nog dröja en tid, och elakt våra barnabarn drabbe, vår fruktan vi själfva begabbe i ro under Mammons egid.

Men högt öfver slätten en klippa till skyarnes boning när opp, och molnen ha flätat en knippa af hot och af svart kring dess topp. Där öfveret på molnfjällets hjässor, där härskar en väldig prinsessa, en jungfru med glödande blick. Hon spejar med läpparne slutna, hon bilar med händerna knutna i rustadt och skrämmande skiök.

Hon hör på de pinades plågor, när skrina till borgen nå fram. Hon sitter och samlar på lågor, på död utaf lystnad och skam. Och när hon har färdigt registert, då hoppar ett leende bistert kring fagra och kyliga drag. Då stöter hon skyarne unnan, och stormar från nordan och sunnan gå ut på förstörelsens dag.

Då vägnar det blod öfver slätten, och byarne ryka i brand. Då samlar hon härskaresätten i grafvarnes skymmande land. Så lägga sig molnen och gunga kring fallna palatserna tunga, Och Sodom är slaget i grus. Men klippan med skogarnes krona står hög som asyl att försona och skiner i bländande ljus.

Selim.

Prostitutionen.

Frågan för dagen.

— Ja, men det där med statens eller städernas öfvertagande af prostitutionen, det är ju egentligen en ganska gammal historia, invänder kanske den kritiske läsaren.

Förvisso. Men det finns mångt och mycket gammalt, som, byggligt och lämpligt moderniseradt, kan bli till gagn och nytta för samhällskroppen. Se på skräväsendets sunda utveckling i fackföreningsrörelsen!

Staten, d. v. s. en för ögonblicket styrande majoritetsklikk, har vid flera faldiga tillfällen direkt tagit hand om prostitutionen. Men på ett sätt, som erbjudit fördelar endast för ena parten. Sålunda brukade ju anförarne för landsknektarna under medeltidens dagar upprätta offentliga hus i eröfrade städer för att knektarna icke skulle få allt för ledsamt. Och än i dag lär Englands välfäsa arméledning hålla glädjeflickor åt soldaterna i sina transmarina kolonier, ty enbart soldaten lockar icke tillräckligt med tappra stridsmän till rikets gränser. Sverige har ju sedan åtskilliga år tillbaka befunnit sig i den förmånliga ställning att ej behöfva göra några små eröfringståg in på grannländernas områden eller hålla nyss förvärfvade provinser i nödigt schack. Hvilket emellertid ej hindrat att — om vi ej allt för starkt misstaga oss — cheferna

för hufvudstadens regementen på 1840-talet med nådigaste högsta minne anordnat sexuellena förströrelser åt sina män i ledet.

Som synes har det i alla de ofvanstående uppräknade fallen från de styrandes sida gällt att än ytterligare tillgodose en redan förut, tack vare sina exceptionellt utvecklade samhällsnyttiga egenskaper kraftigt privilegierad kast i staten. När staten nu, enligt min tanke, går att öfvertaga prostitutionen, bör den naturligtvis tänka på alla individer inom samfundskroppen, följaktligen äfven de mindre samhällsnyttiga, såsom arbetarne, kon-torsbiträdena, tjänste- och ämbets-männen.

Hur skall då detta öfvertagande gå för sig? Frågan är ju hufvudsakligen af ekonomisk art, hvarför läsaren ej får beteckna min framställning som krass eller cynisk, i fall jag utan den sedvanliga hjärtnupenheten går spörsmålet in på lifvet.

Den lämpligaste och genaste lösningen torde man gifvetvis finna, om man tittar efter, hvarutinnan det nuvarande systemet har sina brister.

Få af vår manliga stadsungdom öfver tjuguet är torde ha undgått att stifta bekantskap med lastens boningar. Kamraters lockande skildringar, en på grund af absurdt ordnad familjelif onaturligt stark nyfikenhet har drivit den unge mannen dit. Det kan därför möjligtvis vara onödigt att skildra de förhållanden, under hvilka det af lagen icke tillåtna könslifvet florerar exempelvis i vår hufvudstad. Men för att ge en öfverskådlig bild af de missförhållanden, hvilka fullt ut motivera statens eller städernas direkta ingripande, torde det vara mig tillåtet att skildra en prostituerades utvecklingsbana.

Öfvermåga att finna sig tillrätta i storstadslifvet, medfödd indolens, lätthet och motvilja mot arbete eller svåra arbetsförhållanden skapar lätt af den unga, obemedlade landsortsflickan, kafféuppasserskan eller kvinliga biträdet ett gataans barn, som mot kontant betalning säljer sin kärlek i smyg. De lönliga stigarne spåras snart af den obarmhärtigt vaksamma byråpolisens, som för det stackars offret till hennes första besiktning. Hvarrefter hennes lif flyter fram genom ”rum för resande” hotellens mystiska, ruskiga krypin samt bakgatedordellernas pråligt luxuöst inredda sängkammare med deras champagneorgier och allehanda utsväffningar. Den af lagens arm när som helst åtkomliga värdinnan plockar genom onaturliga hyror m. m. sina kvinnliga gäster in på bara benen. Och en vacer dag stå dessa åter på gatan. De förut kortvariga intervallerna af olidligt tvångsarbete bli allt längre och längre, den kroppsliga skönheten — om den nu en gång funnits — är sin kos, och möjligheten att bli »sällskapsdam» åt någon välsitnerad manlig gynnare är därför alldeles utesluten.

Den prostituerade sjunker allt djupare ned i dyn för att antingen bli en af dessa vedervärdiga, vämjelige, monster, hvaraf det finnes fassabjudande många i Stockholm — sålunda ett par bortåt sextioåriga prostituerade — eller ett lik på anatomisalens bord.

Vår lilla exposé härofvan visar indirekt, att om en kvinlig sundhetskommisarie finge taga hand om den unga kvinnan, som tagit endast de första afstegen från kyskhetens stig, och om denna kvinliga tjänsteman stöde i tillräcklig rapport med och hade tillräckligt inflytande på en kommunal arbetsanvisningsbyrå, så skulle mängden duktig och snäll jungfru kunna räddas åt kokspigans eller barnjungfruns behöfiga tjänster.

Sista veckan

som Kinematografställningarna
i Stockholm, i Blanchs f. d. Konstsalong
— ingång från Kungsträdgården. —

PROGRAM:

Alla underbara lampor. Irena Latour från Xeros dagar eller Pompejis förstöring. Mycket praktfullt koloredat. En rolig Klontullust. Gubben i Spökrummet. Som elut. 6 gyllena Dainoff, världens stylvaste Dam-Akrobat. Från i dag upptager programmet dessutom ett nytt storslag nummer. En tur på Snällig genom Kanada. Mycket intressant. Man får öfver Bärsgöppar, Fålla Uppgögar och stora prövrer. Föreställning gifves hvarje hel timma. Öppet hvardagar fr. 6-10. Söndagar fr. 1-10 och 7-10. Söndagen den 15 Mars sista dagen i Stockholm. Pris: 50, 35 o. 25 öre; barn: 25, 20 o. 15 öre.

Ny Rotationsmotor för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad. Blåkopier af hufvudrättningen i full storlek jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingeniör Olof Montaigne, Storeplan 2, Sthlm. 2-4 e. m.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställare större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL:

Konkurrens i tokenskap.
Inägnatio af Selim.
Prstitutionen. Frågan för dagen.
Vilhelm Svedbom 60 år i dag.
Från musikvärlden af Colla destra.
Tjfskytte VI, skämtkrönika af
Lustamagnac.
En svag kvinna, tillfällighetsdrama
i två aktier af Thor Högdaht.
Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.
m. m.

För dem, som på grund af inneboende, alltför stark indolens ej kunna på så sätt räddas, är det statens oafvisliga plikt att sörja på bästa sätt. Och samtidigt kan staten, lyckligtvis, arbeta till fromma för sina manliga medlemmar af skilda klasser. Den hälsovådliga osnygghet, som är rådande i de dagens klara ljus sig undandöljande nästena, måste vika för fullt moderna och hygieniska anordningar i af de olika, större städerna uppförda hus, hvilka icke skola ligga vid bakgator, utan vid öppna platser, om och icke alltför nära skolor och uppföringsvärd. Ty är sambandet så dåligt ordnat, att dess manbara ungdom ej kan gifta sig före fyratioårsåldern, och är samhällssekicket sådant, att olyckliga äktenskap med naturöfvermått måste framgå däraf, så skall man ej heller, när palliativ måste anlitas, sticka neder stol därmed på grund af någon slags hycklad sippeth. Och prässens plikt är att själf taga initiativ i denna fråga, utan några påstötningar från rabiat sedlighetsfanatiska kyrkoherdars sida.

Är köpt kärlek behöflig för samhället, så bör denna naturligtvis lämnas på så föredelaktiga ekonomiska villkor och under så betydande läkarekontroll som möjligt. Och som denna artikel redan svällt långt ut, torde jag få återkomma med en och det den alla sista slutpinnelsen i detta ämne.

Right-out.

Konstnärsförbundet i Uppsala.

Stockholm är vordet distanserat af Uppsala. Det erfor jag, när jag en dag i veckan var där och tog den af Verstandi anordnade konstutställningen i betraktande. Och hvarför har Konstnärsförbundet öfvergifvit oss? Hafva vi Stockholmare visat dem för litet intresse? Nå ja, erkänns bör att intresset kunde ha varit större, ty det kan inte bestridas att Konstnärsförbundet utgör eliktären af Sveriges konstnärer. För ett tiotal år sedan skulle man knappat vågat säga det annat än till sin allra intimaste vän, men nu har hemligheten slupit ut, och man riskerar inte längre något af att säga det högt, nej inte ens om det tryckes i en tidning.

Och hvad ha dessa konstnärer gjort oss efter som vi haft så svårt att försona oss med deras alstring? De ha efter år gifvit oss det bästa de förmått prestera, de ha gifvit oss en hel lång rad af konstverk, som tillhöra det yppersta som här hemma framkommit, och de ha gjort det svenska namnet aktadt och äradt ute på kontinenten, de ha stridit en hård strid och ändå — ja ändå låta vi Uppsala ta dem ifrån oss just då när vi torde kommit underfund med att det är vi som skulle haft privilegiet på att i första rummet få beundra deras skapelser.

Men som sakerna nu stå, kunna vi inte göra något annat än sätta oss på låget och resa i väg för att uppsöka dem om också endast för några timmar där borta i den lilla »staden på slätten». Och vi behöfva inte ångra oss, ty den kostnadsfulla de huda oss i den provisoriska utställningslokalen upprägar mer än väl vårt lilla omak, ja, till och med blott en enda af utställarna, Richard Bergh ger oss full valuta.

»Konstnärsförbundets styrelse» heter hans stora taffla i oljefärg, och den är verkligen som en recensent yttrade ett »standard work», den är ett så lefvande, så själfvullt konstverk att jag knappast skadat dess like. Och hur har konstnären fått det så underbart lefvande? Jo, hemligheten är enkel nog om man så vill, men också ytterst invecklad. Gå nära in på så får ni se att det inte finns en enda helt enfärgad yta där, utan endast fullt, fullt med små färglickar, blå, violetta, gröna, röda, bruna. De svarta rockarna äro en enda hopgyttring af sådana fläckar, ja hela tafflan är det, och beväret att sammansmälta de olika färgerna har konstnären öfverlämnat åt betraktarens öga. Så fick man inte måla förr! Af hvad orsak? Ja, det går för min horisont att förklara. Man hade gjort konsten till en sorts teologi. Men Konstnärsförbundet är någon sorts frikyrka, och dess medlemmar ge katten i dogmatiken, och därför har också ett konstverk som detta kunnat komma till, ej utan orsak jämförd med Rembrandts »Syndikat». Det finnes inte ett spår af affektation och falsk patos i Berghs taffla — ingen uppställning, intet teatraliskt, men just frånvaron af dessa så svårutrotade ogräs inom måleriets gör den till ett monumentalt verk för alla tider.

Tvénne stora vackert tänkta och mjukt utförda kolteckningar med underlagd färg »De gamla på stranden» fullständiga Berghs utställning och gör den af honom upptagna vägen till något sällsynt fullödig.

Efter Bergh kommer Carl Wilhelmsson att ådraga sig vårt intresse. Wilhelmssons färg är tunn och lysande. Fordom var den grå, men nu har han stämt upp den allt mer och mer till den blifvit rent af grell såsom i den solmättade »Försonar» som det rent af gör ont i ögonen att se på. Den märkligaste målningen är dock »Juniafton». Liksom i Berghs en absolut frånvaro af uppställning, men den psykologiska analysen af modellerna är nästan förfärande skarp. Hvad tänka dessa människor på, hvad rör sig i deras hjärnor? Frågar man sig själf. Det är en helt annan värld af tankar och känslor än dem vi som lefva städernas öfverkulterade lif äro vana vid. Se på den lyssnade gossen! Man kan bokstafligen blicka in i hans tankewärld, men ändå — förblir den oss sluten. Ja, hvem kan utgrunda hvad ett naturbarn tänker, vi kunna bara göra oss dunkla, oklara föreställningar därom. Ansiktsuttrycken hos de tvénne hängdagsklädda pigorna och hos den halfvuxna flickan ge oss äfven åtskilligt att grubbla på, det är något slött, själsfrånvarande men på samma gång intensivt, känslolstarkt, det är intät som dessa blickar äro riktade och där möter oss ånyo samma gåtliga, oförståeliga känslöfvermått som i gossens ögon. Men sådant där måste ses, det kan inte beskrivas, det måste betraktas länge och begrundande, icke ytligt, för att förstås.

Af landskapsmålarna är Eugène Jansson representerad af tvénne stanningsfärför, en våldsamt excentrisk »gasbelysning mot aftonluft», en öde utkantgata där auerluset kämpar mot det döende dagsljuset; en »solnedgång», ett subtilt och kyligt poetiskt anslag och en duk benämnd »i skymningen», med en behaglig gråviolet färgklang, men oerhördt nonchalant ihopplekt. Eugène Janssons tafflor äro som drömbilder, de äro så eteriska att man måste stirra på dem en lång stund innan de materialisera sig. Och

det är nog detta som är orsaken till det svalg som ligger mellan Jansson och publiken. Det är skada att Jansson skall ha så svårt att finna förståelse, ty han är en konstnär att taga vara på, känslig och originell som få.

Liljefors har endast en ny duk »Bäckasinbo», de tvénne andra äro kända genom hans separatutställning i Stockholm för två år sedan. Man återser dock med nöje dessa präktiga stora dukar från fågellifvet i skärgården.

Kreusers tafflor äro goda som vanligt, ehuru hans färgglada pannår i längden blifva något tröttnande. Friskast i färgen är »Hästarne söka svalka». Nordström excellerar med oväder, haf och stora viddar och Björn Algrensson med lyriska småstycken i blått och grönt. Per Ekstöm möter med sitt kända hemlighetsfulla ljusdunkel och Axel Sjöberg bjuder på en tur till hafsbandet och till »iskanten på värn» där ådrar, knipor och alfäglar hålla till. Thegerström målar oväder med manlig kraft och Gerle för oss ut till fäbovallarna vid Siljan. Axel Erdman för oss ned till fiskarhamnen i Stockholm, hvilken han återgett i ett för honom nytt, antagligen från Holland hämtadt manér, hvilket dock torde försäffa honom amatörer å hans tafflor, och Tore Wahlström som slagit ned sina bopålar på Uppsalaslätten visar oss denna i starka, patetiska färger.

Beträffande skulpturen ha vi tvénne namn att anteckna som ge utställningen en hög rangplats inom detta område: Christian Eriksson och Aron Jerndahl.

Christian Erikssons »Dansa på tå», statyett i trä, är ett riktigt underverk af elegans och smak och äfven de andra af honom utställda arbetena, gipsarna, äro nobla och behagfulla för ögat.

Aron Jerndahl är hans fullständiga motsats. Hans verk äro tunga, allvarliga, tendenslösa. Hans stora rödfärgade gips »Det lider mot skymning», — en arbetare efter slutadt dagsverke — är något alldeles enastående. Det är arbetets tunga, hela den bittra kampen för tillvaron, som är symboliserad i denna tuffa figur öfver hvilken aftonen dock gjuder ett försonande, drömmar om glömska ärväckande skimmer. Det är ett verk som man länge, länge skall minnas, icke smidigt och mjukt, men ändå formfulländadt in i minsta detalj. Titta blott på hur ytan på den sten som gubben stöder sig emot är behandlad! Den är så förvillande illusionerik att man knappat kan fatta att man har framför sig endast en — gips. »En mask ur livets karneval» med sitt diaboliska ansiktsuttryck och sin sträfvä orakade haka är ett till materia förvandladt skrik af förtvilling, den är antagligen framsprungen i en mörk stund och är heller icke typisk för Jerndahl. Skålen med spelmannen på locket, snusburkarne, bläckhornet representera en konstgren som förtjåna att blifva populär.

Jag vet att det är en hädelse att säga något förklänande om Zorn, men jag kan inte dölja att jag inte tycker riktigt om hans Gustaf Vasa, den verkar på mig tämligen intesigande och oplastisk och är trots sin skenbara enkelhet ganska mycket konstruerad. Opropotionerligt verkar också det lilla hufvudet på den långa allt för gossaktiga slanka kroppen.

Carl J. Eldh och Sörensen-Ringi exponera saker som i och för sig äro vackra nog, men de kunna icke måta sig med elegansen hos Eriksson och djupsinnigheten hos Jerndahl.

Am. B.—i.

Vilhelm Svedbom 60 år i dag.

En anslående hyllningsfest.

Musikaliska akademien direktör dr Vilhelm Svedbom, fyller i dag 60 år. Med anledning häraf hade en kommitté, bestående af exped.chefen K. Silverstolpe, kammarherre Burén, hofkapellmästare Nordqvist, prof. Neruda och dr Valentim. inbjudit representanter för musiklifvet och pressen till en hyllningsfest i akademien stora sal i dag på middagen.

Salen var fylld af folk. I fonden dekoration af bladväxter och blommor som fond till dr Svedboms kranspydda byst. Sedan konservatoriets kör under anförande af dr. E. Borgstedt sjungit två körer af Svedboms, skildrade prof. Nyblom i anslående, delvis humoristiska ordalag drag ur dr Svedboms lif. Så sjöng operasångaren Lundqvist med ackompanjemang af hofkapellet under hr Nordqvists ledning Svedboms ballad »Sten Sture», hvarpå fröken Svärström föredrog de två kända visorna »Till Greta» och »En glad visa» med herr Stenhammar vid pianot. Till slut uppfördes under prof. Nerudas anförande »I rosenåder» för solo, blandad kör och orkester, senast uppförd på Musikföreningens förra konsert.

En vacker profkarta på dr Svedboms mångsidiga kompositionstalang. Och säkerligen den bästa hyllning, festföreläset kunde önska sig.

Hj.

DAGSKRÖNIKA.

Claes Lundin, den gamle skriftstälaren, råkade i går afton ut för en beklaglig olycksbändelse. Då han på väg till Iduns sammanträde — ehuru öfver 77 år är han ännu trogen Idunnesare — passerade Kungsbron blef han kullslagen af ett par skenande hästar. Han slog hufvudet mot ena trottoarkanten, hvarvid han erhöi en svår kontusion å högra sidan af hufvudet, bakom örat, där ur ett sår rätt ymnigt med blod flöt liksom ock ur näsan.

Efter behandling hos fältekar fördes hr Lundin till sitt hem, där han vårdats af dr Herman Jonsson. Enligt hvad redaktionen af »Kvällen» sent i dag på middagen erfarit, har den gamle publicisten tillbragt en lugn natt vid relativt god sömn. Blödnigen upphörde under natten, och någon fara synes för närvarande icke föreligga.

Den bekante danske skådespelaren, verkliga fil. dr Mantzius har nu skrivit en bok »Teaterspögsmaal og Svar», hvilken på onsdagen utkommer på Det nordiske Forlag.

Hr de Wahl får raska sig, i fall han icke vill bli alldeles distanserad.

Sveriges förnämste målsman på det balneologiska området prof. Carl Curman fyller i dag 70 år.

I sitt eleganta hem, Floragatan 3, har jubilaren i dag varit föremål för uppvaktningar och hyllningar från anförvänder och vänner liksom från institutioner, som han främjat. Sålunda ha bl. a. Svenska konstföreningen, Stockholms badhusaktiebolag samt ett stort antal läkare framfört sina lyckönskningar.

Professor Curman är som bekant skaparen af Malmorgs- och Sturebadens härstades, hvilka inrättningar har under flere år ledt; han är äfven den egentliga grundläggaren af Lysekils badbad.

Vi voro i Uppsala för några dagar sedan. Där var allt ganska grönt. Ity att snön smält och isarne gett sig i väg. För öfrigt var där ganska grått. Det enda uppgivande, som fanns att skåda, var att se en af de tre docenterna Petrii rulla hatt — ofrivilligt. För den mera förelagne ynglingen kan det ju alltid vara roligt att när som hälet hålla en liten hviesselkonsert i stora aulan. Ty det fordras ingen större slughet för att lista ut, hvar nyckeln förvaras bakom den välmående, högharmade damen, som står på vakt därutanför. Af samma skäl antaga vi, att det icke skulle möta några vidlytigare svårigheter att notatid stjåla bort hela universitetets staden.

I betraktande af de förtärliga kaktariet, som hvarje dag kl. 2-6 e. m. förevisas på Gästis, samt i betraktande af de präktiga punschvalg, som ideligen öppnas på Rullen under aftnarnes lopp, förundrar det oss storigen, att det läses så pass mycket filosofi i den goda staden. Som värligen lär vara fallet.

En annan gång vi gästa staden undanbe vi oss att våra glasscher förväxlas med sgrargaloscher. Af läder med läderkappor och tre tum förstora för våra fötter.

Vi återkomma. Till värfästen.

Icke förrän nu ha vi varit i tillfälle att taga fru Anna Bobergs utställning i betraktande. De exponerade dukarne, föreställande skiftande motiv från Lofoten, äro briljant tekniskt behandlade och af förtärlig dekorativt värden. Vi beklaga endast, att upplhängningen delvis skett mycket olyckligt, och att man för att få det rätta ögonmättet inne måste slå sig ned i någon af Hångtatsväningarna snedt emot, med kikare för ögat.

Kinematografen i Blanchs. Vi ha beväst en af dessa föreställningar, som nu gifvits här i öfver två månader med växlande biar. Och vi ha funnit det hela ganska godt, hvarför vi lugnt våga rekommendera eder att göra ett besök. Men se först på annonsen på denna sida — icke den på sista sidan, ty den har genom ett förbiseende kommit att stå kvar sedan förra numret — så får ni se, att ni får full valuta för den ringa pänning nöjet kostar.

Mr Andreas Hallén skulle som den 25 de i Köpenhamn gifva en konsert till förmån för de arbetslösa i den danska huvudstaden. Då hr Hallén icke kunnat få Christiansborgs slotts ridhus upplåtet för detta ändamål uppstår kanske en tidsförryckning i den ursprungliga planen. Enligt »Politiken» har hr Hallén emellertid börjat tänka på rådhusets öfvertäckta gård, som lämplig plats för konserten, vid hvilken Sydsvenska filharmoniska kören kommer att medverka. Vid den eventuella konserten kommer äfven Saint-Saëns stora körverk »Lyrar och Harpan» att utföras.

Elevatorn i Köpenhamns rådhus, som nyligen orsakade den ohyggliga olycksbändelsen, vid hvilken fröken Ehrenborg omkom, skall icke öppnas för trafik förr än om åtta dagar. Under tiden skola omfattande försiktighetsåtgärder vidtagas för att för framtiden förebygga alla liknande olyckor.

— Det borde man ha tänkt på redan vid byggandet.

Damernas Musikblad, synnerligen förtjänstfullt redigeradt af fru Ellen Sandels, har utsändt sitt 5:te nummer för året med ett mycket intressant innehåll både i musikaliskt hänseende och med afseende på textafdelningen. Emil Sjögren har lämnat en liten visa »Mio Nido» till text af Verner Åkerman, vidare finner man en »Czardas» af Franz Behr samt andra musikstycken. Musikbladet utlyser i detta nr en pristäflan för de bästa kompositioner. Täflingsregler, uppgift om prisdomare m. m. återfinnas i Musikbladet, som vi med nöje rekommendera till våra musikkunniga läsare och framför allt läsarinor.

Kvällen

har redan förfärligt sig många vänner både i Stockholm och i landsorten. Men som alla nya företag behöfver den stöd för att kunna utvecklas. Hvarje vän af »Kvällen» kan hjälpa den genom att framhålla lämpligheten af att annonsera i »Kvällen» — och premurera på den efter lista april —.

Kvällen

söker följa med alla nyheter och uppmärksamma sina intresserade läsare att skriftligen eller pr telefon — om hvardagarna kl. 2-3 allm. 7042 och om söndagarna kl. 10-4 allm. 7249 och riks. 4463 — genast meddela »Kvällens» redaktion allt, som de finna lämpligt i nyhetsväg.

Kvällen

vill på så sätt få hela allmänheten till medarbetare. Notiser betalas efter infördhet.

Telegram.

(Genom Sv. Tel-Byrå)

Spriten — splitväckaren.

En uppseendeväckande dechargevägran.

Falköping, söndag.

Stadsfullmäktige härstades beslöt i går afton med 14 röster mot 5 att vågra härvarande spritbolag decharge för senaste förvalningsåret. Dessutom beslöt att hos k. bfhde begära ny revision af bolagets räkenskaper och förvaltning under samma år.

Beror på. Tvänne landsbygdens enkla söner stå utanför en butik, som tillkännager: »Total slutförsäljning i anseende till affärens ovillkorliga upplösande.

Efter en stunds funderande säger den ene: — Ja, de beror lå på, om nån vill köpa!

Från musikvärlden.

Naval. »Yen—hua—liu—Hsiang». — Konsertföreningens 4:de abonnemangskonsert.

Naval tycks — och det är med rätta — ha blifvit större favorit här i Stockholm än andra de senare årens utländska tenorer. Också är det mycket ovanligt att finna, att en så framstående scenisk sångare också är storstad romanssångare.

Det är i den sista egenskapen jag i dag vill säga något om honom. Han hade nämligen i torsdags sin andra romansafon i Musikiska akademien, som bekant den sämsta lokal för detta ändamål, som gärna kan upplettas. Men Navals impressario vill tjäna pengar och har därför funnit Veten-skapsakademien hörsal för liten. Publiken synes dock tänka som jag, ty den har varit påfallande fåtalig de båda sista gångerna — det är som bekant en ny serie, som nu pågår.

Emellertid sjunger Naval alldeles härligt sina visor. Högst när han i mitt tycke som Schubertsångare. Så som han sjöng den glittrande »Die Forelle», där han fick ett utomordentligt stöd i hr Stenhammars glänsande ackompanje-

Nytt! Nytt!

1/2 naturl g storlek
Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.
Inställbar för hvarje värmeegrad från 10-100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Alla förvånas Viner: 1 kr.

Fin Champagne 2 kr. 1/2-but. Importerad å fat här, buteljerad och mousse-rad å maskiner köpta direkt från Reims.

H. Prien,
2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Iresenter:

till Konfirmationen köpas under denna månad billigast i

Konkursrealisationen
14 Kommendörögatan 14.

Gör ett besök!

mang, och så förstående han föredrog »Der Lindenbaum»...

Af de moderna sångerna nämner jag Richard Strauss' målade »Vision», där Navals alla goda egenskaper kommo till sin rätt. Sjögrens sånger lägo synbarligen icke inom sångarens räckhåll. De verkade för ytligt. Särskildt har jag hört »Jahrlang möcht' ich so dich halten», föredragas mycket bättre.

Under kronprinsen och kronprinsessans Höga beskydd ha vi i veckan uppvaktats af en tysk orkester, hvars namn är så långt, att jag föredrar att kalla den

Yen—hua—liu—Hsiang,

hvilket är kinesiska och betyder något å la »marsch före slaget». Namnet med den barbariska klangen må tjäna som symbol för denna »konstföreläs».

Om man sagt sig vilja ge oss till lufs litet militär- och caféchantanmusik med eller utan — sång af de oskolade orkestermedlemmarna, ja, då kan man vara med om att de båda konserterna varit ganska lifvade. Men då man under Högt beskydd vill vindicera konstnärlighet och framställa historiska konsert, då måste man protestera mot resultatet.

Den första aftonen var helt och hållet vaktparaden, ty de verkliga musikstycken, som funnos, voro illa arrangerade och jämntjockt utförda. Poutpourri ur — Götterdämmerung... då kan man tänka sig!

Den andra konserten upptog en hel del »nationalmusik» från olika land, däribland den kinesiska marschen med det vackra namnet här ofvan. Hur pass »historiskt» programmet var anordnat, framgår af noten till Södermans »Ett bondbröllopp» — så stod det på programmet, men man spelade de två första numren af denna komposition och så — Ulfåmarschen.

Detta uttydes så — i öfversättning: Skildring ur folklifvet, hvilken genom sin marschakt (i) och sina mer och mer växande och åter bortdöende rytmer ger en utmärkt bild af ett annalkande och åter försvinnande bröllopsfest.

Som synes en absolut vanskinnig uppfattning. Utförandet af denna storstad musik var också alldeles underhålligt. Och så ett midt i stycket få höra tyskarnas barbariska sång:

Fallerra — fallerra — fallerrallarra...

Höjdpunkten nåddes, då variationerna öfver »Yanke doodle» framfördes af den ene efter den andre frammar-scherande musikanten. Det var den sanna konstens apoteos!

Då man efter nära två timmars bullrande drog i med »Präsentmarsche», smög jag mig tyst bort, rädd att få höra ännu mer.

För slik presentation bevara etc. . .

Konsertföreningen hade i går hunnit till sin fjärde abonnemangskonsert. Som vanligt för fullt hus. En strålande, så vidt jag vet aldrig förr här uppförd symfoni af Mozart, nr 38, d-dur, inleddes programmet och en äfven för oss ny symfoni, nr 3, f-dur, op. 76 af Dvorak afslutade detsamma, båda glänsande spelade och varmt emotagna. Äfven de båda andra numren på programmet voro noviteter.

Peterson—Bergers »Florez och Blanzeflor» visade sig vara en välklingande, briljant instrumenterad komposition, mycket godt sjungen af hr Holger Nyblom, hvars röst dock stundom blef för svag.

Richard Strauss, den geniale tyske kompositören, representerades af ett rätt underligt förspel till »Guntram». Isynnerhet sista delen innehöll stora musikaliska skönheter.

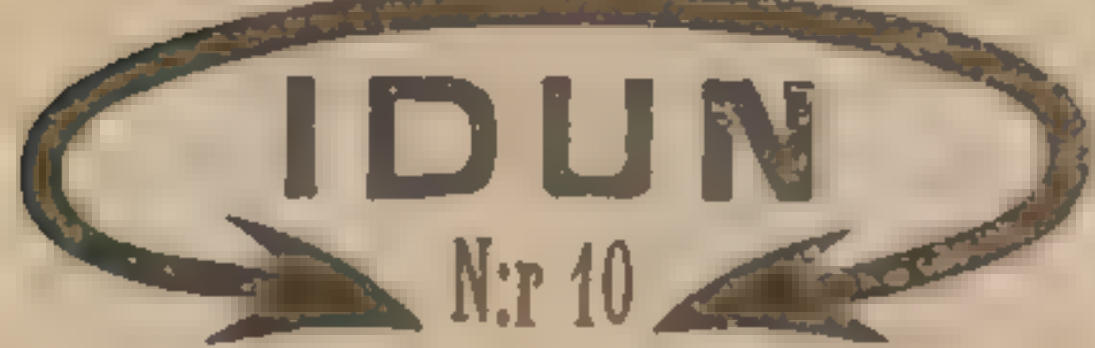
Colla destra.

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

har utkommit och innehåller bland annat:

Frans Hedberg; några ord till 75 årsdagen af *Hellen Lindgren*. Med specielt för *Idun* nytaget porträtt. — *Min son*; dikt af *Teresia Eurén*. — *Visiter*; af *Steffen Gott-hard Werner*; med konstnärns porträtt af fru *Hildegarde Thorell* och tvänne af hans teador. — En serie intressanta bilder från den stora försvarsbasaren. — *Stock-holmsbilder* af en nyinflyttad; för *Idun* af *N. P. Odman*. — Kvinnornas rösträttsarbete; af *Ann Margret Holmgren*. — Blad ur skissboken; af *Alice Nordin*. — Det blifvande *Sturemonumentet* i Upsala af *Carl Milles*. — Inloppet till *Svolvar*, en Lofotenbild af *Anna Boberg*, född *Schjander*. — *Tekla Sandberg*, porträtt och nekrolog. — »Karneval». — »Glita sig för pengar»; af *Nella Norrwall*. — Följetong af *Gustaf af Geijerstam* m. m. m. m.

Utan jämförelse i litterär och konst-närlig halt!

Prenumerera snarast!

Damernas Musikblad,

utgifvet af *Ellen Sandels* har utsändt sitt femte nummer af andra årgången innehållande:

- 1) *Mio Nido*, sång med ackompanjement för piano eller gitarr af *Emil Sjögren*.
- 2) *Czardas* af *Franz Behr*.
- 3) *Romans* för piano af *E. A. Mac-Dowell*.
- 4) *Bostonvals* af *Caroline Lawthin*.

Pris per år, omfattande 24 nr, med tillsammans ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kr.

Tjufskytte.

VI.

Vi äro nog världens sedligaste folk numera — biskop Billing må sen säga hvad som hälet.

Om vi ännu skulle ha ett grand kvar af den gamla surdegen, så är det naturligtvis de nakna statyerna här och där i vår annars så utmärkta stad. Men det böra vi inte låta oroa oss af. Våra nitiska sedlighetsiffrare ha nog icke gifvit tappt — de resonera bara som det goda folket i Korea: »Kommer jag inte fram i dag så kommer jag väl en annan dag».

Men både Waldenström och Viktor Larson och hela federationens garde ha nu fått sina öfvermän. Nog har postverket länge lyst aggt till våra s. k. osedliga vybrefkort. Men att inom en hel kär — från den högsta till de lägsta — kan härska en så brinnande nitiskan som den saggda verksamheten i dessa tider lägger i dagen, det är verkligen ovanligt glädjande.

Brefbärarna granska med nöje.»

Ty om det stundom händt att något enstaka kort lyckats passera censuren skärseld, så ha i stället brefbärarna kunnat kaata en blick på hvarje kort och bums lagt beslag på hvar enda ett som de ansett förargelseväckande. Och — jag citerar — »brefbärarna ha med nöje deltagit i utgållingen, då de betraktat det som en för dem skamlig handtering, om de varit tvungna att frambära så beskaffade försändelser.»

Det är verkligen riktigt rörande. Nog för att jag trott att brefbärarna ägnade försändelser af det slaget en viss uppmärksamhet alltid. Men att detta skett till sedlighetsens värn och skydd, det hade jag aldrig drömt om. Och ett liknande pryderi har nu med ens gripit vårt gamla hederliga spritbolag också. Bolaget skäms gud-bevara för att ha ett namn som påminner om att det säljer sprit. Och i stället får man i sig långa, vackra haranger om bolagets ideella syften — om hur det »stött på en sedlig ståndpunkt och aldrig därifrån afvikit» etc. i långa banor.

Iute har väl någon hittills velat bestrida att afsikten varit god och

äfvén följderna ofta goda. Men — detta så plötsligt påkomna pryderi har man nog svårt att ej ta som tecken på ett sjukt samvete.

»Sällskapet för söndagsluftseglare» beslöt på sitt sista sammanträde att icke ännu framlägga någon rapport om Svenskens sista minnesvärda resa. Nej, det undrar verkligen ingen på. Och så fattade man det hjältedmodiga beslutet att försöka tiggia ihop till en ny ballong för att med den ytterligare befästa sällskapets herostratiska ryktbarhet.

Det vore väl ändå höjden om det skulle lyckas.*

Fast det var ju alltid ett litet gratisnöje på vackra söndagsförmiddagen att se en mängd stortaliga herrars fruktlösa försök i en nu så pass allmän sport som att gå upp i ballong. Ja, det är vår nu — det är snart inte värdt att söka sluta till ögonen för det förhållandet. Snödropparna ha kommit i Kungsträdgården, och influensan och riksdagen och annat ondt som man fått för sina synders skull. Och från Skåne skriver *Polkets Tidning* ett värkåseri, som slutar med följande till eftertanke manande ord:

»Käre läsare! Hvarför blommar icke du? Rif dina knoppfjäll och blomma i lifvets vår! Det finns ingen annan, som gör dig den tjänsten. Och förr än du blommat ut slipper du ändå aldrig ifrån den här seiga jämmerdalen.»

Rastamagnac.

En svag kvinna.

Skisserad tillfällighetsdram 12 akter.

Af Thor Högdahl.

(Händelsen tilldrager sig detta år, första akten rid ett tyckt dussinhof och andra akten på ett turisthotell i Mentone.)

Personerna:

Helene, arfurstinna af Blasenborg, 30 år.

Agathe von Schmielschreantz, hennes hofmästarinna.

Grefve von Walroth, kammarherre.

Henry Faber, furstinnans tandläkare, 23 år.

James W. Potter, amerikansk journalist.

En kammartjänare och en kammarjungfru på slottet. Hotellvaktmästare.

FORSTA AKTEN.

(Ett elegant kabinett i furstliga slottet i Blasenborg.)

Då ridan går upp, reser sig furstinnan från en fäktill, lägger ifrån sig en bok på divansbordet och går fram till ett fönster där hon blir stående.

Hofmästarinnan in genom fönsterdörren.

Ack, ers höghet måste ha haft tråkigt, då ers höghet varit ensam så länge?

Furstinnan: Nej, tvärt om. För

*Vår förtäflige Rastamagnac synes ha fått en veritabel »luga» i fråga om aeronauterna i vår goda stad. Vi aka hoppas han bättrar sig, bara han någon gång fått vara med. I alla händelser reserverar sig *Red.*

För kvinnovärlden.

Mönster för kudde eller lysduk.

Ofvanstående mönster är afsett för lysduk, kudde eller bordduk. Det är en fjärdedel af hela mönstret — till kudde torde dock denna del enbart göra sig bättre gällande än det hela. Arbetet utföres som applikation, antingen på lärt eller kläde. Till duk passar lärt bäst. Botten är antingen crème — färgad eller grå — därpå läggas

bladen, som kunna vara i två nyanser grönt. Blommorna göras naturligtvis gula. Deras blad sys med ett slags långa knapphålsstygn, så att hvarje stygn bildar ett blad. Knopparna äro mörkt gröna, med en skynt af gult i den större. Broderas arbetet på kläde, sys blombladen med ett vanligt, långt stygn.

öfrigt har jag inte varit utan sällskap.

(Hon visar på boken, hvori hon nysat läst.)

Se hvad det står där?

Hofmästarinnan lutar sig öfver bordet och läser: »Människor» af Maxim Gorki.

Furstinnan: Människor. Ja, så står det! Sådana se vi mycket sällan här på Blasenborg. Bara löjlige manekänger, allesammans!

Hofmästarinnan: Ers höghet behagar skämta.

Furstinnan: A, nej, man har vant mig af med att skämta.

De människor, boken talar om, äro visserligen fattiga och förtrampade varelser, men jag undrar om sådana kunna känna sig olyckligare, än man gör här på Blasenborg.

Hofmästarinnan: Skulle man känna sig lycklig på Blasenborg, där frid och sann gudsfruktan alltid varit rådande!

Furstinnan: Jaså, ni kommer med er sanna gudsfruktan igen! Tror ni kanske, att kurfursten och kurfurstinnan ha roligt för att de hålla böne-möten hvarannan timme på dagen? De skulle nog helst se, att de sluppe ifrån hela historien. Men det kunna de naturligtvis inte, då de en gång varit nog enfoldiga att börja med komedien.

Hofif och etikett äro de minst människovärdiga begrepp jag känner till!

Hofmästarinnan: Men ers höghet!

Furstinnan: Ja, det var inte min mening att stå här och beklaga mig — allra minst för er.

Gör en åtbörd af oärlighet, som den andra lätts icke lägga märke till.)

Hofmästarinnan tar upp en bok från bordet: Maxim Gorkij — jag vill minnas att han hör till de författare, som kurfurstinnan satt upp på den »svarta »listan». Hur har ...?

Furstinnan: Alldeles riktigt. Det är just därför jag läsat den.

Hofmästarinnan: (föremålligt)

Af monsieur Faber, som reser sin väg i afton ...? Aj, hvad var det.

(Tar upp en biljett, som fallit ur boken, och räcker den åt furstinnan.)

Jag ber om förlåtelse. Det var icke min mening att röja någon hemlighet.

Furstinnan: Å, jag trodde icke, att det fanns några hemligheter för Blasenborgs elakliga epioner!

Hofmästarinnan: Men jag glömmmer framföra mitt ärende. Kurfurstinnan låter invitera ers höghet att närvara vid »Föreningens mot nakenheten i konsten» sammanträde i afton i kurfurstinnans våning.

Furstinnan: Onödigt besvär, bästa fru hofmästarinna. Hälsa kurfurstinnan att jag icke har tid för viktiga angelägenheters ordnande.

Hofmästarinnan: Hvilka angelägenheter, om jag får fråga?

Furstinnan: Nå, så kan jag ju säga er, att jag ämnar gå till hvilken ytterlighet som helst för att slippa ur denna fångelsehåla!

Hofmästarinnan: Slippa ut? Det kanske ej har sig så lätt. Och hvad det beträffar, att ers höghet går till ytterligheter, så är det en sak, som hela Blasenborg talar om.

Furstinnan uppretad:

Ni är verkligen mycket älskvärd i er uppriktighet. Har ni något mer att säga?

Hofmästarinnan: Det var icke min afsikt att såra ers höghet. Jag kan ountala en nyhet, som är af allra största vikt. Ers höghet vet kanske, att ministerrådet sammanträdde till extra konselj i måndags.

Furstinnan: Intresserar mig inte det minsta.

Hofmästarinnan: Ja, men kan ers höghet tänka sig, hvilket beslut som fattades? Man beslöt att utvidga kurfurstens förmynderskap därhän, att han får rätt att låta internerna kvinnliga medlemmar af den kurfurstliga familjen, som genom sina handlingar utgöra en fara för hofvets anseende.

Är det inte en grym förordning!

Furstinnan springer upp:

Jag befäller er att gå!

Hofmästarinnan gör en stor komplimang och går:

Au revoir.

Furstinnan sjunker med en förtviflad ådbörd ned i en dikan. Strax därpå springer hon åter upp och börjar oroligt gå af och an i rummet:

Jag måste bort härifrån! Hvem vet, hvad de ha i sinnet mot mig. Den elaka människan talade om insparning. — Vansinne! — Därbus! Jag förstår. Och tänk, om jag icke kan försvara mig — om det är för sent!

Hon skyndar fram till bordet och trycker på knappen till en ringledning.

Kammarjungfrun in.

Furstinnan ränd mot henne:

Kan du bevara en hemlighet? — Ja, jag menar naturligtvis mot skäligen ersättning.

Kammarjungfrun: Ers höghet täcktes befalla:

Furstinnan: Ställ då om, att mina koffertar bli packade i all tysthet. Lägg ned allt som jag behöfver för en längre resa. Jag skulle hjälpa till själf, men antagligen lämnar man mig icke i fred så pass.

(Med af rörelse halfkräflad röst.)

Jag lägger dig, därför särskildt på hjärtat att inte glömma småprinsarnas porträtt.

Kammarjungfrun med bestört min:

Skall sko ers höghet. Arfurstens porträtt skall väl läggas ned det också?

Furstinnan: Nej.

(*Kammarjungfrun går.*)

O, hvad jag är olycklig! Äfvén från sina tjänares mun måste en arfurstinna hålla till godo med hån och spe. — Ja, det förstås, en brottlig furstinna.

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

”Pi”

gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå, Centralpalatset, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10 rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokaf för teaterbesökande.

(Hon ringer åter, och en kammartjänare kommer in):

Sök genast upp grefve von Walroth och säg honom, att jag önskar tala med honom på ögonblicket.

Kammartjänaren går, och efter några minuter infinnes sig den gamle grefve von Walroth med bentort min:

Till ers höghets tjänst.

Furstinnan: Jag har kallat er, emedan ni är den ende här på slottet jag har förtroende för. I morgon lämnar jag Blasenborg — för alltid!

von Walroth tar ett steg mot furstinnan:

Ers höghet! Det är icke sannt!

Furstinnan: Ni vet då inte, hvad hela hofvet, hela Blasenborg talar om?

Jag är en brottstling, som man vill straffa, spärra in som ett farligt vild-djur! Men jag tänker inte dröja här, tills man fått mig i sitt våld. Först vill jag söka upp mina kära föräldrar för att om möjligt utverka mig deras förlåtelse, och sedan vill jag, fri från allt, som nu trycker mig, draga ut i lifvet, ut bland människorna. Tänk, att vara fri från denna mara, som kallas hofetikett! — Fullkomligt fri!

O, min gud, i tio långa år har jag gått och suckat här på slottet — bunden vid denne man, som aldrig haft en tanke för annat än sina hästar och uniformer, som aldrig ägnat mig ett enda ord af förståelse. Min gamle vän, om ni bara visste...! Men männe ändå inte det stog, jag nu står i begrepp att taga, skall väcka honom ur hans slöa dånighet!

Förr skrattrade jag och var glad. Då sade man mig, att en sådan muntherhet inte anstod en furstinna. På senare tiden har jag varit sorgsen och gråtit ofta. Då hotte det: Ers höghet måste behärska sig. Tårar äro ej till för en arfurstinna!

Men ni måste hjälpa mig att komma härifrån. Hör ni det, ni måste.

(*Hon faller von Walroth i armen.*)

För Guds skull, beskydda mig! Jag är så rädd för min omgifning. Man har intet godt i sinnet mot mig.

von Walroth med af rörelse darrande stämma:

Ers höghet vet icke hvad ers höghet säger!

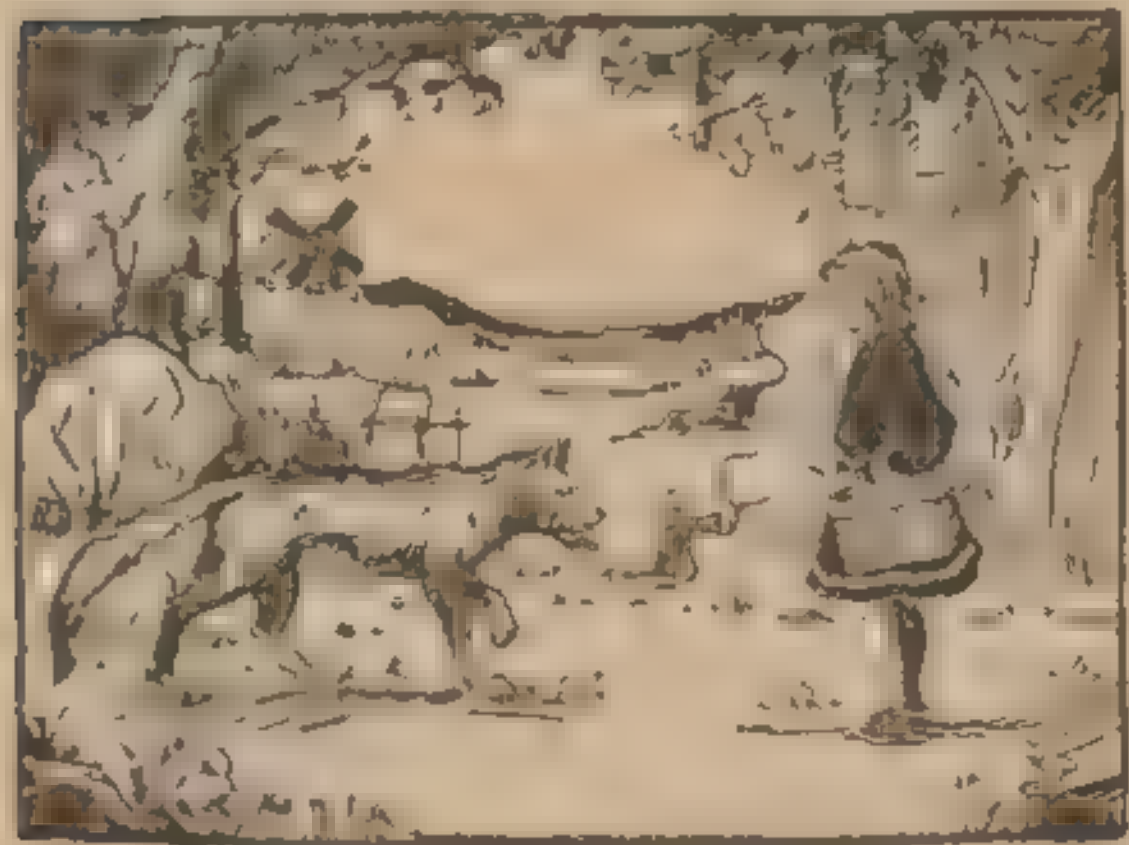
Furstinnan: Jag vet hvad jag säger, och jag har noga öfvervägt hvarje ord. Monsiur Faber lämnar slottet i afton. Det är han och ingen annan, som skall föra mig ut i lifvet.

(*Hon blir passionerad*)

Han har vunnit mitt hjärta. En öfverjordisk lycka väntar oss. Jag kan icke leva utan honom!

von Walroth: Hvilken olycka, hvilken olycka! Och jag skall nödgas höra

Kinematograf-Föreställningar af bästa sort, som existera **Askungen**

samt lilla Rödlufvan och vargen m. m.
visas i Blancha f. d. Konst-Salong, ingång
fr. Kungsträdgården. Öppet hvardagar
5-10, söndagar fr. kl. 1-6 o. 7-11.
Entré 50, 25, 25. Barn 25, 20, 15.
Föreställning hvarje hel timme.
OBS! Sista veckan med detta program.
I morgon nytt program.

det från ers höghets egna läppar. Det
var då inte lögn detta, hvarom man
tisslade och tasslade i slottstrapporna?
Men det skall inte skel Ers höghet
får inte taga ett så förtvifadt steg och
draga skam öfver furstehuset. Tro
mig, hofetiketten, som ni hatar, skall
denna gång komma er till hjälp. Man
skall nedtysta skvallret och ställa allt
till rätta. Bara ingen öfverlärning från
er sida.

Underkasta er, lid och var modig. —
För edra barns skull, affurstinna!
Furstinnan: Ni nämner mina barn!
Nätter och da'r har jag ängslats för
deras skull. Men mitt beslut är nu
fattadt.

Ack, herr greve, har man icke redan
tagit mina barn ifrån mig! För att rå-
om de äldsta en stund måste jag genom
hofmästarinnan vända mig till deras
guvernör, och ofta får jag det svaret
att prinsarna icke ha tid för sina
studier.

Stackars mina gossar, där går de
och se ut som små tennsoldater i sina
otympliga uniformskläder och plugga
krigshistoria för gamle general Creutz,
som nästan skrämt dem från vettet.

Hvilket barbari att låta 10- och 8-
åringar plugga som de få göra. Har
ni sett, hur blek och utpinad min lille
Friedrich Carl ser ut?

Och hvad säger det ysta af allt,
man har börjat ingjuta misstro hos
barnen för deras mor.

(Hon brister i gråt.)

von Walroth: Men så lyysna då till
mig, ers höghet. När jag först lärde
känna ers höghet — det var då ers
höghet som ung lycklig brud kom hit
till Blasonberg — tänkte jag som så:
Måtte försynen bevara denna glada,
hjärtgoda unga furstinna från alla
sorger, från allt ont.

Och nu, nu känner jag det som en
faderlig plikt att rädda ers höghet från
en större olycka, än den ers höghet
redan störtat sig i.

Furstinnan: Jag störtar mig icke i
någon olycka, jag går ut i lifvet med
den jag älskar.

von Walroth: Och ers höghet tror
sig då känna denne unge man?

Furstinnan: Jag skulle inte känna
honom!

von Walroth: Men han har icke fått
något godt namn om sig här på slottet.
Man säger, att han är fåfång och in-
billsk — en riktig vildhjärna, som
brukar slå sin betjäning och ofta kom-
mer hem drucken om nätterna.

Furstinnan: A, det är skamligt förtal.
Han är en oförvitlig ung man, han
skulle kunna gå genom eld och lågor
för min skull.

von Walroth: Men kunde det icke
låta tänka sig, att det är fåfång och
egennyttia som drivit honom? — En
affurstinna och en simpel tandläkare
— det är — — —

Furstinnan: Nej, säger jag er och
tusén gånger nej! För öfrigt har jag lärt
mig inse, att människor icke böra
dömas efter börd och rang.

(von Walroth trycker händerna på pan-
nan och går oroligt fram och tillbaka. Så
ränder han sig plötsligt mot furstinna.)

Men hvad väntar ers höghet då af
detta lif, som ni så ifrigt trår efter?
Hån, smälek och förföljelse, det skall
det skänka ers höghet — ingenting
annat!

Kom ihåg att bursfåglar inte passar
för friheten. Släpp ut en kanariefågel
i det fria, och den blir snart ihjäl-
hackad af gråsparfvarna!

Furstinnan: Jag förstår er icke —
von Walroth: Nej, därför att ers
höghet aldrig varit en fri människa.

Furstinnan: Vi ännu ju lefva blott
för hvarandra.

(Hon blir åter haftig och lidelsefull)
hvad tjänar det till att längre tala om
dessa saker! Min tid är dyrbar. Lofva
att ni hjälper mig. Rädda mig för
Guds barmhertighets skull, rädda mig!

von Walroth (utom sig):

Men finns då ingen återvändo?
Furstinnan: (med stigande sinnes-
rörelse.)

Ni lofvar alltså att sörja för att
ingen hindrar min afresa.

Den gamle kammarherrn nickar jakande
och för furstinnans hand till sina läppar:

Furstinnan: Tack, min gamle fader-
lige vän, för all godhet ni visat mig
och tack för att ni icke föraktar en
brottelig furstinna.

von Walroth: A, ers höghet, detta
var ett alltför hårdt slag för en gammal
man som jag!

(Brister i gråt då han tämnar rummet.)

Rida! Forts.)

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H. B.

Räknegåta

Omflytta siffrorna i nedanstående åg.
så, att siffrornas samman — såväl på de
vågräta som motsvarande lodräta, som de
diagonala raderna utgör 25.

9 13 2 5

6 1 4 5

10 6 8 5

5 4 2 5

FJÄRDE KAPITLET.

Ovishet.

Réginald var mycket orolig för förli-
derna af sin pratsambet och höll sig nära
dörren för att vara beredd att ursäktas
sig för den, som han tyckte hafva
förrådt.

François kom, med en helt förvä-

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
(Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättegångar, Inkasseringar, Bonpöck-
ningar m. m. Billigt arvode.
Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Charad.

Mitt första: kvinnligt lif på jord.
Mitt andra: är ett räknord.
Mitt hela: namn uppå en ö —
belägen i den danska sjö.

Palindrom.

Mitt hela — låst rattfram — kan pryda
en häst.
Och omvändt: hvad småbörrekak nog böra
bäst.

Kvadratgåta.

3 a, 2 d, 2 e, 2 k, 2 n, 1 o, 3 r, 1 u.

Lösningar

af »Försök på» den 1 mars 1903.

Populär Bokstafgåta.

D r a M
A m e r i k A
J u v e L
A f r i k A
K a b F
R o m a n e R

Botanisk Teckengåta:

Dadelpalm.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29.
Tidningar, Papper och Skrifv-
materiel till billigaste pris.
Cigarrer och Cigarretter i parti
och minut.
Allm. Tel. 65 04.

Stockholms
Kafferostrnings- &
Kryddmalningsfabrik
Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
Snabb expedition!
Billigaste pris!
Allm. Tel. 181 62.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta blädder-
ingen afdjunstning af bläcket. Sparann
förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
En påfyllning räcker månadstala.
Pris 2 kronor. Säljes endast i
Stockholms Pappershandel, Jakobsgat. 28.

Acetylenbordslampan REX.

Lättaköpt, ofarlig, etor ljuseffekt, särde-
les lämplig för kontor, verkstäder och
handverkare. Pris komplett med kupa,
hållare och brännare 20 kronor; lösa pa-
troner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efter-
kräft till landsorten. Utställt i S. A. Vatt-
ing. 30. Order torde insändas till Ingeniör
Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

Ombärlikt för hvarje hushåll!

"Välda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, tråttäckta färger. Äro
efter tyvättning lika vackra som nya. Sal-
jas i hvarje välorterad Bostättningsaffär & i
Stockholms Pappershandel,
Jakobsgatan 28. Rikstel. 71 43.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.
Våning med Enskilda rum.
Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välorterad
Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi- etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välorteradt lager af In- och Utländska tyger.

Elegant facon. Vålgjördt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!
Allm. Tel. 107 99. Allm. Tel. 107 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i
Paris 1902 det enda som erhöill högsta ut-
märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap
af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongens början till 20 %
lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Simon och Delila*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken rundt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i klostret*.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Flickorna Blom*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens bal*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher*.

Svea-Teatern.

Alla måste se
det märkliga programmet
Hvarje afton stormande succé

Augusta Adamovic.

La Perle.
Agnes Sather.
Trudy Ordillon.
Mlle Sonja.

Brdr. Clarry.
Darwood & Dinton.
H. Beyerle.
Adèle Fritzmüller.

Fru Hofmann-Uddgren sjunger
nya kupletter för dagen.

Till slut

En varietédirektörs plågor.

Burlesque i 1 akt af H. Beyerle.
Hufvudrollerna spelas Chr. Krause, H.
Beyerle och Anna Hofmann-Uddgren.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
rekommenderas.
S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16
— C. F. JOHANSSON —
Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
reparationer, Polering, Boning,
Svarfning, Glasvästar- och
Tapetserarearbeten m. m.
Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.
Symaskiner & Velocipeder
repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
Finare antikva saker, såsom Ljusronor, Lam-
por, Solijädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf-
vudstaden som till och från landsorten.
Transporterar pianon, res- och fraktkärl.
Förteckningar ejukar och ejuketol. Full
garanti för anförtrödda uppdrag. Mång-
årig praktik. Absolut nykter, van och pålit-
lig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9
e. m. 80- och helgdagar 7—11 f. m.
Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med
bruksanvisning
öfver *Sanit-
tära Parisernyheter* m. m. såldes en
hvar fullt diskret mot 20 öre från
E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
duzin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-
orten portofritt mot inlämmande af beloppet
i frimärken. E. Söderström,
32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de
billigaste i Skandinavien.

Franska Gummiivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porte.
K. A. Strömberg,
Jakobsbergsgatan 41, Stockholm.
Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Liftmodersprator, Suspensorier
m. m. billigast i parti och minut. Pris-
kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,
Norrländsgatan No 18, Stockholm.
A. T. Affären grundlagd 1898. E. T.

lexor — ingenting hade hjälpt. Han
hade velat dölja denna förfärliga hem-
lighet för familjen. Fröken de Cur-
val hade nu fått reda på den. Han
hade då inga skäl att icke berätta
den helt och hållet för henne.

Réginald hade åhört dessa anklag-
elser med ett leende på läpparna och
med en så kallt gäckande blick på
den olyckliga prästen, där han utveck-
lade sina bekymmer, att Yvonne blef
helt förskräckt. Hon insåg med rätta
att nyckeln till denna hemlighet var i
broderns händer mer än i någon an-
nans, och som hon var kvinna slung-
ade hon icke emot honom åskor af
hotelser, som skulle studsats tillbaka
mot det förakt, hvarmed barnet be-
pensrat sig, utan sade med en röst
full af mildhet:

— Réginald, var snäll och låt mig
få tala litet vid dig!

Gossen följde henne till hennes rum,
hvarest hon brukade tillbringa nästan
hela sin tid, när hon icke var uppta-
gen med sin ridning eller befann sig
i kyrkan. En parisare från de mo-
derna stadsdelarna skulle ha sagt, att
möbleringen i detta rum var väl fru-
aktigt för en så ung flicka. Boudoiren
skulle, isynnerhet anorastades än i
Fauborg Saint-Germain ha gällt för
en salong. Möblerna voro klädda med
Génua-sammet och i Henrik II:s stil,

upprösanda och hade icke längre nå-
gon anledning att förlänga samtalet.
Hennes enda svar på denna bekän-
nelse var att gå till klocksträngen.
Hon drog i den med en sådan styrka,
att kammarjungfrun kom med andan i
halsen.

— Louise, sade Yvonne, skicka ge-
nast upp François, stalldrängen.

— Till herr markisen?

— Nej, bit in. Réginald vill tala
med honom.

Kammarjungfrun gick och kom till-
baka efter fem minuter.

— François hälsar att han håller
på att torka hästarna till promenaden
i dag, och att han icke vågar visa
sig för fröken innan han gjort sig litet
i ordning.

— Han skall komma sådan han är,
sade Yvonne. Jag vill det.

FJÄRDE KAPITLET.

Ovishet.

Réginald var mycket orolig för förli-
derna af sin pratsambet och höll sig nära
dörren för att vara beredd att ursäktas
sig för den, som han tyckte hafva
förrådt.

François kom, med en helt förvä-

Jag skall be honom gifva mig lektion-
er också!

— Ja, men är det sant? Narras
du inte? Ser du, jag skulle hellre dö,
än skaffa honom ledsamheter, sade bar-
net med en känsla af öfvertygelse.

— Jag ger dig ju mitt ord.

— Vid hvad svär du att ingen skall
få veta något?

— Vid evangeliet, svarade den unga
flickan, som icke kunde hitta på något
heligare.

— Nej, vid något annat! svarade
Réginald.

— Nå väl, vid vår döda mors
hufvud.

Lugnad genom denna eds huld,
böjde sig abbé Cornavins elev fram
emot Yvonne och hviskade detta ovän-
tade namn:

— Det är François.

— François? Hvem är François frå-
gade hon och letade i sitt minne efter
hvem det kunde vara.

— Ja, det är François! upprepade

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hållberg, 1903.

N:o 7.

Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare)
och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 15 Mars

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:
Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2-3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.

Annonspris.
Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:
A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg

DISTRIBUERAS
af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikst. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utläska nyheter som influer utgiftningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Juristeriet.

En hvar tycker bäst om sitt. Det är naturligt och på det hela taget ofarligt, om de olika intressena få hvar för sig och mot hvarandra häfda sin rätt. Men det är icke riktigt bra, när man blir för alltför öfvertygad om sin egen förtärlighet och sämre blir det, när denna öfvertygelse inom en kår utbildar sig till skrämsel.

Hos våra militärer är ju detta i viss mån fallet, men riktigt utbildad är denna psykiska sjukdom endast hos våra jurister, framför allt det som väl skall vara det finaste bland dem, domarekåren. Advokaterna hafva ännu ibland en viss känsla af att yrket icke är det allra finaste och juristerna inom administrationen bilda icke någon sammanhängande kår, men juristerna på domarestolen hafva förstätt att inbilla sig själfva och andra, att de äro blomman af vårt lands kårer. Från justitierådet ner till den yngling, som utbildar sig som skrifvare hos landdomaren och dess mellan tingsförrättare, är det en rörande enighet om, att en stor del af Sveriges välfärd beror på den aktade domarekårens förtärlighet.

Och dock hvilat denna själfgodhet på klenare fötter än någon annan kår. Naturligtvis är ju den svenske domaren i de flesta fall en personligen hederlig karl lika väl som den svenske landtmätaren eller skräddaren. Men hans duglighet för sitt fack är däremot ofantligt mycket sämre än skräddarens. Hans utbildning vid universitetet är för nära 100 procent rent schablonmässig, ett lexläsande, där man slår i sig dels lagreglerna och dels den härskande tolkningen af dessa lagregler utan ett spår af själfständigt arbete, ja med den fullt konsekvent inpräntade regeln, att hvarje själfständigt tänkande är oriktigt, ojuridiskt. Till och med det lilla sken af vetenskap som själfva teologerna vilja gifva sina universitetsstudier är för juristen icke blott okänd utan äfven förbjuden frukt. Hela uppgiften är att så snart som möjligt stufva in den skrämsliga uppfattningen. Öfver det dock oförnekliga förhållandet att våra juridiska studier äro inskränkta och mera handverksamhetsartade än något annat kulturland har man lagt bort att tänka. Man har icke ens blifvit upprekat af det dock så nära lig-

gande tillfälle som den gemensamma skandinaviska lagstiftningen lämnar: man har knappt ens så mycket förstått att blygas öfver det sätt på hvilket de gemensamma skandinaviska växel-, handels- och sjölagarna taga sig ut i våra domstolars behandling och domsmotiveringar i jämförelse med de danska och norska.

Och denna så ovanligt klen utrustade domarekår har nu en ställning som privilegieradt skrä, som man i hvarjenda europeiskt land för längre eller kortare tid insett icke kunna och böra anförtros ens åt kunniga och vetenskapligt skolade jurister.

Hvad man i England vetat sedan uråldriga tider, att rättskipningen icke med trygghet kan öfverlämnas åt ett exklusivt stånd, där ensidighet och förbening af ensidigheten alltför lätt gör sig gällande, det har man i de öfriga Europa under 1800-talet öfverallt tillgodogjort sig. Till och med det så länge byråkratiska Danmark, som längst dröjt med att införa det redan i dess grundlag af 1814 föreskrifna lekmannelementet i domsalen, har onsdier kommit med.

I vårt land kämpa ännu de »ledande» juristerna med inbilsketens öfvermod emot lekmannelementets rätt att hafva sitt ord med i laget. Det är lustigt att se, huru »den folkvalda häradenämnden» här låter använda sig. Bland bildade jurister och sociologer är juristelementets enväld i domsfrågor redan så utdömd, att man knappt debatterar därom. Då svara våra jurister, att det veta de nog, men vi ha i vår nämnd en gammal institution, som är ännu bättre och förtärligare än de andra ländernas juryer och meddomsmän.

Blir det så fråga om att här i landet verkligen göra något af nämnden, höja den från en hedersam dekoration till en medverkande fak-

tor i rättskipningen, så är nämnden omöjlig, okunnig, illa organiserad o. s. v.

Och så skyddar vår byråkratis högsta värdare sin gamla ställning. Första kammaren inser dess gagn och allt blir vid det gamla. Man förstår väl sanningen af den gamla klokheteregeln att styra folket med lagar och styra lagarna med jurister. Vår domarekår är med sin utbildning och sin ställning ett oskattbart värn för de gamla maktägande intressena i vårt land, och om den lärt sig något så är det på sin höjd respekt för den största af de nya makterna — den ekonomiska öfverlägsenhetens.

Men liksom ett folk har den regering det förtjänar, så har det också den rättskipning det förtjänar. Och komma vi icke mera än hundra år efter t. ex. Norge på detta område, så är väl den svenska årelysnaden tillfredsställd.

Utnämningarna vid riksförsäkringsanstalten.

Byråkratiens triumf.

Det är som bekant beslutat, att staten skall ha en olycksfallsförsäkring eller en s. k. riksförsäkringsanstalt.

F. statsrådet J. E. von Krusenstjerna, som icke gärna försummar tillfället att »utnämna», passade på knappt en månad, innan han i fjol afgick, och förordnade till öfverdirektör för anstalten Johan Gustaf May, gift med en Huseberg och dåvarande chef för olycksfallsförsäkringsanstalten Fylgia samt ännu i dag en af hufvuddelägarna i sistnämnda anstalt.

May försattes genom denna utnämning i den obehagliga plikt-kollisionen att skola konkurrera med sig själf, en konflikt som lär hafva undvikits på det sättet, att premierna i riksförsäkringsanstalten satts så höga som möjligt.

Enligt grundlagen skall vid tjänstemäns tillsättning fastas afseende endast vid deras duglighet. Detta är en rätt förärlig bestämmelse, ty den anses innebära, att tjänstebefattningarna skola kungöras lediga till ansökning. Komma så en mängd ansökningar in, är det icke så lätt att ta hvem man vill. Byrådirektörerna tillsattes därför utan ansökan efter Mays förslag.

F. statsrådet von Krusenstjerna tyckte det var synd att ej ännu ytterligare begagna det tillfälle som erbjöd sig, och då han hvarken är blyg eller så värt nogräknad, försökte han att samtidigt med Mays utnämning utan ansökan till sekreterare vid anstalten utnämna sin kusins son, J. G. F. von Krusenstjerna, en ung man utan nämnvärda tjänstemeriter. Men statsrådet Odellberg, som tyckte detta gick för långt, motsatte sig denna manöver, så att därpå var det intet. Sedermera är sekreteraren tillsatt efter det att platsen varit till ansökan ledig förklarad. Och det anmärkningsvärda härvid är endast, att icke den blifvit utsedd, som May hälet velat ha.

Sistlidne november tillsattes notarierna. 88 sökande anmälde sig och bland dem många dugliga män med stora meriter och delvis med förtjänst just på det område hvormär var fråga. Hur i all världen skulle man i denna uppsjö kunna hålla den unge Krusenstjerna öfver vattnet? För detta kinkiga fall var redan sörd på förhand.

Efter hvad den unge mannen själf vetat berättat, hade hans farbror gifvit honom det rådet, att han skulle göra en liten tripp till Berlin och gå upp i tyska riksförsäkringsanstalten. När det sedan kom till afgörandet och de andra sökandena pekade på sina stora meriter, skulle den unge mannen bara peka på sin s. k. »särskilda omständighet» och säga så här: ja, det är nog sant, att ni ha stora meriter, men ni ha icke varit i Berlin, det har däremot jag.

Så sagdt, så gjordt. Han reste alltså ut och stannade i Berlin ca 1—2 månader eller en tid ungefär så lång att han antagligen hann att något så när låra sig förstå det främmande tungomålet.

Men ungt folk är alltid obetänksamt. Han gjorde också en tur till Paris, bara på några dagar, och röjde därigenom, att det här egentligen icke var fråga om något annat än en lustresa. Nu äro notarieplatserna tillsatta och

naturligtvis fick den unge v. Krusenstjerna en af dem. Han var ju redan på förhand designerad. Tydligt är, att om den gamle v. K. hade tillsatt May, kunde den senare icke undgå att tillsätta den unge v. K. Med gifvör och gengäfvör varar vänskapen långt.

De öfriga sökandena tyckte dock, att detta var något för magstarkt, och ett par af dem ha varit nog naiva att anföra klagomål, liksom om de trodde att det kunde ändras, som långt före både utnämning och ansökan var österkalligen afgjort. Sådant är verkligen en smula barnsligt.

De klagande framhålla, att om ännu den unge v. K. varit i Berlin, så har han dock visligen aktat sig för att omtala hvad han gjort där, liksom om man velat narra honom att inlåta sig på att orda om försäkringsfrågor som han naturligtvis icke kan på en så kort tid ha lärt sig att känna till. Åh nej, så oförsiktig är han ändock icke.

Öfver klagomålen har May förklarat sig. Han tycker, att det enklaste sättet, att komma ifrån saken är att låtsas, som om han missförstått de klagande och fattat dem så som om de dragit i tvifvelsmål, att v. K. verkligen varit i Berlin. May försäkrar nu, att v. K. har varit där. May har under sin utländska resa varit uppe i Reichsversicherungsanstalt i Berlin och fått bekärfelse på att v. K. har varit där. Tänk så snällt gjordt af May. Och tänk, om alla andra myndigheter ville vara lika snälla och i de fall, då en inför dem lämnad uppgift icke är vederbörligen styrkt, ville resa omkring icke utomlands — ty det begära vi ej — men inom landet och där ta reda på om vederbörande talat sanning.

Så står saken nu. Besvärerna ha redan behandlats i statsrådsberedningen och möjligt är, att de redan blifvit afgjorda i fredagens konselj. Troligtvis funderar man dock ännu en tid. På se, om kronprinsen-regenten kan lösa knuten.

Elh.

Prostitutionen.

Frågan för dagen

Två läkare.
Ett lakarebiträde.
En husfröken.
Två städerekor.

En kokerska och en diskerska.
Två portvakter.

Ja, se där ungefär personalen i ett af de i storstäderna upprättade prostitutionshus, för hvilka jag gjort mig till en vägsam förespråkare. Specialisera vi nu frågan till att gälla utslutande Sveriges hufvudstad Stockholm, så befinner sig denna metropol i det synnerligen gyssamma läget att äga en hel del skäligen centralt placerade tomter, på hvilka dylika hus med fördel skulle kunna uppföras.

Några arkitektoniska mästerverk behöfva de ju icke bli. Detta sålunda i direkt motsats till de moderna spritpalatsen. Och det enkla och värdiga yttret bör stå i god korrespondens med en lugn och solid inredning. Detta senare i strid med den mistänkska och sjaskiga elegansen i våra nuvarande bordeller.

De unga män, som för eller senare komma i beröring med prostitutionen — och deras antal torde utan öfverdrift, kunna uppekattas till icke mycket mindre än nitio procent af den uppväxande manliga ungdomen — skulle då kanske på ett sådant prostitutionshus lära sig mycket för lifvet. Tanken på fördelarna af ett eget hem skulle därigenom säkerligen starkare etsa sig in i hans medvetande. Och en allmän — välbehöfelig — smak förfining skulle kunna bli en annan följd. Ty föreningen för konstvärkerreproduktioners spridande har ju ingen anledning att vara så förtärd, att den inskränker all sin gagneliga verksamhet utslutande till skolor och förmögnares privatbarn. De stora offentliga och enskilda målningssamlingarna äro dessutom i allmänhet för öfverväldigande mäktiga för att riktigt kunna njutas och senteras af stora flertalet bildbar ungdom. Som en tredje och sista konklusion vill jag nämna, att de stackars satar, som utan egen förskyllan men på grund af ett alltför prosaiskt samhälles alltför raskaoch regelbundna takt råkat sneda in på lifvets bakvägar och som därför äro i starkt behof af en smula god och billig vederkvickelse under de mörkastundorna, verkligen skulle kunna få denna under de nya förhållandena.

Staten — och städerna — böra icke påräkna någon inkomst af sin prostitutionerörelse. Likaledes i motsats till sprithandlingen. Blifvande efterträdare till hr Meyer få finna på bättre utvägar, när det gäller att fylla deficitens giungagap. De kunna ju exempelvis vara sparsamma på rätt ställe — armé och flotta — eller efter berömdt fosterländskt mönster anställa lämpliga reduktioner af de underliga norrländska bolagsförvärfven.

De prostituerade böra få sina rum, sin mat och sin tvätt till rimliga priser och sålunda ej tvingas att pracka bort vedervärdiga vinsorter till oförskämda priser, för att kunna existera.

Många både andens och kroppens arbetare måste i sitt yrkes tjänst använda nattens till och med mycket sena timmar. Att dessa då rättvisligen kunna göra anspråk på att få både mat och dryck innan de gå till en sen hvila, därom torde näppeligen vara något att diskutera. Några anordningar för deras bekvämlighet i detta hänseende ha vi emellertid icke kunnat spåra utöfver de kringvandrande korfförsäljarnes rykande blecklådor och apelsingummornas smutsiga korgar. Resultatet häraf blir det, att en mängd personer, hvilka i annat fall aldrig skulle haft en tanke åt det hållet, formigen drivas till bordellerna för att där få åtminstone en något snär läskande och svalkande dryck. Och väl där bli de alltför lätt offer för de prostituerades förförelsekonster. De hungrande få med skrikande mage

Svea-Teatern.

Sista dagen
det nuvarande
programmet.

NYTT! Bröderna Lorentz. NYTT!

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Café & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelsens Salongsorkester.

Vördsammast

Claes Andersson.

(A. R. B. 7815.)

Nu bestämdt

sista
dagen i Stockholm

som Kinematograf-Föreställningar gifves
i *Blanche Teater*, ingång från Kungsträdgården.

Nya bilder.

Särskildt framhållas en resa på Snälltåg genom

Kanada

som alla måste se.
Kom ihåg att det i dag är sista dagen i Stockholm.

Öppet fr. 1—11 e. m. Föreställning
gifves hvarje timme.
Försumma ej det sista goda programmet.
Entré 50, 35, 25 öre. Barn 25, 20, 10 öre.

Ny Rotationsmotor
för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. verkstad.
Blåkopier af hufvudrättningen i full storlek jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingenjör Olof Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2—4 e. m.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL.

Juristeriet

Utnämningarna vid riksförsäkringsanstalten, Hyrkratiens triumf.

Prostitutionen. Frågan för dagen.

Morddrama vid Jakobsbergsgatan.

Eldsvåda i St.-T:s tryckeri.

Missförhållanden vid Mosebacke af Lucien.

Från musikvärlden af Colla destra.

Tjufskytte VI, skämtkrönika af Rastamagnac.

En svag kvinna, tillfällighetsdrama i två akter, af Thor Högdahl.

Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet.

m. m.

gå hem och lägga sig, såvida de nu icke föredraga att mätta sig med korffskinn hvilket torde vara en ganska kinkig uppgift.

I detta sammanhang må påpekas det meningslösa i, att de tillfälliga gästerna å våra restaurangers kaféer i allmänhet få kvarsitta nästan obegränsad tid öfver kl. 12 midnatt — dock utan att kunna erhålla något ytterligare i dryckesväg. Denna påtvingade svåra törst fördrar naturligtvis "eftersläkning", och denna släckning torde nu regeln — tyvärr — icke kunna äga rum på annat ställe än på de öl, mot dyr betalning, försäljande bordellerna. Den för ögonblicket af en häftig sedlighetsrabies angripna polisen har just i dagarna börjat med hårdhandade taga itu mot denna lönnutskänkning. Men trots sin stora vishet har den dock icke betänkt, att folk kunna vara både törstiga och hungerna på natten. En utväg ur nattelandet för de många nattarbetarna vore naturligtvis, om polisen t. ex. tillåte de snygga och billiga automaterna att hålla öppet natt och dag, gifvetvis under den strängaste garanti för, att vederbörlig ordning upprätthålles.

Mina funderingar. till fromma för nattvandrarne strupar och magar ha fört mig en smula till sidan om det egentliga ämnet för denna artikel.

Tillåt mig helt kort karaktärisera det generella förloppet af en ung mans besök en gång i framtiden på ett prostitutionshus! Han ringer på, portvakten tillser, att han icke är berusad, och om detta icke är förhållandet, släppes han in. Men — de första stegen därefter gå genom läkarnes observationsbyrå. Nu följer en diskret, men noggrann och grundlig undersökning, närmast för att utröna, om trafikanten är behäftad med någon könssjukdom. Men endast därtill höra läkarnes iakttagelser icke inskränka sig. Utöses dessa läkare med tillräcklig urskiljning, skulle de vara lämpliga att ge dessa unga män lämpliga råd beträffande deras hälso- och sjukvård. Ty otaliga äro de, som aldrig bry sig om att besvärta de praktiserande läkarna för — som de själva tro — obetydliga krämpor, hvilka dock kunna få svåra framtidsföljder.

Jag kan icke underlåta att i samband härmed betona det absolut tokstolliga i de för försunneles bötes-åtföljda, årligamönstringarna för dem, som redan fullgjort sin värnplikt i exercisledet. Man har hittills icke lyckats öfvertyga mig om — och man lär icke kunna göra det — att dessa, så som de nu bedrifvas, icke fullt ut skulle kunna ersättas af knepigt och behändigt gjorda afskrifter ur pastorsexpeditionernas böcker och rotamännens flyttningssamlingar. Skola dessa mönstringar ha något värde, måste verkligen tillsees, hvilken procent af vår värnpliktsarmé genom sjukdomar, olyckshändelser o. d. årligen blir oförmögen att en gång i farans stund bära vapen och göra nyttigt krigstjänst. För detta ändamål måste finnas nära nog hela året om fungerande läkare, hos hvilka den i värnplikten kvarstående hvarje år måste mönstra. Klagomål mot dessa utslag skulle ju kunna anföras hos två, tre gånger årligen sammanträdande kommissioner.

Förvisso skulle de på prostitutionshusen stationerade läkarna kunna undagöra mycket förarbete för dessa läkare och dessa kommissioner.

För att undvika den förgelose, som bemäktigat sig Stockholms konsistorium öfver de prostituerades öfverdrutliga framfart på vägen till besöksmingsbyrå, bör denna besiktning gifvetvis äga rum i själva prostitutionshuset.

Som synes har jag i dessa tre artiklar endast helt lösligt skizzerat ytterkonturerna till en framtidsstanke, som en vacker dag utan allt för stora svårigheter torde kunna realiseras. Men för att detta skall bli en möjlighet — för att vår ungdom skall bli frisk och sund — måste den brottsliga förtegenheten i hemmen beträffande sexuella förhållanden samt statstyrkans tryckande hand på vår undervisning borttagas.

Må en kraftigare pänna än min fylla ut de konturer, som ofvån gifvits. Jag hoppas och tror att så snart skall eke.

Right-out.

DAGSKRÖNIKA.

Publicistklubbens stora årsfest äger rum måndagen den 23 d:s med middag å Grand Hôtel kl. 6. e. m.

Lördagen den 21 d:s var ursprungligen bestämd för festen, men till följd af att behandlingen af en af hufvudtitlarna och eventuellt, af majstullen då förekommer i uppskjuata densamma. Anteckningslistor äro utlagda i Publicistklubbens lokal, där äfven biljetter få lösas.

Albert Bonniers stipendiefond för svenska författare hade i går sin årsstämma hvarvid till ordförande, vice ordförande, sekreterare och kassaförvaltare återvaldes hrr Verner von Heidenstam, Tor Hedberg, Georg Nordenstam och K. O. Bonnier. Under det gångna året ha 6,500 kr. blifvit utdelade i stipendier. De enligt fondens stadgar af Sveriges författarförbund valda revisorerna voro hrr Ernst Beckman och A. Raphael med hrr Edv. Alkman och Th. Blanche som suppleanter. Revisorerna förklara sig ha funnit samtliga handlingar i vederbörligt skick och räkenskaper med ordning och reda förda.

I dag kl. 8 börja aftonkonserterna å Rydberg. Kaffe-konserterna fortgå som hitills.

Kronprinsessan Victoria anlände i går till Capri efter ett kortare uppehåll i Neapel.

Kinematografen i Blanches f. d. konstsalong är verkligen sevärd. Ett flertal af bilderna äro förtäffliga. Särskildt nämna vi Kanada-resan för synnerligen klara och jämna films af ovanlig längd. Kinematografbilder äro ju alltid — och i synnerhet då de äro så goda som dessa — roliga att se. Och de motagas också med förtjusning. I dag är sista dagen i Stockholm för denna gång. Men förevisningarna komma att upprepas till hösten efter en längre landsortsturné.

Fager att skåda är just icke operasångaren hr Rudolf Hoffmann, som i går för första gången uppträdde i Sveasalen. Men han sjunger i stället så mycket fagrare. Hvilket försonande element fullt senterades af gårdagspubliken, som lifligt applåderade de olika numren. Den goda akvationen sjunger hvarje afton tills vidare.

Hr Hoffmann erinrar — till utseendet — åtskilligt om grekiske teorens Coquins, hvilken extra häragermanger han dock lyckligtvis icke innehäver. Men så herr Hoffmann också dansk och icke grek.

Kapellmästare Halléns konsert till förmån för Köpenhamns nödlidande är nu bestämd att äga rum den 25 d:s på därvarande rådhus' öfvertäckta gård, omtalar den i dag hitanlände »Politiken».

Ljus' förlag har tillsändt redaktionen »Spridda studier», andra samlingen, af professor Adolf Noreen, pris 2 kr. 75 öre, samt valda smärre dikter af Leopold, utgifna som n:o 24 i serien. »För skola och hem», pris 60 öre.

På sitt bekanta spirituella och angelämsa sätt behandlar professor Noreen i denna samling en mängd intressanta språkfrågor. Vi vilja endast anföra några rubriker: Något om våra förmann. Språkets musikaliska sida, Nyensvenska stilblommor med gamla anor, Tala svenska — med svenskarne, Ordens död, De nordiska fäderneslandens namn, m. m.

Fl. kand. Erik Hedéns Leopoldsurval tyckes, åtminstone att döma af en hastig genombläddring, vara gjord med en viss smak och urskilning. Fullt så många och långa kungshymner borde dock kanske icke ha medtagits.

— Hvar för sig har de inte boka
paa Skojter?
— Hvor i Helvete skulde han faa
Is!

(Politikens Tik-Tak.)

Telegram.

Genom Sv. Tel.-Byrå.

Den Tollska expeditionen.

Ingen anledning till oro.

Irkutsk, söndag.

Zoologen Birulia, som deltagit i baron Tolls expedition och nu hitkommit, meddelar följande: Den 11 maj 1902 skildes han från Toll i Nerpolochbuljens samt begaf sig till de Nysibiriska öarna. Då han den 4 december lämnade dessa, hade han där uppfört en hydda med en depot af trettio slagade resar samt konserver. Baron Toll lämnade den 9 juni sitt fartyg »Sarya» på nordkusten af öarne och begaf sig till Kap Wysokie, dit han anlände den 10 juli. Där kvarlämnade han ett meddelande att alla expeditionens deltagare voro krya och raska och att han hade sina hundar i godt behåll. Den 13 juli begaf sig baron Toll till Bennetland med tre slädar och fyrtiofem hundar. Toll hade för afsikt att tillbringa vintern på Bennetland, såvida »Sarya» där kunde komma igenom isen.

Studentoroligheter i Lemberg.

Lemberg, söndag.

Efter en studentsammanskomst, där man protesterat mot polisens husundersökningar, åmnade deltagarna begifva sig till ryska konsulatet. Polisen sökte hindra detta men mottogs med stenkastning. Sedan polisen erhållit betydligt förstärkning, afspärrades gatorna och skingrades studenterna. Fyra studenter anhöllos.

Självmord och morddrama i Stockholm.

Fader, som skjuter sig själf och sin dotter.

Ett uppskakande familjedrama utspelades i lördags i huset n:o 18 Jakobsbergsgatan. Dess närmaste motiv torde ha varit arbetslöshet, denna arbetsbrist, som under vintern kräver talrika offer i en storstad som Stockholm: brottslingar och självmördare.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit på platsen för dramat samt å polisvaktkontoret, äro de närmare omständigheterna i korthet följande:

Ernst Kristian Leu, som till september i fjol varit anställd som lagerbiträde i järnaffär vid Drottninggatan, men därefter saknat fast arbete, bodde med hustru och sexårig dotter. Märta Charlotta, en lägenhet på tre rum och kök två trappor upp i gårdsbyggnaden till ofvannämnda hus. De två bäst möblerade rummen äro uthyrda till tvåne italienska kapelllemmar. Sedan mannen förlorat sin anställning, försörjde hustrun familjen med strykning. Långa sjuklig — tuberkler i lungorna — måste hon emellertid för någon tid sedan intagas i Sankt Görans sjukhus, där hon nu ligger för döden.

Leus kommo därigenom att sakna brödet för dagen. Förtviflan bäröfver satte revolvren i faderens hand. Öfver middagstiden på fredagen hade Leu synt i lifvet för sista gången. Först lördagen på e. m. upptäcktes, att ett hemskt drama utspelats i familjens ytterligt torftigt inredda rum. Mannen satt nämligen då på sängen med hufvudet genomskjutet från högra tinningen. På golvet framför honom låg den lilla flickan med ett skottsår i vänstra tinningen och lefradt blod öfver ansiktet. Döden synes i båda fallen ha inträffat ögonblickligen. Något åt sidan låg vapnet, en sexpipig revolver med fem patroner i, två ännu laddade och tre afskjutna.

Liken voro kalla och stela, hvarför Leu formodligen skjutit sig och sin dotter redan på lördagens f. m., för sitt dystra drama begagnande en stund, då hyresgästerna i gårds huset aflägsnat sig till sina olika sysselsättningar. Någon knall från skotten ha nämligen icke hört.

Liken ha afförts till Karolinska institutet.

Kvällen

söker följa med alla nyheter och uppmärksammar sina intresserade läsare att

skriftligen eller pr telefon — om hvardagarna kl. 2—3 allm. 7042 och om söndagarna kl. 10—4 allm. 7249 och riks. 4463 — genast meddela »Kvällens» redaktion allt, som de finna lämpligt i nyhetsväg.

Noues von Serenissimus. Serenissimus besucht auf der Reise incognito ein Nachkaffee. Pötschlich sagt er zu seinen Begleiter: Ach, mein Lieber, haben mich aber in, ah, recht zweifelhaftes Lokal geführt, Damen sind ja hier decolletiert wie auf anserem Hofball. In einer, ah, anständigen Wirtschaft, kann doch so was, ah, nicht vorkommen.

(Jugend.)

Från parkett.

Sabinskornas bortröfvande hade lockat i det närmaste fullsatt hus till Olympiateatern i går. Det ser glädjande nog ut som om publiken skulle ha lärt sig att trivas däruppe i den glada trefliga salongen — och underligt vore det väl annars.

Nå ja, inte skrättade vi fullt så mycket åt sabinskorna som våra fäder lära ha gjort — om man får tro deras ord. Men Strömberg var verkligen alldeles för rolig för att man skulle bry sin hjärna med några jämförelser med hans föregångare. Och i fröken Bolin hade han fått en riktig god motpelerska — deras scen i andra akten hade bara det felet att man inte kunde höra mycket för munterheten i salongen. Hr Strömberg hade just ingen lycklig dag som professor-författaren och hr Edin en ännu olyckligare. Fru Lambert gjorde en dräpelig piga och fröken Kolthoff en frisk och skojig flickunge som man blef glad af att se. Men den ljusa peruken klädde henne inte riktigt. Fröken Lindstedt fick en blomsterkorg.

Strömberg blef inropad tio gånger å rad efter tredje akten, men så var han också klädd i romersk krigsministersuniform.

S.

Folkets hus teater hade i går premiär. Det var den gamla farsen »En fiffig spekulant», i Frans Hedbergs bearbetning, som här väckte oändligt jubel från den nästan fullsatta salongen. Den är ju också oenkligen rätt rolig. Och flera af de uppträdande, särskildt hr Blomstedt och fröken Ewertz, skötte sig utmärkt. Man får ju ej ställa för stora anspråk på dessa skådespelare, som själva utge sig för att vara amatörer, men litet mera arbete på sin utbildning borde de dock kunna kosta på sig.

Hj.

Vasateaterns premiär, Florodora, är uppskjuten till onsdag. Vi fingo nyheten, då annonsen redan var tryckt. Hvarför icke vänta med att utsätta premiären tills man vet, att pjäsen är färdig? Antagligen är orsaken, att Cake-walken, som först var struken, sedan beordrades och nu ej hunnit öfvas.

Fru Johanne Dybwad befinner sig f. n. i Köpenhamn och förhandlar med k. teaterns styrelse om ett påtänkt gästspel.

Eldsvåda

i Stockholms-Tidningens tryckeri.

Klockan half 8 i morse allarmrades brandkåren. Eld hade utbrutit i Stockholms-Tidningens hus vid Stora Vattugatan.

Då städerskan höll på med sitt arbete upptäckte hon, att rök trängde upp genom golvet vid stereotypugnen. Hon skyndade att varsko den i huset boende faktorn, som genast vidtog anstalter för släckningen.

Elden hade uppstått — antagligen genom någon från ugnen nedfallande gnista — i golvet och vid brandkårens ankomst spridt sig till trosshotnen och bjälklagen, som äro af trä. Själva ugnen hvilat dock på järnbalkar.

Sedan man lyckats släcka medels tryckeriets egen slangledning och en pytespruta, måste brandkåren hugga upp icke mindre än åtta å tio kvadratmeter af golvet, innan all fara var öfver.

Då hufvudsakligen järn- och cementkonstruktioner äro använda vid detta tryckeri hade väl olyckan ej kunnat blifva af större omfattning, men den var dock hotande nog, emedan den utbröt på en tid, då vanligen ingen människas finnes i tryckeriet. Denna gång kom dock slumpen i städerskans skopnad till hjälp.

Teater och kritik.

I.

Det är inte utan att teaterkritikens ställning i tidningarna påminner om modernismen vid våra skolor. Medan lärarna i öfriga ämnena skola uppfylla vissa kompetensbetingelser så anses ju — eller ansågs åtminstone för några år se'n — hvem som helst lämplig och skicklig att lära pojkarne svenska. Och nu ha ju tidningarna visserligen sina speciella teaterkritiker, fast man väl vägar ha delade meningar om kanske de flestas kompetens. Men så en dag är den ordinarie hindrad — eller och inträffa två premiärer samtidigt — ett ingalunda ovanligt fall i en så teatervälsignad stad som Stockholm. Och då skickar man förste bäste referent att afge sin dom öfver styckets och de spelandes vara eller icke vara.

Det är ett misstag att tro, att ej recensitioner ha en och en ojämnt inflytande på en pjäs' öde.

Jag skall ge ett enda, ett mycket färskt exempel.

En ej alldeles föraktlig minoritet af våra recensenter är af kvinnligt kön, och deras antal tycks vara i stigande. Så vidt mig är bekant ha ej mindre än två dagliga och två veckotidningar redan ordinarie kvinnliga recensenter. Nåja, det kan tyckas helt naturligt, hälsat som teaterpubliken ju är öfvervägande kvinnlig. Men det är ganska lustigt att se hur denna lilla omständighet kunnat hjälpa ett stycke till en i mitt tycke fullkomligt oberättigad succés. Ty en tråkigare pjäs än *Giftermålsbalen* rundt, illa kopierad som den är efter bättre förebilder, är väl inte så alldeles lätt att bita. Och både mot spelet och regien skulle diverse anmärkningar kunna göras — inte motsvara de på långt när hvad man är van att få se. Men tidningarna konstaterade en succés — för primadonnans tonletter.

Jag gick dit och tittade. Toaletterna voro verkligen mycket vackra — om de burits ute på gatan eller i en salong bara. Men på scenen hände detsamma som skulle hända de flesta om de ginge in osminkade. Ramp-ljuset förtog all effekt — det hela blef

grått och blaskigt och färglöst. Men de kvinnliga prisdömarna som ju voro fackkunniga — på toalettkonstens område om och ej på teaterkonstens — blefvo förtjusta — en af dem till den grad, att hon skref två panegyriker — en öfver pjäsen och toaletterna och en öfver toaletterna enbart — försiktigtvis under olika signaturer.

Och under de gemytliga mellanaktsekollationer ingång ej de manliga kollegorna att bli smittade af den allmänna yran och dagen därpå lyste de med sin sålunda förvärfvade fackkunskap.

Det är ju en detalj — en bagatell — låt vara! Och jag skulle aldrig skriva ett ord om ämnet, ifall jag tillhörde den stora hop som anser teatern för en konstant som spelat ut sin roll. Jag tror ej att någon art af konst eller lif någonsin dör ut — en ny tid tarfar nya former, det är allt. Men just i en sådan öfvergångstid har en konstant behof af en i hög grad förstående och intresserad kritik — och i båda dessa fall ha vi grofva synder på vårt samvete. Och det är därför jag i ett par följande artiklar vill försöka att göra några rent sakliga anmärkningar till den verkan det hafva kan.

S.

Förhållandena å Mosebacke restaurant.

Ocker på de kvinnliga artisterna och på — kunderna?

Vi minnas, att St.-T. för en månad sedan framdrog en del förhållanden vid Mosebacke varieté i dagligtus. Artikeln var ägnad att väcka starkt intresse genom de bevis på ett upprörande ocker på de kvinnliga artisterna, som där framlades. Innehavaren af varietén, hr G. Ekstrand, är nämligen också källarmästare på den med varietén förenade Mosebacke restaurant. Och för att draga på stor valuta som möjligt af de den lätta scenens barn, som hos honom sökt engagemang, hade han låtit i deras kontrakt inrycka en bestämmelse, som ytterligare inpräntades genom analogi de kvinnliga artisternas klädloger; att de ejingo lämna hans lokaler före kl. 12 på natten — varietéföreställningarna sluta kl. 11 — och att de ej, vid vite af 25 kr.,ingo låta bjuda sig på supé på annan restaurant än hr Ekstrands.

Samma dag St. T:s artikel stod inne skade Sv. D. en medarbetare dit att undersöka förhållandena, hvarvid han fick full bekräftelse på, att St. T:s meddelanden voro riktiga.

Hr Ekstrand, som underligt oöfgrimmare af tredje graden, följande helt cyniskt, att saken vore mycket oskyldig. Då det hör till regeln, att unga män bland publiken bjuda de kvinnliga varietéartisterna på supé, ansåg källarmästaren sig ha rätt att hindra sina konkurrenter att njuta dessa lättsinnets frukter, hvarifrån han påbjudit, att de kvinnliga artisterna skulle som lockbeten vistas i hans restaurantlokaler tills dessa stängdes. Han påstod dock att bestämmelsen ej efterleddes och ansåg att St. T:s artikel framkommit i sensationssyfte.

Sedan polisen med anledning af dessa förhållandens offentliggörande besökt etablissemanet, torde dock den oför-synta bestämmelsen ha blifvit borttagen, åtminstone i de flesta kontrakt.

Då emellertid till oss upprepade gånger inkommit anmälningar om diverse missförhållanden vid ifrågavarande etablissemanet, och då ofvannämnda tidningar egendomligt nog låtit sig nöja med källarmästarens förklaring utan att närmare undersöka dessa förhållanden, ha vi ej tvekat att ånyo taga dem — och andra af hrr svärart — till behandling. Icke i sensationssyfte utan för att i vår må å söka bidra till att det för vårt samhälles konst undvikliga onda, som kallas varieté, med därmed förenad annan näring, åtminstone måtte hållas inom anständighetens gränser.

Källarmästarens påstående, att den ofvannämnda bestämmelsen ej efterleddes, är icke riktigt. Vi känna många exempel på motsatset. Vi vilja blott nämna ett, som tydligen visar, att källarmästarens tyranni icke blott tagit sig uttryck på detta sätt, utan gått ännu längre.

En ung man hade en dag ljudit en af de kvinnliga artisterna på supé. Efter föreställningens slut gaf hon honom dock återbud, därför att hr Ekstrand tillagt henne att supera med en annan person i hans lokal. Detta faktum talar för sig själf.

Ännu en episod från den med anledning af St. T:s artikel gjorda undersökningen förtjänar att nämnas. Det följdes nämligen, att då polis-mästaren begärt att få se ett af de kontrakt, i hvilka den nämnda bestämmelsen skulle stå inryckt, han af tjänstgörande poliskommissarien, som tycks vara trägen kund vid etablissemanget — vi förmoda på friiderna — hugnats med ett kontrakt för en manlig ormmänniska eller dylikt. Också ett slags fri bevisning.

Förhållandena vid denna restaurang äro också på annat sätt långt ifrån mönstergilla utan att ordningens upprätthållare funnit lämpligt att söka

* Sustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Alla förvänas öfer goda Viner: 1 kr.

Fin Champagne 2 kr. 1/2-but. Importerad å fat här, buteljerd och mousse- rad å maskiner köpta direkt från Reims.

H. Prién,
2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Åstadkomma bättring. Så äro små- rummen och kaféet rätt ofta öppna utan särskildt gjord anmälan långt utöfver den "lagliga" tiden. Jämförd med det underliga polisförbudet mot en del restauranter att låta gästerna kvarstanna längre än 12,15 och den vid dessa lokaler posterade detektiv- vakten för att kontrollera och even- tuellt angiva, ter sig denna eftergif- venhet mot hr Ekstrand onokligen egendomlig. Vi vilja härmed på intet sätt orera för tidigare stängningstid i allmänhet. Tvärtom, men mannarnä böer ej finnas.

Vidare händer det mycket ofta, att källarmästaren inviterar kända kunder att efter stängningstiden i festvåning- en intaga förfrikingar och — spela kort. Hårom vore väl intet att säga, om det än icke är oskyldiga spel som öfvas. Om källarmästaren bjuder på förtäring, så är det ju en hans enskilda fest. Men vi veta och ha bevis på att det icke alltid är så. Skulle käl- larmästaren förlora, och det händer stund- om, få gästerna själfva betala de kon- sumerade varorna. Och detta är dock en väsentlig skillnad.

För att ingen förväxling skall upp- stå, meddela vi, att Åtskilliga klubbar flera gånger i veckan idka mera oskyld- igt kortspel i våningens erskilda rum. Men dessa fullt berättigade tillställ- ningar sluta alltid i laglig tid, kl. 12.

Vi hysa den förhoppning, att vårt påpekande af dessa missförhållanden skall leda till en ändring i desamma, och afstå för dagen att behandla det från annan synpunkt egendomliga sätt, på hvilket källarmästarens skräck- regemente mot en del underhåfvande tager sig uttryck. Vi få säkerligen anledning att återkomma.

Lucien.

Från musikvärlden.

Lady Hallé, Borwick, Aina Manner- heim och diverse skvaller, mest det senare.

Lady Hallé och Leonard Borwick ha denna vecka lyst och åter försvun- nit. Glänsande meteorer, som man skulle önska vore fixstärnor på vår konsthimmel. Solid, ärlig konst, som man har godt af lång tid framåt.

Grefvinnan Aina Mannerheim har gifvit ännu en konsert, lika gripande som den första, och operan har upp- tagit Verdis gamla parodiska »Ernani», där herr Forsell firat triumfer för sin storartade sång, som utvecklas, så att man märker det hvarje gång, man hör honom.

Från operan har jag hört litet skvaller om kommande intressanta företelser. Jag återger det härmed i hopp om att en del skall bekräfta sig.

Om onsdag ger operan »Lucretia Borgia» af Donizetti, hvarför vete gu- darn — och fru Östberg som här får sjunga väldigt med koloratur. Vispa, att denna gamla förlagade opera, i hvil- ken alla tänkbara brott äro samlade — i slutaktén stå sju likkistor på scenen. — skall dö en snar död.

Herr Forsell i sin favoritroll: den egen- sinnige pojken.

Onsdag ännu dagar, d. v. s. den 25 de skall Verdis »Otello» upp med hr Nyblom i titelrollen och fru Hellström som Desdemona. Meningen var att herr Forsell skulle göra Jago, en roll, för hvilken han torde passa bättre än någon annan. Emellertid har hr Forsell förklarar, att han icke vill repetera, då hr Törnqvist skall vara regissör, hvarför man är betänkt att låta hr Söder- man utföra rollen. Hvilket vore till stor skada för den vackra operans framgång. Emellertid skola vi hoppas, att hr Forsell låter sig förmås att öfvervinna den barnsliga, småaktiga pigförmähet, som tyvärr är ett af denne geniale sceniske sångares mest utmärkande drag. Han skulle härigenom göra både publi- ken och sig själf den största tjänsten. När vi nu icke för närvarande kunna få en bättre regissör än hr Törnqvist, hvars omöjlighet vi på intet sätt vilja bestrida, så är det väl det bästa att hvar i, sin stad bemödar sig så godt han — eller hon — förmår i st. f att genom naiv egensinnighet söka för- däfva alla möjligheter att nå ett så tillfredsställande resultat som kan nås.

Mera skvaller.

Onsdagens därpå, den 4 april, lär »Rheinguldet», åter lysa på operans scen. Hr Nyblom, hvars förträffliga Mime vi ha varmt i minne, skall öfver- taga »Briesemeisters mantel och röda hår som Logo. Helt visst en intres- sant uppgift för den begåfvade och framsträfvande unge sångaren. Men

en mycket svår uppgift särskildt vid jämförelsen med företrädarens mäs- terliga tolkning.

Som Mime skall herr Ericsson för- söka sig. Hvarför icke hr Malm, då ju hr Ödman skulle kunna sjunga Froh, en uppgift, för hvilken han ovanligt nog synes fullt lämplig? Men hr Ödman tycker kanske att partiet är för litet. Eller kanske direktionen tycker, att tjänstgöringspångarna bli för stora för en så liten roll. Sådana konstsyn- punkter har man förr hört talas om. Hr G. Sjöberg debuterar som Faselst och hr Söllerger har öfvertagit Falne efter hr Elmblad.

Peterson-Bergers »Ran» lär ej komma upp förr än i höst, därför att — de- korationerna ej hinna bli färdiga. Ar- betet vid operan går som bekant all- tid med ilfart.

Den 23 de konserterar Leipziger Philbarm. Orchester under Winder- steins ledning. Impressionier herr Fol- mer—Hansen bör få mera heder af dem än af badensarna, som så snabbt måste afbryta sin kungliga turné och resa hem till sitt land igen.

Till i höst har herr F.—H. sparar en fin trumf. I oktober kommer han nämligen hit med Bayreuth—Nürnberg- ger Philh. Orchester under ledning af Siegfried Wagner och Wilh. Bruck.

Naväls impressario, Wiese, har med operan uppgjort, att Naval för nästa säsong blir så godt som till hälften engagerad. Att börja med skall han uppträda i Massenets »Manon» — »förtur gifven här — och »Werther», ur hvil- ken vi på en konsert hört Naval före- draga en mycket vacker aria.

Vidare har herr Wiese för konsorter engagerat mille Krahle, en af konti- nentens mest berömda sångerskor. Som bekant kommer också den berömda — och strålande vackra — Yvonne de Trévile, för närvarande i Marseille, hit under den energiska impressions Gu- stave Thalberg ledning.

Enligt den finska »Fyren» skall Aino Achte, den berömda sångerskan, hitkomma i maj för att uppträda dels på konserter, dels på operan.

Stiliden kan jag nämna att Ellen Gulbranson redan i maj lär komma att ge ett gästspel å operan, att börja med som Brünhilde i »Valkyrian» och att den berömda danska tenoren He- rold i samma månad äfven kommer att till glädje för alla musikvänner visa sig på k. teaterns scen.

Det här var ju nyheter tillräckligt. Lätte de blott besanna sig, önskar Colla destra

Tjufskytte.

VII.

Redaktionen för den här morgontid- ningen tar alldeles fel när den beskyl- ler mig för att motarbota lufteglings- konsten här i stan, och Svenske har speciellt varit mitt älsklingsbarn all- ifrån början. Jag tror jag skulle be- tacka mig för att gå upp med en van- ligt ballong — det är nästan för ba- nalt för mig. Men Svenske — jo, jag tackar jag. Först stiger man upp från Idrottsparken i närvaro af sergeant Ber- ling och hela det öfriga kungliga huset och under ceremonier som lifligt på- minna om ett af mina käraste barn- domsöjen — en småstadsmarknad. Och så — ramlar man ner på något

annat ställe i stan — banalt är det då guds inte!

Nej, högt ärade redaktion, ni misst- ar er fullkomligt. Jag är t. ex. en stor älskare af båtar också — men där- för anser jag mig ej vara tvungen att tycka om söndagsseglare.

En som kom i väg med en viss fart var den moraliske boktryckaren herr Victor Petterson. Ty man kan väl ta för gifvet att hans magnifica sortie från toradagens valmöte också betecknar hans sortie från den politiska skådebanan. Nåja — om det är honom egal, så äro ju alla parter nöjda.

Och tänk hvilken åtgång han bör ha haft på sina föreslagna uppbyggel- seskrifter. Hvarenda samvetsgrann val- man — och hvilka valmän äro ej det — har naturligtvis lagt sig till med dem för att kunna bilda sig en egen mening. Åtminstone fick man det in- trycket af deras verkligt uppbyggliga indignation.

En polischef och en teaterdirektör gjorde en gång en liten resa till Södern för att studera skön konst, och den resan glömma de nog aldrig. Ty hvar och en af dem har upplevat nog för att fylla tvänne spalter i D. N. — Hvilket för bägge herrarna tillsammans gör fyra spalter upplevelser. Och det är ju rätt vackert i vår prosaiska tid. Teaterdirektören såg flera tusen pjäser, men inte en som passade på hans tea- ter — undrar just hvad det kan bero på. Och polischefen konstaterade att ordningen på Nizzas gator var så god — tack vare polisens frånvaro. Det skall bli roligt att få se de lärdomar- na tillämpade i praktiken.

Den lilla Dagen, droskuskarnes speciella organ, har en medarbetare, som sex gånger i veckan skriver sitt lilla af esprit öfverflödande och af upp- seendeväckande nouveautéer fyllda kå- seri. Och nu senast har han råkat röra vid fallet Törnqvist — Forsell (hvad skulle väl vi käsdör lefa på om ej operan funnes till? Det är på det hela taget tämligen öfverflödigt när »En flänör» börjar med att bevisa det herr Törnqvist är en hedersman — det veta vi alla förut — det är ingen hemlighet, för att använda »En flänör» älsklingsuttryck. Det är ingen hemlighet, säger »En flänör» vidare, att ingen kompetent efterträdare till hr Elmblad stod att erhålla. Hvilket kan vara sant, men inte är något skäl att ta en inkompetent. Och det är heller ingen hemlighet att Herman Drag kom hit från Tyskland och var villig att ta platsen — för att nu nämna en af dem man hade att välja på. Men operan tycker ju det är så skojigt att försöka bereda oss små öfverraskningar — och så öfverraskade ha vi väl sällan blifvit som när herr Törnqvist fick platsen. Ty att vara en utmärkt fin och bildad karl och en god skådespelare, det är nu engång intet tillräckligt kompetensprov för en regissörsbefattning. Men metoden är gammal och sedan länge bepröfvad i monarkiskt styrda stater — äro råd- gifvarne odugliga så får kungen mer makt och vice versa.

Rastamagnac.

Presenter:

till Konfirmationen köpas under

denna månad billigast i

Konkursrealisationen

14 Kommendörsgatan 14.

Gör ett besök!

En svag kvinna.

Skisserad tillfällighetsdram 12 akter.

Af Thor Högdahl.

(Förte.)

ANDRA AKTEN.

Personer:

Arffurstinnan Helene af Blasenber.
Henry Faber, hennes tandläkare.
James W. Potter, amerikansk tid- ningsman.
Kammerherre greve von Walroth.
En hotellvaktmästare.

Scenen är en lussuös inredd salong i hotellet de France i Mentone.

Furstinnan Helene och Henry Faber in- genom dörröden. Furstinnan stöder sig med tröt min mot Fabers arm. Båda äro synbarligen i en mycket upphetsad sinnes- stämning.

(Furstinnan sjunker ned i en fåtölj.)

Gud ske lof att vi äro här igen! Hvad mena då dessa människor? Vilja de plåga lifvet ur oss?

Och ni min vän som lofvade, att vi skulle finna lugn här i Mentone. — Säg, hvarför skola människorna plåga hvarandra?

Faber: Hvarför? — Tror ni då, min älskade, att de gjort annat från världens begynnelse?

Furstinnan: Man det är ju förskräck- ligt! Jag står inte ut med det långt! — Köbildning framför hotellet hvarje gång vi gå ut eller in. Har ni märkt, hur man ser på oss, som ville man sluka oss med ögonen. Amatörfotografer i hvarst enda gathörn. Man betalar kyparna dubbla dricks- pengar för att få sitta nära vårt bord uppe på Belvédären.

Faber: Hvad vill ni då jag skall göra? I början brödde jag mig inte om det, men då jag ser att ni lider därpå, så... Vi få härnå efter dinera här uppe i våningen. (Han hjälper furstinnan af med ytterkläderna och bjuder henne armen.) Låt oss sätta oss i lugn och ro och hålla råd om; hvarst vi skola resa. (De slå sig ned i en divan.)

(Furstinnan spritter till och släpper Fabers hand.) Men tror ni, att vi äro fullkomligt ostörda?

Faber: Skall strax öfvertyga mig därom. (Går bort och skjuter hastigt upp dörren, med hvilken han står till en vaktmästare, som stått och lyssnat vid nyckelhålet.) Hvad gör ni här? Packa er i väg, eller...!

Vaktmästaren: Om förlåtelse, mon- sieur, jag tyckte det ringde.

Faber gör sig öfvertigad om, att takt- fullt följarens försvarsmitt och går så tillbaka till Faber.

Faber: Så där ja, nu finns ingen, som kan höra oss. Hvarst vill min älskade, att vi skola fara?

Furstinnan: Men hvad funderat på Amerika, men så kom jag att tänka på den där lilla uppfostrade yankee- damen, som öfverföll mig, då jag gick ensam ut på boulevarden här om da- gen.

Faber: Öfverföll, säger ni?

Furstinnan: Ja, hon stannade midt framför mig på trottoaren och vefvade fram en hel rema med moral och skällsord om hvarannat. Till sist spottade hon åt mig, drog åt sig kjo- larna och gick.

Faber: Hvad ett sådant uppträde måste ha varit obehagligt för er. Ja, Amerika är nog intet land för oss. Där florerar källborgerligheten värre än i själva Tyskland.

Furstinnan: Men hvad säger ni då om södra Italien eller Spanien?

Faber: Duger inte alla. På båda ställena skulle vi snart råka ut för

någon Camarilla, som utplundrade och exploaterade oss.

Furstinnan: Nå, för att gå från den ena ytterligheten till den andra, skulle vi inte kunna bosätta oss i norden, i Sverige t. ex.? I det landet existerar åtminstone intet röv- vareväsen.

Faber: Där är alldeles för kallt.

Furstinnan: Men, store Gud, finns det då icke ett land på jorden, som kan gömma oss — skänka oss lugn.

Faber: Jag fruktar det värsta i det afseendet. Sade jag er inte, på förhand att vi skulle utsätta oss för människors förföljelse.

Furstinnan: Det har ni aldrig sagt mig! (Brister i gråt.)

Faber (i öm ton): Men så tag det då ej så illa, min älskade Helene. Ni behöfver säkerligen något som kan förstöra er. Hur skola vi tillbringa vår afton?

Furstinnan: Jag har egentligen icke lust för några förströelser, men vill ni gå på teatern; skall jag följa er?

Faber: På teatern. Nej, det är ty- värr omöjligt för oss. Där skulle ni bli utsatt för en orhörd sinnesörrelse. Man har ju kokat ihop långa kup- letter om er och mig som sjungas där hvarje kväll.

Furstinnan: Men det är ju ned- rigt! Hvarst vill man komma med det?

Faber: De vilja dra folk naturligt- vis — tjäna pengar på oss. Det finns något här i världen som heter reklam. (Skrattar.)

Furstinnan: Och sådant kan ni skratta åt, min vän!

(Det ringe. En vaktmästare kommer in och lämnar ett kort.)

Faber tar kortet och läser:

James W. Potter, Flying correspon- dent of »Chicago News».

Så där ja, en ny journalist! Den femte i dag tror jag.

Furstinnan: Men det är ju er egen skuld. Hvarför började ni någonsin att släppa de där människorna in på lifvet?

Faber: Släppte man inte in dem, skulle de tjuga ännu värre i sina korrespondenser än de göra. Jag känner amerikanarne. Om vi nekade att taga emot honom nu, skulle den där mr Potter inte dra sig för att praktisera sig hit i genom skorstens- pipan.

Till vaktmästaren.

Låt amerikanaren komma in.

Furstinnan: Men så kan väl åt- minstone jag bli forskonad från att höra honom.

Går in i ett sidorum och stänger dörren. Mr Potter in, hålar värdslost, tar fram en stor anteckningsbok och ställer sig fram- för mr Faber:

Well, det är mr Faber, jag har den äran att tala med?

Faber: Jo, det elär in.

Potter: Hur mår furstinnan? — När anträder ni er amerikanskturné? — Tusen dollars för en egenhändig skriven artikel i »Chicago News».

Faber: Furstinnan befinner sig väl. Historien om turnén är naturligtvis gjord i Amerika. Och jag skriver icke för pengar.

Nytt!

Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Gesar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, epianerier, yttverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig. Installatör för hvarje varmegrad från 10—100 grader C. Prof mot kr. 4: 50 franco. Ingenior Georg Epstein, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supelokal för
teaterbesökande.

Potter: Well, då börjar således tur- i Chicago?

(Går en anteckning i sin bok.)

Faber: Nej, hör ni, min herre!

Potter: Well, alltså i New-York. Två tusen dollars för artikeln. Jag har ju ert löfte?

(Faber för sig själv.)

Den där är ju galen.

Potter: Well, furstinnan ämnar resa till Blasenber för att hälsa på sin sjuka son?

Faber: Hvad för något?

Potter ricker honom ett exemplar af »Frankfurter Zeitung», Faber läser:

Då arffurstinnan Helene af Blasenber härom dagen erhöi underrättelse om att prins Friedrich Carl svårt insjuknat, blef hon djupt gripen. Det uppgives, att hon har för afsikt att bryta med Faber och lämna Mentone för att på så sätt lättare få tillåtelse att be- söka sin sjuka son.

Faber: (i vredgad ton). Osanning, skändlig osanning alltsammans! Fur- stinnan har för alltid afbrutit all för- bindelse med sin familj, och vi ämna aldrig öfverge hvarandra!

Furstinnan som obenärkt kommit in i rummet.

Hvad står på? Jag tyckte, att ni ta- lade om...

Tar tidningen ur Fabers hand och läser:

O, mitt barn, min stackars lille gosse. Kan det vara möjligt? Jag måste ha visset därom.

Faber: Det där om prisen sjukdom är naturligtvis ett påhitt liksom allt annat man skriver om oss i tidningarna.

Vänder sig mot Potter, som med dim- pad röst säger honom något. Därpå till furstinnan:

Min furstinna mr Potter anhåller om ert porträtt.

Furstinnan med en häpen blick på Faber:

Men hvad menar ni?

Potter: Tusen dollars för ett por- trätt med egenhändig namnteckning.

Furstinnan alldeles utom sig till Faber: Men gå befrin mig då åtminstone från den där hänsynslösa karlens när- var!

(Faber säger några ursäktande ord åt Potter, som motvilligt aflygsnar sig.)

Furstinnan uppbarnade:

Och detta kallar ni för finkänslighet och ömhet — att utsätta mig för den ena förödmjukelsen efter den andra af så- dana där människor. Ni, Henry, som skulle beskydda mig mot allt!

Faber: Den som likt oss flytt ut till människorna och lifvet, måste beväpna sig med mod. Och vi få inte stöta oss alltför mycket med våra likar.

Furstinnan: Det är bara undanflyn- ter! Jag skulle nästan kunna tro, att ni är fåfång och fikar efter att bli ryktbar. — Ja, Henry, ni är själfviskt!

Faber: Men, Helene, glömmmer ni då alldeles vår kärlek? Glömmmer ni hvilka maktiga fiender jag haft att kämpa emot, hvad jag lidit och öfprat för er skull!

Furstinnan: Skall ni tala med mig om uppoffringar?

Faber: Jask, ni kanske ändå bör- jar på att ångra förlusten af den furst- liga kronan?

Furstinnan: Henry, ni gör mig orätt. — Men då jag nyss läste det där i tidningen om min lille Friedrich Carl, då blef det med ens klart för mig hvad jag förlorat. (Hon fattar hans hand).

ledning att beklaga er öfver min far eller mig?

— Fröken vet mycket väl, att jag är honom tillgifven, stammade Fran- çois. Om jag har begått något fel, är det fullkomligt ofrivilligt.

— Ni har inte begått något fel, svarade markisens dotter, ni har be- gått ett brott, ett verkligt brott.

François' ansikte öfvergick från blekt till svartblätt. Han svarade:

— Ett brott! Hvad är det fröken kallar ert brott.

— Jo, fortför Yvonne, det är ett brott att falla skamliga yttranden om vår heliga religion inför ett barn af Réginals ålder, inför ett barn som skall gå till sin första nattvardsgång. Sådana där orimliga historier, som ni snappat upp på krogarna, och hvilas betydelse ni förmodligen intet förstår, äro i alla fall tillräckliga att göra in- tryck på ett så ungt sinne som min stackars brors.

Stalldrängen drog andan, som om han väntat sig något annat, men sva- rade icke. Yvonne blef besviken och förklarade bestämdare hvad hon me- nade:

— François, var god och erkänn inför min bror, att det är på kro- garna ni hört hvad ni sedan upprepat för honom.

Hon tviflade icke på att fruktan att

Vice Häredehöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im Sollins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättsegragar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 4420. Rikstet. 2788.

Ni måste skaffa mig visshet om, hur mitt barn befinner sig. Jag fordrar det af er!

Faber: Hvilken oförklarlig svaghet af er, min älskade. Ha vi då inte en gång för alltid lämnat Blasenbergs ryggen och beslutat att leva endast för hvarandra? Låt dem skriva i tidsningarna hvad de behaga. Vi behöva inte bry oss därom. Ni har lofvat att aldrig mer tänka på edra barn.

Furstinnan: Hvad är då ett löfte af en pinad och förföljd kvinna! Har ni då aldrig hört talas om modershjärtats makt? Då dess stämman får göra sig hörd, öfverröstar den allt annat. Allt, säger jag er! Henry, min älskade, ni vet ju, att det är förståelse jag sökt och trott mig finna hos er!

Faber: Svaga och nyckfulla kvinna! Furstinnan sliter sig lös från honom och springer upp från divanen.

Jag måste härför, jag vill återse mina barn! O, hvad jag är gränslös olycklig!

Örsklänningen i försvifan.
 (Det ringar åter och raktmästaren anmälde en ny besökande.)

Furstinnan: Antagligen en ny journalist, en ny föreläsning!

Till Faber:
 För mig härför, jag ber er, jag besvär er därom!

Raktmästaren: Nej, madame, det är ingen tidsningsman. Det är en äldre herre, som säger, att han medför viktiga depescher och att han vill tala med madame ensam.

Furstinnan: Låt honom komma in.

Faber: Jag väntar i boudoaren, om ni skulle behöva mig.

Furstinnan: Det är bra.

Grefve von Wolrath trädde in. Furstinnan skyndar honom till mötes:

Ä, är det ni, min gamle vän! Jag borde nästan ha anat det.

Någ mig, hur är det med min son, min lille älskade Friedrich Carl?
von Wolrath: Det är för hans skull jag är här. Prinsen har legat sjuk sedan en vecka. Svårt sjuk, ers höghet. Läkarna ha fruktat det värsta, men den senaste bulletinen låter något lugnande.

Furstinnan: Har han frågat efter sin mor?

von Wolrath: Om han har frågat? Under hela sin sjukdom har han inte haft en tanke för någon annan än sin mor. Han har tiggat och bedt att man skulle föra er till honom, och alla som hört det, har rört till tårar. — Och de andra prinsarna sedan! Man har naturligtvis sagt dem, att ers höghet rest bort för att sköta sin hälsa, men ju längre det dröjer, desto större blir deras längtan efter »lilla mamma».

Furstinnan utom sig af rörelse:
 Mina barn, mina älskade små barn! Herr grefve, jag följer er genast till Blasenberg. Ni måste hjälpa mig att få återse mina barn!

von Wolrath: Ack, ers höghet, ni begär för mycket af mig. För närvarande skall man icke slippa er inom Blasenbergs gränser.

Furstinnan liksom uppsaknande ur en dröm:

Jag borde ha insett det. Men skall jag då aldrig få återse mina barn?
von Wolrath: Vi skola hoppas det bästa, ers höghet. — Jag vet en utväg.

Furstinnan: O, säg ut, herr grefve!
von Wolrath: Ni lämnar er följeslagare och hvilat i ensamhet ut en tid på något fridfullt och lugnt ställe, så få vi se, hvad som kan göras.

Furstinnan i försvifan:
 Min Gud, finnes då ingen annan utväg?
von Wolrath dröjande:
 Nej, ers höghet, jag känner ingen annan.
Efter en stunds tystnad:
 Men — förlåt en fråga — har ers höghet funnit lifvet ute i världen sådant som ers höghet väntat att finna det?

Furstinnan skakar vemodigt på hufvudet:
 Ni yttrade en gång något om, att burlåglar icke trivas med friheten. Och — ni hade rätt.
von Wolrath: Ni har alltså beslutat er för att lämna detta hotell och följa mig?

Furstinnan: Ja — jag reser. Jag är färdig till allt, då det gäller att återse mina barn.

von Wolrath fattar hennes händer:
 Ers höghet, jag tackar er. Lifvet ut bland människorna har bragt er till oförtänt.

Furstinnan: Nej, men jag har fått inse, att för en furstinna finnes intet lif till!

Hvad jag nu går till mötes blir kanske en tung botgörelse, ett outhärdligt lidande — en graf. Men — för barnens skull!

Faber, som från sidorummets ly-snat till deras samtal, står upp dörrarna på vid gavel och blir stående på tröskeln, i det han med bestört och upphelat min betraktar furstinna, som tar tag i en stolskärm för att icke falla:

Helene, ni tänker öfverge mig! Är detta furstinnekärlek?

Furstinnan: Ni får icke hindra mig i min föresats. Jag måste återse mina barn.

Döm mig ej. Jag är ju endast en svag kvinna!

Ridd.

(Sitat.)

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—d—B—m.

Kvadratgåta.

Ordna nedanstående 16 bokstäver så, att de på rägräta och motsvarande lodräta rader bilda samma ord:

2 a, 1 e, 2 g, 2 i, 2 k, 3 r, 3 t, 1 v.

Teckengåta.

Ordet, som är en svensk *interjektion*, består af 4 bokstäver. Borttagas af dessa 1:a och 3:dje bokstäverna, bilda de två återstående namn å något, som ingen kan undgå.

Hvilket är detta ord?

Kvadratgåta och charad.

2 a, 1 b, 1 e, 2 i, 3 l.

Mitt första man gifver med lust och med fröjd.

Mitt andra: Kalif — blef af fienden röjd.
 Mitt tredje: en tingst — till form något böjd.

Bokstafsgåta.

2 a, 1 d, 1 k, 1 m, 2 s, 1 u bilda — rätt placerade — namn å en *Syrisk ort*.
 Hvilken är denna?

Läsningar

af »Försök på» den 1 mars 1903

Räknegåta

10	2	8	5
5	5	9	6
4	5	6	10
6	13	2	4

Charad:
 Möen.
 Palindrom:
 Sadel — ledas.

Kvadratgåta:
 O D E N
 D U K A
 E K A R
 N A R R

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.

Cigarer och Cigarretter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms
 Kafferostnings- &
 Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Fil. Dr P. Håkansson

Salubrin

användes af alla, som lärt känna det.

som det bästa medel

mot *räk* och *inflammationer* till följd af *yttre skader*, *sår*, *bölder*, *tandvärk*, *rosen*, *äderbräck*, *hämorrhoider* och *halsabscesser* m. m.

Det förnämsta toalettmiddel och det pålitligaste härmedel.

Om de olika användningssätten för olika ändamål se den hvarje flaska medföljande beskrifningen.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specerier och Färgaffärer, Partilager hos *Geijer & Co Stockholm*.

"HEUREKA"

19de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afslutning af bläcket. Sparar uttryckning af bläcket. Absolut oskadligt. En påfyllning räcker månadslångt.
 Pris 2 kronor. Säljes endast i *Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.*

Acetylenbordslampan

REX.

Lättaköpt, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kup, bålare och brännare 20 kronor; 100a patroner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efterkräft till landsorten. Utställd i *Lia Vätting 30*. Order torde insändas till Ingeniör *Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm*.

Ombärligt för hvarje hushåll!

"Vafda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, trilläckra färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Boställningsaffär & i *Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.* Rikstet. 7143.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Öning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Specerieraffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- och Specerieraffär hör, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 67 55. Rikstet. 69 77.

Rich. Söderströms Skrädderi-etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välortat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant facon. Valförordt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 09. Allm. Tel. 167 09.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Uademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöill högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,

Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottas beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Gillet på Solhaug*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken rundt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—11,00 e. m.: I dag för första gången: *Florodora*. Operett i 3 akter, 3:e akten afdelad i 2 tablåer, af Owen Hall, musiken af Leslie Stuart, dansen af Axel Kihlberg. Regie: Emil Linden. Dirigent Hjalmar Meissner.
 I 3:e akten 1:a tablå dansas solo americana af Jetta Kuhn. I 3:e akten 2:a tablå cake walk (arr för scenen), dansas af Otilia Tropp, Evelyn Nyberg, John Borgman och Helge Kihlberg. Ballet mysterieuse dansas af Jetta Kuhn och 8 damer af corps de ballet.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Inkvarteringen*.

Olympiateatern.

I dag söndag för 2:a gån. Kl. 8—10,30 e. m.

Sabinskornas bortröfvande.

(Teaterdirektör Striese — Emil Strömberg)

Samma pjäs hela veckan.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher*.

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 128 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
rekommanderas. S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
 Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning, Svarfning, Glasreståre- och Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.
Symaskiner & Velocipeder repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Ljusronor, Lampor, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom huvustaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktpåsar. Förstklassig sjukbår och ejektel. Enl garanti för anförtrödda uppdrag. Många-årig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.
 Rikstet. 66 67. Allm. tel. 62 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommanderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med brukanvisning öfver *Sant-tära Parisernyheter* m. m., sändes en hvar fullt diskret mot 20 öre från *E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm*.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dusin. Extra prima, 9 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. — *E. Söderström*, 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm, Allm. Tel. 643.
 OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de billigaste i Skandinavien

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.
K. A. Strömberg, Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Stamp, Lifmodersprutor, Suspensorier m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, motporto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,
 Norrlandsgatan No 18, Stockholm.
 A. T. Affären grundlagd 1898. R. T.

blifva bortkörd skulle få stalldrängen till alla bekännelser man ville ha rörande hans brottslighet. Men han nöjde sig med en anmärkning:

— Fröken kan göra sig närmare underrättad, och fröken skall då få höra, att jag aldrig sätter min fot på några krogar, och att jag inte går ut annat än för att följa fröken och frökens bröder på ridturer.

— DA är det hundra gånger värre än jag trodde, svarade Yvonne. Om ni inte talat af okunnighet är det således därför att ni är komplett förärfvad?

François mottog denna förkastelse med samma tystnad som förut.

— Men hvem vill ni inbilla, fortsatte Yvonne, i det hon allt mer eggade upp sig, ty religiösa diskussioner ha den egenskapen att gjuta vitriol i ådror, där det annars endast flyter vassla, hvem vill ni inbilla att ni fått sådana idéer af att rykta hästar?

Tydligt hade emellertid François beslutit sig att icke gifva sina skäl, om han rätt hade några, ty han svepte in sig i en tystnad, som började reta Yvonne. Hon fortfor:

— För öfrigt, äfven om ni kunde fullt fatta innebörden af de galenskaperna ni sagt min bror, hvilken rätt har ni, en stallknekt, att gripa in i och motverka det uppfostringsystem,

hade ja i riktiga och fullständigt akademiska uttryck räknat upp en för en de faror, för hvilka hon varit utsatt.

Hvarför uppträdde han under första tiden klädd i träsor och en mössa, som gick ända ned på näsroten, när han sedan helt plötsligt visat sig helt elegant och med god hållning i sitt ridknektliv? Hvarför hade han som stallknekt så länge dolt sina händers hvithet under ett lager af smuts? Och nu för tiden gömde han dem lika omsorgsfullt under ett par hjortskinnshandskar, som han aldrig tog af sig annat än när hans föregifna husbondefolk var frånvarande.

Har likgiltig om sitt yttre en man än må vara, förklarade han sig icke och gör sig icke fulare än han behöfde vara blott för nöjes skull. Hvarför låt François alltid sitt hår vara okammadt, så att det hängde ned och dölde hans ögon? Hon fick först en tanke, som hennes fromhet och blygsamhet täfande om att drifva tillbaka: kanske att han var en ung man ur den fina världen, som blifvit förläskad i henne, och som var nog romantisk att välja denna utväg att närma sig henne? Men under de tre månader han varit som begrafd nere i stallet hade hon aldrig märkt något sådant. — Hon förkastade således detta orimliga antagande.

den berömda naturforskaren hackas i småbitar.

Ni, en stallknekt, känner till Darwin?

François bet sig i läppen. Han hade sagt för mycket. Men nu var det för sent.

— Godt, ni kan draga er tillbaka, slöt markisens dotter icke utan en viss kall öfverlägsenhet, bakom hvilken hon dölde att hon kände sig sårad öfver att ha varit förd på villospar. Jag har lofvat Réginald att inte berättat för min far, hvad slumpen nu låtit mig få veta. Och jag skall således tåga. Men första gången ni brister i edra göromål, skall jag anse mig löst från mitt löfte.

Och med en värdig gest afskedade hon sin besynnerliga tjänare.

Men en sak var nu påtaglig. Denne man, som resonerade om världens skapelse och talade om Darwin, kunde icke vara stallknekt till yrket. Det vore omöjligt. Och om han icke var stallknekt, hvad var han då?

När hon tänkte tillbaka på de sista månadernas obetydligaste händelser, tornade sig ju bevisen upp på hvarandra. Då Carmen hade varit nära att bringa henne i olycka, hade till och med hr de Cuval lagt märke till den ovanliga skarpsinnigheten hos denne så kallade stallknekt. Han

som min far markisen valt för sina barn?

Icke en hviskning af vare sig samtycke eller motstånd kom öfver stalldrängens fast slutna läppar. Den medfödda härskytsnaden hos hvarje adelsdam stegrade sig mot denna passiva tystnad, som till slut nästan kunde tagas för förrätt.

— Man skulle verkligen kunna fråga sig, utropade hon, om ni blifvit skickad till vårt hus af någon fiendehand för att förvilla själar i stället för att rykta hästar. Jag kan inte på annat sätt förklara det fördärfliga inlytande ni har öfver min bror.

Denna insinuation gjorde hon för att lossa tungans band på den tystlåtna stalldrängen. Han svarade med ett lydigt barns ton:

— Fröken får förlåta mig. Jag har kanske haft orätt, men man är icke alltid herre öfver sig själf. En dag hade jag skurit mig i fingret nästan ända in till benet, när jag höll på att skrapa Sibirien. Då tog herr Réginald fram ur sin ficka en liten flaska med heligt vatten från Lourdes och rädde mig att hålla litet af det på såret. Jag tyckte, att det var så löjligt, att jag inte kunde lå

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 8.

Redaktörer: **MAGNUS V. MANNER** (ansvarig utgivare)
och **BOO HJÄRNE**.

STOCKHOLM, Söndagen den 22 Mars

Lösnummerpris 10 Öre.

1903

REDAKTION:
Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.

Annonspris.

Företa sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särekild plate.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60/31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prönumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om **"KVÄLLEN"** hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att **"KVÄLLEN"** redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRiset är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm för du **"KVÄLLEN"** fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven per telefon allm. 70 42, kl. 2—3, på **"KVÄLLEN"** redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prönumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i **"KVÄLLEN"**.

Kommunal politik.

Den närvarande tiden är för hufvudstaden en de kommunala valens tid. Striden har efter svensk råd och lägenhet i ovanligt hög grad stått mellan olika grundsatser för kommunal politik. Stockholm har efterhand blifvit en af världens dyraste städer och det har gått upp för valmännen, att detta till största delen beror på de grundsatser, som ledt vår stads styrelse.

Lättast märkbart är detta i fråga om bostadskostnaden, och det är äfven här som oppositionen sökt sin valparoll. Stadsstyrelsen har afsiktligt drifvit upp tomtpriserna till en orimlig höjd och den har härvid använt all den öfverlägsna makt en kommun sitter inne med gentemot enskilde.

Att detta är för staden såsom kapitalist betraktad en god affär hafva de styrande förstått. Men längre har de styrandes förstånd icke heller sträckt sig. De hafva icke förstått, att kommunens medlemmar genom de dryga utgifter de hafva först för sin bostad och såsom närmare eller fjärrare följd därpå för alla öfriga förnödenheter göra en mångfaldigt större förlust

än den vinst de kunna anses skörda därpå att staden sitter inne med ett väldigt antal tomter af högt konjunkturvärde. De hafva icke förstått den varning, som borde legat däri, att enskilda tomtspekulanter tack vare stadens politik lyckats skaffa sig eller våra förhållanden oerhörda förmögenheter. På sin höjd hafva de därpå dragit slutsatsen, att staden framför allt bör passa på och distansera de enskilda spekulanterna genom att förtjäna ännu mera. Och har hos en eller annan socialt reflekterande man någon ytterligare tanke väckts, så har det varit den — i och för sig riktiga — att de konjunkturvinster som stigande tomtpriser medföra borde på lagstiftningens väg förbehållas kommunen.

Däremot har den tanken aldrig dykt upp, att stadens intresse icke är något annat än stadsinnevärnas, att om man ökar kostnaden för bostäder, fabriker och affärslokaler, härigenom alstras ett dyrbetessystem på alla förnödenheter som tynger på hvar och en af stadens innebyggare. Ännu mindre har man tänkt sig den fara som kan uppstå därpå, att hela den förvärfvsverksamhet som för sina intressen är föga bunden af att vara förlagd inom stadens bank och stör en vacker dag kan söka sig en gynnsammare plats för sitt arbete. Det finnes redan nu industriella etablissemanger inom Stockholm, hvilka med priset på sina tomter kunna på andra håll både skaffa sig mark och uppföra sina verkstäder, och hvilka kvarblifvande inom Stockholm därför mest beror på indolens eller på den beräkning, att om de stanna kvar en tid, tomterna stiga ännu mera.

De usla bostadsförhållandena för den fattigare befolkningen har man tagit som ett nödvändigt ondt. Utlytningarna till omnejden har man

lämnat obeaktade. Den förlust för staden som ligger däri, att just de mest förtänksamme bland de mindre förmögna sökt utom staden skaffa sig nya hem, har man icke beaktat.

Naturligtvis är denna politik icke endast ett utslag af naivitet. Bland de inom kommunen ledande äro alltför många, hvilkas privata intressen så utomordentligt lämpligt sammanfalla med den politik de drifvit å stadens vägnar. Detta gäller ju alla större fastighetsägare, alla förläggare för byggnadsverksamheten — banker eller enskilde — och alla dem som fått smak på de lyckade tomt- och fastighetsaffärernas sötna. Men man bör ju alltid tro sina medmänniskor om godt. Man bör således tro att dessa, som sökt och ofta funnit lyckan tack vare kommunens affärsgrundsatser, icke bilda flertalet bland de inom kommunen bestämmande. Eller låtom oss åtminstone hoppas att så är.

Mot den sålunda bedrifna kommunalpolitiken hafva nu de som få betala nöjet gjort opposition vid de gångna stadsfullmäktigevalen. Efter svensk råd och lägenhet. Man har icke gjort som i London eller i Köpenhamn, där man gjorde rent hus. Där lät man nya män utföra nya grundsatser i lifvet. Vi hafva mest behållit de gamle. Hos oss är kontinuiteten den viktigaste faktorn i det kommunala som det politiska lifvet. Den som en gång fått ett mandat måste icke för att få det förnyadt hafva visat att han var särskildt lämpad för mandatet. Han kan till och med lugnt visa sig vara en nolla, han sitter ändå och ofta häst då som allra säkrast. Några finnas ju alltid som på ett eller annat sätt blamerat sig och en eller annan ersättare kommer därför vanligen med. Men en syste-

matisk uträkning af olämpliga element strider alltför mycket mot våra vanor och föreställningssätt.

Och hvad bliver resultatet? Man har på andra håll sett buru en liten men målmedveten opposition, till och med så länge den ännu är i mindretal, kunnat trycka sin prägel på en församling genom sin duglighet och sin principfasthet. Sådant brukas icke här i landet. Hos oss kommer minoriteten in, använder sin tid för att, som det heter, sätta sig in i ärendena och maskineriet, och den gör det så grundligt, att efter ett eller annat år kan man icke ens med mikroskop skilja den såsom oppositionsman valde från de andra gamla herrarna.

Dubbelt stor är naturligtvis denna fara, där rösträttsförhållandena äro så abderitiska som vid våra kommunala val. Det nödiga ryggsstödet för en själfständig verksamhet gentemot elentrianens kompakta majoritet saknas vid sådana rösträttsförhållanden.

I själfva verket är således nog icke mycket mera att vänta af de nya stadsfullmäktige än af de gamla. Livad som är och bliver hufvudsaken är opinionen utanför de fullmäktiges krets. Kan där bibehållas och stärkas den mening, att som hittills får det icke längre gå, då kan åtminstone småningom något vara att hoppas. Men följa Stockholmsarna vid sina kommunala intressens vårdande samma regel som de och det öfriga hedervärda svenska folket vid skötandet af de politiska intressena, att nämligen sedan valet är öfver med jämnmod se på, huru de nya och de gamla männen endråkteligen samarbeta i de gamla fotspåren, då kunde de gärna också spara sig valets besvärigheter.

I går död, I dag röd.

De dödas återuppståndelse, syndernas förlåtelse och —
stadsfullmäktigeskap på lifstid.

Prins Eugens och Zorns utställning.

I konstföreningens lokal vid Vestra Trädgårdsgatan pågår för närvarande en utställning af synnerligen intressant beskaffenhet. Det är den svärmiske landskapsmålaren prins Eugen, som slagit sig ihop med virtuosen Zorn, och jag försäkrar att ni kan gå där så länge som hälet utan att tröttna, ty den är lika omväxlande som konstnärligt fullodig.

Det har talats och skrivits mycket om separatutställningarnes företrädare framför museutställningarna, och sanningen af detta får man här ännu ett tillfälle att konstatera. Man följer häpnande Zorns akrobatiska pänslsprång, lyssnar med hänförelse till prinsens färgdikter, det är ingenting som stör, hoppar ur eller irriterar, och när man går är man inte öfvermätt och utled, utan glad och tacksam för den stund man tillbringat i de två konstnärernas sällskap. Man blir inte kastad från ett till ett annat, från fosterländsk patos till sentimentalt känsloppjunn, från en leende svensk björkskoginteriör ned i Orcus hålör eller från gapris solbrända klippor till Lapplands snötäckt höjder såsom på de stora allmänna expositionerna, dessa konstens karnavalsupptåg, där de förvuxna jättemålningarna hota att förkväfa allt som inte kan svälla ut och pösa. Nej detta är distignerad, fin knäet, tekniskt öfverlägsen konst, nobel och känslostark. Här finnes ingenting af tom affektation eller — teater.

Zorn är den som representerar tekniken, men därför är inte hans konst kall och intetsägande, tvärtom, det finns så mycket lif, sol och luft däri, att den både friskar upp och värmer. Se på porträttet af konstnärns fru, där hon sitter med sin lilla lurfviga hand i knäet, "Emma och Mouche" kallar han det. En eldröd morgonrock omsluter henne, och från denna skimra röda reflexer rundt omkring, en eldröd mössa höjer ytterligare effekten och bakom henne står en eldröd tulpan. Det är djärft både i färg och utförande, men det är friskt och härligt, verkar som en uppsluppen

pianokonsert af Beethoven, rycker med och piggar upp och stämmer en gladt genast vid inträdet i lokalen. Den som målar så bör vara en som är nöjd med sin värld, tänker man — och man skulle vara en tjurskalle om man missunnade Zorn att se världen i cinoberrött!

När man genom denna taffla kommit i godt lynne, så faller det af sig själf att man tycker att allt det andra är bra. Man går från taffla till taffla och beundrar det flotta utförandet, elegansen, färgen. Så stannar man framför porträttet af fru W., under hvars präktiga hvita barm man tycker sig märka huru blodet rör sig. Hov är en charmant kvinna, en riktig Antigonegestalt, och den svarta, djupt urringade klädningen och den röda glöddande stenen på fingret ger henne något demoniskt tjusande. Den djupblå bakgrunden stegrar ytterligare detta intryck. Det är något sinnligt i denna målning; under tyget anar man kroppen. Det gör inte den allra bästa stofmålare efter, men hos Zorn är dräkten bisak, kroppen allt, och kvinnokroppen kan han skildra det veta vi, och visste vi det inte funne vi det här i den luftiga solglänsande tafflan "En Eva". Det är en lækker taffla och retande verkar den, ty man tycker sig riktigt känna doften af den ur badet nyss uppstigna nakna kvinnokroppen, på hvilkens glansiga yta solstrålarna föra en lustig lek.

Präktiga och väl studerade äro Zorns dalakvinnor i deras brokiga dräkter, såsom Kufvar-Maja, "En brask-kulla, med flera. Särskildt beundransvärda äro i dessa belysnings effekterna, solljuset som silar in och smeksamt öfverstrålar figurerna.

"En moder", en ung kvinna som ger ett varu bröstet, är den djupast kända af alla Zorns tafflor på utställningen, det är den mest genomarbetade och på samma gång är den mildare och varmare i färg än de andra allmogekvinnorna. Jag har hört folk påstå att Zorn tänkt sig denna moder som en jungfru Maria. Nå hvarför inte! Jag har sett Kristus promenera i finska björkbagar (ä en taffla af Edelfeldt), och jag har sett en svart madonna från Otahiti. För den som inte kan njuta af en taffla om han inte har en anekdot till sofväl bör detta gifva tafflan ett dubbelt värde.

Såsom stämningemålare uppträder Zorn i "Midsommar". Den tafflan har sitt säregna behag. Den påminner mig om tjäderlek eller sträckande morkullor. Människobarnen ha ju sina seder liksom skogsfåglarne och det här är en illustration till masarnes och de "små kullornas" lek under sommarnatten. Låt mig säga rent ut, tafflan är en hymn till kärleken. Dansens rytm, kvällens vekhet är fint och känsligt utförd, färgen är diakret, Zorns vanliga våldsamhet — försvunnen.

Väldsam är däremot porträttet af Boethius. Det är ihopklatschadt på ett så oerhördt nonchalant sätt att det troligtvis är bland det djärfvaste Zorn någonsin utfört. Det var någon som sade att man såg att Zorn inte fått något betaldt för det (det är också mycket riktigt en gifva till Vestmanland—Dala nation i Uppsala). Och det var träffande. Det är nästan som en karrikatur. Men karaktär har det. Därvidlag är det ingenting som bister.

Ja, han är en intressant karl, Zorn, och det är ett nöje att följa hans pänsls saltomortaler, och en dubbel njutning att efteråt taga prins Eugens nobla, lugna konst i skärskådande.

Jag har dock en sak att framställa mot prins Eugen, och det är att förgrunderna i ett par af de större målningarna äro svaga, ja, man kunde rent af säga att de lysa med sin fränvaro. För att få rymd i en taffla måste man så att säga ha något att trampa på. Det är oriktigt att börja tafflan så långt borta från åskådaren som prinsen gjort i "det lugna vattnet" Hövålmarna där borde ha stått i medelplanet af duken, ej såsom nu i förgrunden. De verka nu mulvadshögar och förtaga tafflan en del af dess storhet. Och öketocken vid stranden verkar bärkbåt. Denna svaghet vidlärer äfven "Nattmolnet" som har en charmant himmel och en stämningssrik bakgrund, men äfven den skänt — förfästa.

Bättre tycker jag då om "En minnessten" som har en episk fläkt, och en "Skogsbacke" som är frisk och solig, och allra bäst tycker jag om

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: 1) *Lucrezia Borgia*.
2) *Dansdivertissement*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken i rindt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heideberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—11,00 e. m.: I dag för förti gången: *Florodora*. Operett i 3 akter, 3:e akten afdelad i 2 tablåer, af Owen Hall, musiken af Leslie Stuart, dansen af Axel Kihlberg. Regie: Emil Lunden. Dirigent Hjalmar Moiser.

3:e aktens 1:a tablå dansas solo amerikant af Jetta Kuhn. 1:3:e aktens 2:a tablå cake walk (arr för scenen), dansas af Ottillia Tropp, Evelyn Nygren, John Borgman och Helge Kihlberg. Ballet mysterieux dansas af Jetta Kuhn och 8 damer af corps de ballet.

Södra Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hemsöborna*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens hat*.

Folk-Teatern.

Kl. 8 e. m.: *Jag gifte mig — aldrig*.

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.
Det stora Mars-Programmet.
Mimi Polly. Agnes Säter.
H. Beyerle. Mille Sonja.
Brödr. Ferrari Brödr. Lorentz.
Adèle Rejane. Adamowit.
Jach Sander
(Den hvita Jackos.)

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelssens Sångorkester.
Vördsammast
Claes Anderson
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Hallidéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Kafé Riche
Teatersupé och Sexa.

INNEHÅLL:

Kommunal politik.

Prins Eugens och Anders Zorns
utställning. Af *Amadeus Bianchini*.

Aëronautiska sällskapet och
kaptenerna-Viel Geschrei und
wenig Wölle. Af *Lucien*.

Albin Lavén — teaterdirektör.
Göteborgarnes mening. Af *Guy*.

Våra "sedliga" präster. Kyrkoher-
de Strandell dokumenterar sig. Af
Sten B.

K. S. Apemans omvändelse och
bättring. Af *Erik den helige*.
Tjufskytte VIII, skämtkrönika af
Rastamagane.

Våra förtryckare. Af *Sancho Panza*.
Måste operetter vara dumma?
Af *Björn Ekstom*.

Ocker på kvinnlig arbetskraft.
Af *Ingrid Ulvåde*.

Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.
m. m.

"Bänken", ett löjligt enkelt motiv och mycket farligt för en klåpare att gifva sig på, men som prinsen behandlat så genomgående konstnärligt, att det tillhör de bästa vintermålningar jag skådat.

"Tornet" är en af djup andakt fylld aftonstämning, hvilken dock icke är alldeles fri från sentimentalitet, "Natt" och "Nattstämning" ett par lyriska småstycken och ekarne i "Från Friesens park" äro vackert modellerade med gyllene sol och mildt gröna skuggor.

Kolteckningarna från Valdemarsudde med underlagd akvarellfärg, med de knottiga välkända Djurgårdsekarne, strömmen och södra landet äro mjuka, behagfulla alster, och ett par dylika

med motiv från Mora äro äkta nordiska vinterbilder.

Inträdessgiften, 1 krena, tillfaller föreningen "Konsten för skolan". Det är ett godt ändamål som bör uppmuntra till flitiga besök, men — hvad säger hans kungliga höghet om jag föreslog honom att utföra de vackraste kolteckningarna i litografi som de lämna sig utmärkt för? Föreningen "Konsten för skolan" vore säkerligen mycket tacksam och äfven andra konst-älskare. Utställningen visar ju ändå tydligt att prinsen inte vill ställa sitt ljus under ena skäppa, utan vill låta det lysa för hög och låg. Men detta är ju också en konstnäs plikt, ty icke endast rikedom förpliktar utan äfven — geni.

Am. B.—i.

Aëronautiska sällskapet och kaptenerna.

Viel Geschrei und wenig Wölle. Litet kritik och många hugg i luften.

Våra stackars många luftseglare, med den herostr... förlåt aëronautiskt berömda Sighurd i spetsen, ha det fasligt svårt nu för tiden. Icke nog med att "Svenske" gick att uppsöka det land, där han är född, de två kaptenerna Unge och Cetti dylla på sällskapet — eller åtminstone dess styrelse — så gods de förmå, kapten Unge i D. N. i form af intervjuer, Cetti, själskrifvande, i det organ, Sv. D., han "valk", för att citera hans egna ord.

Kritik är ju alltid bra. Men, men... den skall framför allt vara saklig. De båda kaptenerna ha ej alltid hållit måttet i detta hänseende. "Kapten" Cetti naturligtvis minst. Och båda ha dessutom det i en diskussion förgärliga motivet, att de blifvit personligen förfördelade af sällskapet — eller åtminstone dess styrelse. Hvad kapten Unge beträffar vill jag gärna erkänna, att han behandlats med en strande nonchalance af det sällskapet i fråga. Ungefär så som om han öckt skinna sig på dess bekostnad. Och dock har han levererat sin praktiska ballong, som utan tvifvel är den bästa konstruktion af en fri ballong, som hittills, sett dagen, utan någon som helst vinst, ja, med förlust. Han har ju icke ens fått sina patentkostnader täckta. Men det har ej behagat sällskapet att ge kapten Unge ens den minsta förtroendepost. Och dock borde väl han åtminstone sitta i färdkommittén.

Hr Cetti är rysligt arg, därför att han två gånger blifvit nekad inträde i sällskapet. Hvarför vete gudarne. Ty det skäl, herr Cetti framlade på sitt föredrag på National i fredags, kan man väl ej för sällskapets styrelses anseendes skull taga på allvar. Han påstod nämligen, att han blifvit "nedvoterad", därför att han vägat offentligt kritisera några sällskapets åtgöranden. Emellertid var det dumt att neka hr Cetti inträde, ty han går nu omkring och tror sig farlig. Och upplåsthet passar ej ens en luftseglare. Den egenskapen bör vara ballongen ensamt förbehållen.

Sällskapets styrelse har oenkligen många synder på sitt samvete. Men alla barn i början. Om ordförandens kompetens sade hr Cetti många elaka ord. Och man kan ej neka till att de äro svåra att jäfva. Styrelsens tilltag att tillsätta vasa ordf., dr Ekholm som permanent ordförande, då den af sällskapet valde generalmajor Centervall afsade sig, måste man stämpla som ett utslag af den brist på sinnen för former, som så länge jag tillhört sällskapet utmärkt dess förhandlingar. Och det blir väl rättadt. Att ingenjör Fränkel valdes till tygmästare var rätt naturligt. Visserligen har Fränkel gjort misstag — orsaken till "Svenskes" föreslående var, som jag förut i denna tidning visat, helt visst hans och ej konstruktionens fel — men hvilken af sällskapets ledamöter, som voro i tillfälle att ålaga sig befattningen, skulle varit mera lämplig? Vi ha ju inga aëronautiska fackmän i vårt land — jag räknar ej ens hr Cetti, som trots sin "13-åriga erfarenhet" och sina många uppställningar dock saknar de vetenskapliga förutsättningar för att nämnas "fackman". Och då få vi se till, att dylika uppföstras. Ingenjör Fränkel har ju mer än de flesta visat ett varmt intresse för aëronautiken. Och han har väl nu lart sig så mycket af de af honom och andra begångna fele, att hans kompetens väl knappast låter sig betvivla. Naturligtvis borde stadgarne innehålla något om att tygmästare och färdledare borde visa sin kompetens innan de utses.

Att som kapten Unge föreslagit på förhand stipulera en viss sammansättning af styrelsen är naturligtvis alldeles absurd. Förelaget om att låta konungen utse ordförande, äfven framslaget af hr Cetti, måste man väl betrakta endast som en liten privat argtighet. På allvar kan man ej taga det. Och dessutom strider det fullkomligt mot kapten Unges motiv för en ändring af styrelsen. Han ville ju, att fackkunskapen skulle få plats därestades. Men så vidt jag vet ha

vi inga hofffunktionärer med speciell aëronautisk fackkunskap.

Detta må vara nog för denna gång. Vi få hoppas att det stora gruflet applåser sig i dimma, ur hvilken en ny "Svenske" må uppstå. Kapten Unges pris, ca 12,000 kr., kan ej anses för högt, då man väl ej kan begära, att kapten Unge denna gång liksom den förra skall arbeta gratis, ehuruval det icke är otroligt, att kapten Unge själf modifierat priset. Och dr. Ekholms uttalande i D. N. d. 19 ds. — att sällskapet skulle kunna kringgå Unges patent och beställa en ballong af "Svenskes" typ hos någon annan, måste vara missuppfattadt af referenten. Så lumpet kan dr Ekholm icke ha uttalat sig.

Sedan detta var skrivet, har sällskapet haft sammanträde, i går kväll på Anglans. Hetsiga repliker, mera personligheter än saksak. Allt slutade dock så bra man kunde begära. Styrelsens åtgärder godkändes, utom i fråga om svaret till kapten Unge, om hvilket intet uttalande gjordes. Men däremot uppdrogs åt styrelsen att inleda nya underhållningar med konstruktören. Doktor Ekholm afsade sig ordförandeskapet, då han ansåg, att fastän han var lagligt vald af styrelsen — detta blef med 14 röster mot 13 sällskapets beslut — så ville han dock icke kvarstanna utan att ha sällskapets förtroende i högre mått än vöteringen visade. Och ingenjör Fränkel gick också sin väg som tygmästare. Han tyckte, att han blifvit för hastigt vald. Med orden: "att jag blifvit vald till tygmästare och kapten Svedenborg till vice tygmästare, är absurd" afträdde han från valplatsen.

I fråga om det ofvan nämnda uttalandet i D. N. förklarade dr Ekholm mycket riktigt, att det var missuppfattadt. Han hade naturligtvis aldrig menat att man skulle kringgå Unges patent.

Lucien.

DAGSKRÖNIKA.

I artikeln "Teater och kritik" i förra numret har insmugit sig en otidighet, på hvilken vi härmed bedja att få fasta uppmärksamheten. Artikel-författaren menade icke att skära alla — de fyra — kvinnliga recensenterna öfver en kam, då han skref, att "teaterkritiken" öfvat inflytande på framgången af "Giftermålsbalken runt". Han åsyftade blott den kritik, märket H. S. — alias Iris — aflämnat, men genom ett förbiseende kom formuleringen att lyda så, att den kunde tolkas till nackdel äfven för de andra kvinnliga recensenterna.

För hvilket vi härmed be de ärade damerna om ursäkt!

Man har varit nog vänlig att sända oss en liten skrift af en viss E. D. Heüman, som i densamma föreslår rättandet af fyra nya biskopsstolar. Synpunkten är förvisso ganska original och skägligen tilltalande, vi beklaga endast, att den förmodligen ungdomlige författaren icke vägat tänka tanken fullt ut. Biskopsstolar i alla svenska städer: i Falsterbo — Skanör, Grenna och Kungsbacka. Se det vore susen!

Hr Heüman lär enligt senare uppgift vara extra ordinarie guds ords predikare inför det ogudaktiga höfvet.

Det är det som gör skillnad...

Den visa Hermandad i den här staten, alias polisen och överståthållare-ämbetet, har funnit på en snällrik och härlig distinktion mellan varieté och icke-varieté, hvilken roande egenskap vi icke få bespara våra läsare.

Som bekant uppträder fru Anna Lundberg på Berns och sjunger där hvarje afton några viastumpar inför en rökande och drickande publik. En del kitsligt folk ha velat rubricera detta som varieté. Men hör och beundra den visa hermandad: fru L. uppträder "civilt" och ackompanjemangt befinnet sig uppe på själva scenestråden! Det är det som gör skillnad. Spelade ackompanjemangt från ett kapells vanliga plats, så då vore det vips varieté! Dessa två villkor uppfyllas, får fru L. kräma sig på scenen bäst hon gitter, bära flåta, gamla flickan, sam, liggande på knä, jama marschljusen. Mot de osmakligheterna har polisen intet korrektiv.

Att det, tack vare ett dylikt polisdogtycke, skall vara omöjligt att upprätthålla en något skönare bygglig varieté ligger ju i öppen dag. Sveateatern svar med rätta ve och förbanelse öfver drickandet och sjungandet i Berns, hvars ägare gnuggar händerna åt det dumma folket, som på söndagarna t. o. m. står i kö för att kasta bort sina surt förvärfvade slantar.

Sveateatern har redan nu några se- och hörvärda nyheter på sitt program och väntar ett finare nummer, den sköna Ariola Aleitha, som skulle ha

kommit i veckan, men synes ha frusit fast på väg från Warschau. Emellertid äro de båda gatsångarna icke öppna och den musikalske clownen och Geo Jacksonimitören mycket rolig. Och dessutom glädder den vackra Agnes Säter fortfarande publiken med sitt goda humör och sin lustiga, vi skulle vilja säga, vidunderliga röst.

Kejsar Wilhelm och bibelvetenskapen.

"Vorwärts" meddelar att, att kejsar Wilhelm skall ha påverkat den berömda Babelforskaren Delitsch att uppskjuta ett nytt föredrag på obestämd tid.

Dessutom bringar "Vorwärts" ett ännu mera uppseendeväckande meddelande, nämligen att Delitsch skulle lofvat kejsaren att icke "antasta det nya testamentet". Det återstår emellertid att se, om icke denna den socialdemokratiska tidningens uppgift om att Delitsch skulle låta kejsarviljan utataka gränserna för sin forskning visar sig vara gripen ur luften.

Professor Emil Poulsen med fru gifvo i dag på middagen en andra uppläsning, denna gång i Vetenskapsakademien. Programmet omfattade scener ur "Köpmannen i Venedig" och Björnsons "De nygifva". Publiken var rätt fåtalig, men tacksam.

Den af en tjurskallig statskyrkas fanatiska tjänare förföljde Flädiemannen behöfver ekonomisk hjälp och ekonomiskt understöd i sin energiska strid för att grundlagens uttryckliga föreskrift att konungen ej får någons samvete tvinga eller tvinga låta, verkliga en gång skäl efterlämnas. "Kvällen" vill i sin mån bidraga här till och har därför i sin redaktion utlagt lista för tecknande af bidrag till den statskyrkobetryckte mannen.

En uppseendeväckande afskedsansökan är till danske kulturministeriet ingifven af den bekante kammaranger Herold. Hans motiv är att han har så sträng tjänstgöring att han är rädd att förlora sin röst, om det fortgår som hittills. Han lämnar ej scenen, men vill ej taga engagemang längre tid än fem mån: r på året. Under ledigheten skall han resa och inföva nya partier. Politiken har intervjuat honom och han försäkrar, att han väl öfvertänkt det steg han åmnade taga och tror att det är det klokaste han kan göra.

Ja, det är ju håller ingen, som anser er vara dum, sade intervjuaren. — Nej, och dock är jag tenor, sade hr Herold, själf en smula förbluffad.

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrå.)

Konsulatsaken.

Vänstermajoriteten stöder regeringens.

Kristiania, söndag.

Stortingets vensterförening höll i går afton ett möte, som varade från kl. 8 till half 10. Förhandlingarna voro konfidentiella, men Dagbladet tror sig kunna säga, att de olika uttalandena om en ytt-esta venster, som vill ingripa i förhandlingarna om konsulatsaken och hindra deras fortsättande på den af förhandlingskommittén sagda grunden, blott äro byggda på lösa gissningar.

Verdens Gang meddelar från mötet, att öfverenskommelsen från några håll blef skarpt angripen, men att den äfven fick verksamt stöd. Ingen vötering företogs. Mötet gaf intryck af att ett afgjordt vensterflertal skall stödja regeringen.

Stora gåvor till nödhjälpsfonden.

Luleå, söndag.

Till landshöfding Bergström har från Minnesota nödhjälpskommitté genom bankpresident N. O. Werner öfverlämnats en gåfva af 18,587 kr. 30 öre och genom handelsfirman C. J. Svedberg, London, från firman A. Milnet & Co i New York en gåfva af 50 pund sterling.

Presidenten Castro afgår.

Caracas, söndag.

Presidenten Castro har nedlagt sitt ämbete såsom president och meddelat detta beslut i ett budskap, som han i går uppläste i kongressen.

Våra "sedliga" präster.

Kyrkoherde Strandell dokumenterar sig.

Kyrkoherden i Klara är som bekant en mycket sedlig man. Han har senast styrt om att polisen drifvit ut de prostituerade från de många småhotellen i Klara. De öfversvämma nu andra stadsdelar i stället.

Kyrkoherden synes dock blott vara sedlig i sexuellt hänseende. Eller hvad skall man säga om följande historia, som vi fått från fullt tillitligt håll.

En af kyrkoherdens läsbarn i år är anställd som statist vid en af Ranfts teater. Hennes mor, som är skild från mannen, är suflös däreftades och har under tio år försörjt tre barn utan något understöd från denne. Dottern söker nu att på ofvan nämnda sätt hjälpa till med att skaffa familjen uppehälle.

En dag finner stadsrkan en lapp med förmåelser mot kyrkoherde Strandell i den sal, där läsningen försiggår. Flickan från Ranfteatern mistänks, förhöres och nekar. Modern inkallas till förhör inför kyrkoherden; som börjar:

— Vet ni hvem jag är?

— Jag förmodar, att det är kyrkoherde Strandell.

— Förmodar!... förmodar! Vet ni ej, hvem som är er själsörjare? Går ni aldrig i kyrkan.

— Det hinner jag ej för min tjänstgöring.

— En sådan människa, en sådan människ! Hvad är er man?

— Vi äro skilda. Jag försörjer ensam mina barn.

Huru många andra karlar har ni bott tillsammans med sedan skilsmässan? Flickan får ej gå fram.

Förtviflad öfver den värde "själsörjarens" tillvitelser går modern till en af souscheferna vid teatern, som i ärendet besöker kyrkoherden. Han blir då så godt som utkörd. Kyrkoherden förklarar, att han icke bryr sig om den ofvan nämnda leppen, men då flickan är statist vid en teater, får hon icke gå fram.

För öfrigt, slutar han, har jag makt att bestämma, hvilka som skola få gå fram, och behöfver ej ange skäl, om jag vägrar någon.

Ni har makten, men ni missbrukar den!

Med denna replik afträdde souschefen.

Hvad skall man säga om en dylik Kristi efterföljare på denna skröpliga jord?

Sten B.

Kvällens julnummer.

"Kvällen" kommer att i sinom tid utgifva ett julnummer, rikt illustrerat och med bidrag af de bästa pennor.

"Kvällens julnummer" tillstålles gratis de läsare, som prenumererat på "Kvällen" för minst ett halft år från 1:sta april.

"Kvällens julnummer" kommer att kosta 50 öre för alla, som ej äro nog förtänksamma att prenumerera.

Albin Lavén — teaterdirektör.

En förlust för Stockholmsscenen.

Morgontidningarna i dag förmåla, att Folkteatern i Göteborg från 1:ste oktober skall öfvertagas af skådespelaren v.d Dramaten Albin Lavén.

Den uppseendeväckande nyheten att vi skulle förlora en af våra bästa och mest sympatiska skådespelare försatte oss i en viss oro. Vi åsyndade att uppsöka hr Lavén. Och att vi icke lyckades träffa honom gaf en indirekt bekräftelse åt det infama ryktet. Som bekant kan man nästan aldrig få tag i en teaterdirektör.

Lyckligtvis har "Kvällen" vänner äfven utom Stockholm. Och vi lyckades pr telefon träffa en af Göteborgs mest kända teaterhåbituéer, som har reda på allt teaterskvallet och litet till. Naturligtvis kände han hela denna historia.

Gud nåde Lavén, om han desavouerar oss!...

Det är ännu icke bestämdt, att Lavén skall bli Göteborgs Johan Strömberg. Men underhandlingarna äro mycket allvarliga. Lavén vill bara ha några reparationer gjorda — det behöfs i såning, sade vår göteborgare — och så är han beredd att skriva under kontraktet.

Under den nya regimen skulle den "bättre" publiken söka dragas till teatern. Ett litet utvaldt sällskap på sex å sju personer som stomme och därtill de andra så pass bra, att ensemblen blir tillfredsställande. Sådan skulle Lavéns plan vara. Hvilka skådespelare han skulle ha med kän-

Bästa litterära och konstnärliga innehåll!

Två konstnärer: af Ernst Högman. Med porträtt och interjöer från prins Eugens och Anders Zorns ateljerier samt sex af de förmästa tafflorna från deras pågående utställning. — Lea; några minnesord af Sigrd Elmblad. Med allra senast tagna porträtt.

Stockholmsvär: Stockholmsbilder: af Daniel Fallström af N. Ödman.

En hjältinna; af Jane Gernadt-Claine. Med fem bilder. Porträtt af herr och fru Emil Poulsen, R. von Kræmer, Ida Ekmann, Sofia Warlen m. fl. Flere bilder från Vasateaterns nya operett "Florodora", från fräktscenen på Grand Hotel m. m.

Följ tong af Gustaf af Geijerstam. Prenumerera snarast!

Ny Rotationsmotor för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad. Biakopia af buvdvridningen i full storlek jämte beskrifning kan erhallas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingenjör Olof Montaigne, Stureplan 2, Stbm. 2—4 e m.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre husreparationer, butiks- o. kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

de man ännu ej. En Fritjof Hellström — namnet kanske ej riktigt rätt: den förbaskade telefonen! — vid nuvarande Ljungqvistska sällskapet lär dock vara säker.

Det är ej att undra på, slöt vår sagesman, att hr Lavén lednats på att vara ledig. (Apropos det, så ha vi i "Kvällens" redaktion längre funderat på att be vännen Lave skriva några artiklar under rubriken: En dagdriftares memoarer.) — Han synes ju så sällan på Dramatens affischer, att man knappt kommer i häg, att han finnes där. Och för en ung, arbetsvillig skådespelare måtte detta vara ett litet Jufurlo.

Naturligtvis äro vi Stockholmare ledsna att mista hr Lavén, men vi önskv honom i alla fall lycka till den nya verksamheten, om det nu blir af. Guy.

MUSIK.

Leipzigarna, som gjort storartad succés senast i Köpenhamn och svenska landsorten, ha sin första konsert i kväll i Musikaliska akademien under Hans Windersteins anförande. Solist är fröken Charlotta Hahn från hofoperan i Dresden. Det blir helt visst en intressant konsert.

Måndag och tisdag gifvas de öfriga konserterna.

Konsertföreningen gaf i går en ståtlig konsert i Musikaliska akademien. Schuberts härliga e-dur-symfoni nr 7 klingade bättre än vi någonsin här i Stockholm hört. Särskildt glänste stråkatyrkan. Hr Forsell sjöng en rätt tråkig ballad af Knut Bäck, "Tomten" till Viktor Rydbergs ord, bra instrumenterad, men jämnstruken, och Wotans afsked ur "Valkyrian". Hr Alb. Löfgren utförde på ett förträffligt sätt en klarinetromans med orkester ur en af Spohrs konserter, och dessutom spelade orkestern två något tautokomma danser ur Rubinssteins "Der Dämon".

Stort bifall, ärligt förtjänadt.

Ilj.

En fin-fin kör.

I dagspressen har man då och då under den gångna delen af säsongen hört ett mycket tal om en "solistkör", som på ett mycket hemlighetsfullt sätt höll sina öfningar för att kunna framträda för allmänheten.

För några dagar sedan finga vi lösningen på gåtan, då kören konstituerade sig som "Sångsällskapet" T. T., hvilket icke betyder "Talrika tappar" — tycker nån det! — utan "Thalios tjänare". Det är nämligen idel sologökar från Operan, Vasa, Svenska och Södra teaterns samt ett par musikaliska. Dirigent är Erik Åkerberg. Styrelsen består af skådespelarna Knut Nyblom, andra tenor och ordförande, Alfred Lundberg, vice ordf. och trots fylda femtio år och gråa hår en briljant andra bas, Oscar Bergetröm, sekreterare och bibliotekarie, samt Emil Adami, klubbmästare, en långt från behaglig befattning, då med den följer kallelsetet.

Man kan lätt föreställa sig, hvilka oer-

* Gustaf Löfgren, Snickare *

L. Innégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Alla förvänas

öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerad och
mousserad i maskiner, köpta direkt från
Reims.

OBS. Ännu en tid.
Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

hörda evärligheter, som kören har att
kampä emot blott för att kunna åstad-
komma repetitioner. Teaterarbetet tar ju
den mesta tiden och är dessutom förlagdt
till olika tider för olika teatrar. Kören
har därför måst som konspiratorer hålla
hemliga nattsammanträden, men resultatet
lär dock vara förträffligt.

Påskdagen skall den slå sig in i det all-
männa medvetandet på en matiné i Musi-
kaliska akademien. Programmet upptager
både nyheter och gamla omtyck. — kvar-
tetter.

Att det blir något fin-fint synes af tenor-
stämmen. Hör blott: Hrr Sven Nyblom
och Malm från operan, Schücker, Adami
och G. A. Lund från Vasan och Elis
Ohlsson från Södra.

Det låter det!...

Colla destra

(Hötel Rydbergs nyinredda matsal. I st. f.
smörgårsbord ett stort bord, beatt med re-
presentanter för crème de la crème. En
st. med jordgubbar. Kapellmästar Nalle
med långtoms blickar mot koret. Direktör
Berglund som ett gräddor förbi.)

Nalle: — Jordgubbar redan! Hva' ko-
star dom?

Direktören: — Du kan få en portion för
60 öre!

Nalle: — Det var billigt. Hur många
får man då?

Direktören: — En.

Nalle: — (I) Men duger dom att äta
den här tiden?

Direktören: — Det vet jag inte. Har
inte haft råd att försöka...

Blad ur skizzbok.

Våra förtryckare.

Det finnes väl intet folk med nå-
gon slags grad af kultur, som så god-
modigt låter sig förtryckas och hand-
teras af öfverhetens legodrängar som
vårt stackars tröga svenska folk.

Man behöfver blott få det allra min-
sta att göra med någon statens "äm-
betsman" för att man genast skall
märka, huru denne betraktar alla, som
ej äro hans öfverordnade, ungefär som
vanlig boskap. Och ju lägre på rang-
skalan dessa den nutida samhällsör-
ganisationens tjänare stå, dess högre
uppskatta de sig själva och dess
djupare förakta de oss, som äro helt
vanliga medborgare.

En tid bortåt har man oförtrutet
från alla håll och kanter rakat ned
på militären. Men det undras mig,
om man inte i stället haft långt mera
skäl att i stället börja kallfatta våra
civila befallningsmän och deras hand-
langare.

Granska blott en sådan institution
som Stockholms gas- och elektrici-
tetsverk litet närmare i sömmarne!
Den bör väl om någon vara en bor-
gerlig anstalt, som skötes efter unge-
fär samma principer som alla andra
nutida affärer till allmänhetens betjä-
nande. Men i stället bedrivs den
som en högbyråkratisk välgörenhets-
inrättning, hvars tjänster det är en
stor nåd för allmänheten att få be-
gagna sig af.

Jag glömmar aldrig den byråkrati-
ska arrogans, hvaraf jag möttes då
jag en gång å en daglig tidnings väg-
nar kom upp till gas- och elektrici-
tetsverkets herrar öfveringenjörer för
att till deras ära skriva en artikel
med anledning af något jubileum detta
högförmåna verk firade. Deras bete-
ende var så oförnytt, att jag ej skref
en rad om hela tillställningen utan i
stället fördrade att min redaktör skulle
skaffa mig upprättelse af gas- och
elektricitetsherrarna för min kränkta
tidningsmannabed, en upprättelse,
som jag, tack vare den rådande ku-
tymen inom hufvudstadspressen, na-
turligtvis aldrig fick.

An mer kunna alla de, som varit så
oförståndiga att låta inleda elektriskt
ljus i sina våningar, intyga hur den
konsumerande allmänheten behandlas
af de personer som af det höga ver-
ket utsändas för att uppbära dess till-
godshafvanden. Detta behandlingssätt
är sådant, att man borde allmänt åter-
gå till de gamla beskedliga fotogen-
lamporna och stearinljusen ända tills
stadens elektricitetsverk gått öfver
ända och ett privat bolag bildats på
dess ruin.

Allt detta är likväl i grund och
botten barnleksaker mot hvad som pas-
serar inom den nutida skatteindrin-
ningen. Denna bedrivs på ett sätt som
saknar motsvarighet i vårt land allt
sedan Jösse Erikssons dagar. Eller
hvad säger ni om att kungens fogde
går ut på torgen och bryter upp hän-

Böcker

och

hela Boksamlingar
uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel
62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

derna eller eliter sönder kläderna på
toregummorna för att med våld af-
pressa dem resterande skatter? Eller
att samme fogde går till fabrikena
och lägger beslag på arbetarnas löner
för resterande skatter från gångna år
samt lämnar endast en krona pr dag
att lefa på jämte hustru och barn?

Jag vågar knappast vidröra en så-
dan sak som att en prest kan tillåta
sig att elita barnen ifrån sina föräl-
drar blott för att föräldrarna ej låta
barnen deltaga i religionsundervisnin-
gen i folkskolan. Hade detta passe-
rat i ett annat land än vårt, skulle
det ha framkallat en sådan storm att
den gamla statskyrkan skulle ha kna-
kat i sina fogar.

Jag frågar blott: när skall en nu-
tida Engelbrekt höja sin röst och samla
oss till ett befrielsekrig mot förtryc-
karne?
Sancho Panza.

Tjufskytte.

VIII.

Då jag anser det af största vikt för
vårt näringslif att Stockholms samtliga
bankdirektörer få sitta och stämna i vår
kommunalstyrelse får jag härmed upp-
mana alla rättänkande valmän att vid
innevårande val endast rösta med listor
som upptaga idel bankdirektörsnamn.
Stockholm den 22 mars 1903.

Rastamagnac.

Så där ja! Det skall bli riktigt
skönt att slippa att arbeta för den
snöda mammon en tid framåt. För
efter det här bör väl mitt namn gå
som guld i alla stadens banker —
åtminstone till nästa stadsfullmäktige-
val. Metoden är ju i dagarna prof-
vad. Och så, den bör nog vara gan-
ska god — åtminstone för de lojala
undertecknarna.

Och hvilken välkommen uppryk-
ning måtte den ej gett våra tidningars
ekonomi. Det är riktigt rörande att
se deras tacksamhet. Jag sökte ige-
nom Dagens Nyheter för att få reda
på hur en välsinnad medborgare borde
rösta. Och efter en längre stunds sö-
kande fann jag i en liten mellansticks-
bit tidningens åsikt i frågan. Det
var en lista som konvenerade mig all-
deles förträffligt — elfva stycken för
mig fullkomligt nya namn — d. v. s.
om Andersson och dylika namn kunna
betraktas som nya. Jag röstar näm-
ligen af princip aldrig på en karl som
jag har hört talas om — det anser
jag vara en upprörande partiskhet.
Därför var det mig också omöjligt att
följa den välvilliga uppmaning som en
massa förfärligt fina herrar riktat till
mig på första sidan att rösta på min
gamla vän Wallenberg. Men Dagens
Nyheters lista tillfredsställde fullkom-
ligt mitt samvete. Och jag tog rätt
på den sedvanliga urklippslistan, klippte

ur den och skickade en god vän att
rösta med den — själf röstar jag en-
dast vid prästval i Adolf Fredrik.
Och nu ha jag och D. N. min väns
lif på våra samveten. Ty han gick
och tog lifvet af sig när han, tyvärr
för sent, blef upplyst om att D. N:s
lista blott var en annons och natur-
ligtvis upptog den hederlige Wallen-
bergs namn. Ett sakförhållande som
D. N. med rörande omtanke om sina
annonsörer på det sorgfälligaste und-
vikat att påpeka. Medan däremot So-
cialdemokraten så litet tänkt på sitt
egot bästa att den visserligen tagit
om den förrådiska annonsen men där
bredvid satt in en tydlig varning: Ca-
ve censur!

Och vid detta tillfälle ha ändtligen
de konservativa bladen insett de s. k.
frisinnades öfverlägsenhet och själva
börjat skriva i dem. Medan freda-
gens morgontidningar öfverflöda med
de annonserade åsikterna hos Alle-
handas gamla kunder om detta riks-
viktiga vara eller icke vara, och me-
dan Aftonbladet dryper af den mör-
dade växelbeviljarens blod, kan man
leta igenom Allehandas nummer sam-
ma dag från första raden till den sista
ntan att finna den minsta antydning
om att den dagen ett stadsfullmäktigeval
skulle äga rum. Kanske var Alle-
handas fullkomligt okunnig om den sa-
ken. Men det ha vi nog litet svårt
att tro i allmänhet, åtminstone är det
fallet med

Rastamagnac.

P. S.
Wallenberg blef verkligen vald —
hvilket bör öfvertyga den mest klen-
trogne om annonseringens nytta. Och
i går stöt utanför Enskilda banken
en kö af länesökande som räckte från
Nygatan en god bit in på Östermalm.

K. S. Apemans omvæn- delse och bättring.

Naturens bok hade vänt bladet och
fått värsidan upp. På ångarna spirade
gräset och skogarna knoppades. K. S.
Apeman tog på sig glasögon och gick ut
för att läsa.

Då hörde han en fågel sjunga i top-
pen af en al. Han gick närmare. Då var
det icke längre någon sång. Det var två
trädgrenar, som gnedes mot hvarandra af
blåsen. »Gnoti—gnoti—gnoti» lät det.
— Seavtön, sade K. S. Apeman och
spratt till. Gnoti seavtön.

De orden hade han fordom hört i män-
niskomn och han mindes att de blifvit
uttrycks kända dig själf.

Han blickade på skogen, på solen och
på ögon, som blänkte blåvit mellan etam-
marna, och det skällade för hans syn
som om han stirrat igenom ett nät med
fina maskor. Hans hjärna drog ihop sig
som om kraniet plötsligt öppnats och den
blifvit utsatt för lufttrycket.

Och så sjöng det till i hans öra:

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Oscar» för
affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek-
verkslader, spinnerier, värfverier, sågverk
m. m.
Absolut tillförlitlig.
Inställbar för hvarje värmegrad från
10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Da går och letar gåtor i naturen, men
den dunklaste, den för dig intressantaste
af alla gåtor, den bär du ännu otvådd inom
dig själf.

K. S. Apeman vände ryggen åt skogen,
hafvet och solen, gick hem på sin kam-
mare och satte sig att grubbla.

Han grubblade länge och förlorade sömn
och matlust.

— Jag måste se mig i spegel, sade han
slutligen. Jag vill gå ut bland männi-
skorna och betrakta mig i de speglar som
kallas andras omdöme.

K. S. Apeman gjorde som han tänkte.
Den förste, hvars omdöme han speglade
sig i, sade honom att hans näsa icke satt
rätt. K. S. Apeman vred den tillrätta
med hans hjälp.

Den andre sade honom att hans öfver-
läpp var för lång och hjälpte honom att
lägga mustaschen så att felet dölde.

Den tredje sade honom att han hade
rött hår och ful hy, och han var så he-
derlig och hjälpte honom färga om håret
och tvätta hy.

Den fjärde sade honom att han var
smal i ryggen, och han var af den nåden
att böja honom rak.

Den femte tyckte icke om hans öron.
som vore för stora och röda. Han skänkte
honem ett par fodral att gömma dem med.

Den sjätte påstod att han haltade. Och
han sålde godhetsfullt åt honom en kryck-
käpp som han själf användt vid en höft-
sjukdom och efter hvars begagnande han
tillfrisknat förunderligt hastigt.

Den sjunde fann att han ekelade och
gaf honom ett par glasögon, hvarmed so-
let försvann.

Den åttonde fann att han var begäfvad
med sex evansekotor i stället för de van-
liga fyra och lärde honom huru det kunde
döljas o. s. v.

Den trettiofjärde började med att på-
peka ett fel, som den förste begått, och
gaf honom råd, huru han skulle få det
ändradt. Den trettiofjärde förtälkte, och
så undan för undan.

Så vandrade K. S. Apeman är från är
och för hvarje steg han tog lärde han sig
att känna sig själf bättre och fann tillfälle
att fullkomna sin människa i ett eller an-
dast afseende. Och till sist funno alla
honem sådan han borde vara.

Då vandrade han, stolt i medvetandet
af sin fullkomlighet, till det tempel, där
sanningens spegel, den af alla fruktade
och skyddade, hängde, täckt af spindelväfvar
och damm.

Han blåste stoftet från den speglande
ytan — och emot honom strödde en
ohygglig bild. Var detta han? Jo, när
han rödde sig, gjorde bilden samma rö-
relse, när han knep ihop sitt öga, knep
bilden ihop sitt, när han rodnade, rodnade
bilden. Alltså var detta han själf sådan
han blifvit efter människornas önska-
gar och önsade deras hjälp.

Då lyfte han sin knutna hand och slog
i sanningens spegel, men den ohyggliges
bild mötte hans och det var som om han
slagit på sin egen panna.

Förbannande började han rivra af sig
det påhäng han fått och såg sig åter i
spegeln. Men bilden syntes honom blott
allt ohyggligare, ty nu först såg han rik-
tigt huru det var. Han såg att just det
som varit hans, det hade han förkastat,
skurit bort och bränt. I dess ställe hade
han antagit andras skräpligheter, klippt
sig efter andras kam, sminkat sig med
andras smink, sytt sig kläder efter andras
märken.

Då vart det plötsligt klart för honom,
hvilket som är lifvets största olycka, och
han tyckte sig kunna önska med mera
skäl än Caligula att människorna haft en
hale ihop och att han hade haft ett rep.

Med anikitet skylld i sin kappa van-
drade han på bakgator ut ur staden och
ut i öknarna för att lefva allena och söka
återfinna sig själf.

Erik den helige.

Behöfva operetter nödvän- digt vara dumma?

Medan jag härom kvällen satt på Vasa-
teaterns sluttande plan och njöt af »Muske-
törerna i klostret», strömmade en hel del
tankar ned öfver mig. »Musketörerna i
klostret» kan visserligen ej anses ägnad
att besvärja en med dylika, men de kom-
mo också ej precis från scenen.

Operetten är den konstform, som är
mig käraast af alla, och hvars framtid
ligger mig mest om hjärtat. Har ni icke
också ofta med en ryning af välbehag
tänkt: ack om lifvet vore en operett! Om
det ginge så till i lifvet som det gör i
operetterna!

Allt tungt, grått och betänkligt är bann-
lyst från operetten. Alla hämmande och
hvardagliga band äro lösta. Klädd i den
eleganta hofdräkt, lätt och öfverdådig
i ert sinne råkar ni i hvar vändning ut
för de mest pittoreska äfventyr och sam-
manträffanden. Ni kysser ögonblickligen
den första vackra dam ni möter och kör
värjan genom hennes man, det ringaste
han söker knysa.

Operetten är fastspelet par préférence,
det af blistrande repliker, öfverdådiga
melodier, graciösa balletter, pikanta kosty-
mer gnistrande fastspelet.

»Bekransa bäl
likt offerskäl
med äkthets blommor alla!
I natt vi gå
till himmel blå
och jordens dimmor falla!»
(Th. Moore)

Så lyder mottot på hvarje sann operett!
Det är den upplupna fastglädjens konst,
den af dramatiska varieté, varietés drama-
tik! Ett skimmer från hof och kristallspe-
lar, bonade golf, sidenskor och moucher
sväfar som en gloria öfver hvarje fin
fransk operett.

Gå nu och se »Musketörerna i klostret»,
eller någon af dessa tyska operetter, hvar-
med man på senare tider undfågnat oss
på Vasa, Djurgårds- eller Olympiateatern.
Hvilken småborgerlig atmosfär, hvilken
brist på uppfattningsförmåga och spiritu-
alitet, hvilken libretto! Ni skulle rodnat
se dess repliker och rim återgifna i tryck.
Vi skola också spara Er det.

Men hvarpå beror detta förfall, om icke
just på den ringaktning för operettens
konst, som gör sig gällande bland vår
bildade publik. Man anser i allmänhet
operetten för den lägsta af all teater, i
stället för att betrakta den som operans
pendant på den glada sidan — på samma
sätt som det fina lustspelet är en jämn-
ställd pendant till dramat. Och framför
allt är man fullständigt likgiltig för intri-
gen och libretto — man anser det nästan
som ett brott mot god ton, om libretto
icke är färg.

För några år sedan började försöket
att reformera varietén och göra den konst-
närlig, att ge varietésångerna ett litterärt
värde. Detta försök misslyckades i stort
sedt, enär det utgick från Berlin. Aldrig
kan den glada vetenskapsens lyrik — varieté
— och lika litet dess dramatik — ope-
retten — vänta sin pånyttfödelse från
Tyskland.

Men i sina principer varslade denna
reform godt för framtiden. Man kommer
efter hand att få upp ögonen för värdet
af en litterär operett, för betydelsen af
en spirituall, väl skriven libretto. Är
det så otänkbart, att man om tjugo år
skall få se våra främsta författare roa
sig med att skriva operett-texter? Äh!
Huru många moderna mästerverk skulle
icke med fördel kunna återges till operet-
ter — jag tänker bara på Anatole Fran-
co's »Drottning Gåsot», på Drachmanns
»Kiltvalde», på ett par af Leverins Rococo

Annonsera i Kvällen!

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpigt supélokaf för teaterbesökande.

noveller — för att icke tala om en Alfred
de Mussets makalösa proverb, af hvilka
ett par (»A quoi rêvent les jeunes filles»
och »Le Chandelier»), antagligen komma
att inom kort just för detta ändamål öf-
verflyttas till svenska.

Naturligtvis är det endast de allra lät-
taste och graciösaste pennor, de allra gla-
daste och mest romantiska lynnen som
böra relekeras på att göra operetter. Ej
heller lämpa sig ämnena ur vår egen trä-
kiga, gråa och borgerliga tid därför. Ope-
rettens egentliga guldålder äro ju de sista
broskier åren af 1700-talet, men hvarje
romantisk och lysande epok torde kunna
besä utmärkt motiv (medeltiden i »Kilt-
valde», 1600-talet i »Drottning Gåsot»,
roccoon i tusen andra). Öfveretten är den
ridderligaste konst, och det enda, som är
omöjligt i den, är hvardaglighet, realism,
naturalism.

Hvilken upprättelse skulle det icke inne-
bära för operetten om en sådan tankelät
sig realiseras, om de nuvarande stereotypa
textfärdigheterna kunde utbytas mot en
libretto, som åtminstone stöde fullt på
höjd med musiken och låte sig smälta
samman med den. Men ett vilkor här-
för är, att äfven skådespelarna visa större
intresse för texten, och mera lägga an på
att sjunga ut denna på ett hörbart och
begripligt sätt. Detta innebär ingen di-
rekt förebräelse mot deras nuvarande me-
tod, ty så länge libretto är som den är,
måste man känna sig tack-am att den
suddas ut så mycket som möjligt. Men
flera af de mest berömda operasångarna ha
just på senare åren gifvit ett vackert
efterdöme i konsten att göra ljuden distinkta
och innehålllet fattbart för publiken. Och
när vi få en ordentlig operett-text, skall
man säkert också finna medel att låta
den komma till sin rätt vid uppförandet.

— Operetten väntar ännu sin Wagner,
sin franske Wagner. Kommer bara han,
så får den nog också sin Pettersson—Arger,
det tror jag mig kunna lofa.

Einar Ekelund.

Ocker på kvinnlig arbetskraft.

Svältlön och omänsklig arbetstid.

Kvinnofrågan har åter under den
senaste tiden flammat upp. Man har
vänt ut och in på densamma, och
man har ridit på samma käpphåstar
som förut. Man har härvid tänkt så
mycket på ett, att man glömt bort ett
annat.

Det är ju kvinnan på samhällets
solbelysta höjder, som tagit sig an
denna sak, och det måste erkännas att
de härvid tänkt så mycket godt, att
de i jämförelse härmed utträtt något
för litet. Det kanske väcker oro i
lägret, att underutvecklade vägar bör
öppna uttala, att just kvinnorna själva
i många fall göra lifvet trist och surt
för sina medsystrar. Undantag gifvas,
men det är ej undantagen, som göra
regeln.

Jag har särskildt uppmärksammat
förhållandena inom ett yrke och gjort
några små jämförelser. Jag har här-

vakt. Hon tillsporde honom en dag
hvad riknketens sade, när de trafade
sida vid sida.

— Han talar om många vackra sa-
ker, svarade Ferdinand utan att gå
in i närmare detaljer.

— Men hur använder han pengarna,
som han förtjänar hos oss?

— Han köper ingenting för dem,
svarade gossen.

— Åh, han samlar dem?

— Nej, han ger dem åt fattiga.
Härnäst red han omkull en gam-
mal gumba, som hade ett barn på ar-
men. Då steg han ned från hästen,
hjälpde upp gumman, gaf henne ett
fem francstycke och kysste barnet,
som inte alla gjort sig illa.

Detta drag af frikostighet gjorde
Yvonne ännu mer förbryllad. Om han
roade sig med att kasta fem franca-
stycken åt förbigående, kunde det inte
återstå honom mycket af lönen vid
månadens slut. Han var då i alla fall
hvarken en dånlig eller snål människa,
fastän han var så förhärdat gudlös.

Efter denna fortsatta undersökning,
hvilken, liksom de allra flesta under-
sökningar, icke ledde till någonting,
erfor fröken de Curval en känsla af
tvingenhet gent emot sin tjänare. Hon
visste inte längre hvilken ton hon
skulle använda emot honom. Hon
tvekade att kalla honom François.

Vice Hjärdshövdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättseägar, Inkassör, Bouffleek-
 ningar m. m. Billigt arbeta.
 Allm. tel. 41 20. Rikstel.

vid funnit, att de manliga arbetsgif-
 varne betala sina kvinnliga slavar —
 detta ord är fullt berättigat! — bättre
 än de kvinnliga arbetsgifvarne. Dessa
 senare visa sig vara skäliga småsinta,
 betala uselt och fordra mycket. Det
 själfva, och att de gärna arbeta både
 dag ut och dag in, men detta sker
 med den bestämda fordran, att biträdet
 skall arbeta ut sig mot en lön, som ej
 ens ger det kläder på kroppen. Ar-
 betsgifverns förtjänar pänningar och
 fyller sitt kassaskrin — biträdet sväl-
 ter . . . sjunker djupare, då nästerna
 måste tagas i anspråk för att erhålla
 en något så när dräglig tillvaro! . . .

Ett yrke som man i dessa kvin-
 nifrågans dagar minst tänkt på, är
 en hårfrisöringsaffär upp, biträden ut-
 bildas, naturligtvis mot betalning, och
 att ej säga öfverflydd. Genom konkurrens
 prissas arbetslönerna ned, ar-
 betssiden ökas för att fånga kunder.
 Och dessa infinna sig, bli kammade till
 bjudningar, middagar, supéer och tea-
 terföreställningar, och ha föga tanke
 på det uttrötta biträdet, som med
 glad min måste höra på sådana utgju-
 telser som dessa:

— Hvad jag kommer att få roligt
 i kväll! . . .

Och då händer det, att det är just
 hon, som på ett kvinnomöte ifrå-
 ge stackars biträdena!

Hvilka löneförhållanden åtnjuta dessa
 biträden, och hvilket arbete skola de
 prestera för desamma?

Ja, det må genast sägas, att lönerna
 — märk väl, att jag här ej talar om
 undantagen — äro upprörande små
 och att arbetsiden är omänskligt lång.
 En lön af 25 kr. i månaden jämte mat
 är ej ovanlig. Med denna storartade

kosta kläder och tvätt och dessutom
 för en kvinna nödvändiga nipper. Jag
 behöfver ej särskildt påpeka, att bi-
 trädets måste bo inne . . . Således ett

Och hur lång är arbetstiden? 11
 12 timmar om dagen måste hon stå
 i — ja, just stå! Men söndagarna
 val fria? Ingenting! Tidigt på morg-
 nen i arbetet, och först sent på ef-
 termiddagen blir hon ledig. Således
 ej en enda ledighetsdag. Det finnes

ledighetsdag i veckan — om hela da-
 gen är ograverad vet jag ej. Men i
 ersättning härfor måste biträdet öfriga
 dagar arbeta så mycket mer, ända till
 13 timmar, ja längre.

Men maten är väl god? Ja, utmärkt
 — när biträdet är så dött! Ofta
 måste biträdet försöka både mat och
 dryck — att komma en känd, på hvil-
 ken den stora middagen väntar, är
 långt viktigare. Vid särskildt denna
 tid på året, då balar, middagar, bu-
 zoner, konserter och andra tillställningar
 fordra stöttepinarnas närvaro, äro här-
 friseringsaffärerna öfverhopade med ar-
 bete. Detta får biträdet på ett kända-
 bart sätt erfaras. Under denna tid hän-
 der det numingen ofta, att utträd ej
 får sin nödlag förtän på kvällen.

Man kan lätt förstå, hur detta i
 längden skall underminera hälsan. För-
 darvad mage, blodkräft, uppspelt nerv-
 system blir naturligtvis följden. Detta
 i bästa fall, om biträdet har ett hem
 att trygga sig till. Jag vill här ej

numma de fall, då hon ej står ut längre
 utan måste söka sig biförtjänster under
 natten. . . .
 Och blir biträdet sjukt! Då heter
 det: Jag har ingen användning längre
 för fröken.

Ja fler konkurrenter det växer upp,
 dess värre blir det! Och de växa som gif-
 tiga svampar, förbittrande tillvaron för
 själfva och många andra.

själfallet, att saken har många
 allvarliga sidor. Jag vill här endast
 blotta en punkt, nämligen affärernas
 synnerhet under guldfeber. Ej vilja
 vi missunna våra högst betrodde fruar
 och fröknar att bli kammade på sön-
 dagarna — vi ha för godt hjärta att
 orsaka något så världsomstörtande som
 kammingsens borttagande under dessa
 dagar. Men en dags ledighet för bi-
 träderna väger nog mer i vägskalet än
 en kunds frisyrtill en bal. Märk väl
 att det ej är ur religiös synpunkt, jag
 yrkar på hårfrisöringsaffärernas stäng-
 ning på söndagarna, utan det är en-
 deras hälsa.

Och härmed öfverlämnar jag saken
 till våra förädda och aktade lagstif-
 tande och förbörder, som redan varit nog
 hyggliga att tänka på de småa cigarr-
 fröknarne, med hvilka de väl oftare
 kommit i beröring. I mindre vä-
 sentliga frågor har man rört upp him-
 mel och jord och betungat statsvärdet
 med kostnader för digra riksdagstyck.
 Denna fråga är värd ett bättre öde!

Ingrid Hilde.

En hälsovidrig skorstenrök.

Skall ej hälsovårdsnämnden lugnripa!

Sedan en tid tillbaka är jag bosatt i
 hufvudstadens otvivelaktigt hälsoom-
 mastaste stadsdel — hvem vågar påstå nå-
 got annat om Vasastaden? Jag skulle
 vara synnerligen nöjd med min tillsam-
 ma tillvaro, om jag ej under mina dag-
 liga promenader ned till min redaktion
 förnyades öfver en hölmående skorstens-
 rök, som stundom sveper fram som en svart
 molnvegg mellan Dalastadens heroskulptu-
 ryer till min egen och min sultesats
 ned mina krägar.

Det är ju gifvet, att detta förargar en
 hyggelig medborgare, som särskildt håller
 stilt på vara krägar och ej gärna vill se
 sin hufvudstad med svarta ögon! Men

mare sida, och det är därför jag tagit till
 ord. Härrom dagen, då en sydlig svag bris
 läktade öfver staden och luften var tung
 längde en svart sotig olja öfver Sallbats-
 bergs sjukhus område. Från en närliggande
 skorsten hvälfde tjocka molnmassor upp
 och tyckte den djupa luften med det finaste
 pulver af kolstybb. Jag hade svårt att

mycket svårare skulle det ej vara för dem,
 som vistats å det närliggande lungsots-
 sanatoriet å Sallbatsbergs hörnet, å hvilket
 håll sotmolnen nallade fram och smögo
 sig in genom de öppna fönstren?

Det torde vara öfverflödigt att fram-
 hålla hur ohälsosam denna rök skall vara
 för lungsotspatienterna, som framför allt

som dagligen andas ut i omätliga mas-
 sor, måste de stupa in i hvarje gång det
 blåser sydlig vind. Det är ej endast lungs-
 otssanatoriet, som råkar illa ut för kol-
 stybben utan hela Sallbatsbergs sjukhus-
 område står ofta inavert i dessa rökmoln.
 För sjuklingar i allmänhet torde ej denna
 rök vara synnerligen hälsoförargande.

Märkligt nog har detta misförhållande
 egt rum sedan många år tillbaka, utan att
 någon kommit sig före att söka ställa
 öfget. Man kan med skill andra, hvar-
 sin ej lakare på Sallbatsbergs sjukhus
 eller lungsotsanatoriet tagit itu med sa-
 ken och påkallat hälsovårdsnämndens upp-
 märksamhet. Eller . . . ja, det kunde rik-
 tas många frågor till vederbörande. Vi
 vela, att skorstensröken i hufvudstaden
 varit föremål för utredning inom hälso-
 vårdsnämnden. Men det var länge sedan
 denna utredning verkställdes, att denna
 framgick nödvändigheten af snara åtgär-

rekt som vanligt, fram med hästarna.
 Hon log mot sin vilja ett försiktigt
 leje öfver kallblodigheten hon denne
 Judas, som så lugnt kunde öfverlämna
 dem, hvilka brod han åt, till deras
 hender.

Hon sokte att på ögonens läggning,
 pannans knolighet eller munns lin-
 jer upptäcka dessa tecken på skur-
 aktighet, som våra reporter's alltid
 lyckas finna på dem, som äro åklagade
 för mera uppsedeväckande brott.
 Ty om ni kastar er i vattnet för att
 rädda ett barn som håller på att
 drunkna, skola alla människor tycka
 och säga, att ni har "ett praktiskt ut-
 seende", och om ni står inför dom-
 stolen anklagad för attentat mot nå-
 gons lif eller mot någon regerings sä-
 kerhet, skall man på ert sniske lika
 ofelbart konstatera att ni är en full-
 ständig bof.

Hade François männe en aning om
 de strider, som utkämpades i Lans
 unga härskerinnas själ? Ett faktum
 var, att denna trodde sig se i hans
 blickar en sorgsenhet och förbråelser,
 som gjorde ett ganska starkt intryck
 på henne. Kanske hon misstagit sig
 och ställtecken var den bederligaste
 gosse i världen? Att gå och berättat
 att han var i polisen, utan att hafva
 händerna fulla af bevis, och äfventyra
 att han miste sin plats, och till på

ders vidtagande. Men konu har man ej
 hört så mycket som det minsta kolstyb-
 korn om saken. Vore det ej på tiden att
 på allvar gripa sig an med saken? Härvid
 torde vederbörande enligt min mening
 först och främst rikta sin skarpa upp-
 märksamhet på öfvan beskrifna skorstens-
 rök, hvilken lämlider sig från Stockholms
 mjölkförsäljningskållologas skorsten.

Bolaget — hvilket jag i öfrigt väl kom-
 plimentera för dess hälsosamma och ut-
 märkta mjölk — bör sålunda förordas
 att bygga en minst dubbelt så hög skor-
 sten och att anskaffa en rökförbrännings-
 ugn ju förr dess bättre!

Jag lofar att återkomma, när jag får
 räkningen på nästa tvätt, så vill ej dess-
 förinnan åtgärder vidtagits.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m.

Kvadrattgåta.

Nedanstående 16 bokstäver skola ord-
 lednata rader bilda samma ord.

2 a, 2 e, 2 k, 2 n, 1 o, 2 r, 3 t, 1 å,
 1 u.

Charad.

Mitt första i ett läger bra syns präla.
 Uppå mitt andra plår man tador måla.
 Vet — af mitt hela man mitt första gör —
 Artikel — »spännande» kan kallas för.

Aritmogryf.

Siffrorna 1, 2, 3, 4, 5 skola utbytas mot
 bokstäver så att det hela bildar namnet
 å en europeisk stad.

5, 4, 1: ett synbart ondt.
 1, 4: ett sågnes andeväsen.
 1, 1: tidsperiod.
 5, 4: tymligt föremål.
 1, 5: Hvad mången finnes i Sverige.

Palindrom.

Mitt hela rättfram: fisk, som räknas torde
 som läckerhet — därpå jag kan gå edl —
 1 omrandt skick: Hvad liden fjärl gör —
 se'n han i blommas kalk sig slagit ned

Lösningar

af »Försök på» den 15 mars 1903

Kvadrattgåta.

V I G T

I R R A

G R E K

T A K T

Tecke gåta.

ADJÖ.

Kvadrattgåta och Charad:

B A I

L I E

Bokstafgåta.

Damaskus.

TILL SALU.

Ombärligt för hvarje hushåll!

»Vafda Hyllremmar»

i 21 olika mönster, tråttäckta färger. Äro
 efter tvättning lika vackra som nya. Sal-
 jas i hvarje välsorterad Boshätningsaffär i
 Stockholms Pappershandel,
 Jakobsgratan 23. Nattst. 71 43.

»HEUREKA»,

19. de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afslutning af bläcket. Sparas
 förbrukning af bläcket. Absolut damtfritt.
 En påfyllning räcker månadslångt.
 Pris 2 kronor. Saljes endast i
 Stockholms Pappershandel, Jakobsgrat. 23.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad
 Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hörer, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi-
 etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hörer.

Välortat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant fagon. Valfjordt arbete garanteras.

Åfärsprickor: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99.

Allm. Tel. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
 ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Uademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i
 Paris 1902 det enda som erhöi högsta ut-
 märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egen
 af »antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör.

Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hörer

Nya Säsongsstyger för Våren

inkomna och emotas beställningar nu före säsongsens början till 20 %
 lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29.
 Tidningar, Papper och Skrifma-
 teriel till billigaste pris.
 Cigarver och Cigarvetter i parti
 och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms

Kafferostnings- &

Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Hosta,

hals- & bröstkatarrer

öfvergå vid bristande vård och använ-
 dande af överkamma medel loka skilja
 till svårare kroniska sjukdomar. Ett godt
 behandlingsmedel till Läkemedelslära
 är Fil. Dr. P. Håkansson Salubrin, om
 det användes enligt beskrifning till vär-
 mande omslag, gurgling och inandning;
 fördelaktigast och bäst är att för inand-
 ningen använda Salubrinandningsap-
 parat.

Allmänheten varnas mot efterapningar
 af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Spe-
 reri och Färgaffärer. Partilager hos Gei-
 jer & Co Stockholm.

Acetylenbordslampan

REX.

Lattskott, ofärlig, stor ljuseffekt, särde-
 les lämplig för kontor, verkstäder och
 handverkare. Pris komplett med kup-
 pillare och brännare 20 kronor; lösa pa-
 troner å 5 kr. pr 100 st. Skickas mot efter-
 kraf till landsorten. Utställd i.a. Vattug.
 30. Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2,
 30 rekommenderas. S A Adolfsson

Östermalms Reparatörsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
 reparationer, Polering, Boing.
 Svarfning, Glasmästare- och
 Tapetserarearbeten m m.

Alla slags Emaljare skyllar tillverkas.
 Symaskiner & Velocypeder
 repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Ljuskrö, Lam-
 por, Solfjädar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl in i huf-
 vudstaden som till och från landsorten.
 Transporter pianon, res- och fräglods.
 Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full
 garanti för nöförtrodda uppdrag. Mång-
 årig praktik. Absolut nykter, värd och på-
 litlig personal. Byrån öppen 7 t. m. — 5
 e. m. Sönd- och helgdagar 7—11 t. m.
 Rikstel. 66 67. Allm. tel. 64 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad prislist mot med

öfver Sani-
 tära Parisermyheter m. m. Skickas en
 hvar fullt diskret mot 20 öre från 56,
 E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar.

Inlagda i cigarettfodral, släpas till kr. 2 pr
 dusin. Extra prima, 3 kr. Skickas till lands-
 orten portofritt mot insändande af beloppet
 i frimärken. E. Söderström,
 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
 OBS! I förhållande till kvallhorn äro p:erna de
 billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.
 K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar.

Stamp, Liftmodersprutor, Sussprutor m.
 m. billigt i parti och minut. Pris-
 kurant med bruksanvisning mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN.

C. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

År 1889 grundlagt 1893. B. T.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 9.

Redaktörer: MAGNUS V. MÄNNER (ansvarig utgivare)
och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 29 Mars

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2-3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Rike 44 63.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; luti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsmottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 50.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2-3, på »KVÄLLENS» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN".

Sverige och Norge.

Det tyckes blifva enighet mellan herr Boström och herr Blehr och Sverige och Norge blifva välsignade med hvar sina konsulter. Tager man konsultsväsendet för hvad det i våra dagar bör vara, en representation för hemlandets handel och näringar, så är väl resultatet af förhandlingarne en sak som på förhand bort vara själfklar. Då herr Boström genomdref uppsägandet af mellanrikslagen och de båda förenade rikena beslöt att på det ekonomiska området gå hvar sin väg, utan mera hänsyn till hvarandra än till hvilken frammande stat som helst, så följde i själfva verket där-af, att de båda länderna också måste hafva hvar sina representanter i ulandet för tillvaratagande af näringslivets intressen.

Svärigheten låg endast i att noga begränsa konsulernas ställning i förhållande till den diplomatiska representationen.

Det är väl ingen som skrämt? Ah nej, det är ingen svensk som skrättar. Vi kunna nog skrättat åt diplomaterna, när de uppträda på teatern i »Niniche», men när vi

tänka på vår minister i Madrid, Konstantinopel eller Rom, taga vi saken på det djupaste allvar. Det svåraste och viktigaste uppdrag vår minister på sistnämnda plats haft under de nu lefvande människornas tid var att möta Nordensköld, när han kom tillbaka från nordostpassagen, och förmå honom mottaga ett par ordnar. Uppdraget utfördes som bekant så, att det länder till den svenska diplomatiens oönskliga ära: Nordensköld mottog ordnarna. Visserligen stoppade han dem i byxfickan, men han tog dem. Och man behöfver ju ej besitta en ovanligare världskäruedom för att förstå, att vägen från fickan till frackuppslaget är kort.

Dylika maktpåliggande ämbetsåtgärder falla emellertid endast sällan på våra dagars Sveriges huvud. De äro för våra dagars Sverige hvad Westfaliska freden var för 1600-talets. Och en berömd svensk som saknar vördnad för ordnar eller en fred som skaffar Sverige nya provinser träffar man som bekant inte hvar dag.

Men äfven de mera alldagliga och enkla uppgifter, som våra sändebud hafva att fullfölja hafva naturligtvis sin vikt. Och i Sverige är det nu en allmän och för öfrigt välgrundad mening, att hvarken vid de frammande hofvens baler eller vid hufvudstädernas baletter, hvarken vid utlandets träffställningar eller deras spelbord är det nödigt och lämpligt att en svensk och en norrmann springa i vägen för hvarandra. Det kan skiligen räcka med en person, för att bevaka både Sveriges och Norges gemensamma intressen. Därför hafva då Boström, Huseberg och Lagerheim stått såsom de lejon de äro på hvad Sveriges rätt och ära i denna sak kräfver, medan Blehr, Ibsen och kamrater lika om ej ännu mera hjältmodigt för-

svarat sitt lands ära och rätt på detta område. Svenskarne hafva medgifvit, att den nuvarande ordningen, då Sveriges utrikesminister äfven för Norge föredrager för konungen de högviktiga ting, som diplomaterna syssla med, icke motsvarar Norges berättigade anspråk på likställighet inom unionen; å andra sidan hafva norrmännen medgifvit, att de böra gå varliga fram på underhandlingarnes väg för att göra upp med broderlandet.

Med dessa fraser har man lyckligen klarat skären. Hvad hufvudsaken är, därom förekommer som vanligt icke ett ord hvarken i protokoll eller beslut.

Med ett politiskt förstånd, som gör våra regeringar heder, hafva de erbjudit Norge en gemensam utrikesminister, svensk eller norsk man. Men norrmännen äro håller icke utan allt politiskt förstånd. Båda parterna äro på det klara med, att det finnes ingenting likgiltigare än om vår utrikesminister är svensk eller norsk man. Hvad det kommer an på är icke detta. Hvad det kommer an på är, om vårt förhållande till främmande makter skulle vara en konungafamiljens eller en folkens angelägenhet. Hvad norrmännen vilja är en utrikesminister, som är så beroende af folkrepresentationen att om tider skulle komma, då förhållandet till andra makter blifver den oerhördt viktiga sak, som det kan blifva, utrikesstyrelsens då icke ledes af dynastiska synpunkter utan af nationella.

I Sverige känner man icke något behof af en sådan ordning. Vi hafva under alla gågna sekler låtit våra mer eller mindre kloka konungar sköta utrikesaffärerna på egen hand. Har det gått alltför mycket på tok, hafva vi gjort som bönderna med Torgny lagman gjorde med kung Olof, eller som offi-

cerarne med Adlercreutz gjorde med Gustaf IV. Adolf, inen vi hafva aldrig funnit nödigt skaffa oss några grundlags- eller andra garantier för utrikesfrendenas behandling.

Det är skillnaden mellan det konungaska svenska folket och det republikanska norska folket, som är kärnpunkten i unionsstriden. Den svensk-norske chauvinism som för striden är endast den skyddande förklädning, som nu en gång anses fördelaktigt vid krigföring.

Det ondas kraft.

Aldrig tog ditt hjärta brand,
eld besatt du föga.
Kallt ditt hjärta, kall din hand,
blankt och kallt ditt öga.
Hvad som lyst i min blick
lät du liknöjd flamma.
När jag kom och när jag gick
var dig ett och samma.

Relad drömde jag förbi
länga dar och nätter
drömde hur jag bröt mig fri
ur en själfvald fjätter —
Bröt till sist, men blef ej fri,
ty af sårens sveda
blef min själ försänkt i
bitterhet och leda.

I min själ det ondas brodd
steg ur kraftigt säde,
men den goda åkerns sådd
torkade till träde.
Hvarje knapp som lofvat godt
krympte till det tomma,
men ur ondskans friska skott
mörkret gick i blomma.

Hämnadens rosor som en blod
ur mitt drömlif sprucko.
Hjärtats flod och ögats flod
deras rötter drucko.

Väldet blott och knifvans brott
lefde i min lystnad.
Hvarje röst, som manat godt,
dog i nattens lystnad.

Ivånglost fick det ondas makt
i mitt sinne frodas
till en härlighet och prakt
större än det godas.
Härligt hugmod bar min själ,
mörkrets blommor svällde.
Stark af hån och hat min själ
på allt godt jag ställde.

Stilla sinnet som i törst
mot ett mål sig vände;
till en handling nu som först
jag mig vuxen kände.
Stille så, i ondskans rus
döfvande min smärta,
i din moders eget hus
knifven i ditt hjärta.

Jag var fri! Jag porten nått
till mitt eget rike!
I det ondas form jag blott
fann det godas like,
ty det skänkte självvil
åt ett bröst i lågor —
Stilla följ i min själ
stänk från Leibes vågor.

Erik den helige.

Tack för 20:de April!

Hur öfverståthållaren hämnas genom skattemännen

Den tidningsläsande allmänheten har under den senaste tiden mer än en gång upprörts öfver den rent otroliga hänsynslöshet och brutalitet, herr uppborrdsmän lagt i dagen vid indrivandet af resterande skatter. Man har frågat sig: hvadan denna plötsliga energi? och ha Stockholms

skattemän ett-tu-tre förlorat alla mänskliga känslor?

Jag tror mig vara i tillfälle att kunna ge svaret på dessa intressanta frågor. Men innan jag för läsaren uppenbarar klaven till gåtan, måste jag förberedelsevis föra honom i det närmaste ett år tillbaka i tiden.

Den 20 April 1902 begick den då relativt nye öfverståthållaren, vare sig af dumbet och oförstånd i förening, eller för att provocera fram oroligheter från en lugn och obehövad folkmassas sida, ett brott mot den fria demonstrationsrätten, hvilket som naturlig reaktion hade till följd, att landets frisinnade män — åtminstone provisoriskt — tryggade denna rätt för Sveriges folk.

Den smälek och blamage, som lag härutinnan för den nye öfverståthållaren, gick denne djupt till sinnes. Hämd till hvarje pris! Han insåg, att polisernas sablar, detektivernas knölpåkar och de civila kreaturens käppar ej lämpligen kunde utkräva denna hämd och efter en tids funderande hade han hittat på ett vida mera raffineradt och ej så i ögonen fallande medel.

En hemlig order utsändes till uppborrdsfunktionärerna. En hemlig order bör icke skrivas och ännu mindre tryckas — den senare lapsusen begick nationalistiska framstegspartiets hr Ljunglund vid koncipierandet af kria-ämnena för lands 5 tens ersäldiga och andefattiga bögerledare. En hemlig order kan och bör utläsas men-ligen. Hvilket ock skedde i föreliggande fall. Ty vår öfverståthållare är en i vissa stycken klok man, som lärt åtskilligt af »Vorwärts» pikanta afslöjanden ord för ord af alla möjliga »hemliga» befallningar från högsta ort. Oppositionsprässen måste hållas i absolut okunnighet om de snygga hämdeplanerna, hvilket förunderligt nog lyckats ända hittills.

Den hemliga ordern hade i korthet följande innehåll: Kläm ordentligt efter demonstranterna! Och hvilka ha de drakoniska indrifsningsskärpningarna hårdaast drabbat? Jo, just arbetarne och med dem i fråga om dåliga lönevillkor jämställbara personer, hvilka mistänkts sympatisera med demonstrationsmännen af 20:de april.

Under sken af lag och rättvisa har hr öfverståthållaren sålunda kunnat utföra en liten treflig privat hämdeakt och samtidigt kunnat påräkna en vänlig bifallsnick från hr staterådet och chefen för finansdepartementet, som tryckes till jorden af den oblygliga budgetbristen.

Skulden till indrifsingsbrutaliteterna ligger följaktligen icke alls hos uppborrdsmännen. Jag har talat med åtskilliga af dem. Och alla ha de beklagat, att de själfva äro påskade i ryggen af de stränga order, de bekommit. Dessutom bör i detta sammanhang erinras om att indrifsningmännen ej erbålla sitt arvode förrän eftersyn hållits. Och denna eftersynings-nämnd är ej vidare blid mot indrifsningmän med hjärta och förstånd, hvilka afskrifvit, där de med egna ögon sett, att iotet stått att indriva: nämnden låter i dessa fall de stackars indrifsningmännen betala skatterestantierna!

Gifvet är, att det skall finnas någon eller några bland uppborrdsmännen, hvilka, skyddade som de äro af öfverståthållareämbetets höga hand, finna ett nöje i brutala åtgärder. Men dessa torde vara snart räknade. I allmänhet förbanna uppborrdsmännen ödet, som tvingar dem att för det torftiga brödet skull klä sina medmänniskor in på bara benen.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kafé- & Aftonkonsert
af Müller Berthelssons Salongsorkester.

Vörksammas

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Täffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

INNEHÅLL:

Sverige och Norge.
Tack för 20de april! Huv. öfver-
ståthållaren lämnas genom skatte-
männan.

Öfverstelöjtnant Tingsten om
vårt försvar. Inga verkliga sol-
dater.

Människohandel i Stockholm af
Guy.

Folkets hus i Petersburg af Iran.
Från Parkett af Ruth.

En samhällsstudie af Erik den
heltige.

Från musikvärlden af Colla destra.
Kyrkoherdens skadeersättning.
Blad ur skissboken. Vårkräft vid
Lidingöbro af Sancho Panza.

Som fraktdogs mellan Göteborg
och Antwerpen från Krüllens
Färd.

Göteborgsbref.
Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.
m. m.

Hvad är att göra? Jag ser ingen
annan utväg än sammankallandet af
ett stort och allmänt möte, som kan
afge en ljungande protestresolution
mot hr öfverståthållarens oblyga
skatteinpräsningspråjerier.

Något annat namn förtjäna ej
dessa försök ett ruinera vår arbetare-
befolkning. Statskassan är visser-
ligen lite tom för ögonblicket, men
detta förhållande berättigar väl icke
till att i tryckta tider som de närvar-
ande aftryga våra fattigaste med-
borgare skatter, som de icke orkat
med ens under bättre tider. Och de
välmotiverade protester mot ett ab-
surdt skattesystem, som legat i ar-
betarnes vägran under föregående år
att betala sina kontributioner, får
naturligtvis icke uppfattas som enbart
fräckt trots, hvilket nu på en gång
skall åtklämmas. Hr Meyer får skaffa
pängar till sina militärer på annat
håll, och hr öfverståthållaren får
draga in sina hämögiriga klor i
tassarne.

Outlook

DAGSKRÖNIKA.

Helsingborgsutställningen och prä-
ssen.

Med anledning af framställda an-
märkningar rörande bestyrelsens för
industriutställningen i Helsingborg
sommaren 1903 förhållande till prässen,
bragtes vid i lördags i Helsingborg
hället sammanträde af styrelsen för
Sveriges södra pressförening på tal,
huruvida från styrelsens sida någon
åtgärd borde vidtagas. Af menings-
utbytet inom styrelsen framgick,
att om utställningsstyrelsen icke an-
sågo sig behöfva prässen så funne
prässen å sin sida icke något skäl
att erbjuda utställningen sin tjänster.
Rätt så, tillägger redaktionen.

Vår tecknare har ej begäfvat hr
Lithander med det haksägg, han nu-
mera rätteligen innehafter. Detta i
samråd med redaktionen, som fruktat
för att många af hr L:s gamla vän-
ner ej skulle känna igen honom, om
han på teckningen finge behålla sitt
skägg från verkligheten.

Holigt uppgift från trovärdigt håll
har hr L. anlagt sitt nobla skägg ute-
slutande för att gyckla med skämtri-
tarne, som gjort så många fula gub-
bar af honom. Svar på tal eller Allt
går igen.

I vild karriär uttryckte alla brand-
kårer i går kväll till Stortorget 18.
Som bekant är hastigheten alltid större,
då faran gäller staden inom broarna.
Nu var det lyckligtvis blott en "flott-
panna", som fattat eld. Och den
vådan var redan afvärd vid brand-
kårens framkomst.

Allmänna telefonbolagets reformer.
Vill man begära ett nummer af
allmänna telefonfröken, får man som
bekant ringa icke mindre än tre gån-
ger, med en minut mellan hvar ring-
ning. Hvar efter hvar först får övert
för det myckna ringandet, därefter ett
felaktigt nummer. En annan reform,
som det för publikens bekvämlighet
synnerligen omtänksamma bolaget i
dagarne vidtagit, är engagerandet af
en bandhund, som telefonledes hvar-
annan sekund skäller en huden full,
ifall man icke på minuten betalar den
dryga telefonafgiften. Affliva hunden
med det snaraste, snälla bolaget!
Nej tacka vilja vi riks' rara och
påpassliga stumpor!

Solförmörkelse ha vi i dag, men
den kan tyvärr blott iakttagas i en
del af Asien och nordvästra Amerika.
I ett smalt bälte genom Asien och
Sibirien synes den ringformig. So-
lens yttersta kant visar sig som en
smal lysande ring utanför den mörka
månskifvan. Medan företeelsen på-
går är månen nämligen allt för långt
borta från jorden för att fullständigt
täcka solen.

Herr Bror Olson, den begäfvade
skådespelaren, öfverfölls i går afton
af ett så svårt sjukdomsanfall, att han
ej kunde uppträda, hvarför föreställ-
ningen — Strandiind — måste in-
ställas. Tillståndet var i dag något
bättre. Läkaren fruktar, att det är
fråga om gallstenskolik.

Södran ger i dag "Damen med
masken." En nyårs pjäs i slutet af
mars! Men så ligger hr Olsson också
så inne i repertoaren, att han f. n. är
så godt som onmlärlig.

Gröna Lunds Tiroler har börjat i
dag. Samtidigt med att den tidiga
våren börjat spricka ut gröna knoppar
på alla träd. Sakra sommartecken.

Ljus' påpassliga förslag har tillsändt
redaktionen följande tre böcker: "Ly-
can. Ett sagospel" af W. Peterson-
Berger (99 sid., 1 kr. 50 öre), "Mo-
looh", roman af Jakob Wassermann,
bemyndigad översättning af Ernst
Lundquist (381 sid., 4 kr. 50 öre),
samt "Sexton år" af Karl Larsen, ö-
versatt af Hilda Sachs (250 sidor).
Ett utförligare omnämnande förbju-
des af dagens strängt begränsande ut-
rymme, hvarför därmed får anstå till
lämpligare tid. Men vi kunna icke
underlåta att i detta sammanhang på-
peka den erkännansvärda, för att icke
säga berömvärda energi, hvarmed Ljus'
förslag förer den svenska publiken med
verkligt första klassens läsning.

Det är fortfarande oroligt i Holland.
Politikens speciella Berlinkorrespon-
dent meddelar, att regeringen icke
på grund af den upproriska andan
bland soldatesken vågat fullfölja sitt be-
slut att hemsända de trupper af år-
sången 1900—01, som blefvo in-
kallade på grund af de osäkra för-
hållandena. Som straff har rege-
ringen förflyttat flera garnisoner
från de större städerna till små
fästningar samt förbjudt soldaterna
att ingifva kollektiva petitioner till
drottningen. Järnvägsbolagen ha be-
viljat sina arbetare en större löne-
förhöjning.

Under de senaste dagarne har det
stundtals stått kö utanför Nordin &
Josephsons bokhandel vid Drottning-
gatan. I skyltfönstren ha nämligen
artisten O. Hjortaborgs originella och
stämningssättade originalteckningar
till "Jernsalems förstöring" varit ex-
ponerade.

"Svenske" är namnet på en ny ci-
garrett, som i dagarne införts i mark-
naden. Redaktionen i dess helhet —
sålunda äfven dess kvinnliga medlem-
mar — ha profverkt "Svenske" och
funnit den välsmakande och lättrokt.
Hvarför den härmed rekommenderas
till det bästa. Så mycket mer som
fabrikanten varit nog ärlig att sätta
ett svenskt namn på det svenska fa-
brikatet, framställt af egyptiskt tobak.
En ärlighet, som troligen ej alltför
ofta återkommer.

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrå.)

Bankaffärer.

Luleå den 29 mars.

Norbottens Enskilda Banks stäm-
ma hölls i går under kontrakt-
prosten Westers ordförandeskap.
Två alternativa förslag till bankens
rekonstruktion framlades af central-
styrelsen, nämligen dels om att
rörelsen skulle öfvertagas af en

ny bank på grundval af lotternas
bedättning från 500 till 300 kr.,
dels att Norrbottens Enskilda banks
rörelse skulle öfvertagas af Hernö-
sands Enskilda Bank. För att gran-
ska förslagen och söka framkomma
med ett nytt tillsattes en förtroen-
denämnd på tio personer, hvilka
före Hernösands Banks stämman den
27 April skulle hafva sitt förslag
färdigt. Fråga om ansvarsfrihet
för styrelsen, styrelseval m. m.
uppskötts till ext:a stämman med
Norrbottens Enskilda Bank den 28
april.

Vid sällman voro 2,387 lotter
representerala.

Öfverstelöjtnant Tingsten om: Sveriges försvar.

Inga verkliga soldater!

En medarbetare i Esk.-Kur. har passat
på tillfället att intervjuva "framtidens
mannen" Tingsten, då denne besökte
Eskilstuna i och för en skarpskytte-
fäst därstädes. Vi återge följande mera
intressanta passus ur den två spalter
långa intervjuen.

När kommer förslaget om landstormens
organisation?

— Troligen nästa år — 10 fra skott
som ett första steg. Skjutningen skulle
ska i skytteföreningarna. Kostnaden för
dessa 50 skott bli 750,000 kr. Därtill
kommer kostnaden för nya skjutor,
där sådana behöfvas, för underhåll af
skjutor, ersättning för målskjutnings-
materiel samt gevär.

— Om en öfvermåttad styrka infaller
i landet, skulle då blott de yngre möta
den? Är det någon mening i en dylik
bestämmelse att landstormen — de värn-
pliktige öfver 32 år — ej får försas utom
närgränsande inekräftningsområde?

— Ett leende från öfverstelöjtnant T.

— Jag vet inte så noga, sade han.
Om det blefve allvar, så kunde vi nog
icke hålla så strängt på den bestämmelsen.

— När vi komma därhän, att hela
nationen utbildas i skjutning vid skytte-
föreningar etc. då måtte vi väl väsentligen
kunna tänka öfningstiden?

— Nej inte med en dag.

— Den nuvarande öfningstiden — af-
ven den, som inträder år 1903 — är icke
tillräcklig för att utbilda verkliga soldater.
Man får icke underkänna infanteriets be-
tydelse. Infanteristen kräver lika lång
utbildning som fattarläraren.

— Ännu är det ju inte många skyttar
som ha egna gevär.

— 8,000.

— Och hur många kunde komma
fråga?

— 30,000.
Intervjuen synes icke ägnad, slutar
den citerade tidningen med rätta, att
kunna ge någon uplysning om de
tänkar i frågan. Twåthom. Svenska fol-
kets tvifvel om realiteten i hvad vi
nu göra stärkes af den upplysning man
här får ut ej ens rikets halfva inkom-
ster förslä till utbildande af verkliga
soldater, utan att ännu mera kommer
att fördras.

A la roulette. Une dame sur le re-

tour. à un tout jeune homme:
— Cher monsieur, soyez assez ai-
mable pour placer ce louis sur un
numéro.

— Leguez, s'il vous plaît?
— Celui de mon âge, fait la dame
en minaudant.

— Mais, madame, les numéros ne
vont que jusqu'à 36!

(Le Figaro)

Konsertthus i Stockholm.

Ett steg i rätt riktning.

Vår sedan länge brännande konsert-
hustfråga har från och med i dag
börjat närma sig sin lösning. På ett
af sångere från skilda föreningar tal
rikt besökt sammanträde i dag på mid-
dagen å Grand Restaurant National
beslöts nämligen bildandet af en jätte-
orkester, hvilken som närmaste mål på sitt
program upptog följande:

Att under detta år ge ca fyra kon-
serter, daraf två inomhus och två utom-
hus samt af inkomsterna på konser-
terna anslå en tredjedel till utrustan-
det af en skolfolkkoloni, en tredjedel till
grundplåt för ett "Sångarnes hus" och
en tredjedel till administrationen.

Sammanträdet inleddes af handlanden
Hallberg, som tagit åtskilliga initiativ
i kyrkofrågor. Till ordförande utsågs
redaktör Wilhelm Granath och till sek-
reterare hr Thelander. För att förbe-
reda sakens vidare utveckling tillsattes
en interimistyrelse bestående af hand-
landen Hallberg, redaktör Granath och
faktör H. Thelander, hvilka skola för-
fråga sig hos Stockholms sångförening-
gar angående dess eventuella anslut-
ning samt behandla dirigentfrågan.

Som dirigent nämndes förslagsvis hr
Julius Wibergh.

Mötet afslutades med att sångarne
samfärdigt stämde upp: »Stå stark du
ljusets riddarvakt.

Nemo.

Människohandel i Stockholm.

Gräsligt, öfvermåttan gräsligt.

Kannibalism och dylikt otyg ha vi
allid trott banlysta från vårt fredliga
land. »Den hvita slafhandeln» har
fåga berört våra bygder. Och någon
människohandel ha vi ej spårat annat
än då och då i St. T:s och D. N:s
osedliga annonser.

Men nu finna vi i dagens nummer
af den sistnämnda ärade kollegan följande
ohyggliga annons:

Hrr Dagare!

C:a 25 st. finbrödsknuder med häst och
vagn till salu. Svar till R. S. 1903.

Hvilket raffinemang!

Finbrödsknuder, som därtill ha häst
och vagn! Alltså ett attentat på våra
»upper ten hundred».

Har då D. N. ingen annonscensur?
Vi mana hr Stendahl till vaksam-
het...

Guy.

MUSIK.

Sandal-Bramsen-matinén i dag
var mycket talrikt besökt. Det var
också en synnerligen njatningsrik
stund. Och lokalen, operans salong,
passar förtäffligt äfven för en så
itum konstgren som gemenasång.

Hr Bramsen spelade stortadt första
satsen ur Haydns d-dur-konsert. Tschai-
kowskys litet längdragna Variations
sur un thème rococo och småstycken
af Chopin, Klengel och Davidoff.

Fröken Sandal dokumenterade sig
äa en gång som en af samtidens för-
nämsta romansångerskor. Den poe-
tiska apparitionen, den vackra och väl
behandlade, om än ej stora rösten,
det af ett starkt temperament präg-
lade föredraget — allt bidrog till
helgjenheten i dennaprestation, som
vi ej treka att sätta bredvid de bästa
vi i denna genre hört.

Hon sjöng denna gång uteslutande
norska sånger, af Grieg, Sinding, Kjer-
ulf m. fl. Och dessa ligga naturligt-
vis allra bäst för henne.

Iij.

Folkets hus i Petersburg.

Det är kanske inte så allmänt be-
kant att äfven i Ryssland, konservat-
ismens hemland, finns ett Folkets
Hus.

Så är dock förhållandet. Ett verk-
ligt palats med park, fontän och
planteringar. Dock skiljer det sig
högt betydligt i ändamål från ett
folkets hus efter våra begrepp. Icke
underligt för öfrigt enär det lär vara
skänkt af kajsären.

Ungfär tjugu minuters väg efter
häst ifrån finska järnvägsstationen, ej
långt från Peter Paulfästningen
ligger den monumentala byggnaden, ej
så olik Drottningholms slott, hvit
och imponerande.

Rundtom är en allmän park kallad
Alexandrowskica'd. En bred trappa
leder upp till huvudentrén's tre in-
gångar.

Efter att ha aflagt en tribut af
tio koppek kommer man in i en rym-
lig hall med kupolförmigt tak. Öf-
verst i taket äro anbragta sjukkartor,
ungefär fyra meter höga. De fem
världsdelarne samt Ryssland och St.
Petersburg. Nedanför dessa löper
en laktare rundt till hvilken man
kommer medelst två trappor af trä.
Strax man kommer in frapperas man
af två stora tafflor i ramar af ypper-
ligt konstsmide och på hvardera sidan
om uppgångens tillåtare, till vänster
kajsären, till höger kajsärdrottningen
i kroppsstorlek, två konstverk i olja.
Under majoritetens 1901 ned-
drogs porträtten, efter hvad det på-
stods, af folket. De sattes väl åter
upp igen så framt det inte äro nya
som nu sitta där.

När man vänder ryggen mot in-
gången har man till vänster en liten
teatersalong med utmärkt anordnade
platser, afgiftslösa kikare till hvarje
plats. Där spelar uteslutande oskyl-
diga naiva ryska folkpjäser men sällan
står någon plats ledig. Till höger
vidtager en jättestor hall tom på allt
utom folk, en laktare, hvars barrier
går i smärre hvalfbågar, sträcker sig
utmed bägge långsidorna och ena
kortväggen. Golvett är af cement, på
en särskildt märkt plats spelar här
varit om vintrarne af tredje klassens
artister och en gren af denna slags
konst är här de obligatoriska ryska
danserna hvilka göra ett underligt
intryck på främlingen. De värka
genom sin intensitet och burlighet
som reflex från barbarismens dagar.
Och föra tanken tillbaka då stret-

serna rusiga af bränvin och blod med
knifvar i händerna dansade på torget
i Kreml. Vacker är den just inte
men den nästan stimulerar, och man
tröttnar inte att se och beundra de
djärfva kasten. Också fins det knapt
en varieté som inte någon gång un-
der sommaren engagerar dylika dans-
sällskap.

På hallens ena kortvägg leder en
stor port ut till parken. I vinkel
med huvudentrén är en annan stor
hall helt inredd till restaurant med
stort öppet kök. Priserna äro mått-
liga och märkligt nog fås inte
bränvin. En annan märkvärdighet
är att serveringen ombesörjes af frun-
timmer, hvilket annars inte förekom-
mer på något ställe i Petersburg.

När man kommer ut i parken är
det första man ser en massa bord
och stolar. Litet längre bort stö-
ter man på en fontän som om
höstkällarne strålar i alla möjliga
färger. Ännu längre bort ligger en
fantasirik byggnad af trä. Det är
en öppen teater och användes blott
om sommaren. Priserna för sittplat-
ser äro 40, 25, 10 kop., men man
kan mycket väl se utan att betala
hvilket också de flesta göra. Här
spelar alltid militärorkester. Under
pauserna uppträder i närheten af
huvudentrén någon mandolin-
eller balalajkasällskap. (Balalajka ett
fantasirikt instrument med tre strängar,
trekantigt med hals som en fiol.) I
närheten af varieté'n är åter långa
rader bord och stolar. Hit transpor-
teras varorna med elektriska lin-
banor efter beställning pr telefon.

I de långa och många parkgångarne
äterfärdig man scener från Kungs-
trädgården här hemma om höst-
kvällarne: en vild promenadkurtis.
Men på det hela taget går det
ganska anständigt till och alls icke
som i den närbelägna Zoologiska
trädgården där sällan någon kväll
förgår utan skandalösa uppträden.

Folkets Hus i Petersburg är all-
tså ingenting annat än ett nöjes-
blisemang i stor stil och har inte
det ringa s gemensamt med t. ex.
sin stockholmska namn. Men på
fasaden strålar i gyllene bokstäver
Nordäna Dom = Folkets hus, troligen
tillkommet för att ryssen inte skall
känna sig efterblifven om han händel-
sevis skulle få nys om hur arbetare
i andra länder ha det. Ryssen är
inte fallen för att reflektera. Hvad
som förhåfves i hans folkets hus
rör honom inte. Troligen är det
också i hans tycke det bästa hus i
världen, med vördnad tar han af sig
huvudentrén när han träder därin
och ser med förargelse på dem som
inte göra det. Men hvem vet, kanske
bokstäfverna däruppe en gång kunna
få en annan klang äfven i ryska
öron.

Iran.

Från parkett.

Veckans fyra premiärer.

Svenska teatern var i fredags fylld
af en högtidskläd, förväntansfull pu-
blik, som bland sig hade många af
våra litterära och konstnärliga per-
sonligheter. Det var den för sin hvassa
penna allmänt fruktade kritikern herr
Peterson-Berger, som inför hela
denna publik skulle blotta sin själ i
ett sagospel, "Lyckan", till hvilket han
själf satt musik. Och alla konstate-
rade med en viss osäker förvirring,
att denna själ tycks vara uppfylld af
de mest lyriska och ädla tankar, som
dock, mirabile dictu, verkade litet in-
tressanta, kanske därför att de icke
hade någon häkt af verklig, innebo-
ende poesi öfver sig. Vidare märkte
man att herr Peterson-Bergers oddi-
heter icke måtte lämna sig att sätta
musik till — ty de funnos nämligen
icke i pjesen — utan voro ersatta med
"roligheter" af mycket enkel beska-
fenhet. Det var sagat om prinsessan
Törnrosa, som legat till grund för li-
bretton, och hur många tillfällen till
vacker musik den än lämnar, är äm-
net dock för tunnt för fyra akter,
i synnerhet som inga dramatiska
episoder piggade upp det hela, med
undantag af prinsessan Epinés anfall,
då hon rusar efter sina skrikande hof-
damer och sticker dem med knappnä-
lar. Och hvad sagostämningen beträ-
far var den ingen i jämförelse med
hvad t. ex. "Lyckopers resa" gifvit
oss och äfven "Stor Klas och lill
Klas", hvilka båda stycken man med
nöje kan se om. Men så var det ju
musik, och det område behärskar
herr Peterson-Berger bättre. Vissa
partier voro riktigt vackra och det
hela var prägladt af något mjukt-
kande, som var mycket tilltalande.
Men just herr Peterson-Berger som
kritiker och framstående romanskom-
positör vet nog, att vi numera vilja
ha texten af lika utmärkt beska-
fenhet som den därtill komponerade mu-
siken.

För öfrigt voro en hel massa af
Svenska teaterns artister i elden och
alla gjorde sitt bästa. Den som ock-
så lyckades bäst var herr Riego, som
fått det riktigt troskyldiga greppet
på sin genompraktiga gamle vapnare.
Hans och de båda prinsessornas ge-
stalter voro de som hade mest af
sagostämning öfver sig, fröken Margit

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Ernani*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken i undt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Lyckan*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Imobiliseringstider*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Öregrund—Östham-
mar*.

Södra Teatern.

Kl. 8 e. m.: *Damen med masken*.

Svea-Teatern.

Hvarje afon kl. 8.

Det stora Mars-Programmet.
Mimi Polly. Agnes Sather.
H. Beyerle. Mlle Sonja.
Brödr. Ferrari. Brödr. Lorentz.
Adèle Rejane. Adamowitz.

Jach Sander

(Den hvita Jackor.)

Nytt! Cake-Walk Parodi.

De 6 Systr. Norrena.

Gröna Lunds Tivoli.

Skjutbanor, Karusell, Mekanisk
Plastisk Utställning m. m.

Torsells prinsessa tack vare en vacker
dräkt och de förtjusande dekorationer,
som omramade henne, och fröken Olga
Anderssons genom den egensinnighet
hon fått af författaren och den skön-
het naturen förlänat henne. Applä-
derna voro rätt fruktiga och slut-
ligen ropade man på författaren, som
kom in och bugade sig.

Låtom oss

* **Sustaf Löfgren, Snickare**
Linnégatan 58. *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. **Specialité:**
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Svenske är återkommen
och säljes i alla Cigarbutiker samt från
hufvudlagret

St. Badstugugatan 25.

Alla förvänas
öfver än
Champagne 2 kr. pr helbut.
Importerad af fat. Här buteljerad och
mousseerad & maskiner, köpta direkt från
Reims.

**OBS. Ännu en tid.
Goda Viner: 1 kr.**
1/2-but. utan glas.

H. Prien,
2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Ny Rotationsmotor
för fotogen etc.

Förfrågare sökes, event. mek. verkstad.
Blåskorta af hufvudrörningen i full storlek
jämte beskrifning kan erhållas mot
insändande af 10 kr. Personligen till på
seende hos uppfinnaren Ingeniör Olof
Montaigne, Stureplan 2, Stbm. 2—4 e. m.

T. I. Magnussons
Snickeri
2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

— På mjölk och bröd, sade jag.
— Men du kan väl arbeta? Kan du inte
något?
— Jag kan läsa också, sade jag.
— Äta och läsa, det lever ingen på,
sade hon.

Jag gick till en annan fru. Hon hade
glasögon på näsan och såg förströdd upp
från sin bok.
— Säg mig, sade hon, tycker du inte
att etaten bör lyfta barnuppföstringens
börda från föräldrarna?
— Jag vet inte, sade jag. Självt göra
och ej till ha.
— Ey så du tycker, sade hon, adjö
med dig.

Bedröfvad gick jag till en tredje fru.
— Vet du ingenting som jag kan bli,
sade jag.
— Går du till flickor? sade hon
— Aldrig, sade jag.

Då skall du få bli min handsekreterare
sade hon. Satt dig ned och skrif.
Jag satte mig.
— Hvad skall jag skriva?
— Skrif så här, sade hon. »Då erfa-
renheten visar att fred icke kan blifva
åtkänd på jorden så länge två kön fun-
nas, vill jag föreslå att *allt mankön af-
kånas*.» — Stryk under det, sade hon.
— Äh hvad jorden skall bli för ett pa-
radis blott det fördömda begäret kommer
bort, sade hon.

— Men fortplantningen då? sade jag.
— Ingen fara, sade hon, redan nu be-
fruktar man blodtjänstehonor med dille-
rievern.

Hälsö är jag sämte man i helvetet än
handsekreterare åt en sådan fru. Hälsö
tugga än arbeta i en sådan värld. Ey t—ni
Erik den helige.

Från musikvärlden.

Leipzigarna, Ida Ekman och Naväl
»definitiva« afskedskonsorter.

Jag spädde, att herr Folmer-Hansen,
den intensive impression, skulle ha
bättre lycka med Leipzigerorkestrerna
under Hans Windersteins ledning än
med Badensarna.

Jag spädde fel.

Till dels berodde det nog på att vår
musikpublik är öfveranstängd. Men
denna orkester gjorde ej heller samma
intryck som senast. Vi ha nu vårt
förträffliga folkopell och den väl sam-
arbetade Konsertföreningens orkester
att jämföra utländingarna med. Och
den jämförelsen utfaller obetingadt till
de våras förmån. Windersteins orkester
har en mycket god egenskap: disciplin
till ytterlig grad. Men klangen är mer
än lojligt ful. Och stråkskyrkan är för
liten. Dessutom kan man ej i allo
vara med om dirigentens uppfattning
af tempi o. d. Så vill åtminstone jag
ha t. ex. Mästersångarförepelets början
i hastigare tempo än det nu gafs,
fastän orkestrern för öfrigt spelade detta
nummer på ett klart och pregnant sätt.
Och äfven Beethovens fjärde symfoni
blef i samma hänseende betydligt miss-
handlad.

Konserterna, fyra till antalet, voro
fåtaligt besökta. Särskildt erbjöd
Operasalongen vid matinéen Maria bebä-

deledag en rent af tröslös anblick.
Icke tjugo platser sålda på parkett och
glast besatta rader. Så småningom
infann sig en stor del af hofkapellet
och tog plats på parkett, där man här
och hvar skådade mera bekanta musici
och recensenter. Men det dröjde tjugo
minuter, innan orkestermedlemmarna
trädde in på scenen. På kansliet hade
varit stor scen. Dirigenten, herr Win-
derstein, vägrade att anföras för så liten
publik. Herr Burin och Folmer-Hansen
protesterade. Förklarade, att dylikt ej
går än i vårt land etc. Slutligen,
tjugofem minuter öfver den utsatta
tiden, kunde impressionen med sorg i
stämmen framträda och be publiken
om ursäkt för dröjsmålet. — »Herr
Kapelmester Winderstein havde ikke
været rask. Men nu skal det begynde.»
Man kan förstå, att stämningen efter
detta icke kunde blifva varm. Fröken
Charlotte Huhn från hofoperan i Dresden
sjöng dock Elisabeths sång ur »Tann-
häuser» på ett förträffligt sätt. Hon
hade just icke fört lyckats ingifva
några sympatier, men då slutet är
godt...

Däremot kunde jag icke sentera
pianisten, Tilmäque Lambrino. Stor
teknik, mycket slarf och dålig upp-
fattning Att han så rysligt spelade Griegs
a-mollkonsert kan icke förklaras honom,
äfven om han anser den fåtaliga publi-
ken som förmildrande omständighet.

Fru Ida Ekman, den tredje af de
finska romänssångerskor, som i de
senaste veckorna besökt oss, har för-
värfvad sig stort och berättigadt rykte
utomlands. Men hon hör uteslutande
hålla sig till lyriken. Hennes goda
sångkonst hjälper henne ej i de dra-
matiska sångerna. Hennes temperament
ligger ej för dessa. Och vi ha nu så
höga fordringar på romänssång, att vi
ej kunna förlika oss med hvad som,
hälst i fråga om mimik o. d.

Om Sandal-Bramsenkonserten i dag
läses på annat ställe. Och i kväll har
Naväl sin *definitiva* afskedskonsert —
ändtligen, höll jag på att säga, ehuru
den förträffliga sångaren gärna för-
skulle få stanna här för evigt. Men
på denna impressionshungar att annon-
sera afskedsföreställningar i tid och
otid kunde det gärna bli ett slut. Vi
vänta nu att i annons i morgon få se,
att hr Naväl »på allmän begäran
definitivt uppträder för sista gången
härstädes» den 1 juni, då operan slutar.
Få se!

Colla destra

Kyrkoherdens skadeersättning.

Kyrkoherden gick fram och tillbaka i
sin eleganta våning i det nyinredda magni-
fika föresamlingspalatset.

— Här blir man utkörd, sade han till sig
själf, utkörd ur sitt gamla, hedervärda
hem och infäst hvar stuttan det behagar
kyrkorådet. Är det rim och reson! Att
bli utkörd ur den lägenhet, där man bott
så länge, att man så att säga vuxit fast
där. Äh, det är oerhört och här kom-
mer Kungälv expressbyrå med räkning på
50 kronor, säger femtio kronor. Men jag
betalar inte dessa pengar. Församlingen
får vidkännas dem, jag gör det inte, nej
inte. Vräka ut en på gatan, alldeles som
om man inte betalt någon hyra. Visser-
ligen har jag inte betalt hyran, när jag
haft fri bostad, men ändå... Här man

rätt att förfara så mot en oförvillig man,
mot en präst. Äh, det är oerhört! Men
de skola, min själ, få betala det! Fem
tusen skall jag ha i skadeersättning.
Här är visserligen anghufvuden på tak-
listerna, äkta förgyllning hvart jag blickar
och så kallade konstnärliga tapeter, och
i det gamla huset var det bara små gam-
malmodiga kyfien som jag disponerade,
men jag har inte beaktat denna lyx, den
ansår inte en rättänkande herrens tjä-
nare, och om jag skall tvinga in min själ
i dessa förhållanden måste jag ha bra
betalt, det är säkert det — åtminstone så
att jag kan skaffa mig en ny uppställning
förstklassiga möbler. De kunna väl be-
gripa att en präst bättre skall trivas i de
emå mörka rummen där borta än i de
stora ljusa här. Man får ju ondt i ögon-
nen af all grannlåten, och så är det ett
sådant eko i trappan att om man bara
nyser nere i porten svarar det med en
trumpestöt upp ifrån vinden.

Men nu måste han upphöra med sitt re-
sonnemang, ty kyrkorådsledamoten gross-
handlar Pettersson inträdde.

Vet broder kyrkoherden hvad de säga,
atropade han indignerad. Jo, jag träf-
fade kommissarien Helleberg i går, och
han påstod att kyrkoherden inte hade
någon juridisk rätt till ersättning.

Juridisk rätt, svarade kyrkoherden, det
vet väl bror att kyrkan och juridiken...

Ja, jag sade så också, försök ni bara
att noga leva efter tio Guds bud, så tror
jag att all lagestiftning och all juridik snart
skall vara öfverflödig, sade jag. Leva
efter, ja, om ni kan det... ni, lagkloka,
om inte edra begrepp äro allt för mycket
förvillade och smedvidna af edra tusende
paragrafer.

Nå, hvad svarade han på det?
Jo, han svarade att tio Guds bud skulle
jag öfverlåta åt barnen, de voro inte skrifna
för vuxet folk och lästes endast i skol-
åldern, katekeens och läxpluggningens
oförgätliga tid.

Sa' han verkligen så
Ja, precis så föll hans ord.
Nå och hur tror bror att det går?
Jag tror att ni får nöja er med hälften.
Jag och brors alla andra vänner agitera
naturligtvis så mycket vi kunna.

Käre bror, jag vet ju att jag alltid kan
lita på er, ni ha alltid trofast stått vid
min sida.

Tala inte om det, sade groeshandlaren
rörd. Jag har gjort hvad jag kunnat, och
mina och dina goda vänner... Ah, man
glömmer inte så lätt alla glada virapar-
tiet... Och för öfrigt ha vi ju godt om
pengar. Det behöfver inte kunnas. In-
drifningarna af kommunalskulderna gå
utmärkt, tack vare trettonde stadsfogden.
Jag vet — för att bara nämna ett exem-
pel — att det i fabriker Yngbergs hus —
ni vet, min lifsnaste konkurrent — lor
en fattig änka, som lever på en liten
pension. Hon har ett rum och kök, men
rummet hyr hon ut till en kontorist som
ett helt år gått utan plate — min han-
delsreka har berättat mig historien, hon
har i sin tur hört den på ett mjölkma-
sin. Nåväl, trettonde stadsfogdens bej-
duk kom dit och sa att karlen var utan
tillgångar...

Men då kunde han väl inte annat än
afskriva, indikade kyrkoherden.

Pytt sann, min kära vän! Han tog än-
kens möbler! Och hon hade inte för-
stånd att öfverklaga utmätningen, det
visste han, ty det gör aldrig sådana där
gamla okunniga fruntimmer som hämtat
all sin lefnadsvisdom ur någon gammal
postilla. Och sedan behöfs det pengar
för att öfverklaga en sådan där sak, skall
jag säga. Man måste stämma både ut-
mätningssmannen, som bor i förstaden
Lundby, och således inte kan stämmas
annat än till höst- eller vårtinget — han
vet hvad han gör den där — och tret-
tonde stadsfogden och staden och drätsel-
nämnden och kammarkollegium och rika-
banken och kyrkorådet och uppbördsver-

ket och alla öfriga myndigheter som ha
med saken att göra, och det är inte små-
saker det, det går åt hundratal kronor
bara till stämningar och advokatbiträden,
och allt det där får man »på grund af
målrets karaktär» betala själf, och det går
inte gamla fattiga ånkor och arbetslösa
kontorister ut med. Vi ha verkligen ett
rättvist ordnat sambälle, och med så ni-
stiska indrivare som vi nu fått, få vi
enart våra kassor öfverfulla. Så inte be-
höfver bror kyrkoherden vara rädd, att
bli utan ersättning inte. Men så mycket
vet jag allaredan att med de femtusen
går det inte. Men går det med halffarten,
så är det ju inte så dumt heller. Flytt-
ningen var ju inte så stor, det var ju
knappt mer än ett stentast.

Femtio kronor tog i alla fall express-
byrån!

Man skall inte ha så mycket möbler!
Nej, nej, det förstås, men man vill väl
vara människa om man också är präst.
Det medgifves gärna. Och öfverlämnadt
var det. Femtio kronor äro ju pengar,
det kommer man långt med, det är nästan
en liten förmögenhet. Ett folk kan ha
samtvete att ta så skamlöst betalt! Men
någ veta de att sio sig alltid, om de bara
komma åt.

Mina böcker hade jag ändå flyttat öfver
själf, men vågade jag inte anförtra i pro-
fana händer.

Det säger jag ingenting om, men lär-
domen är ju det tyngsta, och då var det
ännu öfveransvarigare att ta så grymt be-
talt. Men tro mig, bror kyrkoherde, ni
skall få ersättning för ert beövar, jag ga-
rantar er det. Pengar ha vi som sagt,
och den goda viljan att ersätta er hvad
som tillbörligt är felas inte hos — som-
liga. Dessa somliga äro i alla fall — maj-
oriteter. Ferväl således och oroa er inte allt
för mycket.

Jag skall försöka att ta' det med lugn,
sade kyrkoherden
Grossbandlar Pettersson gick.

Lambico.

Blad ur skizzboken.

Värkväll vid Lidingsbro.

Det är ej den prunkande skar-
lakansprakt, som då solen kör sitt
sediga fyrspann rätt ned i västerhaf-
vens stålgråa vågor. Och dock är det
någonting som erinrar om en hög
prinsessa i silfversiden och hvita
pärlor.

Det är ej det svällande blodets
och det flytande guldets stora apo-
teos, denna den högsta stegringspunk-
ten i naturens sorgspel, då alla
känslans strängar skälfva i väntan
på att springa sönder. Snarare är
det som den scen i det drama, då
dessa hemliga krafter som tvinga fram
upplösningens jublande smärtskri
ännu ej förlorat harmoniens samklang
utan för en kort stund breda ett för-
soningens skimmer öfver detta män-
nisköf som i nästa minut änyr hastar
mot det oundvikliga slutet.

Det hade varit en af dessa gyllene
våreftermiddagar, då landskapet lik-
som förflyktigas af den återstudsande
värmén, då vattnet ligger där så ljus-
blått som skulle det brista om man
vidrörde det, då den annars så tung-
sinta farskogen på andra sidan fjär-
den hänförd strålar som vore den af
mörklå kvistar, då ångarna »spåda gröns-
ka ger till; en det uppspirande lifvets
första sälla trumpetfanfar. Och i för-
grunden af denna landskapstafva två
nyutspruckna almar, hvars blad glittra
mot den klarblå himlen likt gula
droppar.

När så solen börjar sjunka bakom
Djurgårdens toppigga skogshorisont,

drager den med sig alla de högtonan-
de färgerna, tills de likt ett silfver-
skimmer med genomlysande blått och
rött flyta utåt längs fjärden mot
söder och belägga vattnet med en
glänsande hinna.

På denna hinna ligga orörliga några
tunga kolosser; en gammal svart kor-
vett med hvita styckeportar och höga
master med skarpt tecknade rår på
tvären, ett par gråsvarta monitorer
liknande oväntade korallöar bebyggda
af något okänt dvärgsläkte med
små löjljigt hopgytrade miniatyr-stä-
der.

Tätt framför stranden en lång buk-
tande veranda, från hvilken en hel
rad af människobufvuden hypnotise-
rade stirra ut öfver fjärden. Den
företa värmén hänger darrande i
luften, men dess bubblor brista en
för en och komma människorna att
rysa då de känna köldens stygn.

Men längs fjärden flyter ännu
allt jämt den värmda silfverströmmen
bort mot landet i söder, där stora
segelleden stryker fram.

Sancho Panza.

Som fraktgods mellan Göteborg och Antwerpen.

(Bref från »Kvällen» flygande korres-
pondent.

»Närmaast för att studera organisa-
tionen af söndagsaftontidningarna i
Amerika jämte andra intressanta frågor
har »Kvällen» utskänt en ung »globe-
troter» från hvilken vi då och då ha
att påräkna som vi hoppas intressanta
meddelanden:

Vi göra i dag början med följande
bref:

Antwerpen 23 mars 1903

Herr Redaktör?

Alldenstund ni före min afresa från
Stockholm flerstaldiga gånger uppmannat
mig att vara så originell som möjligt be-
slöt jag mig för att göra resan mellan
Göteborg och Antwerpen som fraktgods,
d. v. s. som passagerare på tredje klass.

Nu må icke hr Jonson & Sternhagen
i Göteborg bli vreda på mig för att jag
uttrycker mig så ringaktande om deras
steorage afdelning; om jag vill hålla mig
till sanningen, måste jag göra det. Hör
bara?

Längs bak i aktern, alldeles ofvanför
propellerna, besfinner sig ett litet bås, där
omkring fyra personer med god vilja och
hansyn för hvarandra möjligen kunna få
plats. Denna skrubb blef min bostad för
fyra dygn. Ödligare tillvaro kan knapp
tänkas. Osundt och kraft var det därnere
och man skakades alldeles horibelt i syn-
nerhet då aktern kom öfver vattnet och
propelleringarna gjorde sina elag i tomma
luften. Absolut ensam var jag också där-
nere, om man undantager, fjorton stora

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Guccar» för
adräkhus, banker, sjukhus, skolor, mek.
verksläder, spinnierier, väfverier, sågverk
m. m. Absolut tillförlitlig.

Intillåter för hvarje värmegrad från
10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.
OBS! Lämpigt supélokalt för
teaterbesökande.

Böcker

och
hela Boksamlingar
uppköpas till högsta priser.

Björckes Antikv.-Bokhandel
62 Drottninggatan 62
(emellan Mästersamuels- och Bryggaregatan.)

säcker fyllda med trädrullar, och hvilka
belarmade hytten till den grad, att jag
endast krypande raklång på magen kunde
komma fram till mitt enkla sofläger.

Jag hade ursprungligen tänkt kunna
hvad man på vulgärt språk kallar »alla
flax» med akterstäderskan, men enär hon
hade sin fästman med ombord på den
här turen! ignorerade hon mig alldeles.
Återstod nu att »hålla färgen» med ko-
keraken, och detta lyckades gudi lof.

Maten blef alldeles icke serverad åt
mig på mänskligt vis, utan den fick jag
hämta i köket på tenntallriar. Andra
dagen, under hög sjö, då jag kom flaude
utmed habords »relling och så godt sig
göra låt förebete balansera mad en tenn-
tallrik med rostbiff och potatis samt en
halfva Läckholm i den ena handen och i
den andra en mugg saftsooppa och en
half kaka knäckebröd med en stor smör-
klick tronande höget ofvanpå kom en stört-
väg och spolade in öfver dacket. Jag
vejade undan, men halkade — rostbiffen,
potatisen, saftsooppan, ölet, knäckebrödet
och hela baletten för öfrigt låg hoproxdt
under mig och högt i skyn seglade min
hatt i väg på en förlig pastare

Sen den dagen passade jag mig väl
att gå upp på dacket i blåsväder och
svalt helre än jag utsatte mig för ett
obehagligt kallbad, men till sist lyckades
jag muta akterstäderskane fästman, så att
han, som var matros, åtog sig mathämt-
ningen för min räkning.

Tredje dygnet fortfor stormen och det
beror helt och hållet på slumpen, att jag
i det ögonblick, då jag skriver detta, ännu
befinner mig vid lif. Midt i maten, då
jag sof som bäst och drömde som ljuf-
tast om yppiga flamländskor etc. —
Kratch! — losnade den öfversta träd-
rulleacken ur sitt fäste och slog mig,
den intet ondt anande i ryggen, med på-
följt att jag med all fart körde hufvudet
i ventilen så att en duktig kuia uppetad
alldeles till höger om pannan. Hade stö-
ten bara träffat litet längre bakut, där
den ömtåliga tinningen har sitt säte så
vete gudarne, om inte undertecknad gan-
ska fort gått ad finibus terre.

Allt har emellertid en öfvergång, så
äfven denna resa, och omsider passerade
vi Vlissingen och halkades Scheldemyn-
nigen. Men då råkade vi ut för ett nytt
missöde — dimman. Som en faktisk duk
låg den utbyggd öfver vattnet, och endast
med half maskin vågade, kaptenen lotas
fram sin skuta, allt under det anghvislän
låt höra sina bronsprängande toner.
Denna dimma medförde, att mina rese-
planer totalt måste ändras. Båten med
hvilken jag via Harwick skulle styrt kosan
till London, hade gått då vi kommo in i
vår torrdocka, och jag måste böja mig
infor omöjligheten att anlända till Liver-
pool till onsdagen då »Celtic» skulle för

icke veta, hvad hon skulle svara, och
få gå och galla för en fjolla eller en
elak människa.

För att bibehålla jämvikten mellan
sitt samvete och sina farhågor, pas-
sade hon emellertid på tillfället att
gåla litet på sin far, emedan han helt
vårdslöst lät sina papper ligga fram-
me eller stoppade ned dem i lådor,
som icke voro låsta, papper, som
voro så komprometterande, att ett
enda, som råkade falla i färehänder,
kunde föra till förtäring.

— De skulle »arrestera mig! Det
vågs de inte, sade markisen, utan att
i hettan gifva akt på att han blott
upprepad ett uttryck af revolutionä-
ren Danton.

Icke desto mindre tillät han sin
dotter att vaka öfver nycklarna till
hans lådor och att samla ihop pap-
peren, som lågo spridda på småbor-
den, och taga dem i förvar.

Liksom Locusta pröfvade sina gif-
ter på sina slafvar, ville Yvonne pröfva
verkan af detta försiktighetsmått på
sin stalleknekt. När hon skulle rida
ut på sitt lilla isabellfärgade sto, sade
hon därför, tillräckligt högt för att
kunna höras af François, som höll på
att fästa sadeln stadigt:

— Réginald, är det du, som har
rört papperen, som pappa glömt på
sitt bord? Det fattas flera stycken.

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvede.
 Allm. tel. 4120 Rikstel. 2788.

mig ut på Atlantes blåa böljor. Foljakt-ligen tog jag mitt parti och slog mig ned i Antwerpen så länge.

Mitt bref har redan nu antagit större dimensioner än jag beräknat, hvarlör jag till en annan gång uppskjuter att berätta något om mina intryck från Antwerpen Au revoir.
 Ernest qui ca nu pieds.

Pristäflan för våra prenumeranter.

»Kvällen» kommer att i första numret i april utlysa en intressant pristäflan för sina prenumeranter.

Prenumerera därför från 1:ste april, och din lycka kan vara gjord

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till Kvällen).

Hr poliskommissariens villfarelser.

I ett föregående bref har jag haft tillfälle att något orda om hr poliskommissariar i Göteborg och speciellt en bland dem, hvilken abnormt utvecklade erotiska instinkter allt som oftast orsakat mycken uppståndelse här nere. Amnet är synnerligen tack-samt och jag skall därför nu taga vid där jag senast slutade.

Att den nyligen afgångne chefen för Göteborgs poliskår, polismästare A. O. Elliot många gånger hade mycket svårt att hålla reda på en del af sina underlydande kommissarier, är en allmänt känd sak både i vår goda stad och långt utanför dess område. De obehagliga situationer, hvari desse vid upprepade tillfällen försatte sin chef, förstod denne vanligtvis att rätta genom en förvisso alltför långt gående mildhet. Flera af dessa förhållandens intimare detaljer ha naturligtvis aldrig kommit till en större allmänhets kännedom, utan ha de pietetsfullt bevarats inom poliskåren. Men att döma af hvad som sluppit ut och man och man emellan dryttats, kan med fullt giltiga skäl sägas, att Elliots mildhet ofta och i hög grad varit malplacerad och nästan lika ofta blifvit med grym otäck vedergällning, samtidigt med att kåren inför allmänheten blifvit ställd uti en mycket besynnerlig dager.

Detta sistnämnda gäller framförallt vår ofvan nämnde speciella hr kommissarie, hvilken ovedersägligen varit det svarta får, som vållat f. d. polismästaren de svåraste bekymren.

En yngling, direkt från plogen tagen, kom han tidigt in i Göteborgs polisverk, där han snart, utrustad som han af naturen var med en försvarlig portion födgeni, genom påpasslighet, parad med en virtuosmässigt bedrifven religiositet, visste att ådraga sig sina förmåns uppmärksamhet, hvilket hade en rask befordran till kommissarie till

närmaste följd; längre avancemang var icke möjligt för den obildade mannen.

Medgång är för människan ofta värre att bära än motgång. Denna visa sats beannades äfven i detta fall. Psalmboken lades nu genast på hyllan såsom varande obehöfelig. De förr så flitiga kyrkbesöken afstannade förvånansvärdt hastigt, och i stället började vår man att mera officiellt deltaga i det gladare sällskapslivet. Anmärkningsvärdt nog sökte han sin umgängeskrets bland källarmästare och mindre »skvättmånglare» — det sistnämnda ordet ett öknamn på obetydligare restauratörer. Han gjorde sig fort nog bekant som en ganska lyckad sällskapskarl, och hans sällskapsåförföring nu, frigjorda från allt religiöst tvång, fritt utveckla sig.

En depravationslysten natur, hvars högsta lifsuppgift är att vara ögon-tjänare, missbrukar gifvetvis lätt de sällskapsåförför, hvarmed en gifnudd försyn utrustat honom. Så gjorde också vår man. Af de oskyldiga sällskapsspeken blefvo fort nog vilda hasardspel, hvilkas intensitet endast tilltogo med åren. Detta hr kommissariens förhållande till Romans flicker kunde till sist icke undgå att bli officiellt bekant å högsta polisort, hvilket hade till följd täta påstötningar till vår man att upphöra med sina kortkonster. Då dessa emellertid icke hade åsatt resultat, sågo sig höga vederbörande nödsakade att under ett längre husförhör visa vår man en skräckinjagande färla. Nåja, vår man föll då till bönboken, lofvade, med handen på hjärtat, bot och bättring för kommande dagar samt lär i vittnens närvaro ha uppbränt åtskilliga af sina kortlekar! Tyvärr var vår mans ånger alltför hastigt öfvergående.

Würfel, Wein und Weib. Hr poliskommissariens s. k. »slängpropar» ha i vår goda stad tillvunnit sig en föga smickrande ryktbarhet. Detta närmast på grund af de egendomliga ställen och tider, de inmundigats, samt på grund af deras prisbillighet — för inmundigaren. Att självas uttrycket är lite oegentligt, torde bäst framgå däraf, att deras antal i allmänhet varit mycket stort och att flera af morgonsidans småttimmar tagits i anspråk för deras förtärande.

Meast beryktade ha emellertid hr poliskommissariens kärleksaffärer blifvit. Dels därför att de brolegio, lity att de äro många, dels på grund af deras än sorgslustiga, än bestialiskt brutala karaktär. Vi skola endast berätta en och den gifvetvis af tragikomisk natur.

Händelsen är förlagd till en i närheten af Göteborg belägen småstad, historiskt bekant för sin enda, långa gata, samt i en familj, dit vår man med hustru och barn blifvit inbjuden förutom många andra. Stämningen var som alltid i det gästfria huset den allra angenämaste. Plötsligt försvinner vår man ur sällskapskretsen och blir borta en längre stund. Uppståndelse och allmän jakt efter desertören, som till sist af sin egen fru öfverräskas i ett af smårummen i förtrolig och intimare tete-å tete med en af värdfolkets tjänsteandar. Tabla! Stor gråt och tandagnisslan.

Vår kommissarie söker rädda situationen. Under heta tårar bedyrar han sig vilja utplåna sin öfverträdelse af ett af budorden genom att söka en våtdöd i den nära förbiflytande älvens vågor. Och mycket riktigt rusar han också till kajkanten. Men väl där, besinnar han sig. Ty älven brusar ganska kraftigt, och dess vatten ser ganska kallt och ruskigt ut. Hvarför han helt beskedligt lommar åter till gästbadshuset!

Som rättvisans ringe handhafvare och förman för sina underordnade har vår kommissarie slutligen gjort sig allt annat än aktad och omtyckt. Hans tillfälliga gästgäst vid tillståndet af nya och förnyandet af gamla ölrättigheter är allmänt känt och af mer än lofligt oangenäm art. Detta ämne är emellertid af betydligt invecklad art, hvarför jag denna gång lämnar detsamma.

En typ och en sorglig typ i sanning, som naturligtvis för länge sedan bort utgallras, men fått sitta kvar på grund af en rent oförklarlig slapphet från den myndighets sida, som ju annars icke lär bära svärdet förgäfvat. Den nye blifvande polismästaren får alla rättänkande Göteborgare på sin sida, om han till och med blott och bart påbörjar detta behöfliga reaningsarbete.

Goth

Försök på.

(För »Kvällen»)

af
 H—M B—m

Logogryf

»Keist'gt» är mitt hela — det står icke
 Märl, att det af växter endast är en del.
 Af dess rinner alla — här till antal sju —
 Sök att liknast bilka svar på frågor nu:

Först ett namn på sång —
 Redekap, som gör int. —
 Yta — glatt och lång —
 Karl — ett superint. —
 Väst — kinnelök en —
 Verb — förluten tid —
 Ett phonomen som n. —
 Färg — enlivat källa vid —
 Livad af djur är ren? —
 Verb och substantiv. —
 Vikings sed först —
 Sund af fröjd och lif. —
 Så är gåtan slut.
 Ej af frågor rad
 Äger mera — hvad?

L'sningar

af »Försök på» den 15 mars 1903

Kvadratgata:
 ÖREN
 RÅKA
 E. KOT
 N A T T

Charad:
 Tattoluk.

Arimogryf:

RÖRÅS, hvaraf såe orden: rör, vå, är,
 sa, är

Palindrom:
 Gns — mop.

TILL SALU.

Oombärligt för hvarje hushåll!
 »Vädda Hyllremsor»

I 21 olika mönster, tvättkläa färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Saljes i hvarje välsorterad Bocktningssallär & i Stockholms Pappershandel, Jakobsbergsgatan 23. Rikstel. 7143.

»HEUREKA».

19 de århundradets förnämsta blåshorn!
 Ingen afslutning af bläcket. Sparam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadslängd. Pris 2 kronor. Saljes endast i Stockholms Pappershandel, Jakobsbergsgatan 23.

Restaurant Metropol

Diner à la Carte & Prix Fixe.
 Våning med Enskilda rum.
 Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär
 32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).
 Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 6735.

Rikstel. 6977.

Rich. Söderströms Skrädderi-etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).
 Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välortradat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant facon Valgjordt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 09. Allm. Tel. 167 09.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Uademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöill högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten», (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
 Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotes beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
 29 Odengatan 29.
 Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billiga pris.
 Cigarer och Cigarretter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms

Kafferostrnings- & Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Salubrin.

För att öfvertyga sig, att Fil. Dr P. Håkansson's Salubrin är ett preparat, som icke bör saknas å något hem, behöfver man endast försöka det för något eller några af de ändamål, för hvilka det rekommenderas, t. ex. brännskador, kylknölar, sår etc., och använda det på sålt, som i den hvarje flaskas Salubrin åtföljande beskrifningen angifves. Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specieri och Färgaffärer. Partilager hos Geller & Co Stockholm.

Acetylenbordslampan

REX.

Lättskött, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kups, hällare och brännare 20 kronor; lösa patroner å 5 kr. pr 100 st. Ständas mot efterkräft till landorten. Utställt i La Vattug. 30. Order torde insändas till Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
 Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas.
 S. A. Adolfson

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af: Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boring, Svarfning, Glasmästare och Tapetserarearbeten m. m. Alla slags Emailjerade skyltar tillverkas. Symaskiner & Velocipeder repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti. Finare antika saker, såsom Ljuskrökar, Lampor, följfädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl in i hufvudstaden som till och från landsorten. Transporter pianon, res- och fräktgods. Förstklassig sjukvård och sjukstol. Full garanti för anförtröddas uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrå öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 6192.

Bernh. Hansson's

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunke. 1920.

Illustrerad

Pris 1 kr. 50 öre. Inneh. 12 teckningar af de i den hvar fullt diskret mot 20 öre från E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar.

inlagda i cigarettfodral, såljas till kr. 2 pr dosin. Extra prima, 3 kr. Skadas till landorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. E. Söderström, 32 Jakobsbergsgatan 32, Stockholm. Allm. Tel. 648. OBS! I förhållande till kvaliteten äro våra artiklar de billigaste i Skandinavien.

Franska Gummiappar

Priskurant med bruksanvisning mot porto. K. A. Strömberg, Jakobsbergsgatan 11, Stockholm. Etablerad 1888.

Franska Försiktighetsartiklar,

Svamp, Lifmoderspruvar, Suspensionser m. m. billiga i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN.

C. M. Anderson, Norrlandsgatan N:o 13, Stockholm. A. T. Affären grundad 1898. R. T.

Under det Réginald bedyrade att han ingenting hade hört, gaf Yvonne akt på tjänaren, som icke ens gjorde min af att ha hört frågan. Ett sådant lugn skulle alldeles ha afväpnat den unga flickan, om icke hennes misstanke hållits vid makt af foljande tanke:

— Ja, men sådana människor ha en sådan själfbehållning.

FEMTE KAPITLET.

Det stulna juvelskrinet.

De katolska föreningarnas unga skyddsling, som baronessan de Varambey, understödd af biskopen i S., hade tillit föra in i det Curvalska huset, behagade markisen mycket genom sitt bestämnda, till och med med litet grofkorriga sätt att vara. Lång och litet böjd, med avvägda mustascher och utmanande blick, var han en slags kapten Buridan i trons tjänst, och han telade på samma sätt som denne om att på fläcken förgöra fienden. Det var han, som i Yvones fars tankar

Man vände upp och ned på skrinet, sökte igenom allt linne, ref fram allt bordslinnet. Husbudet var omöjligt att hitta. Den fortviflade markisen hade i alla fall själf burit det tillbaka jämte de öfriga smyckena till det skåp, där de hvilat sedan markisinnans död. Kanske hade han lämnat balsebandet kvar på kakelugnsfrisen i sitt arbetsrum, ty han kom tydligt ihåg att han först ställt juvelskrinet ifrån sig, innan han slutligen läste till det. Men hade han ställt det på kakelugnsfrisen eller på ett af de små borden? Det kom han inte ihåg. När folk glömmar hufvudsaken, komma de alltid ihåg en massa omständigheter, som äro fullständigt likgiltiga.

Man började en grundlig undersökning. Ett smycke på femtontusen francs hvarken tappas eller hittas. i ett tag. Hvilken af tjänarna hade kunnat komma in i markisens våning? Yvones kammarjungfru var pålitlig. Kusken hade ledigt just denna afton. Af fem voro således två utom räkningen. Trots sin motvilja mot att tråda i förbindelse med någon af republikens tjänstemän, måste herr de Curval förtro sin olycka åt poliskommissarien i sitt kvarter. Det som i synnerhet bestämde honom var att han visste, att denne tjänsteman var fullt så reaktionär som om han varit an-

fram några af sina stamfäder. En af dem, den från Fontenoy, gick ur hand i hand i form af ett miniatyrporträtt infattadt i locket på en bonbonnière. Sedan började han tala om den framtidna markisinnan och på samma gång han uttryckte sin stora saknad, berättade han att hon lämnat i arf ut-sökta juveler, som han ville att hans dotter skulle bära den dagen hon gifte sig. Han gick själf efter juvelskrinet, som fick gå laget runt.

Man grät litet och beundrade mycket. Denna uppväckning från gamla tiden var en ny förevändning att dricka för den legitime suveränen, och man skildes i den öfvertygelsen att året icke skulle gå till ända förr än man fått läsa, att det lyst för de båda unga.

Af hela detta sällskap som i smyg gaf akt på Yvonne var hon själf den enda, som icke förstätt ändamålet med denna middag, hvilken hon helt beskedligt tog för en ny politisk demonstration.

När markisen dagen därpå skulle lägga in sin hustrus juveler i en låda, enkom afsedd för detta dyrbara innehåll, märkte han, att ett af de dyrbaraste smyckena försvunnit. Det var ett balseband af äkta pärlor af ett oskattbart värde för herr de Curval och värdt ungefär femton tusen francs för förste baste juvelerare.

fram några af sina stamfäder. En af dem, den från Fontenoy, gick ur hand i hand i form af ett miniatyrporträtt infattadt i locket på en bonbonnière.

Sedan började han tala om den framtidna markisinnan och på samma gång han uttryckte sin stora saknad, berättade han att hon lämnat i arf ut-sökta juveler, som han ville att hans dotter skulle bära den dagen hon gifte sig. Han gick själf efter juvelskrinet, som fick gå laget runt.

Man grät litet och beundrade mycket. Denna uppväckning från gamla tiden var en ny förevändning att dricka för den legitime suveränen, och man skildes i den öfvertygelsen att året icke skulle gå till ända förr än man fått läsa, att det lyst för de båda unga.

Af hela detta sällskap som i smyg gaf akt på Yvonne var hon själf den enda, som icke förstätt ändamålet med denna middag, hvilken hon helt beskedligt tog för en ny politisk demonstration.

När markisen dagen därpå skulle lägga in sin hustrus juveler i en låda, enkom afsedd för detta dyrbara innehåll, märkte han, att ett af de dyrbaraste smyckena försvunnit. Det var ett balseband af äkta pärlor af ett oskattbart värde för herr de Curval och värdt ungefär femton tusen francs för förste baste juvelerare.

skulle, fortfarande som Buridan, återvända vid konungens vänstra sida.

Denne framtida abbe de Gondi hette greve de Bournil och besökte faktsalarna minst lika ofta som kyrkorna. Det skulle icke gått att att titta snodt på krukskrinet när han fanns tillstädes. Han tog som en personlig färelämpning allt som träffade den re'igion, hvilken sak han omfattat. Om någon i hans närvaro tillät sig angripa den heliga jungfruns ära, skulle han ha blifvit utmanad, ty hvarje adelsman voro skyldig, menade han, att taga ordentligt parti för en kvinna som förolämpas, i synnerhet om hon är död för adertonhundra år sedan och icke efterlämnat någon att försvara sig.

Herr de Bournil var knappast tjuguså år, men han hade redan af partiets ledare blifvit bestämd att med det första representera dem i kamraren. Att komma in i en församling, som räknade bland sina medlemmar ett visst antal individer, hvilka förut sträfats för sina republikanska åsikter, det var ett svårt offer. Men han fann sig i det, ty alla voro eniga om att han hade en kallelse, och en man, som har en kallelse, trotsar alla föröfnigar.

I den fördelning af de politiska rollerna som man gärna roade sig med hos markisen hade unge Bournil för-

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 10.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 5 April	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingsgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Rike 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af A/lm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:sta april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvode i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingsgatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Modernärningen.

Den första sammendrabbningen i den stora majstullen har ägt rum. I själfva verket är stridsobjektet nog icke så mycket värdt och det är egentligen endast ur riksdagspolitisk synpunkt som striden är så viktig. Men den är för åskådaren rätt intressant — den är så signifikativ, som en på sin tid allbekant stockholmspolitiker brukade uttrycka sig.

Man måste då frånsä alla de politiska kombinationer, som åstadkommit i och för majståfrågan, kombinationer, som ju äro rätt vanliga i vår riksdag men som framkalla ett så bestämdt intryck, att riksdagsmännen liksom vi alla för öfrigt äro ett skatigen blandadt sällskap, som det är behagligast att icke liera sig med allt för nära.

Majstullen såsom sådan har från protektionisterna framkallat en öppenhet, som icke är ointressant. Början gjordes af jordbrukministern, som med en från det hållet förbluffande öppenhet förklarade, att vår s. k. modernärning håller på att blifva ett nådehjon hos andra näringar. Med lika

öppenhet förklarade en annan majstullsfiende, herr Hammarvikjöld i andra kammaren, att vårt jordbruk naturligtvis icke kan reda sig själf utan måste hafva understöd — han borde användt ordet fattigunderstöd — af den icke jordbruksidkande befolkningen.

Hur långt ligger icke den tid tillbaka, då hr Boström i spetsen för bevillningsutskottet med lif och blod kämpade för att inbilla sig själf eller åtminstone andra, att utlänningen betalar tullen! Nu är det ingen som tviflar om och, hvad mera är, knappast någon som drager sig för att uttala, att vårt landbruk behöfver dyrtid för att reda sig. Föreställningen att Sveriges folk skulle få sin brödföda billigt verkar på protektionisterna så skräckinjagande, att de öppet måla detta rysliga spöke på väggen i den naiva tron, att det skulle verka skrämmande på alla andra som på dem själfva.

I och för sig är tanken delvis riktig. Det stora jordbruket bär sig för närvarande rätt dåligt i vårt land. I motsats till gamla socialistiska spekulationer har verkligheten ådagalagt, att de stora godsens icke äro räntabla affärer. Herr Herslow har nyligen i en artikelserie i Sydevenska Dagbladet sökt påvisa, att de sex procent å kapitalvärdet, som vårt jordbruk i bevilningsförordningen förutsättes inbringa, äro för mycket ifråga om de stora godsens. Han drog däraf den slutsatsen, att de stackars godsägarna borde få mindre skatter än den icke godsägande befolkningen. Det är när allt kommer omkring blott ett annat uttryck för protektionisternas tanke, att den öfriga befolkningen genom brödskaft bör hjälpa de stackars agrarerne ur deras nöd.

För hvarken den ena eller den

andra parten har den tanken framträd, att en annan utväg finnes. Det stolta romarväldet fick på sin tid erfara, att storgodsens förstörde Italien. Vore det icke ett sätt för omväxlings skull, att låta svenska storgodsens icke förstöra Sverige utan, om de skola förstöra något, i stället förstöra godsägarna? Den stackars godsägare som figurerar i hr Herslows skildring och så dyrt beskattas för sin till bortåt en och en half million taxerade jordegendom — lika dyrt men oaktadt inkomstskatten icke dyrare än bonden med en fastighet på tiotusen kronor! — kunde möjligen taga sig något nyttigare före än sköta ett gods som han ej kan sköta ekonomiskt och öfverlåta det åt smärre brukare, som förstå att draga inkomst däraf. Eller är det manne verkligen meningen, att Sveriges öfriga folk skulle understöjda godsägarna både indirekt genom tullskatten på brödet och direkt genom att öfvertaga deras skatter? Man skall i dessa tider icke svära på motsatsen.

Så snart en klass är öfvermåktig i en lagstiftande församling begagnar den sin makt att lagstifta sig till ekonomiska fördelar. Det ligger i människonaturen att så skall vara och man har aldrig sett exempel på motsatsen, och här ligger egentligen det afgörande skälet för att alla medborgare i ett land böra hafva rätt att vara representerade i riksdagen. Men det hör icke till god ton och knappast bättre till god politik att öppet erkänna detta, så länge man sitter vid makten.

Men det är beklagligt, när erkännandet sker. När man såsom i vårt land left och fortfarande lever under de oklara hufvudens och de oklara frasernas — konservativa eller liberala frasens — herravälde,

så verkar det befriande att en gång frasen ryckes bort och man får höra ett ärligt ord skära igenom. Denna stora tjänst har striden om majstullen gjort oss och den vinsten är större än vinsten af att denna komme bort. Majstullens vara eller icke — är hufvudsakligen en agrarerens inre angelägenhet. För hela folket är det en obetydlighet i jämförelse med alla de andra tullskatternas existens.

Att striden om majstullen så oförbehållsamt blottat, i huru hög grad vår modernärning söker lefva på andra näringars bekostnad, det är det afgjort viktigaste resultatet af striden, utgången må nu vid kampen mellan första kammarens godsägare och ämbetsmannabihang och andra kammarens småbrukare blifva hvilken som helst. Den lättnad för ett rationellt skött landbruk tullens borttagande skulle medföra väcker den utanförståendes

gång gjorde, då de följde de »liberala» fabrikörnas ledning i arbetareföreningarna. Norrlandsbonden har ju redan börjat märka hvar det bär — smålandsbonden kanske kommer också att i sinom tid förstå det. Majstullen vore en icke öfven hjälp — men i mörkaste Småland lär väl fordras kraftigare medel.

P.-B., Wilhelm Peterson-Berger, Lyckan, Kväsarvalsen, humbug, charlataneri m. m.

Den senaste, häpnadsväckande musiknyheten mötte oss härom dagen i D. N:s spalter. Kväsarvalsen är ingen originalmelodi. Den är stulen ur en violinsonat, som herr Peterson-Berger för femton år sedan komponerade och visligen ej utgaf. Men »någon» har synbarligen kommit öfver den — enligt kompositörens egen förklaring finns den i afskrift hos en familj i Stockholm — »och blifvit så suggererad af melodiens skönhet, att han tillämpat den på »En kvanting träder i salen in...»

Anledningen till P.-B:s förklaring härom torde vara bekant. En hel del kritici har påpekat »en fatal reminiscens» i P.-B:s sagospel »Lyckan», men att det var Kväsarvalsen, de åsyftade, har allmänheten först fått veta genom P.-B:s förklaring. Herr kritici — några åtminstone — säga, att de menat Schubert. Det låter troligt, ty då Kväsarvalsen från vederhäftigt håll uppgifves vara en gammal Stockholmsmelodi, kan man väl tänka sig, att den är hämtad från någon af Schuberts många visor. Och därifrån kan ju kompositören Peterson-Berger för femton år sedan också ha fått den.

Att denna melodi också verkat suggerande på den nämde eklektiske kompositören, torde hvar musikförståndig, som känner till sista sidan i hans musik till Karlfeldts »På värdshest Kopparfjölén», utan tvekan erkänna. Eller är den femtonåriga sonaten någon sorts motivenycklopédi för sin upphofsman?

Herr Peterson-Berger är en mångsidig herre. Han är icke blott kompositör och »arg recensent», utan också författare. Vi tala nu ej om texten

till »Lyckan». Den är bäst att tala tyst om. Men han har i Iduns senaste nummer sökt vara spirituell på ett sätt, som är ganska muntrande. Mycket roligare än »kvickheterna» i »Lyckan», kanske därför, att det är mera omedvetet.

Läsaren möter på Iduns första sida den lufveliga bilden af Wilhelm Peterson-Berger, foto för Idun af A. Blomberg. Som text »Också en intervju». Kritikern P.-B. intervjuar kompositören Peterson-Berger — eller tvärtom.

Och han har vackra saker att säga. Anledningen till intervjun förklaras därmed, att Iduns redaktör i hela Stockholm icke kunnat uppleta någon, som vill »riskera en panegyrik» öfver P.-B. Nå, det tro vi, ehuru det citerade uttrycket just icke är prägladt af anspråkslöshet.

Samma ton af förföljd martyr går rätt ordentligt igenom hela detta ovanliga, singulära opus. Herr Peterson-Berger vill synbarligen partout vindicera, att hans »Lyckan» blifvit så omildt bedömd — och mottagen — därför att man förväxlar kritikern — eller som han själf säger: den argste recensenten — med kompositören.

Det gamla ordspråket »den ene korpen hackar icke ut ögonen på den andre» skulle således icke mer betyda något? Och allmänheten, den stora teaterbesökande allmänheten, skulle ha fattat, att recensenten P.-B:s kritiker verkligen äro så hänsynslöst personliga?

Vi tro det ej.

Att P.-B. också är kritiker har väl snarare varit orsaken till de oväntadt gynnsamma omdömena på flera håll. Aktningsvärda undantag — utom vår egen teaterbedömare, förstås — utgöra Sv. D:s T. H. och N. som båda ärligt sagt sin mening om herr P.-B:s ledsamma verk. Och allmänheten lär ej kunna bedöma, i hvad mån herr P.-B:s kritik är rättvis eller ej.

För öfrigt har herr P.-B. riktigt vackra och sanna ord att säga om förhållandet mellan kritiker och konstnär. Hör blott:

»Hvarje kritiker måste vara en emula konstnär, om han vill yttra sig om konstverkens tillblifvelse och inre väsen med någon sakkännedom. Den som icke ä konstnär förmimmer intet af det konstens *anle* tillhör, därför äro också så många kritikers ord ingenting annat än ungdomligt käserjoller, hvilket ju ibland kan förefalla älskvärdt och oskadligt nog, men som dock har en ful baksida — humbug och charlataneri. Konstnären har egna ideal, den rene kritiken söker förstå andras, men icke att söka förstå», utan att verkligen ha ideal och följa dem är det som tillför världen nytt andligt lif, nytt brännstoff, nya pulsvägar.»

Hur har märket P.-B. i D. N. fyllt dessa anspråk? Den, som noga följt hans verksamhet, erkänner, att han alltid, *då han velat*, visat ett godt musikförstånd och säkert omdöme. Men hans starka individualitet — vi kunna ju kalla det så — har ofta förmått honom till »käserjoller», som långt ifrån varit oskadligt. Ty herr P.-B. har i hufvudstadspressen allt för många eftersegare, som icke ens ha förmågan att söka förstå en konstnärs ideal och bedöma ett konstverks inre väsen med någon sakkännedom, utan blott roa sig med att häckla därför att deras mätare så gör. Själffuppskattning är ju icke i och för sig något fördömligt. Men då den tar sig sådana uttryck som i P.-B:s jämförelse mellan sig, Wagner, Liszt, Berlioz, Schumann m. fl. stora andar, så får själfuppskattningen en karaktär, som skapar den ett annat, vida fulare namn.

Mot slutet af »intervjun» vill herr P.-B. att intervjuaren skall säga något vackert om

»mina stråfvanden, om mitt evärmeri för det stora och det enkla i konsten, den

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.Vördsamast
Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Haldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexá.

INNEHÅLL:

Modernärningen.

P.-B., Wilhelm Peterson-Berger,
Lyckan. Kväsarvalsen, hum-
bug, charlataneri m. m. af Guy.Studentens naturkunnighet af
Right-out.Luftseglingsauktoriteter. Dr Ek-
holm och hr Sigurdh. Af Lucien.

Våra unga af Einar Ekstam.

Maria von Magdala af Ali Baba.

Hur är det med Hådesaken? Af
Sten B.

En suverän. Af Tess.

Hvad pappa ville. Öfers.

Norska gränsfästningarna inför
stortinget.

Ossian-Nilsson som uppläsare.

Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.
m. m.

storhet, som är ett uttryck af inre rike-
dom, och den enkelhet, som endast nås
genom behärsning och kraft. Det är icke
för den bohämmande nonchalansens form-
löshet som jag kämpar, ej heller för den
enkelhet, som blott kommer af inre fat-
tigdom och torfighet!

Kraft har nog P.-B. men behärsking?
Dot är just bari det brister. Vore kritikern P.-B. mera behärskad,
mera objektiv, skulle han vara en pryd-
nad för vår svenska kritik. Då han
nu är 36 år gammal, är väl "ung-
domsyras" öfver. Vi få alltså hoppas,
att han snart måtte inse, att hans egen
kritik, om den fortfarande är mera rikt-
sig på person än på sak, måste räk-
nas till den fula bakside af kritik
han själf stamplar som humbug och
charlataneri.

Till slut vilja vi till läsarens för-
nöjelse meddela ett litet prof — ur
den omtalade själfintervjun — på
P.-B:s sätt att vara "rolig". Liknande
exempel finner man i mängd i "Lyckan".
Hör blott:

"Ja bevars — om du bara skyndar dig
att gå under! Men öndt krot förgås inte
så lätt."

"Din replik är förtjusande! Du skall
ockå snart ha den glädjen att se mig
gå — om inte under* — så åtminstone
utifrån* trapporna."
Sto...

Guy.

Studentens naturkunnighet.

Pang. Haglen pjaffade öfver vattnet,
åjdern smälde upp med ett försäd-
ligt klafsande och studentens slängde
förargad bössan på skocken.

— Jäkla sjöfågel, sade han.

Den nybakade studenten hade egent-
ligen icke fått följa med i ökan endast
för att visa prof på sin bristande na-
turkunnighet, utan naturligtvis hufvud-
sakligen för att sättas vid årens, när
vinden knep. Hans upprörande okun-
nighet om naturens enklaste ting tvin-
gade oss emellertid att bryta den djupa
föraktfulla tystnad vi hittills iakttagit
gent emot honom, utom när det gällt
korta koncisa befallningar. Samt att
hålla ett litet förmaningstal till ho-
nom.

— Det kan icke attan skilja sen
de här fåglarne, sade han fräckt. Men
fråga mig om bältadjurets tandställ-
ning,

$$\begin{array}{r} 1 + 1 + 2 \\ 3 - 0 + 1. \end{array}$$

eller om antalet af algernas ständare
och pistiller, ser du, det kan jag, til-
lade han högrädet, till på köpet du-
ande oss.

* Kurs af oss

Jaja, så är det verkligen. Abitu-
rierterna lämna läroverken utan att
under studietiden någonsin ha kommit
i ordentlig kontakt med naturen. Och
hvarpå beror detta? Jo, på en full-
ständigt avita och tokstolig undervis-
ningsplan!

En oskrifven katekes, nästan värre
och godtyckligare än statskyrkans
barnaplagare, har införts vid un-
dervisningen i naturkunnighet vid våra
läroverk. Det ser ut som om man ville
utbilda alla de många eleverna till
vetenskapsmän. Hvilken löjlig ynke-
dom! En af de tjugutusen blir det
kanske en gång, men inte skall väl
hela ungdomen torteras för hans skull?

Den lille förstklassisten får nu
lära sig utantill en hårdmält läxa, i
hvilken det skäligen godtyckliga sex-
ualsystemet och Krok-Almquist-flora-
rens ännu godtyckligare familjegrup-
pering ingår som hufvudsak. Och hvad
förloras under tiden? Jo, ingenting
mer och ingenting mindre än den
stora blicken på naturen.

Ynglingen lär sig icke förstå och älska
våra olika landskapsnaturer, deras flora
och fauna, och samtidigt förplumpas
åtminstone botaniken till ett slags
samlingsskille, enarlik frimärksmono-
manien. Smarta ynglingar utrusta små
expeditioner, gräva upp och präs-
sa en mängd exemplar af riktigt rara
arter samt utrota de öfriga bestånd
af desamma, hvilka de ej hinna med.

Att våra vetenskapsfasciner under
de många gångna åren ej funnit på
någon djurpräs, är sannerligen mer
än förunderligt. Tänk hvilka praktiska
samlingar af tillplattade råttor, möss,
löss och andra insekter, eleverna då
skulle få att förhöra på!

För att återgå till rena alfivaret är
det riktigt hjärtekarande att ynglin-
garne pinas med iulärandet af for-
mer för olika tandställningar samt up-
gräfvandet af en mängd för våra ma-
gra fodervallar ganska välbefästa
foderväxtexemplar.

När ämnesläraren någongång tager
sina alumnier ut på botaniska excursio-
ner, hvad visar han dem, hvad lär
han dem? Jo, han pekar ut en och
annan mera sällsynt art och låter sina
allvarliga och pincenez-beväpnade ele-
ver vetenskapligt examinera den med
förstoringsglas framför det närsynta
ögat och med florans systematium i
hand. De små detektivanlag sätts
genom det senare förfäringssättet på
ett mycket hårdt prof. Han påpekar
däremot icke för dem grunddragen i
landskapets allmänna karaktär, han
talar aldrig om rågfältens nytta och
gagn.

I sitt föreläs för de rent svenska
artnamnen får han dessutom ett kraf-
tigt handtag af floraförfattarna, som
sätta ett försämdligt kors (†) framför
alla odlade eller förvildade arter. Hur
kan en växtart sjunka så djupt ned
att bli odlad? Grina floraförfattarna
uppenbarligen förargade.

Kriklärarne hjälpa ej håller till att
få lärjungarna i rapport med naturen.
De kriklärarne, de fixera, handla van-
ligtvis — bortsett nu från de subtila
religionsföreläsningarna eller rent historiska
eller svamligt "allmänna" — om "jär-
net och dess föreningar" eller "kop-
parsaltarna" eller "Midsommartidens
härlighet." För den generaliserande
lärarehjärnan har det hittills aldrig
kunnat gå upp, att det kan räga all-
deles obtygligt i midsommartid. Och
samtidigt tvingar själva ämnets for-
mulerung den torterade kriklärfaren
till anslående af en skrikande falsk
patos, som han sedermera får svårt
att bortarbeta.

På tal om de styrande lärarnes för-
blindelse må påpekas att ferietiden
kunde användas på lämpligaste sätt än
till intygande af feriekurser. Aldrig
blir det någon glädje med dessa läxor
i sommarens hetta dagar, detta torde
man redan ha ganska klart för sig.
Bättre vore att uppmåna eleverna —
sålunda tvångsfritt — att anställa
observationer under vandringarna i
skog och mark, under fåsena och under
seglingarna, samt att sedermera ned-
skrifva dem i ett litet häfte. De bä-
sta iakttagelserna kunde ju därefter
lämpligen belönas med några premier
under hösten. Sveriges skolor skulle där-
igenom säkerligen skapa en stam af
friska unga viljor, hvilka skarpta
observations- och reflexionsförmåga
skulle komma det fattiga Sverige väl
till gagn.

Att jag icke talar i blindo, vill jag
visa med ett enda exempel. En för-
ständig naturlärare i en västkuststad

uppmånat sina elever att under som-
marferierna observera och reflektera
öfver hvad de sågo ute i naturen, och
resultatet därefter var det, att en af
ynglingarna kunde framlägga en hel
rad af skarpsinniga iakttagelser rörande
strömförhållanden och fiskvandringar,
hvilka blefvo till stor nytta för den
värkliga vetenskapen!

Åskådningsmaterialen i våra skolor
måste ökas. Och i rationell riktning.
Schematiska kartor, föreställande de
olika landskapstyperna med deras olika
växtvärldar samt moars, ångars och
kärrmarkers skilda karaktärer, tänker
jag nu närmast på. Dessutom kunde
det ej skada, om vi åtminstone i de
större städerna kunde få till stånd
växtbiologiska museum med skickligt
preparerade växter, inordnade i olika
och rätta landskapsmiljöer.

Än vidare: lifigare undervisning
rörande den roll, som växter och djur
spela i naturens ekonomiska hushåll-
ning, samt litigare museibesök i mu-
seum, där arterna ej plockats i sär
som arterna i en öfersiktsflora.

Några abrupta synpunkter, hvilka
den för det pjöllervetenskapliga nitet
sträfvande läroverkskommittén natur-
ligtvis ej beaktat och hvilka knappast
den därefter omhändertagande myndig-
heten kommer att beakta.

Följaktligen torde det dröja ganska
länge, innan den nybakade och illa-
skjutande studenten säger åjder i stäl-
let för sjöfågel.

Right-out.

DAGSKRÖNIKA.

"Påsk" heter en tillfällighetskon-
kurrens, hvars upphof är tillfinnas-
des ute på Saltsjö-Dufnäs, där en
underlig artist- och författarekoloni
slagit sig ner. Publikationen kostar
en krona, och ger för detta billiga
pris en hel rad praktiska och roliga
karrikatyver samt åtskilligt god och
läsvärd läst, bland annat sålunda ett
kapitel, »Bataljon vid Leal», ur en
hittills outgifven historisk roman,
»Nils Dobblare», af Gustaf Janson.
Med mera, som den benigne läsaren
själf får ta reda på genom att köpa
konkurrensheftet.

Nyeateatern har nu fått ett verk-
ligt godt program, af hvars många
nummer vi särskildt påpeka den ita-
lienska operakvartetten *Lienco*, tre
berrar och en dam, hvilka sjunga som
italienare det kunna, Hassé & Mariette,
som dansa cake-walk och andra vilda
danser på ett suggerande sätt, The
Sands, som utföra en s. k. Sport
mélange act på ett enastående skick-
ligt sätt, att nu icke glömma den ro-
liga Jack Sander, som med sitt goda
humör och lustiga upptåg blifvit pu-
blikens gästning.

Det är genomsläppliga tider för närva-
rande. Den, som fordrar bevis, be-
höfver endast gå uppfor Drottning-
gatan för att finna att hvarannan bu-
tik skyltar med väldiga anslag om
»utförsäljning» och »salutförsäljning».
Tänk om det så blir missväxt äfven
i år. Då får väl näppeligen återstå
annat än att anställa en liten folk-
vandring söderut från gamla Sverige
och att låta det kära fäderneslandet
återgå till att bli ett godt björnland,
hvar till försynen ursprungligen torde
ha utsett detsamma.

Den vidtämmande Nalle Halldén,
som tycks sträffa efter att bli en
musikkapellens Ranft — kan det vara
härskösheten, som ger så många idder
— funderar på att lägga sin till med
Olympia till hösten och har dessutom
under sommaren låtit engagera sig vid
Försums badort. Helt visat till stor
glädje för de många sommargästerna
— och naturligtvis kallarmästaren —
ty god musik har man just hittills ej
varit bortskämd med vid denna lilla
trefiga öas i vår vackra skärgård.

K. G. Ossian-Nilssons
uppläsning.

i dag på middagen i Folkets hus' A-
sal var alltför fåtaligt besökt. Ty det
var onökligen af rätt stort intresse att
höra den unge revolutionäre skal-
den själf framslunga sina djärfva tän-
dande vär, som glöda af förbittring
och harm mot förtrycket i hvilken
form det än visar sig.

I början verkade nog hans fram-
sägning väl färglös, kanske mest till
följd af det skånska idiomets, och där-

för att han talade för fort, men snart
ryckte han upp sig. Och han lyoka-
des förklara sin eldsjals utgjtelser en
kraftigt prägel af sanning.

Stort bifall mötte honom, och det
är att hoppas att mera folk söker sig
till Folkets hus, då han i morgon kväll
håller sin andra uppläsning.

Hj.

Telegram.

Norska gränsfästning-
garne inför stortinget.(Meddeladt i expressbref från Norsk
Telegraphbureau.)

Stortinget sammanträdde i dag kl.
10 f. m. under Berners ordförande-
skap.

Bratlie uppläste vid behandlingen
af armébudgeten, att oaktadt statsrådet
Stang i fjor uttryckligen sagt, att öf-
verste Peters på Oscarsborg, utan ökn-
ning i gaget skulle öfvertaga chefska-
skapet öfver den ena af de därvarande
nationala fästningsbataljonerna, denne
likväl lyftat 48 kronor i månaden så-
som tillägg.

Statsrådet Stang meddelade, att
det icke vore honom bekant att ett
sådant tillägg lyftats och att detta
eventuellt skulle utkrävas af Peters.

Debatten om gränsbefästningarna
öppnades af Bratlie. Han upptog på
minoritetens vägnar (Bratlie och Chr.
Mathiesen) förslaget att slopa den
uppförda säkerhetsbesättningen af 70
ständigt tjänstgörande menige på Kongs-
vinger, Örje och Fredriksten och ers-
ätta dem med sammanlagt åtta ar-
sensarbetare för vakt och tillsyn.
De för dessa fästningar bestämda
värnpliktige kunde mobiliseras på ett
par timmar. Härigenom kunde på
denna post sparas 33,700 kr.

Spörök ansåg, att lika litet som man
kunde slopa besättningarna å kustbe-
fästningarna lika litet kunde man slo-
pa här ifrågavarande säkerhetsbesät-
ningar.

Statsrådet Stang uttalade sig i sa-
ma riktning och framhöll såsom sin
åskikt, att landbefästningar som lågo
nära gränsen kunde vara lika mycket
uteatta för anfall som kustbefäst-
ningar.

Bernh. Hansen: Dessa fästningar
ligga på gränsen till ett vänskapligt
sinnadt land, med hvilket vi stå i för-
bund, så det går ju icke an att jäm-
föra dem med kustbefästningar, som
bland annat ha den viktiga uppgiften
att häfda vår neutralitet under ett
europäiskt krig.

Svenskbo hade röstat mot gränsfäst-
ningarna och han hoppades att något
skott aldrig skulle lossas från dem. Mel-
lanhafvandet med grannen skulle kun-
na ordnas på ett fredligt och vänskap-
ligt sätt.

Statsrådet Stang: En landbefästning
kan öfverfallas plötsligt med en liten
styrka.

Bratlie. Först efter en krigsförklar-
ning. Och besättningstyrkan kan här
mobiliseras på 2 å 3 timmar.

Brandt talade för minoriteten.

Arctander ville hålla sig till stats-
rådets uttalande.

Meisingset kunde nu ej gå med på
minoritetens förslag, men med tiden
kunde man nog komma till den ord-
ning, som Bratlie föreslagit både ifjol
och i år.

Chr. Knudsen ville vara med om
hvarje anslag som absolut kräddes af
hänsyn till de anlagda fästningarna,
men ej mera; och han trodde ej, att
dessa fästningar vore utsatta för något
så plötsligt öfverfall, att det ej vore
tillräckligt när de kunde mobiliseras
på ett par timmar.

Bratlies förslag förkastades, och ko-
mitténs hemsällan, bifölle med 65 röster
mot 43.

De 43, som röstade för Bratlies för-
slag vore de närvarande högermännen
och moderat samt sex medlemmar af
vänstern.

MUSIK.

Konsertföreningens sjätte abonne-
mangskonsert är på grund af mellan-
kommande hinder uppskjuten till skär-
torsdag, den 9 de.

Tavastehus' hornorkester, en af de
upplösta regementsmusikerna, ger på
påskdagen stor populär konsert i Fol-
kets Hus, såsom af vår annons när-
mare synes.

IDUN
Nr 14

har utkommit och innehåller bland annat

Porträtt af sagospetet »Lyckans» för-
fattare och kompositör Wilhelm Peter-
son-Berger jämte en pikant själfbiogra-
fisk intervju. — Bilder ur »Lyckan» på
Svenska teatern. — Ida Matton, en de-
korerad svensk konstnärinna; af Edvard
Stjärnström. Med porträtt och konst-
verk. — En höghkomst om »Lea»; af
Alfild Agrell. — »Sveriges röda stugor»;
af Ernst Högman. — Porträtt af Margare-
ta Thoresen, den amerikanske filantro-
pen dr. Klopsch och F. W. Farrar, »af
det till svenska staten donerade godset
Stenhammar m. m. — Artiklar och no-
veller af skilda författare. — Följetong
af Gustaf af Geijerstam.

Bästa litterära och konstnärliga
Innehåll!

Prenumerera snarast!

Sångsällskapet T. T. (Thalias Tj-
nare) framträdde som bekant företa gången
för offentligheten vid sin egen matiné i
Musikaliska Akademien påskdagen kl. 1/2 2.

Programmet bjöd på stor omväxling
af både kända svenska och utländska
kompositioner och en del körverk komma
att för första gången uppföras inför Stock-
holmspubliken.

Det är med Reisesjögrens »Brede Sejl» öfver
Norge saar som kören presenterar sig
inför hufvudstadspubliken. Därefter kom-
mer Emil Sjögrens »Vårlyft» med baryton-
solo af operasångaren Tor Mandahl. Så
sjunger Oscar Bergström två gamla kända
och omtyckta »kåpphåstar», A. F. Lin-
blad: »Sjuktigossen» och J. A. Josephsons
»Nymfomant».

Alldeles nytt blir följande nummer: W.
Peterson-Bergers »Bolder är fullen» med
Frédéricks häriga text, hvar på första af-
delningen afslutas med den gamla välkända
folkvisan: »Alla ingen flicka letar jag»
med brunck (con bocca chiusa) och tenor-
solo af Emil Adami samt företa scenen af
den här i Stockholm aldrig uppförda
operan »Barberaren i Bagdad» af Peter
Cornelius med solo af operasångaren Hen-
ning Malm.

Andra afdelningen inledes med P. Win-
ges: »Til min Mor» och Peterson-Bergers:
»Hörsång», hvilka sjungas af operasångaren
Åke Wallgren. Därefter komma två nya
nyheter: J. Humperdincks »Abschied» samt
en burtig, men orimligt svår »Soldaterna» af
den ultramoderne Richard Strauss.

Så komma två nya duetter af R. Schu-
mann, föredragna af G. A. Lund och Gustaf
Sjöberg.

Näst sist på programmet sjunger Sven
Nyblom Griegs: »Tak för dit råd», och
Sjögrens: »Du schau mich an mit stummem
Frage», hvar på som en värdig afslutning
följer Wennerbergs gripande Hymn: »O,
Gud som styrer folkens öden».

Kören har följande sammansättning:
Dirigent: Erik Åkerberg. *Isa tenorer:*
Emil Adami, »Vasateatern», G. A. Lund,
»Vasateatern», H. Malm, Kungl. Teatern,
Sven Nyblom, Kungl. Teatern, Elis Olsson,
Södra teatern, Birger Schückel, »Vasate-
tern», 2. *Isa tenorer:* F. Ericson, Kungl.
Teatern, O. Hennig, »Vasateatern», Knut
»Manasse» Nyblom, Södra teatern. *Isa basar:*
Oscar Bergström, »Vasateatern», Tor
Mandahl, Kungl. Teatern, Aug. Svensson,
»Vasateatern». *2. Isas basar:* Otto Edberg,
konsertsjungare, Alfred Lundberg, »Sven-
ska teatern», Walter Salomon, Stipendiat
vid Kungl. Teatern, Gustaf Sjöberg, kon-
sertsångare, Ernst Svedelius, »Vasateatern»,
Åke Wallgren, Kungl. Teatern, F. Wick-
holm, musikskolare. Ackompaniator: direk-
tör V. Wiklund.

Som efterfrågan på biljetter redan är
synnerligen stor, uppmånas allmänheten
att i tid försäkra sig om sådana till denna
sällsynta påskhögtid.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Don Juan.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Krig i fred.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Imobiliseringsstider.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Öregrund—Östham-
mar.*

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring. 10,30 e. m.: *Strand-
fynd.*

Det nybildade

Sångsällskapet T. T.

(Thalias Tjånare).

bestående af solister från olika Stock-
holmteater:

giver

sin första konsert,

MATINÉ

i Musikaliska Akademien

Påskdagen den 12 april kl. 1/2 2.

Biljetter å 3 kr. 2,50 och 2 kr.
Säljas i Hr Abr. Lundqvist Hofmusikhan-
del: Malmorgsgatan 8.

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.

Det nya storslagna

April-Programmet.

23 artister.

OBS! Italienska Opera Kvartetten
Lienco.

Hassé & Mariette

Modern Dans Duett & Oake Wakers.
The Sands, enstående Sport Melange Act.
Jack Sander (den hvite Geo Jackson).Tavastehus'
hornorkester

22 man i uniform

Dirigent direktör Hans Anfrichtig
giver

Påskdagen den 12 April kl. 1/2 8 e. m.

Stor Populär Konsert

i Folkets Hus', A-salen.

Biljetter med program å 50 öre säljas
alla dagar i kiosken i Folkets Hus från
kl. 1 e. m.

sammanträdde på några minuter för
privat öfverläggning mellan de med
hvarandra obekanta föreningsmedlem-
marne om kandidaterna — gjorde allt
på tok. T. o. m. det han icke gjort.
Ty då kaptenen vid tygmästarevalet
upprepade sitt nedklubbede förslag
om privat öfverläggning, protesterade
hr Sigurdh icke blott mot detta, utan
också mot att ordförandevallet skulle
upphävas, hvilket ingen, allra minst
kapten Ungé begärt.

Emellertid följde de snälla me-
lemmarne sin ledare hr Sigurdh och
voro t. o. m. med så hyggliga, att de
gafvo honom en (!) röst till tygmästare-
befattningen. Hr Frankel blef dock
omvald. Och därmed är ju ingen ska-
da skedd, ehuru vi instämma i ingen-
jör F:s egen åskikt, att kapten Sveden-
borg varit lämpligare. Men han
ville ej.

Att dr. Ekholm blef omvald skulle i
vanliga fall kanske intet betyda. En ord-
förande är ju oftast en dekoration och
ingenting mera. Men här stå
för sällskapet viktiga intressen på
spel.

Vi tro oss veta, att kapten Unge
ingalunda — trots styrelsens försäkran
om att underhandlingarna hittills ledt
till godt resultat — är benägen för
en uppgörelse, då dr. Ekholm, som
visat både oförstånd och ovilja gent
emot kapten Unge, sitter som ord-

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Svenske är återkommen
och säljes i alla Cigarbutiker samt från butvudlagret

St. Badstugugatan 25.

Alla förvänas

öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerd och mousserad & maskiner, köpa direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid. Goda Viner: 1 kr.
1/2-but. utan glas.

H. Prion,
2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

Verkställer till och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

**Paul Heyse's förbundna drama
Maria von Magdala**
uppfördt i Preussen.

(Från »Kvällens» korrespondent).

Kiel den 29 mars 1902.

På föreställande af Kieler Schriftstellers- och Journalistenvereni uppfördes i fredags Paul Heyse's förbundna drama i i Wriedts etablissement inför ett sluttet sällskap inbjudna gäster. Kiel har därigenom blifvit den första och hittills enda stad i Preussen, där det censurerade stycket spelats. Då bakom detta faktum händelser ligga, som väckt uppeende öfver Tycklands gränser, torde några ord om fredagens teaterföreställning kunna intressera äfven svenska läsare.

Det rådde bland de inbjudna en ganska stark spänning, då man visste, att polismyndigheterna ännu i sista minuten kunde förbjuda »Maria von Magdalas» uppförande äfven i denna rent privata form. Därför kom det dock icke. Sköckan half fyra e. m. gick ridån upp för detta mycket omtalade och omskrifna drama.

Må det tillätas mig att gemast uttala min åsikt, att ett harmonisare, oförargligare skådespel väl aldrig blifvit af censuren utgåntradt från de passande antal. Den moraliska tendens, som genomgår det hela och den andaktfulla, nästan »kygga» vördnad, med hvilken Mästaren från Nazaret — hvilken ju föröfrigt icke alla förekommer på scenen — är omgiffven, borde, synes mig, vara nog för att tillfredställa äfven den mest religiösa och seddige kritiker. Någon grund för en så skellan förekommande stränghet hos censuren måste väl emellertid finnas, och möjligen kunde den sökas i följande. Utan att på minsta sätt komma med några påståenden, synes Heyse dock i sitt drama ha velat inlågga tanken att »människliga planer och beräkningar kunnat spela en roll i det kristliga passionsdramat, att det legat i människors händer att omgestalta Långfredagens tragedi och därmed rubba hela kristendomens grundval. Så åter han till exempel Judas Ischarioth drivits till sitt förräderi delvis af svartsjuka, då han tror, att Maria Magdalenas kärlek vänt sig från honom till Mästaren. Så gifves Maria Magdalena möjligheten att befria den fångslade Kristus, om hon i utbyte ville gifva sig själf åt en ung romare, Pontif Pilati anförvandt. Dessa omständigheter samt kanske äfven den att den sköna syderskans kärlek till Mästaren trots hennes omvändelse förefaller något jordisk kan ju sära ett religiöst finkänsligt sinne. Dock tror jag, att det förefaller de flesta tankande människor som ett oerhörd missgrepp att censur nödväns mot ett skådespel af dettas art.

Paul Heyse hade gifvit sitt samtycke till styckets spelande i Kiel under förutskattning att alla medel användes för att göra uppförandet så värdigt som möjligt. Mycken möda hade säkerligen nedlagts därpå, och det resultat man kommit till var också på det hela taget mycket lyckligt. Från Hamburgs Thaliateater hade härnäst af de förnämsta rollerna, Maria Magdalena — fru Franck-Wilt, Aulus Plavins, romaren — herr Stockhausen och Judas Ischariot — herr Farecht, infunnit sig. Öfriga spelande voro från Kieler-Stadt-teater. Samtliga roller sköttes väl, om än både fru Franck-Wilt och herr Farecht elogo något öfver vid mera patetiska ställen, och den förra stundom gaf vika för frestelsen att öka skönheten hos sig och sin österländska dräkt genom en något öfkt plastik.

Åskådarna föreföllo synnerligen tack-samma och applåderade med en entusiasm på hvilken nordtyckarna ej äro brukat vara sparsamma. Icenställtare, herr Carl Häucler samt herr Farecht och Stockhausen lönades med lagerkransar och band i Schleswig—Holsteins färger. Fru Franck—Wilt mottog en kolossal rosenbukett.

Det återstår kanske ännu ett att ord säga. »Maria von Magdala» erbjuder mycket af intresse — fina sympatiska karaktärsteckningar, ett väckande språk och dramatiskt verkningfulla scener — men om det oaktadt dramats värde motsvarar den reklam det erhållit, torde vara tvifvel nnderkastadt.

Ali-Baba.

Enligt dagspressen skall »Maria af Magdala» nu uppföras i själflva Berlin, också på en privat matiné på Leasingteatern.

Hur är det med

Flädiesaken?

Samvetsömhet eller kulturfientlighet?

Den s. k. Flädiesaken har en längre tid upprört de fritt tänkande sinnena i vårt land. Man har föranstaltat insamlingar till den af präst och skolråd förföljde hemmansägaren Aug. Karlsson — vi ha själfva uppmuntrat till dylikt — man har anordnat protestmöten mot denna religiösa förföljelse, och man har icke haft ord starka nog att stämpla detta ovärdiga samvetsväg.

Så som saken refererats i prässen var ju allt detta fullt berättigtadt. Ja, man hade ej varit värd att nämnas frisinna, om man ej känt harm och förtrytelse öfver detta prästvælde, som med k bhdes hjälp beröfvade en far huns barn, därför att han vägrat att låta dem gå i en folkskola, hvars religionsundervisning han ej gillade.

Nu har emellertid skolrådet afgifvit en förklaring. Och är den riktig, så ha vi alla opponenter blifvit dragna vid näsan.

Enligt denna förklaring skulle Karlssons ha uppgifvit skälet till sin vägran vara, »att han anser den religionsundervisning, som i skolorna meddelas, vara full af lögnar och undervisningen i öfriga folkskolans ämnen vara utm allt värde för stridskildet det fattigare barnet. Hvad det får lära utöfver att läsa rent inantill, skriva något så när hjälpligt och räkna de fyra räknesätten i hela tal, det är mera till skada än till gagn, emedan af i dessa ämnen mera försigkomna lätt bli bedragare och förfalskare.»

Karlsson har ej håller, enligt skolrådets förklaring, låtit sina barn i hemmet eller privat få någon undervisning.

Är nu detta riktigt, då måste vi erkänna, att vi begått ett stort misstag. Och för att ej våra konservativa kolleger skola få tillfälle att fröjdas i otid vilja vi öppet och årligt vidkännas, att vi lurats in på obskurantismens vägar, som eljest äro sagda kolleger förbehållna.

Man vägar knappast tro, att skolrådets förklaring icke skulle vara riktig. Visserligen äro våra präststyrdas skolråd icke just hänsynsfulla,

men det vore väl dock för vågadt att utan bevis framkomma med ett dylikt försvar.

Vi ställa oss emellertid afvaktande i hopp om att saken skall bli fullt utredd. Flädie ligger väl då ej så långt bort i ödemarken, att en undersökning af de för samvetsfriheten ömmande icke är tänkbar.

Sten B.

Våra unge.

I alla tider har ju Svenska akademien varit känd för en kärlek till och omvårdnad för ungdomen som särskildt vid dess prisutdelningar tagit sig stora uttryck. När t. ex. i höstas gubben Mommsen åtti-åttaårig, glömd och begrafven under sina lagrar, hugnades med värdepriiset i litteratur, då drog ett skimmer af löje öfver hela Europas anlets. Den tyska pressen skämtade med den svenska parnasens på framtiden riktade blick, och uppställde som nästa års kandidater kinesiska skalden Thufu från 700-talet, Mons (priest i medicin) och en del andra antediluvianska celebriteter.

I förra veckan gifvo de aderton ett nytt prof på samma framsynthet och intresse för vår nyaste vittnerhet.

Det gällde utdelandet af Akademien's anslag 4 6000 kr., »såsom tillfälliga honoras åt vittra författare af utmärkt förtjänst, hvilka af dylikt understöd kunna vara af behof eller öck, förträdesvis, till understöd åt yngre, mindre bemädlade personer som visat mera framstående anlag för litterär verksamhet.»

Nå, de unga skalderna, Ossian Nilson, Erik Brogren, David Spengel, August Palm och de toltusen andra, sielo med darande händer upp morgontidningen. Men ingen af dem befann sig bland de utvalde. Priset var fördelat mellan följande åttio: Litteratören Frans Hedberg, som i början af mars firade sitt sjuttiofemårsjubileum, 800 kr.

Lektor Nils Petrus Ödman, som ännu icke har nått sitt 65 år, 1000 kr.

Litteratören Birger Schöldström född 1840, 600 kr.

Efter dessa, som väl få anses representera den mogna ungdomen; komma så två skåningar, som först i år fylla sitt första hufvudskole, Henrik Wranér och A. U. Bååth.

Ett par riktiga dufungar vid sidan om dessa är ju allas vår Daniel, som ännu går på sitt fyrtiofemte, och Axel Karlfelt, som inte ens kommit in på fyrtioåret. Något enkelt måste otvifvelaktigt Wilhelm Ekelund med sina tjugotre år känna sig i detta vördnadsvärda sällskap.

Nu vet fosterlandet på hvilka unga krafter det bör hålla sina förhoppningar riktade. Vidare ha vi fått en norm för det i Sverige så sväfvande begreppet *ung*. Om man söker medeltalet af ofvanstående åttio ålder som jag har roat mig att taga rätt på ur gamla antologier från förra seklets midt — så får man till resultat 51 år eller nära nog medelåldern i första kammaren och Svenska Akademien.

Det är ju vackert att draga fram gamla betydande enillen, sådana som t. ex. Birger Schöldström och Frans Hedberg, hvilka råkat i förgätenhet hos dagens ålfande släkte. Det kan ju ha sina sidor att genom en liten uppmuntran på så och så många hundra söka väcka slumrande krafter såsom den gode Bååth, som väl nupeligen under de sista fem åren, på annat sätt kan ha gifvit andledning till ett tillfälligt honorär.

Och det är en sak, som man alltid har uppskattat i Akademien: den som sover syndar icke.

Men kanske det håller icke är så lätt att finna några världiga ungdomar. En del af dem är sådana hädarenglingar, andra äro osedliga, andra skriva orimnad och själfsväldig vers. Att nästan alla af den sista generationens skaldar äro så hjärtans obetydliga — en obetydlighet som framträder så mycket hjärtare i kontrast mot nittioålets stora, lysande skaldskrets — det bör väl däremot ennare vara ett skäl för dem än emot dem.

Wilhelm Ekelund ensam kan ta sig äran att i ett enda fall ha förenat Herodes och Pilatus. Det lär icke bli många diktare förmåadt att samtidigt få ösa ur den Bonnieriska stipendiefonden och Svenska Akademien's kassa.

Sävida inte t. ex. Verner v. Heidenstam eller Oscar Levorin om en 10 å 20 år oförmodadt få en liten dunder af de aderton, till uppmuntran för obemädlad ungdom, som visar anlag för litterär verksamhet.

Einar Ekstam.

En suverän.

Interiör från ämbetsvärdet.

Han hade ischvitt här och gammal-manslaster, men ännu haltar han obruten till göromålen och ännu förstår han med en gubbes envisa energi att sätta i verket hvad han ruftat på. Ibland vänstern och bland tronpretendenterna har det visserligen någon gång glunkats om utsikterna till och lämpligheten af att han finge öka titelraden med ett ex, men som vanligt vid myterihistorier, har det hela stannat vid några önskingar bakom whiskeyglaset eller en tytt hädelse, när, en övntad ukas uppfifrån profvat tålmodet hos dem där nere.

Och trots fabelaktigt belastning har det visat sig att tålmodet saknar hållfasthetsgräns; därför är också hela ämbetsvärdet idealt af en byråkratisk maskin. Intet i världen kan bringa den i olag. Och det förunderliga med veteranen-envaldsministern är, hur järnhärdt han alltiämt som under gånga tjugor är kan hålla sin Bismarckshand vid styret, fast så många andra fingrat efter det, när intrigerna gjort luften oklar. Ty under den långa tid hr byrådirektören suttit i styrelsen har där ju upphörligen skiftats både generaldirektörer och bisittare, men ingen vilja har ännu drivit igenom något mot hans, icke ens nu när han kommit in i nyckernas ålder.

Och efter uppvaktningar och bugningar, hyllningar och dräpt opposition, har gubben lagt bort den skeptiska minen och tar numera sitt kall med en ifver och en kärlek som ej tunnns i mannaåldern. Ty då var det ärelystnaden som dref honom, nu är positionen och maktutöfvandet honom kärare än lifvet. Det blef visserligen ett jubel, när verket fick en ung, som det troddes kraftfull chef, men det visade sig snart att ingen förändring skett. Alltså måste den gamla regimen varit utmärkt och någon regeringsform onödig, alltiämt komma ukaserna de gamla gränade tjänstemännen att böja hufvudet och sucka, de unga att dansa med iska i blodet och betjante att svära i korridorerna.

Om byrådirektören hade i aftontidningen läst en insänd artikel, hvilken satte hans matsamling i ordning och gjorde förrätten sömlös. Och frun, som till fullo förstod uppskatta skillnaden mellan gemälns nuvarande

inkomster och änkekassans sparsamma utdelning, begick i sin kärlek ett svårt lagbrott och lät honom sova det reglementerade antalet timmar, hvilket inbragte henne en repetition af Dödsdansen, men också glädjen af att se hvarje spår af ohälsa försvunnen, när byrådirektören några timmar senare än vanligt släpade det svagabent öfver droskans fotsteg.

Men i styrelsens samlingssal, där saliga byråkrater och f. d. chefer uttryckslost sågo ned från gränsade väggar öfver blankpolerade bordskifvor och grönkädda stolar eller blinkade mot de heligaste urkunderna, var fullt uppror. För det första var skandalen med tidningsartikeln något oerhördt. Det hade ännu ej hänt att från pressens sida någon inblandning gjorts i verkets funktioner, när nu i mannaminne allmänhetens kännedom därom stannat vid blankettdiskarna. Det hade bara fattats att bakom raderna någon hund varit begrafven sommorran- de tillkännagifvit sitt väderkorn på oegentligheten.

Det fanns godt om exemplar af gårdagstidningen däruppe i dag och herrarne granskade dem likgiltigt två och två och ifrigt en och en, men notarien och stenografen vågade ej taga fram sina. Artikeln var skärligen moderat, men ämnet var ömtåligt. I alla händelser voro alla för erfarna att tro någon utomstående om upphovet till denna artikel, och så granskades personalförteckningen. Det fanns verkligen flera misstänkta och för alla blef en obehaglig känsla gemensam af demokratiens spridning bland skuldsatta lägre ämbetsmän; därtill den växande kritiklustan.

Men det var isynnerhet en som nästan gifvet antogs vara den skyldige. Han umgicks nu knappast med andra än tidningsmän. Men efter detta sammanträde just skulle slutbehandla några befordringsfrågor, var ju tillfället lämpligt för korrek-tion.

Det värsta var dock att herr byrådirektören dröjde, ty ehuru styrelseledamöterna hade tillfälle att jämföra och kompensera sina anteckningar, hvilka föranledts af uppvaktningar eller vinkar från relationer, var hvarje minut dyrbar om man skulle hinna slutbehandla ärendet till middagstid. Något uppskof var ej längre möjligt, då kvartalskiftet om två dagar förestod och då borde alla förflyttningar äga rum. Det var förråsten oförsvär-ligt att ha dröjt så länge, men byrådirektören hade upptagit tiden ett halft år med propositioner och utredningar i andra ämnen.

Hufvudsaken är att tjänstemännen hinna till sina platser på bestämd tid. Och efter undfången order hinna de hvar som helst på en dag, brukade han säga, men att undersåtarna måste medföra familjer och behag glömda han af.

Hvarför är personalen på byråns svartklädd i dag? frågade gene-

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Gecor» för affärsbuss, banker, sjukhus, skolor, verkstöder, epianerier, valverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.
Inställbar för hvarje varmegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL, —

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supelokal för teaterbesökande.

raldirektören när tystnaden började bli klämmande.

Gamle extra skrifvare Frifågel har skjutit sig när han fick meddelandet om sitt afsked.

— Det var beklagligt, sköt någon i luften.

Och generaldirektören längtade efter minister-byrådirektören att denne skulle svara, men måste själf göra det:

— Tidens lösen är dock: plats för de unga, sade han, och öfverallt kräver den också offer.

Men så jämförde han de närvarande och isynnerhet den frånvarandes ålder med den afskedades och började därför tala om Venezuelafrågan med notarien. Och timmarna skredo fram under vanmaktsväntan, men i djupet kokade det af ursinne, tills byrådirektören klockan ett i stället för klockan tio inträdde. De närvarandes ögon riktades först på honom, men förskattet doldes väl, och sedan på timvissaren, fast man försökte markera förebrälsen i blicken. Efter ett rasht: »god morgon, mina herrar, ber om ursäkt, men ett missöde», var han genast inne i det löpande och befordringarne försiggingo rasht efter herrarnes anteckningar, byrådirektörens mening och tjänstemännens tur till de högre platserna och ännu raskare efter byrådirektörens anteckningar till de lägre till man kom till den misstänkta. Byrådirektören frågade då själf:

— Herr X. har hela tiden haft förordnande i Stockholm.

Från notarien: Ja.

— Inga anmärkningar ha gjort mot hans arbete?

Notarien: Nej.

— Han har inga speciella meriter. Mina herrar, jag vågar föreslå, att han befordras till afdelingskontoret i Korpiolobolo, där vi behöfva en ung dugande tjänsteman.

Och byråchefen fick en uttald komplång för sitt skarpsejnen vid lösningen af den gordiska knuten och beundrades i tysthet för sin kinnedom om allt. Ty nu var styrdansens oskadlig. Endast generaldirektören fann det kunna väcka missnöje, med en så långväga omotiverad förflyttning, men byråchefen svarade flinkt:

— I händelse af missnöje kan han ju taga afsked, då han ej behöfver resa.

Därpå frågade han generaldirektören i halfviskande ton om priset på Sjöfartsbankens aktier, men denne, som reglementstridigt var chef i just den banken, bad få lämna åskad upplysning senare.

Ärendena försiggingo åter rasht och utan afbrott tills tidningsartikeln kom före. Alla funno i enlighet med byrådirektören att den var oförtjänt af dementi och skulle till urkundsskåpet. Så kom de uttämmdes lönefråga och den nya regleringen af arfvoden. Men klockan hade slagit fyra och den ordinarie tiden var slut. Det var omöjligt att förmå den gamle med pergamentauiktet till extra session. För öfrigt voro förberedande utredningar

Vice Häredehöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå.
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rätttegar, Inkasseringar, Bouppteck-
 ningar m. m. Billigt orvode.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

ännu ej avslutade, sade han, och pre-
 liminära åtgärder skulle bringa oröda.
 — Men utan order få tjänstemän-
 nen ej ut sina löner, och vid kvarta-
 let skall hyran betalas, förebrådde nå-
 gon.

Det senare hörde nu ej till ämbets-
 verkets administration och lämnades
 utan afseende; den oförsiktige talaren,
 som stod i stor tacksambetskuld till
 åldingen, ångrade genast sitt yttrande.
 I ett hörn hviskade notarien till ste-
 nografer:

— Detta skall smaka Turkiet för
 dem . . . darrare. Alla begäro sig ut
 för att efter middagen hinna löpa upp
 att visa sig i de åtta andra verken,
 försäkringsbolagen eller bankerna, och
 det var tyyst och lugnt i den mest
 mystiska lokal i världen, en byråk-
 ratis styrelsesal.

Byrådirektören släpade åter den
 sjuka foten öfver droksetet och lu-
 tade under färdan det vördnadsbju-
 dande isbjörge hufvudet mot ryggs-
 dets skinn. Och tankarna räknade
 redan de kommande tacksägelse-
 öfver vunnit befördran, subskriptions-
 gåfvorna vid det snart kommande ju-
 biléet och fröjdades åt riksdagens be-
 lätenhet med det gifvande ämbetsver-
 ket. Ett svällande medvetande af
 sin ålderskraft fyllde honom, hans
 samvete hade endast en ömmande sjuk
 punkt och vid den snuddade tidnings-
 artikeln. Men därför fann han tröst,
 ty den synden som artikelkritiken
 vidrört, men ej vågat blotts, verkets
 förbindelse med det utländska bolaget,
 gick igenom decennier tillbaka och
 skulle nog ostördt få fortvara. Där-
 för blef det honom en lugn färd hem
 till gammalmannens dödas. Han visste
 ej hur hatad han var af alla under-
 skärta och till och med af nollorna
 öfver och omkring. Och visste han
 det skulle han ej oroa. Makten var
 ju hans, den älskade makten, och jäste
 det — hade han varit despot förr.
 Allt skulle nog gå perpetuumgången
 tills han dog, han skulle nog veta
 undvika pensionering.

Någon mdring blefve det i alla fall
 först efter hans likfärd, äfven den ett
 triumftåg. Kanske det sedan komme
 revisioner och skandal. Bahl i alla
 händelser skulle hans porträtt komma
 att hänga däruppe i den kära salen
 och under bildens ärevärdiga hvita hår
 och höga pannan skulle den förnekat-
 innehafvarens, kraftfulla ögon stirra
 ut öfver blankpolerade bordskifvor och
 grönkädda stolar, under det den nya
 miniatyrregeringen lade råd på gam-
 malt vis.

Pess.

Hvad pappa ville.

(Översättning för »Kvällen».)

— Nej, sade miss Arundel och lade
 en bit socker i teet, jag skulle inte
 vilja gifva mig med någon, som inte
 pappa gillar.

Hon såg upp och mötte sin vis-à-vis'
 blickar.

— Ni visar en beundransvärd hän-
 syn för er fars åsikter, men tror ni
 inte att det skulle ändra sig om ni
 blefve kär.

Charlie Elmer lutade sig ifrigt fram.

— Antag att ni var kär i någon,
 hvem som helst!

Matsalarne & Caféet 74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

— Hvem som helst, svarade miss
 Arundel sårad.

— Nej, jag menar inte det, återtog
 han. Men i mig, till exempel?

Miss Arundel lade ifrån sig socker-
 tången och spårade upp sina blå ögon.

— I er!

— Nej, antag att jag vore kär i
 er, menar jag, vansinnigt, hopplöst
 förälskad, skulle ni inte lysna till
 mig, om ni trodde att er far inte gilla-
 de mig som svärson?

— Nej, visst inte, kom svaret i
 mycket bestämd ton. Kanske jag skulle
 höra på er, men gifva mig med er om
 pappa inte ville — nej. Det är bra
 svårt med allt, förresten, ty det är så
 många sorters män, som pappa har
 aversion för. Han tycker nog bra om
 dem, men han säger alltid, att den
 eller den är icke sådan han vill ha
 sin dotters man.

— Vill ni tala om för mig hvilka
 olika sorter ni inte får gifva er med?

Miss Arundel rynkade tankfullt pan-
 nan.

— Jo, först är det skådespelare.
 Dem kan pappa inte med.

Charlie drog en suck af hatnad:

— Nå, i det fallet är jag trygg.
 Jag skulle inte kunna spela, om det
 gällde mitt lif. Och för öfrigt tycker
 jag inte heller om skådespelare.

— Oh, jag dyrkar dem! Jag var en
 gång riktigt förtjust i en skådespelare,
 jag hade en massa fotografier af honom
 i mitt rum och en gång fick pappa se
 det och det är härifrån hans motvilja
 mot skådespelare härleder sig. Han
 tycker inte om konstnärer också, fort-
 för miss Arundel och rörde om i sin
 te-kopp. Jag satt en gång för en må-
 lare och jag blef alldeles uttrötad —
 han skrapade oupphörigt ut bilden och
 började på nytt igen. Nej, med en
 målare ville jag inte gifva mig för allt
 i världen.

Elmer log.

— Ännu finns det hopp för mig
 sade han. Men jag kan inte klandra
 den stackars målaren för att han höll
 på så länge med er, tillade han be-
 undrande.

— Jag vet inte hvilket pappa af-
 skyr mest, målare eller skaldar, fortfor
 miss Arundel. Det låter löjligt och
 nästan litet småborgerligt, men han af-
 skyr verkligen skaldar. Det var en
 gång en skald, som skref dikter till
 mig . . .

— En sådan . . . Att han bara vå-
 gade.

— Ah, ni behöver inte ta så illa
 vid er, ingen skulle falla på den idén
 att skriva vers till er, ni har inte guld-
 gult hår och allt det där. Och de
 voro förtjusande vackra, ni skall få
 läsa ett par af dem!

— Nej tack! Men vidare?

— Han skickade mig en dag en
 brevet med en sonett instucken bland
 blommorna och Mary kom att taga af
 papperet inne i biblioteket och så föll
 versen ur. Pappa hittade den — och
 så var det slut med poeten.

— Stackare! Saknar ni honom?

— Nej inte alls, han kunde ingen-
 ting annat än skriva vers. Han tala-
 de inte ett dugg intelligenter än ni.

— SÅ?

— Ja, man väntar sig ju mer af
 en skald, eller hur? Nå, så kom en
 rekreationsperiod.

— Och efter den?

— Efter den var det en fotbollspe-

lare vid universitetet. Vi hade alltid
 så mycket att prata om, men pappa
 sade att hans muskler voro utvecklade
 på bekostnad af hans hjärna, pappa
 så svår att tillfredsställa. Men hvad
 är det, mr Elmer? Ni spiller ut ert
 te.

— Ah, ingenting, jag har bara
 sportat rätt mycket på sista tiden och
 jag börjar bli ångslig för min hjärna.

— Ja, ni ser rätt kraftigt ut, sade
 miss Arundel kritiskt. Men, mr Elmer,
 finns det några titlar i er släkt?

— Nej — fäster ni er vid urlar?

— Ja, jag bekänner nu att jag är
 förtjust i sonliga. Hertiginna t. ex.
 är ett sådant litet treidigt ord. Men
 pappa ville inte veta af det.

— Hvad — att ni blef hertiginna?

— Nej, men det var en lord — och
 det var nog för att väcka alla pappas
 demokratiska lifsandar. Pappa kan
 inte hällas om någonting särskildt hos
 sjöofficerare. Tycker inte ni, att det
 är ett förtjusande yrke?

— Åh nej, det vill jag inte påstå.
 Känner ni någon sådan?

— Jag kände honom ett par vec-
 kor och han lärde mig att afläsa kom-
 passen och allt sådant och jag lärde
 honom valsa. . .

— Om jag hade varit or far skulle
 jag ha afbrutit de där lektionerna.

— Åh, vot ni, det är härligt att vara
 på sjön. Jag reste en gång på en
 båt, där det var en fransman med, åh.
 Han var en sådan utsökt finsmakare
 och så hade han duellerat, och hade
 drömmande, mörka ögon och blivande
 tänder. Och hans kläder voro helt en-
 kelt underbara.

Charlie Elmer tog fram en anteck-
 ningsbok och började skriva.

Miss Arundel satte ifrån sig sin te-
 kopp.

— Hvad gör ni, mr Elmer? frågade
 hon häpen.

— Se här är listan på de omöjliga,
 svarade han, skådespelare, målare, poe-
 eter, fotbollsspelare, lordar, sjömän och
 fransmän. Och nu?

— Ja, kanske läkare. Pappa sade,
 att de taga lifvet af fler än de bota. . .
 Det var en läkare med på båten, när
 vi foro öfver hit från Amerika och han
 lärde mig att sköta armen på en karl,
 som brutit sin ombord. Sedan gjorde
 jag en insamling för honom, och sedan
 ville någon göra en insamling för en
 man, som fått ett hjärta korsad. Men
 jag fick aldrig riktigt reda på hvem
 det var.

— Ja, det blir nog bäst att sätta
 likarne på listan också. Men tror ni
 inte att det vore en mindre smärtsam
 procedur att tala om, hvilka slags män-
 niskor er far tycker om?

— Jo gärna. Fast jag har aldrig
 hört honom säga att han gillat mer än
 en enda.

— Och var det någon, som Ni skulle
 kunna bälla af?

— Oh, ja då! Om honom äro vi
 alldeles öfverens.

— Då finns det intet hopp för mig
 Elsie! Han fattade båda hennes hän-
 der i sina. Säg mig, hvem är han?

— Ja, svarade miss Arundel, som
 ni hyarken är skådespelare eller skald,
 och som er hjärna är normal, fast edra
 muskler äro rysligt utvecklade och som
 ni inte har franska förfäder eller titlar
 eller ett korsad hjärta så . . . ja, jag
 tror att ni är den man, som pappa
 gillar.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supér och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad
 Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 6735. Rikstel. 6977.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %
 lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till ykter hör. Val-
 vorterat lager af in- och Uplands tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete
 garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 09.

Dagligen nyrostadt Kaffel

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
 ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—D—m

Palindrom.

Mitt hela: ett nöja, som trefnad beskär —
 Ett epe! bit enare tider!
 Mitt hela, sedt omvändt — så olika är
 hos olika slags individer!

Kvadratgåta.

Ordna nedanstående 25 bokstäver så,
 att de på ordvåta och motsvarande lod-
 räta rader bilda samma ord:

6 a, 2 e, 4 i, 3 l, 5 m, 1 p, 3 r, 1 t.

Lösningar

af »Försök på» den 29 mars 1903

Logogryl:

Kvietar, hvaraf fås orden:
 visa, kvast, is, vas, ris, var, vi, svart,
 att, rita, visa, rista, rasi, kvar.

Stockholms

Kafferostnings- &
 Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Ombärligt för hvarje hushåll!

„Välfärd Hyllremsor“

I 21 olika mönster, trättäta färger. Äro
 efter tvättning lika vackra som nya. Säl-
 jas i hvarje välortad Bostättningsaffär & i
 Stockholms Pappershandel,
 Jakobsgratan 28. Rikstel. 71 43.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29.
 Tidningar, Papper och Skrifma-
 teriel till billigaste pris.
 Cigarer och Cigarretter i parti
 och minut. Allm. Tel. 65 04.

„HEUREKA“,

19:de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afslutning af bläcket. Sparsam
 förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
 En påfyllning räcker månadsläng.
 Pris 2 kronor. Säljes endast i
 Stockholms Pappershandel, Jakobsgratan 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett
 gaskök är i hushållet. Fotogasköket vä-
 rar bekvämt och ofarligt, och **Acetylen-
 köket Rex** däremot ersätter gasköket
 och är färdigt att ändas då så erfordras,
 inga gasverk eller explosiva apparater
 behövas då, hvarje acetyलगaskök alstrar
 för uppvärmning nödig gas. Rexverket
 som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött
 och transportabelt, ej större än ett van-
 ligt fotogaskök samt betydligt billigare än
 lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20
 Order torde inlämnas till
Acetylengasverket Rex,
 Generalagentur,
 Stockholm.

Giftfria behandlingsmedel

A sär vinna bland vetenskapsmän allt
 större användning.

Med egenskapen att vid rätt använd-
 ning och lämplig utspädning vara lika
 oskadligt som bakteriefritt vatten förenar
 Fil. Dr P. Håkansson fabrikat Salubrin
 egenskapen att vara antiseptiskt till att
 oskadliggöra både bakterier och deras
 giftiga produkter. Det är därför använd-
 bart å friska såväl af alla slag; insöktstyg,
 tuberkulös sår m. m., på samma gång
 som det är det lämpligaste medel att
 handhafvas af den stora allmänheten.

Salubrin tillhandahålls i Parfym-, Spe-
 cieri- och Färgaffärer. Partilager hos
Geijer & C:o, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
 Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
 reparationer, Polering, Boring.
 Svarfning, Glasrätare- och
 Tapetserararbeten m. in.

Alla slags Emailjerade skyltar tillverkas.
Symaskiner & Velociped
 repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lam-
 por, Solfjädrar, Broscher m. m., repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf-
 vudstaden som till och från landsorten.
 Transporter pianon, res- och fraktgods.
 Förstklassig sjukbår och sjuketol. Full
 garanti för anfördrödda uppdrag. Mång-
 årig praktik. Absolut nykter, van och på-
 litlig personal. Byrån öppen 7 t. m.—9
 e. m. Sönd- och bejldagar 7—11 t. m.
 Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1920.

Illustrerad

priser rent med
 bruksanvisning
 öfver Sam-
 tliga Parisernyhet m. m., liides en
 hvar fullt diskret mot 20 öre från
 E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
 dosett. Extra prima, 3 kr. Sändas till lande-
 orten portofritt mot insändande af beloppet
 i frimärken. E. Söderström,
 32 Jakobsgratan 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
 OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de
 billigaste i Skandinavien

Franska Gummivaror

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mtt porto.
K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Svamp, Lifmodersprufor, Suspensiofver
 m. m. billigast i parti och minut. Pris-
 kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,
 Norrlandsgatan N:o 18, Stockholm.

A. T. Ådåren grundad 1898. R. T.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 11.

Redaktörer: **MAGNUS V. MANNER** (ansvarig utgivare)
och **BOO HJÄRNE**.

STOCKHOLM, Måndagen den 13 April

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:
Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2-3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Rike 44 68.

Annonspris.
Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; Inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:
A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS
af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 67 25. Riketal. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influer utgiftningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsamt och allvarsamt form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om **KVÄLLEN** hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att **KVÄLLEN** redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällen, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRIS är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i jandsorten. I Stockholm får du **KVÄLLEN** fritt hemburen på söndagsaftnarmiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2-3, på **KVÄLLEN** redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i **KVÄLLEN**.

En påskbeträktelse.

Riksdagen firar semester. Folkrepresentanterna äro hemma och, som vi hoppas, inhämta sina valmäns mening, huru dessa önska blifva ytterligare beskattade. Beskattas skola de nu och man kunde ju gärna visa dem den lilla vänligheten att höra deras mening med afseende på sättet. Skulle icke riksdagsmännen lämpligen äfven vid annat än valstillfällen kunna erinra sig, att deras valmän äro annat än blott skatteobjekt, de där få taga hvad en högre vishet dem beskär? Under ferierna kunna vi tänka på andra saker.

Statusen rysligt tillämnade attentat mot Gellivarebolaget skall nu inställas. Bolaget hade som bekant för bortåt tio år sen försummat att på dagen inbetala en summa — åtminstone var det tvifvelaktigt om den länsmän som tog emot påningarna var berättigad att mottaga dem och till landsbördingämbetet i Luleå kommo i alla fall påningarna en dag för sent. Efter hörande af alla våra juridiska snillen med justitiekanslern i spetsen, beslöt då kronan att slå ett stort slag och beivra statens rätt på grund

af försummelsen och frantaga bolaget en del utmål.

Bland den naivare allmänheten har saken väckt stort uppeende. Icke för den snuskigheten att staten skulle begagna sig af en juridisk formelism, som hvarje hederlig karl borde förakta att använda; ty vi äro nu så juristuppföstrade att vi lätt oss förstå, att vår rättsskipning icke har något med hederligt folks uppfattning att göra. Men för den omständigheten, att man tyckte Gellivarebolaget hade uppfyllt alla rimliga fordringar. Det hade ju insatt både herr Arthur Thiel och herr E. von Krusenstjerna i en af sina finaste styrelser — och mer, tyckte de naiva, borde man icke ens fordra af konsul Broms. De allra naivaste trodde att det hela var ett hjaltet. Se, sade de, hvilket nedrigt förtal det var, allt detta prat om direkta och indirekta mutor i de stora Norrlandsaffärerna. Se hur svenska staten utan hänsyn till personer kräver ut sin rätt. I hvilket lyckligt land lefva vi icke och huru långt från Panama!

Norrbottningskänd en lokalpatriotisk stolhet öfver konsul Broms. Se så svår var den fisken att fjälla, sade de. Norrbottningskänd en nämligen mycket litet på moral i affärer, statens och bolags icke undantagna.

De mest skeptiska sade ingenting, såsom ju för en skeptiker är mest passande. De väntade. Så sågo de en dag i tidningarna att Grängsbergsbolaget köpt hela Gellivareaffären och att bland de köpevillkor som de båda bolagen aftalat, också ingick, att staten skulle nedlägga sin fordran mot Gellivarebolaget. Då sade de helt enkelt: ja så, var det så.

Eftersom detta är en påskbeträktelse säga äfven vi bara ja så — och öfvergå till ett annat ämne.

Stockholm har fått en ny lamu-kapten genom öfverståthållaren Dick-

sons nåd. Som bekant var det egentligen två personer striden stått om. Till förmån för den ene affattades en petition af ett flertal bland de förnämsta af våra affärsmän, som för sin verksamhet äro mest intres-

mindre lämplig, kanske hafva de funnit densamma rent af mistänkt. Nog af, man föredrog att taga den andra framstående sökanden, trafikchefen vid den Wallenbergiska kontinentalrouten. Det är att hoppas,

förlust de själva lida. Att offra för det allmänna har ju alltid varit stora andars adelsmärke.

Vårt förtroende till herrarna Wallenberg är så stort, att vi äro öfvertygade därom, att vi kunna taga till och med storpolitiken med lugn. Skulle ett oblidt öde öfver majs och norska skär välla den Boströmska regeringen, skulle säkerligen ännu ett lager af Wallenbergska förmågor kunna erhållas till en ny regering utan att gifwarens patriotiska ofervillighet skulle tryta.

Yvonne de Tréville.

serade i frågan. Öfverståthållar-ämbetet fann sig emellertid icke kunna taga hänsyn därtill. Säkertligen har detta ämbete och andra stadens höga myndigheter funnit affärsmanuens inblandning i saken

att denna förtäfliga route icke skall blifva allt för mycket lidande på denna utnämning och att routens finansiella målsmän i den vinst Stockholms stad gör skola finna en tröst och lugnsvalen för den stora

Flädiesaken änyo.

Ljuger skolrådet?

Det ser ut som om det beryktade skolrådet i Flädie med pastor Ekström i spetsen verkligen haft panna att, när det nu efter många om och men och efter lång väntetid afgifvit sin förklaring, i denna framställda förhållandena på ett sätt, som är så långt från sanningen som möjligt.

Vår reservation i förra numret, hvilken var afgifven under förutsättning, att skolrådet talat sanning, var alltså dess bättre obefogad. Dess bättre, ty i kampen för religionsfriheten och mot prästvåldet utgör Flädie-saken ett så godt argument, att ingen skulle mer än vi ha beklagat, att udden brutits af detsamma.

I vår kyrkorådets — eller kanske rättare pastor Ekström — varit mindre väl med sanningen — och allt tyder härpå — så tecka vi detsamma för god hjälp i striden mot obskurantismen. Och de konservatives segerfanfarer klinga lika missljudande som de våras skall i sakens begynnelse. Båda soro fotade på lika lösa grunder. Vi afvakta dock ännu de bevis, som utan tvifvel komma att framligga från båda sidor, innan vi falla vårt domslut. Ännu står påstående mot påstående. Men man har rätt

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

avgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Prag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Soverin—Bukarest—Konstantia—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Liket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

att mera tro på den förfördelade faders ord än på skolrådets, som till hvad pris som helst måste finna ett försvarsmiddel inför konstitutionsutskottet, som lär ha infordrat handlingarna i saken.

En af "Arbetets" redaktionsmedlemmar, kand. H. Berg gjorde härom dagen ett besök hos den förföljde hemmansägaren Carlsson, som nu är bosatt i Hvellinge.

Hr Carlsson förnekade därvid bestämdt, att han som skäl för barnens uteblifvande från skolan framhållit, att undervisningen där i allmänhet var skadlig eller onyttig. Han hade alltid vänt sig mot kristendomsundervisningen och endast mot denna. Däremot hade han rent privat fält yttranden om historie- och geografundervisningen som den för närvarande bedrives. Och om den meningen står han ju visst inte ensam. Däri får han medhåll af själva professor Hjörne.

Men hans offentliga förklaringar ha endast rört sig om kristendomsundervisningen. Detta vidhöll han med alla största bestämdhet. Äfven till en från D. N. utsänd intervjuare har hr C. gifvit samma svar.

Vi hoppas, att hr Carlssons förklaring skall visa sig hållbar, och skola allt framgent ägna saken den uppmärksamhet den är värd.

Sten B.

Prostitutionsfrågan än en gång.

Några svarsord.

Den patriarkgamle, men fortfarande ganska pigge Jörgen har i sitt lilla femspaltiga blad vojat sig öfver underordnade förmånenhet att våga föreslå, att staten eller kommunen skulle öfva den hittills misskötta prostitutionen. Under lifliga ruskningar på hufvudet samt under täta andkippningsanfall har han bedyrat, att så visst icke varit hvarken Viktor Larssons, Figaros eller Klarapriesterskapets mening. Jag beklagar, att jag icke kan räkna någon af dessa tre myndigheter som ögonblickligt tystande auktoriteter i frågan.

Alla tre ha de gjort samma sorgliga erfarenhet, den nämligen att det kombinerade sedlighets- och sundhetstillståndet i hufvudstaden långt ifrån är det allra bästa. Men hvarken V. L., Jörgen eller Klarapriesterna ha varit i stånd att framlägga ett positivt förslag till frågans lösning. Tyvärrom ha de alla tre med sina jeremiader endast förvärrat frågans läge. V. L:s långa skrifterver tusade ihop federationsdamerna och abolitionisterna till nya och kärkomna möten, där lasten målades i präktiga färger och där veitvilligheten och rådlösheten frade förskräckliga orgier. Klarapriesterna — med polisen som tron och altaret nitiskt tjänande hejduk — drefvo

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.
Nyreparerade resanderum till mo-
derata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelsens Salongsorkester.
Vördsammat
Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexá.

drefvo bort de prostituerade från små-
hotellen kring tidningskvarteret —
med det på förhand gifna resultatet,
att dessa i stället slogo sig ned i
fört skonade delar af Östermalm, Sö-
der och Kungsholmen. För att senare
när det sporadiska nitet slappats,
återvända till Klaratrakten. Och Jörgen
slutligen har med sitt omöjliga prat om,
att Hamngatsbackedamerna i osedligt
syfte skulle ha dragit honom i
hans långa skört, onödigt bidragit till
att sprida löjets skimmer öfver en all-
varlig sak, som kräfver en snar re-
form.

Långt ifrån en auktoritet är Jörgen
sålunda till och med en — om ock
indirekt — motarbetare af förståndiga
idéers realiserande på prostitutionsfältet.

Hvartill kommer, att han icke
kan läsa rätt innantill. I sin yrsel
beskyller han nämligen underdecknad
för att vilja skrifu på — militaris-
mens vägnar, hvilket är ett komplett
och obegripligt missförstånd. Skola
vi ha några fler präliga officerare, så
må. hr Meyer sörgja för deras ut-
komst med medel från annat håll än
från prostitutionen. Min lilla oskyldiga
och rättframma tanke var den, att
staten eller kommunen skulle öfver-
taga prostitutionen naturligtvis icke
för att göa sig ockrareförtjänet på
densamma, utan endast för att ordna
dess skiftande förhållanden till båda
de mest intresserade parternas gagn
och belåtenhet. Några intäkter å
la postvärdet, hvilka med fördelaktiga
siffror kunna figurera på rätt sida
för de brummande riksdagsfarbröderna,
kan det därför gifvetvis ej blifva tal
om. Hållre då ett minus. Hvilken som
skulle bli de lämpligaste föreståndarne,
om rappen eller annan man, är ju en
senare fråga.

Summa summarum: den patriark-
gamle, men fortfarande ganska pigge
Jörgen drar nattmössan väl långt ned
öfver ögonen. Äfven om dagen. När
han läser konkurrenblad. Som icke
äro några konkurrenter.

Litteraturen i prostitutionsfrågan
ökas allt fortfarande med häpnads-
väckande produktivitet. 20-april-man-
nen jur. kand. S. Dahlbäck har sålunda
utgivit en synnerligen läsvärd 15-öres-
broschyr, i hvilken han noggrant un-
dersöker den nuvarande abderitiska
reglementeringens rättsliga sida. Karl
Åkermarks något dyrare häfte Jigger
likaledes på värt skrifbord. En hastig
genombläddring af detsamma tyckes ge
vid handen, att förf., som skriver le-
digt och med lämplig indignation,
begagnat den blide abolitionist — fana-
tikern Otto M. Westerbergs arbete som
urkälla för sina första tjugu sidor och
därför till en början kommit till samma
resultat som denne. Hvilket dock nå-
got modifierats när han — senare —
fått skåda läkarnes uttalanden.

Hufvudsaken är ju, att den brännande
frågan denna gång ej får slocka ut
utan att positiva förbättringsförslag
dessa förinnan realiserats. Det är en
skam för vårt folk, att de pryde i
landsänderna och i prässen förut fått
fördräva den goda saken genom att
reducera hela frågan till ett futtigt
aktualitetspörmål, beroende af opi-
nionsmodernes fladdrande nycker.

Right — out.

Annonsera i
Kvällen,
Stockholms enda
Söndagsaftonblad.

DAGSKRÖNIKA.

Konungens allmänna mottagning i
morgon tisdag är inställd.

Kronprinsen med uppvaktning och
jaktallskap återkom påskdagen på
middagen till hufvudstaden från sin
jakttur till Ornö. Jaktresultatet är
icke bekant.

Kommerskollegium har rörande fram-
ställningen till k. m:t af styrelsen för
trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelö-
sund i hufvudsak tillstyrkt den gjorda
framställningen i de delar däraf, öfver
hvilka kollegiet haft att yttra sig.
Beträffande särskildt framställningen
om ett statslån å 20 millioner kronor
anser kollegiet det ej falla inom kol-
legiets värksamhet att däröfver afgä
något yttrande.

Den unga begåfvade skådespelerkan
fröken Louise Eneman ger den 15 d:s
soaré i Folkets hus' A-sal med bi-
tråde af sångerskan Alma Brunberg,
gluntsångarna Bergendorff och Blom-
stedt samt hr Hugo Duba. Efter sång
och deklamation spelar enskiltaren "Till-
fälligheter", där fröken Eneman utför
Ellens roll.

Så skola debutanter utbildas...

Vi äro i tillfälle att meddela en gans-
ka lustig upplysning. Hrr teaterre-
censenter ha funnit en föränderlig lik-
het icke blott till utseendet mellan den
intressanta debutanten fröken Sandra
Leufstedt och fru Håkanson. Det egen-
domliga är nu att fröken L. fått sin
tekniska instruktion af fru Winterhjelm,
hvilken af gamla teaterhabituéer, som
för många år se en sett henne upp-
träda som fru Inger till Östråt, be-
tecknats som andlig och kroppslig före-
bild för just — fru Håkanson!

Så underligt kan det emellanåt gå
till här i världen.

På långfredagens middag hade vi en
liten passiar ute på gatan med norska
»Aftonpostens» bekante Stockholms-
korrespondent hr Winterhjelm, som lif-
ligt och detaljeradt redogjorde för hr
hans fru utbildad fröken Leufstedt. För
att undvika ens allt tal om imitation
har fru W. t. ex. valt andra interjek-
tioner än de i pjäsen förekommande
och nöjt sig med att endast ange in-
tentionen i det, som skulle dicerat!
Med det vackra — och själfvalda — re-
sultatet, att debutanten väl första up-
trädandet på scenen var tekniskt fullt
mogen. Att andan i fru W:s under-
visning skulle återvärka på spelet, är
ju gifvet och bör ej förvåna någon.

Fröken L. har någon gång sett fru
Håkanson, men då ej i »Hemmet».

Fru H., fru W., fröken L. Försök

hålla reda på alla namnen, kära läsare.

Om du kan.

Automaterna skulle kunna fylla ett
ännu större behof, än de redan göra,
i fall de serverade frukost- och supé-
brickor. Som det nu är blir det all-
deles för dyrt att åta frukost på en
automat. Två ägg 25 öre, fem smör-
gåsar 50 öre, ett glas pilsner 10 öre,
en kopp kaffe 10 öre och en bakelse
10 öre, inalles 1.05. På mindre lär
man näppeligen bli frukostmätt. Och
då har ens frukost dock saknat brickans
friska behag. Att automaterna värk-
ligen vilja konkurrera åtminstone med
kaféerna och mindre näringsställen,
framgår ju däraf, att de te grängor om
dagen bjuda på olika »matsedlar».

Apropå automater, när skola vi
få vår första automatskald? Antoinet-
kurtisen är redan i full gång.

Ett par yngre kustartilleriofficerare
ha på Albert Bonniers förlag utgivit
en öfverskådlig framställning af tele-
graferingen utan tråd. Om vi icke
missgata oss, är detta den första utför-
ligare och prisbilligare redogörelsen på
»svenska språket för förra århundradets
kanske största upptäckt — uppfinning.

Må öfriga hrr officerare använda sin
fritid på detta berömvärda sätt!

Vi ha i sanning börjat ledsna på
Albert Engströms ohyggliga oförsyn-
het att vilja rita karrikatyver af med-
människor och riksdagsgnubar utan att
pågonsin vilja besvärja sig med att se
efter, huru de se ut i verkligheten.
Engström, litat nu i sin lätta utslan-
tande till en liten samling äldre och
därför ganska vilseledande fotografier,
bland hvilka han för öfrigt tillämligen
ofta väljer alldeles roseansande.

Ge katten i memoarskrifvandet, eski-
mapaddlandet och det uppenbarligen
klona skyttet, stig ned från sin hög-
hets tinnar, klif beskedliga upp på
riksdagens referentlaktare och ge oss
sig icke, Alberte parve, för att studera
senatorers och farbröders tankeskrö-
r. Så pass mycket intresse för sitt kall
kan man med skäl vänta sig af Sve-
riges förmäste »gubbritare». Eller
hur?

På grund af brist på utrymme måste
vi för dagen inhibera vår följetong.
Vi hoppas dock att våra läsare få
riklig ersättning i den mängd annan
text, som därför fått plats.

En smakfullt inredd och med ele-
gant och rikhaltigt lager försedd ju-
velerareffär har den 15 d:s öppnats
i nr 1 Biblioteksgatan af fröken M.
Anderson, en syster till skådespeler-
kan fröken Olga Anderson vid Sven-
ska teatern. Utom de sedvanliga ju-
velerarvarorna finnas brons- och bijou-
terartiklar från Paris och Wien. Allt
läckerbeter för våra damer.

Stockholms Resebureau anordnar den
5 maj sällskapsresa till Orienten, såsom
af annons i dagens tidning närmare
synes. Denna lustfärd berör synnerlig-
gen natursköna orter samt historiskt
och kulturellt särdeles intressanta plat-
ser, hvarför vi tillåtit oss speciellt på-
minna om densamma för lyckliga inne-
hafvare af tid och råd!

Ett tjugotal skräddarmästare från
Jönköping och omnejd ha haft sam-
manträde för att uttala protest mot
den osunda konkurrensen af kringflä-
kande tyggenter, samt beslöt därvid
att verka för att kläder af tyg köpt
af dylika agenter ej skulle förfärdigas.

Svenska journalistföreningen har att
döma af dess nyss afgifna berättelse
för första arbetsåret 1902 utvecklat en
osvanlig liflig, att ej säga febril värk-
samhet för att tillvarata den bitills
mindre väl tillgodosedda kårens inter-
sen. Må föreningen med all kraft fort-
sätta på den vägen! Lycka till.

Ett våldsamt uppträde ägde i går
aften rum å den för sina ligabragder
illa beryktade Roslagsgatan. Den pa-
trullerade poliskonstapeln skulle anhålla
en person, som gjorde vildsint mot-
stånd, med resultat, att båda en stund
rullade om hvarandra i smutsen. Den
tillkomna folkmassan hjälpte icke kon-
stapeln, utan gaf endast med ljungande
hurrarop tillkänna sin tillfredställelse
med frispespektaklet. Hr Stendahl har nu
saken om hand.

Förmannen vid Norrköpings stats-
banestation J. A. Rylander har upp-
funnit kosten att i upp till 1 1/2 år
konservera ägg, så att de efter denna
relativt långa tid äro friska och fullt
användbara för matlagning.

Hr Rylander har för afsikt att låta

lita patentraten här i Sverige å sin

uppfinnning å ett bolag, hvilket i sin

ordning skulle upplåta rätt till använd-

ning af hans metod till en person eller

äggförsäljningsförening inom hvarje län.

Hoftandisakaren Elof Förberg har
till konsul R. Schumburg sålt egen-
domen Robertsvik, belägen i Dande-
ryds socken vid Edsvisken, att genast
tillträdas.

Telegram.

Svår olyckshändelse.
Lifsfarliga brännskador.

Varberg, lördag.

På gästgivarvården inträffade i natt
en svårare olyckshändelse. Två flie-
kor af betjäningen skulle påfylla en
lampa, som för ändamålet lyftes ned
på golvet. Lågan slog ned i oljehu-
set, som exploderade, hvarvid båda flie-
kornas klädningar fattade eld.

Den ena flickan, Gerda Nilsson, blef
därvid så svårt bränd, att föga hopp
finnes, att hon skall kunna räddas till
livet. Den andra däremot anses snart
vara återställd. Genom den lindrigare
skadade flickans stora rädighet släcktes
elden, innan den hunnit sprida sig.

Den vid lampexplosionen å gästgivar-
vården skadades natten till lördag-
ens svårt brändade uppapperskan Gerda
Nilsson afled på lördagens eftermiddag
af sina brännskador.

Trycktrihetsmål.

Jönköping, lördag.

Stämning här i dag uttagits af fir-
man D. Engström & Son i Ingatorp
mot utgifvaren af »Småländs Alle-
hand» för en artikel i tidningen för
den 21 mars under rubrik »Tvetidiga
konstgödselsaffärer. Ett gif akt till lä-
nets jordbrukare,» hvilken artikel fir-
man ansett för sig kränkande. Den
var i tidningen undertecknad af före-
ståndaren för länets kemiska station i
Jönköping direktör G. Wadner.

Trollhätte kanal öppen
för trafik.

Trollhättan, lördag.

Sjöfarten på trollhätte kanal öppna-
des i middags af ångaren »Turisten»
på nedgående. Ett 30-tal fartyg i
hvardera riktningen hieväntas i efter-
middag.

De stora stråjkerna i
utlandet.

Amsterdam, måndag.

Försvarskomiténs uppmaning till de
stråjkande att lugnt och värdigt åter-
upptaga arbetet har framkallat ofant-
lig förbittring bland arbetarne, som
beskylla komitén för feighet och förrä-
deri. Den anarkistiska riktningen bland
arbetarne synes ha fått öfverhand och
Donela Nieuwenhuis är nu rörelsens
egentlige ledare.

På åteklilla möten har man häftigt
protesterat mot komiténs uppgiftande
af striden, och man hyser i arbetere-
kretsar icke längre hopp om ett lyck-
ligt utfall af stråjken.

Man tänker välja en ny försvars-
komité bestående af ordförandena i ar-
betarnes föreningar.

Haag, måndag.

Första kammaren har enhälligt an-
tegit antistrajklagarne och drottningen
har sanktionerat de af generalstaterna
antagna strajklagarne som omedelbart
träda i kraft. Milisen kommer emeller-
tid ännu icke att hemsändas, då det
fortfarande är nödvändigt att bevaka
järnvägarne med militär.

Rom, måndag.

De truppförstärkningar, som voro
på väg till Rom, ha fått order att
återvända till sina garnisonsorter. Un-
der den tid strajken varade blefvo om-
kring 2,000 personer anhållna; af dessa
ha 600 sedan blifvit frigifna.

Amsterdam, måndag (senare).

Försvarskomite och arbetareorgani-
sationernas ledare, som tillstätt ett sär-
skildt utskott, höllo i går afton ett
sammmanträde, som var mycket stormigt.
Referenter ägde icke tillträda. Man
antager, att äfven de revolutionära so-
cialisterna skola ansluta sig till förelä-
get att tills vidare inställa strajkagi-
tationen.

Marseille, måndag.

Förhandlingarne mellan dockarbetar-
ne och redarna ha resulterat i införande
af nio timmars arbetsdag samt lika
aflöning sommar och vinter.

Röran i Venezuela.

Nederlag för regeringstrupperna.

Newyork, måndag.

Från Willemstad telegraferas den 6
april »Insurrektion» i Venezuela ha
slagit regeringstrupperna i närlöten af
Caracas och eröfrat två kanoner. De
ha vidare bemärkt sig Barquisimeto
och tagit många fångar.

Vid Coro har stått en häftig strid,
om hvilken dock ännu detaljer saknas.

Det oroliga Ryssland.

Rostov (vid Don), lördag.

I dag utbröto oroligheter i här-
varande fängelse. En afdelning fån-
gar antände sina träbänkar, och andra
fångar sprängde dörrarne och försökte
bryta järngallren från fönsterna. Först
sedan kossacker tillkallats blef ordnin-
gen återupprättad.

En snygg ärkebiskop.

Sarajevo (Bosniens hufvudstad), mån-
dag. På ett gode, tillhörigt ärkebiskop
Stadler, har man i dagarna påträffat en
muhammedanska och hennes två barn,
som någon tid varit försvunna. Ärke-
biskopen hade låtit bortföra dem till ett
goda för att omvända dem till kristen-
domen. Bland muhammedanerna råder
stark upphetsning. Man väntar att ärke-
biskopen skall bli tvungen att nedlägga
sitt ämbete.

Socialistkongress i Bordeaux.

Bordeaux, måndag.

En allmän fransk socialistkongress
öppnades här i f. m. ende ordförande-
apsk af Cyprian.

Hamnarbetarkonflikten i
Gelle.

En oroväckande situation?

Under hägen har Sv. Tel. B. upp-
byggt oss med härresande skildringar
om upplopp, svår misshandel, många
båknningar m. m. Man har när som
håst väntat att få se, att greve Hamil-
ton, landshöfdingen, blifvit utnämnd
till diktator.

Men i dag kommer ett privattele-
gram till Stockholms-tidningen. Och
det förnämter, att skildringarna varit
högst betydligt utmålade och öfver-
drifna. Inga oroligheter ha förefallit,
som kunna betecknas som »upplopp». Visserligen ha flera strejkbrytare blif-
vit lindrigt misshandlade på väg från
arbetet. Men af de fyra, som anhållits
härifrån, ha två redan blifvit försatta
på fri fot.

Arbetsgifvarnas uttalande önskemål,
att hela hamnområdet skulle afspärras,
väntas ej blifva beviljad af polisen,
förr än det visat sig vara ett onövis-
ligt behof.

Man tror, att järnarbetarna skola be-
sluta sig för sympatistrejck.

Räddad från döden.

Spritens förbannelse.

Då ångaren »Rex» i går afton på
väg från Norrtälje till Stockholm var
i närheten af Vaxholm hördes nödrop.
Och vid skenet af strålkastaren upp-
täcktes en roddbåt med en man, som
sträfvade att draga upp en annan ur
sjön. »Rex» stoppade och lyckades
bärga båda, som voro i hög grad be-
rusade.

De öfverlämnades till polisen i Vax-
holm.

— Har du hört, hvad den tidigare
Kronprinsessen af Sachsen-Barn skal
hedde, hvis det bliver en Dreng?

— Hamlet.
— Hvarfor det?
— Fordi Spørgsmaalet er: Sein oder
nicht sein!

(Politikens Tik-Tak.)

Vår senaste gäst.

Yvonne de Tréville.

En intervju i förbifarten.

En förtjusande Lakmé, så som ryk-
tet också förmält, var mitt första in-
tryck af Mlle Tréville, som i går morse
hitkommit och med sin mor tagit in
på Grand.

Och vid de första orden från hen-
nes läppar stod det klart för mig, att
hon skulle vara en lika tjusande Julia,
Mignon och Margareta.

Det vackra porträtt, som pryder
vår första sida, är så till vida vilse-
ledande, som det ger en föreställning
om Mlle Yvonne som en trettioårig,
rätt bastant primadonna.

Och dock verkar hon snarare mi-
niatur, roccocoledinna med renässans-
sens blodfullhet. Inga primadonna-
later, en skälmek flickaktighet, ett
gladt humör och så dessa talande ögon,
hvilkas färg det är mig omöjligt att
minnas. Dessutom är hon så ung,
att det knappast skulle göra något att
tala om det. Men konvensansen...

Vi talade om mycket. Men min
mening var icke att på sedvanlig in-
tervjusad plocka ur den ålekliga sån-
gerskan en mängd fakta, utan blott
att få en uppfattning om hennes per-
sonlighet för att söka ge våra läsare
en föreställning om denna i utlandet
så uppburna konstnärinna.

Konstnärinna verkar hon i hvarje
tum. Hvarje tonfall, hvarje geste är
präglad af den konstnärliga naturlig-
het, af hvilken man väntar sig så
mycket från scenen. Och på scenen
här hon hemma, efter hvad hon själf
sade. Att sjunga operaer från kon-
sertstraden blir alltid något halft,
förklarade hon. Och däri instämmer
jag på det lifligaste. Hon hoppas
också fona nåd för hrr Burén's etc.
öron och få uppträda på vår opera.
Men först skall hon, sedan hon i
morgon sjungit i Musikaliska akade-
mien på skyttesoaren, ut på en turné
i Sydaverige för Svenska konsertfö-
rningens — ej att förväxla med Kon-
sertföreningen — räkning. Det är
som bekant hrr Hedenblad, Svedbom
och Nordqvist, som stå i spetsen för
detta företag. Hr Martin Oscar, som
debuterat under säsongen på operan,
och fröken Aurora Molander, pianist,
elev till prof. de Greef i Bruxelles,
följa Mlle Tréville på denna turné.

I slutet af månaden avslutas turnén
och ett uppehåll göres i Stockholm,
innan ett besök i norra Sverige före-
tages. Under detta uppehåll hoppas
vi få höra Mlle Tréville på operan.
Utsikterna därtill äro stora, efter hvad
hennes impressario, herr Thalberg,
förklarar.

Mlle Tréville har en mycket om-
fattande repertoar. Redan första året,
1899, hon uppträdde — det var i
Newyork — instuderade hon — ad-
erton operapartier. Tänk, om man ar-
betade så här!

Hon sjunger i morgon bl. a. en aria
ur »Louise». Men själfva rollen har
hon ej spelat. Hon förklarade, att
operan är förtjusande, men att huf-
vudrollen är skriven så otacksamt
för rösten, att man ej med glädje ger
sig på den. Vi få nu själfva bedöma
den saken, då »Louise» om en vecka
kommer upp på Svenska teatern.

Lakmé var hennes tecklingsroll.
Och hon blef ledsen att höra, att hon
väl knappast får tillfälle att sjunga
för oss i denna opera.

Det är ej första gången Mlle Tré-
ville besöker vår stad. Redan för
fjorton, femton år sedan var hon —
då en liten flicka — här med sin
mor och bodde också på Grand. Men
hon hade intet minne af denna visit.
Hennes första intryck af Stockholm
var häpnad. Hon kom ju tidigt på
morgonen påskdagen och förundrades
öfver måttan att se de stora, breda
boulevarderna alldeles fria från folk,
tomma som i en utdöd stad. Men vi
äro ju aldrig stotretadsmässiga — på
hålgdagsmornarna...

Hur Mlle Yvonne sjunger vet jag
icke. Visserligen stod flygeln i Grande
charmant gula samtalssalong i fre-
sandet närbet. Men sjunga under hög-
massan på påskdagen! Hvad skulle
fru Skogh och alla andra säga om en
dylik synd?

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7.30—11 e. m.: *Profeten*.
Fru Mandahl debuterar i Fildes roll.)

Dramatiska Teatern.

Kl. 7.30—10.30 e. m.: *Stor i Skräplighet*.
Giftermålsbalken rundt.

Svenska Teatern.

Kl. 7.30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10.30 e. m.: *I mobiliseringsstider*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10.30 e. m.: *Öregrund—Östham-*
mar.

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring 10.30 e. m.: *Parisi-*
skor.

Svea-Teatern.

Stor Specialt-Föreställning.

Continents senaste Nyheter.

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser. Förlöfning- och vigselringar modernaste facon. **Juvelerare M. Andersson** Biblioteksgatan 1.

På sådana färser litet oftare kunna vi, jämte skämtningarnas hvarje vecka återkommande förhållande af fylleri-företeelser, icke önska oss mer mänskligt elände i ord och bild — af det slag som »roare».

Ruth.

Från musikvärlden.

Otello, Typograferna, fru Svea Öberg, Konserthörsningens sista abonnemangskonsert och ett vildt förslag till förändringar vid operan.

Det är nu länge sedan herr Ödmann frade triumfer som Otello i Verdis opera. Det är egentligen vårt enda minne af hr Ödmann som skådespelare. Nu orkar han väl knappast mera sjunga detta parti. Men Otello har likafullt återupptagits med så godt som fullständigt ny besättning af rollerna. Endast hr Söderman har kvar sin gamla roll. Jago. Honom ville man minst af allt återse här, där han icke alls räckte till. Hr Forsell skulle här ha fått ett glansparti. Det är också synd, att fru Jungstedt icke synes som Emilia. Ty fröken Edström är i detta parti långt ifrån tillfredsställande.

Hr Nybloms Otello var förträffligt anlagd och väl genomförd.

Man fick här ännu en gång höra, hvilka stora framsteg denne unge, energiske sångare gjort blott på det sista året. Visserligen räckte han kanske ännu ej fullt till för det svåra och ansträngande partiet. Men det var ej mycket, som föledes. Och det väl genomtänkta spelet tydde på god scenisk handledning.

Fru Hellström sjöng vackert, men var för öfrigt icke den Desdemona man ville se. Hr Malm hade en mycket god kväll som Cassio.

Själva operan verkar ännu starkt, tack vare sin vackra musik. Publikens tycks dock ej senters den. Men detta beror helt visst på libretton eller rättare på själva ämnet för handlingen. Ty det är så litet som möjligt lämpadt för musikalisk behandling.

Med regien var det så och så, som det numera alltid är vid operan. Är det då så omöjligt att få en verkligt kunnig regissör? Har skulle det vara, om hr Peterson-Berger finge försöka sig på denna uppgift? Jag tror, att han, om han kunde frigöra sig från ensidigheten, på det förträffligaste skulle fylla denna plats. Han har ju både djup kunskap om musik och musikhistoria och efter allt att döma ett utprägladt sinne för scenisk verkan. Finge han som underregissör t. ex. fru Jungstedt, så tror jag, att han skulle vara mannen att rycka upp operan ur det »ohetsitillstånd», hvori den nu befinner sig.

I samband härmed vill jag nämna, att man som ny chef efter kammarherre Barén, som har allt för många järn i elden för att i längden kunna sköta operan så som sig bör, talar om en högt musikaliskt begåfvad militär från ett hästregemente — icke hr Sölander, som förut nämnts — förmögen, intelligent, human och med stor energi. Namnet har jag ej rätt att nämna. Men all anledning finnes att hoppas, att detta rykte skall bekräfta sig. Som det nu går, kan det ej gå i längden.

Under den förflutna veckan ha vi haft tillfälle att höra två af våra unga kvinnliga violinister, som låda hunnit långt och framför allt synes taga sin konst på fullt allvar. Fru Hilma Manthe-Sandberg visade sig på Typografiska förenings konsert, som för öfrigt lärde oss känna en förträffligt utbildad kör, som en varmblodig violinist med mycket god teknik. Och på fru Svea Öbergs konsert framträdde fru Hedvig Wiklund med ett redbart, om god skola vittnande spel, som lofvade mycket för framtiden.

Fru Öberg själf var en ganska angenäm bekantskap. Men vi vilja höra mera af henne, innan vi våga ställa något horeskop.

Konsertföreningen har nu slutat sin betydande verksamhet för säsongen. Vi önska den välkommen åter till löst och äro vissas, att den skall fortsätta sin så lyckligt började verksamhet i samma gEDA riktning som hittills.

Operan har haft sin tredje — och sista? — symfonikoncert i går. Tämmligen lamt, som alltid nu för tiden, då herr Nordqvist anför. Han har tydligen förlorat intresset.

Colla destra

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till »Kvällen».)

Debauchernas och — nödens stad.

Främlingen, som någon dag kryssat genom Sveriges andra stad, säger vid afskedet: »En vacker och välväxt stad, men fassan så stel, ledsen och tråkig.» Hvilket är ett delvis oriktigt omdöme, beroende på bristande kännedom om stadens verkliga karaktär, en kunskap, som man icke förvärfvar på en dag. För visso är Göteborg en till det yttre stel stad, men glädje och munterhet fattas därför ingalunda därin. De upper thousands starkt utvecklade hemlif ersätter stockholmarnas utelackande på restauranger och kaféer, och den mer eller mindre förgyllda ungdomens tärande af mat och drycker på mera undagömda krypin äger rum i större utsträckning, än främlingen skulle kunna förmoda efter en första hastig blick. Aekompagnemanget till det sistnämnda utföres af en liten kalltrogen kohort, som med Göteborgsvitzens brusande och under starkt glam förhöjer stämningen.

Och det är så långt ifrån att glädje och munterhet icke skulle trifvas inom vårt samhälle, att denna lifsglädje och uppsluppenhet, allt som oftast tager de mest våldsamma och stormande uttryck i de vildaste bacchanaliska och erotiska debaucher. Ett af dessa stormcentra utgöres af segelregattadagarna. Den som skrifver detta såg en gång, när han en skymningsåger sommarnatt för hem från regattan, bogsbat efter bogsbat kommo utdånande »at fullest speed» från »lilla London» med vin och kvinnor ombord, och kvinnorna stodo på relingen med champagnen skummande i de lyftade glasen.

Något dylikt torde man näppeligen få upplefva vid Kanholmsregattan.

Ett annat uttryck för denna debauchelust så de otaliga äktenskaps-skandalerna, hvilka i allmänhet tagas så lugnt som den naturliga saken i världen. Ett lif à trois, där makarna säger till maken om »vänner» August: »Tyst du Djämn, medan August talar», skrattar man alldeles förnöjd åt. Och att man kunde tolerera en viss hofstallmästares sataniska och djäfvulska streck, vittnar ju endast om en underligt fördragsam allmänanda.

Och denna nöjeshvirvel kostar lif. Kanske icke fullt så till ytterlighet som de riktigt stora städerna, där förbränningen och utkastandet till periferien är mera fullständig. Göteborg är ju dock i mycket en småstad, och dess innevägnare ha liksom småstadshor stor förkärlek för väldiga kvantiteter i dryck och mat, men mindre förkärlek för att fullständigt krossa sina offer, som därför i regel bli hybrider mellan vanliga småborgare och hamnproletärer.

I denna nöjeshvirvel var det vår poliskommissarie delvis råkat i. Om någon tid torde han säkerligen vara afpollterad från lifvets mera bemärkta vädjebana, ty en af hans underordnade konstaplar har nu anmält honom för — fylleri!

Vid sidan af dessa debaucher den hitraste nöd i stadskanterna. Författaren af dessa rader skall aldrig glömma det förskräckliga intryck, det gjorde på honom att en gång se en julbrödsutdelning från ett kontor. De fattiga hade samlats som pipande råttor utanför trappan till kontoret, hvars halsgömd de naturligtvis ej fingo besmåsda med sina paltor, och slogos som skakaler om de urkastade brödbullarna. Deras hemiska ansiktsuttryck och deras rysliga, vidrigt smutsiga, trasiga mollskinn glömma han aldrig.

»Lilla London»!

Giohi.

Nattliga bref från en huvudstad.

Hur dessa bref kommit till? När natten ämnat sig öfver en huvudstad, som saktat bullrar ännu i de mörka timmarna, har förf. gripit pännan för att i ett bref till en alekad närstående, som ödet fört långt bort från hans närhet, döda en sömnlös stund. Efter en lång och mödosam arbetadag, kanske därtill fylld af bittra missräkningar och beavikelser, har han icke alltid genast funnit den hvil, som trött-heten bort kräfa ut.

Genom sitt fönster har han sett lyktorna tändas och lamporna släckas i den stora, hvars trånga rymd fannat hans och tusenden andras lycka och otaliga sorger. Och nattens stillhet har låtit minnets bilder och dagens intryck lugnt och ostördt växa ut. Det bortid!

summandet från storstaden, som vill hämta nya krafter till en ny dags malning af hjärnor och lemmar i arbetskvamen, har gifvit honom samma bakgrund som en ostörd flod i fonden för landskaps-skildraren.

Läsaren, som en solklar förmiddag genombläddrar efterföljande sidor, saknar i dem dagens nervösa och försiktiga kritik. Och förmodligen finner han brefformen omöden. Förf. har icke kunnat ge sina intryck och stämningar en annan form, och den välviliga läsaren torde därför benäget själf bestå den nödiga retonchen.

Förf.

Minns du de lyckliga julidagarna, då vi arm i arm promenerade genom huvudstadens vimlet, medan eftermiddags-solen tittade fram mellan de sönder-trassade rågmolnen och förgylde vatten-pussarne. Minns du hur vi tackade försynen, som lät det rågna på förmiddagen, för att vi skulle kunna sitta på den gamla kära familjessoffan med armarna om hyarandras lif och riktigt njuta tryggheten af hyarandras närhet, medan elementen rasade utanför fönsterrutan. Minns du, hur solen efter rägnat gaf behaglig värme åt densvalande luften.

Vi skratade åt de skyndande människorna, och vi tyckte att de logo tillbaka mot oss och glädde sig åt vår kärlek. Vi gifvo tidningsgubben en slant, och han tog den sura pipan ur mun för att kunna grina tillräckligt älskvärdt mot oss. Vi nickade åt drosk-kuskarna, och vi tyckte, att de nickade tillbaka, i det de fortsatte sin rasande fart. Lifvet var endast glädje och fröjd. Och du tryckte min arm för att jag skulle vidga näsborrarna och supas in i fulla andedrag af det surrande värlivet rundt omkring. Våren hade kommit sent det året.

Och vi logo åt det kära, brusande, summande lifvet. Måhända glömdes vi bort, att tidningsgubben stamper och svär om vintern för att hålla sig varm mot den oticka kylan, och att drosk-kusken af de tilldragna kaféförhålling-nas skuggor anar för honom icke till-låtna njutningar, när han i ruskvädet väntar på den sene kunden. Men den lyckliga kärleken ser, gudskelof, endast stundens glädje.

Och minns du, hur vi, när vi skildes efter aftonens sista, långa, ljufva famn-tag, prisade försynen, som skänkt vårt land en så vis och klok regering, att ålskande ostörda kunna hänga sig åt sin kärlek. Och jag tror, att du, som ännu har mycket kvar af din första barndoms enfaldiga tro, innelöt regeringen i dina varma knäfläbber på sängsätet. Och jag tror, att du där-vid ägnade hvar och en af regeringens många öfverlägsna andar en tack-sägel-sens suck.

Sedan dess har denna regering kommit att stå i en annan dager säkerligen icke för dig, men för mig, som haft det tvifvelaktiga nöjet att se den på närmare håll än som nyttigt är för dönsamma. Mina iakttagelser och observationer skall jag meddela dig en annan gång.

Din

Det mystiska Kristushufvudet.

En gräslig och sann spökhistoria från Järfva.

Under rubriken »Spökeier på Oster-malm år 1902» berättar prinsessan Karadja i »20:e seklet» en hemsk episkohistoria. En ung doktor och hans fru voro kort efter sitt bröllop utsatta för uppenbarelsen af ett vidrigt mansaniskt som till och med åtföljdes af svafvullhet. Prinsessan till hvilken paret vände sig anbefallde uppgjellseländning ur bibeln såsom medel att fördrifva »anden» och efter några naktens läsning försvann han verkligen men efterlämnade ett märke i tapeten såsom om någon rispat hans konturer med en fingernagel eller — förföränd-sticka!

Som pendant till denna historia vill jag berättat en annan fullkomligt lika hemsk. Ett nyttigt p r hade hyrt en liten lägenhet vid Järfva och som mannen var klen barst hela nätterna en liten nattlampa.

En natt väcker hustrun sin man, pekar förskräckt bort i ett hörn af rummet och ber honom titta dit. Han gör så och hvad får han se? Jo, ett skuggigt ansikte som där bortifrån ströar på dem. Det var egentligen intet obehagligt ansikte, det var långlagd, alvarligt och af den kända Kristustypen. Men att midt i natten få se ett främmande ansikte stirra på sig är nog ganska obehagligt äfven om det skulle vara ett Kristusansikte.

Hvad var det för något, hur hade det kommit dit? var den fråga som makarna gjorde sig.

Inte var det något spöke, det visste de, ty ingen af dem trodde på dylika. Att det inte heller var Kristus som för deras skuld stigit ned till jorden voro de också eniga om. Och någon lefvande människa förtodo de att det inte kunde vara, ty det fanns ingen kropp till hufvudet. Inte fanns det heller något fönster eller någon lucka där i hörnet som någon skulle konnat titta in igenom. Dessutom låg i anskitsuttrycket något stelt och dött som näppe-ligen kunde tillhöra någon lefvande? Men hvad var det då?

Mannen var inte »doktor», kände inte heller prinsessan Karadja, utan han var en helt vanlig dödlig människa. Följakt-ligen steg han upp ur sängen för att undersöka saken.

Och ju närmare han kom ansiktet dess otydligare blef det; alldeles inpå var det knappast skönjbart; det var bara en skugga, en dimbild.

Han allgusnade sig och det förtälldes och han närmade sig och det försvann.

Då räknade han, som icke var doktor och inte kände prinsessan Karadja ut att det helt enkelt kunde vara en optisk villa, och han vände sina blickar bort till ljuskällan — nattlampan. Och se, alldeles där kulan rundade sig satt — en liten luftblåsa i glasat. Där ha vi den mystiska mannen tänkte han genast, gick fram till lampan vred kulan, åt olika håll och — mannen på väggen flyttade sig alltefter som kulan vreds.

Nu vända vi honom inåt väggen, sade han och så se vi efter om kvällarna att han alltid sitter så, och så gick han och lade sig.

Och sedan dess var epökeriet borta.

Men tänk om de i stället hade sett sig att läsa i bibeln för luftblåsan i nattlampan? Ja, tänk hvad den skulle blifvit uppbyggd.

Men mannen var hvarken doktor eller bekant med prinsessan Karadja, han hade bara litet nödortfögt skolunderbyggnad i den gren af naturvetenskapen som kallas för optik.

Och vill ni inte tro historien, så har jag ännu kvar lampkupan med Kristushufvudet, och den kan få beses af hvar och en som anmller sig. Ty mannen det var jag.

Lambiero.

Änder i april.

Än tigger det snö under granar i skog,
än ligger det is uti skrefsvor och hål,
men landet i Norden med sjöar och kärr
är dock våra drömmars, vår längtans mål.

Än stranden är kal, än är fjället gult,
och svart är att finna en plats till ett bo,
ly oälskvärdigt, tillfrusen och kall
är mossan i fjolårets furumo.

Men ändå i påskynda flyttningen dit,
Den ljusa sommar'n, den är ju så kort!
Vi spela en lag ej; vi vänta den in-
i vår flykt nu fort oss dit borti.

Vi vänta på solen, på värmen, på vår'n,
vi längta oss varma bländ i och snö.
Förgäflens försöka vi reda vårt bo;
bland drivvorna, förr än vi vända, vi dö.

Vi flyga så högt, o, så högt mot det blå,
ty ofvan molnen är värme och ljus
och solsen och sommar. Men natten är hård,
hemskt ljuder för örat då stormens brus.

på knotiga, nakna trädskolett
i rinfrost människans ljus faller kallt
och spöklikt och blåt. Vi darra af köld
men dra's till vårt sommarhem ändå trots allt.

Amadeus Bianchini.

Interiörer från

Gamla Heidelberg

af en Heidelbergare.

I

Hanni's duell.

Låt oss först som sist komma öfverens om, att de Wahl är den noblaste Karl Henrik i hela världen och fröken Torsell den sötaste Kathie, ehuru hon är mera svensk än tysk. Men det förlåter jag henne gärna.

Låt oss äfven enas om, att regien är ovanligt bra. Lokalpråglen har jag ej sett mycket bättre träffad på teatern i själfva Alt-Heidelberg. Men där fins ett par småfel, som störde mitt studenthjärna. Det första är, att Kathie på »Svenskan» ej tömde sin sejdel Löwenbräu till studenternas ära, när hon satt i gullstol midt i studenthopen i andra akten. Det gör hon i Tyskland, och i Heidelberg fick hon publiken i extas därigenom.

Det andra är, att det stod en sate med en pinne och ville dirigera sången vid bordet, när prinsen kom igen i sista akten. Hvem har bedt honom om det? De tyska studentvisorna föredragas med alltför kraftig rytm för att behöfa ledas med taktpinne. Hör upp därmed bäste herr dirigent, sätt er ned och skräla med, så gör ni bättre nytta!

Det tredje är, att hela »S. C.», alla kärvorna tillsammans, äro samlade

vid prinsens återkomst. Vid majfåsten på Ilirschgasse i första akten var det fullt riktigt, den ha de gemensam, men de äro allt för afstängda från hvarandra för att en corps skall lägga sig i, när en annan får besök, och särskildt när det gäller en sådan höghet. Låt alltså blott den gröna mössan komma till synes i sista akten!

Det fjärde är, att ärran på studenternas kindben sitta kors och tvärs. Och så grofva de äro sedan. Det går ju ett par omkring och se rent ut af, som om de fått spansk fluga.

Då en tysk student träffas på kinden af ett sabelhugg, träffas han med ytterst få och barbariska undantag endast från venster till höger. På skallen kan han få sina rediga skrämor »rätt upp och ned», nota bene om han ej har kraft och skicklighet nog att parera, men på kinden får han blott en »durchzieher», som lömskt slinker under motståndarens klinga, eventuellt skallar denne en extra spygatt på babbord och i sista fall värkar, att nästippen måste röd och skällvande plockas upp ur sågsåpanet på golfvet och sys fast, så vida ej — som det hände en gång — en af de fördömda kärhundarne sticker stad och smäller igen käftarna om honom som om en fluga. Då får man reda sig utan nästipp, om det året också ej pryder sin man så som när på bröst eller panna det slår.

Därför böra studenterna på »Svenskan» vara goda och anbringa sina ärr någorlunda parallellt, och de kunna gärna rita deras mångfald, om de vilja, ända från tinningen och ned öfver hakan. På skallen, som då bör vara kortklippt, och i pannan gå de mera vertikalt.

Men det här om »genomdragare» kommer mig att tänka på en liten historia sen i somras. Och i motsats till andra goda historier har den den fördelen att vara så godt som sann. Därför gå både jag själf och två kandidater i Uppsala i god. Ty vi voro alla med.

Det var för nu något mer än ett år sedan, som vi kommo till gamla Heidelberg. I Tübingen började det bli grönt, och då solen efter en dags regn och viraspel åter sken upp, foro vi bokstafligen rätt in i våren. Och hvilken vår! Tänk dig sommarrook och halmbatt, tänk dig ljusgröna buskar, och dröm om blommande mandelträd och rosenhvita körsbärsblommor! Och sångläglarna uppe i slottsträdgården och mänskenet på terrassen, där det sjöngs gluntar af de två »O. D.»-isterna och dessemellan — albrutet af gasprakt — vaktpatrullen ur »Friehtsbröderna»!

Men jag vill ej fortsätta längre, på det du ej må dö af afund, käre läsare, som ej kommit till Heidelberg en vacker vår.

Alltnog, sommaren såg oss som konkneipatör »(C. K.» ej »C. P.»), som det nu sagts 80 gånger på »Svenskan» i studentföreningen »Cheruskia». Det var en här, som kunde allt, blott ej sin ära svika. Och äran låg i att slås på sabel och dricka öl, och med den äran förde vi våra runor.

Nu var det så, att föreningen ej hade »unbedingte Satisfaktion» då man måste slås »antreten» en gång i veckan eller så, allt efter temperament, men minst en gång i terminen. Då kommer man öfverens med hvem det vara månne att hylla på hvarandra — eller kanske är konstordet »skulptur» mera lämpligt — för öfningss skull. Då den store Nietzsche var »Burschenhafter» i Bonn, valde han sin häste vä för ändamålet, men det hör till ovanligheterna. Likaledes sluss man naturligtvis, när man har blifvit onense med någon utom föreningen.

Så går det när man har »unbedingte Satisfaktion» och är »schlagende Ver-binding». Det lär »Cheruskia» bli först till sommarn och därför fick föreningen som många andra reda sig på annat vis. Hvilket inte var synnerligen svårt. Man lade sig vinn om ett möjligt öfvermodigt uppträdande, skrattade och glammade vid sitt bord på värdshusen och väckte andra föreningsars afund och ovilja genom sin vulkaniska lefnadsglädje. Då satte sig någon af de obstinater där att fixera någon viss af oss. Denne »reagerade» som det heter på konstspråket, och fixerade igen. Så kommer den förre öfver och säger:

— Ni har fixerat mig!

— Nej, ni har fixerat mig!

— Vill ni vara god och följa med ut!

Så gå de ut i förstugan och väla sina kort, hvilket betyder utmaning. Detta kan upprepas en hel del gånger. En söndagskväll, då vi varit på Stiftsmühle och druckit majbål samt farit ned till staden igen med roddbåt under skämt och sång, hade föreningen den lyckan att på »Hvita bocken» få ej mindre än fyra utmaningar »hängande» på sig, alla på ofvannämnda sätt. Och det var en ära, ty de motståndarna tillhörde alla »Leonensia», en »svart förening», som räknade synnerligen goda faktare, bland dem G., kanske den häste faktaren i Heidelberg. Han är känd och aktad för sina fruktansvärda »genomdragare». I somras hade »Cheruskia» ej mindre än tolf dueller hängande, hvilket är mycket för en förening med blott tolf

Biljarden

10 Holländaregatan 10 rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpligt supelokal för teaterbesökande.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler. Klädda Turk. Divaner fr. 45 kr. Prima Fjäder i balar à 75 öre pr kg. Farnvagnar, Liggfåtöljer.

Fördelaktiga månadsinbetalningar. Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr. 18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnas att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framtältning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

till fjorton aktiva medlemmar plus samma antal inaktiva. Studentföreningarna där äro mycket små och exklusiva.

G. kunde vara första bokstafven i Goliat, och en Goliat var den ifråga-varande studenten bland slagskampar. Och det skulle vi få erfara till vår sorg och vår stolthet. Ity att vi hade den David, som skulle nederslå jätten men olyckligtvis ej passade på att afhugga hans hufvud.

Denne David var vår dåvarande »zweiter Vorsitzender», som bar kneipnamnet Hanni. En ung, intelligent manheimare, dunkelskön som en syd-ländsk skymning, med smärt, högväxt figur och viga rörelser.

Den första af de tre dueller, som G. hade att utkämpa med vår förenings medlemmar, ur expedierad. Vår Dicky hade fått sin »genomdragare», från örat till snedt öfver näsan, var illa tilltygad och reste hem på en vecka för att läkas. Han hade »fjortont nålar»; det hade behöfts fjorton styng för att sy ihop honom, hvilket plär vara maximum. G. fick sig en liten skåra i härästet vid tinningen.

Och nu skulle Hanni upp. Det låg ett visst allvar öfver föreningen. Han var vårt hopp, och skulle han nu råka lika illa ut som Dicky, som ej ens kämpat ut de föreskrifna omgångarna på grund af blodförlust? Forta.

I järnvägs kupén.

Antwerpen — Paris.

(Från »Kvällens» flygande korrespondent.)

Efter att i ilande fart ha varit igenom Belgien, hade vi stannat vid Quivrai på franska gränsen och genomgått visitation på toiletetationen därstädes. Tåget satte sig på nytt i gång, sedan vi lyckligt och väl installerat oss i våra platser, och jag tände min goda belgiska havanna och försökte i stilla meditation. Jag fick emellertid icke ostörd hålla på så länge, ty min uppmärksamhet fästes vid min reskamrat i kupén, en synnerligen kuriofigur. Han var klädd i en bleckgrå, enkel dräkt, öfver axeln hade han kastat en ottomansk resrock, på ryggen dینگlade en kamera, på hufvudet bar han en omsorgsfullt polerad hög hatt, och bredvid sig på sätet hade han en jättelort portfölj, stadigt sammanhållen af hastanta snören.

Han ejall gjorde fört kontakt med mig och beklagade sig på det lifligaste öfver, att tultjänstemännen i hans fickor påträttat ett helt pund pipstbak, för hvilket han i straffafgift måste erlägga tio francs. »Mon tabac est bon, mais très cher, n'est-ce pas?» utlät han sig upprepad gånger. Han tog likvisst missödet ganska kallt och därpå undrar jag synnerligen icke, då jag extrax därefter sig honom ur sina lönlösa fickor framtaga det ena tobaks-, cigarr- och tändstickspaketet efter det andra.

Anknytningen var nu gjord, och på blandad engelska och franska fortattes samtalet. Hans namn var »docteur Louveau», och han hade som läkare medföljt doktor Jourdan's välbekanta expedition från Algier till Kongo åren 1898—1900. Nu hade han fått statsanslag och löfte om militäreskort på en resa, som han om två månader ämnade starta från Senegal för att genom ännu outforskade delar af Central-Afrika samtränga till »Cape of good Hope». På en karta i »Revue de Madagascar» visade han mig tydligt och klart, hvilken väg expeditionen skall taga.

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
(Innehavare af Im. Solitts Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättsgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt aröde.
Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Svenske är återkommen
och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret
St. Badstugugatan 25.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, apotek, värfver, sågverk m. m.
Absolut tillförlitlig.
Installatör för hvarje värmevärmare från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingenjör Georg Epstein, Stockholm.

Tyvärr måste han stiga af redan i Ar-ras, och djupt beklagande, att vår an-gämnade samvård icke kunde fortsätta, skil-des vi åt med ett hjärtligt handslag.

Men jag formade strax en ny bekant-skap, nämligen med mr John Higgins, »Boarding-master from Anvers». Det var en lustig fyr och en besynnerlig lefnads-bana hade han bakom sig. Han hade varit nästan allting, den maanen: neger-pådrifvare i Honolulu, på det lilla lilla och föga påkostade arbetet att rittande på hästryggen öfvervaka de följande ar-bete på sockerplantagen, tog i sina goda 150 dollars i månaden och allting frött: affären i San Francisco, hvarest han förtjänade grova pengar på att till de dumma bönderna sälja i en dollars parat s. k. elektriska dulor — elektriciteten var blott en myt — och efter många besvär-igheter hade han för storton af sedan hamnat i Antwerpen i egenkap af »board-ing-master» och genom tillämpande af »moderna» metoder vid ejomännens för-säljning — ty han sålde dem verkligen till resp. kaptenen och förste maskinist — hade han lagt sig till med en ganska god förmögenhet.

Nu ville emellertid olyckan att han var ett häftigt lyne och icke för död och pina till att se poliskonstaplar, och vid en sammanstötning med ordningsmak-ten för några månader sedan råkade han skjuta en gendarm i foten. Hans dom lydde på sex månader, och vid underrättelsen härom värdade han till högsta domstolen i Bruxelles, där målet nu är fört; men innan utslaget afgifves, har vår man lyrt sig ett annat board-inghus i de Håvres och väntat Antwerpen tyggen för alltid.

Jag kunde uppehålla mig ännu längre med att förtälja om ett intressant samtal som jag hade med en »Spahi» från Alger, d. v. s. en af franska guvernementet be-fullmäktigad polisman i Frankrikes afri-kanska kolonier, men tiden är dyrbär, alldeles utom i dag i Paris framt »mi caré-me», och därför slutar jag med detta.

Ernest qui ça nu pipé.

Väninnor.

Unga fru Elna Bjelke satt lutad öfver sitt arbete, de små hvita hän-derna voro i ständig rörelse, det syntes tydligt att hon var intresserad af sin sysselsättning. Emellanåt lät hon bliken glida öfver rummet liksom för att öfvertyga sig om att allt allting var i ordning, men i själva verket var det endast för att njuta vid anblicken af samtliga föremål i hem-met — hennes hem. En jublande känsla af lycka bemäktigade sig henne vid den tanken.

En häftig ringning på tambur-dören afbröt hennes betraktelser, och hon lade skyndsamt ifrån sig sitt handarbete och gick att öppna.

En ståtlig ung dam med bestämda drag samt klädd i en ytterst elegant promenaddräkt visade sig i dörren.

Nej, sa Anna, utropade Elna gladt öfverraskad, så snällt af dig att komma till mig.

Anna steg in och började taga af sig sina ytterkläder.

Är din man hemma? frågade hon.

Nej, han gick ut strax efter frukosten och kommer inte hem förr än till middagen.

— Det var bra, då kunna vi få prata alldeles ostörda. Men det är en gräslig väg till dig, och så många trappor upp. Uch, jag är riktigt andfådd.

— Ja, kära du, svarade Elna ursäktande, hyrorna äro dyra, och

Matsalarne & Caféet 74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

man får vara tacksam om man lyckats finna en något så när billig lägenhet, må vara att den är belägen litet af läget. Men stig in nu och sist ned så skall jag koka riktigt godt kaffe. Jag har lyckligtvis alldeles färdigt hembakadt bröd.

— Då följer jag med dig ut i köket så få vi språka under tiden.

— Uch, utbrast hon, då hon väl kommit dit, ett sådant mörkt, ovänligt kök du har, här skulle jag, inte stå ut en half timme ens.

— Nå, du kan ju vara snäll och gå in i rummen och se dig omkring, det vore ju roligt om de kunde falla dig bättre i smaken.

Då Elna en stund senare kom in med kaffebrickan satt Anna borta vid fönstret och såg uttråkad ut.

— En sådan ledsam utsikt du har, puttrade hon, här skulle man kunna bli hypokondrisk.

Elna skrattade. Ja visst, den som inte har annat att göra än att grubbla och filosofera, men jag har inte tid till det, ser du, när man har sitt hushåll att sköta blir det minnsann ingen tid öfver till gagnlösa grubblerier. Men kom nu och sätt dig här i soffan och gör det riktigt bekvämt åt dig medan du dricker kaffet, så skall du få se att du kommer att känna dig gladare till mods.

Men trots Elnas montra små in-fall och skämt, lyckades det dock icke att få upp stämningen, ingenting var hennes väninna i lag; kaffet var för starkt, brödet för kryddadt, ser-visen för bräcklig, hemmet för trångt och mörkt.

Är din man snäll mot dig, lilla Elna? sporde Anna sedan kaffe-brickan blifvit utburen.

Ack, visst är han snäll, det finnes ingen bättre man i hela världen, men han har varit en smula klen, hostat litet, men nu är han kry igen gud ske lof.

Har han hostat! Kära Elna, tänk om han har lungot! Minns du att jag varnade dig första gången jag såg honom. Du skall få se att du snart blir enka. Stackars lilla Elna, hvad skall du då taga dig till? Jag är rädd att du snart nog bittert ån-grar ditt giftermål.

— Hvarför skulle jag göra det? Så länge min man håller af mig har jag alldeles ingen anledning därtill.

Och klen med förtjänsten har han ju också. Anna skakade bekym-radt på hufvudet. En författare som inte är känd och inte har det minsta kapital. Jag tycker för min del att han borde söka sig något arbete, i affär eller på kontor, på det här sättet kan det naturligtvis inte fort-fära. Ni komma att svälta ihjäl.

Elnas ögon stodo fulla af tårar.

Om jag kunde förstå, hvarför du på allt sätt försöker lå mig att förtvifla. Så länge jag inte bedt mina vänner om någon hjälp och så länge jag inte beklagat mig anser jag dem icke äga någon som helst rätt till att spela förmyndare öfver mig. Och jag tycker att du, ifall du som du påstår håller af mig, skulle för-söka uppmuntra mig och så gör du i stället allt hvad du kan för att jag skall se lifvet så svart som möjligt.

Allt hvad jag äger här i världen är min man och mitt hem, och allt sedan du kommit in genom dören har du beskärmat dig öfver hur trångt och fult mitt hem är, och nu gör du allt i världen för att få mig att tro att jag snart skall förlora min man, den enda människa som bryr sig om mig.

Elna snyftade likt ett otröstligt barn. Anna hade rest sig från soffan och stod stolt och högdragen framför väninnan.

— Kära Elna, har du slutat nu? Jag har alltid vinnlagt mig om att vara uppriktig, och förr i världen höll du af mig just för denna min egenskap, sade du. Men eftersom du tycks ha ändrat tänkesätt, så skall jag visst inte falla dig besvärlig, jag tänker aldrig mer profanera ditt mag-nifika hem med några vidare besök.

Anna kastade hufvudet stolt till-baka och seglade majestätiskt ut ur rummet.

Då Anna ändtligen fått på sig sina ytterkläder och försvunnit drog Elna en suck af lättnad. Hon skyndade bort till fönstret och öppnade det på vid gavel, hon tyckte att hon måste släppa in ren luft, emedan Annas elaka anmärkingar förorensat hennes hem.

Och hon gaf sig själf det löftet att för framtiden undvika alla sina så kallade »väninnor».

Nina Breschi.

Sådana äro de.

En liten historia om ett litet teater-sällskap.

Det var i januari månad i år som jag gjorde en resa uppåt Bergslagen och på hemvägen passerade Köping. Litet trött efter resan gick jag in i andra klassens väntsal för att hvil-a mig och om möjligt få mig en liten lur.

Jag hade ej suttit många minuter förrän det trädde en gosse in i vänt-salen med en blombukett i handen och ser sig rundt omkring. När han fick syn på mig, kom han direkt fram och lämnade mig buketten med orden: »Var så god». — »Nej, min kära vän, det måtte vara fel, jag ska inte ha några blommor», svarade jag, men gossen var envis och fortsatte: »Jo, var så god, det är herrns blommor». — Nåja, jag tog emot dem i den tron att jag hade någon gammal bekant i den lilla staden som visste att jag var på genomresa och gärna ville visa mig en liten vänskapsbetygelse då hon kan-ske hade svårt att personligen träffa mig. Jag tog de blommor och de bla-der, luktade på dem samt såg efter om ej min lilla väninna instuckit sitt viskort. Nej, det fanns ej något. Jag lade blommorna bredvid mig på soffan och lutade mig mot väggen för att slumra till litet, då gossen ytt-rade: »Nåja, jag ska ha tre kronor också för dem».

Jag slog upp och frågade: »Hvem tusan har bitit dig, unge man? Ska jag betala tre kronor?» — »Jaha, för den herrn som beställt dem sa att han skulle betala dem nere vid stationen».

— »Nå, då är det allt skäl i att du väntar till dess han kommer».

Gossen lade blommorna på bordet och gick ut för att rekognosera ter-rängen.

Strax han hade gått kommo två »foltycker» in, tillhörande L—ska teater-sällskapet, som under ett par dagar hemsökt staden. Så fort basifolieten fick syn på blommorna, gick han fram och tog buketten, stack den under sin tjocka näsa och skrek: »Ab, so schöne Blümen».

Då skulle ni ha sett på förste fio-lieten, han ryckte ögonblickligen bu-ketten ur kamraterns hand och röt: »Är du ferspannad din gamle räf, tror du att man skänker blumner till en sådan kammel kamel som du! Nej, det är naturligt till den förste fiolist ter man vill ge, förstår du det min fen».

Under tiden hade tenoren och basen inkommit, och då basen fick se tysken hålla en blombukett för näsan var han strax framme med sin röda hand, grep blommorna och vrålade: »Hva faen ska du med mina blommor ett göra», men tenoren i sin tur tog dem från basen och sade med en smäktande blick genom väntsalensfönstret: »Stackars liten, hon kunde ej komma på teatern i går utan visar mig sin er-känsla på detta bliga sätt i stället», därmed stack han sin lilla kropp till näsa bland reseder och konvaljer. Då hördes i salen en ljuf kvinnostäm-ma yttra: »Si, en sån drulle! Men te-norer äro då sig alltid lika, egenkära och dumma. Gif hit blommorna, dom ä inte för ditt tryne», och därmed tog hon buketten, förde den till sin här-liga norrköpingsnäsa samt vände sig till ett frontimmer i hennes sällskap och sade: »Tänk, fastän han inte kunde komma in från Walskog till teatern i går, har han ändå ej glömt bort mig». Den lilla ljuva uppen-barelsen var sällskapets primadonna, men direktörens fru som hon yttrade dessa ord till sade blott: »Var så god och ge mej mina blommor», och där-med tog hon dem och skulle just fästa dem vid sitt bröst då hennes man, direktören, kom in och yttrade med hög röst: »Jaså, ändtligen har jag fått ett litet bevis på att det i den här hällen finns folk som sätter värde på ens konst, men kunde de dj-ne inte ha sändt in dem på teatern i går, så har det sett litet trefligare ut», så tog han blom-stren ur sin bustras hand och luktade på dem. Som jag hela tiden med halfslutna ögon följt spek-taklet, kunde jag ej tåla längre utan sade mildt och vänligt: »Är det någon af sällskapet, som har tre kronor på sig, så får den blommorna, ty de kosta så mycket». Buketten slängdes och det blef dödsstygt till dess slutligen basifolieten upplät sin breda mun, spottade och sade: »Ti faen, jak har icke sett tre kronor i hela Kepeng».

Gossen kom strax därpå in i säll-skap med en hederlig gammal bonde, till hvilken han öfverlämnade buketten och fick sina »tre kronor».

Tom.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Väning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm,
rekommenderar sina tillverkningar af:
Kapsylor i alla storlekar och utstyrlar för buteljer, flaskor och burkar.
Stanol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.
Tenntuber för oljefärga färger, fernissor, salvor gummitösning o. d.
Raktvåletuler.
Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.
Färm och omsorgsfull leverans.
Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13
rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren
inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms
Skrädderietablisement
38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).
Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Val-sorierad lager af in- och Ulländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete garanteras. Affärprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

God, absolut rena och välsmakande bland-ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,
Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Para-plier, Hattar m. m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljes till ena-stående billiga priser.

E. FILENS Försäljningslokal,
38 Smålandsgatan 38

Försök på.

(För »Kvällen»)
af
H. I. B. - n

Kvadratgata.
Ordna nedanstående 25 bokstäver så, att de på värdiga och motsvarande lod-räta rader bilda samma ord:

5 a, 2 e, 4 k, 3 l, 5 r, 1 s, 4 t, 1 u.

Korsgata.

Tecknen i öfvanstående figur skola ut-bytas mot bokstäver så, att det hela bil-dar 4 ord, alla utgörande namn å in-hemska växter.

Tecknet • betyder vokal, tecknet X koneonant.

Lösningar
af »Försök på» den 5 april 1903

Palindromen:
Tennis — sinnet.

Kvadratgatan:
S E M L A
E L I A S
M I M M I
L A M P A
A S I A I

Tecknen i öfvanstående figur skola ut-bytas mot bokstäver så, att det hela bil-dar 4 ord, alla utgörande namn å in-hemska växter.

Tecknet • betyder vokal, tecknet X koneonant.

Lösningar
af »Försök på» den 5 april 1903

Palindromen:
Tennis — sinnet.

Kvadratgatan:
S E M L A
E L I A S
M I M M I
L A M P A
A S I A I

Tecknen i öfvanstående figur skola ut-bytas mot bokstäver så, att det hela bil-dar 4 ord, alla utgörande namn å in-hemska växter.

Tecknet • betyder vokal, tecknet X koneonant.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifma-teriel till billiga priser.

Cigarver och Cigarretter i parti och minut.

Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta bläckhorn!

Ingen afstundning af bläcket. Sparväm förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.

En påfyllning räcker månadstala.

Pris 2 kronor. Säljes endast i

Stockholms Pappershandel, Jakobsgatan, 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett

gaskök är i hushållet. Fotogenköket vär-

lar besvär och oftast os, acetylen-

köket Rex däremot ersätter gasköket

och är färdigt att tändas då så erfordras,

inga gasver eller explosiva apparater

behöfvas då, hvarje acetylgaskök alstrar

för uppvärmning nödig gas. Rexverket

som gaskök är alldeles ofarligt, lättskott

och transportabelt, ej större än ett van-

ligt fotogenkök samt betydligt billigare än

lygas i underlätt. Pris pr st. kr. 20.

Order torde insändas till

Acetylgasverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

Munvatten.

Tydligen kan icke genom något som

helst munvatten förhindras, att bakterier

inkomma i munnen och svalt; man

kan ju icke ständigt hafva saliven bland-

ad med något bakteriedödande ämne.

Skall ett medel kunna göra verklig nytta

särnader och börja influensan samt ut-

öfva ett gynnsamt inflytande på huden

och slemhinnorna. På grund af Fil. Dr

P. Håkansson Salubrina egenskaper i

närma hänseende begagnas det till

munvatten af dem, som försökt det för

så vidt de därvid användt uppfinnarens

fabrikat tillräckligt och lämpligt utspäat

med vatten.

Salubrin tillhandahålles i Parfy-, Spe-

ceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co., Stockholm.

IIVERSE.

—

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 92)

Stora Vätugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsveckstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-

reparationer, Polering, Boing,

Svarfning, Glasfästare- och

Tapetserarearbeten m. in.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljuskrökar, Lam-

por, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vätugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl in i huf-

vudstaden som till och från landsorten.

Transporter pianon, res- och fraktkods.

Förstklassig ejukbåt och ejuketol. Full

garanti för anförtrödda uppdrag. Mång-

faldt praktisk. Absolut nykter, var och en

litlig person. Flyttan öppen 7 f. m. — 9

e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel 61 92.

Bernh. Hansson's

Tryckeri</

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

N:o 12.

Redaktör: MAGNUS V. MÄNNER (ansvarig utgivare)
och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 19 April

Lösnummerpris 10 öre.

1903

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

REDAKTION:
Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.). A. t. 72 49. Rike 44 63.

Annonserpris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningkontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af A. J. m. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgivningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot Åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan* annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Ett årsminne.

Tjugonde april 1902 och 1903.

Den 20 april 1902 inträffade de stora poliskravallerna i hufvudstaden, som folkhumorn döpt till »Dicksons debut». Hvem som har det närmaste ansvaret för det ovanliga oförstånd Stockholmspolisens vid kravallen ådagalade har naturligtvis aldrig utredts. Såsom minne från dagen kvarstår i half skämtsamt, dager en stadsfiskals manövreringar med påken och sammansättning med en bekant socialistkvinna. Ett allvarsammare minne af den fullständiga frånvaron af omdöme och självbehärskning hos polisen, som ådagalades vid det sedermera anordnade Åtalet mot en läkare, som råkade utföra ordningsmaktens ordning, då han skulle Åstad att sköta sin tjänst. Och ett ytterst obehagligt minne lever kvar af allmänna åklagarnes envetna försök att få såsom upprosmän straffade några af de mest försvarslösa bland deltagarna i bullret och det underåttägångarna framträdande nya beviset på polisvittnens ovederhäftighet.

En anmälan mot polisen gjordes som bekant hos den teaterdekoration, som kallas riksdagens justitieombudsman, men att därpå något skulle resultera trodde väl icke ens de mest naiva.

Olyckan med tillställningar sådana som de nu årgamla är förnämligast den motsättning mellan de borgerliga elementen och ordningsmakten, som därpå framkallas. På det hela taget består säkerligen Stockholmspolisens af folk som utvalts med mycken omsorg, om det också icke visat sig enbart lyckligt att vid rekryteringen hålla sig ensidigt till folk från de värfvade regementena. Men det oakadt är misstroendet till poliskåren allmänt i hufvudstaden.

Vi tala icke i detta fall om arbetaremassorna. De former under hvilka den nutida arbetarörelsen framträder gör att en sammanstötning med ordningsmakten alltför lätt kan komma till stånd, afven där ingenting är att lägga den enskilde arbetaren till last. Och när olyckan är framme ålagges det arbetaren en mångfaldigt större grad

af självbehärskning och omdöme än polisen och dess drifvande krafter visat sig besitta. I följd häraf är inom arbetarevärlden förtroendet till ordningsmakten minimalt. Polisens opartiskhet vid konflikter faller det ingen in att ens drömma om. Och dess omdöme användes, påstå arbetarna, icke för att skilja mellan de aktingsvärda arbetarna och det gats slödder, som hvarje folksamling har att uppvisa, utan snarare att få de förra ansvariga för de senares tilltag.

I den mån polisens Åtgärden äro ett uttryck för de härskande samhällsklassernas uppfattning är därom ingenting att säga. Sådan herre, sådan dräng, med den skillnaden att drängen är drumligare. Vår riksdag har genom sin beryktade Åkarpslag visat att arbetsgifvarnas klassintresse är stort nog för att löpa Åstad med opartiskheten. Att polisen ytterligare skall skärpa denna klasslagstiftning är ju naturligt, och så långt kan den tillåta sig nästan hvad som helst utan att egentligen riskera sitt anseende hos de borgerliga partierna.

Stockholmspolisens har tyvärr icke förstånd nog för att hålla sig ens inom denna vida gräns. Kravallerna för ett år sedan voro ett bevis därpå. Men vi hafva i dagarna fått nya, Polisens tilltag att söka hindra det af arbetarna bildade stufvarelaget i dess verksamhet är betecknande. Polismästaren har beklagat detta och lofvat hindra dess upprepande, men som symptom på underhuggarnas inom kåren duglighet är Åtgärden värd att ihågkommas. Ett annat och vida värre symptom lämna emellertid polisens detektivafdelning. En karl — han uppgafs lida af fyllerigalenskap — tog sig för att skjuta med revolver på amerikansk metod och lyckades äfven rätt allvarligt sára en förbipasserande. Af en dylik individ göres för närvarande ett stort nummer. Han skulle nämligen såsom stråkbrytare i hamnarbetarekonflikten hafva blifvit utsatt för förföljelse och undersökning pågår som vanligt hos polisen innan saken kommer inför rätta. Från polisen utsläppas nu till de tidningar, som kritiklöst använda denna grumliga källa, notis efter notis för att intressera allmänheten för den skjutande deliranten och för att göra honom till ett intressant offer. Att en person ger sig till att skjuta med revolver bland allmänheten är i dessa notiser en sak som icke alls är af samma vikt för ordningsmakten som att man skulle kunna få ett tillfälle att tillämpa Åkarpalagen. Eller skulle det vara tidningarna, som för att få tillgång till polisnyheter i första hand söka ställa sig in hos polismyndigheten med dylika notiser af eget fabrikat? Då den mänskliga dumhetens djup är outgrundligt, är sådant ej omöjligt — det vittnar då blott om att dessa tidningar hafva en mycket fast öfvertygelse, att polisen anser sig stå i arbetsgifvarnas tjänst vid arbetarekonflikter.

Detta är denna uppfattning våra polismyndigheter borde vara nog förståndiga att ej för starkt understödja. De ekonomiska striderna lösas ej af polisens fuffigheter. Den kloke arbetsgifvaren skådar därpå om ej med samma harm så med ännu mera förakt än arbetaren. De ekonomiska faktorer, till hvilka arbetsgifvaren måste taga hänsyn, äro alltför starka krafter för att behöfva så tartliga hjälpmedel.

Stockholms blifvande borgmästare.

CARL LINDHAGEN.

Med en tydlighet så påtaglig, att k. mit väl knappast kan annat än befästa folkmeningen, ha Stockholms valmän gifvit till kända sin önskan att erhålla revisionssekreteraren Carl Lindhagen till borgmästare.

Hr Öhnell, som förordats af både höger och vänster, kom mer än 3,600 röster efter. Och byråkraternas speciella kandidat, hr Benckert, blef ungefär 4,200 röster efter hr Lindhagen.

Den öfverväldigande majoriteten visar, att det denna gång var *folket*, som valde. Ett godt utslag af det hos arbetarna vaknande kommunala intresse, som senast got sitt uttryck vid stadsfullmäktigevalen. Men så var också hela vänstern — utom Sv. D., hvilket kanske ej håller bör räknas dit — enig. Sv. D:s speciella lista, med hr Lindhagen i andra rummet, har som af siffrorna synes lockat högst — 59 röster af de 7—8,000, som afgåfvos. Också ett resultat af långa ledare och ännu längre insändare!

PER STÅAFF.

(I slutet af 80:talet.)

Hur "Kuckelbanken" räddades.

C. A. V. Ek berättar.

En Cave-historia för dagen.

Det var visst en vecka sedan. Läsarens ödmjuka tjänare ögnade ointresserad igenom sin aftontidning, då plöteligt en här af minnen väcktes till lif genom ett meddelande från baronen och f. d. öfverståthållaren af innehåll, att denne gingo i borgen för att allas vår Knut Wallenberg inte alla hade med utställningslotteriet att skaffa. Jag började drömma... och det är just felet för en journalist; nu ken jag, sedan hr Knut lyckligen åter räddats Åt Stockholms stadsfullmäktige, beskylas för att hafva försutit aktualiteten. Men kanske ändå inte...

Nog mins jag och läsaren också, att herr Wallenberg på sin tid flere gånger förklarade: "Jag känner inte hr Kugelmann!" (alias utställningslotteriet). Nu föreligger det nästan som tårta på tårta, att f. d. generalkommissarien, öfverståthållaren och baronen så många år efteråt går i publik borgen för den maktige finansmannens sanningsenlighet i en sak, hvilken vederbörande själf t. o. m. demonstrerat på ett — beklagligen af brist på publik instämd — möte med Stockholms pr annons inkallade hufvudredaktörer....

Jag drömde, sade jag — drömde om en liten historia, som Cave en gång fortalte mig mellan skål och vägg. Visst bedref jag på den tiden ett litet fälttåg mot den lille ogenerade tillståndshållaren på finanslivets grumliga farvatten, men tyckte ogemönt mycket om honom ändå, och som han var fräck nog att uppfatta "skallet" som reklam, kommo vi rätt bra öfverens. Vid en frukost på Malta öppnade han en gång sitt hjärta för mig och berättade mig följande, som jag återgiver med hans egna ord — så långt som minnet räcker till — och hvar till jag vill foga den anmärkningen, att de fingerade namnen äro den lille f. d. millionrullarens egna; han kunde vara försiktig general, han också...

... "Hur Kuckelbanken räddades? Jo, det kan jag berätta, ty då var jag med", sade Cave.

En liten Moses hade på hittills outredt sätt fått öfvertaga ett särdeles vinatgifvande statsmonopol, låt oss säga på ett lotteri. Men samme lille Moses hade förut varit bulvan för några riktiga finansmatadorer, ja, för finanspåfven själf och dennes gode vän, vid en mindre lyckad operation i ett statsgaranteradt obligationslotteri. Matadorerna och lille Moses hade fastnat för ett parti obligationer, som de köpt för dyrt och som befäns osäljbart.

Detta skulle nu kombineras. Lille Moses hade snart funnit sina män. En sedermera beryktad civilingenjör, en läkare, känd som mänsklighetens välgörare, ett par arma baroner o. s. v. inbjöds till ett sammanträde (själf fick jag inte vara med, jag var för känd efter H:ska affären, sade Cave helt uppriktigt), och där utvecklade Moses sin stora plan: "Herrerne keper 200,000 oplikationer af mik för femten kronor styck — di står nu i ti kronor. Facit: en million förlust. Så får herrerne mitt lille lotterimonopol, som ger en gevinst af 1 1/2 million. Slut facit: en half million netto gevinst. Det må herrerne kunna basera en bank på!" — "Ar det icke famos?" — Jo, "famos", tyckte de församlade också, och Kuckelbanken grundades. Moses fick skriftligt på köpet af obligationerna; statsmonopolet kunde ju ej säljas eller köpas, så att om den saken gjordes bara en muntlig öfverenskommelse.

Otäckta pressen började emellertid ett fälttåg mot det ogenerade sättet att bortskänka statsmonopol — och låt sig icke tystas. Facit blef härvidlag, att regeringen en vacker dag — slöpade det redan utlofvade monopolet.

* Alla siffror meddelas under gynnlighet reservation! Efter så lång tid kan jag ej precis erinra mig de exakta sifferuppgifterna — de inverka ju ej håller — blott själva resonnemangets gång.
Ann. af författaren.

Vår 2idra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Prag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Men då skulle ni ha sett! Lille Moses kom upp till Kuckelbanken med sina obligationer och ville ha det geschäftet ordnad. "Men, lille Moses, nu få vi ju inte monopolet, och då går den här affären förstas också tillbaka!" sade bankdirektören. — "Verschäts? Det verschäts inte", sade Moses. "Står det något om det monopol i den kontrakt? Nej. Hvad der står skrifvet, det står skrifvet", och i ifvern började han tala riktigt hyggelig svenska.

Kuckelbankirerna slo to sina här i förtviflan. Och då började de tänka på Cave, redan då känd som fullfjädrad — hm — och tillkallade honom.

Na var det Caves tur att spela hög. "Teetio tusen skall jag ha för att klara skifvan", sade han. Öhren gnisslade, men gingo in därpå. Och då började Cave operera.

Som alla andra och trots alla dementier, trodde han sitt väderkorn, när detta sade honom, att finanspåfven själf nog vore hufvudmannen härvidlag — särdeles som det var känt, att finanspåfven varit innehafvare af den ifrågavarande, väldiga obligationsposten. Cave gick direkt upp till den store mannen, framställde saken och hemställde om nåd för Kuckelbanken, d. v. s. om hela Moseskontraktets återgång, men blef mycket stramt afvisad. "Företår inte, hvarför ni kommer till mig", sade den store. "Jag känner inte Moses."

Cave gick — tillbakalagen men ej slagen. Gick direkte upp till den store mannens store vän och säkerhetsventil. Där utspelades en scen, som sannerligen tarfar dramatiskt återgifvande. Vi kunna ju kalla vännen Hoffman eller hvad som helst.

(Are (tråder in, viftar med sin höga hatt och ler sitt obligatoriska leende): Morrn, herr direktör!

Hoffman (lika artig, minst): Morrn, herr häradshöfding. Hvarmed kan jag stå till tjänst?

Cave: Jo, det var den här Kuckelbanken. Nu är det så att...

Hoffman: Jag förstår inte, hvad jag...

Cave (oförtruten): — att Kuckelbanken mistat sitt monopol och Moses ändå kräver fullgörandet af köpekontraktet om de 200,000 obligationerna till 15 kr. Di k' bara värda 10, högst, som direktören vet... —

Hoffman (manifesterar förtviflandet oförstående): Men jag känner inte hr Kuck... hr Moses...

Cave: Äsch, direktör, hvad skall det nu tjäna till att urgöra saken med Kuckelbanken? Den går omkull, och då vet ingen... Antag i stället, att en solid person erbjuder sig att öfvertaga köpet på samma villkor, vore det då ej bättre att slippa allt bråk?

Hoffman (diskret leende): Tja... men hvar finnes en dylik osgennyttig välgörare? Obligationerna äro ju bara värda tio...

Cave (stolt): Den välgöraren är jag, hr direktör. Här har jag redan kontrakt underskrifvet i två exemplar, med fullgod borgen... Var så god och se... (Tar fram två papper ur plånboken). Två hundratusen obligationer à 15 kr... Det stämmer ju...?

Hoffman: Ja, under sådana omständigheter...

Cave: Var god och skrif på... Mitt namn står där redan.

Hoffman: (funderar ett ögonblick, men skrifver sedan på och skjuter ena exemplaret åt Cave.)

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert af Möller Berthelsens Salong-orkester. Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

Cave: Tackar. (Griper papperet, lägger in det i plånboken, öfver hvilken han sedan omsorgsfullt knäpper sin redingote). Nå, herr direktör! Nu skulle det roa mig att höra, hur ni ännu skaffa mig fyrahundratusen obligationer — till något pris? Så många kan ni ej finna i marknaden — ens till 15 kr. pr styck eller till något pris!

Hoffman: Fyrahundratusen? ... Jag förstår inte. ... Det var ju tvåhundratusen. ...

Cave: Nehej. Först har Moses sålt till Kuckelbanken 200,000 och ni nu till mig 200,000 obligationer — båda kontraktet ligga i min ficka. Hur skall ni nu egentligen bära er åt?

Hoffman: Men det sista köpet skulle ju annullera det första. ...

Cave: Hvar står det skrivet? sa' lille Moses — som ni ju inte alls känner! Nej, fram med fyrahundratusen obligationer inom stipulerad leveranstid!

O. s. v. O. s. v. Resultatet blef, att enär leveranstiden för de sålda obligationerna var mycket kort, fögo finanspfäven, hans vän och lille Moses släppa taget, och Kuckelbanken fick afveckla i frid med relativt ringa förlust. Cave fick sin dusör af banken — och var fräck nog att påstå, det de två finansmännen, gripna af aktning för hans ådagalagda smartness, skulle hafva gifvit honom det första kommandt-kapitalet för hans strax därpå startande bankgeschäft. Det tror jag nu inte.

Ty se, Cave var fantasimänniska. Och lugnar han i något af det här relaterade — hvilket jag dock har anledning tro vara till stor del sannt — så lugnar jag. Historien är ju ändå rolig nog att kunna berättas!

Doremi.

DAGSKRÖNIKA.

En rasande storm har i natt och i dag dragit öfver hufvudstaden, under sin vilda framfart nedspandande takplåtar och anställande åtskilligt annat efog.

På middagen kom ett präktigt yr-väder. Aprilen är fåragd, påstår bondepraktikan. Med hvad rätt, är hittills icke utredt. Värkliga eller förmenta agrarintressen medföra ju emellertid alltid obehag för den arme stadsbon.

Iduns tryckeriaktiebolag hade i lördags ordinarie bolagsstämma, hvarvid samtliga afgående funktionärer omvaldes.

På grund af den under det gångna året verkställda flyttningen af bolagets officiner samt därmed förenade kostnader beslöt bolagsstämman, i enlighet med styrelsens och revisorernas hemställan, att ej göra någon utdelning för 1902.

Stockholms nyaste varieté är Victoriateatern, som i går öppnade sina rikt illuminerade portar för en rätt talrik publik, som dock ej kunde komma i rätt stämning. Det var nu också olyckligt kallt. Och icke var det mycket värme, som strömmade från estraden. Kapellmästaren Per Lindberg, bekant från Folkteatern och från en längre Kristiansejour, lät sin orkester, som behöfver bli mycket mera samspelt, framföra en hel del kompositioner af sig själf, en del icke öfna. Signor Francardi utförde ett helt varietéprogram och en mazzelle Langée, som föreföll att ha rampfeber, hade rätt goda ansatser som excentrisk subrett.

Ett rätt lustigt spex, Erik Låspe och Folkungarne, efter dansk idé bearbetadt, syn- och hörbarligen af Emil Norlander, slöt föreställningen.

Om de öfriga sjueterna är just intet att säga.

Den unge barytonisten C. A. Holmgvist, som nyligen återkommit efter en framgångrik turné i Södra Sverige, ger den 4 maj konsert i Vetenskapsakademiens börsal.

Ryske krigsministern har beställt en half million näsdukar åt soldaterna, bland hvilka blott en på tusen hittills bestått sig med denna lyxartikel.

Betyder det krig eller fred? Är det meningen att snyta Konstantinopel med detsamma? spørjer Arboga Tidning.

Att skjuta kråkor för konstgjord uf har med god framgång försökt af urmakaren E. Pettersson i Valla. Det är icke en vanlig bulvan eller uppstoppad uf utan en med fjädrar beklädd mekanisk fågel. Vid dragning på ett snöre lyfter han vingarna, smäller med näbben och utför åtskilliga andra rörelser. Hr Pettersson ämnar förbättra sin uppfinning, måler S. L. T.

Björck & Börjessons förlag har tillsändt oss häftet 1 och 2 af andra svenska upplagan af Bebel's intressanta verk »Kvinnan i forntiden, nutiden och framtiden». Arbetet skall föreligga komplett i alfva häften å 25 öre.

Ljus' förlag har tillsändt oss »Unionen och unionsdokumenten», af I. Flodström, 64 sid., en krona. I en synnerligen lättläst framställning får man därifrån till life de förhållanden, under hvilka unionen med broderlandet på andra sidan Kölen kom till stånd.

Broschyren avslutas med följande ovanligt förståndiga ord: »Från samma anspråk, som ha Kielfreden till grund, leda föreställningarna om »Sveriges principala ställning inom unionen» — hvilken 1860 års riksdag önskar se bättre uttryckt i en ny föreningsakt — sitt ursprung. Och i det ännu alltför ofta hörda talet om vår »flathet», vår »eftergiftvenhet», så ofta det gäller medgiftande af någon af normmännen önskad förändring i unionsbestämmelserna, åsyftande att undanröja någon brist i den jämlikhet, hvar på unionen är byggd, eller i den fulla själfständighet inom unionen, de betingat sig, är det fortfarande den gamla idén om en Sveriges förmyndarroll i densamma som går igen.

Men har Sverige en gång ingått på Norges vilkor, så är det icke »flathet» att tillmötessgå de norska önskingarna — vore de än stundom framställda på ett kanske mindre lämpligt sätt. Ty ett sådant tillmötessgående kräver Sveriges heder. Dock får tillmötessgåendet icke antaga former, hvarigenom Sveriges egen själfständighet skulle sättas i fara, ty sådana offer är unionen ej värd. Men lyckligtvis torde detta icke håller vara behöfligt.

Tugga på de orden, hr Ljungberg i första kammaren!

Kyrkoministern har Ävägåbrakt en reform af hela skolväsendet. Först reformerades folkskolan, nu den högre skolan. För hela folkets utveckling bli dessa reformer af stor betydelse. Hvilken lycka är det icke, att alla barn hädanefter kunna tillbringa de egentliga barndomsåren i samma folkskola och få gemensamma barndomsminnen. Mycken osund klassiskilnad skall härigenom motarbetas.

Ofranstående lilla jubelhylln läses i »Politiken». Den gäller tyvärr icke vårt land och dess skolväsende, utan vårt längre framskridna grannland, Danmark.

Men vi ska väl komma dit en gång vi också.

Monna Vanna, Mæterlincks skön hetsmättade skådespel har i veckan haft premiär å Svenska teatern. Ehuru denna premiär utan tvifvel är säsongens intressantaste, är det oss tyvärr omöjligt att i dag ge vår teateranmälare tillfälle att framlägga sina intryck för läsaren. Beskedliga som vi alltid äro beslöto vi nämligen att vara vänliga mot direktör Ranft och ej beröfva honom den välbehöfliga inkomsten af två parkettplatser premiärafönen. Vi hade ju i alla fall god tid att se pjäsen — tyckte vi.

Men vi bedrogo oss. Till både torsdags- och lördagsföreställningarna voro alla biljetter slutsålda i dubbelt förköp.

Vi ska aldrig mer vara beskedliga mot dir. Ranft.

Men då Monna Vanna kommer att ges hela veckan hoppas vi dock få tillfälle att återkomma.

Den gamla välkända firman M. S. Kobbs Söner, som förut alltså 1835 fört theer i förening med bosättningsartiklar, har nu specialiserat sig i enlighet med tidens sed och theets kraf på särskild omsorg och öfvergått att föra the som hufvud- och specialaffär. Dess sedan gammalt kända utmärkte theer rekommendera sig själf. Men vi uppmana dock till ett besök i den i kinesisk stil inredda butiken, Biblioteksgatan 6 & 8.

Och vackra drömmar äro ju till för att krossas.

Miscellus.

O. D.

Sångsällskapet O. D. gaf sin sedvanliga värmatné — skön vär! — i Musikaliska akademien i dag. Trots snöyrän och stormen var salen fullast. Schuberts »Gesang der Geister über den Wassern» för 8-stämmig manskör, altviolin, cello och kontrabas inleddes programmet. Det vackra, välklingande, ehuru något långdragna stycket fick ett mycket godt utförande.

Så följde Södermans konsertouverture i f-dur, spelad af hofkapellet, under herr Hedenblads ledning, tyvärr. Ty härigenom blef den vackra overturen allt för jämnstruken. Hofkapellet klingade på ett helt annat sätt än vanligt. Af de kvartetter vi hade tillfälle att höra framgick, att O. D. har kvar alla sina förtjänster från fordom, men också sin anförars gamla fel.

Man behöfde blott jämföra finnar-nas utförande af Merikantos vackra »Tröst» med herr Hedenblads under-

Telegram.

Kapten Sverdrup berättar om sin färd.

Kristiania, söndag.

Vid geografiska sällskapets sammankomst i Turnhallen i går höll kapten Sverdrup föredrag om sin färd. Föredraget, som belystes af ljusbilder, belönades med demonstrativt bifall.

Professor Brögger uttalade sig om expeditionens geologiska resultat och förklarade att det hemförda vetenskapliga materialet öf erträffade de djärfvaste förväntningar.

Professor Nansen redogjorde för det geografiska resultatet och uttalade, att ingen annan expedition kartlagt så mycket nytt land.

Minimilön åt journalister.

Malmö, söndag.

Vid ett talrikt besökt årsmöte har Svenska journalistförbundet, kretsen för södra Sverige, beslutat ingå till tidningsutgifvarne med framställning om en viss minimilön för fasta medarbetare med tre års praktik i facket.

Pelle Staaff.

In memoriam.

En betydande kraft, som ett oblidt öde förhindrat verka fullt ut allt det den velat. Författaren — tidningsmannens tyvärr alltför vapliga öde.

Under det storm- och ovädersfyllda, men och islossningsjublande 1880-talets dagar gjorde Pelle kanske sin allra största insats i det sant frimnades tjänst. Hans storslaget cycklande parodier, hans bitande satir och ironi skola sent förglömmas af dem, som på närmare eller fjärrare håll, med egna ögon eller i dessa oroliga års stridskrifter bevitnat de ungas kraftiga kamp mot reaktionen, som sträckt ut sina polypannar för att på all var levande det uppspirande friska i Sverige.

Samma år och 1890-talets början sågo hans framgångar som lustspelsförfattare. Det var ej blott den eleganta och briljanta formgifningen, de lediga och kvicka dialogerna, som skapade dessa succéer.

Hans värksamhet som teaterrecensent har blifvit mycket olika bedömd. Men den opartiska och oförvillade iakttagaren erkänner hans skarpblick, hans beläsenhet, hans aldrig tröttnande intresse för talscenens tilldragelser.

Och som människa? Något kallt och afvisande mot dagens bekantskaper. För att värmen mot gamla vänner skulle kunna vara så mycket större. Och så fruktade han sig själf, ty hans kvicka repliker kunde vara fruktansvärda.

Hans käraste dröm var att få skriva kommentaren till 1880-talets jäsnings-tid, ge de riktiga interiörerna, lämna de belysande mänskliga dokumenten för rätta förståelsen af denna intressanta epok i vår kulturella utvecklingshistoria. Han hade varit rätt mannen och en af de få. Journalistens förtärande lif och en för tidig död ströko det svarta strecket öfver den vackra drömmen.

Och vackra drömmar äro ju till för att krossas.

Miscellus.

O. D.

Sångsällskapet O. D. gaf sin sedvanliga värmatné — skön vär! — i Musikaliska akademien i dag. Trots snöyrän och stormen var salen fullast. Schuberts »Gesang der Geister über den Wassern» för 8-stämmig manskör, altviolin, cello och kontrabas inleddes programmet. Det vackra, välklingande, ehuru något långdragna stycket fick ett mycket godt utförande.

Så följde Södermans konsertouverture i f-dur, spelad af hofkapellet, under herr Hedenblads ledning, tyvärr. Ty härigenom blef den vackra overturen allt för jämnstruken. Hofkapellet klingade på ett helt annat sätt än vanligt. Af de kvartetter vi hade tillfälle att höra framgick, att O. D. har kvar alla sina förtjänster från fordom, men också sin anförars gamla fel.

Man behöfde blott jämföra finnar-nas utförande af Merikantos vackra »Tröst» med herr Hedenblads under-

liga rubaten och vilse nyanseringar för att konstatera, att herr Hedenblad icke utvecklats, sedan han tog afsked från director-musices-befattningen.

Ij.

Karikatyler.

Utställningen för karikatyrer och skämtteckningar öppnades i dag och besöktes redan då af rätt mycket folk. Den är rätt innehållsrik, ehuru något ojämn, det måste medges. Så finnas högst få exempel på engelsk och amerikansk humor och satir i teckningsväg, och våra broderfolk tyckas ej heller ha fått mycket på sin del. Åtminstone råkdade jag vid den hastiga öfverblicken ej finna några — men kanske var jag inte skarpsynt nog.

Tyskarna äro bäst representerade; de upptaga hälften af väggytorna. Först den nordtyska »Fliegende Blätter», »Simplicissimus» och »Ulk»-stilen, och sedan en ytterst rikhaltig exposition af Münchnarne; de flesta titelteckningarna i »Jugend» voro med. Hvad man må tycka om den tyska Lumorn för öfrigt, måste man medge, att det ligger något konstnärligt öfver denna del af utställningen — det är ungdomsglädje och ungdomskraft, som spelar i dessa lifliga färger och linjer. Fransmännen representeras på en vägg af framför alla Caran d'Ache, men äfven möter Leandre och Herman Paul, den sistnämde särskildt med några burleskt realistiska typer.

Sist men ej sämst komma svenskarna. Möjligen är det litet chauvinism, då jag tillåter mig att vara af samma mening som Albert Engström i fråga om de svenska skämtteckningarnes företrädare. Men man kan ej annat, då man står framför dessa säkra mogna teckningar af honom själf, Stangenberg Nyman, Oskar Andersson m. fl.

Ylonz.

Leo distraits.
— Viendrez-vous à l'enterrement de Leon, demain?
— Impossible demain; mais après-demain, sans faute.

(Le Figaro).

Från musikvärlden.

Aulinarnas avanensång för säsongen.
Yvonne de Tréville

Auliniska kvartetten har denna säsong ej lyckats samla publiken så som t. ex. i fjol, då Beethoven-cykeln drog fulla hus. Orsaken ligger helt naturligt i själva genren. Kammarkamiken är ju ej för den stora musikpubliken. Men man tycker, att Stockholms verkliga musikvänner skulle vara så pass talrika, att de kunde fylla Vetenskapsakademiens sal de fem gånger under säsongen, som den utmärkte kvartetten låter höra sig.

I fredags gaf den sista soarén. Utelutande evenest program, Lindblads f-dur-stråkkvintett, Berwalds c-moll-pianokvintett och en splitter ny kvartett i f-dur af Stenhammar, en intressant bekantkap, färgrik och klängskön samt förtäfligt spelad. Den förlorade dock på att komma omedelbart efter Berwalds sprudlande kvicka pianokvintett, som väl kan kallas höjdpunkten af svensk kammarkmusik.

Lindblads kvintett lyckades just ej vicka något intresse. Vacker och välklingande, men tam och beskedlig.

Vi få hoppas att ödet blir mera blidt mot den unga kvartetten till hösten än det varit i år. Vi ha ej råd att undvara den, så stor del den tagit och tar i vår musikalliska uppföstran.

Yvonne de Tréville lyste och försvann — tills vidare, ty vi hoppas att hon kommer igen, då på Operan. Ty där är hennes rätta fält, det framgick af de båda arior hon »sjöng på de i fortländska soarén i Musikaliska akademien i tisdags. Louise-arian var ett förtjusande stycke, men orimligt »svårt, liksom all sång i denna »musikroman», som kompositören kallar den. Ännu döjer det, innan vi få höra den på Svenska teatern, ty herr Lemon är åter bes. Dir. Ranft lär dock fundera på att införskrifva en tyck stor del för att rätt snart kunna ge »Louise», dels för att få någon att sedan alternerna med hr Lemon.

Operan är så ansträngande, att den icke kan ges hvarje dag, så som eljes är brukligt vid de Rantfska teatern. Den kommer därför att växla om med Sköna Helena, Storhertiginna m. fl., där vi få något se fru Norrie åter.

Colla destra.

Önskan.

Jag vill blott ett. Jag vill vara glad i denna grämlensens och sorgens stad. Jag ville alla glada gudar be om deras djupa, rika konst att le.

Jag ville känna innerst i mitt bröst en maktig källa utaf kraft och tröst. som svälde till en ljöets långa flod på mina läppar från mitt unga blod.

Och visste jag, att innerst i min barm satt ljöets gnista, evig, hel och varm, jag ville lära mig att le, så att jag kunde locka världen all till skrätt.

Jag skulle från hvar rynkig panna bort

de stygga färor skrämma inom kort, att bleka läppar gifva lifvets färg och fylla trötta ben med kraftens mörk.

Jag mins en saga, som vid morfars knä.

jag hörde förr, en saga klick och vän, om en prinsessa, som i all sin prakt var drabbad af det tunga kvalets makt.

När solen sken på hennes faders borg, på hennes hy en skugga slog af sorg. När suset dog af kvällens vestanvind i tråkr blänkta hennes hvita kind.

Men den ett löje kunde hålla kvar för en minut på bleka läppars par, han löfte fick om kungens halva land, hans krona och hans unga dotters häml.

Då kommo vise män från fjerran ort, och gycklare, som gått från port till port,

satirikern och humoristen kom, men skamflat en och hvar fick vända om.

Prinsessans blåa öga är från år var disigt af det tunga kvalets tår. Och gamle kungen blef allt mera grå och hela hofvet måste gå på tå.

Så kom den vägen Askepiltten och med trasig sko och illa lappad rock. Han var så himlat, han frös och svält, men hvar han gick, han skrattade åt allt.

Till namnet knappt han kärlek kändt och huld, han ställan silfver sett och aldrig guld. Att göra nytta aldrig ens han tänkt, han log och allting fann befängd.

Hans glada skrätt med malmklang klippas slog och väckte alla genljud djupt i skog. Och när han upp i kungaborgen kief, hans gapskratt hofvet raskt på flykten dref.

Han stannade framför prinsessans tron — af nattens rågn det rann ännu från skon, och ladans halmstrån fastnat på hans rock, men solens sken låg kvar i rufsigt lock.

Och ögat lyste leende och blidt och askepiltens tänder skeno hvitt och från hans röda läppar sprang ett gladt, bekymmerslöst och stort och smittsamt skrätt.

Prinsessan vaknade vid sällspordt ljud, som kom ifrån en okänd värld med bud.

Och i ett nu allt ungt i hennes barm tog ut sin rätt i jubel, skrätt och larm.

Och Askepiltten fick prinsessans hand och kungens krona och hans halva land. Men blef han än så mäktigt potentat, han aldrig skrättets stora konst förgat.

Så önskar jag, som han att rätt förstå att skratta åt hvad än mig möta må.

Ty mer än rikdom eger man, så fram man blott kan skratta riktig smittsamt.

Då här man djupt i fickan på sin rock,

om den består af håll och lappar och, prinsessan, som för lifvet blir en huld, och halva kungens land och kronans guld.

John Wigforss.

Officerskåren

demokratiserad.

Från en aktad officer i landsorten har red, mottagit nedanstående debattinlägg, hvars synpunkter red. delvis gillar, men hvars slutledning den på intet sätt kan instämma till:

Ni smälte helt säkert, hr redaktör, när ni ser den rubrik jag satt på detta lilla pennfaktori. Men var öfvertygad om att jag ej talar på skämt, utan på rönaste och fullaste allvar. Ty officerskåren är redan starkt demokratiserad.

Ni torde, hr redaktör, af de dagliga tidningarnas familjenheter ha observerat, att ett ganska stort antal officerantner och löjtnanter dagligen ingår förlöfning, trolofning eller giftermål med döttrar ur medelklassen. Märk väl, att det är officerskårens ungdom, som på detta sätt utmärker sig — med afsikt använder jag detta uttryck. Hvar finnas nu de unga officerare, som fabeln påstår skola med öfvermagans later uppträda på våra »guldrogar»? De existera icke. Ty nutidens svenska generals- eller regementsofficersämnen inse redan från första stund, att endast allvarligt och ihärdigt arbete kan leda till resultat,

och att därför allt onödigt kafékrig-flackande är fördömligt. Och detta har förvisso gjort, att våra unga officerare uppträdande ute bland civile är så föreynt som det verkliga är.

Visserligen har jag nog vid mina Stockholmstripper observerat — hvilket äfven Ni, hr redaktör, säkerligen iakttagit — att en del uniformsklädda personer bruka intaga första bänkens platser på Sveateatern. Men tillåt mig fästa Eder uppmärksamhet på att dessa personer äro gradpassande Karlbergsungdom, sergenter och fanjunkare. Och, herre gud, icke får man förmena denna ungdom, att den till omväxling med de djupa och grundliga studierna en och annan gång söker sig en lätt fröjd. Så gjorde Ni troligen själf i Er ungdom, hr redaktör.

Jag har funnit på ett medel att än ytterligare demokratisera och omtöcktgöra vår officerskår. Vid skilda tillfällen har jag haft nöjet publicera en del små intryck från mitt läger- och fältjämfärl. Våra officerare äro de rikets ämlets- och tjänstemän, som jämte prästerskapet komma i närmaste beröringen med allmogens och de fattiga och tortiga hemmens söner. Och officerarne ha dessutom det försteget framför prästerna, att de ha sina undersökningsobjekt med sig både i skog och mark. Officeren bör därför med största lätthet kunna ge en förstående skildring af vårt land och folk i häng och söken. Till hvad gagn för kändedomen af olika landskapsdelars skiftande karaktärer behöfver ju ej här närmare påpekas.

Vill Ni, hr redaktör, så till sist ännu ha ett bevis för, att vår officerskår redan är starkt demokratiserad? Jag vill då i all hemlighet anförtröda, att en mängd af våra yngre officerare och officersaspiranter ursprungligen burit mycket borgerliga, att ej säga plebejiska barn — t. ex. Andersson, Johansson, Pettersson eller Lundström — men att dessa före inträdet på den militära banan af lätt förklarlig fäfänga ändrats till mera välklingande och »nobla» namn.

Old Boy.

Interiörer

från

Gamla Heidelberg

af en Heidelbergare.

I.

Hanni's duell.

På morgonen den afgörande dagen var så godt som hela föreningen samlad på Hirschgasse, en faktokal och utvårdshus vid Neckar, där för öfrigt »Gamla Heidelberg» spelar. Nere i fäktalen stod Hanni, som det syntes något orolig. Till hans hjälp voro ett par föreningsmedlemmar. Han stod redan färdig i sitt tjocka, stickade förkläde, sitt likaledes stickade skydd för halsen och högra armen samt med de stora ögonskyddarne på. En student i fäktkostym ser närmast ut som en dykare.

Då kommer G. in, öfvermodig och hvisslande, och låter kläda på sig sin fäktkostym under muntert prat med andra leonensare. Han är färdig; afståndet, en värlängd, uppmäts. Så sträcker armen och sabeln snedt uppåt, medhjälparne stöjda under den för att den ej skall tröttna. Sekundanterna, en på hvar sida, skyddade som duellanterna och dessutom med tjocka, bredskärmade mössor, stå i position. Klart. Andlös tystnad. Eins, zwei, drei, los!! Det blixtrar tre gånger och en fjärde, då sekundanterna slå upp sablarna. Bägge bli synade, bägge oskrade. Ännu en gång tre hugg. Pang! Där kom »genomdragaren», men fångades i en kvartparad af korgen. Hanni börjar bli tryggare, men hundra omgångar skola genomkämpas, trehundra hugg skola växlas. Går han igenom det, så kommer hans vackra syster att ofra ett par vaxljus åt Jesuitenkirche i Mannheim.

Tio! omgångar har nu fäktats, man gör en paus. G. börjar bli otålig. Hvarje gång har sabeln glidit, endast en gång har han snuddat vid den andres tinning. Hannis blod börjar komma i svallning. Du är lömsk, din t-n, nu skall du få förgammal ost!

»Auf zu Mensur!» Åter stå de mot hvarandra. Ett, två, tre; ritsch, ratsch, plupp! Ah, där har Leonensia fått sig en gliring! Ur ett stort sår uppe i hufvudet på G. börjar blodet flyta ned öfver ansiktet. Efter en underbart fin parad af Hanni hade hans hand flugit rätt upp, och undvicklig som ett öde föll en hög kvart ned på motståndarens hufvud. Han hade redan stått i parad, men hvad hjälpte det! Rasande af smärta hade han försökt att sätta in en ny från sidan, men det var ett otillåtet fjärde hugg och sekundanterna slog upp.

Blodet stannades någorlunda, och återigen gick det löst. Återigen slog det slint, flatan träffade med en duns öfvanför i tinningen på Hanni.

I nästa ögonblick gapade en ny skära bredvid den förra. Blodet flöt nu ned öfver ansiktet. så att man måste tvätta honom i ögonen för att han skulle

Den unge barytonisten C. A. Holmgvist, som nyligen återkommit efter en

* *Sustaf Löfgren*, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butike- och kontorsinredningar m. m.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.
Förlofning- och vigselringar modernaste facon.
Juvelerare M. Andersson
Biblioteksgatan 1.

kunna se. Sägspånet på golfvet började rödfärgas. G:s drag började förvidras, och vår Hanni fick ett fast, hårdt drag kring munnen, som hos mig väckte en ideassociation om "Hämnaren på spanska sjön", i Tom Sawyer.

Medan jag stod och njöt vid minnet af min gamla skolpojslektyr hade de drabbat ihop igen. Några omgångar blefvo oafgjorda, men så kom ett oväntadt hugg, som raspade i skinnets på vår David. En härsman, och din ära hade kanske varit räddad, Leonensia! Men gudarne hade öfvergift sin gunstling den dagen. Ett par minuter senare hade han ett hugg i pannan och ett på högra sidan af hufvudet.

Man började mumla om, att han borde begära "Abfuhr". Men det är en skam, och han hade föresatt sig att hålla ut intill det sista för att åtminstone kunna ge motståndaren något. "Gamla gardet dör, men ger sig icke!" Både vid oss uppe på åskådarsläktaren stodo ett par engelska missor, som naturligtvis ej velat lämna Heidelberg utan att ha sett de beryktade studentduellerna. "Horribel!" utbrast den ena. De sågo bleka ut, som om de lidit af illamående, och strax efteråt gingo de. Det var heller intet, som ökade aptiten. Golfvet var så slippigt af blod, att de stridande måst flytta på sig för att ej slinta omkull, och nu stodo de och hängde på hvar sin trästolskarm midt emot hvarandra, medan man en smula masserade högra armen på dem. Blodet flöt forfarande nedför ansiktet på G., och han syntes ha svårt att hålla ögonlocken uppe. Det var så att man kunde få kvälningar. Men det tycks en tysk student ej kunna få. I bortre ändan af den stora salen, där de olika kårernas vapensköldar pryddes de kala väggarna, var ett långbord, hvarest öl och skinksmörgåsar hade en strykande åtgång, och kårhundarna fingo lära sig hoppa efter munsbitar. Här kände man tydligen lifvets fullhet. Och hvarför skulle man icke det? Det här var dock ett betydligt mera utvaldt nöje än en spansk tjurfäkting, och det ej minst med afseende till publiken.

Ännu hade man trettio omgångar kvar. Stolarna drogos tillbaka, armarna höjdes. Löst ljud från stridsdomären mera lågmälat än förut, men lika fast. G. började mattas, det märkte man. Hans hugg voro mera parerande än offensiva. Hade han nu tröttnat, så hade Hanni ej behöft frukta att få halfta käken utslagen, som varit fara värdt i början. Men han träffade aldrig. I stället fick han ett par "hög kvartar" till. De voro oomständliga. Här högt han än sökte parera, så slog de likväl ned som straffdomar från höjden. Modig var han, det måste erkännas. Utan att blinka tog han emot hvad han fick, och det smakade inte gräddskum, det kan man vara lugn för. Kan man inte parera, så får man vara god att låta hugget gå in, ty undantaget högra armen, får man ej röra på kroppen, ej ens hufvudet. Och han rörde sig ej.

Efter öfver en timmes fäkting hade man växlade de tre hundra huggen, och G. togs under behandling af sårsläkarna. Han hade sju öppna sår, och fick "sjutton nålar." Utmattad af blodförlustelsen, måste han åka hem i dröska. Hanni behöfde ej det ringaste förband, endast litet charpi på vänstra tinningen, där flatan smält honom i hufvudet flera gånger.

Goliat var fallen. Ryktet därom spred sig inom ett par timmar genom kårerna, die Burschenschaften, de svarta föreningarna och de oinkorporerade studenternas leder. Cheruskia, som sedan en tid haft namn om sig att räkna medlemmar, som kunde slå ihjäl folk, om det behöfdes, hade åter upprättat sin åra. Och sällan har väl världshistorien bevitnat en sådan segerglädje. Middagen på föreningslokalen var stormande, och efteråt telefonerades efter ett par schäser. Det gjordes en "Bierresa," som står i mannaminne. Vi voro på "Weisser Bock," vi voro på "Perkeo," vi voro på "Luxhof," vi drucko vin på "Goldne Gerste," "Goldnes Herz" och "Goldne Sonne" .... Mer minns jag inte.

Men ett minns jag. Då Hanni eskorterades hem frampå morgonen, *gick han glädjelärd* öfver en väldig blomsterbukett, som han höll fast tryckt i sina armar!

Men — det går en Nemesis igenom lifvet. I slutet af sistlidne januari,

då G. skulle kämpa sin dust med den tredje, Max, tog han revansch. Max fick sin fruktandsvärda "genomdragare" som slog ut tre äkta och — lyckligtvis — tre falska kindtänder i öfverkäken. Han måste resa hem till Hetteshheim och lefva på råa ägg i nära fjorton dagar. Sic transit gloria mundi!

Tristan.

Upp och ned.

bak och fram.

Lite vansinne.

På fönsterrutan hade en målarehand snirklat fram ordet TAMOTUA.

Tamotua, det lat ju riktigt polynesiskt.

Den sloa blicken hfvades, hjärnan började arbeta.

Asch, herregud, det var ju blott automat bak och fram!

Den f. d. sloa blickens innehafvare reste sig upp och vandrade ut från automaten, ned till Biblioteksgatan, medan hans hjärna åter sjönk ihop. Automatiskt afläste blicken namnplåtar och skyltar, till...

Hva nu då! Hade den goda svenska hufvudstaden redan eröfrats af kolossen i Oster, som varit nog sataniskt att intermiserat fenniserat landet? Där stod ju tydligt RUAKSIRKKELE. Rens, rama ånkan. Hvad katten kunde det betyda?

Hjärnan började velfa rundt med långa, tunga slag.

Fy tusen, blicken hade alltså gälen väg, naturligtvis skulle det vara: Elektriska ur.

Hjärnan hade nu hunnit arbeta sig upp till högttryck. Den trodde sig ha kommit en illitigt språklig på spåren. Vänd upp och ned på ett grekiskt ord och du har ett polynesiskt; om de ha samma betydelse, torde du benäget själf se efter i någon ordbok. Men se, det kan lika gärna bli ett finskt ord, elektrisk är ju af det grekiska härstamning!

Hjärnan stod absolut stilla vid paset en minut, hvarefter den hädiskt spottade ut: Språklagar, språklagar. Nej jag tackar så mycket. Endast en illvillig godtycklighet.

Hade icke blicken på Ypäs stationshus i Finland afbokatsverat: odotus sal? Skönt, härligt, välklingande ciceroniastiskt latin! För öfrigt lära de två finska orden betydta: väntsalar!

Alla språk äro hvarandra fullständigt lika, blott man förstår att lämpligt kittla orden under fotlulorna, så att de på lämpligt ställe stå på hufvudet. Att det uppmärksamhetsfulla ordet skall betyda det samma som det rättframma, kan ju icke rimligtvis begäras.

Hjärnan gaf sig genast till att advocatus diaboliiskt förevara språkgodtyckets existensberättigande. Antipodfolket står ju på hufvudet i förhållande till oss. Äro dock våra medmänniskor, om oss hufvud, nästyp, hårfärg och ansiktavinklar äro olika. På samma sätt med språken.

Hvarefter hjärnan förnöt sig gnolade: Skönt med lite vansinne då och då i den

92

den starkaste närsynthet. Sedan läste hon dörren och tog ur nyckeln.

Därpå skickade hon kammarjungfrun för att säga François, som sedan flera dagar var nära nog återställd, att herr Réginald väntade honom i skolorummet för att efter lektionen tala med honom om när de tillsammans skulle återtaga sina promenader till häst.

Men när abbén kom med några nyutkomna antirevolutionära småskrifter under armen, gaf hon återbud om lektionen. Barnen skulle bort på frukost till en kamrat och hade bedt om lof för hela dagen.

Vid tiden då abbé Cornavin brukade taga plats mellan sina båda elever, öppnade hon så dörren till rummet, nu säker på, att ingen hade varit där inne, och konstaterade också att betet, som hon så diplomatiskt lagt ut, alltså fanns kvar.

Hon ställde sig på lur bakom dörren till en liten salong, som låg invid skolorummet. Hon stod som en nyfiken jungfru och tittade genom nyckelhålet. Stallknekten kom in. Han blef stående och väntade på sin unge herre.

Synfältet genom nyckelhålet var så begränsadt, att Yvonne icke kunde se François' ansikte, men hans hållning tycktes henne lifande och tankfull.

Utröttad af en väntan, som syn-

lär torra, praktiska, tillgammalt förståndiga världen.

Tja förvisso.

Mar.

"Kvällen" och Helsingborgsutställningen.

Eren utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärigheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka följden för de firmor som ännu utställa, att

annonsera i Kvällen.

Mitt äfventyr i fallgropen.

(Öfvers för Kvällen)

Min gamle vän skogsingenjören berättar:

"För omkring 30 år sedan var jag anställd som underingenjör i en ödslig och vild trakt i mellersta Indien. Jag var ung och litigt intresserad af min verksamhet, som kunde blifvit kort nog, om ej det äfventyr, jag här vill berätta, fått en så lycklig utgång.

Min äldre kamrat, öfveringenjör Barrett hade en dag bedt mig komma och äta middag med honom och några vänner i hans bungalow, som låg omkring fem mil från min bostad. Jag mottog hans inbjudan med nöje, ty Barrett var en sympatisk människa, hade god whisky och praktiga cigarrer, samt en sällsynt skicklig kock.

Vi vore fem unga män vid middagsbordet och måltiden förflöt under skämt och historier. Då den var öfver spelade vi några partier whist och satte oss sedan på verandan i vår värds bekväma hvilstolar, rökte våra cigarrer och läppjade på våra groggar. Så suto vi och pratade till månen gick upp och öfvergöt den stilla näjden med sitt skimmer.

Då var det tid att bryta upp. Jag hade ridit till min väns bungalow och min häst stod nu sadlad på gården, framled af en sömnig hindu. Men det härliga vädret lockade mig till en promenad, och som jag kände till en genväg genom djungeln, befallde jag hinduen att lägga en filt på hästen och leda hem honom. Efter att hafva druckit ännu ett glas med mina vänner och sagt dem god natt, började jag promenaden, något uppmind af Barretts whiskey och med en väldig havanna i munnen. Min värd hade strax innan jag gick tvingat på mig tio stycken dylika, och som jag var en stark rökare och tillgången på äkta havanna-cigarrer där ute i ödemarken var klen, så hade jag inte strutat emot allt för mycket.

Det var en härlig natt. Hela naturen tycktes svalka sig efter den glödande dagen. Bäst jag gick fick jag höra ett ömkligt bråkande, och

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60.69.

A. R. B. N. 17

Rikstelefon 57.99.

då jag vek af vägen, i riktnig mot ljudet, såg jag en killig, som tycktes vara insmord i buskarna. Arbetande mig fram genom de täta snären, nådde jag slutligen det stackars djuret för att befria det, då plötsligt marken gaf vika under mina fötter och jag föll djupt ner i en håla. När jag blef så pass redig att jag kunde tänka — ty falllets våldsambet hade bedöfvat mig — var min första åtgärd att känna efter om jag hade brutit någon arm eller något ben, men till all lycka var så ej fallet, utan jag hade sluppit undan med några mindre skramor.

Hvar var jag? Hvad hade hänt? Jag reste mig upp och såg mig omkring. Till följd af mörkret, kunde jag först ej urskilja någonting, men då jag såg uppåt, tyckte jag mig finna ett svagt sken från öppningen, genom hvilken jag hade fallit, dess kanter voro betäckta med löf, och jag kunde se måenstrålarna belysa träden ofvannför. Det lukade varm, fuktig jord därnere, och mina kläder voro betäckta därpå. Då mina ögon efter en stund hunnit vänja sig vid mörkret därnere, märkte jag att hällans båda långvägar stupade inåt, och att det därfor var omöjligt att klättra upp. Jag strök eld på en tändsticka och märkte då att äfven de andra väggarna hade samma lutning.

Tydligen var denna grotta gräfd af människor, och för ett särskildt ändamål.

Med ens hade jag min belägenhet klar för mig. — Jag idiot, jag hade ju gått rakt i en fallgrop. Ja visst, nu förstod jag — killingen, lockbetet — de lutande väggarna — och mynningen däruppe, betäckt med ris och grenar. Och så väl var arbetet utfördt, att det äfven för en människa var omöjligt att komma upp. — Hvad mina vänner skulle få roligt åt mig, när de fingo reda på historien. Nu var det i alla fall ingenting annat att göra, än att taga saken lugnt och invänta dagensljuset och befrielsen. Ty de som grävt hålan, skulle säkert komma på morgonen och se efter om de fått något i den under natten, och då skulle de hjälpa mig ur mitt fängelse. Emellertid var jag trött och sömnig, kände mig kvalig till mods och hoppades att det ej måtte dröja länge innan någon kom.

Min önskan blef snart uppfylld, jag skulle i sanning fort nog få sällskap, och det af någon hvars närvaro skulle komma mig att betrakta de andra omständigheterna som fullkomligt betydelselösa.

Knappast hade jag slagit mig ned i den bortre ändan af hålan och tändt en cigarr, förrän jag hörde ett braskan ofvannför, åtföljd af ett hiskligt vrål, och med en dans nedföll, på botten af grottan, en väldig tiger. Jag tappade min cigarr och rusade upp men kröp snart ihop i mitt hörn, i det jag försökte göra mig så liten som möjligt. För en stund låg den stora katten orörlig, troligen bedöfvad af fallet, men snart började han morra

och vråla samt försökte resa sig. Detta förorsakade honom tydligen smärta, skadad, som han antagligen var, och med ett tjut lade han sig igen, och tittade sig mistroget omkring med sina stora, glödande ögon.

Det stod ej länge på förrän han upptäckte mig i mitt hörn och visade morrande de ohyggliga betarna. Jag fick en våldsan, frosskakning och alla möjliga tankar rusade genom min hjärna — om människöfgats makt o. d. Om jag blott haft en revolver, en sabel eller en knif, men jag hade intet försvarsvapen. Mina nerver voro spända till det yttersta, och jag var till sist färdig att kasta mig öfver odjuret och göra slut på den hemska situationen, då min goda genius ingaf mig en förträfflig idé. Alla djur frukta eldalljus och de flesta af dem äfven tobaksrök. Hastigt tog jag upp den cigarr jag tappat, letade fram två till och stoppade dem alla tre i munnen, men min hand darrade så, att jag med nöd kunde tända dem.

Till sist glödde de ordentligt och rökens nästan kväfde mig. Förut hade tigern ej rört sig, men då jag tände cigarran, rusade han upp, och jag trodde ett ögonblick, att han skulle kasta sig öfver mig, men till min stora glädje, kröp han bort till andra ändan af hålan och tycktes lika rädd för mig och mina lysande cigarrer, som jag för honom. Stackars djur. Det måste hafva varit ett äfventyr också för honom, att först ramla ner i jordens inre, och att sedan där träffa på en förskräcklig varels, omväldig af illaluktande rök, genom hvilken tre glödande punkter lysade. På så sitt suto vi en stund under ömsesidig fruktan för hvarandra.

Men till sist värkte mina lemmar så af den ansträngande ställning jag intagit, ett jag varsam försökte resa mig upp, men kröp genast ihop igen, då tigern lät höra ett olycksbådande vrål. Jag föredrog värken i min kropp framför att reta upp min motståndare. Men nu var det han som reste sig, — mitt hjärta för upp i halsgropen, då han gjorde det — och började linka fram och tillbaka i bortre delen af hålan, men höll hela tiden ögonen riktade på mig. Huru länge skulle detta ricka? Jag var passionerad rökare, men tre cigarrer på en gång började bli för mycket äfven för mig, och förförigt, så fort de tre första voro slut, måste jag tända tre nya. Det berodde på om mitt cigarrförråd skulle räcka till morgonen.

Men allt efter som tiden led, syntes tigern bli allt mindre rädd för mig. Fallet hade troligen ej mildrat hans lynne och rökens retade hans ögon och strupe. Förresten var det den tid på dygnet, då han brukade gå ut på rof, och nu var han troligen hungrig, och alla djur, t. o. m. människan bli missnöjda, om de ej få sin föda i rätt tid. Det värsta af allt var, att jag började känna, det naturen fordrade ett uppehåll i rökandet. Jag vill inte gå in i detaljer, men de som minnas, hvilka kval man fick genomgå, då man

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokaler för teaterbesökande.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabrikaaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af billiga och enkla Möbler. Klädda Turk. Divaner fr. 45 kr. Prima Fjäder i balar å 75 öre pr kg. Barnvagnar, Ligaförlöj.

Fördelaktiga

inbetalningar. Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr. 18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

som skolpojke rökte sin första cigarr, fattar nog mina känslor. Dessa äro ohyggliga i och för sig, och då den enda räddningen från en hungrig tiger, består i att röka omättligt, kan man tänka sig min belägenhet.

Snart voro äfven de tre andra slut, och jag tände nya, men blott två denna gång. Det var så tjockt med rök i min del af hålan, att jag ej kunde se tigern och iakttaga hans rörelser. Till slut var jag sannerligen så yr af denna massa nikotin, att jag knappast brödde mig om honom, och skulle troligen snart hafva dukt under helt och hållet, då jag plötsligt fick höra ljud som ryckte upp mig ur min dväla. Jag hörde röster — närmare och närmare — slutligen fullkomligt tydligt, och jag såg genom rökens att grenarna och riset däruppe drogs undan. Jag utstötte ett best rop. Jag hörde skrik och rop af infödingar, men de drogo bort alltmer och mer, och jag förstod, att de svarta flytt från platsen. Så blef det dödastyst. De som jag hoppats skulle rädda mig hade sprungit sin väg — jag märkte fastän halft bedöfvad att det blef ljusare i hålan — det måste vara i daggröningen. Mina selslagna förhoppningar om räddning tillika med mitt förskräckliga illamående, blef till slut för mycket för mig. Det gick rundt i mitt hufvud. Ljushäcker dansade för mina ögon och tycktes flyga uppåt, under det att jag föll — föll ned i en afgrund. Jag förlorade medvetandet.

Jag, förnam ljudet af ett skott, ett vrål, och så ett skott till. Därpå tyckte jag att någon lyfte upp mig — jag kände vinden svalka mitt ansikte — en bekant röst tycktes gifva befallningar — därpå svimmade jag igen.

baka — skall du kunna bära din stackars mors halsband.

Och han räckte skrinet åt Yvonne, som öppnade det och med glädje såg att inte en pärla blifvit rubbad.

Nu ser du väl, att alla våra tjänare äro ärliga, utropade hon med sina tankar särskildt fästa på François. Hon försökte öfvertyga sig själf och sin far, att det var han, som först misstänkt honom.

Ursäkta, men det har verkligen blifvit stulet! sade markisen.

Äh!...

Ja, och såldt för tio tusen francs till en juvelerare, som hade den lyckliga idé att utbjuda det åt greve Etrégnoy och hans fru Etrégnoy, som åto middag här samma dag som jag visade det för mina gäster. De kände genast igen det och talade om för juveleraren, att det tillhörde oss.

Tio tusen francs! utropade Yvonne, medan François' plånbok dansade en begravningsfandango inför henne.

Hennes hjärta sammandrog sig. Det var en verklig smärta för henne att vara tvungen att nu kasta bort alla illusioner rörande denne unge man, hvilken allt behagigare sått att vara stod i en så skarp motsats till det yrke, som hittills outgrundliga omständigheter måste ha tvungit honom

konvalescens till skolorummet, hvarest de båda barnen togo lektioner under abbéns ledning. Stallknekten hade först bestämt afböjt en sådan åra, men den unge Curval förmodade honom att ligga hela tiden utsträckt på en soffa, som barnet med glädje afstod åt honom. Réginald lade knuddar under hans särade hufvud, tvang honom att inrätta sig bekvämt och förbjöd honom att röra sig.

Och vid hvarje rättrogenhetens jättegröda som hoppade ut från abbé Cornavins läppar fick François taga emot kvädda skrätt och ögonkast af Réginald, och som han ännu var för svag att föravara sig mot så mycken uppmärksamhet, lät han det passera, men gaf icke längre något igen. Han svarade endast med en nedslagen blick och ett svagt leende.

Yvonne blef mer och mer förvånad öfver granlängdheten hos denne tjänare, som hade förlorat tio tusen francs och icke ens begärde att få igen dem. Summan var i alla fall värd mödan att göra något för. Eftersom han så ledigt öfvergaf dem, måste den ha varit förvärfvad på bra oederligt sätt. Man håller litet mera på hvad man ärligt förtjänat.

Och så fruktade han sannolikt lika mycket, att man skulle lämna honom den tillbaka som han oroad sig öfver

93

94

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndage eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 13.	Redaktör: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 26 April	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Rike 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 40 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	
		DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Riketsl. 7 59.		

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISER är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallgatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Den ändlösa skrufven.

I den stora militär-cancan, som sedan ett tiotal år dansas i vårt land, är det numera Hottans tur att pocka på skattdragarnas pänningar.

Det är nämligen skillnaden mellan våra militärer och annat folk här i landet, att de förra alltid pocka. Om det gäller ett kulturändamål; om det gäller att skaffa tillfälle till skolgång åt barn i missgynnade trakter i landet; om det gäller att stödja något hvad som helst på den andliga odlingsens område, vetenskaplig forskning eller konstnärlig utveckling; om det gäller att göra oss dugliga till vetandets eller industriens område hafva vår plats bland de civiliserade nationerna — då beder man alltid vackert riksdagen om hjälp. Man söker ut reda, huru det skall gå med minsta möjliga kostnad, och det ådagaläggas med omsorg, att pänningarna skola användas med den största sparsamhet och i minsta möjliga mängd.

Våra officerare hafva en annan metod. Så och så mycket vilja vi ha! Var så god och ausl — into resonera!

För vår del bysa vi visserligen icke mycket större förtroende till de civila än de militära myndigheternas framställningar. Befordrin-

garna ske på båda områdena efter ungefär samma normer och det förstånd och de insigter, som de högre civila ledarna besitta, äro vanligen kläna nog. Men det är då åtminstone icke bättre staldt med de militära auktoriteterna. Äfven bland våra militärer är nog den fräckhet som vanligen följer dumheten åt, det kryperi som är oduglighetens och karaktärslöshetens sårmarke de befordringsgrunder som näst relationer driva fram till makt och inflytande inom byråkratien.

Men när de ledande dammerjössarne på det civila området behöfva riksdagsanslag, söka de dock så godt de kunna gifva skäl för att öfvertyga riksdagen, verkliga skäl eller skäl som påbittats för att lura bönder, men i alla fall skäl.

Denna höflighet hafva de militära dammerjössarne vuxit ifrån. När de på ett eller annat sätt gjort upp sina förelag, så taga de kommandotonen mot dem som skola släppa till pänningarna och mot de betalandes representanter. Det finnes ingenting som runnit upp i dessa arma hjärnor, som icke genast gör anspråk på att omfattas af alla män med fosterlandsskärlek, som icke genast blir nödvändigt för gamla Sveriges väl.

Metoden har onekligen lyckats imponera på mycket folk. Och den har ju åtskilligt för sig. Det är klart att ju mer vi offra för försvaret, dess mera blir, till och med om vi antaga att tre fjärdedelar af offren äro i följd af förstånd och oskicklighet bortkastade, försvaret stärkt. Något vinnes ju alltid. Kunde vi nå det idealet att vår manliga befolkning från 20 till 50 år ständigt sysselsattes med krigsöfningar, att våra landsförbindelser och kuster späckades med fästningar och att pansarfartyg bygg-

des i stället för lastdragare och passagerareångare, så skulle ju en statlig försvarskraft uppstå. Den ekonomiska nödvändigheten skulle visserligen inom några veckor göra det af med landet — men det är ju ingen militär synpunkt. Och om en tanke ditåt har plats i de ledande militära hjärnorna, så är den åtminstone mycket djupt liggande. Den militära skrufven kan vridas annu många hvarf, innan vi nå denna debacle. Vridom således!

Riksdagen har dock tvungits att efterhand förstå, att galenskapen börjat gå för långt. Och den tyckes börja få en viss känsla af, att den icke kan utan kritik låta »fackmännen» löpa af med våra pänningar så långt de behaga.

Ett belysande symptom härpå förekom under flottstriden i andra kammaren. Herr Hans Andersson i Nöbbelöf fann äfven denna gång sig icke i den kritiska läget, som han slagordet. Han har som bekant gjort det en gång förr.

Det var då den militära härsabaten i Sverige just inleddes, och litet hvar minnes den dramatiska situationen på natten i andra kammaren, då herr Andersson, sjuk och af läkaren förbjuden att tala, meddelade en alltför uppriktig krigsminister, att kammaren icke röstade på kommando. I år var det en officer af lägre ordning, som fick svaret, men det var nog lika valment. Om icke riksdagen beviljade flottan de begärda nya anslagen, så kunde naturligtvis ingenting mindre inträffa, än att i nödens stund flottan sveke våra förväntningar, och då vore det naturligtvis ute med land och folk. Nöbbelöfsrepresentantens skärande replik, att han icke väntat, att en flottans officer skulle tala om att flottan sveke, förstår säkerligen icke hejda de ejudande känslorna hos fack-

P. P. W:s "Ijufvaste" minne från Tysklandsdagarne.

»Det var en riktig glädje att höra (antisemit!) Stöcker predika. Det var lif, det var kraft, det var öfverlögsen värme i hvarje ord. Det var riktigt uppfrysande att höra honom. Efter predikan gick jag in i sakristian för att göra hans bekantskap, och det var mycket angenämt.»

(P. W. till Sv. M.)

männen men hos andra kan den kanske hindra, att dessa känslor alltför mycket löpa åstad med det lilla förståndet.

Någon egentlig förändring i riktningen betecknar visserligen icke detta års riksdag. Den militära skrufven kommer nog att fortfarande vridas och vridas, och det arbetande Sverige kommer fortfarande att se allt större del af sitt arbetes produkter kastas i det militära ginungagapet. Men en smula antydning om vaknande eftertanke lämna dock de militära riksdagsdebatterna. Det tryck som i närvarande tid kännes allt hårdare på vår näringsverksamhet, den växande utvandringen som hotar att beröfva vårt land större verklig försvarskraft än alla de växande krigsmillionerna kunna förskaffa oss, det nödstillstånd hvarom öfre Norrlands hjälpbefoh talar och som icke mindre kraftigt låter höra af sig i de öfverallt skärpta striderna mellan arbetsgifvarne och arbetarne — allt är ägnadt att låta oss stanna och se efter, om vi icke kommit in på en farlig väg. Man skall då kanske börja tänka att hvad vi mera än allt annat behöfva i detta land är en ekonomisk politik. Och tanken kan väl dock äfven hos oss i sin tid föda handling.

Truster.

En intressant bok.

Den förmodligen första, mera uttömmande framställningen på svenska af Amerikas trustväsen föreligger nu som nr 24 i serien »Ur det modärna samhällslifet» på Alb. Bonniers förlag. Dess författare, medarbetaren i Göteborgs Handelstidning, kand. Nils Siösteen Åtnjuter förmånen af en ganska aktörsabjudande beläsenhet på ifråga-

varande område, hvarom litteraturföreteckningen på det lilla häftets sista sida nogsamt vittnar. Men ej nog härmed: på ett friskt och liffullt sätt ger han läsaren tillgodo äfven sin egen uppfattning af trustfrågan, som ju blitvit aktuell äfven i Sverige genom de senaste månadernas händelser i vår finansvärld — jag vill endast erinra om det svenska tändsticketrustförsöket. Och denna uppfattning präglas af en djärfhet och käckhet, som stundtals väcker något ungdomlig, men i regeln är synnerligen behaglig till omväxling med våra nationalekonomiska arbetens föga prisvärda torrhet — i allmänhet.

Förf. har nämligen tagit sig före att skönmåla trustväsendet som den naturligaste, enklaste och förståndigaste lösningen af den sociala frågan. Icke okritiskt, utan med skarpt hänsyntagande till kloka lagbestämmelser som nödiga korrektiv för eventuella, mot en sund samhällsordning stridiga utsvärgningar af dessa truster. Och de premisser, hvarur han drar sina slutsatser, visa, att han icke gör en oblyg storkapitalism tjänster, utan är en reflekterande reformman. Hvilket ger hans bok ett ytterligare behag.

Han har funnit, att den fria konkurrensen genom sitt nödvändiga slöseri åter ut sig själf, samtidigt med att den suger mjärnen ur de många, som äro i dess bröd. Men har också funnit, att den socialistiska framtidsstaten skulle bli »hart när en industriell polisstat med byråkratisk reglering af verksamheten, dödande slentrian, till stagnation och reaktion» — för att använda hans egna uttryck. Trustväsendet, på lagvägen lämpligt regleradt, skulle däremot medföra »en fri, ohämmad, individuell värksamhet med kraftigt utformande af personligheten och svängum för hennes utvecklande krafter.» Härtill kommer förmodligen i förf:s ögon att det af ett regleradt trustväsen skapade lycksalighetstill-

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 700 kronor.

Route: Trelleborg—Beylin—Praag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turna Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrv Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Hvar 8 Dag

Sveriges enda illustrerade tidning som påpassligt följer och illustrerar dagens händelser i In- och Utlandet och som meddelar porträtt till dagskrönikan.

ståndet skulle kunna åstadkommas åtskilligt raskare än socialiststaten.

Han besinnar emellertid icke, hvilka svårigheter riksdagslagstiftning och strikta tillämpandet af dessa lagar och förordningar skulle medföra i vårt land. Och har han uppenbarligen icke tänkt på en tredje, utväg: den kooperativa tankens realiserande i allt större skala. Initiativus'en kan ju icke dödas, socialiststaten älskar den samma kanske icke öfverhöfvan, men medan den inom trustväsendets ram skulle alstra uppskrufvade löner, behöfver den på kooperativens fält ingalunda åstadkomma dylika mindre angenäma resultat.

I korthet: en intressant exposé, väckande tankar, som kanske icke gå i samma spår som författarens. En exposé, öfver en fråga, som för hvarje dag blir allt aktuellare här hemma, och som bör få mera dryftning än dagspressens pikanta notiser om trustmagnaternas besynnerliga nycker. En bok, som förtjänar att läsas, och hvars pris — en krona — icke bör ligga några öfverstatliga hinder härfor.

Mr.

En lekman på Luleå biskopsstol!

Riksdagen har beslutat ge Norrland ett nytt biskopsäte. Första kammarens reaktionära intransigenser komma naturligtvis att uppbjuda hela sitt kulhussinflytande för att bekläda denna nya biskopsstol med en af vår hierarkis lysande prelater. Och hade det gällt en annan landsända, hade de ju gärna kunnat få i lugn och ro redeligen sträffa för denna goda afsikt. Men allt för stora intressen stå på spel i det nordligaste Norrland, för att de icke böra bli motsagda vid denna nominering. Det rent svenska inflytandet bör stärkas i buffertplankan mot grannen. Och detta stärkande sker lämpligast på skolorgani seringsvägen. Må därför Sveriges frimunde, reformmän och intelligenser i god tid se sig om efter sin man, en kraftig och klok man. Och då biskop kan väljas äfven ur lekmännens krets, bör acceptabel lekmannakandidat snarast gallras fram bland de många mer eller mindre lämpliga aspiranterna.

Masellus.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Souper.Nyreparerade resanderum till mo-
derata priser.Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelsens Salongsorkester.
VördsammastClaes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

DAGSKRÖNIKA.

När stiftsfrågan afgjordes i första kammaren, var dess åhövareläktare till trängsel uppfylld af hustrur och döttrar till Kalmariinsrepresentanterna. Och ville dessa förmodligen bevitna sina makars eller fädrens parlamentariska triumfer. Därför varit dock intet. Biskop Billing led sitt stora nederlag och gick snällt och satte sig på sin bänk, hvilket aldrig inträffat annat än efter svårt förlorande nederlag för den biskoplige talaren. De små snälla och söta Kalmarifröknarna knöto förbittrade sina små händer mot k. m:s hjälpe män samt formade sina små tietta munar till otteka hvisslingar. Hvaraf dock vardt intet. Lyckligtvis.

[I] Vi ha länge hoppats att få se en annan publik på denna läktare än dessa utomordentligt äggande kontrollamer. Vår skolgångdom bör naturligtvis af sina lärare ledas upp på läktaren för att höra de viso senatorers djupa lärdom. Och därigenom få en praktisk kurs i grundlagens rätta tolkning. Man har redan dragit försorg om att de genom billigt inträde på Skansen skola få en inblick i Sveriges natur. Men utom natur har Sverige äfven en del natur i form af underliga lagar och förordningar.

Sophus Dahl är en af de roligaste och trefnaste humoristiska uppläsare, vi någonsin hört och sett. Hvarför det förvånar oss, att publiken i Folkets Hus A-sal i torsdags var så relativt fåtalig. Så som Sophus Dahl berättar lundsmål, är det ett sant och värdigt nöje att lyssna därtill. Endregårds-sångstycken voro också värda ett välviligt öra.

För de trehågsna må påpekas, att Dahls norska är lika lätt att förstå som vanlig samtalsvenska. Och hans ypperliga mimik hjälper till och med de trögaste förstånd på rätta träfven. Vi hoppas, att nästa »afton» icke skall resultera i endast årens upprätt-hållande.

Björnstjerne Björnson har skrivit ett andra bref till »Berl. Tagebl.» om Nordslesvig. Däri skriver han bl. a.: »I Nordslesvig liksom i de skandinaviska länderna är man fullt på det klara med, att förhöjningar, fasta vid krig, äro blott illusioner. Däremot hoppas man i Nordslesvig på en återförening med Danmark genom förhållandenas utveckling i Tyskland, och tack vare ett förbund mellan Tyskland och Skandinavien.

Ännu under kaisarens besök i Köpenhamn har emellertid Köllerpolitiken yppat sig i form af utvisning från Nordslesvig.»

Kronprinsessan Victoria anlände i går till Neapel på väg norrut, samt befinner sig väl af vistelsen i Capri. Sommarväder råder.

En ny intressant princip har upptagits af en i Köpenhamn i dagarna startad bank, »Revisionsbanken.» Utom vanliga bankaffärer kommer den nämligen framförallt bevilja lån efter att systematiskt ha låtit revidera lånesökandes räkenskaper och affärsdrift, naturligtvis under strängaste diskretion. Tanken som ligger därbakom är den: får man direkt tillgång till att lära känna en lånesökares ekonomiska ställning, så kan man med mindre risk erbjuda honom det lån han begär. Följden häraf blir säkerligen i många fall — storre lätthet att få låna!

Skulle icke samma princip kunna upptagas äfven här i Sverige?

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda

Söndagsaftontidning.

Telegram.

Duellhistorien i Essen.

En oblyg begäran.

Berlin, söndag.

Den för mordet på artilleristen Hartmann i Essen häktade sjökadetten Hüssener har anhållit att blifva frigifven ur ransakningshäktet, men krigsrätten har afslagit denna begäran.

På hästutställningen.

Prisutdelningen i dag.

Redan vid 11-tiden började folkvandringen ut till Djurgården, som börjar te sig litet värlig, i all symmetri i dagens strålände solsen. Men det var först vid 1-tiden, som det började bli trångt. Ridande polis och en mängd fotlo höll dock ordningen uppe.

Det var icke utan svårighet som vi kunde taga oss fram till utställningen, där prisutdelningen kl. half 2 skulle taga sin början.

Här stötte vi på en onad svårighet i form af en holkamer — jag tror han hette Ståhl. Med den höflighet, som tyvärr ofta karaktäriserar den sortens folk, då de få förtroendeposter, förklarade han, att bestyrrelsen redan lämnat ut allt för många biljetter till pressen. Om »Kvällen» var särskildt intresserad, kunde den köpa biljett.

Nå ja, våra läsare vilja ju i alla fall höra något om det höga societets-nöje, som kallas hästutställningens prisutdelning, hvarför vi sökte att köpa en biljett. Då alla de bästa platserna redan voro upptagna, få vi nöja oss med att betrakta tillställningen i fågel-perspektiv.

Vi sågo då ett bord, fullsatt med cups och andra pris, sannolikt ganska dyrbara. En herre utan uniform, hvilken vi, då han vände blicken mot höjden som till bön, igenkände som Dramatens inspektör, baron Bonde, riksmarskalken, flera ministrar, kamrarnes talmän m. fl. storgubbar.

Så kommer kronprinsen och prisutdelningen tager under fanfärer sin början. De belönade hästarna hoppa fram öfver arenan och ägnarna stiga med större och mindre värdighet fram för att ur kronprinsens hand mottaga värd föremålen. Några namn kunde vi ej från vår upphöjda plats höra. De tillhöra ju också dagspressen. Vi ska väl ej ta alla nyheter från dem.

Så följde uppvisning af de för hästlotteriet bestämda hästarna, ett antal präktiga djur.

Därefter vidtog prisridning och uppvisning af ekippage på. Djurgårds-slätten, hvars inhägnade område var kantadt af en öfverskådlig människomassa, genom hvilken vi på velociped knappast kunde taga oss fram för att i ombrytningsminuten aflämnas dotta.

Guy.

Den gamla satsen, att en häst är ett lyrfota djur med ett ben i hvardera hörnet, är förlegad och dum. Fråga hvilken kavallerist som häst. Och kavallerist äro det i dessa dagar godt om i Stockholm. Vi ha ju hästutställning.

Det är ändå egendomligt. Hvarje vår, när andra dödliga gå med värkänslor i blodet och drömma om ljusa nätter och mörka ögon, samlas hit en mängd hästmänniskor, som ej ha öga för något annat än koter och basleder och podigree och blod. De tala inte om annat, de tänka sig ingenting annat och deras drömmar om natten röra sig endast kring lydnadshinder och stängelvet. Och det där »nit-tar. Alla stadens unga damer ha likaledes hästliga, men i deras drömmar väfva unga husearer, dragoner och hästgardister om hvarandra. Och smiltan breder kring sig. Hvad intresserar oss politik eller arbetskongflikter i dessa dagar? Nej tacka vet jag en praktisk ardenaerbet eller ett kapploppingsstet, nervöst som en 19 årig balsekonhet, eller en dogcart körd af en svartmuskig israelit med groom bak i karran.

Nåja! Skämt åsido!

En hästutställning har nog sina goda sidor — för landets hästuppfödare och t. o. m. för våra kavallerister — men hvad intresse en mörkögad judinna eller en ung grosshandlarsrekruten kan ha utaf »värde tyngre hingstar» eller »brukehästar af alla slag» det kan jag inte fatta.

Men de få tillfälle att visa sina nya värtoletter, de få hälla på majestättet och stående åhöra kungseängen, de få smula mot unga löjtnanter o. s. v. och det måtte väl vara nog.

Inte är det lönt att här ingå på en närmare gianskning af hästutställningen för året. Den är sig lik som alla andra — något bättre i år måbända — och säkert känna alla »Kvällens» läsare till, hur en hästutställning tar sig ut med prisridning, ringridning och dylikt i Djurgårds-

cirkus. Och om »utsläppt traf» och »samlad galopp» ha väl det stora flertalet mycket liten aning. Eller intresserar det någon, om en häst går och »spänner» eller är »bakom hand» eller »stjurar på bettet»? Nej jag kan väl tänka mig det. Och Gud eke lof, att ni inte göra det. Alla kunna ju inte vara hästmänniskor häller.

Men för öfrigt är utställningen värd att taga i betraktande. Det roar alltid någon, om än resultatet blir för er desamma som för den skånske kavalleristen i Söndags-Nisse: »Den hästen tycker jag djäflar i min själ bäst om. Hvilken häst tycker du djäflar i din själ bäst om?» Ja såg det.

Sky-Rocket.

Pelle Staaff som satiriker.

Pelle Staaffs mest utmärkande drag var hans lyndiga kvickhet och den oförfägenhet, med hvilken han slog ned på dumheten och fördömen. Som ett bevis härpå meddela vi här nedan några utdrag ur den stora parodien vid Svenska akademins hundraårs minnehögtid, publicerad i »Dagens kronika» 1886. Uttrycket förbjuder oss tyvärr att införa hela den dräpliga dikten.

1. Säg! Stoppbron under kungöfvergen,
När dagens öro anslutit somnad var,
Och öde låga gatorna och torgen,
1 slutets fönster såg jag landets far.
Det lag ett uttryck i de franska dragen,
Som när man dansat på en Oskarsbal,
Och trottlet fans där, men juncal behagen,
En segerkrans — men som från Norge ta-
gen —
En blick, till halften skilt, till halften litet skilt.

Forunderliga makt monarken ager!
Se anden färdig så till strid som vera,
Gestalten oss sin hjulstuga säger,
Fast bjöd invader opanagets pera.
Ja, stik han kom från simulakerstriden.
Men stik han var och när han gaf sin själ
Bland folket in vid baningevingsfriden,
Ly store andar ge sin form åt tiden,
Och Oscars fukthvarf bär Oscars drag juncal.

Och då sjong Tannelin, en maktig ande,
Fäst skodon rinfrost på hans vingar låg.
Ack, klippor fannas, där vi alla strande
Och öfven diten har sin franska elg.
Men stark var bagen, som den alle spande,
Och pennan stark, fast, efter glittrig sand,
Och all den lundgen Fjör dympat kande
Till akademins juncalmedelstjande
Steg fram och gret på Sveriges gamla moder-mål.

Därnäst hor Sanilberg, hor hans stamband knarra
På riksstuln redan, domen forestår!
Den nya tidens stockars andar darra,
När skollas midnattsklocka tofren alar.
Dyrtalt, predlatiskt ljuda kinnmayorden
Mot dem, som stort de sextons harmoni,
Och han, som fordom svor vid präfföfunden,
Ar till den valdige bestafvar'n vorden,
Af riketen: du hor hans egen darvit.

Så ar det i din sang, o colsharpa,
Där Skandien himmel svenger kring iden;
Och ännu när i de kritiker skarpa,
Dem du har frambragt, alle af Wirsén.
Head solgats kring kung Henrika d'skogs-stunder,
Har skarpt på Strindbergs otukt med de slår,
Och liena, dikten afgrundsbeniska under,
Och Björnen med hans agittorsfunder
Du drubbar dem — och jag, jag skåns, att du ar vör.

Och han, som stot den långa sangvanden
Och stald på enpik gick och sorgte den,
Med Karl den höfves stigar kring eulen,
Behagens, skamlets, falkens, Edlans van;
Han, lagervakt i falkhögskolans gille,
Som Aftonbladet redigerare,
Ej främst som skald, än mindre främst som snille,
Som ville dant och kunde, hvad han ville,
Den patriotiske Per August Godecke.

I bleke skuggor utaf höge fialer,
En krans jag ligger på ett stoft i dag.
En efter annan af er säkert tråder
Dit upp bland molnen efter slutad dag.
Där kan I sitta och se ned till Norden
Och jamra öfver hvad som diktas där,
Och strefvise om hvarannan satta orden
Till tandspinnslan om den fosterjorden,
Som har förgjort er — och därför ar oss kor.

Tre B.

Under denna rubrik skriver Karist. T. följande, till hvilket vi lämna vårt lifligaste erkännande:

Herr Billings förtvillade försök att utvidga skaparnes numerär till olyckstalet 13 misslyckades i onsdag äfven i hans egen kammarer, som fört varit honom och högkyrkan så trogen. Få se om ens kyrkomötet vägar hålla fast vid den allena sälligörande ståndpunkten till hösten?

Dagen tillhörde den Boströmska kompromisspolitikens, som kan den bepröfvade förmålliga konsten att samtligt tjäna Gudi (kyrkan) och Mammon (Andra kammarer).

Men på andra sidan om denna »rätta medelställning» höjde hr Branting den rena flaggan med lösensordet: skolans frigörelse från kyrkan, och under den samlades en liten flock på några tiotal. —

Billig, Boström, Branting, forntid, nutid och framtid. Forntiden är en gång forbi, den kan inte kallas tillbaka. Nutiden är deras som hålla sig till det som är, det som ligger färdigt och mognadt. Men framtiden tillhör dem som se bortom de närmaste dagsuppgifterna, mot mål som det ännu måste arbetas mycket för att nå.

De kunna väl tyckas utopiska dessa mål. Men har sträfvandet mot dem goda och starka skal bakom sig, då har det tryggt hopp om segra, förr eller senare. Och då kan det bända så, som det i onsdags hände i Första kammarer, att en af

det bestående förevarare helt öförföradt låter undfalla sig en bekännelse, som röjer att äfven han förnimmer hvad som komma skall åtminstone som en möjlighet. Lektor Nyströms källa förklaring att, om kyrkan ställer hinder i skolans väg, denna utan tvekan har att gå sin egen bana, frigjord från den förra, varslar om att våra, kättarnes, meningar börja slå rötter äfven på »samhallsbevarande» grund.

Från musikvärlden.

Rhenguldet. Konsertföreningen.

Yvonne de Tréville på Operan. Ändligen kom Rhenguldet upp. Och beredde oss flera angenäma öfverraskningar. Hr Nyblom hade efter Briese-meister öfvertagit Loges svåra parti. Och den unge sångaren lyckades öfver förväntan att ge uttryck åt alla de skiftningar, denna roll fordrar. Vokalt sedt låg han öfver företrädaren. Och han var icke långt efter denne i spelet.

Som Mime hade hr Ericson efterträdd hr Nyblom. Hr Ericson lyckades oväntadt bra, båda sjöng och spelade på det förträffligaste.

Hr Sjöberg hade sin andra debut som Fasolt, där hans stämman klingade väldigt och klangfullt. Hr Söller-grens raa röst passade bättre i Fafners parti än i Fasolts, som han förut sjöng. Allt som allt var det en intressant repris.

Konsertföreningen hade i går kväll sin sista folkkonsert, fulltaligt besökt och mottagen med stort biball. Och på måndag börjar Yvonne de Tréville sitt gästspel på Operan i Julius roll, föregående af vackra loford från landsortsturnén. Så skriver t. ex. G. A. B.:

»Mlle de Tréville är en sångerska i stor stil. En stark, fyllig röst, skolad till en utomordentligt smidighet. Det är verkligen uppriskande att någon gång få höra en sådan verklig sångerska, som kan sjunga, och som icke alienast står och lutar till publikens synnerliga välvilja för de mer eller mindre säregne »fördjupade» roman-serna, medan röst och sångkonst ännu är på elevarstad.

Mlle Trévilles röst har i mötsats till åtskilliga andra koloratursångerskors, ett vackert, bärgt mellanregister, och egaliseringen är ända till högsta höjd synnerligen jämn. Hon beherska fullständigt alla dynamiska skiftningar: pianissimo, diminuendo, crescendo till forte fortissimo.»

Det skall bli roligt att få höra henne på scenen, som är hennes rätta fält. Hennes gästspel lär, med afbrott för en kort redan beständ turné i landsorten komma, att räcka säsongen ut.

Colta destra.

Från parkett.

Teateramatorfällskapet hade i dag matiné på Dramaten till förmån för föreningen Njöldroppen. Det välgörande ändamålet får väl öfverskyla mycket; men i alla händelser var publiken förtjust. I Driflens operett utmärkte sig en af de uppräddande för en riktigt nått röst. Salongen var full-satt.

M.

Monna Vanna. Sköna Helena. Som blad för stormen.

Knappast har väl den teaterbesökande stockholmska allmänheten haft sina olika smakriktningar så väl representerade som nu för ögonblicket. Först och främst ha vi verkligen för ännu en kort tid tillfälle att se det stora dramat; att se en allvarlig, fantasirik och vacker pjäs, där det yttas djupa sanningar endast därför att författaren vill ha fram dem och icke emedan de äro nödvändiga för handlingen och de uppträdande personernas karaktärisering, och hvarje kväll är Svenska teatern fullsatt af en publik, som tillber till de Wahl och fröken Lundegvist — till och med så mycket att den knappst ger sig tid att uppskatta herr Klintberg, och som är mycket nyfiken att se »mantelscenen». Lätom oss hoppas att den också hör på hvad författaren har att säga i »Monna Vanna», om den också inte gått dit enkom för den skull.

Nå, så ha vi ett lättare äldre stycke på Söder, »Kammarrungfrun», som nyligen i en tidning helt belädd fritogs från att vara skabrös. Om vi minnas rätt förekommer i pjäsen en brådnögen pojke, en sak, som är bland det osmakligaste man sett på länge. Men an-mälaren i den ärade tidningen hade rätt, »skabrös» kallar man inte en sådan företeelse...

En mera sund och enkel publik skratrar åt Fulkteaterns »I mobiliseringsstider», som fortfarande oförtutret drar folk, och de allvarliga musikmänniskorna här i staden läsa sig med ett Wagner-drama.

På Dramaten går för närvarande ett alldeles utmärkt program, som passar för alla utan att därför vara tomt och intetsägande. Det är Giacosa's »Som blad för stormen», en intressant pjäs, som spelas förträffligt. I synnerhet gäller detta herr Arehn. Alla de uppräddande se sydländska ut — fru Bosse har ju redan af naturen de mörka färgerna och den »mattgula» bryn, men herr Arehn är på samma gång chic och loj och oförsämd ändå,

med glimtar af ett godt hjärta lakom de halfslutna ögonen och med något gossaktigt trotsigt öfver sig, som allsammans gör att man nästan sorjer öfver att hans Tommy skall gå förlorad, fastän man på samma gång förstår det.

Men jag får inte bli för lång och ännu har jag det bästa kvar.

Hur kan man kalla »Sköna Helena» det bästa efter »Monna Vanna» och det förträffliga nyitalienska skådespelet? Ja — saadan er jag, kjäre Mor! Jag njöt verkligen ofantligt af Anna Norrie, och man hade roligt då man såg »Sköna Helena». Men endast tack vare Offenbach och henne, ty de öfriga uppnådd ingenting annat än en viss förväning med sitt hoppande och sprattlande. Jag tror att jag njuter mest af hennes gång, är inte det skönhetsglädje att se den. Det finns många som anmärka på Anna Norrie som Sköna Helena, de säga att hon öfverdrifver, att hon begagnar slangspråk... Ja, ja, men allt det där halker förbi mig, jag bara ser henne röra sig och hör henne sjunga, ser hennes leende plöteligt lysa upp dragen, ser henne gå med långa, lugna steg, litet framåtböjd och lättgungande med den plastiskt vackra dräkten fallande i raka linjer ned till golfvet... Jag kan inte säga något förklänande om henne, hon bedärar och fångar dem helt, som verkligen beundra henne. En gång hörde jag henne öfverdrifva sina Frödingssånger aldeles ohyggligt i Folkets hus. Och den gången led jag så af att inte kunna tycka om henne, att jag var melankolisk hela kvällen...

Ruth.

Randteckningar
i Gunnar Hults dagbok.

(Ur en outgifven roman.)

Af H. W. L.

Eder samvaro med människor vare i kärlek, så har redan en annan talat före mig. Hans mening var god och vacker, men, som det mesta goda och vackra, litet opraktiskt.

Jag säger eder:

Eder kärlek vare finkänslighet.

Till den starke säger jag: sätt in din styrka där du kan bruka den till något och nedsätt den ej för mycket af undfallenhet. Visa att du är något litet starkare än de andra.

Till den svage säger jag: slå ej mynt af din svaghet, säg icke så här: »Ni, här står jag, ensam och vagnmätigt, öföfaren i edra stycken, af den en feg hund efter du vill mäta dig med mig. Du kan trampa mig under din häla om du vill, men gör du det, komma de gode och rätträdige att spotta på dig.»

Tro mig, i svage, det är mindre skymfligt att trampas under den starkes häla än att försvara sig med sin svaghet.

*

*

Tiden har löst den sociala frågan. De, som arbeta för uppehållet, äro hos dem radikalt afstängda från kärleken, hvilken blifvit ett privilegium för de lata lyckliga, som bo på samhällets höjder.

Och intill dess människorna få det lika lyckligt ordadt komma de alltid att sönderslita hvarandra.

*

Det var en vårens natt jag gick och tänkte för mig själf, och så här gingo mina tankar:

»Hvarför skall jag vara så ensam i mig själf? Jag talar med min vän och vi tänka samma tankar — för en minut. Jag ser in i min älskades ögon, och när jag kysser hennes panna, känner jag en flakt af hennes känsels mystär, men jag förvillar mig där, och hon kan ej följa min tanke på dess raka, eterkalla väg uppåt. Och min egen känsla går sin egen väg, den går i labyrinthgångar och möter sig själf ibland i en vägkorsning, och då smälter den generad och känner efter haladuken sitta rätt och vänder in på den dagsljus alla-farvägen med af-mätta steg och otadlig hållning. För att vid första tillfälle vika in i nästa labyrinth. Men alltid ensam, alltid skandande, alltid med osäkerhetens stela leende, som bara är en mask för lifs-ängesten.

O du älskade, hvarför kan ej din lugna kärlek gifva mig sällskap och jämnvikt — då kanske vi vågade söka den branta vägen till det jordiska paradiset!»

I den gyllene åldern visste man ej af någon religion.

Men när världen blef ond och människorna började lida, då byggde de sig himlar af sin skönhetslängtan och sin godhetslängtan och sina djärfvaste drömmar om lycka. Och när deras själ blef sjuk och när kroppen led, då läto de sina tankar sola sig i hoppet om den värld af allt godt, som en gång skulle komma, säkert, säkert. Så blef deras religion en hoppets religion, och utan hoppet kunde de ej leva.

Men vi, som ej ha något att hoppas bakom stjärnorna, vi se lifvet i hvit-

ögat med lugn, och vi äro starkare än de, som byggde himlarna.

Försiktighet.

En ung bildad ryss, som nyligen via Finland hitkommit från Petersburg, skriver till oss följande, som torde vara värdt allt beaktad.

Underrättelsen om dessa första utvisningar från Finland kom ingalunda öfverraskande för mig. För öfver två månader sedan hörde jag namnen på just de nu utvisade öppet nämnas af en man, som äfven uppräknade dem, hvilka skola följa de första offren för hr generalguvernerens utdrifningslista tätt i spåren. Och de äro icke få. Jag vill omnämna detta för Eder, hr redaktör, på det Ni må kunna förbygga den effekt, man från vår högsta ort ursprungligen afsett med dessa utdrifningar.

Ryssland är för närvarande fullt rustadt att när som helst falla in i Sverige och är dessutom för ögonblicket aldeles oförhindrad på andra håll dertill. Detta är sakförhållanden, som ni svenskar i allmänhet icke torde känna till. Vårt gamla despotiserade lands regering väntar endast på lämplig anledning. Skulle så inträffa, att eder press eller svenska folkmassor på kraftigare sätt gäfv sin opinion tillkännat till förmån för utvisade finnar, kommer detta att betraktas som fullgiltig krigsorsak.

Min afsigt med dessa rader har varit att genom eder tidning varna den svenska publiciteten och svenska folket. Ännu äro I icke fullt runade för att taga emot en skarpstöt. Men kommer tid, kommer väl också råd.

Eder förbünde.

Mellem Ægtefolk.

Han (mod Slutningen af en Scene, trost): Den, der forstaar, undskylder Alt. Hun (stadig stridslysten): Undskyld, det forstaar jeg ikke.

Interiörer

från

Gamla Heidelberg

af en Heidelbergare.

II.

Landsfaders jubileum.

Badensarne räkna sig vara släkt med oss. »Ty», säga de, »var prinsessa är ju kronprinsessa hos er.» Den släkten behöver de icke skäms för, tycker jag.

Därför uppfattade vi tre svenskar det som vår förbaskade plikt att vara med och fira den gode gamle storhertigens jubileum. I slutet af april förra året hade han i femtio år fridsallt styrt Baden, det soliga, lyckliga landet, som flyter af mjölk och honung, som genomskaillas af Trumpetarens af Säckingen valthornslåtar och genomstrålas af hans romantik. Och då samlade sig ung och gammal, arbetare och millionär, student och filister, samlade sig kring hans slott och ropade: »Hell dig du gamle! Vill Gud dig lifvet unna, vi göra dig godt igen!» Och hemma i Heidelberg, i Mannheim, i Freiburg, i Konstanz, i gårdarna ute på Rhenslätten och i skogsskolorna uppe i Odenwald både kvinnorna för hans väl, klostersistern såväl som flickan, modern och hustrun i de hus, där Luther och Gustaf Adolf hänga öfver soffan.

Då var det glömt det gamla agget öfver att »han sålt sitt land till preussarne» 1870, öfver att preussiskt befäl kommer ner och marterar deras värnpliktige, och öfver att sagan om vargens vänskap för det lilla lammet blifvit sann. Då tänkte man ej längre på att man fatt skjuta med — blindpatroner på preussarne år 1866, emedan storhertigen stod i släktskapsförhållande till den det gällde. Men preussarne sköto inte blindt de! — Dock allt detta glömda med då man satte sig att tänka på, hur den käre gamlingen ändå alltid hade tänkt på sitt lands bästa, hur han velat det väl, och hur hans hela traktan gått ut på att göra det lyckligt.

Och därför vajade vid valborgsmessiden förra året de gula och röda flaggorna öfver berg och dal, öfver gata och gränd, och därför lyste om afnarne Karlsruhe i illumination framför hvarje hus, om de och ibland togo den enkla formen af en rad ljus i fönstret, och därför strömmade hela Badens befolkning tillsammans till huvudstaden för att bringa landsfader sin hyllning.

Studenterna skulle naturligtvis också vara med — när sig man något, som ej student var med på. Vid Freiburgs universitet liksom i Heidelberg gjorde man stora tillrustningar, och hvad tekniska högskolan i Karlsruhe angick så hade hon åtagit sig värdskapet. Det skulle bli fackeltåg och kommers, dunstade det ut. Och så örogo vi i Chruskia på oss de svarta klädsamma Kneipjackorna med snören, på, dito hatt och byxor, och gingo ned till järn-

vägsstationen. Där stoltserade Saxo-brusserna i sina hvita »Stürmer» och hvitsnörade jackor, där stodo de gröna vestalierna. Och där alemannerna i rödt och gult och alla de öfriga. Vi vände på extratåg, som skulle föra oss på en timme till Karlsruhe.

Ett extratåg med studenter! Det är en kvantitet af livets fullhet som man inte ser alla dagar. Det var sång och glam i hvar kupé. Det var skämtades med »stinsarne» som stodo uppsträckta vid sidan af det förbrasslande smältåget, det viftades och kastades slängkyssar af de »süsssen Mädels», som kommo inom synhåll. Och ett likadant tag brusade mot huvudstaden söderifrån från Freiburg, ett som följdes som vi af befolkningens leenden och välönskningar. Ty studenter äro i Tyskland värre »pampar» än här, sångarfördeltagare knappast undantagna.

Och i luften klang våren, och Odenwald stod hvit under boklöfven som under en väldig mjuk björnmossa i hvilken till och med prinsessan på ärten skulle ha vaggats in i eviga morgondrömmar!

Vi kommo, sågo och segrade. Karlsruhe, det annars så stela, befanns ha sprungit i höjden i alla afseenden, ej minst i fråga om drosktaxeaftgifter och hotellrumsförhållandena, så att västgöten L-n, som annars gärna njuter af livets ljusa ögonblick, måste afstå både från drosko och överliggering. Ty då hade han kommit en femtillapp fattigare igen, hvilket hade varit en nationalförlust. (Jag bragte honom och fosterlandets tack.) Allt var gult och rödt. Husfasaderna, gatorna, lyktstolparne, banden på hästarna, ja, äfven himlen gjorde sitt bästa för att i aftonrodnaden få fram de bägge färgerna. Det var svårt att tränga sig fram; men vi cherusker hade ett fast mål, dit vi trängde fram med tio hästars kraft. Det var Krokodilen, där vi sammanträffade med en mängd »alte Herren» och annat trefligt folk, äto »Kaiserbraten», drucko öl och vordo glade. Det låg fest i luften...

Bäst som det var, stodo vi uppe i staden och gjorde oss i ordning att inta våra plats i fackeltåget. Max och Kuni voro (*) i »Wichse», redo på hästar hade stora baretter på huvudet, svarta sammetsjackor, hvita ridbyxor, stora stöflar, silversporrar och vid sidan hvar sin väldiga pamp. Ett bredt band i föreningens färger, rot-schwarz-gold, gick öfver venstra skuldran ned under högra armen och fullbordade den pittoreska paradkostymen. Man tror sig fortsatt flera århundraden tillbaka, då man ser en skara dylika ryttare, två från hvar förening, med dragna klingor och mörsk hållning. Ännu mera trolskt måtte det ha förefallit i det fladdrande fackelskenet, som bars fram af en riddarvakt på 2000 studenter.

Långt framme i taget gingo vi tre svenskar med våra vänner. Men de förstodo föga hvad vi sade, ty vi talade den kvällen svenska.

Det tycktes oss en egendomlig situation att gå så här nere i en illuminerad stad i ett främmande, men mildt och älskligt land, gå mellan brusande, glada människostömmar — medan däruppe, där hemma, den stora stillheten, strångheten rådde och kölden visade sin makt som bäst. Och vid kanten af gatan stodo vackra, unga badensister och undrade, hvad det var för ett välklingande språk som talades midt i heidelbergarnes leder.

Tåget gick genom hela Karlsruhe; stannade vid borgen, skände deputation, som fick nådigt svar, och fortsatte ut på öfningsbuden, där det bildade en väldig eldkrans med åtminstone en kilometers genomsörkning. På gifven signal genomkorsades cirkeln af två tusen flygande beckbloss, musikärerna spelade, klingorna korsades, och mot den röktinga värhimen steg det:

Gaudeamus igitur, juvenes dum summus, post jucundam juventutem, post molestam senentutem, nos habebit humus.

Jag har i min ägo ett stort, fint vishäfte, prydt i de badiska färgerna och med ett präktigt fotografi af storkhäftigen på insidan. Ett sådant fingo vi alla på kommersen, som ägde rum i Stadthalle och bjöd en glänsande anblick. Nere i sal n och på den hästskoformade läktaren sutto alla badiska studentföreningar ordnade efter långbord. Framme vid tyrbordet generaler, excellenser, geheimeråd och professorer af lägre grader samt de respektive studentkårernas utskott, naturligtvis »in voller Wichs».

Vi cherusker sutto på venstra läktaren och hade en utmärkt överblick öfver terrängen. »Fax»arne, studentvaktmästarna, hade största möda i världen att skaffa bier åt alla törstande strupar. Ölet rann ur faten i en ström, endast sejdlarne skiftades. Därnere smälldes i bordet med sabeln och hölls tal, kraftiga, heroiska, framskrinna tal, hvaraf man då och då hörde ett ord, det öfriga drunknade i bruset. Men salamandrarne gingo med kläm — och ofta. Det »rofs» på kejsaren, på festföremålet, och äfven:

Vivat academia, vivant professores, vivat membrum quodlibet, vivat membra quolibet semper sint in flore!

Vivat et respublica et qui illam regit, vivat nostra civitas, Macenatum caritas, que nos hic protegit!

Men mest entusiastiskt var stämningen vid versen:

Vivant omnes virgines, faciles, formose, vivant et mulieres tenerae, amabiles bone, laboriose!

Kort sagdt, det sjöngs och dracks och ropades hoch och refs salamander och var mycket lifligt på vår sida.

Allt vid det ölet sjönk och stämningen steg lutade Max sitt huvud mot mitt bröst, och hviskade kärleksfullt:

Ihr Schweden seid aben Karle! Ich habe euch beinahe lieber als meine eigne Landsleute!

Och så tillägnade vi hvarandra våra vishäften och prydde hvarandra med konvaljer och gingo bort hand i hand som de två små syskonen i sagan om björken. Men när vi kommo uti traporna, stod vår fax och matematikerfaxen på hvar sin sida om fatet och drucko tredubbel »Bierjunge». Vår fax segrade glänsande, hvarföre vi välsignade honom och gifvo honom löfte om vykort från Sverige. Så som många andra var han nämligen hemfallen åt vykortslasten...

Max följdes hem och slocknade. Vi andra begäfro oss till taget, något lifliga, tror jag. Hvad gjorde det! Staden sof den gången inte på tre nätter.

Pereat tristitia, pereant osiores, pereat diabolus, quivis antiburschius, atque irrisores!

Men framför oss gick »Sångaren», tystnadens son, som jag föreställer mig Sokrates ha gått hem i gryningen, sedan han druckit Xenofon och Alcibiades under bordet.

Vårängest.

Ännu ha ej alléns drivfor smält ned och isbarken ligger hårdnackadt grå öfver gräsmattorna. Men idag är luften tung och varm, jag sitter vid öppet fönster och låter alla förvarens dofter spela omkring mig. Luften är full af fuktighet; det driver och faller vått, vått. Trädens lafvar därute lysa ovan gröna och svarta.

Några hus ifrån mig spelar man på en kammarorgel. Hopplöst små, svaga, fula toner. Hopplöst enkla molllharmonier. Det är visst en långfredagsallm. Långsam, kvalfull död, svag död, död af brist på vilja till livet är det, som de skrämda tonerna tala om.

Jag sitter och försöker att kämpa emot. Är detta våren, är detta allt det gröna, det svällande, det löfesterika? Nej, kamp är det, en kamp utan mål, en kamp bara mot hviljan, mot det hvita lugnet, mot vintersömnen. Å, att sova! Att få sova nu med all kampluftens trötthet öfver mig! Hvad gör det mig, att det blir vär —

Vär! Jag väcktes om af en skrällande röd trumpetstöt. All världens morgon, all världens vaknande till lif och blomning och kärlekslycka! —

Men mitt huvud sjunker ned: För en månad sedan kom solen med samma löften, som nu de ljumma vindarna. För en månad sedan såg jag syrenknopparna svälla och såg snödropparna i sin barnsliga kraft bryta fram ur det svarta. Men på en natt frös all fröjden bort och allt sjönk åter i den hvita hviljan. Jag vill ej tro på våren!

Och orgeltonerna pina mina öron i sin gälla, hopplösa jämmar. Död, död, bort, bort, sova, sova —

Nej, ejunger vinden, detta är vår, detta är vår, detta är lifvet, detta är

lifvet, detta är lyckan. Hör hur jag väcker allt lif, se hur allt som skall blomma vaknar och får färg, se, se, hur isen smälter!

Men jag lutar mitt huvud i mina händer och vill gråta. Jag tror, jag tror, men jag kan ej vara med!

Och jag ber till min barndoms gud:

O Gud, jag kan inte! Din långa vinter har tagit all min kraft. Dina barns salmlåtar ha tagit bort min vilja till lifvet som våra barn draga garnet ur ett pärlband. Jag kan ej vilja, jag kan ej tro, jag är för trött. Att se blomorna komma, att se träden skjuta skott, att höra insektsurr och fågelsång — o Gud, förbämde, jag kan det ej.

Gif mig din hvila, gif mig din hvila vinter, gif mig små hjärtslitande melodier, som taga de sista resterna af min kraft, gif mig döden —

Men visa mig ej lyckan, visa mig ej midasommarlivet, påminn mig ej om doften af min barndoms klöfvervallar, tag bort din sol —!

Och i förtviflan kastar jag mig på min säng och lindar en filt om huvudet för att ej höra hur det första vårrignets tunga, varma droppar slå mot fönstret.

l'hu

Räddad genom en brottsling.

Öfversättning för »Kvällen».

»Försök ej att urskulda er mr. Holborn» sade den äldre direktören till mig mycket lugnt. »Nej» fortsatte han då han såg att jag ämnade afbryta honom »jag vill ingenting höra. För er fara skull, hvilken var den bästa tjänsteman i haft, och för er mors skull hafva mr Sampson här och jag kommit öfverens om att vara så skonsamma som möjligt mot er. Som ni vet har ni en balans i er kassa på nitiofju pund och ni måste försöka att ordna saken. Om summan är inbetald om fjorton dagar så låta vi saken följa men i motsatt fall så — så», fortsatte mr Sampson den andre direktören, »hafva vi ej någon användning för eder vidare mr Holborn. Vi skola dock icke i detta senare fall företaga några åtgärder emot er men ni förstår att ett sådant afsked från vår firma vore detsamma som ruin för er. Ni vore med ett ord omfjällig här i landet. Nu hoppas vi dock att ni till ömsesidig belåtenhet ordnar saken. God afton.»

Hu! Ordet sjöng i mina öron då jag lemnade mina förmån och gick tillbaka till min plats på kontoret. En sådan natt jag varit. Min plats som kassör hos den välkända firmen March och Sampson i Silkminster en plats som gaf mig goda inkomster och som min far haft före mig i femtio år skulle jag nu mista. Ack jag däre. Jag hade blott som så många andra läsat för att betala hedersskulder från spelbord och kapploppningar och nu hade saken upptäckts förrän jag fått tid att betacka detsamma. Jag visste att mina förmån betraktade mig som en tjuv och endast för mina förlädrars skull bevisat mig skonsamhet. De hade gifvit mig ett tillfälle att rentvå min heder — den enda sak som är värd ett lefva för — ett andrum på fjorton dagar. Fars nagon utsikt till räddning? frågade jag mig gång efter annan där jag satt i mitt dystra rum. Jag var bortjuden till min fastmål, men jag kunde ej gå dit. Jag kunde ej se hennes ansikte mera. Gång på gång räknade jag igenom mina tillgångar. De bestodo blott

af tjugufyra shillings och jag visste ej någon utväg att skaffa mera. Jag var ohjälpligt förlorat det var tydligt, och jag erfor en allt starkare och starkare längtan att komma bort från allsammans, bort från Silkminster — kanske till London — till London dit hvarje lycköskare styr sina steg. Jag fattade mitt beslut. Till London skulle jag ånzu denna kväll åka på min bicykel, den enda sak af värde jag hade kvar. Skyndsamt packade jag ihop några effekter, fyllde på min acetylenlykta, knackade på bos min värddinna och sade: »Jag far bort och hälsar på en god vå, mrs Smith. Jag kommer nog att stanna kvar där öfver natten så vänta mig ej förrän i morgon kväll».

»Herr gud», sade mrs Smith, »den resan måtte hafva blifvit bestämmd i en hast».

Jag hade bott hos gumman några år och lärt mig hålla af henne så att det kändes litet underligt att skiljas från henne.

»Ja», svarade jag hastig, »jag fick det iafallet alldeles ayss. God natt mrs Smith».

Nästa minut åkte jag med god fart genom staden och kom ut på landsbygden. Jag åkte så fort den dälliga vägen och det tilltagande mörkret tillät mig och strax före elfva stannade jag vid en krog i Dullminster.

»Vil ni inte ha ett rum för natten», frågade värden som satte fram det glas öl jag begärt.

»Nej, jag tror jag vill åka ett stycke till i kväll», svarade jag.

»Ett stycke till? I hvat skall ni då herre?»

»Till London!»

»Till London. Jaså. Men ni kommer ej till bebyggda trakter förrän vid Egg-hurst och det är långt dit och en dålig väg också. Så det är nog bäst ni stannar här».

Men han bad mig fälfångt. Jag visste att det var en galenskap att fortsätta men jag hade satt mig före att åka på tills jag ej orkade mera. Om en stund satte jag mig på min maskin igen och fortsatte i mörkret.

Dullminster låg nu ett godt stycke bakom mig och jag kom ut på en väg som var ovanligt dystert och dålig. Till höger om densamma var en ödslig hed och till vänster löpte järnvägen parallellt med vägen med blott en häck emellan dem. Äyenen af en röd signalantern, som blänkta i mörka natten, fick mina tankar in på ett annat spår. Jag kom i håg att flere försök nyligen gjorts att få vissa af expressågen att urspåna och vända ned för järnvägsbanken. En del af dessa bostreck hade lyckats och, en del hade man observerat i tid, men brottslingen gick ännu fri trots alla bemödanden att fånga honom.

Lokomotivförarne, det modigaste och djärfvaste folk i riket, blefvo nervösa och oroliga. Den post de bekläddade hade plötsligt blifvit en mycket farlig sålan och många af dem grepo regulatören med darrande hand då de låde fram under nattens mörker och utstötte en suck af lättnad då de blefvo afstata. Flera stycken ville rent ut ej blifva beförade af fruktan att föra natteexpresserna. Saken hade ko. t sagdt blifvit drifven till sin spets och flere bolag hade utlofvat vederlig vedergällning åt den som kunde lämna upplysningar som ledde till bofrens eller bofrens gripande. Allt detta flög igenom mitt huvud under det att jag åkte framåt i sakta mak ty vägen började bära uppför.

Påsligt kom jag att titta upp åt järnvägsbanken och blef helt håpen öfver hvad jag fick se. Jag såg en gestalt som ibland stod upprätt ibland böjde sig ned och och som tycktes syssla med något på skenorna. Ställningen stod

af tjugufyra shillings och jag visste ej någon utväg att skaffa mera.

Jag var ohjälpligt förlorat det var tydligt, och jag erfor en allt starkare och starkare längtan att komma bort från allsammans, bort från Silkminster — kanske till London — till London dit hvarje lycköskare styr sina steg. Jag fattade mitt beslut. Till London skulle jag ånzu denna kväll åka på min bicykel, den enda sak af värde jag hade kvar. Skyndsamt packade jag ihop några effekter, fyllde på min acetylenlykta, knackade på bos min värddinna och sade: »Jag far bort och hälsar på en god vå, mrs Smith. Jag kommer nog att stanna kvar där öfver natten så vänta mig ej förrän i morgon kväll».

»Herr gud», sade mrs Smith, »den resan måtte hafva blifvit bestämmd i en hast».

Jag hade bott hos gumman några år och lärt mig hålla af henne så att det kändes litet underligt att skiljas från henne.

»Ja», svarade jag hastig, »jag fick det iafallet alldeles ayss. God natt mrs Smith».

Nästa minut åkte jag med god fart genom staden och kom ut på landsbygden. Jag åkte så fort den dälliga vägen och det tilltagande mörkret tillät mig och strax före elfva stannade jag vid en krog i Dullminster.

»Vil ni inte ha ett rum för natten», frågade värden som satte fram det glas öl jag begärt.

»Nej, jag tror jag vill åka ett stycke till i kväll», svarade jag.

»Ett stycke till? I hvat skall ni då herre?»

»Till London!»

»Till London. Jaså. Men ni kommer ej till bebyggda trakter förrän vid Egg-hurst och det är långt dit och en dålig väg också. Så det är nog bäst ni stannar här».

Men han bad mig fälfångt. Jag visste att det var en galenskap att fortsätta men jag hade satt mig före att åka på tills jag ej orkade mera. Om en stund satte jag mig på min maskin igen och fortsatte i mörkret.

Dullminster låg nu ett godt stycke bakom mig och jag kom ut på en väg som var ovanligt dystert och dålig. Till höger om densamma var en ödslig hed och till vänster löpte järnvägen parallellt med vägen med blott en häck emellan dem. Äyenen af en röd signalantern, som blänkta i mörka natten, fick mina tankar in på ett annat spår. Jag kom i håg att flere försök nyligen gjorts att få vissa af expressågen att urspåna och vända ned för järnvägsbanken. En del af dessa bostreck hade lyckats och, en del hade man observerat i tid, men brottslingen gick ännu fri trots alla bemödanden att fånga honom.

Lokomotivförarne, det modigaste och djärfvaste folk i riket, blefvo nervösa och oroliga. Den post de bekläddade hade plötsligt blifvit en mycket farlig sålan och många af dem grepo regulatören med darrande hand då de låde fram under nattens mörker och utstötte en suck af lättnad då de blefvo afstata. Flera stycken ville rent ut ej blifva beförade af fruktan att föra natteexpresserna. Saken hade ko. t sagdt blifvit drifven till sin spets och flere bolag hade utlofvat vederlig vedergällning åt den som kunde lämna upplysningar som ledde till bofrens eller bofrens gripande. Allt detta flög igenom mitt huvud under det att jag åkte framåt i sakta mak ty vägen började bära uppför.

Påsligt kom jag att titta upp åt järnvägsbanken och blef helt håpen öfver hvad jag fick se. Jag såg en gestalt som ibland stod upprätt ibland böjde sig ned och och som tycktes syssla med något på skenorna. Ställningen stod

klar för mig med ens. Det var en af dessa skurkar som nu höll på med sitt djäfvulsa arbete. Ljullöst steg jag af min maskin och hade bestämt mig för hur jag skulle gå till väga. Det hela verkade lättande på mig. Om det nu var den man jag trodde, så var han en desperat karl och att aufalla honom vore förenadt med risk — just en sak som lämpade sig för min nuvarande sinnessämring. Och så en annan tanke. Järnvägsbolaget hade utlofvat hundra pund för hans gripande. Tänk om jag kunde vinna priset, då vore jag »äddad».

Tanken härfpå ingaf mig mod i det jag klef öfver den låga häcken och tyst som en ande kröp uppför banken. Slutligen kunde jag se öfver kanten. Godt, han hade ej märkt mig. Han stod med ryggen åt mig och höll på att binda fast något vid skenorna. Jag bet ihop tänderna och gjorde mig i ordning till anfall. Med ett språng var jag på honom, men han hade hört mig och vände mig om snabbt. Han fick ett ordentligt slag i ansiktet af min vänstra hand och med min högra högg jag honom i kragen.

»Släpp mig, måtte fan ta dig», skrek han.

»Nej, min gosse, nu har jag dig», svarade han.

»Här har du då», och med dessa ord höjde han sin högra hand i hvilken han höll en lång knif och måttade ett hugg mot mitt bröst. Men jag var honom för kvick. Med en hastig halfvändning vred jag mig undan och tog emot stöten med venstra armen. Jag kände hur knifbladet trängde igenom min rock och in i köttet. Men detta ökade blott mitt raseri och mina krafter. Jag släppte hans rock och gaf honom en stöt underifrån på högra armbågen så att knifven för ur hans hand och föll ned på andra sidan banken, och ögonblicket därpå hade jag kastat omkull honom genom ett knep som jag mindes från pojkkåren. Han slog i fallet bakhuvudet så våldsamt mot ett af skenorna att han blef liggande där orörlig.

Men här var annat att göra. Jag måste taga bort det han fast vid rälsen och binda mina motståndare. Med ett språng var jag öfver häcken igen och hade lossat min lykta, och när jag på så fick ljus kunde jag tydligt se hans djäfvulskap.

Han hade bundit tvenne sleepers tvärs öfver skenorna ett ett mellanrum af ett par fot och en tredje höll han på att låsta öfver de andra i sned riktning så att den enda ändan skulle komma in under lokomotivet och förstöra maskineriet. Det låg en del sleepers på andra sidan så han hade haft godt om material.

Jag tog nu den ända som han höll på att surra fast den sista bjelken med och band honom stadigt till händer och fötter och skulle just börja att lossa de andra två då jag fick höra ett dån på något afstånd åt London till. Ett tåg kom! Med ett utrop af förtviflan började jag slita i repen, men det tjänade ej något till. Det skulle taga förlång tid. Jag kände i mina fickor — nej, jag hade glömt knifven hemma och min fånges låg i gräset på andra sidan banvallen. Jag såg upp — där — där borta syntes två ljussken från det framrunda taget. Hur skulle jag kunna stoppa det?

I detsamma kände jag något varmt rinna ned för min vänstra arm och lyste på den. Det var blod — blod från såret som jag alldeles glömt bort.

Äh en idå. Och med en bön om att det ej måtte vara för sent satte jag den i verkställighet. Jag tog fram min nåsduk och tryckte den mot såret och på ett ögonblick var den genomdränkt af blod. Jag såg upp igen. Äh dessa ljus, de vore nästan inpå mig nu. Snabbt låde jag nåsduken fyradubbel och satte den framför min lykta.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.
E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpigt supélokale för teaterbesökande.

Eureka! Jag hade en röd lanternan i handen. Söfvarande springande rusade jag mot taget svängande mia provisoriska stoppsignal. Expressens lanternor lyste klarare och klarare, dänet växte alltmer. Skulle den aldrig stanna? Ah, en hvissling. Ett tjut i natten som från ett vildt djur och så gnissel från bromsarne samt gnistor som flögo från skenorna när hjulen släpade på dem. — Ändtligen stod den stilla. —

»Hvad är det fatt? Vet ni af att ni har stoppat Silkminster-expressen?» hörde en grof röst från lokomotivet.

»Ja Gud vare tack och lof», svarade jag och derpå blef allt svart omkring mig. Blodflösten hade varit för stor och dertill ångslan och förtviflan.

När jag kom till sans var jag om gifven af en mängd passagerare och de gifvo mig ett par glas konjak.

»Har ni fått tag i honom?» frågade jag.

»Ja det hafva vi», svarade en konduktör, »och vi tänka missann ej släppa honom i första taget. Det var tusan hvad ni bundit honom väl och lycka var att ni stoppade oss annars hade vi sparat ur och själpt det är då säkert. Men ni hade då den beaynerligaste stoppsignal jag någonsin sett. Se så, tillade han vändande sig mot passagerarne, var goda stig upp i vagnarne linien är klar nu. Men hvad kunna vi göra för er, herre?

Jag följer med till Silkminster, jag bor der, svarade jag. Och ställ in min maskin någonstades är ni snäll.

De togo reda på min bicykel och jag steg upp i en förstaklass vagn. Den vänliga konduktören som var litet kunnig i fältskärsyrket förband mitt sår hvilket ej var vidare farligt.

En af mina medresande i kupén var af en händelse en af banans direktörer och för honom omtalade jag förluppet af historien. Han gratulerade mig hjärtligt och sade att jag kunde vara öfvertygad om att jag skulle få den utlofvade belöningen.

»Jag ber om ursäkt» sade jag, »men vore det möjligt att få pargarna nu det vill säga inom fjorton dagar, ty sanningen är att försynen har såndt mig dem och att de rädda mig från ruin».

En vecka efteråt kunde jag gå in i direktörens rum med mina böcker fullkomligt i ordning. Mr Marsk tryckte min hand: Ni behöfver ej förklara hur ni kom på balans eller hur allt har blifvit ordnat. Jag hoppas dock att det sårt hvarpå vi behandlat er skall hindra att samma sak upprepas ty i så fall kommer icke ens en sådan duktig handling som den ni utförde förra veckan att kunna rädda er. Men som sagdt jag hoppas att det ej händer vidare.

Jag tror ej att mina förmån sedan dess haft något att anmärka ty händelsen kurerade mig fullständigt från min passion för kortspel och ordhållning. Men den dag jag såg Jem Cooper, för detta anställd vid järnvägen och afskedad för dryckenskap, föras bort i hojor för att undergå sju års straffarbete för sina brott så hade jag ej undertrycka en käusla af tacksamhet mot uslögen som ju i själfva verket hade räddat mig från ruin och vanära.

Vice Häreidshöfvingen
KARL MAGNUS LIND
(Innehavare af Im. Seilins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättshöjningar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arbede.
Allm. tel. 4120. Rikstel. 2785.

Försök på. (För Kvällen)

Lösningar

af "Försök på" den 19 april 1903
Kvadratkåtan:
P I S A K
S A R A
A K A B
Charaden:
Gold-arm band.

"Kvällen" och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild reduktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättast skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskild distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Rhengludet.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *En bröllopsnatt. Gifternasbalken rundt.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Monna Vanna.*

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m. för näst sista gången: *Florodora.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *I mobiliseringstider.*

Södra Teatern.

Kl. 8—onkrig. 10,30 e. m.: *Kammarjungfrun.*

Fågelvänner.

Gå och bese

Stockholms Fågel-och Akvariehandel

N:o 10 Mästersamuelsgatan N:o 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Præktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldiskar med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Telef. 10133.

Matsalarne & Caféet

74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hagkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt

Svea-Teatern.

Kontinentens elegantaste

Sport Melange act

The Sands.

Hassé

Mariette

Moderne dans duett.

Chie, Gratie, Elegance.

Opera-Comique.

Fra Diavolo.

Stormande succé.

Alla förvånas

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad af fat. Hvar buteljerad och mousserad af maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.

Goda Viner: 1 kr.

1/2-but utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 23 A Gref Thuregatan.

Bröderne Ljunggren,

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Sköndigt lager af bäddre och enkla Möbler.

Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.

Prima Fjäder i balar af 75 öre pr kg.

Färvagnar, Liggfåtöljer.

Fördelaktiga måtade-
inbetalningar.

Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

Böcker

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuelsgatan och Bryggargatan)

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

"Pi"

gör detta säkert på mindre än

en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,

Centralpalatset, Stockholm

Mot liggsår

m. fl. sårnader och yttre skador

är Fil. Dr. P. Håkansson's Salubrin

det bästa och pålitligaste medel.

Likaledes är Salubrin ett utmärkt

behandlingsmedel

mot hämmorroider

m. fl. fall af blodstockningar,

vid sensträckningar m. m.

Salubrin användes mer eller mindre

utspädd med vatten, hvarjämte det i

många fall är behöfligt förhindra dess

förflyktigande genom användning af

gummistaft, såsom närmare angifves i

den hvarje flaska Salubrin medföljande

beskrifningen.

Allmänheten varnas mot efterapningar

af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Spe-

ceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co., Stockholm.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt!

Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Gesar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitligt.

Inställbar för hvarje värmegrad från

10—100 grader C.

Prof. mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Ölgårbutiker samt från

hufvudlagret

St. Badstugugatan 25.

Stockholms

Kafferostnings- &

Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 18102.

Oundärligt för hvarje hushåll!

»Vädda Hyllremsor»

I 21 olika mönster, trättäta färger. Äro

efter tvättning lika vackra som nya. Säl-

jes i hvarje välortad Bosättningsaffär & i

Stockholms Pappershandel,

Jakobsgratan 28. Rikstel. 7143

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,

Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:

Kapsylor i alla storlekar och utstyrsar för buteljer, flaskor och burkar.

Stanol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser,

slät eller pressad, i olika mönster.

Tennituber för oljerfina färger, fernissor, salivor gummilösning o. d.

Raktvaletuler.

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongsstyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongsens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Väl-
sorterad lager af in- och Ulländska tyger. Elegant facon. Vällgjordt arbete
garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-

ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr.

Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Para-

plyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till en-

stående billiga priser.

E. FILÉNS Försäljningslokal,

38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. 8 17) Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifma-
teriel till billiga priser.
Cigarver och Cigarvetter i parti
och minut. Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19-de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afdunstning af bläcket. Sparan
förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
En påfylning räcker månadslängd.
Pris 2 kronor. Säljes endast i
Stockholms Pappershandel, Jakobsgrat.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett
gaskök är i hushållet. Fotogénköket vär-
lar bekväm och ofast os. acetylen-
köket Rex däremot ersätter gasköket
och är färdigt att tändas då så erfordras,
inga gasverk eller explosiva apparater
behöfvas då, hvarje acetyलगaskök alstrar
för uppvärmning nödig gas. Rexverket
som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött
och transportabelt, ej större än ett van-
ligt fotogénkök samt betydligt billigare än
lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.
Order torde insändas till

Acetylengasverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes

att tillgå i alla boklädare:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OGH

UNIONSDOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas. S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-

reparationer, Polering, Boning,

Svarfning, Glasstäare- och

Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 & 3 års garanti.

Förare antika saker, såsom Ljuskröner, Lam-

por, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombeordrar flyttningar såväl inom huf-

vudstaden som till och från landorten.

Transporterar pianon, res- och fraktköls.

Förklassig sjukbär och sjukstol. Full

garanti för anfördrödda uppdrag. Mång-

årig praktik. Absolut nykter, van och på-

litlig personal. Byrån öppen 7 t. m. — 9

e. m. Sön- och helgdagar 7—11 t. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel. 64 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

två Parisernyheter m. m. sådes en

hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg,

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2, 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 14.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 3 Maj	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riksh 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; iauti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 80 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influitt utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRIS är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Garantier.

Våra nuvarande valbestämmelser hafva till främsta uppgift att utestänga majoriteten af landets medborgare från att bestämma i riksdagen, att skydda den rika minoriteten i besittningen af första kammaren och den välburgna minoriteten i besittningen af andra kammaren.

Säkerligen har denna fördelning af riksdagens mandat på sin tid rätt väl motsvarat den faktiska maktfördelningen inom samhället. En betydelsefull förskjutning har emellertid ägt rum under de fyrtio år dessa valbestämmelser varit gällande. Bland valmännen till andra kammaren hafva stora skaror ryckt upp, som icke höra till dem man på 1800-talet ansåg burgna. Och de grupper, som då utsågos att tillsätta andra kammaren, borgearne i städerna och hemmansägarna på landet hafva relativt förlorat i betydelsen inom samhället. Det är hög tid att låta denna maktförflyttning taga sig ett uttryck äfven i våra grundlagar, så vidt riksdagen skall blifva i stånd att verkligen representera svenska folket.

Första kammaren lämnar man nu för tiden karaktäristiskt nog i

Sommarkampanjen börjar.

Mr Robbins.

Mlle Abdala.

Från Cirkus Varieté.

Janslie Jansen.

tämligen okvald besittning af sin ställning. Denna kammare utgafs vid dess införande skola representera det dämpande och modererande elementet gentemot den folkvalda kammarens ifriga reformlusta. Den större förmögenheten antogs garantera stabiliteten. Det har som bekant blifvit något helt annat. I bolagsväldets dagar, i agrarernas och storindustrialismens tid, representerar första kammaren hufvudsakligen klasskampen, ingen socialdemokratisk arbetare är mera klassmedveten än s'orkapitalisten och hans lejda biträden. Men bakom första kammarens stora later ligger en fullt motsvarande samhällelig makt. Man kunde ur åtskilliga synpunkter, framför allt ur synpunkten af landets ekonomiska utveckling i gynnsam riktning, önska, att den stora samhälleliga makten icke motsvarades af en lika stark politisk makt, men man kan ej neka, att det ligger en viss rason däri och framför allt — saken är svår att ändra såsom alltid då faktiska och konstitutionell makt sammanfalla.

Reformsträfvandena rikta sig därför mot andra kammaren, hvars sammansättning icke längre sammanfaller med de sociala maktförhållanden, som dikterade dess första sammansättning. De direkta valen och själfva kammarens raison d'être att vara folkvald gör också uteslutandet af flertalet medborgare från rätt att deltaga i denna kammares väljande mera odiös. Politiska och känslöskäl i förening hafva därför omsider drifvit det därhän, ett ändring måste ske. Det gamla liberala krafvet på ett kommunalstreck höll i långa tider på att dö sin välförtjänta död, tills det slutligen formligen allifvades utan

sorg hos någon enda omdömesgill människa. Och så ha vi den allmänna valrätten uppe på plattformen äfven i vårt land.

Men det fordras från reformens uppriktiga motståndare bland högern och bland dess förstuckna fiender hos de moderate, som här i landet kalla sig liberala, garantier vid en utsträckt valrätt. Garantier är ett bra ord. Vi behöfde inga garantier, då 6 procent af landets befolkning tillsatte andra kammaren, men ju mera vi öka procenttalet väljare, dess mera stiger ropet på garantier. Mot mindretalsväldet begärde vi icke något skydd men mot flertalsväldet behöfva vi starka garantier. Mot första kammarens klassrepresentanter begära vi inga garantier, men mot andra kammarens af alla myndiga män valda representanter måste vi skydda oss. Det är en dålig politik. Antingen garantier mot en allför ensidig minoritet jämte garantier mot en ensidig majoritet eller ock ett ärligt flertalsval till underkammaren jämte det ärliga mindretalsvalet till den första.

Den garanti som efter berömda mönster föreslagits i form af ett flertal röster åt den högre åldern, åt familjeförsörjaren och den högre bildningen är emellertid öfvergifven — de garantierna vore kanske också mera att tänka på, när första kammaren skall omskapas. I stället tyckes man söka samla alla garantilystna kring de proportionella valen.

Förslaget borde falla redan på orimligheten däri att af två kammarer med lika makt och myndighet den ena utan all hänsyn till minoriteten tillsättes af den härskande klicken i fåtaliga valkorporationer, medan inom den stora valmansskären de konstlade proportions-

reglerna skola tillämpas. Den största fördelen med majoritetsvalet och enmansvalkretsar är att det parti som vill segra tvingas att uppsätta som kandidater personer, hvilka utom sin partitrohet äfven besitta en viss grad af duglighet, för att ej stöta bort den skara af odeciderade, som faktiskt så ofta kan afgöra i striden. Vid ett proportionsval blir det däremot partitroheten som är första förutsättningen. Det blir de intransigenta till höger och vänster, omkring hvilka partierna komma att samla sig. För den starkt partismittade är naturligtvis detta det riktiga. För socialdemokraten, som endast tänker på arbetarens rätt, för nykterhetsvännen, som anser allt utom spritens fördrifvande vara oviktigt, för utlopprotektionisten, som tror att tullskatter är allt hvad ett land behöfver, för dem alla blir det proportionella valsättet en härlig tingens ordning. Och det är onekligen något lockande i att få det enfärgade gråa i andra kammaren utbytt mot starka färger och starka stämmer.

Men det är dock allför komiskt, att detta resultat skall framdrivas just af de mest gråa bland de gråa.

Öfverstelöjtnant Balck och idrotten.

En vidräkning och några allvarsord.

Det personliga initiativets behöflighet och stora nytta torde vara alldeles oestriddigt, framförallt när det gäller idrotten, som fordrar så starka personliga insatser af energi, vilja, gott humör och kroppskrafternas ansättning.

Men detta personliga initiativ får naturligtvis aldrig uppenbara sig i form af mer eller mindre lyckade försök att under skyddande förklädning vilja köra fram sitt eget jag till benäget beskådande af en tyvärr alltför ofta okritiskt beundrande publik. Idrotten åsyftar att hand i hand med förnuftigt skötta andliga studier utveckla mens sana in sano corpore, men icke att skapa mänskliga påfåglar.

Jag tvingas till denna något truistiska reflektion af det sätt, hvarpå nuvarande öfverstelöjtnant Balck på senare tider tagit sin mission som en af idrottens mest observerade märkesmän.

Föga vill väl förneka, att hr Balck i sin ungdom gjort mycken nytta för idrotten genom sin vinnande entusiasm för densamma. Men denna entusiasm har under de gångna åren tyvärr stelnat i ett nästan sjukligt begär att vilja »vara med» öfverallt, att vilja kleta sin etikett på allt, som hr idrotten till, att vilja hallstämpla allt, som hr öfverstelöjtnanten icke i allra första hand ombedts att protegera, som något fördömligt. Det en gång så friska intresset för saken är fullständigt borta, kvar står åter endast maktbegäret.

Dessa ord, huru skarpa de än kunna förefalla vara, böra emellertid icke bli osagda just nu, då idrotten snabbt håller på att arbeta sig ut till de bredare lagren och då hvarje byråkratiskt maktfullkomlighetsbinder därpå är dubbelt farligt.

Jag har med egna ögon sett tiotal af exempel på, hurusom hr Balck, tack vare sitt jaktande efter förstaplatsuppsatser, hållit på att kräfra idrottsföreningar, som framsprungit ur ett värligt behof. Ett enda tygiskt exempel kan vara nog. Några intresserade personer hade energiskt gjort förarbetena till en idrottsförening, hvilka s hufvudsakliga var att

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Praag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Hvar 8 Dag

Sveriges enda
illustrerade tidning
som påpassligt följer
och illustrerar dagens
händelser i In- och
Utlandet och som med-
delar porträtt till
dagskrönikan.

bispringa de nödlidande i Norrland. Sedan allt ordentligt planerats, vände sig de ifrågavarande personerna till hr Balck och gjorde en vördsam förfrågan, huru vidadenne ville ställa sig i spetsen för fästen. Hr Balck var förgrymmad, därför att man icke genast planen till fästen upprunnit för de först intresserade vändt sig till honom. Så att det senare skulle ha betat, att det ursprungliga initiativet utgått från honom. Sålunda ad majorem Balcki gloriam. Hr Balck var nog vänlig att epå ett lysande och glänsande fiasko, därför att han själf icke fått vara med redan från början. Af fiaskot vart emellertid intet, hvilket heir Balck själf i första hand kunde konstatera — därför att han af pur nyfikenhet på fiaskot icke kunnat underlåta att personligen infinna sig på fästen!

Hr Balcks roll i den ynkliga centralstyrelse för den svenska idrotten, i hvilken kronprinsen fungerar som högste man, är ej heller den trefnaste. År efter år reser sig den mycket tekanne, men ej mycket omtyckte kontorschefen upp och föreslår de afgående styrelsemedlemmarna till omval — allt efter afstal som förut fattats i detalj, hvaran det hela blott är en repetition på fleras begäran af den bakom kulisserna utspelade premiären. Och de omvalde sitta kvar i evig tid. Förmodligen till stor glädje för h. K. h., som kanske icke är så vidare slängd i att föra ordförandeklubb på ett stormigt möte, där nya kandidatsnamn nämnas så där lite huller om buller.

Två allvarsord till till sist. Mot »gaskarne». Lite glädje efter en kanske ansträngande »arbetsdag» bör ju icke förmenas idrottsmannen. Men glädjen bör icke urarta i blocksupning, äfven om dennasker under högt öfverinseende. Lika litet som idrotten bör öfvergå till att bli det fullständigt dominerande i den unge mannens lif. Regeln är allt fortfarande: mens sana in sano corpore. Den studerande ungdomen bör i detta fall föregå med godt exempel.

Till fallet Balck får jag kanske anledning att en annan gång återkomma.

Jark Forebær.

D I A M A N T - C I G A R R E T T E R, 10 st. à 25 öre i alla cigarraffärer.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.
Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

"Velocipedbanken" & konsorter.

Modern stockholmsk bankkutym.

Det var en tid, då svenska banker rent af koketterade med att framstå som riktiga tailormade mönster af det korrekteste utaf allt korrekt affärsväg. Ve den unge affärsman, som ej höll sig alldeles stricte inom marginalen! När som helst kunde han riskera att bli inkallad inför den mäktige hr Bankdirektören i orden, få sig en skrapa och en butterfarbroderlig förmaning att trafa på i fädernas och förfäders fotspår, inte alla försöka på några nymoderna genvägar. . .

Sådana där små banksparlankanslaxor förekomma nog fortfarande, men det skulle nog föga förvåna mig, om de befunnas ej vidare vara riktigt effektiva. Se, saken är den, att vi under de senaste fem, sex åren har haft så mycket af konstifika bankhistorier, att vi nästan börja tänka och fundera, om inte möjligen bankerna nu för tiden äro nära på lika förmorsfria som — ja, som hvem som häls — i sina transaktioner.

Inte & det min mening att här komma med en rekapitulation af de gångna årens bankskandaler. Jag vill bara berätta ett par smådrag, som hitintills visst inte kommit inför offentligheten, fastän de sedan länge varit kända — åtminstone för den unge hr Stockholm, som behöfver dra' en eller annan växel för att klara skifvan.

Först ha vi då ett par småbanker nere i sta'n inom broarne. Ut i aktiebolaget »Tjänstekvinnans sons bank» (»Velocipedbanken» kallas den nu för tiden) uppstod för en sex, sju år sedan en liten kabalalik mellan de ledande andarne. Sedan den ene korpen visat aggressiva tendenser mot de andre, kom en utskiftning till stånd i form af Försäkringsbanken. Dess egentliga själ och spiritus rector, styrelsemedlem i banken och lifförsäkringsagent för ett stort avsevärt bolag, utlofvade, dels själf — privatim! — och dels genom en bulvan, garanterad diskontering af 700-kronorsvexlar för alla dem, som ville genom honom taga en försäkring af 10,000 krish. När de slutbetalat lånet,ingo de »gynnade» ut ett dittills som pant förvaradt försäkringsbref af 7 å 8,000 kr. I bästa fall. Låneformidlar-styrelseledamoten skulle väl också ha något för besvär!

Det där jobbet »sprack» emellertid; låde bankförsäkringsmannen och bankens direktör finga besanna det gamla kombinerade ordspråket: »det går till en tid, se'n ta'r gamle Erik igen sitt lån». Eget nog, blef det till slut bara förlustor och pannkaka af allt det där jobbet; bankdirektören fick taga afsked, göra konkurs och ägna sig åt mera enskildt jobberi och i hans ställe tillkallades en äldre stadgad kapitalist från landet att föra allt in i de rätta hjulspårens igen.

Försäkringsbankens lagrar lämnade emellertid inte Tjänstekvinnans sons bankdirektör någon ro. Med tiden fick också han visa, hvad han dugde till i den stilen. En velocipedhandlare, som hade affärer med banken, stöp och banken fick behålla en pant af flere hundra velocipeder. Dessa ha realiserats på ett trioligt sätt — ja, jag vet ej, om de tagit slut än. En person kom en gång upp i banken för att diskontera en 600-kronorsvexel med absolut goda namn. Nästa dag fick han följande svar: »Nej — den gick inte, men var god stig in till direktören, som öskar tala med Er». Förvånad, åtföljer vår man uppmaningen och får nu besked: att om växeln i stället skrefs på 1,000 kr. med samma namn och låntagaren ginge in på att taga 600 kronor kontant och för de återstående 400 kr. en velociped, så ginge det an!

På så sätt har denna singuliära velocipedrealisation fortgått. (I förbigående sagt, ha maskinerna värderats till omkring 200 kr.) Den smarte direktören har äfven förstått att med smak använda sig af bulvan-systemet. En låntagare får t. ex. sitt papper tillbaka med besked, att det inte »går» samt en vink om, att det borde finnas »ett godt namn» till på det. Om aspiranten hör sig för ute i staden, får han snart veta, hvilket »det goda namnet» bör vara. Så går

han till Pelle eller Thorsten eller Oscar och de snälla gossarne skriva på, naturligtvis betingande sig en endoseringsprovision af 30 eller 40 procent. . . Hur dessa ynglingar — ledsamma ruiner från den Ekska jobbaretiden — sedan komma öfverens med bankdirektören, det är hans sak och deras. . .

Jojo, så går det till i krig. Mången modern bank kan, som synes, upptaga konkurrensen med hvilken tegelhandlare eller Moses som helst! Jag torde återkomma.

Doremi.

DAGSKRÖNIKA.

Skansen för folket.

När skall Skansen bli en kär tillflyktsort för folket undan storstadens kif och larm? frågar en insändare. Allt fortfarande äro inträdesavgifterna alldeles för högt satta, för att det verkliga folket, med hustru, barn och blomma, skall våga sig dit upp. Hvilka äro Skansens nuvarande besökare? Några halffjolliga manseller, som sparat mjukt hvetebröd åt Skansens sparvar, i stället för att ge det åt arbetslösa och tiggare, några sysslösa små rentidare och pensionärer, med gemåler och fruar, samt de hrr kontorister, hvilka bruka uppträda i groteska karolianniformer eller alldeles för skängtila bondedräkter. Med detta för ögonen vill jag verkligen spörja: är det verkligen meningen, att Skansen skall stagnera till något slags väl aflynnande ämbetsvärk?

Med all reservation för öfverdrifterna i ofvanstående låta vi härmed frågan gå vidare.

Prins Carl återkom, efter nära en månads bortovaro, i dag på f. m. till huvudstaden, närmast från Skåne efter verkställd inspektion af där förlagda kavaliereregementen. Prinsessan Ingeborg mottog sin gemål vid stationen.

Herr redaktör!
Hvad i herrans namn menar ni?
I förra numret af Riden årade läste jag med synnerligt nöje några utdrag ur min dagbok, men något afbröts på ett kylande sätt, då jag hann till frasen: »Tiden har löst den sociala frågan».

Det har aldrig stått i min dagbok. Min blygsamma reflexion gick ut på att det var *luna*, som hunnit så lyckligt långt på utvecklingens bana. Men icke nöjd härmed, har ni, Herr redaktör, generaliserat mitt uttalande, som därigenom upphört att vara mitt, och sålunda på egen risk slungat ut den fruktansvärda frasen.

»Tiden har löst den sociala frågan!» Jo jag tackar jag!

Om ni hade rätt, kunde ni gladeligen packa ihop era skrifttyg, ty om den sociala frågan vore löst, o Herr redaktör, hvad skulle vi så med vänstertidningar!

Med min obekanta hälsning till er korrekturläsare,
högaktningfullt

Gunnar Hall.

Till komplettering af insända artikeln »Officerskåren demokratiserad» i förra numret må kanske fogas, att en mera bekant major häromdagen roade sig med att boxa upp en vaktmästare på ett af våra större kaféer. Hvari detta underliga utslag af demokratiseringslusta till sist resulterade, hade vår meddelare icke tid att afvakta. Den talrika publiken var emellertid stormförtjust.

Hr öfverståthållaren inspekterar i dessa dagar i egen hög person våra cigarrbutiker för att se efter om de föra alltför osedlig litteratur. Kan han få bort de lasciva (och dyra) franska kokottbladen, så gör han en både gudi och del ogudaktiga, men sedliga svenska tidningarna behaglig tygnst.

Telegram.

Telefon Skandinavien—
Tyskland.

Malmö, söndag.

Cheferna för svenska, norska, danska och tyska telegrafverken ha till i morgon måndag stämt möte i Malmö, där under några dagar, förutom frågor som förekomma på den internationella kongressen i Lon-

don i slutet af denna månad, torde komma att afhandlas frågan om telefonförbindelse mellan norra Tyskland och de tre nordiska länderna.

Renhållningsarbetarna sträyka.

Intervjuer med arbetsgifvare och arbetare.

Stockholm är smutsigt i dag och kommer väl tyvärr att bli så en tid framåt. Från och med i morse sträyka nämligen alla renhållningsarbetare, mellan 5—600 st.

Utom stadens renhållningsverk, hvars chef är direktör F. G. F. Wallander, finnas tre privata renhållningsentreprenörer, bolaget Sleipner med hr Henrik Granholm som direktör, Södra Åkeri, & Renhållningsaktiebolaget, dir. A. Gust. Nilson och J. E. Zachrisson, som har Staden inom broarna och Kungsholmen. Af dessa har Sleipner hittills betalat 5 kr. mindre i månaden i lön än de öfriga. Arbetarna, som verkligen ha ett betingande och svårt arbete att utföra, värdt så värdet är som uslast, ha räknat ut att de äro lägre aflönade än andra arbetare och begärt förhöjning med 15 kr. i månaden hos Sleipner och 10 hos de andra, så att lönen skulle bli lika öfver hela linjen.

Då arbetarnas fordringar icke beviljades, beslöt på ett möte i natt att från i dag inställa arbetet. Vi ha skyndat att intervjuva såväl en af arbetsgifvarna, dir. Granholm, som arbetarnas förtröende-man, hr Nordgren.

Direktör Granholm framhöll, att arbetarna först klagat öfver för mycket nattarbete, men då man höjde lönen för nattarbete med 50 %, ville arbetarna ha så mycket arbete förlagdt till natten, att dagarna skulle bli så godt som fria. Sleipner hade för sin del erljundt 10 krs förhöjning för månaderna maj—september och de öfriga bolagen hade höjt i öfverensstämmelse härmed. Och i går hade de tre privata entreprenörerna utsträckt sitt erbjudande så, att Sleipner förbundit sig att betala 10 kr. hela året rundt och de öfriga samma lön som Sleipner. Dir. Wallander ansåg sig ej kunna bestämma, utan att höra drätselrådets andra afdelning, men han ville dock tillstyrka ökningen. Dir. Granholm, ansåg, att det vore omöjligt, ja, ruinerande för entreprenörerna att uppfylla arbetarnas fordringar och höll före, att arbetsnedläggelsen vore en okynnessträjk, då ingen yrkesskicklighet fordras och lönen i alla fall är rätt hög.

Dir. Granholm bad oss uppmana allmänheten att icke kasta papperslappar på gatorna. Och det göra vi så gärna. Arbetarna visade med protokollsutdrag från drätselrådets andra afdelning, att dir. Wallander fått uteslutande bestämmenderätt i fråga om lönerna och framvisade äfven en skrivelse från direktörerna Granholm och Nilson, men ej undertecknad af hr Zachrisson, hvari de i går erbjudit den ofvan nämnda somarlönen hela året rundt. Men arbetarna vidhålla sin ursprungliga fordran.

Direktörerna ha i dag på middagen haft sammanträde och arbetarna ha hållit sitt sedvanliga månadsmöte. Från det sist nämnda ha vi ej kunnat erhålla några meddelanden, men från det första telefonerar man, att alla direktörerna beslutat en höjning, så att Sleipner ökar med 10 kr. och de öfriga med 5. Någon ytterligare ökning kan ej beviljas, då entreprenörerna gjort upp kontrakt på 5 år efter de nuvarande arbetspriserna och naturligtvis ej kunna utan vidare öka priset för egendomsegarne. Så står saken nu, och vi hoppas, att konflikten skall kunna i godo biläggas. Utsiktterna äro dock mörka nog. Några stadens arbetare ha i dag sopat på Östermalm, och arbetarne fordra nu dessas afskedande, hvilket stadens direktör ej anser sig kunna bifalla. Det blir tyvärr antagligen hårdt mot hårdt. Och allmänheten får lida.

Lucien.

Idrottstävlingarna i dag.

Footballmatch ägde i dag på middagen rum i Idrottsparken mellan Österbro Boldklub från Köpenhamn och Djurgårdens idrottssällning. Efter tre minuter hade danskarna, som lade i dagen ett öfverlägset samspel, hvars make förut ej skådats här, eröfrat sitt första, efter fem minuter sitt andra mål.

Kl. half 4 var ställningen: tre mål mot ett, som Djurgårdarna lyckades taga genom öfverrumpning, tack vare ett kraftigt och fint anfall af sina forwards. Kronprinsen var närvarande.

I velocipedtävlingen på 2,000 meter togs första priset af hr H. Risberg och andra af hr C. A. Åberg.

I tävlingen på 5,000 meter blevo rollerna ombytta. Hr Åberg åkte där in först och herr Risberg kom som andre man, följt af hr E. W. Thour.

Semmarkampanjen börjar.

På Cirkus Variété.

Som bekant är det farligt att hålla sommarcirkus i vår stad. The great excentric cowboy-director William Caspar fick senast erfara detta. Men hans fel var till gentligen att han var alltför smart. Vi äro här allt för ovana vid all den öfversvallande reklam, som Mr Caspar lät komma oss till del. Vår snälla Cirkuspublik kunde icke sofra ut öfverdrifterna. Och så blef den arg och besviknen samt höll sig sedan hemma eller gick till konkurrenten, fru Illofmann—Uddgren på Kristallsalongen.

Apropos Caspar, så lär han, enligt hvad oss meddelas, ha hunnit så långt på sin ärorika bana, att han blifvit manager för det berömda Cirkus Cinniselli i St Petersburg, sedan han lyckats hopbringa ett kapital af 60,000 pund, d. v. s. 1,080,000 kr. Såga hvad man vill, så. . .

Nu i är det konkurrenten från i

fjol, fru Hofmann—Uddgren, som på Cirkus konkurrerar med sin gamla valplats, som nu innehafves af direktör Svensson från Alhambra.

I torsdags började kampanjen. Och det må genast sägas: bättre cirkusprogram ha vi ej sett i Stockholm. Hvarje nummer var förstklassigt, möjligen med reservation för kinematografen, clownerna voro — o under! — verkligt roliga, och de två hippologiska nummer, som funnos, voro icke blott till antalet idealiska, utan så förträffliga, att t. o. m. den stora publiken, som eljes just ej intresserar sig för den högsta skolan, brast ut i stormande applåder. Vår reverens för Milie van Meeren och hr Ritter von Renroff, som icke blott ha gentila naunn, utan också rida på ett sätt, som är namnen värdigt.

Clownerna. . . Först ha vi Alf. Daniel, förut bekant härstädes. Hans dyrbara sång är mycket rolig. Främst af allt vi i den vägen sett måste man dock säga om Clowns Villand, som äro både originella, viga akrobater och verkliga humorister. Willy & Paul samt Trio Mascotte äro styfva akrobater och ringgymnaster, Janslie Janssens dressyr är mycket framstående, och den »most excentric» bland alla excentricer», Abdala, gör mycket roliga parodier på en fransk bondjänta och en spansk danserska. Mr Robbins, kallad cyklisternas konung, öfverträffar den från förra året bekaete Ralph Johnstone. Och det vill ej säga litet. Men Mr Robbins behandlar sin cykel så, att man drömmer den vara levande. Det är nästan otroliga saker, han utför. Men så har han också ett hundratal kronor om kvällen.

Närna vi så, att The Sands samt Lassé och Mariette följt med från Sreatatern, så inses, att detta program är något mer plus ultra och förtjänt af all framgång. Vi ha därför som ett litet sommartecken i den kyliga våren förskaffat oss några bilder från den nya cirkusen att pryda vår första sida.

Guy.

Från parkett.

Folkteatern har upptagit en gammal ryslig pjäs, De bägge öfvergifna, som dock ger en ung nyförlöfvad fröken Palmén tillfälle att visa godt förstånd och goda anlag som en blind flicka, som råkar ut för alla möjliga vedervärdigheter.

Ij.

Madame Flirt heter Vasateaterns nya premiär. Från i går. Det är Södra teaterns sällskap, som flyttat med från höjderna. Fru Fahlmans firade tjugofemårsjubileum och var bäst af hela sällskapet. Själva pjesen verkade gammalt uppkok och var rätt ointressant.

P. D.

Dramatiska teaterns matiné i dag vid hvilken fru Anna Lisa Hvasser Engelbrecht biträdde, hade lockat i det närmaste fullsatt salong. Vid den värderade skådespelelskans entré i för-pjällen, Johann Boeijers enskattare, »En moder», mottogs hon af lifliga applåder. Den tilltalande, möjligen på slutet något längdragna pjessen spelades för att vara på en tillfällighetsmatiné, förtäffligt. Största intresset tilldrog sig helt naturligt fru H. — E., men äfven medspelsarna hrr Lindström och Örtengren skötte sig oklanderligt. Fru Anne — Charlotte Lefflers »Familjeljeka» väckte lifligt bifall och spelades förtjänstfullt, särskildt af matiné-gifverskorna, fru Hvasser — Engelbrecht och fröken Alfrida Nilsson.

Jag har hört fortället, at Du skal giftes med Ark. Petersen.

Det har jeg ogsaa. Nu vil jeg dog saa henv til hende og spørge, om det er sandt.

(Politikens Tik Tak).

En de querelle entre époux presque jumees.

Sont, dit-elle, j'en conviens. . . J'ai mes défauts.

Lui, avec foi. — Oh oui!

Elle, très surpris. — Lesuets? (Le Figaro.)

Skogens hemlighet.

De gingo genom dungar, de gingo på

hur gick nu den vägen så vida?
Vinden ströf öfver hartsad skräng,
Ionen sam susande ut öfver äng. —
Se'n blef där en väldig stråkesväng,
den senorna knappt kunde lida.

De gingo in i skogen, de gingo på känn,
så stilla som älskande stiga.
Ilfärtat bullade barmen; men
knappt föllo orden och föllo på känn:
Säg, tror du förgät-mig-ej är perenn,
och tror du att vägarne tiga?

Då såg hon ner i marken, och blücken
blef skum:

hon såg upp mot himlen den höga,
Mindes oftonen ljuf och ljum
salighetsskymning — och rösten varld
stom

Vid stjärnornas svar ur öde rum:
Allt känner re'n moder dins öga. —

Ett sönderslitet lile, ett skrämdt skri
bar ekot från jättehög stup.
Ulför skapade hällen, där
färvorna skurit de dödsdömdas skri,
förtviflade hjärtans kväda: Förbi —
förbi i det hopplösa djupa — — —

Ove.

Död och lif.

En okonstlad bild ur hvardagslivet.

Det stora, ljusa rummet med sina gula tapeter och hvita möbelfördrag gjorde alltid på ett känsligt sinne intryck af likrum, och i dag då där luktade karbol blef intrycket nära nog plågsamt. Den unga kvinnan, hvilken låg utsträckt i den breda sängen, såg ut som om hon redan vore död. Det magra, bleka ansiktet omgivet af ljunt ljusbrunt hår, de hårdt hoppressade läpparne och uttrycket i de af ångest förstenade, nästan glanslösa ögonen verkade i högsta grad beklämande.

Hon hade varit gift ett år, och hon hade mycket glatt sig åt att få bli mor, men nu när hon blifvit det skrämdde det röda lilla knölet henne endast.

Hennes man som nästan såg ut som ett barn bredvid sin flere år äldre hustru, satt vid hennes hufvudgärd och höll hennes anda hand mellan sina båda. Modern hade tagit plats borta vid fönstret och lät sina tårar få fritt lopp utför de skrumpta kinderna. »Fru» gick tyst omkring i rummet och ställde i ordning efter sig. Man väntade på läkaren.

Andligen ringde det och denne inträdde. Han gick genast bort till den sjuka.

— Vi måste ge henne en insprutning med varmt vatten i ena armen, yttrade han bråskande vänd till »frun».

En svag glimt af återvändande lif kom så i den sjukas ögon och hon började förvirradt se sig omkring.

— Jag dör väl inte? Hviskade hon matt sedan hon en stund låtit ögonen hvilat på de kringstående.

— Snälla doktorn, jag vill inte dö fortfor hon häftigt. Aldrig förr har lifvet varit mig så kärt som nu, då jag är mor och äger min lilla flicka att ägna mig åt.

— Var lugn, fru Skog, svarade läkaren, här är alldeles ingen fara för lifvet.

Det var efterbörden som skulle fram, men då den inte ville komma af sig själv måste den allägnas med våld.

Ändtligen. Men då voro äfven den sjukas krafter uttömda. All hennes lifskraft tycktes vilja rinna bort med det aldrig sinande blodet.

Doktorn hade rest sig upp. Han kunde iotet mera uträtta.

— Jag kommer tillbaka om en timme, sade han och gick.

Halfdan, den unge maken, reste sig och följde med honom ut i tamburen.

— Hon dör väl icke ifrån mig, frågade han ångestfullt.

— Det vet endast Gud, svarade läkaren allvarligt. Jag har gjort hvad jag kunnat. Nu få vi endast förhita oss på att hon har en tillräckligt stark fysisk och hoppas på Guds godhet.

Då Halfdan kom in igen, mötte han hustruns frågande blick.

— Hvad sade doktorn? sporde hon sakta.

— Han sade, att det är så bra man kan önska sig. Nu skall du bara lugna dig och söka sova.

Halfdans röst lät osäker och han kunde ej möta Astrids ögon.

Du narras, hviskade hon. Han sade att jag skall dö, jag vill inte dö, jag vill inte. — O, min Gud, fortfor hon ångestfullt, att behöfva stoppas ned i den mörka kalla grafven! Hade jag anat att barnet skulle kosta mig lifvet, hade jag väl aldrig så ifrigt önskat att äga det!

Hennes kinder började glöda.

»Fru» gjorde fruktlösa försök att lugna henne, skakade på hufvudet och gick ifrån henne.

Halfdan lutade sig ned öfver hustrun och smekte hennes kinder.

— Min älskling, sade han med darrande röst. Var bara lugn. Du skall inte oroa dig utan tryggt ligga stilla. Du kommer inte att dö, och hvad är du då så ångslig för? Snart skall du vara uppe igen, skall du få se. Om några dagar är allting öfver. Vär nu bara inte rädd, min älskling. . .

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Simson och Delila*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Krig i fred*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Sköna Helena*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m. *Madame Flirt*.

Folk-Teatern.

Kl. 8 —10,30 e. m.: *De begge öfvergifna*.

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.
I dag söndag

Kl 8 e. m. *Stor Gala-Föreställning*

med nytt omväxlande, intressant program.
Biljetter säljas *hela dagen i Cirkus*.
Allm. Tel. 55.

Astrid skakade på hufvudet som om hon inte trott på hans försäkningar, men hon sade ingenting, hon såg endast från mannen till modern och från modern till barnet, som frun hade tagit och lagt borta på soffan.

Så räckte hon modern den ena handen och fadern den andra.

— Jag känner att jag skall bort nu, hviskade hon. Tack mamma för all din uppoftande kärlek och tack Halfdan för det du hållit af mig. Jag har fruktat att du skulle tycka att jag var för gammal och tröttna på mig, men nu behöfver jag inte oroa mig längre. — Minns du att det i dag är jämnt ett år sedan vår bröllopsdag?

I stället för svar sjönk Halfdan ned på knä och öfverläckte hennes hand med tårar och kyssar. —

Försigtigt reste Astrid sig upp med en lifligt ansträngning. Det var som om hon ämnat kasta sig ur bädden och fly. — Han kommer, han kommer, ropade hon förärad!

Sedan sjönk hon tungt ned på kuddar. Allt var slut. . .

Men liksom om det förnummit att dless mor var borta började barnet borta på soffan i samma ögonblick att häftigt gråta.

Nina Dreschi.

Alla människor känna väl till de geografiska därdikterna, sådana som:

Det var en flicka i Mohle,
som läste franska ur Ulde.
Men så fick hon Ploetz
och sörjde sig till döds.
Och då tog fadern boken och sålde.

Ett af de senaste Pearsons Magazine innehåller en samling dylikt vansinne, ur hvilken vi välja nedanstående till våra läsares förmöjelse:

There was a young lady of Niger
who smiled as she rode on a tiger.
They came back from the ride
with the lady inside,
and the smile on the face of the tiger.

En hälsning från Stockholm.

Jag sitter här i mitt trefliga rum på landet och ser ut genom fönstret och tänker på det är jag tillbragt i Stockholm. Det är så skönt för utslitna nerver här ute i guds fria natur, där trölen knoppas och rågfälten grönska, där fåglarne sjunga och luften är hög och ren och klar.

Bakom kullen ligger järnvägsstationen, nedstodt af lokomotivtråk. Dit går jag, till den fula soliga byggnaden,

från stationen. Jag hör henne redan på långt håll ropa: en hälsning från Stockholm!

En hälsning! Man har således iute alldeles glömt bort mig där borta. Man har tid att ännu ägna mig en tanke. Mitt hjärta sväller af stolthet.

Min hustru stiger in, räcker mig ett bref, jag bryter det, läser:

S. H. T.

De Eder enligt dohetsedel påförda kommunalskydder för år 1902 till Stockholms stad böra, vid äfventyr att utmätning för deras indrifvande äfven i Eder frånvaro värkställes, vara inbetalta till Upphördsmannen i 7:de roten C. R. Lorentzon (adr.: Norrlandsgatan 15, 2 tr., mottagningsstid: hvardagar kl. 2—3 e. m.) sist inom sju dagar härefter.

Stockholm i Träde Stadsfogdens expedition, poststämpelns datum.

K. Sölander.

Tack Stockholm för att du kommer ihåg mig. Jag hade alldeles glömt bort både uppbördsattämna och kommunalskatt här ute i denna härliga näjd. Ja jag har ens inte sett skymten af någon debetsedel. Men du har inte glömt mig mig och så vänligt att låta herr Lorentzon sitta och vänta på mig mellan kl. 2 och 3 eftermiddagen. Skall jag eller skall jag inte resa in och uppvakta hr Lorentzon? Resa i till den stora, råkiga myrstacken? Åh nej, säger jag åt min hustru, den som vill mig någonting han får söka mig i mitt ide. Ännu har jag inte lagt så många mil emellan människorna och mig, att det inte med litet god vilja är görligt och ännu har jag inte anskaffat någon folkliken hund eller några kanoner. Ännu har jag inte alldeles förlorat tron på människorna.

Tack emellertid Stockholm för din hälsning! Det gjorde mig så innerligen godt att få veta att du ännu kom ihåg mig!

Lambjeen.

— 308 —

“Poor old Derby.”

(Från ”Kvällens” engelska korrespondent.)

London den 20 april 1903.

I lördags ägde den stora matchen rum i kampen om vandringspokalen mellan alla Englands fotbollsklubbar. De inledande täflingarna mellan de 20 konkurrerande lagen hade tagit sin början redan i november rundt omkring i provinserna.

Omsider kvarstod som de öfvervunne endast Derbyklubben samt Burylaget, som hör hemma i närheten af Sheffield. På det stora sportområdet vid Kristallpalatset skulle nu dessa två elitkårer mäta sina krafter med hvarandra och därvid afsluta fotbollsäsongen för i år.

Hvarje brittiskt hjärta slog i lördags af spänning. En massa extratåg voro insatta på banorna och London är vid ett sådant tillfälle som utdött, allt hvad som kan krypa och gå är på väg till fotbollstäflingarna. En ändlös rad med vagnar rullar upp till Kristallpalatsets portar. Eleganta kypärer med unga damer i en blandning af vinter- och vårtoaletter. Stora char-à-banc'er med sportklädda gentlemän. Landäur, victorior, droskar, mailcoacher, barnvagnar och cyklar.

Kristallpalatset, som sedan 1851, då det var världsutställningens medelpunkt, har fört en tynande tillvaro, ett mellanting mellan variété och utställningslokal, har nu en af sina stora dagar. Inemot 100,000 fotbollsåskådare på genom räknepapparaterna, hvilket kostar en skilling förutom biljetten till åskådertribunerna, för hvilket betalas upp till tio shilling. Två tredjedelar af sistnämnda inkomst tillfaller de täfande klubbarna.

För att ge ett begrepp om det intresse, hvarmed dessa fotbollsmatcher omfattas i England och de summer som utläggas af åskådarne må följande siffror anföras:

De tjugu vandringspokalsmatcher, som gått före denna sista afgörande strid, ha inalles beskådats af 606,324 personer, som tillsammans betalt en summa af 23,789 p. st. Med intäkterna från Kristallpalatset ha denna vinters fotbollstäffing allt som allt lämnat klubbarna en liten nått inkomst på omkring 700,000 kr.!

En utdragen hvisssing tillkännager, att striden skall börja. Ett — tu — tre springa illva högröda och alliva ljusblå barknåade och sportmagra fotbollspelare ut från ett tält och uppställa sig. Lottdragning om hvem som skall börja. Derby blir den lyckliga. Ett tjut af härryckning från de hundratusen på tribunen.

Derby är de högröda, hvilka uppenbarligen äro favoriterna. Kanske mäst därför att det ryktet som en löpeld har spridt sig, att deras bäste man, den berömde Bloomer blifvit oduglig till strid och därför i sista ögonblicket mäst ersättas med en ny kraft.

Striden är nu i full gång, och de första lyckliga sparkarne hälsas med rungande bifallsrop från det mäktiga människohaf, som omsluter stridspalten. På gröna flata marken springa de blå och röda gestalterna plastiskt mot hvarandra, vika och förfölja, springa blixtnasabb i luften och träffa hollen med hufvudet, törna våldsamt ihop och rulla bort på gräset, stundom med en duns så stark, att det synes omöjligt att de skulle kunna åter resa sig på benen igen.

Ihvarje ögonblick användes hviessel-pipan af matchledarne, då en eller annan försyudelse mot spelets stränga och invecklade lagar blifvit begången.

Hvart enda drag och motdrag, hvarje öfverraskande vändning i spelarnes rörelser, hvarje välberäknadt angrepp och hvarje lyckligt försvar åtföljes af motsvarande utbrott af tjut, grymtning, skratt eller begejstring från. den öfvervåldigande folkmassan, hvilkas tiutusental af ögon spändt följa och noga väga minsta chanss, som gripes eller försummas.

Det kommer något elektriserande i luften. Spänningen meddelar sig genom dessa massor af oroliga kroppar och upphetsade sinnen. Och ständigt drages blicken från gräsplanen med stridens enformiga böljande fram och åter ut mot människohorisontens oändliga rader af små, små ansikten, hvilkas ögon och munnar man anar oupphörligt röra sig, de lekande färgerna i knapphålens röda och violet, de röda och blå parasollen, som bryta af mot dräkternas och hattarnes mörka toner, då och då med ett blekt framglimmande af solen från den molnbäckta aprilhimmeln, ett glimmande i Kristallpalatsets mäktiga glastak och halft förfallna minareter. Rop, skalande skrik, skärande obegripliga signaler fortplanta sig från fjärran tak och ställningar, där mörka gestalter attecna sig som stora fåglar mot himlen. Klumpar af människor som jättefåglar öfverallt i de halft utspruckna trädtopparna, trasiga ligister och ”kolingar”, gränslö eller längande i de märkligaste ställningar avindlande högt uppe på tunna bjälkskelett, som på ett rent ohyggligt sätt påminna om galgar.

Plötsligt höres ett vansinnigt, allt öfverröstande tjut, som i samma sekund sänder ens blick åter till stridspalten, där de blå sparkat in den första bollen genom målet. En röd gestalt ligger som död ute på gräsmattan. Det är derbyernas målkarl, som under sitt försök att springa bollen till mötes och rädda situationen, krossat sin knäskål mot en blå spe-lares skenben. Den blå haltar ut utanför kretsen som en särad häst vid en rytterickock. Ingen tanke minsta notis om dem nu i ögonblickets uppbetsning. Först då ifvern lagt sig och spelarne åter ordna sig till strid, ser man två massörer energiskt gno de skadade. Den blåe kan snart åter spela med, men den röde söker förgäfves stödja på sitt olyckliga knä, hvars led massören oarmhärtigt böjer och sträcker, så att man sitter och säger aj! till sig själf.

Gång på gång med allt kortare mellanrum drifva de blå i bollen. Motdet är borta, och ett nederlag, större än i mannaminne förefallit i de engelska fotbollsstridernas historia, är dagens sensationella resultat: sex goals mot 0. Något för sportprässen att frässa i!

Intresset hos åskådarne är tydligen mycket slappadt, så snart resultatet är gifvet. I stora skaror lämna nämligen den röda färgens anhängare skådeplatsen och söker sig upp mot palatset för att packa ihop sig i restaurangen.

Blott en kanonfull högröd gardist tjuar oförtrutet från toppen af en melankolisk cypress. Men nere bland mängden säljas redan svartkantade mjänneskort med likvagnar, kransar och jämmerlikter till sorgelig lågkomst af “Poor old Derby”.

En dam, som är i sällskap med Eder korrespondent och bär enstrålande röd Parishatt, är på, väg mot utgången oafbrutet föremål för ironiska och beklagande hyllningar.

På e. m. och under loppet af aftonen och natten återföra tågen de svikna eller segerdruckna provinskarorna till deras hem.

En del — märkligt nog förförigt — har tilldragelsen gått så till hufvudet att de stanna kvar och intervjuva polisassistenten. Bland dem en stackars väfvare ända uppefrån Sheffield. I sex månader har han — förklarade han — sparat allt han kunnat för denna tur, på hvilken han medfört hustru och sex barn!

Karen Hammerich.

— 309 —

Trohet.

Det var tidigt på morgonen. Rumansov satt i sin båt och funderade. Vädret var vackert och trafiken liflig, men Rumansov hvars uppgift här i lifvet var att ro folket tvärs öfver Nevan satt orörlig, fångslad af sina tankar och lät andra ro. Han glömde till och med att korsa sig när Petersborgs kyrkklockor började sin morgonklämtning.

Öfvanför på kajen stod Masnov handelsmannen och tuggade solrosfrön. Han hade nyss öppnat sin primitiva butik och plockat ut sina varor till skyltoing, kvas, Johannisbröd, apelsiner, seltersvatten, papyrosser o. d. För närvarande tycktes han vara synnerligen intresserad af Rumansov. Masnov visste nog hvad denne funderade öfver, Danja hans hustru hade inte varit hemma på natten och Masnov viste så väl var hon hade varit. Något minne kom honom att skratta, därpå ryckte han på axlarna, gjorde en omedveten handrörelse och gick till sina lådor. Men Masnov bedrog sig, Rumansovs hustru hade visserligen varit borta men det var inte nerligt och Rumansov hade upphört att ens förarga sig däröfver. Nej, det var något annat, i morse när han gick förbi rinken, vid 6:te linien, där hans svåger säljer ikon-bilder, hade denne berättat om Ivanov reddaren som hade sin båt på samma ställe som Rumano. Den tatariska dväricken Kosma visste att Ivanov sällan var hemma i sitt kvarter, utan sällskapade med Maria Petrovna, handelsmannens fästmo.

Det var nu det som Rumansov tänkte på. Han hade haft godt öga till Nadja innan hon gifte sig med Ivanov, men denne var en ståtlig karl och Nadja hade varit mycket kär i honom. Nu var det dock anorlunda, han beklagade Nadja men naturligtvis skulle hon trösta sig på annat håll och hvarför skulle han lämna tillfället oförskött? Visserligen var han en smula rädd för Ivanov som var en karl med starka armar, och därtill häftig, men det fick väl gå öfver.

I det samma kom Ivanov ned för stentrappan som ledde till båtarna, han styrde kurs på Rumansovs. Denne, som ännu var under inflytande af sina syndiga tankar, kände blodet rusa åt hufvudet, men han var för skäggig och våderbliten så det syntes icke.

Ivanov var vid godt lyne, bjöd kamraten en papyross och började strax tala om Nadja sin hustru, huru hon en längre tid varit honom otrogen, hvarken stryk eller ord hade hjälpt. Så i går hade hennes far varit där och tagit henne hem till landet igen.

Rumansovs kärleksvyer gingo bort med röken af hans papyross. Om 10 minuter hade han glömt alltsammans, blott en gång när han såg Masnov gå upp på pristan för att dricka ett glas, föll det honom in att han borde göra liksom Ivanov, ty Nadja hade nog blifvit hemkörd fast Ivanov påstod att hon blifvit häntad.

Ivan.

He: — I love you more than you love me.
She: — No, you don't. I love you more than you love me.

He: — No, you don't — I do.

She: — No, you don't — I do.

He: — Mary!

She: — John!

He: — Miss Smith!!

She: — Mr. Robinson!!!

(Tit-Bits).

— 310 —

På restaurationen.

Öfversättning.

— Det är gruffigt hvad löjtnant von Metten bär sitt hufvud högt. Men han kan nog inte hjälpa det. Sådant där ligger i ens blod.

— Ja, i dag ser han mer än vanligt stolt ut. Det ser verkliga ut som om han dragit högsta vinsten på lotteriet.

Detta hviskade ett par eleganta damer till hvarandra då de på promenadplatsen passerat förbi den unge officeren. Deras antagande att han vunnit högsta vinsten var oriktigt. Orsaken till att hans hållning denna gång var mer än vanligt stolt var den att hela hans kassa utgjordes af en mark och att han ej önskade att någon på hans uppsyn skulle märka detta. Det återstod ännu två dagar till den första, då han skulle få uppbara sin lön, och de sista dagarne i månaden var det alltid ebb i hans kassa.

Ett elegant ekipage syntes nu nära sig. Inuti åkdonet sutto baronessan Bieberfeld ohh hennes dotter Helene. Den senare utgjorde ett föremål för löjtnant von Metters tysta kärleksläga. Han hälsade förbindligt på de båda damerna och ämnade därpå gå vidare. Men nu höll ekipaget stilla och baronessan ropade till honom: — Hvart ämnar löjtnanten sig? — Jag tänker gå och äta middag på vinkällaren — var hans svar (middagen skulle bestå af ett par smörgåsar).

— Ack, sitt upp hos oss! — ropade hon lifligt. — Vi ha samma väg. Vi ha nämligen beslutat oss för att begagna oss af er så ofta upprepade inbjudning att dinera med er där. Min man har i dag rest ut till landet för att bese sina jaktmarker och därför tyckte vi att det var så bra att just i dag begagna oss af er inbjudning.

Löjtnant von Metter hade ingen orsak att harnas på baron von Bieberfeld, ty denne bjöd honom städse af de cigarrer, han föregen del alltid använde, och ej af de som voro afsedda för hans gästers räkning, men i denna stund önskade han honom dit där pepparn växer. Den sköna Helenes bedärande leende utföfva de denna gång sin vanliga verkan på honom. Hur förbannade han ej nu i sitt stilla sinne sin egen oklokhets sitt präleri, hvilken förmått honom till att för nästan hvarje gång han dinerat hos Bieberfelds (detta hade han gjort så ofta han möjligen kunnat göra det, både för den vackra Helenes skull och för den goda mats skull, som där vankades) yttra:

— Charmant mat! tio gånger så god som den, som fås på den vinkällaren, där jag äter. Fast maten där anses vara utmärkt. Om det ej kan anses förmåter, så skulle jag emoda herrskapet om att en dag bli mina gäster där.

Nu fanns ej annat för honom att göra än att hyckla den största glädje, stiga upp i baronessans vagn och under färden till vinkällaren spela ålskvärd.

De voro snart vid målet af sin färd. Sedan de väl slagit sig ned vid ett af borden i matsalen visade sig de båda damerna ha en ovanligt god aptit.

Löjtnant von Metter observerade detta med bleknande kinder och han ryckte till när han hörde baronessan rekvirera en andra portion jordärtskockssoppa. Men mest grämde det honom dock, att hvarje matbit och hvarje klunk af den förträffliga champagnen, som han låtit taga in, skulle ha en så bitter bismak på den grund att han efteråt måste betala allt. Därtill hade han också en stor otur. Fröken Helene, om hvilken det allmänt påstods att hon blott ledde af luft och solsken, bevisade denna gång på det mest öfvertygande sätt att motsatsen var fallet. I synnerhet var hon glupsk på jordgubbar, som vid denna tid på året voro mycket dyra, och på champagne.

Det hjälpte ej att han försäkrade hennes mor att de den här tiden ej voro nyttiga — om champagnen vågade han ej säga något — den unga flickan förklarade lugnt, att hennes läkare sagt henne att hon borde äta mycket jordgubbar och dagligen dricka champagne och att hon alltid troget brukade följa hans föreskrifter.

Till sist kom det ödesdigra ögonblick, då löjtnanten måste begära räkningen. Under det han, till det yttre lugn, men till sitt inre ytterst upprörd väntade på att kyparen skulle presentera honom densamma, anmärkte baronessan, att en nutida restaurant kunde kallas för världens åttonde underverk eller ett »Bord, duka dig». Man erhöll där just de anrättningar som man bäst tyckte om och behöfde såsom ersättning därför blott kasta ett par glänsande guldmynt på bordet. Det var någonting helt annat än att själf ställa till en middag.

— Jag är fullkomligt af samma mening som fru baronessan — försäkrade löjtnanten, under det han med darrande hand af kyparen, som därpå helt grannlaga drog sig tillbaka, mottog räkningen.

— Fyrtioen och en half mark. . . !

Att den gick till så mycket fick han klart för sig, då siffrorna upphört att dansa för hans ögon. Under det han smålog mot de båda damerna undrade han hur han skulle med sin enda mark kunna betala denna summa. Han var en modig man, som ej skulle ha tvekat att gå emot ett fientligt batteri ifall han blifvit kommenderad därtill, men han hade ej mod att uppsöka etablissemangets direktör, som han ej kände, och anmoda honom om att han skulle slippa att betala den middagsmåltid som nu afåtits tills han nästa gång fick bära upp sin lön.

Plötsligt reste han sig upp med de orden:

— Jag kommer strax tillbaka! — Sannolikt — hviskade baronessan till sin dotter — han har fått kolik af de ananas han åt.

Häruti bedrog hon sig dock storligen.

Löjtnant von Metter ilade snabb som vinden ut på gatan, ropade till sig den där posterande polis-konstapeln och anmodade honom att så fort som möjligt pantsätta hans guldur med vidhängande guld-

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBB! *Lämpligt supélok*al för teaterbesökande.

kedja på närmaste pantlåneinrättning. Efter fem minuter återvände konstapeln med en pantsedel och 42 mark. Den första stoppade löjtnanten genast i flickan och af de senare gaf han konstapeln utan att först genomräkna dem de 2 mark denne fordrade för sitt besvär.

Blodet steg honom sjudhett åt hufvudet, då han under det han gick in igen räknade igenom pengarna, ty nu fann han med förfäran, att det dock fattades honom en half mark för att han skulle kunna betala räkningen. Han rusade ut på gatan, men såg nu ej en skymt af konstapeln.

Damerna blickade förundrade på honom, då han, blek och allvarsam, återvände till sin plats vid deras bord. Knappt hade han åter intagit denna, förrän kyparen kom fram till honom.

— Herr löjtnanten måste ursäkta . . . räkningen började han.

— Ja, ja — inföll löjtnanten, i det han med hemlig ångest tog fram sin börs.

— Det har insmugit sig ett litet fel i räkningen — återtog kyparen. — Priset för jordärtskockssoppan har satts en mark för högt. Jag skall genast ändra detta.

En centnertyngd föll vid dessa ord från hans bröst. Men med den mest nonchalanta uppsyn lade han nu fram 41 mark på bordet.

— Det som är för mycket får ni behålla som drickspengar — sade han till kyparen.

— 311 —

Först sedan den vackra Helene blifvit hans maka berättade han för henne det trängsmål, hvori hon och hennes mor en gång försatt honom, och hur han den gången med grämlse lagt märke till att hon, hans Helene, hade en förträfflig aptit. Att hon fick mycket roligt åt historien faller af sig själf.

Ett större oväntadt arf hade satt honom i tillfälle att knyta hymens band med den bortskämda, unga skönheten.

— 312 —

Champagne.

Från hvilken tid kan man räkna champagnevinets ryktbarhet?

Naturligtvis vore det rätt kinkigt att få en utredning om hvem som först planterade vinstockar i landskapet Champagne. Men säkert är, att den adla druifvans saft därifrån först nämnes i krönikorna för år 1398, då kejsar Venzeslaus, Böhmens konung, kom till Reims för att öfverlägga med konung Carl VI af Frankrike om bästa sättet att få slut på schismen i Vesterlandet. Konferensen skulle efter vanligheten inledas med ett ställigt gästbud.

— 313 —

Men det var icke framtiden, som oroad honom, utan det närvarande. Och vid den första ljusning, som han med orätt trodde sig skönja i horisontens mörker, slet han af sig sin plåt, sprättade bort sorgfloret och lämnade de döda för de lefvande.

Han hade med ett uttryck af sanningenlighet, som är egendomligt för lögnen, berättat för två gamla frök-nar, att hans hus blifvit bränd under gatustriderna och att han af dem i andra hand fått hyra ett halfmörkt rum vid rue Saint-Martin, möbleradt med ett tvättställ och en liten lär. Men knappt hade han börjat inandas dess kvalva luft, förr än det kommit en hop soldater, som vändt och vridit på lären för att konstatera att den icke innehöll någon mistänkt spricka, och gått under hotelser om en ny undersökning, hvilket allt gjorde de bägge gamla frökarna alldeles skräcksägna.

Han fann dem, när han kom hem på kvällen, ännu darrande efter denna grofva förolämpning, och utan att bekymra sig om närmare detaljer angående visitationen flyttade han nästa morgon. Han skyndade till en ungdoms vän, som bodde på rue de Vaneau, där han låg och läste på medicinen kandidaten. Med honom hade han utbytt skolpojars vanliga försäkringar om evig vänskap och ömsesidig hjälp.

ett annat kvarter, sof ena natten under Grand hotells fina bolstrar, och tillbragte den följande natten mellan de osnygga lakanen i ett härbärge i stadens utkanter. Det var då han bestämde sig för att under dagarna bebo omnibustaken. Omnibusens inre tilltalade honom mindre, där kände han sig insinnärd i kjolar och matkorgar.

Roderic Aronelli var den sista åttingen af en mycket gammal rcmersk familj, som flyttat till Frankrike och naturaliserat sig där för ett halft århundrade sedan. Familjen Aronelli hade aldrig kunnat komma öfverens med ”den heliga stolen“, och så långt gick det, att en farbror till Roderic helt hastigt lämnat Paris år 1822, för att taga del i reningen i Romagnan där han sedan stupade.

Hans farfar hade varit god vän med Buonarotti, som var en åtting till Michel Angelo. Och den store florentinske skulptörens namn nämdes så ofta i hans familj, man hade så ofta fört honom som barn till Louvren för att visa honom de två galliska slafvarna eller fram till Barbadiennesa fönster, för att låta honom få beundra bronsafgjutningen af ”Tänkaren“, att han aldrig haft en tanke på att sysselsätta sig med något annat än skulptur.

När han var aderton år, hade han fått ett elevpris i Konstakademien. År 1869, när han nalkades tjugotre

år, vågade han sig på att skicka till salongen en druid, i tre fjärdedels naturlig storlek. Den försäffade honom en andra-klass-medalj och ätta dagar därefter fick han sälja sitt verk för femton tusen francs.

Uppfostrad i de entusiastiska, hög-sinta idöer, som äro den latinska rasens ära, hade han på intet sätt degenererats hvarken moraliskt eller fysiskt från sin familj, som i ett par århundraden blandat fransk och italienskt blod. Hans smala fina händer, hans mjuka, svarta mustascher, hvilka lågo liksom ritade med en fin pensel, och bundo samman de små lona skäggpartierna på hvar sin sida om hans haka, hans stora ylgiva hår, hans mörka ögon, djupa och beslöjade, samt hans hvita by, nästan svagt olivfärgad, allt detta kom honom att likna det vackra porträtt af Bronzino, som förr fanns i Pontalésgalleriet.

Hans mor hade dött helt ung, och han hade icke känt henne annat än genom de drag, hans far dagligen berättade om henne. Fadern dog år 1867, i följd af ett fall från hästen. Han lämnade i arf åt sin son två lika starka passioner: kärlek till konsten och kärlek till friheten. För friheten hade alla Aronellier kämpat mer eller mindre, både på denna och andra sidan Alperna.

kom icke i tillfälle att skjuta ett enda skott själf, men han fick en kula i vaden, hvilket var ett det allra olämpligaste sätt att framdeles kunnas igen af den militära rättvisan.

Såret kom honom att lifiva liggande på förstingsvallen, men han vann åtminstone, att han kom i skymundan och att han skonades från fångenskapens marter eller utsikten till att utan vidare bli skjuten. När kvällen kom, släpade han sig till Paris' portar, och kröp, blödande af sitt sår, upp i en möbelvagn, som körde in i sitt lider på place Pigale.

Han behöfde godt sex veckor, d. v. s. tiden från den 3 april till den 21 maj, för att bli vid full vigör igen. Han behöfde minsann också bägge sina ben, inklusive vadorna, för att kunna ge sig ur vägen för bajonetterna, som sökte igenom hans rum från reskrumdrassen i hans säng till kornicherna öfver gardinerna.

I aderton dagar fick han nu vara på löpande fot.

Han hade nyss stigit ur omnibusen till Bercy, och tänkte förmodligen stiga upp på Montrouge-vagnen. Men just då törnade han på Célestins-kajen ihop med en hel afdelning linie-soldater, som kommo ut ur inkörsporten till ett hus, hvilket de helt säkert snokat igenom från källare till tak.

Vice Häredehöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rätttegningar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Härunder blef Veneslaus så hänförd af champagnevinets nektarsmak, att han hellre drack än diskuterade och följden blef att festligheterna fortsattes upphörligen dag för dag och »all öfverläggning uppsköts till dess gästbudet tagit slut»; d. v. s. schismen inom kyrkan blef inte slut den gången.

Sedermera hör man icke talas om någonting särskildt förr än fram på 1600-talet.

Ett par benediktinermunkar i kloster St. Remy, som voro utmärkta för sin fina smak, upptäckte då Champagnevinets speciella egenskaper. År 1670 hade den hederlige abboten Don Perignon satts till styresman för klostrets vingårdar och han började då göra dels verkliga långvariga studier öfver drufsaftens natur, med den påföljden att han en vacker dag kunde buteljera ett vin som skummade och som hastigt kom till stor ära inom Frankrike.

Utanför landets gränser var det däremot i långliga tider icke mycket känt utom i de allra förnämsta kretsarna (Gustaf III hade t. ex. champagne med vatten till älskingsdryck.) Att det blef föremål för en större allmänhets smak och lyshad berodde på en historisk händelse, som för fransmännen i politiskt händelse var rätt obehaglig, nämligen de allierades invasion åren 1814-15.

Champagne, som ju ligger på vägen från liden till Paris, genomströfvades under denna tid af upphörligen nya massor ur de förbundna makternas härar, och de utländske officerarne och soldaterna gjorde intill bekantenskap med vinallernas förråd. Efter att ha kommit hem till sitt tyska, engelska, ryska eller österrikiska fädernesland, tänkte de med saknad på det ljufliga vinet och de rekviderade nu därpå hos handlandena i Champagne, hvilka snart sågo sin omsättning någundubblad och knappt kunde hinna med att expediera alla order. Af landets olycka invasionen blef det således — säson så ofta inträffar i denna skiftande värld — en stor välsignelse för invånarnes ekonomi.

Vidare kan det omtalas att den ryktbare grundaren af huset Piper-Heidsieck, Florens Louis Heidsieck, år 1784 hade börjat försök med försändning af sitt vin till Nordamerika; han hade nämligen lyckats att göra vinet hållbart under längre tid. Ifrån uppstod nu också snart en allt större marknad och för närvarande äro de rika amerikanerna de största förbrukarna af såväl champagne som af andra de finaste viner och likörer.

Fågelvänner.

Gå och bese
Stockholms Fågel-och Akvariehandel
 No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guld fiskar med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!
 Allm. Teler. 10143.

Matsalarne & Caféet 74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

"Kvällen" och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hverje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat ställa, att

annonsera i Kvällen.

Alla förvånas öfver sin Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljrad och monserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.

Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Böcker och hela Boksamlingar

nyppkops till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuelsg. och Bryggargatan.)

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

"Pi"

gör detta säkert på mindre än

en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,

Centralpalatset, Stockholm

På resor

medföres fil. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot skokaf, ömma fötter, sår, tryck, muskelförsträckningar, insektstung, hudsjukdomar eller som lärtvärdera det som toalettmidd.

OBS. Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något ändamål, hvarför vi icke förut behöft använda det, och då kan det vara nödigt genom beskrifningen, om vi skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt.

OBS. Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specier- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co, Stockholm.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

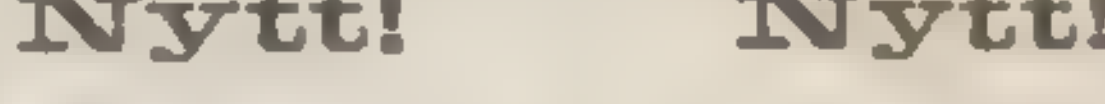
Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Oscar» för

affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek.

verkläder, spionerier, väfverier, sågverk m. m.

Absolut tillförlitlig.

Inställbar för hvarje värmegrad från

10—100 grader C.

Prof mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarretbutiker samt från

hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms

Kafferostnings- &

Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Bröderne Ljunggren,

Handels- & Fabrikaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler.

Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.

Prima Fjäder i balar & 75 öre pr kg.

Barnvagnar, Liggförlöj.

Fördelaktiga månads- och betaltningar.

Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,
 Stockholm,
 rekommenderar sina tillverkningar af:
Kapsylor i alla storlekar och utstyrslar för buteljer, flaskor och burkar.
Stanol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.
Tennruber för oljerfina färger, fennissor, salvor gummilösning o. d.
Raktvåletuler.
 Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.
 Färm och omsorgsfull leverans.
 Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms Skrädderietablissemant

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Väl-

sorterat lager af in- och Utländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete

garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-

ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmstånadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr.

Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! **OBS.** en stor del af öfverblifna panter säljes.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljes till enastående billiga priser.

E. FILENS Försäljningslokal,

38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. 8 17) Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Jurelerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.

Cigarer och Cigarretter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta bläckhorn!

Ingen afkastning af bläcket. Sparans förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.

En påfyllning räcker månadslängd.

Pris 2 kronor. Säljes endast i

Stockholms Pappershandel, Jakobsbgat. 28.

För Villaägare! Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husemoder vet hur viktigt ett

gaskök är i hushållet. Fotogenköket vär

kar bevärr och oftast os, **acetylen-**

köket Rex däremot ersätter gasköket

och är färdigt att tandas då så erfordras,

inga gasverk eller explosiva apparater

behöfvas då, hvarje acetyलगaskök alstrar

för uppvärmning nödig gas. Rexverket

som gaskök är alldeles ofarligt, lättkört

och transportabelt, ej större än ett vanligt

fotogenkök samt betydligt billigare än

lyggas i underlåt. Pris pr st, kr. 20.

Order torde insändas till

Acetyलगasverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes

att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

ÖCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. **IJS' FÖRLAG.**

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-

reparationer, Polering, Boring,

Svarfning, Glasmästare- och

Tapetserarearbeten m. in.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Synmaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 & 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lampor, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl in- som

utflyttningar som till och från landsorten.

Transporter pianon, res- och fräktgods.

Förskaffar sjukbår och sjukstol. Fullt

garanti för anfördrödda uppdrag. Mång-

årig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig

personal. Byrån öppen 7 (m.—9

e. m. 88n- och belgiska 7—11 f. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Illustrerad

priskurant med

bruksanvisning

öfver **Sani-**

tära Parisernyheter m. m., sådes en

hvar fullt diskret mot 2 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, såljes till kr. 2 pr

dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-

orten portofritt mot insändande af loppet

i frimärken. **E. Söderström,**

32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm, Allm. Tel. 643.

OBS! I förhållande till kvaliteten äro våra produkter de

billigaste i Skandinavien

Franska Gummiartiklar

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Ljfmödersprutor, Suspensionser

m. m. billigast i parti och minut. Pris-

kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrlandsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Adress grundlagd 1892. R. T.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 15.

Redaktörer: **MAGNUS V. MANNER** (ansvarig utgivare) och **BOO HJÄRNE**.

STOCKHOLM, Söndagen den 10 Maj

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Rike 44 63.

Annonspris.

Företa sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsmottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 67 25. Riketel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influitt utgiftningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:sta april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver få ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRiset är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallgatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Rabalter.

Den slags norska vänsterpolitik, som karakteriserats med namnet rabalderpolitik, har icke lämnat våra första-kammarherrar ångon ro. Statsmännen af kategorien Trygger-Ljungberg-Lundeborg hafva brunnit af längtan att visa, att något sådant kunde de också prestera. Den stora föreställningen har i veckan gått af stapeln.

Tyvärr var inte tillställningen lyckad. Pjesen var underbaltig och aktörerna förbättrade icke saken. Det eftersträfvade intrycket, att det var några tusans karlar man hörde, kom inte alls. Det var en hel del herrar som voro arga och hade behöf att gifva uttryck åt sin förargelse. Förhållandena inom unionen ha länge retat dem, utvecklingen har gått i en riktning alldeles rakt emot hvad de önskat och därför svuro de öfver utvecklingen.

Längre sträckte sig icke hvarken deras förstånd eller deras afsikter. De våga icke välja någon utväg och de veta icke hvilken utväg de önska. Den utväg, som redan Karl Johan i världen kände sig frestad att anlita, sedan hans politik vid unionens uppgörande visat sig hvilat på oriktiga förutsättningar, nämligen

Från säsongens musikevenemang.

G. A. Lund.

Hjalmar Meissner.

väldets väg, att tukta normmännen, som frasen lyder på militärspråk, den utvägen är icke längre vare sig lämplig eller möjlig. Våra skränflockar från högern hafva själfva med sitt oväsen åstadkommit, att nu ingen klok människa ens tänker därpå.

Den andra utvägen, unionens upplösning, som en lång tid var vår högers fagra dröm, den våga rabalderherrarna icke längre stå för. När herr Boström med högtidlig statsmannamin och säkerligen med ett inre ironiskt leende vågade denna tanke, skyndade alla de tappra herrarne att smyga sig undan med svansen mellan benen. Det var visst inte meningen!

Om man nu icke kan det ena och icke vill det andra, då återstår själfklart ingenting annat än att söka genom förhandlingar ordna de stridiga frågorna så bra sig göra låter. Den utvägen har ju också den Boströmska regeringen valt — men det var för att stuka regeringen härifrån — och för annat — som rabaldrätt ställdes till. Ett meningslösare rabaldernummer har säkerligen aldrig ens de mest svenskätfande bland norska vänstern ställt till. Och normmännen veta åtminstone hvad de vilja; detta må sedan vara oförståndigt eller ej, men fullständigt blottadt på tanke är det åtminstone icke.

Något konservativt ljushufvud här i landet har som bekant, när man inte kunnat finna någon hållbar ståndpunkt, hittat på ett slagord och detta slagord skall visst vara den sköld, bakom hvilken rabalderherrarna skola dölja sig: status-quo-politiken. Det ligger ingen förnuftig tanke i denna fras; så snart man granskar hvad den skall innebära visar sig det tomma intet. Status quo i förhållandet mellan Sverige och Norge förutsätter, att båda nationerna äro eniga därom, hvilket hvar man vet att de icke äro, eller ock att Sverige är villigt med våld eller med upplösning af unionen hindra normmännen på deras väg, och det hvarken vågar eller

vill man. Status quo är därför en ståndpunkt liksom kajsarens nya kläder voro en dräkt. Det minsta barn kan se, att det hela är ett groft gyckel.

Nu kunna ju rabaldernummer i och för sig vara roande nog för åskådarna. Men första kammaren bör skaffa sig bättre instruktörer och hålla flere repetitioner, innan den gör sig lämplig till att uttala sig. Det skulle den själf må bäst af och den krångliga unionen skulle icke lida därpå.

Sveriges Panama.

Afslöjanden af en fackman.

Huru långt, Catilina, skall du gå i missbruk af vårt tålamod?

De norrländska grufbolagens historia är icke lång, men den är så mycket fulare. Och det fulaste af allt är det sätt, på hvilket man förmått flera af våra ledande politici att dansa kring bolagens guldalf. Här kan ej bli tal om att skriva denna del af deras historia fullständigt. På denna punkt skulle den verkliga blifva allt för lång i all sin korthet. Endast några betecknande drag skola här anföras.

Först må då påpekas det sätt, hvar på Ofotenbanan genomdrefs i riksdagen. Det är numera ett fullt konstateradt faktum, att den store rikshushållaren A. P. Danielssons plötsligt påkomna ifver för detta tafvelaktiga företags omedelbara beslutande vid 1895 riksdag — utan allt uppskof, huru behöfligt ett sådant än skulle hafva varit — icke var alldeles oegennyttigt. Det är bekant, att denne småbonde på det lilla öländska hemmanet lämnade efter sig en förmögenhet på icke mindre än 175,000 kronor, en summa alldeles för stor för att vara på ett något så när vanligt sätt åtkommen. Man vet också, att A. P. Danielsson äfven i andra fall emot konstant erkänsla använde sitt politiska inflytande till andras tjänst. Sålunda lät han för att anföras ett exempel välja sig till revisor för Ölands Cementbolag och mottog såsom sådan ett par hundra kronor för några timmars arbete, men det var tydligt nog underförstådt, att han också skulle verka för anslag åt bolagets hamn. Och man vet vidare att det funnits ett bref från en nu afleden styrelsemedlem af Gellivarablaget

till A. P. Danielsson, i hvilket bref den sjötjufvande underrättades, att man ställde — om vi ej missminna oss — 70,000 kronor till hans förfogande »för patriotiska ändamål». Så vackert klingade frasen.

Danielsson skulle dock icke ensam kunnat genomdrifva beslutet om Ofotenbanans byggande. Han behöfde medhjälpare. Och han hade sådana. Den förnämste var dåvarande statsrådet E. v. Krusenstjerna, hvilken vid 1898 års riksdag så bestämt motsatte sig hvarje uppskof af frågans afgörande, att han gjorde anslaget omedelbara beviljande till en kabinetsfråga och förledde statsministern att göra detsamma.

Det förtjänade här erinras därom, att Danielsson och v. Krusenstjerna äfven i ett annat mycket anmärkningsvärdt fall hafva samarbetat: Det gällde i slutet af 1880-talet ett tillsätta kronofogde i Ölands norra mot. Något tvifvel om den mest meriterade fanns ej och Konungens befallningshafvande hade afgjort förordat denne. Men v. Krusenstjerna, leg och undfallande som alltid gent emot hvarje makthafvande, han måtte vara frihandlare eller protektionist, herre eller bonde, vågade ej utnämna den själfskrivne utan »låg på utnämningen» månad efter månad, ty Danielsens ville ha en annan person vid namn Jonsson. Efter landshöfdingeombytet i Kalmar gjordes till och med ett försök att få den nye landshöfdingen att förordna den sistnämde, men företaget misslyckades. Landshöfdingen vågade ej till den grad komprometterade sig. Så tydlig var Jonssons underlåtenhet. Utnämningen lät sålunda fortfarande vänta på sig.

Inträffade så vid 1889 års riksdag den Bexellska interpellationen, som afsåg att få utbrut, om Sverige stod i något slags vasallförhållande till Tyskland. Kungebade i Norge sammanträffat med tyske kejsaren och slagit med handen på sin sabel: »den här skall aldrig dragas emot Tyskland.» Interpellationen kom ytterst olägligt. v. Krusenstjernas sändes åstad att afstyra den. Han kallade nu på Danielsson och sade till honom: »Ni skall få Jonsson till kronofogde men då skall ni också laga så, att den Bexellska interpellationen afslås». Interpellationen afslögs och ett par dagar senare, den 9 mars 1889, utnämndes Jonsson, en utnämning, som Danielsson sedermera — vare det sagdt i förbigående — bittert ångrade, ty, väl en gång utnämnd, afskuddade sig Jonsson snart det Danielssonska oket. Om denna utnämningshistoria visste på sin tid Dagens Krönika att förtälja.

Men det var om v. Krusenstjernas förhållande till Norrlandsbolagen som vi

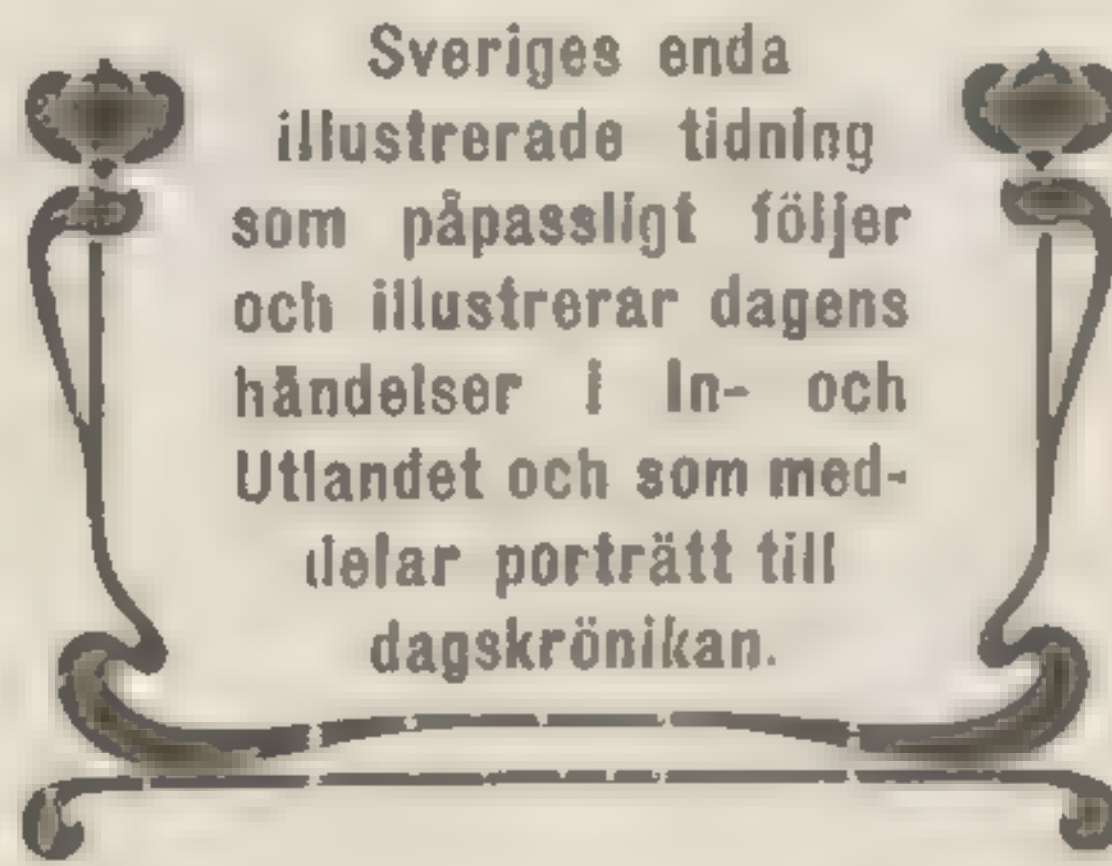
skulle tala. Staten har som bekant ett ombud i Kirunabolagets styrelse, rörande hvilket det egendomliga förhållandet äger rum, att ehuru ombudet skall vara statens, aflönas det dock af bolaget. Ombudet bör sålunda förstå den svåra konsten att »tjåna två herrar» hvilket ej är allom gifven. Huru högt ombudet aflönas, är ej känt, men det borde verkligen tillhöra offentligheten.

Förut var ombudet landshöfding F. Holmquist. Men denne har sig ytterst enkelt och enfaldigt åt, ty han tog sitt parti och lade fram förhållandena sådana som de voro. Detta kunde naturligtvis ej gå an. Han lär därför — efter hvad det säges — hafva blifvit pressad af sin förman, dåvarande statsrådet v. Krusenstjerna att ta tillbaka den första rapporten och skriva om den. Vare härmed huru som helst så mycket kom dock bland annat fram i den slutliga Holmquistiska rapporten (daterad 19 aug. 1901), att Kirunabolaget utgifvit 750,000 kronor för »diverse utgifter för järnvägen samt kursdifferenser å värdepapper». När man i en klump sammanslår två så skilda saker som »utgifter för järnvägen» och »kursdifferenser», ehuru det är fråga om ett så betydande belopp som 7/8 million, så förestår man genast att här ligger något bakom som man vill dölja. Man har på gods grunder varit något generad för att angifva hvilka de där »diverse utgifterna för järnvägen» varit.

Det är hardt när otroligt, huru en landshöfding, en s. k. förtroendeämbetsman, som när som helst kan entledigas, kan bära sig så klumpigt åt och draga fram sådana saker i dageluset. Men han fick sitt straff. Ty så snart som v. Krusenstjernas afgått såsom statsråd, kördes landshöfdingen bort, och staten fick i v. Krusenstjernas egen person ett mera smidigt ombud, som misann icke komprometterar sig på samma sätt som den frispråkige landshöfdingen. En mycket anmärkningsvärd roll i det stora Norrbottensdramat har också spelats af v. Krusenstjernas tvillingbroder, generaldirektör Nordström. Han har en mycket ringa arbetsförmåga och mycken liten erfarenhet såsom praktisk grufvar, åtminstone hvad järngrufvor angår. Gellivarablaget gjorde honom emellertid på sin tid till en »grufvingenör». Han skulle kantzänka »göra upp brytningsplanerna» för malmfältet. Men det var helt andra tjänster, som bolaget räknade på.

Det 21 mars 1898 höll generaldirektören ett föredrag om Ofotenbanan och förskrade med sin stora auktoritet i järnvägsfrågor att »banans rentabilitet var betryggad». Den skulle nämligen jämte malmen från Norrlandsgrufvorna

Hvar 8 Dag

Sveriges enda illustrerade tidning som påpassligt följer och illustrerar dagens händelser i In- och Utlandet och som meddelar porträtt till dagskrönikan.

också transportera »fisk från England till Ryssland» och »smör från Uleåborg.» Och så skulle den bara kosta 15 millioner. För att visa med hvilka anspråk lösa siffror äfven i öfrigt man då rörde sig, bör erinras därom, att Kirunabolagets aktiekapital då enligt generaldirektörens uppgift under föredraget »skulle utgöra minst 2, högst 6 millioner» och det uppgafs vara 3 millioner. Det var på den tiden, för bara 5 år sedan.

Men den största tjänsten gjordes bolaget, då Ofotenbanans riktning fastställdes. Från det allmänna synpunkt skulle bäst hafva varit, att den linjen hade valts, hvilken tillgodosåg äfven Svappavarabolagets intressen. Denna linje förordades också af landshöfdingeombudet och tidningspressen. Men för Kirunabolaget gällde det att slå det konkurrerande bolaget, och den andra linjen valdes.

En ännu större skandal rörande Ofotenbanan är själfva kostnadsförslaget, som enligt Nordströmska föredraget skulle sluta på femton millioner, medan banans byggande sedan slukade mer än dubbla beloppet. Och en skandal, som täfvar med den nu nämnda, är sättet, hvarpå byggandet utfördes. Här bör erinras om den elektriska kraftstationen, som anlades för Nuoljatunnels genomprängning, men blef till intet nämnvärdt gagn och som såges ha kostat inemot 1 million, ehuru detta ej synes å räkenskaperna, emedan en stor del af utgifterna blifvit som det heter på jämvägspråket »bortlitererade» d. v. s. »överförda på andra sliter» eller andra lonton såsom jordschaktning och dylikt. Nordström har visserligen förklarat, att en uppgifva siffran är något för stor — och detta må vara saunt — men däremot skall han ha svårt att få de med förhållandena bekanta till att det, med någon »bortliterering» icke alls skulle hafva ifrågakommit.

Beträffande »banans rentabilitet» kunna vi säkert bortse från »fisken från England» och »smöret från Uleåborg» samt tryggt påstå att »banans rentabilitet» beror på rentabiliteten af de grufvofrag, för hvilkas skull banan tillkommit. Huru står det nu egentligen till med bana och grufvor såsom affärer betraktade? Den frågan synes det hafva varit vederbörandes skyldighet att så noggrant som möjligt besvara, innan man ytterligare friade till statens pung. Man borde ha lämnat en fullständig och detaljerad finansplan, som visade hvad man kan få för sina malmer och hvad dessa malmer kosta »fritt ombord» i vederbörlig hamn. Och om ån de öfriga styrelsemedlemmarna visligen undandragit sig att lämna ett sådant prospekt, borde dock statens ombud hafva låtit sig angeläget vara att själf eller genom andra få fram den behöfliga finansplanen. Men ombudet tiger.

Om någonsin är det här den fria pressens plikt att tala. Iår skall därför göras ett försök att framlägga en kalkyl rörande de ifrågavarande grufvofraternas rentabilitet. Härvid kunna vi dock så till vida lämna Gellivarablaget alldeles ur räkningen, som det är känt och erkänt, att en stor del af de ekonomiska svårigheter, med hvilka Kirunabolaget laborerar, har det iråkat för Gellivarablagets skull. Hårtill kommer, att man står färdig börja den så kallade djupbrytningen i Gellivara, hvilket beräknas skola fördrya Gellivaramalmens produktionskostnad med omkring 1 krona pr ton. Här Gellivara-företaget såsom en fristående affär icke burit sig hittills, icke kommer det att göra det härnäst.

Vi kunna därför tryggt inskränka oss till en granskning af Kirunabolagets affärsutsikter. Hvad då först angår medelpriset af det norrländska fosforhaltiga malmen — och det är dessa malmer,

DIAMANT-CIGARRETTER.

DIAMANT-CIGARRETTER.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Café & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Müller Berthelséns Salongsorkester.

Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Hållidens orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

som äro hufvudsaken och bestämma de båda Norrland-grufvornas värde — så anse vi oss icke begå något svårare miss-tag om vi sätta medelpriset för dessa malmer till omkring 7 kr. per ton »fritt ombord i Luleå hamn eller till omkring 7.50 i Ofotens. Vi erinra här om den s. k. »subsidiära affalspunkten» i köpeaftalet med Grängesbergsbolaget. I denna punkt heter det, att sistnämnda bolag äger rätt att öfvertaga malmbek-hållningen i Luleå »efter ett pris af 6 kr per ton», hvilket med tillägg af last-ningskostnaderna kommer upp emot vår siffra. Vi anse oss också veta, att Gel-livarabolaget under ett år sålt sin malm för af oss angifna priset.

Kan man nu göra en ungefärlig be-räkning af kostnaderna för Kiruna-malmens levererande »fritt ombord» i Ofotens hamn, så har man utan vidare gif-ven möjligheten att beslöma de norrländska grufvorna från ren affärssynpunkt.

Hvad då förut angår brytningen er-inna vi om en punkt i det förut åbe-rotrade Nordströmska föredraget, enligt hvilken »hvarje million tons kräver en brytningskostnad af 3 millioner eller med andra ord hvarje ton malm kostar i brytning 3 kronor, en siffra som är tillräckligt noggrann för att vara prak-tisk användbar. De som möjligen kunna finna denna siffra något hög, böra erin-ra sig, att en grufvaretare i Norrland gör anspråk på 6 kronor om dagen för att kunna betala de höga ledningskost-naderna och dessutom vederbörlig ersättning för det oäugenäma lifvet i den norrländska ödemarken.

Kommer så skrädningsfrågan. Denna är ännu ej löst på ett tillfredsställande sätt. Men den måste lösas. Ty man kan ej till skapligt pris leverera huller om huller malm, hvars fosforhalt växlar mellan 4 procent och en bråkdel af 1 procent. Malmen måste först sorte-ras och man må ställa till med den saken hur som helst kan detta arbete ej skattas lägre än 25 öre per ton.

Lastningen i Kiruna på järnvägs-vagn kan sättas till femton öre per ton och lastningen i Ofoten till ungefär det-samma. Järnvägsfrakten från Kiruna till Ofoten 2 kr. 54 öre per ton (=maln-transporten af 100,000 tons kostar 2,540,000 kr.)

Komma nu härtill administration, ut-skylder och afskrifningar (förbrukning af materiel, förluster o. d.), hvilket allt icke kan gå till mindre än 0,50 öre per ton. Och skola dessa poster verk-ligen stanna vid denna bygsamma siffra, måste grufföretagen komma händerna på på helt annat folk än hittills »Storhets-vanvettet», okunnigheten måste ut och fack-lunskapen in. Ioga sådana affärstransak-tioner som de Wallenbergska och Kauff-mannska. Ioga sådana byggnadsföretag som tegelbrukar i Boden, hvilket såges ha kostat 700,000 kr (?), och anriktungs-verket i Luleå, som skall ha kostat flere gånger den summan.

För att karakterisera den nuvarande administrationen, är det nog att påpeka, att Kirunabolagets aktiekapital enligt Nordströmska föredraget var 3 millioner 1898 — det skulle få vara högst 6 millioner — att ännu för 2 år sedan endast 12 — 13 millioner ansågos fö-brukade, medan båda bolagens skuld-summa nu närmar sig ett halft hundra millioner. Så kan det ej fortgå synner-ligen länge. Sammanfatta vi utgifterna för malmen, levererad ombord i Ofoten, få vi alltså:

brytning	3 kr.
skrädnings och sortering	25 öre
lastning i Kiruna och Ofoten	1 »
järnvägsfrakt	2 » 54
administration m. m.	50 »
Summa	7 » 29 »

Om man nu får 7 kr. 50 öre per ton i betaltning för en malm som kostar 7 kr. 29 öre, skulle vinsten bli 21 öre pr ton, hvilket för 1,200,000 tons gör 252,000 kr. Men denna summa är 5 % ränta å 5,040,000 kronor.

Nu är det likväl så, att ingen före-tären man, som vet hvad han gör, i allmänhet vill sätta in pengar i ett grufföretag mot endast 5 %. I utlan-det beräknar man i allmänhet 10 % Detta anses behöfligt för att möta risken af växlande konjunktioner, malmeras försämring eller aftagande mot djupet o. s. v. Särskildt hvad Norrlandsgruf-

vorna angår ha misstråkningarna i Gelli-vara lärt att en sådan försäkring mot risk icke är öfverflödig.

Här i vår kalkyl vilja vi emellertid löja oss med 5 % och finna då, att Kirunabolaget äfven om det slipper att dela lika öde med Gellivarabolaget utan får sköta sig själf, icke ens med 5 % kan förränta mer än en bråkdel af sin skuld, långt mindre ytterligare 20 mil-lioner.

Bolaget tar nu om att öka malmbrytningen Detta förefaller ganska egen-domligt, ty hvar och en med förhållan-dena rågot bekant vet allt för väl, att bolaget en tid bortåt icke kan driva upp den årliga brytningen till 1,200,000 tons, långt mindre bryta något mera. Om bolaget pressa:le: att lägga framen tablå, visande den brutna malmmängden för 1902 och de första 4 månaderna för 1903, skall den saken genast blifva klar. Bolagets tal om en mycket större brytning än man från början tänkt sig, förädrer emellertid den hemligheten, att man har kommit under fund med, att brytningen bär sig icke utan att den drivres i mycket större skala än den ursprungligen afsedda. Man möter här det välkända psykologiska faktum, att ju sämre verkligheten är, desto friare och högre spelar fantasien. Svinläraren har därför vanligen vådiga storbetstan-tackar just strax före sitt fall. Hvad Grängesbergsbolaget angår, är det an-märkningsvärdt att det låtit sig ryckas med af dessa storhetsfantasier. Sålångt gör detta bolags ekonomiska ställning myc-kekt misstänkt. Vare detta nog sagt om den roll, som detta bolag f. n. spelar.

En eller annan mindre anmärkning kan förmodligen från mera initieradt håll göras mot de siffror, som använts i ofvan stående kalkyl, men detta skall icke föringa något med afseende på vissheten i det resultatet, att de båda norrländska grufbolagen äro bankrut-mässiga företag, att de driva en verk-samhet, som ej bär sig, så till vida som den ej kan hvarken nu eller framdeles förränta det förbrukade kapitalet och att därför ju längre den oundvikliga kata-strofens förlöjes, desto större blir den. Staten kan härvid intet åtgöra. Den kan ej förändra resultatet af siffrornas obevekliga logik, lika litet som den kan hindra, att 2 gånger 2 är fyra.

Svensk lag är tydlig nog. »Den som sin rörelse fortsatt och dåunder pån-ningar upplånat, sedan han på sådant obestånd kommit, att han inse bordt, det han ej kunde rätt för sig göra, i uppenbar afsikt att fördröja konkursens utbrott, straffes med fängelse.»

Frågan är nu den, om man skall kunna förmå staten att blifva bolagens medbrottling och på detta sätt skaffa sig förlåtelse både för de synder, som man redan begått och dem, som man ännu tänker att begå. Detta skulle från bolagsstyrelse:s sida vara mycket klokt, men från statens icke blott högst oklokt utan också högst omoraliskt.

Och hvilket skäl skulle väl kunna förmå staten härtill? Naturligtvis icke något annat än skrämskottet med de utländska kapitalen. Man har funnit, hvad verkan sägflarehistorierna hade, sedda emot den Bobrikoffska bakgrunden och så vill man ännu en gång slå in på samma bepröfvade väg. Men detta tal är ytterst enfaldigt. Man gör försök eller låtsas göra försök att sälja till ut-landet och när man så icke lyckas att sälja eller upplör med leken, kommer man till staten och frågar: »hvad vill ni ge oss för det att vi ej fortsätta med det här? Låt dem bara fortsätta. De utländska kapitalisterna kunna räkna och sätta minsann icke in sina pengar i uppenbart ruinerande företag.

Status politik bör vara denna:
*att låta bolagen göra cession;
att ej lägga ned processen förr cession;
och samt
att under och i samband med cessionen låta verkställa en verklig utredning rörande frågan, hvart alla de förlönsade millionerna tagit vägen.*

Staten kan då också klämma fram sanningen rörande de af Danielson (och andra personer?) »för patriotiska ändamål» använda summorna och sålunda omsider skaffa upprättelse åt ett kränkt rättsmedvetande.

Manna Vonna eller den lutande mo-ralen i Pisa, en naken själsmålning med svartajuka, hungersnöd och mat-vagnar i 3 akter utan uppehåll, fri bearbetning efter Mæsterlincks drama är titeln på Viktoriateaterns nya spe-x, som i går kväll gick öfver tilljan för-sta gången. Ingenting utom titeln var roligt och kvickt i detta underliga opus, som till författare lär ha hr Fritz Strandberg, somliga säga hr Emil Norlander, men det våga vi ej tro.

Och dock vore väl den härliga Monna Vanna det mest tackesamma ämne att parodiera.

Äfven i Köpenhamn har man nu liksom i Göteborg anordnat offentliga friluftsfestiskonsorter. I fredags spela-de så en större militärörkester i ett par timmar på Amagerstorg och samlade en massa tackesamma åhörare.

När skall turen komma till vår stad? . . .

Georg Brandes i Paris.
Georg Brandes håller i midten af denna månad tre föredrag i Paris, ett till förmån för den ryska högskolan därstädes, ett för den ryska student-föreningen och ett för den i Kischenjev plundrade judiska befolkningen.

Utom till några mindre fästligheter, som den ryska högskolan föranstaltar, har prof. Brandes emottagit inbjudan till en fästmåltid, anordnad af före-ningen »Frankrikes literäre kritik», hvarjämte L'Association litteraire et artistique ger en bankett till hans ära.

Enligt »Politiken» har en fransk astronom Deslandres i Meudon upptäckt, att planeten Uranus roterat »den forkerte Vej», d. v. s. i riktning från öster mot väster. Man har icke förut lyckats få någon klarhet i de båda yttersta planeternas, Uranus och Neptunus, rotation, då man ej med teleskopets hjälp kunnat få tag på några fasta punkter på deras yta.

Deslandres har gjort sin upptäckt tack vare spektralanalysen.

Berl. Tagebl. meddelar, att polisen i Kalifornien arresterat en bror till Szolgoz, Mac Kinleys mördare. Arre-steringen står i förbindelse med pre-sidenten Roosevelts resa.

En tysk löjtnant, friherre von Löw, dömdes i fredags till 1½ års tukthus för mened.
Snygg militärfolkhögskolelärare!

Ljus' förlag har tillsändt oss Allen Nyströms intressanta bok »Uppkomsten af kortskallar och långskallar. Ett bi-drag till rasläran», Allen Vancéus något tunglästa »Kulturidealism» samt också något öfersättningslitteratur: en mer än lofligt enkel historia af Paul Bourget, som däri funnit lämpligt tillfälle att skryta med sina finsnickeriinsikter, och en värligt gripande berättelse: »Dansösen» af Mathilde S-rao.

Telegram.

Italienska maffian söker spränga en ängare i luften.
En helvetesmaskin och en dynamitladda beslag-tagna.

Newyork, söndag.

Kort innan Cunardliniens ängare Umbria i går skulle afgå till Europa, beslagtogs polisen ombord på änga-ren en låda med 100 skålpund dy-namit och en komplicerad, i gång varande, helvetesmaskin. Polisen hade fått veta, att den italienska maffian ämnade spränga en engelsk ängare i luften. Såvidt hittills är känt, hade lådan dagen förut af några italienare inlämnats till för-sändelse med »Umbria».

Ryssland i Mandschuriet.

Washington, söndag.

Amerikanska sändebudet i Peking har sändt utrikesdepartementet ett telegram, hvari han bekräftar upp-giften om att de ryska trupperna åter inryckt i Niutschwang, men se-nare dragit sig tillbaka.

Fältöfningar i Småland.

Vimmerby, söndag.

Smålands husarregementets offi-cerskårs fältöfningar hafva de se-nare dagarne pågått vid Mållilla, Hultsfred och omkring Stångån.

Efter att hafva övernattat i Vim-merby red officerskåren i dag till Ekajö.

Kvinnohandel och kvinnorof.

Upprörande Stockholmsförhållanden

För några dagar sedan gick genom prässen en ur Eak. Kur. ursprungligen hämtad notis om en Stockholmsk fornsakehandlare H:s lyckligtvis misslycka-de försök att förse den kontinentala kvinnohandeln med »färek vara» från Sverige. Jag är i tillfälle att än ytter-ligare belysa dessa hr H:s mystiska manipulationer, hvars skändliga syfte torde vara uppenbart för en hvar.

Äfven i detta fall, som jag nu skall anföra, vakade ett blidt öde öfver den stackars unga dam, som var ut-sedd till offer åt tyska eller franska vållustingar.

En yngre Malmödam hade observe-rat en annons om plats som resäll-skap på synnerligen fördelaktiga villkor. Hon skyndade sig att insända svar, åtföljdt af fotografi, till den anonyme annonsören och erhöi snart nog upp-maning att infinna sig i Stockholm för att tillträda sällskapsbefattningen. Hon stiger in i hr H:s eleganta våning, där båda makarna voro tillstädes för att tega sitt påtänkta »äkona» offer riktigt i ögonsikte. Men när hr H. fått se vår Malmödam, gjorde han en öftek grimas, hvarafter makarne drogo sig tillbaka till ett annat rum — uppenbarligen för att konferera.

Och se här den kostliga anledningen till denna palaver!

Fotografkonsten är ju en mycket vacker uppföring, men den har den lilla nackdelen att man icke fullt kan lita på dess produktors öfverenssstäm-melse med verkligheten. Ty det finnes en annan konst som heter retouche-ringskonsten! Förhållandet var nu det, att vår unga dam var underköpn på fotografi, där icke hennes fräknar, finnar och ansiktsfassel framtrodde! Hvar till kom att hon var missväxt i så måtto, att hon var mer än lofligt kortväxt, nästan en dvärginna! Ej under, att hr H. fann sig lurad i sina spe-kulationer och gjorde en svåra sur grimas.

Nå, makarnes bullrande konferens ledde till det resultat, att vår unga fröken omedelbart skulle köras på porten: »Ni behagar icke min man», förklarade fru H. helt framt som enda motiv till det snabba afskedandet.

Nu stod vår Malmödam där vackert: utan pengar, utan närmare bekanta i den stora och villsamma hufvudstaden. Efter trår och böner fick hon emeller-tid stanna kvar öfver natten i makar-nes våning, och dagen därpå hade hon lyckats lista ut, att hon hade en mycket aflägsen släkting bosatt i Sund-byberg, dit hon nu så tog sin tillflykt — följedes till på köpet, om icke min sagesman alltför mycket missminner sig!

Till slut, efter många sorger och bekymmer, lyckades hon sent omsider komma åter till sin hemort. Och bör vid detta laget skatta sig lycklig och tacka en mild försyn, som planterat några fräknar i hennes föröfrigt vackra anlete och gjort henne för kort, ack allt för kort i »rocken»!

Af dessa två kvinnohandelsförsök vardt sålunda endast flasko för hr H. Men, kan man med skäl fråga sig, hur många ha däremot lyckats? Jag har, tyvärr, all anledning att förmoda, att de icke varit så få, eftersom han nu beträffande Eskilstunadamen vägat återupprepa sin plan med Malmödamen. Vinsten har tydligen vida öfverstigit risken.

En noggrann undersökning är af nöden. Och polisen bör icke lägga fingrarna emellan. Skulle det vara omöjligt att få åklagaremakten att in-tressera sig för dessa kvinno-«affärer», hvilkas nedrighet borde framkalla la-gens strängaste straff?!

Sorgligt nog bedrefs, åtminstone ännu för något år sedan, ett upprörande kvinnofångande i vår goda hufvud-stad, som man så gärna vill tro vara fullständigt fjärran från de stora kul-turländarnas metropolruskigheter. Inne-hafvarianen af ett allmänt ställe vid öfre delen af David Bagaresgatan brukade nämligen vid »pigmarknaderna» utse de vackraste expositionsföremålen och lockade dem till sitt eländiga näste under lysande förespelningar om bekväma och godt afödnade platser.

Och väl där inspärades de tillräck-ligt lång tid, för att de skulle kunna hinna mjukna, hvarjämte man hade den försiktigheten att beröfva dem deras kläder, så att de måste uppträda i lätta slöjor. Till rof för den vållustiga publik som vanligtvis frekventerade detta ställe. Skam och blygsel öfver förnedringen kom de stackars öfrren sedan att förtiga, hvilket bestialiskt våld de dukat under för. Men det var en offentlig hemlighet bland vi-vörernas att ställets rekrytering af unga, oskyldiga landflickor ägde rum tack vare brutalt kvinnorof, icke mycket bättre än slafjakterna i Central-Afrika.

Jag har mig icke bekant, ifall denna ohyggliga trafik alltfortfarande pågår. Men det finnes alla skäl för, att veder-börande polismän böra hålla ögonen öppna. Ty Stockholm döljor förvisso i detta ögonblick på mängen hemek förbrytelse, begången för att förse osedlighetsnästena med »färek varor»,

Vid ett kommande tillfälle skall

jag kanske lyfte ännu mera på de för-lät, som förborga dessa ohygglig-heter.

Right-out.

Stockholms Sångarförbund och »konserthuset.»

Ett omöjligt företag.

Som bekant bildades för någon tid sedan en sammanslutning mellan en del sångare för att i jättekör ge fyra konserter om året och sålunda sam-mansjunga en grundplåt till ett sång- och musikpalats i hufvudstaden.

Med anledning häraf har »Kvällen», likaväl som öfriga tidningar, erhållit följande meddelande:

Styrelserna för här nedan nämnda musikörer i hufvudstaden få härmed med-dela, att dessa körer såsom sådana ej hafva något gemensamt eller något som helst att skaffa med det nyligen bildade »Stockholms Sångarförbund»

Lifligt intresserade för ett verkligt Stockholms sångarförbund hoppas vi att ett sådant snart måtte komma till stånd, till fromma för den svenska kvartetteången.

Stockholm den 5 maj 1902.
Kvartetteångreförbundet. Stockholms Allm sångförening. Bellmanekören. Stock-holms arbetarsångförening. Sångfören. »Mikrofon». Typ. Föreningens sångkör. Stockholms nykterhetsvänners sångkör.

På detta meddelande har sångarför-bundets ordförande, red. Wilh. Granath, lämnat ett svar, hvari han bl. a. säger:

Förbundet har aldrig »låtit påkänna att öfriga körers styrelser skulle ha någon som helst befattning inom förbundet, hvil-ke är bildadt af enskilda sångare, som emellertid i de flesta fall tillhöra en eller flera af de körer hvilkas styrelser full-komligt utan skäl demonstrera mot för-bundet.

Hvad de årade styrelserna mena med ett verkligt »Stockholms sångareför-bund» definieras ej. Jag hade förut lefvat i den tanken att samtliga körerna i fråga vore »verkliga sångarförbund» och att de alla arbetade till den svenska kvartet-tsångens fromma. Då styrelserna för kören i fråga — om med körmedlemmarnas tillstyrkan eller ej, känner jag icke — upplysa allmänheten om att så icke är förhållandet, ber jag å »Stockholms sång-arförbundet» vägnar få till de årade sty-relserna frambära förbundets tackesamt för denna oväntade öppenbärlighet, på samma gång jag har äran inbjuda dem att lövna enskilda medlemmar, som vilja arbeta för kvartetteångens fromma, till förbundet, hvilket med kraft och energi vill söka höja kör- och kvartetteången, på samma gång som det arbetar för sitt prak-tiska mål: Stockholms sång- och musik-palats.»

Vi följde med denna historia från begynnelsen och funno idén tilltalande, då vi af den förda diskussionen antogo, att det var meningen att bilda ett sångarförbund af de resp. körerna till inbördes täflan vid sångartester, då jättekören som ett kuriosum också skulle kunna uppträda med ett eller annat nummer.

Men då saken tycktes gestalta sig till att skapa en ny sångkör under herr Julius Wiberghs egid, kunde vi ej vara med. Dels anse vi ej herr W. vara rätt mannen att hjälpa till med en verkligt konstnärligt höjning af kör- och kvartettsången. Dels är en dylik hoprafad kör ett monstrum, som blott som sagt har kuriositets-intresse, men intet konstnärligt berät-tigande. Och allra minst är den ägnad att främja kvartettsångens utveckling. Också tro vi oss veta, att en mycket djupgående opposition, icke blott, som hr Granath säger, från styrelsernas, utan från de enskilda sångarnas sida, upp-stått mot den riktning på hvilken sång-arförbundet slagit in.

Och äfven i fråga om möjligheten att nå målet torde förbundet vara olämp-ligt organiseradt. Att bygga ett verk-ligt musikpalats, som fullt skulle fylla sitt ändamål, kan icke gå för sig un-der 400,000 kr., tomten inräknad. En 75 — 80,000 kr. skulle alltså behöf-vas då man skulle börja bygga. Och med fyra konserter om året skulle jät-tekören i bästa fall om tjugo år kunna få ihop denna summa. Och innan dess har publiken helt visst tröttnat, då man ej kan påräkna hjälp af det konstnärliga intresset.

Nej, frågan om konserthuset bär lösas på annat sätt. Vi skola vid till-fälle återkomma.

Guy.

Du kommer då alltfjämt . . .

Du kommer då alltfjämt tillbaka, vår, som sedan Edens första solskensdagar du troget vänt tillbaka hvarje år till denna jord, som fryser blott och klagar.

Du kommer än med sol i gröna ha-gar.

Fast ingen mer din ljusa sång för-står,
fast inga nymfer mer till lek du kal-lar,
och inne vid skogens mörka vrår
ej mera vilda fauners lystring skallar,
och ingen ålfjans går bland skogens tallar.

Fast ur mitt hjärtas frusna, vissna snår
du lockar ingen blomma mer att spira.

DÅR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Otello.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Ett dockhem.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,50 e. m.: *Louise.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m. *Madame Flirt.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Förbjuden lycka.*

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.
I dag söndag

Kl 8 e. m. **Stor Gala-**
Föreställning

med nytt omväxlande, intressant program.
Biljetter säljas *hela dagen i Cirkus.*
Allm. Tel. 65.

*Fast ingen ungdom följer dina spår
att dina kranar åt sin kärlek vira
i svärmeri och lek bland björkar skira.*

*Din gyllenhvita solglans rikt du sår.
Se valtne glimma, träd och blommor
knoppas,*

berusad kvittrar fågeln, dagen drop-pas.

*Du kommer då alltfjämt tillbaka, vår,
hitt till oss människor, hvilka ej mer hoppas.*

Einar Ekstam.

Un agent de police arrête un musicien ambulant.

— *Avex—vous vos papiers?*
— *Non.*
— *C'est bien; vous allez m'accom-pagner immédiatement.*
— *Volontiers . . . Dans quel ton?*
(Le Figaro.)

Louise.

Ett evenemang.

Anda sedan den tid, då fröken Matilda Keyser engagerades hos fru Ranft ha vi väntat på »Louise», Charpen-tiers berömda musikalroman, som såg dagen på Opéra Comique utställnings-året 1900.

Jag minns med hvilken stolthet di-rektör Ranft nämnde, att han enga-gerat en framstående sångerska, hvars namn han ej ville nämna, för att möj-liggöra uppförandet af »Louise» och Puccini »Böhème», som han föresatt sig att gifva. Nå, Bohème tog nu operan — och lyckades tyvärr ej väcka publikens intresse för det härliga ver-ket. Därför att operans artister — åtminstone de flesta af dem — minst af allt äro skiockade att spela bohème-figurer. Tänk på fru Hellströms vac-kert sjungande, men snälla lilla borger-Mimi! Tänk på Ödmanns Rodolphe, närmast lik en värmändsk bruksbok-hållare! Etc . . .

Visa af erfarenheten vågade sig ope-ramyndigheterna ej på »Louise». Till bättnad för oss, som nu höra och känna dessa musikaliska lifsbilder från den Ranftska scenen.

Ty hur hade väl »Louise» tagit sig ut på operan? Först och främst skulle ingen af operans artister kunna sjunga — och naturligtvis ej heller spela — Louises svåra roll. Däremot skulle herr Nyblom helt visst bli en idealisk Julien. I motsats mot hr Ranfts hr Lemon. Icke heller skulle operan kunna framvisa en bas, lämplig för faderns parti. Hr Söllergren? — puh! . . . Och hr Gust. Sjöberg är ännu allt för litet rutinerad.

Och så alla dessa många småroller, nu på Svenska teatern spelade af frö-sen Hamburg, fru Wahlbom, fru Ny-länder, fröken Berentz, fröken Wall, herr Bergström, herr Svensson m. fl. De dyra aftonpengarna på operan skulle skulle göra det nödvändigt att i dessa korta, men för stämningen och hand-lingen nödvändiga roller släppa fram några små korister, som aldrig skulle kunna reda sig med de oerhörda svå-righeter, som denna musikroman er-bjuder.

Musikroman! Ordet är, så vidt jag känner, nytt. Men betecknande. Mu-sikdrama lär ju, enligt den Peterson-Berger-Wagnerska definitionen, nödvän-digt förutsätta gudar och andra idéväsen som agerande personer. Här är det en fransk arbetarefamilj och en del bohémier, lumpsamlare o. d. som uppträda. Och därför anser herr P.-B., att orkestrern allt för mycket för dessa hvardagsmänniskor talar de stora känslornas, de stolta andliga synvid-dernas, de musikdramatiska heroernas och öfvermånniskornas tungomål.

Den som något känner till den franske arbetaren och han lif, skall inse, att hr P.-B:s underskattning af dessa "hvardagsmänniskors" känslvärld är en oförskämdhet, alstrad af sagde kritikers kända ensidighet, som särskildt mynnar ut i ett fördömande af all fransk, ja, om ryktet talar sannt, all romansk musik.

Ryktet måler nämligen, att herr P.-B. en gång förklarat, att han aldrig — skulle sätta sin fot i ett romanskt land. Är historien ej sann, så är den "vel laved". Längre kan man ej gå i partiskhet.

Hur sannt mänsklig Charpentiers musik är kan jag icke bättre uttrycka än genom att ge offentlighet åt ett bref från vår teateranmälare, hvori hon, som är alldeles musikaliskt obildad, men mycket musikintresserad, bl. a. yttrar följande:

Det är vanskligt och kanske till och med olämpligt för en icke musikförständig att ge sig in på ett sådant ämne som Charpentiers musikroman "Louise". Och jag skulle heller aldrig ha dristat mig därtill, om icke detta verk varit hvad det var — något så gripande och vackert, och i synnerhet mänskligt, att det säkert ej är förbehållet åt endast dem, som sakkunnigt och teoretiskt kunna bedöma musiken, utan äfven åt dem som med något af en vildes förnjusning kunna känna den. Hvilken lättad bara det att se verkliga människor röra sig på scenen! Visserligen behöfva vi vänja oss vid att höra vanligt enkelt folk sjunga i opera-stil, men här såg man att det blef icke blott njutbart, utan vackert. Kunnat vi inte snart tröttna på dessa gestalter i sammet och siden, i rustning och pagekostymer, som tråda fram för rampen och med stela gester sjunga om sina känslor på ett språk, som man inte uppfattar mer än hälften utaf? Det är visserligen en ömtålig sak att låta en hel familj sitta och äta sin farliga mat i ett kallt rum under beledsagande af härlig musik. Men hur mycket starkare kände man inte med dessa, hvilkas tankar mau har förutsättning att förstå, än man gör med den stolte operafursten och hans gemål, som vid ett af pappersfrukter och tomma pokaler digmande bord utsjunga sina kval eller sin ädla belåtenhet! Och om musikens berättigande i det första fallet kan väl icke råda någon dispyt, ty så bornerad är väl ingen, att han tror att fursten tänker vackrare än arbetaren. . . Jag för min del fick i "Louise" en klarare och mera gripande bild af faderskärleken än jag mött någonstädes på scenen. Och hur mycket sjudande lif och ungdomslust ligger det inte i hela *Louises* gestalt! I *Arat* har Julia beundrats och beklagats — hos detta fjortonåriga barn är den plöteligt uppfammande lidelsen vacker, hennes hemliga möten med älskaren äro enbart smäktande sköna — därför att hon rör sig i städliga salar och med hela den traditionella operautstyrseln. Men inför "Louise" blir allt detta "banalitet", "köttsoppa och symmaskiner" — hvarför, när det är samma känsla det är fråga om. Och när Charpentiers musik är öjäm förligt mera glödande och klangskön än någon sin Gounode? Ja, svaret ligger nära till hands...

Och dessa Paris' gatufigurer, som skymta i andra akten — kunna de icke duga lika bra som små och stora djafflar och gastar. . . Wagner rör sig med gudar och dvärgar, höra icke dvärgarna till gudarnas ränstensvärld? Fanns det något mer föraktligt än Loke i vår gudasaga? Men i ett musikdrama gör han sig bra. . . och dessa Charpentiers osaliga andar äro därtill djupt olyckliga, de gripa oss och göra oss allvarliga för en minut. Hvem af oss musikobildade har någonsin blifvit allvarlig inför en af operans dvärgar? Nej, fördomar äro dock ett öting och de måste vara tunga att bära på.

Ruh.

Musiken i Louise är stark. Men den vill också tolka de starkaste mänskliga känslor, å ena sidan faderskärleken, å den andra Louises hängifvenhet för älskaren och det därpå uppstående, helt naturliga begäret att lös-slita sig från hemmet, att segra öfver föräldrarnas motstånd. Att som åtskilliga kritici skildra Louise som enbart nöjeslysten strider mot musikens djupa karaktär. Men hon är ett barn af detta dånande Paris, öfver hvilket hela verket utgör en jublande lofsång, ty äfven skuggsidorna, eländet i den musikaliskt briljant skrifna Montmartretablån, öro skildrade så stämningssvikt, att man väl förstår författarens komponistens kärlek till sin stad.

Om själfva verket har dagspressen innehållit så uttömmande, mer eller mindre förstående omnämmanden, att det skulle vara en öfverloppsgärning att här vidare orda om den saken. Jag nöjer mig därför med att konstatera, att fröken Keyser och hr Svedelius i hufvudrollerna hade en stor dag. De cerhördas svärigheterna i sångpartiet öfvervunnos med glans. Och äfven spelet var så fulländadt som man gärna kunde önska.

En öfverraskning beredde oss hr G. A. Lund, som sjöng så hänförande vackert och musikaliskt, att jag trotsar någon af våra tenorer att göra det efter.

En öfverraskning beredde också herr Lemon, men tyvärr i annan bemärkelse. Han verkade, både i sång och spel en dålig kopia af herr Ödman. Och det vill ej säga litet. Han höll sig med sina inskränkta medel så nära förebilden, att han, Stockholmsbarnet, t. o. m. sjöng de ljudiga värmländska vokaler, som vi under så många år lärt oss hata, då vi hört dem från operans scen.

Alla de andra voro förträffliga. Särskildt vill jag nämna den utmärkta samajungningen i den svåra syateliertablån, som, till men för verket i sin helhet, på grund af dess längd ströks efter tredje föreställningen.

Sist men icke minst är direktör Hjalmar Meissner värd en uppriktigt komplimang för sitt förträffliga arbete, hvori han haft god hjälp af hr Gustaf Tropp, som öfvat in köerna.

Regien hade nog sina betänkliga brister, men denna artikel har svällt ut så mycket, att jag måste lämna hr Lindens synder ostraffade denna gång.

Colla destra.

Vi skulle egentligen äfven ha fått in porträtt af hufvudpersonerna, fröken Keyser och hr Svedelius. Men ödet ville icke så. Fröken Keyser har intet civilt porträtt — fotografen har slagit sönder alla plåtar, så dåliga ha de blifvit, förklarade hon. Och på grund af att vår specielle "hoffotograf" lider af den sjukdom, som på de lär-das språk kallas *non-existensia*, ha vi ej till detta nummer fått hennes lifvula bild. Och herr Svedelius porträtt måste också till följd af ett ledsamt missöde stå öfver till nästa nummer.

Holland i Londen.

(Bref från »Kvällens» engelska korrespondent.)

London i slutet af april.

I går öppnades i Guildhall en retrospektiv utställning öfver holländsk målarkonst.

Guildhall är det femhundra år gamla gilleshuset i City, där i forna dagar gillesbröderna kommo tillsammans och där nu för tiden lordmayorn sammanträffar med sina sheriffer och äldermän för att rådgöra om Citys bästa. Största betydelsen har dock den gamla heder-värda byggnaden som den plats, där Londons lordmayor afhåller sina stora officiella banketter.

I dag är det för holländarne, som Guildhall öppnar sina portar. Hvarje vår sedan 1890 ha Citycorporationerna med lordmayorn i spetsen arrangerat en så kallad låneutställning af konstrverk från skilda länder: en italiensk, en fransk, en spansk, en flamländsk och åtskilliga engelska utställningar af gammal och modern konst.

Öppnandet af dessa utsökta utställningar betecknar alltid ett evenemang i den londonska konstsäsongen, och tillströmningen af besökande under de tre månaderna, de vara, är oerhörd. Jag ser i katalogen att öfver tre millioner personer gått genom räkneapparaterna sedan utställningarna började.

Det är myllrande fullt af folk utanför Guildhall, då lordmayorn kl. 3 kör upp för portarne i sin sexspanssguldkaross med der fenomenalt tjocke lordmayorkusten på kuskbocken i trekantig hatt och allongeperuk samt med sin kroppsfetmas öfverflöd inklämd i en med guldbroderier öfversäddad högröd rock och i ett par hvita hjortskinsbyxor. Örd Paterson, som under trettiofem års tid gått i arf från lordmayor till lordmayor, är en af Citys populäraste figurer och svårliga omhulda af Londons gatpojkar och skämtpressens karikatyrtecknare.

Ruh.

— 116 —

de huller om buller kommo in i ett litet mörkt rum till vänster, hvars dörr hon ifrigt stängde efter dem.

Denna manöver upprepades vid hvarje nytt besök. Fru Javout tyckte det var mera värdigt hennes fina uppfostran att för hvar gång få sin nya skyddsling på tu man hand, så att hon kunde få större frihet i de biografiska uppgifter, hon önskade i detalj lämna herrskapen, som anlidade henne.

Hon tyckte förresten om att bringa sig själf på tal under dessa förtroenden och hon glömde sällan att berättat med en mycket dämpad ton, att hon under namn af fru de Crémas på rue de Bruxelles för icke länge sedan haft en byrå för förmedling af rika äktenskap. Alla "de fina herrarna" brukade hålla sig till henne.

Hvad menade hon med alla "de fina herrarna"? Det visste man inte riktigt och hon visste det troligen inte riktigt själf. Men till följd af polis-trakasserier för otillåten användning af ett litet "de", hade hon blifvit tvungen att afstå från att placera fast-mör, och i stället slå sig på att placera jungfrur. Men hon kunde aldrig glömma glansen af sitt förra yrke, och hon presenterade en diskerska, som begärde femton francs i månaden, på samma ceremoniösa sätt som förr en

I de tre salar, som omfatta de holländska mästarna, afvaktar en elegant och distinguerad, inbjuden publik lordmayorns entré.

Förnåma mönecater, som lånat sina taflor till utställningen. Bland dem vann sådana som härtigarna af Rutland, Wellington och Westminster. Earlarne af Northbrook, Denbigh och Warwick. Oppositionsledaren i öfverhuset earl Spencer och hans politiska kollega från underhuset sir Henry Campbell-Bannemann, en jovialisk, bätverliknande gestalt.

Nästan alla de celebra inbjudna gentlemännen äro ledsagade af vackra damer. Den unga londondamen, fin, smakfull, harmonisk, med den aristokratiska skönheten inramad af en Redfernsk promenadtoilet och en värbatt från atelier Louise — finnes det i hela världen en mera distinguerad och behöglull människouppbonbarelse?

Bland de slanka misserna och sports-magra gentlemännen uppdyka så småningom allt flera och flera fyrkantiga holländare, representanter för den stora holländska kolonien i London, hvilka i hänförelse enörförande ordalag utväxla tankar framför de på väggarna upphängda landsmånen.

Dörren går upp, en rödklädd orkester i gammalholländska nationaldräkter intonerar och lordmayorn i svart silkeskrud med ämbetskåjda och staf träder in i spetsen för en egendomlig procession. Tätt efter honom följa bärarne af citysvärdet och sceptrer, båda i björnskinskinnsbaretter och hvita silkekäpor. Därefter sherifferna i högröda och äldermännen i blå, skinnbrämde kappa med långa käppar i händerna, hvilka stafvar måst af allt erinra om biljardköer.

På en tribun i fonden af salen gruppera processionen sig, lordmayorn med sin fru vid sidan, en fylig judinna i absintgrönt. Tal följa på tal. Dr Temple, som arrangerat utställningen, inleder talens rad och tackar lordmayorn Mr Ritchie, som är president i utställningskomité, talar och tackar dr Temple. Lordmayorn, hvilkens borgerliga namn är Marcus Samuel — rasen omtvistlig — talar med kväkande, monotont röst och tackar den ende härvarande holländske målaren, Josef Israels, som har icke färre än 28 taflor på utställningen.

Slutligen tackar den urgamlie Israels med spröd, nästan ofattbar gammalmanströt både lordmayorn, dr Temple och mr Ritchie.

Efter alla dessa tacksamhetsutjtelser förklarades utställningen öpnad, nationalsången spelas och processionen sätter sig i rörelse för att beskåda målningsarna.

Ehuru utställningen är liten och endast räknar knappa 200 nummer, går man icke fort igenom den. Hvarenda tafla bland dem är en pärla för sig. Jag minnes icke jag någonsin sett en så utsökt samling taflor som denna lilla holländska utställning.

Den modärna konsten kan sammanfattas i de tre namnen Maris, Israels och Mauve.

Af de tre bröder, som bära namnet Maris, är Matthew den berömdaste. Den modärne Rembrandt, som han kallas, utan att det dock är i ögonen fallande, hvad han har gemensamt med sin store föregångare. Matthew Magis' halfstiliserade bilder utmärka sig tvärtom genom disig ton, matta färger och obestämda konturer. Det är något egendomligt och drömmande öfver hans målning. Ett typiskt exempel härpå är en sådan tafla som "Fjärilar", hvilken betraktas som hans bästa. En ung blondhårig kvinna — en gestalt, som går igen i nästan alla hans taflor — ligger i mattblå klädning, utsträckt på en gräspan och griper efter några brokiga fjärilar, som fladdra omkring henne.

Hans broder Jacob, som dog för

fyra år sedan, är mera specifikt holländsk i sin produktion. Han är det holländska landskapets egentlige målare, så som detta landskap afteoknar sig med sina kanaler, kvarnar och pilbäckar. Små holländska städer och köpingar, spetsiga röda oregelbundna gaffar, broar öfver grumliga kanaler och grå disig himmel öfver det hela. Allra högst när han kanske i taflor från den holländska kusten och i fiskareporträtt, som leda tanken hän på dansken Ancker.

Ljusare och vänligare än Jacob Maris är den likaledes döde Mauve i små landskap. Han är framförallt djurmålare, djuren på gräsmarken, hästen framför plojen eller bondvagnen, fåren, som beta, eller korna, som drifvas hem. Han är den holländske Philipsen, men mera sentimental, mera lyriker. Ett par af utställningens allra vackraste bilder äro af Mauve.

De gamla mästerna äro, såsom man kunde vänta, icke så rikthalt representerade som den moderna skolan. Minsta antalet af dem besinna sig ju i privat ego, och från gallerierna har intet lästs.

En Rembrandt af stor sällsynthet har man förvärfvat i "Le commencement d'orages", som tillhör en förmån engelsk dam, lady Wantage. Taflans förhistoria är ganska kuriös. Den ägdes på sin tid af en comte de Vence, till slutet af 18:de århundradet, då grefvens samling blef öppriad för alla vindar. Taflan försvan därvid och dok först långt därefter upp i en gammal konstnårs atelier i Paris, där den hängde fullständigt obemärkt i öfver femtio år. Senare fördes taflan till England, där hon efter skiftesrika öden slutligen hamnade i lady Wantages salon.

Utom denna tafla finnes endast fem Rembrandt till: ett själfporträtt, bilden af hans son Titus, två porträtt af obekanta samt Hagars utdrifvande i öken.

Af Franz Hals har man likaledes lyckats förvärva sex sällsyntheter, af hvilka porträttet af amiral Ruyter är det förmåsta.

När jag så slutligen omtalar att utställningen har exemplar af Vermeer, Hobbema, Ruysdael, de Keyser m. fl. Kan man förundra sig öfver att mr Ritchie tackade dr Temple, som haft besväret att framskaffa taflorna, eller att dr Temple tackade lordmayorn, som gifvit utställningen husrum, eller att lordmayorn tackade maka Israels som representant för holländsk målarkonst, eller att Israels tackade dem allesamman, för det hans egna arbeten kommit i så berömdt sällskap.

Karen Hammerich

Från parkett.

Fru Hennings. — Herr Lemon. — Fredrik Nycander.

Denna vecka har Stockholm gästats af fru Hennings, om hvilken Berlingspressen med anledning af hennes gästspel i Berlin i påskas ekref, att om hon nu blott talade ett mera utbredt språk än danskan skulle hon vara en konstnärinna med världsykte. Iår har man dock som det tycks icke entusiasmmerats till den grad, om än alla villigt böja sig för hennes stora konst, hennes teknik d. s. v. Den som skriver dessa rader har icke haft tillfälle att se henne annat än i Villandens. Hon hade förlinat sin Hedvig-tröja en massa väl utarbetade detaljer och »spelade» hela tiden oafbrutet med en aldrig svikande nyanseringsförmåga. Och rollens hela läggning beror ju på hennes egen uppfattning, den är om man så må säga hennes en-

sak, men nog bade man velat se en något mjukare flicknatur, man hade velat förstå hur-skygg hon i själfva verket var. Man skulle ha velat märka i högre grad än hvad som blef fallet, hur grym Hjalmar Ekdahl är i all sin oförmåga att begripa. Nu verkar Hedvig rent ut sagt litet dum, trots sin läslust, som fru Hennings för resten mycket litet pointerar, litet väl valpaktig och kellig, man led egentligen inte med henne, hvilket åtminstone jag gjorde med fru Dybwads Hedvig.

Om veckans stora premiär, »Louise» är skrivet på annan plats i dagens nummer. Men jag måste ändå ge luft åt min förvåning öfver herr Lemon. Han var förskräcklig och »det är underligt att man kan spela så och tala så, när man ändå har tillfälle att få se litet äfven här i Stockholm. Man smöglo åt honom redan från det ögonblick då han stod på balkongen och sjöng:

— — — du mig skräf,
I ditt sista bräf!...

Men han tog ju upp sig litet mot slutet. Slutligen har jag endast att nämna ännu en premiär, en, men en lejonunge, om också inte ett helt, stort lejon. Det är Fredrik Nycanders »Den nye Orestes» en enaktare, som inom sin knappt tillmätta rum rymmer så mycken kraft och färg, att man blef riktigt glad. Den spelades också väl på alla händer.

Ruth.

Fröken Sallys experiment.

Fröken Sally satt inne i sitt rum och namnade handdukar. Det hvilade en stilla frid öfver våningen. Den morgonsömnigaste notarien hade expedierat sin frukost, tändt sin cigarr och sagt god morgon! Ute på det långa bordet i rummet intill syntes några ömkligna rester efter de matfriska pensionärernas härjningar. Öfver rådisekålens kant hängde en mycket lång och mycket mager rådisa, som uppenbarligen icke kunnat fresta ens notarien Frödells vilda och icke vidare kräna aptit, och på oetfatet reste sig ett par skalkar spöklikt mot himlen, liksom bedjande om hämnd för det barbariskt hänsynslösa karfvande, deras saffiga innanmäten varit föremål för. Bland virrvarret af plenerflaskor, kaffekoppar och servietter upptäckte fröken Sallys öga några assietter med potatisekal, anjovisben och en råga af rådiseskalar.

För ett ögonblick släppte fröken Sally handduken ned i sitt knä och stirrade ut på dessa nedsojade assietter. Hon satt och funderade en stund och så fann hon det plöteligt de voro ett slags symbol på hennes eget lif till denna stund. Och hon ryste inför möjligheten af, att de skulle kunna bli symbol för hela hennes lif.

Fröken Sally tog upp handduken och fortsatte namnningen, medan tankarne sakta kommo vandrande.

Hvarför hade hon förlovat sig med doktor Bengter? Nu när hon såhär mellan tvänne styng med nälen tänkte på saken, stod hans bild så objektiv, så kall och klar inför hennes inre öga, att hon nästan måste småla. Den höga hjäsan, hvars kalhet illa skyldes af några hästrån, hvilka liknade önnat på en fågelunge och hvilka hon förgäfvets sökte uppmuntra med alla möjliga häralsam, hans gämliga gestalt, det mera egenkärna än själfmedvetna uppträdandet, som kom honom att falla ett lätt offer för de illistigt skämtsamma notarierna Bergengren och Bergeträ.

Och fröken Sally suckade. Hvarför hade hon lätt trolofva sig med denne kalbjäsigste dr Bengter? Af fliekaktigt revanche-lust, af begär att slippa undan moders-hemmet med dess nedsojade assietter. Den första karleken hade varit nu i trösa att

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

fastna på annan krok och på annat bete. Och fröken Sally måste naturligtvis visa honom och hans fru, att hon själf icke var sämre, än att man kunde gifva sig när, hon ville. Och så hade hon lätt doktor Bengter till hans egen förvåning — trots inbilskheten — få ett hastigt och klart ja.

Och nu satt hon här och suckade. Hon anade så väl hvad som väntade henne ett öhyggligt ledsamt och enformigt samlif med denne vetenskapsheros i futuro, hvilkens hjältetod dittills mest visat sig i form af ett kallblodigt afdrifvande af löss och andra insekter genom deras uppträdande på långa, epetiska nålar.

En tanke hade sakta arbetat sig fram i hennes hjärna, men dess djärphet hade kommit hennes hjärta näslan att släppa. Ett experiment, som kanhända voro farligt, men som dock måste göras.

Fröken Sally tänkte länge och kurligt på den tyste, blide och försägede, vackra skriftmänniken Ekenroth. Och ju mer hon tänkte på honom, dess bestämdare blef hennes plan i alla dess detaljer och till slut stod den som målsad i marmor.

Doktor Bengter hade gifvit sig af på studiefärd för att sedermera skriva en afhandling om: »Skogerättans framfart i Romfartuna by», hvilken skrift, lämpligen dedicerad, skulle kunna hjälpa ett pinhål uppför på befordringstegen. Fröken Sally hade drillat med skriftmänniken Ekenroth, öfver hvilkens författarskap det alltid hvilade något mystiskt beträffande dess offentliga förekomst. Så att den fatiga karlen afhände sig en del mindre nödvändiga klädesplagg och bjöd på supé.

Föresommarafonen var ljun och mild, från Kungsträdgårdens många spirande blomster steg en berusande doft upp, som ur vinterdilet jagade upp lidelser i operaterassens innebyggare.

Fru modern — pensionatsinnehafverskan — hade sina dotter och sig själf så gärna litet nöje, när det icke kostade dem någonting. På bordet mellan dem och den fatige skribenten stodo söts, men starka safter, som förde upp blodet på fru moderns vilsna och skrumpta kinder. Hon blinkade med ena ögat som en behagsluk höna, skrockade och klöf luften med sin långa, hvassa näsa, kors och tvärs, lik en lackepett, som jagar efter trädstammarnes innevägnare. Och i öfvermåttet af sin lifglädje ejökn hon slutligen tillbaka mot ryggestödet, slöt till äfven andra ögat hvita blinkhinnor samt slumrade ljust in.

Medan den bluge och försägede Ekenroth, hvilkens djupa, tankfulla tyndlätenthet krossats af den snett förvärfvade maten och drycken för att visa en lilla hoplappad tandgård, djärft tryckte fröken Sallys lilla bekandskade hand under den dignande bordskäfvan och hade den förmåtenheten att tillhviska henne lifvula och glödande ord. Hvilka slutade med en oblyg bön om rendezvous — i hans eget lilla ungarlshem!

Fröken Sally kom. Nyiken och experimenterande. In i ett torftigt, halfstadaat rum med otäcka odörrer inbitna i soffan och gardinerna. Darrande, osäker etödde sig den djärfve i falsk pos mot en trä-lapp, hvilande på fyra rangliga, smala ben, hvilket allt skulle föreställa skrifbord.

Fröken Sally riktade sina ögon mot den välföräddade, men ordnade bokhyllan och hennes finka finger hade snart trummat de många böckerna i enörråda led, de väl-inbundna och de oinbundna hvar för sig.

Den långe djärfve fattade hennes luf-vud mellan sina händer och tryckte en

Han gjorde instinktmässigt en rörelse som för att fly. Detta var ett tillräckligt gif akt för anföraren, som var ute på jakt efter flyktingar. Han svarade på Roderics rörelse med befallning åt sina soldater att öka på takten. Under dryga fem minuter gled den förföljde längs husraderna, men ville icke springa, för att ej se ut, som om han flydde. Han sökte få sina följare att förlora spåret, men dessa envisades att icke vilja ledas vilse.

Han vek om tre hörn, gick igenom två passager, sneddade öfver ett torg, utan att infanteristernas taktfasta steg upphörde att ljuda bakom honom.

Om jag stannar, tänkte han, skola de ta mig. Om jag fortsätter den här marschen, binna de snart up mig. Om jag lägger benen på ryggen, skola de ropa: "Tag fast tjuiven!" och hetsa alla på mig.

Fruktan resonerar icke förfuoftigt; ibland är den till och med oersonlig. Just när han trodde, att han skulle bli fast, kastade han sig besinningslöst in i en port, och vidare in i en smal farat, utan genomgång, där ingenting var lättare än att fånga honom som en hare eller som en arab.

När han väl kommit in i denna snara, förlorade han all sin kallblodigbet, sprang fram till trappan, högg

sticka hundra francs i handen på kvinnan här och be henne gömma mig i det där mörka rummet. Men flickorna därinne skulle tyvärr genast angifva mig.

Plöteligen hejdlade fru Javout sin ordström. Främlingens tystnad förvånade henne. Och när hon mera noggrant såg på honom, märkte hon, att hans kläder icke voro borstade, fastän de voro af en fullt parisisk snitt, och att skorna voro väl dammiga för en sin herre.

Men när allt kommer omkring, sade hon, så kanske ni är just en af dem, som jag skulle erbjuda markisen? Det skulle ni ha sagt genast.

Skulptören hade nu lyckats komma fram till fönstret. Han såg då, att fem infanterister obevekligt höllo vakt utanför porten. Resten af truppen rannsade säkerligen innanför.

Men ni ser inte ut att vara skapt att sköta hästar, fortsatte fru Javout, som ännu höll på sin första åsikt om Roderic.

Hvarför inte? Jag älskar hästar, svarade Roderic, som plöteligt bakade sig fast vid detta förslag.

I så fall har ni verkligen tur! Det är en riktigt fin plats: Trettio francs i månaden! Det är ändå bara adeln som är någonting. Det är saunt, intill tjugu francs lön blir det tio åt

— 117 —

arftagerska med en vapensköld i fyra röda rutor på azurblå botten.

Emellertid svarade hennes affärsprinciper så litet som möjligt mot detta utomordentligt fina sätt. Det var henne icke nog att gifva tjänarnas platser, utan hon hade dem också i brist på bättre gärna inackorderade hos sig. Men när hon så funnit någon plats åt dem, behöll hon obevekligt deras askar och koffertar, till dess de godtrogna landflickorna till sista sentimen gjort klart det konto, de öppnat med henne.

För en madress, som om natten lades ut på det tegelstensrutade golfvet, lät hon betala sig 2 francs pr natt. Kaffe på morgonen 1 fr. En lånad mössa, som kommit bort: 5 fr. (Denna mössa kom alltid bort och hittades aldrig förr än den som lånat den kommit därifrån). Tvätt samt nål och tråd till legning: 3 fr.

Summa 25 fr., förutom 10 fr., som måste betalas vid tillträdet till den nya platsen.

De stackars flickorna måste således ofta nog arbeta i två månader för att få igen ur sin förmåna välgörarinnaas eleganta händer sina linnen, strumpor och kjolar, plagg som ju inte gärna kunna undvaras i våra nordliga trakter.

Denna i sitt slag fulländade slaf-handlerska erbjudod med den utsöktaste

— 120 —

— 113 —

Vice Häredehöftingen

KARL MAGNUS LIND

(Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)

Lägeringsgatan 3, Stockholm.

Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.

Allm. tel. 44 20.

Rikstel. 27 88.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supelokal för teaterbesökande.

kyes på hennes blonda hår. Hvar efter allt vansinnigt fort blef verklighet...

Fröken Sallys lilla hufvud hvilade på den djärfves arm och hon suckade. Ty de isabelagråa lakanen antydde ogulden byra till värdinnan.

Och den blå ringen under Ekenroths öga hade skrapats fram ur ansiktet af nöd, bittra föresatser och vilde utsväningar.

Den djärfve grät som ett barn öfver den hastiga lyckligörelsen. Fröken Sally suckade åter. Hela lifvet skulle bli en enda kädja af umbäranden, af slit och släp, om hon förenade sina öden med honom.

Ett godt bord framför en mager brödkant, resignerade hon. Experimentet hade visat henne, hvad hon velat se.

Den forna fröken Sally är nu vorden professorska och moder till åtta giftasystna flickor. Den forna veko skalden har härdat sig till Årsunderlöd från Svenska skademiens för Svenska bilder från Sulitelma.

Den nuvarande fru professorskan suckar emellanåt fram ett ve öfver lifvet. Med Bengt hade hon icke velat gifta sig, hade hon gift sig med Ekenroth, hade det blott blifvit nöd och sorg. Nu har Ekenroth blifvit en stark och hård natur, därför att han fick sitt hjärta krossadt mitt under en nyss uppspirad kärleks första famntag.

Professorskans enda hopp numera är att den inbitne ungarlen — skalden skall nappa på en af hennes ätta krorar. Soliman.

Försök på.

(För »Kvällen»)

Rebusstundom
teelser, Jord
i
naturliga**Palindrom**En gång från himlen, jag rättfram, på jorden föll ner;
De gamla skrifter oss lära så,
Om du mig bakvänder jag säkert dig ger,
Ett konungarrike i Asien då.
Om rättfram, min första bokstaf du tar;
Och omvändt den sista, från mig.
Utal de fyra som då finnes kvar,
Ett qvinnoamn gifver jag dig.**Fågelvänner.**

GÅ och bese

Stockholms Fågel-och Akvariehandel

No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guld fiskar med kupa 2 kr. skänds endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Telef. 101 83.

Fru Javout,

Kommissionskontor för bägge könen.

Ett karaktäristiskt skrammel af gevärskolv var mot gångens stengolf ingaf honom en känsla af fembundra bajonettsting mellan refbenen. Instinktmissigt fattade han tag i dörrvredet. Hvad han skulle säga åt fru Javout, visste han inte, men han visste ännu mindre hvad han skulle svara anföraren för patrullen, som förföljde honom. Likt en tjufskytt, som kastar sig öfver ett bröstvärn ner i en flod för att komma undan gendarmerna, ramlade han hufvudstupa in genom dörren.

När han något hunnit sansa sig, såg han, att han befann sig mitt inne i en hel skara af tjänsteflickor, hussjungfrur och kokerskor, i alla slags

Matsalarne & Caféet
74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Alla förvånas

öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerd och monserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.**Goda Viner: 1 kr.**

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till höga priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel**62 Drottninggatan 62**

(emellan Mästersamuelsg. och Bryggargatan.)

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?**Afkopplingsapparaten****”Pi”**gör detta säkert på mindre än **en sekund.****Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,**
Centralpalatset, Stockholm**På resor**medföres fl. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot *skoskaft, ömma fötter, sår, tryck, muskelförsträckningar, insektstyg, hudsjukdomar* eller som lärtvärdera det som *toalettmedel.***OBS.** Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något ändamål, hvarför vi icke förut bekvämt använda det, och då kan det vara nödigt genomse beskrifningen, om vi skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt.**OBS.** Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas.

Salubrin tillhandshålles i Parfym-, Specier- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co, Stockholm.**T. I. Magnussons****Snickeri****2 Upplandsgatan 2**

Allm. Telefon 125 63

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt!**Nytt!**

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandallarm »Oscar» för affärs- och sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epsteln, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms

Kafferostrnings- &**Kryddmalningsfabrik**

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler.

*Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.**Prima Fjäder i balar & 75 öre pr kg.**Barnvagnar, Liggstolar.*

Fördelaktiga månadsinbetalningar.

Durable Möbler till 1 rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.**Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,**

Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:

Kapsylor i alla storlekar och utstyrlar för buteljer, flaskor och burkar.**Stanfol** i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.**Tennuber** för oljerfina färger, fernissor, saltvor gummlösning o. d.**Raktvåletuler.**

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär**13 Gref-Thuregatan 13**

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.**Rich. Söderströms**

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Väl-sorterat lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vålgjort arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskillnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Mänsskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till enastående billiga priser.**E. FILÉNS Försäljningslokal,**

38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69.

(A. R. B. 8117)

Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smakfulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvellerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29. Tidningar, Papper och Skrifmaterier till billiga priser.
Cigarrer och Cigarretter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.**”HEUREKA”,**19:de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadsl. Pris 2 kronor. Säljes endast i Stockholm Pappershandel, Jakobsbg. 28.**För Villaägare!**

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket väl-lar besvär och oftast os, acetylen-köket Rex däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behövas då, hvarje acetylen-gaskök alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogenkök samt betydligt billigare än lyngas i underläll. Pris pr st. kr. 20. Order torde insändas till

Acetylen-gasverket Rex,
Generallager,
Stockholm.**I DAGENS FRÅGA:**

Hos oss har utkommit och finnes att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LUS' FÖRLAG.

Jumbärligt för hvarje hushåll!

”Vädda Hyllremсор”

21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro åter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i Stockholm Pappershandel, Jakobsbg. 28. Rikstel. 71 43.

DIVERSE.**Biljardaffärerna**

(Allm. Tel. 128 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-

reparationer, Polering, Boalng,

Svarfning, Glasmästare- och

Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Synmaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljusronor, Lampor, Solfjädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf-

vudstaden som till och från landsorten.

Transporterar pianon, res- och fräktgöde.

Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full

garanti för anförtrödda uppdrag. Mång-

årig praktik. Absolut nykter, van och på-

litlig personal. Byrån öppen 7 t. m.—9

e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Illustrerad

priskursat med

tåra Parisnyheter m. m. Säljes en

hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummifartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljes till kr. 2 pr

dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-

orten portofritt mot insändande af beloppet

i frimärken. E. Söderström,

32 Jakobsbergsg. 32, Stockholm, Allm. Tel. 643.

OBS! I förhållande till kvaliteten äro våra produkter de

billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivaror

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1858.

Franska**Försiktighetsartiklar,**

Svamp, Ljfmödersprutor, Suspensionsrör

m. m. billigast i parti och minut. Pris-

kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

O. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1898. R. T.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 16.	Redaktör och ansvarig utgivare: MAGNUS V. MANNER.	STOCKHOLM, Söndagen den 17 Maj	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingsgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2-3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikotel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:sta april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt »aseri de söndagskvällar», detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISER är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2-3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingsgatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

En tillfällig ledare.

Ärade läsare, låtom oss vara vänner. Jag antager, att du är i ungefär samma ställning som jag. Du kan inte påräkna någon större inkomst på att i riksdagen rösta för eller emot Grängesbergsköpet af Gellivaregeschäftet. Du är nämligen liksom jag icke riksdagsman. Tja — då är ju ingenting att göra åt saken.

Du har säkerligen med samma glädje som jag iakttagit, att farbröderna ökat våra årliga skatter med 5 å 6 millioner under namn af maltskatt. Vi betala ju dem med glädje — det är med en ytterligare stegrad vördnad vi skåda på löjnanterna i snobbbrännan, när vi veta, att deras 7 karats guld på kragen betecknar en extra utgift af 2 öre för vår pilsner — och 75 öre för vår hela punsch sedan!

Låtom oss ropa ett lefve för Boström och Meyer. Den förre är ju känd i orten — framför allt i orten, de kalla honom Gnoström där — den senare är från Karlshamn. I Karlshamn tillverkas god punsch men staden har politiskt ett stort fel — den tror inte på Meyer. Karlshamnarne säga, att herr Meyers finansiella talang blott visat sig

i att han från driftiga förfäder ärft en affär, hvilken han, såsom söner stundom för sed hafva, icke kunnat sköta. I följd häraf och med Herslows nåde blef han således finansminister i detta arma land — till minister duger man ju alltid. Nå, herr Meyer har på ett år lyckats öka våra skatter med samma belopp som man annars behöft tio år att lura på oss. Han är således en storhet af rang.

Är herr Westring lika duglig? Så heter, ärade vän, en af de andra storheterna, herren till Östanå sökte upp, då han skulle bilda sin ministär. Karlen, — vi kalla honom så innan han blef minister — hade genom trohet och flit arbetat upp sig till justitieråd och inom högsta domstolen är ju alltid folket pålitligt, så herr Boström tog honom kanske litet obesedd. Nu har emellertid vår gemensamma vän och ädle gynnare Paul Petrus Waldenström fått andra kammarens tillstånd att fråga herr Westring, huru det går med samtrafiken mellan vårt rikstelefonnät och allmänna telefonnätet i Stockholm. Och hvad skall herr Westring då svara? Icke är frågan allt för svår. Litet hvar har ju sig bekant, att kung Knut

Från säsongens musikevenemang.

Herr Svedelius.

Fröken Keyser.

På utfärd med Dion-Bouton-motorbåtar.

(Se taxten.)

[Anton Blomberg foto.]

[Anton Blomberg foto.]

Från Cirkus Varieté.

Bröderna Villand.

lig ökning, sedan vi blefvo så krigiska af oss här i landet. Inte för att debetsedeln är det värsta, som de vackra militärerna kosta oss, det mesta tages ju i tullar och bröd — och socker — och punschskatter och slikt, men bortåt 100 millioner om året skola vi i alla fall skrapa i hop, knappt mera än 5 millioner som vi äro, statare och hamnarbetare inberäknade och alla hustrurna och barnen medräknade. Då hafva de liberala representanter vi valt i Stockholm med herr Staaff i spetsen utfunderat, att allt det där gör ingenting, vi kunna vara glada och nöjda ändå, bara vi få en militieombudsman — en ämbetsman till.

Du tycker kanske som jag, att ämbetsmän äro mycket hyggligt folk, men icke har man just någon glädje af dem. Den halft komiska, halft tragiska figur som kallas justitieombudsman — nå, tragiken har då på senare tider icke varit stor — räcker tydligen icke till för Jonatan Olssons adepter. De vilja ha en ren farsfigur till, som bättre motsvarar den politiska utbildning de inhämtat i vår gamle vän Offenbachs skildring af furstendömet Gerolstein. Här har du som jag resultatet af vårt lifliga politiska intresse vid sista valet — eller har du märkt någon annan följd af frisinnets storartade seger i Stockholm vid nämnda val? I så fall hoppas jag du för vänlighets skull meddelar mig det, jag har nämligen ingenting lyckats upptäcka.

A. P. Danielson.

Mutad eller icke mutad?

Nytt betydande och uppseendeväckande dokument.

En granskning af hans förmögenhetsförhållanden.

Redaktionen af »Kvällen» har från initierad person fått mottaga nedanstående inlägg i den intressanta frågan: A. P. Danielson — mutad eller icke mutad? Af skäl, som i nästa nummer skola framläggas, betraktar emellertid icke redaktionen detta inlägg som det sista, afgörande i frågan.

Hr Redaktör!

Utan att vilja svära på A. P. Danielsons obesticklighet, och af personlig erfarenhet medveten om att penningbegäret var ganska starkt utveckladt hos honom, skulle undertecknad dock — om också blott som en gård af aktning för en riksdagsman som säkerligen i fråga om kvalifikationer för sitt mandat gick utanpå flertalet af dem som nu sitta i vår Andra kammare — vilja vedervärga ett försök att visa att det väl ändå icke kunde vara så himlastorlunda belopp han blef »mutad» med, som hvad Ni, Hr Redaktör, låtit påskina i den både pikanta och intressanta artikeln »Sverges Panama.»

A. P. Danielson mottog sin fädernegård skuldfri, utvidgade den sedan genom inköp af flera hemmansdelar och utförde på sin egendom omfattande odlings- och jordförbättringsföretag. Samtidigt var Danielson från en mycket tidig period ombetrodd de flesta i orten förekommande arfa- och boutredningar samt auktioner, en verksamhet, som han äfven sedan han blifvit riksdagsman fortsatte att utöfva. Den inkomst han hade af densamma kan i genomsnitt uppskattas till minst 2000 kr. pr år. Nettobehållningen af hemmanets afkastning — lefnads- och driftkostnader sålunda frånräknade — torde i

DIAMANT-CIGARRETT.

DIAMANT-CIGARRETT.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning

för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert

af Möller Berthelséns Salongsorkester. Vördsamast

Clues Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.

Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

medeltal hafva utgjort minst lika mycket pr år. Summa 4,000 kr. om året. Under loppet af 10 år skulle sålunda ensamt det räntebärande kapitalet hafva stigit till 40,000 kr. (1880).

Under 1880-talet företogs en omfattande hypoteksvärdering å en mängd hemman. Arfvodet för dels värderingarna, dels befattningen med lånens uttagande belöpte sig i medeltal till 100 kr. pr lån, hvilket efter en låg beräkning af 80 lån om året gör 3000 kr pr år. Hemmanets årliga nettoafkastning understeg med säkerhet under dessa år icke 2000 kr., och en lika stor summa måste åvleades årligen hafva influtit genom auktioner, arfskiften, konkursutredningar m. m. Detta gör under 1880-talet en inkomst af 7,000 kr. pr år eller 70,000 kr. för detta decennium. Beräknas räntorna å detta kapital under 7 år, från 1890, till blott 4,000 kr. — mindre än 6 procent lär dock Danielson icke ha nöjt sig med; han lånade ut sina pengar förstärkt —, inkomsten af hypoteksaflärer och enskilda göromål till 2000 kr., nettobehållningen af jordbruket fortfarande till 2000 kr., så gör detta en årsinkomst af 8,000 kr. eller för 7 år 56,000 kr. 40,000 + 70,000 + 56,000 = 166,000 kr. Det är vidare känt att Danielson, under de senare åren af sin lefnad, på fastighetsspekulationer tjänat vid olika tillfällen 5,000, 3,000 och 1,000 kr., summa 9,000 kr. Slutsiffran går alltså upp till 175,000 kr.

Betydande räntebelopp ha här lämnats ur räkningen och torde kunna kvitteras med den stora, verkligt hjärtliga gästfrihet, som alltid utmärkte Danielsons hus, och med det underhåll han kostade på sina två söner under deras vistelse vid läroverket i Kalmar. Hans riksdagsmannaarfvode har icke håller tagits med, då det väl, trots den sparsamhet som nog torde hafva utmärkt Danielson liksom en stor del andra landsortsriksdagsmän under vistelsen i Stockholm, till största delen slukats af utgifterna för vivre och resor.

Naturligtvis hafva siffrorna i ofvanstående beräkning icke anspråk på att vara precisa, men posterna äro i och för sig faktiska och siffrorna hafva all sannolikhet för sig, grundade som de äro på den kännedom om Danielsons ekonomiska ställning som mångårig affärsberöring med honom gifvit, samt äfven på slutsatser, som kunnat dragas af hans muntliga yttranden.

I Danielsons hemort — som äfven är undertecknads — väckte den jämförelsevis stora förmögenhet, han lämnade efter sig, icke någon förvåning, då man med kännedom om Danielsons skaplynnne och storartade arbetsförmåga var på förhand öfvertygad om att han skulle efterlämna vackra summor.

—r—r—r—

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda

Söndagsaftontidning.

DAGSKRÖNIKA.

Grefve Carl Snolsky har enligt hvad »Kvällen» erfarit från Sofiahemmet i natt fått några timmars sömn samt i dag kunnat mottaga något litet föda. Hans tillstånd inger starka farhågor, alldenstund han besväras af stor mattighet.

Grefven skötes närmast af professor J. Åkerman och doktor Th. Hwass.

*

Den antarktiska undsättningsexpeditionen. Det belopp af 50,000 kronor, som, utöfver det af k. mt af riksdagen äskade anslaget, ansågs böra anskaffas genom enskilda bidrag för att i första rummet för undsättningsexpeditionen räkning användas, har enligt meddelande från professor Nathorst nu blifvit fulltecknad.

*

Vid den instundande vårfåsten å Skansen, hvilken tager sin början lördagen den 23 dennes och fortgår därpå följande söndag och måndag, torde bland alla de många sevärdheterna och förlustelserna »Sommarteatern» bli ett mycket lockande nummer. Å denna teater, som blir förlagd till Tivoliluppgången, komma, under direction af den populäre Frödingstolkaren ingeniör Hugo Duhs, flera välkända artister och amatörer att uppträda. Teatern bjuder på ett program, som går under titeln »Trädgårdsfäst», anordnad i den i Stockholm ju så moderna och omtyckta Überbrett'l-stilen. Ett besök torde följaktligen väl löna mödan.

*

Sågsällskapet T. T., Thalías Tjänare, hvilket som bekant under Erik Åkerbergs ledning vid sin första debutkonsert i Stockholm påskdagen i Musikaliska Akademien gjorde stormande lycka, ämnar under pingstdagarna göra en sångartutflykt på tränne dagar.

Pingstdagen hålles en konsert å Gäfle teater enligt samma program som i Stockholm och anandagen ger sällskapet en stor populär konsert i kyrkan i Gäfle efter delvis nytt program och endast kören — med och utan solo. Tredjedag pingst konserterar T. T. i Västerås domkyrka, hvarvid det nyinöfvade kyrkoprogrammet begagnas. Sällskapet har efter sin sista konsert fått en ny god akvisition i andra basstämman med Helmer Nygren, väl bepröfvad och tränad stöttepinne i O. D.

*

På hennes majestät drottning Sofias namnsdag i fredags flaggades allmänt i huvudstaden, utom från kammarherre Sagers lilla begravningskonfekthus vid Strömmen.

Var det slarf, hr Sager, eller skulle det vara uttryck för något slags devot opposition, exempelvis mot hennes majestäts välkända religionset?

*

Våra store män.

»Kvällens» påpasslige och i sina uppgifter allid pinsamt korrekta notisjägare meddelar följande detalj ur en af våra största författares intimare lif:

Verner von Heidenstam besökte i torsdags eftermiddag apoteket Morianen vid Drottninggatan, där han inköpte 20 stycken ricinolja kapslar å 2½ gram.

*

Originellt påhitt.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit kommer Normalms kageklubb att under sommarmånaderna förhyra Brunkebergstunneln för att under några timmar på aftnarne utöfva sin hälsobringande idrott på den förtärliga snöröta banan. Diverse arrangemang (tillbyggande på väggarne af återloppsrännor m. m.) skola vidtagas i samband därmed.

*

Vi godtgöra i dag mankemanget i förra numret beträffande fröken Keyser och hr Svedelius' porträtt. Vi ha trott, att det mera skulle intressera våra läsare att få skåda hr Svedelius' drag, sådana de te sig i verkligheten, befriade från den — för öfrigt förtärliga — gubbsmasken. Som synes har hr Svedelius ett ungdomligt och friskt ansikte, som, får man ju hoppas, skall bättre komma till sin rätt i en annan roll.

När vi återge en bild af bröderna Villand på Cirkus Varieté, så är detta icke mer än en absolut nödvändig gård af tacksamhet för de goda skratt, de beredt oss — och publiken — genom sin värligt originella clown-humor, hvaraf det nu för tiden fläms tyvärr allt för litet. Den okonstlade prinsessan Ingborg skrattade också så hjärtligt åt dem på representationen för några dagar sedan för de kungliga, att hon höll på att skrämma slag på sin skålligen stela omgifning.

„Vårt Land“ i själåtåget?

En stormig bolagsstämma.

»Det befordrade prästerskapets organ» — för att nu tala med Harald Wieselgren — har under senaste året förestett de skvallerlystne med mer än ett tacksamt samtalsämne. Först hade vi professor Torellins hastigt och underligt irakade svåra sjukdom, under hvilken tid en Uppsalabläbandist vikarierade, en blåbandist, hvilken till omväxling med korrekturläsning som ett vildt djur rasade mot tidningens få och för dess kinkiga ekonomi skälligen välbehöfliga sprit- och tobaksannonser, men samtidigt varit nog klok att vid affärden från lärdomsstaden vid Fyrisån köpa tur- och retur-biljett. — Så kom professors räddning — just från tobaken, eller kanske snarare från snuset, icke i form af goda annonser, utan hvad bättre var i form af klingande mynt, ett hundradetusen riksdaler. Och vardt så till en tid frid och försoning på »Vårt Land», professors inställde sina skeptiska utläggningar vid glasens klang af bibelsa mera svärtydda ställen och uppenbarade sig i stället i all sin magnificens några timmar på förmiddagen i redaktionen bönrum mot Klara västra kyrkogata. Med en regelbundenhet och i en pos å Kaizer Wilhelm I på Berlins slott, hvilken mer än väl berättigade hans upptagande i resehandböckerna som en af Stockholms sevärdheter. Den ursprunglige oroslöftaren och bråkmakaren, en hänsynlös och uppåsträfvande intrigmakare, rynde fältet och är nu endast en skugga af sitt forna jag. Allt var som sagt frid och endrätt. Men nu har det börjat gnissla i maskineriet igen. Och när en maskin gnisslar, kan man vara öfvertygad om, att det fattas smörja i oljekopparne. I en tidningsmaskineri är pengar, pengar och återigen pengar det enda smörjmedlet och det är just detta, som enligt initierade personers påståenden nu skall saknas i »Vårt Land». Och när krubban är tom, bite hästarne. Hvilket ordspråk riktigt begagnades vid tidningens senaste bolagsstämma, hvilken vardt mycket stormig.

För att riktigt belysa stämogruftet måste vi emellertid ännu en gång förfoga oss några månader tillbaka i tiden. När »Vårt Land» i vintnas höll på att gå öfver styr och professor Torellus satt som på ryggen af ett rakknifeblad, färdig att när som helst glida af, vände han sig i sin stora nöd till extra ordinarie gudseordspredikaren inför hofvet, kyrkoherde Hedman. Ty ej, en Herrens tjänare kan vara nyttig till mångt och mycket annat än att mäsas och prädika.

Hr Hedman gick till hr Ljunglöf. Och den stolte prelaten böjde knä inför den rike mannen och bad varmt och innerligt när han hade bedt vid pass en half timme, tog den rike mannen honom vid handen och sade: »Statt upp, du Herrens trogne tjänare, din bön har bevekt mig, att jag intet kan neka dig.» Hvarpå chargé d'affaires Hedman plockade fram värdelösa »Vårt Land»-aktier till ett nioemligt värde af 100,000 kr. hvilka hr Ljunglöf öfvertog och genast likviderade. Hvarpå den nu åter stolte prelaten skyndade till »Vårt Land» som hr Torellus räddande och välsignelsebringande skyddande.

Nu hade hr Ljunglöfs mening egentligen varit den, att dessa pengarskulleanvändas till tidningens fortbestånd. Men en redlig och snillrik medlem af vårt Lands styrelse hade kommit på den ljusa idén att begagna medlen till betalanda af gamla skulder för att därigenom hos dessa borgenärer öppna ny och god kredit. Och så började helt plöteligt till glad förväning för kreditgivarne väldiga afbetalningar göras på »Vårt Land» i regeln långt förut till förlinstkontot afskrifna skulder! Sedlarnes mottagare tackade röda — men lofvade i samma andedrag dyrt och heligt att aldrig återuppträpa dumbeten att ge »Vårt Land» kredit; ty när uppstår väl härnäst en liknande »Vårt-Landes»-välgörare? resonnerade de med rätta.

Och när »Vårt Land» pungat ut med större delen af de 100,000 kr. på så sätt, så hade bladet afsevärdt sämre kredit än förtut! Enda resultatet af de stora afbetalningarna!

Nu vardt hr Ljunglöf med rätta förbaskad i sin heliga själ, och så ställdes det till ett våldigt rumor på bolagsstämman. Professorn måste inlämna sin afskedssökän, men när han så begärde pension, så, då brast orkanen löst riktigt på allvar! Ni har misöskott tidningsföretaget och är icke värd pension! skreke öfverlyndt, och med tårar i ögonen förklarade hr Hedman, att professors fört honom bakom ljuset rörande »Vårt Land»s affärer, hvarpå prelaten afslagen sig, tvående sina händer.

Allmän villervalla och stort mörker, som ännu icke skingrats af det fasta beslutets morgonrodnad.

Under tiden letar man efter lämplig redaktör och söker skaffa nytt kapital att låra. Hvilket icke torde lyckas. Hyvadan »Vårt Land» väl en vacker dag torka ihop! till uteslutande blankettryck, hvilken mera löande sysselsättning en gång under skälligen enkla former frånrofvades Hasse Tollberg, som utförde detta tryck betydligt elegantare.

Att jag så utförligt uppehållit mig vid interiörerna från »Vårt Land» torde finna sin ursäkt i det kulturhistoriska intresse, som detta okristligt omilda rabader i den kristliga aftonkollegan onskligen erbjuder. Max.

Dans les couloirs de la Chambre:
— Mon cher ami, laissez-moi vous présenter M. X., l'un des hommes d'aujourd'hui qui écrit le plus de bitises.
— Bah! Monsieur est journaliste?
— Non, il est... sténographe!

(Le Figaro.)

*

Propos de boulevard.

— Le financier Machin aura, parait-il, son portrait au Salon. L'artiste la représenté dans une attitude familière, les mains dans les poches.

— Dans ses poches à lui? Alors, ça ne sera pas ressemblant.

(Le Figaro.)

Utfärd

med

oberäknade afstickare,

bogsering, kappkörning, middags-

ätning, skåltal, illuminering,

nattliga äfventyr m. m.

Ingen bör komma till denna tidnings förtärlige redaktör och säga att han förstår sig på att profetara i väder och vind bättre än den förtärlige redaktören. Icke ens dr Ekholm. Kanse möjligen dock etnisen i Fredrikstora på Ljusdal — Hudekvallebanan. Ty han är en baddare och öfverdängare ifråga om god känn på kommande enostomter och våldsamma oväder. Telegraferar han i medio af juli och ordinerar, att enöplagarne skolas rustas upp, så lyda honom bandirektören och allt det öfriga järnvägsfolket absolut blindt. Äfven om det skulle vara så varmt, att myggen icke orka dansa, utan sitta och gåspa och flåsa efter en kylig fläkt, och äfven om himlen skulle vara så klar och blå, att man inte ens med kikare skulle kunna upptäcka en molnpänna på höga loftet. Och ei, två dagar därefter snöar det, så att tägpassegerarne kunna äta hjortron och bombardera hvarandra med snöboll på en och samma behagliga gång.

Redaktörens anseende som tillförlitlig väderlekspåman har nu i dessa dagar ytterligare stärkts genom en profeta, som till en början mottogs med de okunnighets och fävitkes öfverlägsna löje, men sedermera, då den besannades, vardt föremål för stor och allmän beundran. För en grupp kollegor, som undan de kalla vindilarna och duggregnet i toredagsmiddag krupt i skydd bakom ett skjul på Skeppsholmen, förklarade han nämligen allvarligt och bestämdt, att det skulle klarna upp inom en half timme och att det skulle bli det härligaste sommarväder på aftonen. De skratade honom midt upp i ansiktet och gjorde sig kvicka på hans bekoftnad. Hvilket dyrt hämnades, såsom längre ned utförligare skall omtalas.

Med mildt våld tvingade han ned kollegerna i de två nya Dion—Boutonmotorbåtar, hvilka Sjö — Express — Motorbolaget ville låta pråssen besiktiga under gång. I den mera öppna slogo sig de mera sjöförfarna ned i bekväma korgstolar. I den mera slutna kröpo landtrabbornas fega och ynkliga representanter ihop i skilda vrår och vinklar. Främst bland dem store Sigurd, som egentligen icke tycker om nymodiga upplningar, utan håller sig till urgamla inrättningar: såsom smörgåsbord etc. Sigurd placerade sig i fören för att kunna hålla ett vaksamt och misstänksamt öga på den suurrande motorn och för att kunna ge den ett dräpnyp med sin klackringsförsedda järnekkäpp i fall den skulle bräka. Och med en vid dödsångest stirrande fram i blicken.

Hans öftek namnlige namne, den blide ekalden Sigurd P. Sigurdh, som aldrig får komma upp i ballong och därtför försöker att trösta sig med att skriva veka och mjuka värer om Sulcima och öknar och kameler, af hvilket allt han aldrig lär ha skådat någotdera, kunde naturligtvis icke nöja sig med en sämre plats. Hvarför har af pur illojal konkurrenslusta satte sig i fören på vår båt samt höll ett lika misstänksamt öga på dennas roresman, hvilken var redaktörens själf.

Och så bar det löst. Himmel, hus och vatten föto ihop i ett enda strek, så rasade vi i väg. En föremak af automobilkörning, hvilken borde vara alldeles förtjusande för kuristågeförare. Under Nationalmuseumsträtt till Skeppsholmen, genom Djurgårdsbrunnkanalen, ut på de stora vattnen.

Stockholms Dagbladets notischef, hvilken största passion här i världen är att grundkugga årade kollegor, konkurrenter och vänner, när det gäller större uppgifter — hans passion blir nästan alltid realiserad — håller så här på föremarsjanden har ute på Fjäderholmarna där han schackar med småbåtar och omtjårar ökor, hvaraf hans soignerade habit antager en mera uppfriakande, än egentligen vällyktande odör. Han skall vara med på allt både godt och ondt och hade nu telefonerat att vi skulle afhämta honom. Men som vi icke nådes att häjda den lilla vidundermotorn, dansade vi först Fjäderholmarna rundt minst en sju, åtta gånger, innan vi sade stopp för den lille ifrige motorns verksamhetslusta.

Hvarefter vi fortsatte mot Djursholm, medan himlen klarnade upp och solen började skina riktigt sommarvarmt. Skicklig styrning i förening med användande af terrängens alla möjligheter kom vår båt att efter en liten kappkörning distansera den mera öfvertäcka, hvilken genast föll till föga och begärde bogsering, hvilket oföördröjligen beviljades för att vi skulle kunna utrona motorbåtarnas bogseringskapacitet, hvilken befanns vara ganska fördelaktig.

Själfa anknytningsmomentet förevigas i högra bilden på första sidan. Den välstoppade säck, som synes i förgrunden, är icke någon säck, utan Sigurds breda rygg, när han lutar sig föröfver för att stoppa in tåten i någon lämplig springa. I bakgrunden synes redaktörens mot himmelen sträckta händer. Anton Blomberg har sedan gammalt ett litet horn i sidan till redaktören, hvarför denne, då han såg Anton rikta ett fruktansvärdt vapen mot sitt hufvud, tänkte utvärka förskoning af den starke genom sin förevärsloshet. Därför: »Hands off!»

På Djursholms nyuppfädd restaurang hade den nye källarmästaren, hr Gustafson, anordnat en bättre måltid, som ytterligare uppfriakades af Sigurd, som höll tal. Han sa' att han är reaktionär och icke ålekar framåtskridande — hvilket vi alla veta — och så trasslade han in sig riktigt ordentligt. Men hur det var så trasslade han också ut sig ganska ordentligt, och slutade det hela som ett litet fyndigt tal för motorbolaget.

Gruppen, som synes till vänster på första sidan, togs efter kaffet, ute på terrassen, som nog blir ganska täckelig, när träden därntanföre hunnit växa upp ordentligt. Längst till vänster sitter Svenska Dagbladets Waldeck, som brukar förtala Skansens värnlösa djur. Därtill, utan hufvudbonad, sitter Aftonbladets mord- och druckningspecialist, som oaktadt det rusliga yrket besitter ett oförbränneligt godt humör. Mannen med hvita bringan och gråanlupna håret är den tjårdoftande notischefen. På bordet sitter den lille, alltför lille hr Gustafsson uppspetad, och bakom honom Vårt Lande — »profens» blide son. Till höger därom, i beskedlig position, en pigg ung man från Socialdemokraten och, med nonchalant vråkig sitt, skridskoåkaren Salchow, som på sommaren uteslutande lär sysselsätta sig med att försöka lista ut, hvilka nya snedsprång — på isen han skall göra till vintern.

Stående där bakom synes, från vänster, den grällberala Göteborgs Handelstidnings Stockholmschef, fullfjädrad Parisimporterad nationalist, som brukar tala om den gode guden, den legitime Konungen och den heliga armén samt dessutom har som raison'd'être att lura in militäristiska artiklar i det beskedliga Göteborgsbladet. En Allehanda-man samt så hr Giesecke, en af pamparne i motorbolaget. Den dominerande Sigurd och den mindre dominerande lille Sigurd alias Sigurd P. Sigurdh. En ung student, ännu utan partifärg. Hr Appelquist, en andra pamp i bolaget. Mannen i remsössan och med den väl värdelösa hållningen är denna tidnings redaktör, och vid hans sida står den, såsom sig höfves, ungdomlige redaktören för »Kamratern».

Ett helt litet journalistmöte.

På atonen illuminerades hela stranden med kulörta lyktor och bengaliska eldar i alla kulörer, hvarjämte en mångfald af raketer och svärmare uppsändes mot det blekblå fästet.

På hemfärden midt i natten hämnades redaktören för middagens skämt genom att vägra styra. Hvaraf följden vardt, att den vikarierande, ovana banden gång på gång körde båten på grund och ofäsektligt förde den at mot Sandhamn. Redaktören var nog vänlig att gång på gång staka af. Som han varit nog knepig att anlägga vinterrock, förfrös han sig icke. När det ljusnade i öster, törnade båten för sista gången på, på Skeppsholmen.

Vid det här laget lär den arma motorbåten vara åtekligt mör i ryggen. Men den håller, ty den är af godt virke.

Miscellus.

Värkväll på Öland.

Bortom dungarna i väster

solen sänkt sin skifva,

rödblå öfver himlahvalfvet

aftonmolnen drifva.

Vinden knappast kärrelets vatten

till en krusning tvingar

sen hun hela dagen vridit

väderkvarnens vingar.

Folket frutt från dagens syslor

samlat sig i porten

för att språka om hvad särskild

intresserar orten:

rågen och den torra jorden,

sådden, sådesprisen,

och om "båten", som omsider

har fått bukt på isen.

Och på vägen flockar ungdom

sig till lek och yra,

bollen susar genom luften

i en ställig lyra,

gossene hvarann i snabbhet

söka öfverbjuda,

rop af målbrottsessa röster

genom kvällen lyuda.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *På Sicilien. Pajazzo.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Kära släkten.*

Svenska Teatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Lilla helgonet.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m. *Lili.*

Folk-Teatern.

Sista föreställningen för säsongen.
Kl. 8 e. m.: *I mobiliseringstider.*

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.

I dag söndag

Kl 8 e. m. **Stor Gala-**
Föreställning
med nytt omväxlande, intressant program.

Biljetter säljas *hela dagen i Cirkus.*
Allm. Tel. 55.

Men i flickornas församling,

hör, hvad skratt och tissel!

Vårens alltför svala skymning

är för dem ett gissel.

Svala kvällar deras nöje

skulle helt fördärfa.

Blott i ljumma sommarnätter

pojkarne bli djärfva!

Tusen tankar gå på vandring

här mot sommars nätter

då på mon emellan kvarnar

densens stång man sätter,

då fjol och dragspel klinga

vida öfver trakten.

Re'n i tanken flickefötter

stampa lyset takten.

Men det dröjer. Många veckor

ännu här behöfvas

innan ången kläds och skogen

hunnit riktigt löfvas.

Hett af längtan unga hjärtat

högt i bröstet hoppar —:

Skynda, sol, och koka saften

som kan spränga knoppar!

*

Re'n från Kappelluddens fyrtorn

blänkt börjat glimma,

Skedemosse vållingsklocka

ringer hvilans ttmna.

Snart är gatan öfvergifven

af den muntra hopen.

Dystert höjer dert i dungen

ugglan hemska ropen.

Albert Eriksson.

Ett stort vackert

rum med del i kök, åt sol-sida. Vacker utsikt. Tillträde den 1sta Juni. Billig hyra. Vidare med.: Fru Eva Malmberg, Odengatan 10, 1 trappa upp ä. g.

som ingen ung flicka ens skulle vilja bära och ännu mindre få bära. Nog kan den gamle öfversten erinras om sin forna kärlek, utan att precis behöfva se så mycket af hennes dotterdotters hals. Men det är inte värdt att vara för krånglig, pjesen är kvick och nätt i alla fall och herr Eliasson är alldeles ohygglig i sista akten — och det skall han ju vara!

Ruth.

Kvinnohandeln än en gång.

Ett underligt och högst kuriöst genmål.

»Hvit slafhandel och svart lögn eller En mörk historia i klar belysning» — se där den lockande titeln på en rifu-vande motkrift, som hr H. låtit författa åt sig till försvar och återupp-rättelse samt till åstadkommande af en liten bekväm och billig gloria af helgon och martyr kring de blonda (?) lockarne.

Som det höfves ett dylikt rehabilite-rings ljungande svar är det salvelsefullt så det förelår. Samt desslikes till ytterlighet omständligt och hårdtagande — när det gäller blomständigheter. En mycket vanlig advokatint. Som dock emellanåt förefalar sin åsiftade värkan.

Jag kan icke neka mig och »Kvällens» många läsare det lilla något att göra en axplockning ur det underliga gen-målet, som uppenbarligen är författadt af något förfallet litteratörssubjekt — om man får döma af stilen och kuliss-detaljerna. Skriftens författare har blifvit öfvermåttan upprörd öfver Esk. Kurs beskyllningar mot den änglaren hr H. och så ofördröjligen satt sig ned på vederlägga detta lömska tal — natu-r ligtvis utan att ta eller få betalt där-för, endast af ädel förtrytelse och harm.

Och hören nu den anonyme ren-tyttaren! »Om man är hederlig karl och vill följa med» hvad som händer — eller icke hän-der — ja, då måste man läsa tidningar, eftersom ju icke hvar och en är sin egen privata telegrambyrå och allvetande en-ligt allmän uppfattning är en egenkap, som tillkommer endast Gud Fader personligen!

Ovanligt snillrik reflexion! Och så vidare: Hjäpnad var nog den förmimelse hvil-ken i början hade öfvertaget, men häpnaden fick snart maka åt sig för en harm som undan för undan genomsträdes af en hårdt nära obeskriplig väpnelse. Vi önskade oss vara ett redskap för den Försyn hvilken alltför ofta är alltför bekväm och långmodig. Och så kom ef-ter ett par minuters fundering den re-flexion, hvilken ofta störtar som kall dusch på den öfverhetade hjärnans värme. Har var ju tydligen fråga om ett mord-företök, en ansett att förgifta och oildig-göra allra minst två människors tillvaro. Då man upptäcker elikt önskar man gärna gå den Allra Högste Domaren i förväg. Och detta är just hvad författa-ren önskar och vill.

Nu ett par exempel på hårdtag-ningar:

»Familjelikan i fråga »låt af en an-nons locka sig.»

Ordet »locka» i just detta sammanhang förutsätter att hvarje annons om »Lediga platser» och dylikt skulle gå ut på ohe-derliga eller rent af brottliga syften. Hvad säga alla hederliga tidningar själftva om ett elikt åskådningssätt?

Det skulle ju, för den händelse man räsinnerar logiskt, förämlade ett både ot-förbart och oildligt kontrollsystem på alla annons Expeditioner. Att nu icke tala om ångslan hos alla dem som af omständig-heternas makt nödgas söka dessa »lediga platser.»

Vidare i den fälska texten:

Den familj, där »släktspadamen behöf-des, uppgifves bebo »en rätt elegant vä-nig. . . »

För sanningenshvitens skull, om det ock på många håll skulle betraktas som oväsentligt, vilja vi meddela att nämnda »rätt eleganta» väning torde räknas bland de elegantaste, stillenligaste och med ge-digna konstverk rikligt smyckade pri-vatboningar i Stockholm, hvilket vill säga detsamma som i hela Sverige.

Det roade oss att, för fullständighetens skull, bekräfta denna uppgift, hvars sann-färdighet vi för öfrigt saknade hvarje skäl att betyfla.»

Riktigt elegant!

Och nu några mera delikata detaljer: »Den brutala behandlingen» var rent negativ och begynte först sedan fru H. fått klart för sig flickans oförmåga att verkliga kunna hålla sin matmoder säll-skap. Den bestod helt enkelt däri, att den »värda damen» ej tillåtte medfölja sitt herreskap vid dess alla besök på offentliga förlustelsetällen. Denna oöghet, om vi så få kalla den, hade sin förklaring i vissa grannliga omständigheter, som uteslu-tande medt i samband med den »brutal-ta behandlade» flickans egen personliga uppträdande, som i fysiologiskt hänseende lämnade åtkämligt öfrigt att önska. På grund af en finkänslighet, som hos för-fattaren till dessa rader är starkare ut-

vecklad än hos åtkämliga präsorgan vill han icke lämna några närmare antyd-ningar i denna vanskliga sak.»

Ock så ett litet fint stänk af hu-mor:

»I samma veva som hon (Ekelintusa-damen) hörde Amsterdamsresan ontalas hade herrskapet H. redan beslutat hem-skicka den unga sällskapspadamen på grun-den som vi häröfvan, om ock endast del-vis, antydt. Man kan väl knappast be-gära att alla dödliga skola bära sitt kors — i detta fall ett extra huskors (!) — med tålmod.»

Till slut riktar den, som synes, skä-ligen mångsidige författaren en sidos-park åt »Aftonbladet», hvilken årade kollega jag förvisso unnar icke just allt godt, men hvars ohyggliga och speci-ella brottslighet i detta fall det går — jag måste erkänna det — öfver min horisont att förstå.

Eller hva tyx:

»Den hufvudstadsidning, som först bland alla Intog den historia, hvilken här på ett, såsom vi hoppas, uttömmande sätt blif-vit kommenterad och försedd med rand-glossor, var Aftonbladet, Lars Johan Hier-tas en gång i tiden så ungdomsfriska, nu-mera så ålderdomsekröpliga skapelse.

Då bemälda tidning förr i världen blot-tade ekandahistorier, så var det med få, och i elikt fell förlätliga undantag, verk-liga sådana. Det fanns i alla fall tillräck-ligt många präsorgan till kaffekonsejer-nas uppbyggelse och förlustelse.

Att Aftonbladet denna gång elog snabb-teterekordet torde dock bero på andra skäl än den alltmåra tilltagande ålderdoms-svagheten. Rekordet har kanske sin lilla förklarings, det är med andra ord en hän-deles hvilken för de invigde kan se ut som en tanke.

Enligt dessa invigdes mening torde klip-pet nämligen vara ett handteckn — huru klippakt måste vi lämna därhän.

För ett par år sedan utkom här i Stock-holm en kort broschyr benämnd: »Ur en gammal landthushållares papper. I. Gref-vinnan och de tre »ålskvärda» dottrarna. (Tryckt som manuskript.) »Ifrågakavande broschyr skildrar i en visserligen harmen, men på tillförliga autentiska dokument grundad form, hur en ansead svensk än-ke under årens lopp begagnat sig af en gam-mal mans trötthet och misserikade god-het för att aflocka denna på gravfvens rand stapplade gubbe den ena ockliga ekonomiska fördelen efter den andra.

Nu råkar det slumpa så till att en med-lem af nämnda släkt, som på spinnsidan för öfrigt har första rangens litterära tra-ditioner, bär det, om icke juridiska, så dock tekniska, ansvaret för Afton-bladets iaktikes notisafdelning, följaktligen äfven för det så kallade klippet.

Författaren till denna broschyr citerar ögråna bibeln (!) Men —

»Hvad göres oss mera vittne behof.»

Sataniskt, öfvermåttan sataniskt! Men samtidigt lite mystiskt.

Genmålet är 15 sidor starkt och kostar 15 öre. Hvilket tack vare den piffiga rubriken bör ge ett ganska godt netto. Så stort kanske till och med att man kan tala om ocker på san-ningsägande.

Right — out.

Melankoli.

Jag sitter i fönstret med sol öfver mig, jag tänker på intet och tillvaron är lycklig, som döden.

Då börjar det surra i hjärnan som ett spinrockshjul och tanketrådarna tvinna tjocka och långa så man kunde hänga sig i dem.

Men rätt som det är stannar hjulet med en knyck och tanketrådarna skällfva till som telefontrådar i blåst. Och ett ur tre springa de tvärt af och burra ihop sig som brända hår.

Och när jag då sträcker mig efter pennan, för att rädda hvad räddas kan, och rör vid dem för att få dem utredda, då falla de till aska.

Och jag hela känner att det är ingenting och mindre än ingenting och världen

är grå som i en kakelugn i blomstrings-tiden och tillvaron är tung som en olycklig kärlek.

Lifvet pinar mig. Och de förbannade höga kragarna tillåta mig icke hänga med hufvudet så mycket jag vill. Bort med dem, och låt oss återgå till de låga nedvikta, eller till inga kragar alla.

Lifvet pinar mig —: Bort med lifvet! Men den, som icke lever lifvet, har intet lif att kasta bort.

Hvad är då lifvet? Den frågan är lätt att besvara. Därför lämnar jag den obesvarad.

Coloradobaggen.

Civilingenjör Rosendahls dröm.

Sedolärande berättelse.

Civilingenjör Rosendahl stog en morgon in i herr Korålls rum endast iklädd den korta jägerskjorta som var hans dagskjorta om dagen och natt-skjorta om natten. Hans uppsyn var ofantligt viktig och ögonen sutto så långt ut ur hufvudet att de nästan trängde pincenezen från näsan.

— Förbanna mej, sade han, i natt har jag drömt något gud fader så underligt.

Herr Koråll tyckte icke om att se på de köttmassor, som utgjorde civil-ingenjör Rosendahls ben, utan tittade i taket.

— Gud fader så underligt, sade herr Rosendahl. Hör du hvad jag säger?

— Jo, sade herr Koråll. — Jag har drömt om fan och Fal-staff och Magda på Runan. Hör du hvad jag säger?

Herr Koråll hörde.

— Jag låg och drömde, att jag var vaken och låg i sängen och att Fal-staff stod bredvid mig som jag står bredvid dig nu. Gud fader, vet du, han hade också bara jägerskjortan på sig.

— Jaså, sade herr Koråll. — Och han svor så djäflaränam-madt. Ja gud fader så han svor!

Det var då djäflarna att jag inte kan få va i fred, skrek han. Du din för-bannade lilla etterblåsa med din lilla giftiga gadd! Jag ska djäflar anamma lära dig så du ska tappa lusten att skoja med folk som snoppat dylika snorvargar förr! Hut, din djäfla strunt!

— Drömde du det där, sade herr Koråll.

— Ja, gud fader, vet! Jag minns hvarstenda ord. Och visst du hvad han svor för, hva? Det var fan — hör du? — det var fan själf, som stod bredvid och stack honom med en stäl-penna. Gud fader! Han stack honom i stjärten!

— Stack han honom i stjärten, sade herr Koråll.

— Visst i helvete! Han stack ho-nom i stjärten med en gammal stäl-penna.

— Det var en rolig djävel, sade herr Koråll.

— Och så var den fan inte svart-härlig, som jag trott. Han var blond och hade likadant skägg som du!

— Det var en rolig djävel, sade herr Koråll.

— Tjockisen stampade och svor och förbannade himlahögt. Jag ska knäppa dig, din förbannade lilla lus! Jag ska vrida om trynet på dig, din satans drummel, jag!

— Svär inte så himla förbannadt, sade herr Koråll, du kan väl berätta det ändå.

— Ja, men, gud fader, han svor så! Men vet du hvad fan sa åt honom då?

— Nej, sade herr Koråll.

— Din tjocka luns, sa han, det här bar du årligt förtjänt. Du ska inte skälla ut en stackars uppsasserska när du själf slagit ut punschglaset på dig! Du ska inte dra in dricks-pängarna därför att hon räknat rätt och du räknat gale! Du är ett svin som ingen borde sitta i sällskap med!

— Åh fan, sade herr Koråll. Det var ju precis hvad jag sa till dig i går kväll på Runan.

Civilingenjör Rosendahl tittade stint på herr Koråll.

— Åh nej, säger du det, sade han, åh nej, det är inte möjligt kära bror. Säger du det? Hva?

Civilingenjör Rosendahl tog sig med handen ett tag på det ställe, där hans Falstaff blifvit stucken med stälpen-nan, och gick tyst ut ur rummet.

Bonjour.

En historia om en skoma-kare och en länsman.

Interiör från en af våra arbetare-förstäder.

En af våra mera revolutionärt lagda med-arbetare skriver följande:

Han är skomakare, arbetar i Stock-holm, men bor i Hufvudsta, har hustru och fyra små barn, och hans små in-komster räcka knappast till att låta barnen äta sig mätta. Huset har aldrig blifvit färdigt, och rummet som han bebor är trångt och fuktigt. Men det kan ju inte hjälpas, den fattige får inte ha det bättre. Nej, han har till och med alldeles för bra, tycker staten, skickar dit sitt ombud, länsmannen, och utkräver skatt på omkring femtio kronor. Mannen är borta, hustrun gråter, men hvad är att göra? Läns-mannen som representerar statsmak-ten har intet hjärta. Han tar obarm-härtigt och sätter stämpel på byrån och — järnsängen. Så nu får skomaka-ren, då han kommer hem en kväll, lägga sig att sova på golvet, och barnens kläder få kastas i ett hörn på golvet där vattnet som rinner från väggarna samlas i pölar.

Så uppfostrar man »folket» till ord-nig, lydnad för öfverheten och kär-lek till fosterlandet! Och för synda-pängarne som man på detta sätt skra-par ihop bygger man lyxösa hus på det att framlingar som komma på be-sök skola tro att välstånd råder bland folket, sätter upp dyrbara, praktfulla arméer, ställer till balar och midda-gar på slottet, adönar predikanter som med salvelsefulla tal kunna resonnera bort alla skrupler och låter betalade sängkörör sjunga »ur svenska hjärtans djup en gång en samfäld och en enkel sång, som går till kungen fram».

Men det kan bli andra tider. Fol-ket kan bryta sönder sina järnsängar och förvandla dem till kofotar och bräckjärn. Ingen vet hur långt tåla-modet sträcker sig. Länsmannen i Hufvudsta kan vara säker om att han i sitt blinda tjänstenit kanske sig själf ovetande gifvit en god handräckning åt — socialisterna. Ty dessas af många så fruktade och afskydda läror kunna icke så rot om icke marken är luckrad och gödslad fört, och detta sker genom framkallande af missnöje. Hvarenda oförrätt om än aldrig så liten begången af en statens tjänare är ägnad att underblåsa missnöjet och underminera det nuvarande samhälls-skicket bestånd. Kom ihåg det hrr länsman och statsfogdar. Hvad som gifves skall gifvas utan knot, skatten skall uppfattas som en nödvändig och

nyttig utgift, men den får inte göras till en landsplåga, därigenom att den skall tvingas ut af sådana som inte kunna betala, och som äro i sin fulla rätt att neka, då de endast genom ett redan utdömdt, abderitiskt taxe-ringsystem blifvit gale uppskattade och af oförstånd uraktlåtit att klaga. Ett sådant förfarande skall straffa sig själf.

Man kan nog också på detta sätt få ihop pengar för att hjälpa till vid utrustandet af en stor armé, och en grann armé, men om manskapet inte eldas af fosterlandskärlek och vördnad för öfverheten så kan det hända att hela den väldiga apparaten i farans stund kan svika. Tänk på det innan ni tar ifrån den fattige hans få och surt förvärfvade ägodelar och lämnar honom ensam med fyra tomma vägar i hans fuktiga, redan förut till bostad otjänliga kyffe som ni i stället borde elda torr och bekläda med Compo-beard — på statens bekostnad. Men jag talar för döfva öron, jag vet myc-ket väl att om det inte strede mot anständigheten skulle ni ta af honom kläderna också och låta honom gå naken till sitt arbete.

Ja, detta är historien om skomaka-ren och länsmannen. Den afslutas, som ni ser, med en liten didaktisk anrättning, kanske till och med en smula hårdsmält. Jag tror dock att ni behöfver litet sådan mat åtminstone om ni är länsman eller har att göra med fattigt folk, men — den som är mätt förstår inte den som är hungrig, säger ett ryskt ordspråk. Det är sant, och därför skall ni heller aldrig lära er att förstå med hvilka känslor en fattig sate lägger sig ned att sova på ett kallt golf sedan ni beröfvat ho-nom hans liggeplats.

Lambico.

Kött af mitt kött.

Jag vill taga din själ intill mig

i lidelsens hetta och storm.

Jag vill pressa i mina armar

ditt väsens smekande form.

O, tungt som min dystra längtan

går mitt blod i smärtsamma slag —

jag vill taga din själ intill mig,

i dig vill jag dränka mitt jag.

Och tung och stark som min längtan

är min kärlek till dig i din hand.

Kom till mig i lidelsens stormar,

låt oss födas på nytt i vår brand!

Einar Ekstam.

Vid sjön.

Där ligger den, sjön, med den stora silfverglänsande vattenytan under en tung, strålade men ovädersidiger him-mel. Molnen torna upp sig som en py-ramid på hvilkes topp solklödet ätter stort, rundt, bländande. Det är snö i de molnen eller storm, ännu mera storm. Vågorna slå risslande mot stranden. De klinga som glas eller metall. Det ringer för örat som klockklang, men lyssnar man noga förvandlas den till musik, vunderlig monoton musik, utan någon egentlig melodi. Rytm och harmoni, stora väldiga accord stigande och fallande äro beständelarna i denna egendomliga symfoni som liknar slagen hos ett stort, stort bultande hjärta. Den är utan ord men ändå inte utan mening. Där är intet, och där är allt — nästan allt.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ständigt ger den mig nya intryck, ständigt föder den nya tankar. Och tiden, tiden, den hviflar bort...

Jag tycker mig åter vara i barndom-men, allt hvad som händt mig sedan dess är glömdt eller såsom det icke varit. Jag satt ofta och lyssnade till vägens sång när jag var liten, vid en hafsvägg långt ute i skärgården. Precis såsom nu fast det inte är hafsvågorna som nu bryta sig vid mina fötter. Jag satt där om morgonen då solen gick upp. Jag satt där på kvällen då solen gick ned bakom den smala landresan i väster. Jag satt där då himlen var blå och hafvet genomskinligt och klart som kristall. Jag satt där då himlen var svart och vågorna stora och tunga som rullstensblock vältrade in öfver den suckande stranden. Jag hade nästan glömt bort det allsammans nu, men med hvarje våg följde ett nytt minne, och slutligen stod min barndom så tydligt framför mig att jag började gräva bland stearne som om jag varit tjugu år yngre.

Men jag såg upp. På andra sidan det solglänsande vattnet låg en liten ö. När vågorna rörde sig upp och ned såg det ut som om den ugnade där nte. Två yfriga tallar repte sig som master. Såg jag fel? Nej, ön seglade verkligen fram öfver de solbelysta vågorna. Jag såg att den seglade, men den kom ingenstans. Det var bara vågorna som drefvo, drefvo, drefvo med vinden fram mot min plats. Men mina tankar finga en annan riktning. Barndomsminnena sjönko i det solglittrande djupet och andra syner mera allvarstunga drogo fram. Tidens hjul rullade hastigt bort och jag måste följa med, men i bak-spår bar det mot tidsåldrar som länge sedan varit.

Enslig låg den där sjön, skimrande i solljuset. Mörka furuskogar kringgärdade den. Likadan sedan Århundraden, Årtusenden tillbaka låg den midt inne i vildmarken speglande samma himmel, samma sol. Jag förlorade alldeles känningen af min egen tid, det fanns ju ingenting som påminde mig om den, och jag väntade för hvarje ögonblick att få se ett drakskepp sticka ut ur någon vik. Ibland antog till och med den i fjärran blånande holmen formen af ett vikingaskepp som för fulla segel susade fram. Men så försvann illusionen.

Jag ville att sjön skulle berätta mig någonting om fordomtina händelser, och jag lyssnade och lyssnade, men kunde dock ingenting förnimma.

Men, tänkte jag till slut, hvad är ett människolif, ett människolif för sjön, en bubbla, en hviskning. Visserligen kunde den nog berätta om den ville, men det blefve ju endast ett återupp-repande af den gamla sagan om tungt arbete, tårande längtan, lek och barn och barn och lek. Den äldrade fiskaren som ror ut med sina bragder har den sett som barn sätta ut sin första bark-båt. Sedan dess har han hela sitt lif tillhört sjön, fått sin föda af den och sin glädje. Den har hört kärlekssjuka hvisningar utbytats mellan den unge drängen och den unga pigan under hem-färden från fiskegrundet under stilla, varma julinätter, den har sett den unge mannen svalka sin brännheta panna med dess kalla vatten och hört honom för-triflad mumla eder mellan tänderna och den har sett flickan öfverlämna sitt i lönnmod födda barn åt den tystlåtna böjlan, och den har troget bevarat hvar hemlighet glad eller sorgen, och om den också i stormnätter då dess känslor svalat öfver sjungit ut hvad den vetat

efter Carvallsa huset. Hvem som helst kan visa er dit.

Fru Javout gaf honom brevet, som var ett slags pass för honom. Han stoppade sin trofé på sig, öppnade beslutsamt dörran och begaf sig ned, där hans förlörare stodo på lur.

Kommen till andra våningen träffade han på två soldater, som gingo ned igen med oförträttadt ärende. De hade troligen icke fått några vidare upplysningar hos hyresgästerna. Under denna tid af efterspaningar brukade folk gå omkring i husen och på en slump fråga dem de mötte:

— Finns det något misstänkt här i huset?

Och vid ett nekande svar gingo de därifrån, för att göra samma fråga litet längre bort.

Då Roderic mötte infanteristerna, af hvilka en bar korporalstecken, sågo de på honom och på hvarandra. Han sade helt lugnt, utan att vänta på att bli tillfrågad:

— Jag skall gå ett ärende.

Och han visade fram brevet, hvars utanskrift och sigill isynnerhet full-komligt lugnade korporalen, som af-lägsnade sig efter att ha gjort hon-nör.

I Frankrike, där vi nästan alla äro söner af lifegns, känner man sig ofri-villigt gripen af vördnad inför ett

adelsvapen, isynnerhet om det är i rödt lack.

Aronelli skulle ha varit lika säker vid den undangömda rue de la Chaise som utomlands, och det betyg på en klanderlig vand, som fru Javout gifvit honom, kunde till en del tjäna honom som pass inne i markisens hus. När han nu emellertid trängt igenom fiendens linier, tänkte han på sin höjd behålla det, för att ha det till hands att afvärja en ny fara med. Men när han kom till hotellet, där han bott sedan två nätter, fick han på trotto-aren se en pojke, som stod och pas-sade på honom och som hastigt hviskade, i det han gled förbi honom:

— Man söker efter er!

Han gaf sig icke tid att tacka, utan efter ett hastigt helt om började han åter irra omkring i alla möjliga krokvägar. Men nu började han känna sig ordentligt trött, att på detta sätt strida för sitt lif. Han erfor denna fysiska och andliga utmattnig, som driver en sedan länge förföljd män-niska att gå till första bästa polis-vaktkontor och säga:

— Här är jag! Ni kan ta mig nu.

Om det icke varit fråga om annat än att få ett antal kulor i kroppen, lagom många för att göra slut på det hela, skulle han säkert ha på sådant sätt påskyndat upplösningen. Men

sig vid allt, heter det, till och med vid en dödsdom, och med så mycket större skäl, om domen fäls in *contumaciam* mot en anklagad, som be-stämmdt föresatt sig, att icke infinna sig den dagen, då den skulle verk-ställas.

I värsta fall skulle han packa in vid första tecken till alarm. Han bar alltid på sig de tio tusen francs'en, som återstodo honom af hvad han fått för sin Druid, ty pengar äro hufvud-saken vid alla rymningar.

För att döda tiden och slippa tänka hängaf han sig helt och hållet åt sköt-seln af sina hästar. Det svåraste var, att han måste vara tillsammans med de andra tjänarne, och alltid höra dem tala illa om sitt husbondefolk. De kunde tala om fröken de Curval i ett språk så rätt, att han rassade i sitt sinne. Det var icke endast det, att de tillåto sig säga saker, som voro sårande för hennes rykte, utan jung-fruna gifvo betjäntenterna detaljerade beskrifningar på hennes axlar och ben, och med deras grofva uttryck kunde sådant ibland bli mera förolämpande än de mest illvilliga hänsynftningar.

Han hade ännu icke märkt, att han redan visste mycket om henne. Men han var konstnär, och hvad kokerskan kallade magerhet, var i hans ögon just den smidighet och elegans, som gör

mig. Från tjugu francs till fyrtio är det femton. Var så god och lämna de femton. Jag skall ge er ett kvitto, och om ni inte blir nöjd, skall jag lämna igen dem.

Ett par dagar förut hade Roderic rakat af sig mustaschern, för att göra sig så oigenkänlig som möjligt. Han såg sig i en liten suddig spegel, som hängde på väggen, och tyckte att han med sitt slätrakade ansikte möjligen kunde galla för betjänt. Genom de femton francs'en blef det med ens mycket godt förhållande mellan frun och honom. Han lade dem på pulpet-hörnet med en beredvillighet, som kom hans aktier att stiga flera våningar högre hos fru Javout. Det var rekommendation nog, att han genast så galant drog fram pangarna.

Hon bad Roderic sitta ned och författade till markis de Curval ett mycket salvelsefullt bref, som hon dikterade högt för sig själf, för att hennes skyddsling också skulle få njuta af det

Vice Häredeböfningen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rätttegningar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Ölstugan Malta,
 Stureplan 6.
OBS! Lämpigt supelokal för teaterbesökande.

så har det inte funnits någon som förstätt den, ty sjöns språk är annorlunda än människornas, än har den icke lärt sig att tala med ord, men hvad tjänar också ord till då i ljudet af ett enda böljesvall kan inrymmas allt hvad som kan talas, tänkas eller kännas.

Skratt har den hört, då ungdomen lekt på vretarne i sommarkvällen, tårar har den samlat upp då flickorna på hemfärden böjt sig ned öfver suderna. Danslåtar ha om söndagskvällarne sväfvat bort med den lätta genomskinligt tunna dimman och skott ha ljudit och blod har blandat sig i och grumlat det klara vattnet om höstkällarne när gräsänderna blifvit flyglärdiga. Men allsammans är väl gömdt där nere på djupet dittingen mänskliga lefvande tränger, väl gömdt tills stormen rör upp vattnet och för upp till ytan hvad som dvalts på botten och låter det ljuda än genomträngande som dombasunståtar än svagt som klangen af glas eller silfverklockor. Nu är det klockorna som klinga, och jag vet att i den monotona sången inrymmas allt — nästan allt — som kan talas, tänkas eller kännas, men det är så väl sammanblandadt att jag inte kan särskilja det. Lätt känner jag dock: vemod är hufvudtemat. Det är inte den vilda förtviflan, som af intet kan tröstas det är en stilla resignerad smärta. Livet är tungt, är den enda text jag kan finna, livet är tungt; halva livet är natt, resten — molnhöljet.

Och jag skådar bort öfver det gråa silfverglänsande vattnet, bort mot den blågråa landremsan på andra sidan, höjer blicken upp mot pyramiden och solklotet på dess topp, som, medan jag suttit i tankar, dolt sig i ett huckle af varmt guldglänsande skvar. Tjocka strålknippor slå likt eldflammar ut ur molenhöljat, tränga dunsterna åt sidan och rödja vägar, breda vägar för ljus och lifskraft åt olika håll af firmamentet.

Livet är tungt, suckar dyningen, som slår mot stranden, bedöfvad som den är af stormens stentorståmma och med sin sargade rygg ännu svidande af den obetvingliges plågsamhet. Hvilken kontrast häremot utgör ej det från himlen mot jorden meddelade ljuset. Livet är skönt, tycker jag mig tydligt se skrifvet i de breda ljusstrimmorna, skönt och härligt och väl värdt att levas. Och för den, som utan att bländas kan se in i solen, är dess tyngd blott en saga, för honom är det som en öfver klöfervallarne bortrusande västafäst, allt för lätt blott och för hastigt avnande.

Fågelvänner.

Gå och bese
Stockholms Fågel-och Akvariehandel
 No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldiskar med kupa 2 kr. såndes endast mot fört insänd likvid. Priskurant mot porto. Exempel och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 0 OBS!
 Allm. Telef. 101 93.

Matsalarne & Caféet
74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

Och jag satte mig upp, sånde ännu en sista lång, lång blick ut öfver sjön, fördjupade mig därefter i skogen som likt ett förhänge drog sig döljande samman, och så begaf jag mig hem med klangen af vågorna länge klingande i mina öron.
Amadeus Bianchini.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka för delen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Försök på.

(För »Kvällen»)

Korsgåta.

a	a	a	a	a	a	a	a
a	a	a	a	a	a	a	a
a	a	a	a	a	a	a	a
a	b	b	b	d	d	e	e
i	i	k	k	k	k	l	l
l	l	l	n	n	n	n	n
r	r	r	r	r	r	r	r
s	s	t	t	t	t	t	t
t	u	u	u	u	u	u	u

Omflytta bokstäfverna i ofvanstående korsgåta så, att de läsa vertikalt som horisontalt bilda 3 ord.

1-sta En maträtt
 2-dra Kvinnoamn
 3-dje En näringsgren.

Lösningar:

Från »Kvällen» den 10 Maj.
Rebus.

Öfver-naturliga före-teelser före-komma under-stundom på v-år jord.

Palindrom.

Manna.

Huru
 stanna maskiner och transmissioner
ögonblickligt?
Afkopplingsapparaten
”Pi”
 gör detta säkert på mindre än
en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,
 Centralpalatset, Stockholm

Böcker

och
hela Boksamlingar
 uppköpas till högeta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel
62 Drottninggatan 62
 (emellan Mästersamuelsg. och Bryggargatan.)

Alla förvänas
 öfver fin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerd och monserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.

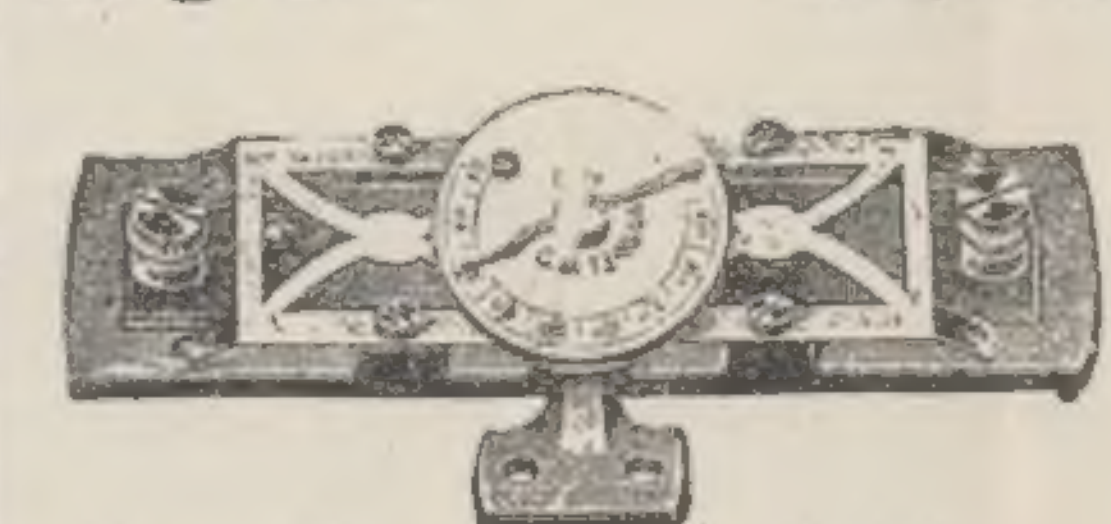
Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandallarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
 Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Stockholms
Kafferostrnings- &
Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
 Snabb expedition!
 Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Bröderne Ljunggren,

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädessaffär.

Ständigt lager af bättre och enkla Möbler.
Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.
 Prima Fjädrer i balar & 75 öre pr kg.
 Barnvagnar, Liggfästbör.

Fördelaktiga månads-
 inbetalningar.

Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,
Stockholm,
 rekommenderar sina tillverkningar af
Kapsyler i alla storlekar och utstyrsar för buteljer, flaskor och burkar.
Stanol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser,
 slät eller pressad, i olika mönster.
Tennuber för oljerfina färger, fernissor, saltvor gummitlösning o. d.
Raktvåletuler.
 Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.
 Färm och omsorgsfull leverans.
Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till **20 %**
 lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Val-
 sorteradt lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete
 garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr.

Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Para-

pier, Hattar m. m. m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljes.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljes till en-

stående billiga priser.

E. FILÉNS Försäljningslokal,

38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

uti huset **Specialaffär för théer**

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. 8 17) Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smakfulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket väl-
 lar bevar och oftast os, **acetylen-**
köket Rex däremot ersätter gasköket
 och är färdigt att tändas då så erfordras,
 inga gasverk eller explosiva apparater
 behövas då, hvarje acetyलगaskök alstrar
 för uppvärmning nödig gas. Rexverket
 som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött
 och transportabelt, ej större än ett van-
 ligt fotogenkök samt betydligt billigare än
 lyggas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.
 Order torde insändas till
Acetyलगasverket Rex,
 Generalagentur,
Stockholm.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes
 att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

ÖCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. **LJUS' FÖRLAG.**